

روحانیون و کردستان

بهزاد خوشحالی

جزئیات ۱۰ ساعت نبرد مسلحانه در مرز یوان

پس از آن که تا آخرین فشنگ به مقاومت پرداختند، پراکنده شدند.

۲۴ تن کشته و ده نفر زخمی شدند.

از کثرت هیج مدخله ای در مرز یوان نگردیده است.

عراق استحکامات مرزی خود با ایران را تقویت کرد

جزئیات تازه حوادث و مذاکرات کردستان

شکل نهایی ۶ اصل پیشنهادی حزب دموکرات بزودی اعلام میشود

در کردستان آتش بسی اعلام شد

نبرد خونین مسلحانه در سنندج

شورای موقت انقلاب سنندج از امام خمینی استمداد کرد.

حدود ۲۰۰ نفر مجروح و چند تن کشته شدند.

زد و خورد خونین در اطراف سنندج

سومین دور مذاکرات هینت و یزه با عزالدین حسینی و قاسم لوی

پیش گفتار

هدف از گردآوری این مجموعه، آشنایی با یکی از پراهمیت‌ترین دوره‌های تاریخ کردستان و ایران است. خوانندگان این مجموعه با بسیاری از رویدادها و شخصیت‌های آن دوران آشنایی دارند، اما آشنایی با اندیشه‌های آنان در همان عصر، و جایگاه اندیشه ورز ایشان از زبان خود آنها بسی جالب‌تر می‌نماید. سرزمین کردستان در آن دوران، روزگار نگرانی‌های سیاسی و اضطراب‌های اجتماعی از یک سو و کشاکش‌های مسلکی از سوی دیگر بوده است، عصری که یکی از پرتلاطم‌ترین دوره‌ها در تاریخ نوین ایران و دوره‌ای است که انقلاب ایران به بار نشست، دوران بی‌ثبات گذار را پشت سر نهاد و دوره‌ی ناآرامی کردستان را تجربه کرد.

مجموعه‌ی حاضر، سرگذشت چگونه اندیشیدن و چه کردن، چگونه تلقی کردن و چگونه پنداشتن، چگونه تاثیرگذاردن و چگونه تاثیر پذیرفتن، و چه بودن‌ها و چه شدن‌ها در این دوران سرکش است.

شاید اندیشه نگاری نسلی از بزرگترین معماران تاریخ معاصر پس از انقلاب، آن هم از زبان همین معماران، آسان‌ترین راه برای درک واقعیات آن دوران باشد...

تاریخ خود را تکرار می‌کند و چون حالت‌های کنونی چیزی جز بازگشت به حالت‌های گذشته نیستند، به همین خاطر، آگاهی از تحولات گوناگون و پیاپی گذشته، کلید ورود به دنیای آینده خواهد بود... فراموش نکنیم: تاریخ کتابی است که ما می‌نویسیم و خود نیز در آن نگاشته می‌شویم ...

این مجموعه که از مطبوعات ایران در سال‌های ۵۷ و ۵۸ و ۵۹ استخراج شده است، تقدیم خوانندگان گرامی خواهد شد.

از همه‌ی یارانی که در دوره‌ی چهار ساله‌ی آماده سازی این مجموعه، دست یاری به دستم دادند سپاس گزارم.

روحانیون و کردستان

محکومیت جنایت پاوه

حضرت آیت الله جلیلی سرپرست حوزه علمیه کرمانشاه در گفتگو یی با خبرنگار ما در کرمانشاه ضمن اظهار تأسف از تجاوز سالار جاف و افراد مسلح او به مردم بیگناه پاوه اظهار داشت: مردم پاوه ضمن فرستادن تلگرامی برای من، این اقدام ناجوانمردانه و حادثه درد بار را عیناً شرح داده اند که من برای «اخلاق پور» نماینده آبادان در مجلس شورای ملی متن کامل آن را قرائت کردم تا این فرد وقیح و بی وطن را که در ضمن وکیل مجلس نیز هست رسوا سازد.

(اطلاعات ۱۳۵۷/۸/۱۰)

اهل تسنن برداران ما هستند.

حضرت آیت الله «روحانی» با ارسال تلگرامی بعنوان روحانیون اهل سنت در مهاباد و سنندج، همه روحانیون دنیای اسلام را به وحدت و یگانگی دعوت کردند. آیت الله روحانی خطاب به آقایان «علی صفدری» امام جماعت حسینیه سنندج و «عباس آزرم خویی» امام جماعت حسینیه مهاباد که در مورد چاپ مطالبی در یکی از جراید از آیت الله روحانی استعلام نظر کرده بودند اعلام داشتند: «گاه مطالبی سهواً و عمداً در جراید چاپ می شود که موجب سوء تفاهم می گردد. در مبارزات یکسال اخیر، برداران سنی با برداران شیعه علیه مبانی ضد اسلام مبارزه کرده اند و در این راه نباید خللی ایجاد شود.

(اطلاعات ۱۳۵۷/۱۱/۱۷)

آیت الله طالقانی: برادران کرد همیشه در محرومیت بوده‌اند .

دولت‌های اسلامی باید ما را از سرنوشت موسی صدر آگاه کنند.

پریشب چندی از علمای شیعه لبنان در حضور خبرنگاران لبنانی با حضور آیت الله طالقانی دیدار کردند و درباره نهضت انقلابی ایران و سرنوشت امام موسی صدر گفتگوهایی به عمل آمد حضرت آیت الله طالقانی در آغاز طی سخنانی اظهار داشت: همانگونه که به برادرم یاسر عرفات چند شب قبل که به منزل ما آمده بودند گفتم این تحولی که در ایران پیش آمد در تحت رهبری آیت الله امام خمینی و دیگر رهبران اسلامی در ایران برای دنیای اسلام و خاورمیانه بسیار شکوهمند و منشاء یک تحول تاریخی عظیم خواهد بود بشرط اینکه با بیداری و هوشیاری و وحدت و همبستگی و پشت سر گذاشتن اختلافات کوچک ناچیز که استعمار و صهیونیسم در بین ما مسلمانان دامن زده با یک دست و یکصدا و با وجدانی بیدار بتوانیم برای به ثمر رساندن نهضتی که در ایران شروع شده در برابر دشمن قهار ایستادگی کنیم. و این نهضت برای همه مسلمین است و بخصوص لبنان عزیز. لبنانی که مرکز بزرگ استقامت‌هاست و برخوردار افکار و عقاید لبنانی آزاد. آنچه که مایه تاسف و اندوه و ما همه شما برادران از علما اسلامی که اینجا هستید و و دیگر برادرانی که از جنوب لبنان از خانه و کشور خودمان آمده‌اید این است که امام موسی صدر با آنهمه کوشش‌ها و زحمات و رنج‌هایی که در لبنان برای وحدت مسلمانها در برابر دشمنان و در برابر اسرائیل کشیده است الان بین ما نیست شما و ما نیز از خدای تعالی می‌خواهیم، استغاثه می‌کنیم که این شخصیت و این گوهر اسلامی را برگرداند و هم از دولت‌ها و ملت‌های اسلامی تقاضا می‌کنم باید از به آنها به هر وسیله‌ای که هست تماس بگیرید تا از سرنوشت امام موسی صدر ما را آگاه کنند. مسائل بسیاری است در ایران مطرح است که از آثار شوم استعمار و استبداد نیم قرن خاندان پهلوی است. فسادها خرابی‌ها و دزدی‌ها همانطوری که قرآن می‌فرماید. اذا سمی فی الارض.. این ایه به تمام معنا در این طاغوت خاندان پهلوی هم نسل ما و هم زراعت و اقتصاد ما را نابود کردند. و اقتصاد ما سبب تقویت دشمنان ما شد و شاید شما از نزدیک ناظر این گرفتاریهای ما هستید. ما هیچ

گاه غافل از گرفتاریهای شما نیستیم و در هر فرصتی آنچه امکانات داریم برای پیشرفت مسائل اسلامی و جلوگیری از گرفتاریهایی که از ناحیه اسرائیل بوجود آمده بکار می‌بریم تا اسرائیل را مانند برادرش محمد رضا شاه منکوب و محکوم نمائیم. در پایان سخنانی حضرت آیت الله طالقانی به سئوالات خبرنگاران لبنانی پاسخ گفتند.

همکاری نظامی ایرانیان و انقلابیون لبنان

- آیا اجازه می‌دهید جوانان مسلمان ایران با جوانان مسلمان لبنان همکاری نظامی نمایند؟

- نه تنها اجازه می‌دهیم بلکه واجب می‌دانیم در جای خودش.

- شنیده می‌شود گروهی در کردستان کوشش می‌کنند که آن قسمت را از ایران جدا کنند.

- نه. بعضی کوشش می‌کنند اختلاف بیندازند و مسئله تجزیه را دامن بزنند برادران کرد ما همیشه تحت فشار و در محرومیت بوده‌اند. عده‌ای از آنها را کشتند و تحت فشار قرار دادند. بدو جهت یکی از نظر اینکه در سرحدات بودند. آنها تحت فشار بودند و از اینرو از دولت مرکزی ناراضی بودند ولی وقتی که دولت مرکزی بآنها رسیدگی کند فکر تجزیه هم به ذهنشان خطور نمی‌کند.

- آیا به شما اخباری در مورد زنده بودن امام موسی صدر رسیده است؟

- بیش از آنچه عموماً اطلاع دارید من نمی‌دانم.

- دولت انقلابی ایران در صورتیکه مسئله امام موسی صدر ادامه پیدا کند چه خواهد کرد؟

- آنقدر که در امکانات ما باشد در صورتیکه ایشان زنده باشند در استخلاصشان کوشش می‌کنم. حتی خود من حاضرم مسافرت کنم که تلاش کنم ولی اگر خدای ناخواسته پیش آمدی شده باشد ایشا شهید شده باشند کاری نمیشود کرد.

در پایان یکی از سخنرانان مذهبی لبنان سخانی درباره نهضت انقلابی اسلام به زبان عربی ایراد کرد.
(کیهان ۱۳۵۷/۱۲/۶)

بر اساس موافقت نامه هیئت اعزامی از تهران با رهبران مذهبی و ملی کرد، شورای منتخب مردم، سندج را اداره می‌کند

برای تعیین نمایندگان شورا، یک هیات پنج نفری مامور برگزاری انتخابات شد.

وزیر کشور: در برخی از شهرهای کردستان شهربانی و ژاندارمری تحت نظر شوراهای شهر اداره می‌شود

تعداد کشته شدگان بر اساس آمار بیمارستان ۹۹ نفر است

آیت الله طالقانی: از نظر مفهوم، خودمختاری همان چیزی است که ما می‌خواهیم.

ابراهیم یونسی استاندار کردستان شد.

۲۴ ساعت مذاکره

هیئت اعزامی دولت به کردستان پس از ۲۴ ساعت مذاکره با رهبران مذهبی و ملی کرد که با حضور حضرت آیت الله شیخ عزالدین برگزار شد به توافقهایی دست یافت. اولین نتیجه این مذاکرات اعلام آتش بس و پایان دادن به ۵روز جنگ مسلحانه بین مردم و گروهی از نظامیان بود.

آخرین دوره مذاکرات هیئت اعزامی امام خمینی و دولت مهندس بازرگان دیروز انجام شد و در پایان این مذاکرات اطلاعیه‌ای از طرف هیئت اعزامی منتشر شد.

متن این اطلاعیه چنین است:

بسمه تعالی

هیئت اعزامی رهبر عالیقدر انقلاب اسلامی آیت الله العظمی امام خمینی برای بررسی و اتخاذ تصمیم نسبت به حوادث جاری سندج ساعت ۲۱ و ۳۰ دقیقه روز چهارشنبه اول فروردین ماه ۱۳۵۸ وارد سندج شد و بیدرنگ تماس و گفتگو با مردم و علمای اعلام کردستان و چهره‌های سرشناس مذهبی، سیاسی و اجتماعی را آغاز کرد. در این تماسها و گفتگوها علاوه بر آشنایی با رنجها و محرومیتها و خواستهای مردم منطقه کردستان، این نتایج نیز بدست آمده است: حوادث اسف بار سندج که منجر به شهادت جمعی از برادران مسلمان گردید از هیجان و التهابی ناشی شده که دستهای غرض آلود از آن بهره گیری کرده است.

در موضوع این حوادث رد پای توطئه‌ای به چشم می‌خورد که با شایعه بی اساس و مغرضانه درباره تخلیه سیلو آغاز شده و با تیراندازی مرموز به سوی گروهی از مردم در مقابل استانداری اوج داده شده است. در این میان تحریکات و تبلیغاتی که مردم را برای دریافت اسلحه و مهمات به هیجان درآورده بود زمینه را برای دخالت و بهره گیری عوامل رژیم سابق و مغرضان دیگری که پیروزی انقلاب اسلامی ایران را با منافع خود در تضاد می‌بیند آماده ساخته و توانستند این آشوب پر خسارت را بوجود آورند و با حمله به مراکز ژاندارمری و پادگان نظامی سندج و تصرف رادیو و تلویزیون و مراکز دیگر دولت قانونی انقلاب اسلامی ضایعات تاسف باری بوجود آورند. خوشبختانه سرعت عمل رهبری انقلاب وهوشیاری مردم شریف و آزاده سندج و حسن نیت جمعی از رهبران کرد مانع توسعه آشوب و تحقق اهداف مغرضان آشوب طلبان شد. مطلب بسیار مهمی که در جریان مذاکرات چند روزه هیئت با مردم کردستان بدست آمد اینست کم اطلاعی آنان از اهداف و برنامه حکومت عدل اسلامی در زمینه تأمین همه آزادیهای اساسی برای مردم هر منطقه در تعیین سرنوشت خویش باعث دلهره و شتاب آنان شده و اگر میدانستند که رهبری انقلاب اسلامی از پیش و به حکم وظیفه اسلامی و انسانی تصمیم گرفته تبعیضها

و مظالم رژیم ستمگر پهلوی درمورد برادر کرد و دیگر برادران ایرانی را ریشه کن کند، چنین زمینه‌ای در اختیار مغرضان فتنه انگیز قرار نمی‌گرفت. ما با صراحت و صداقت کامل به برادران و خواهران کردستان اعلام می‌کنیم که انقلاب اصیل اسلامی ایران تحقق آرمانهایی را به این شرح تضمین می‌کند:

۱- در تدوین و تصویب قانون اساسی ایران شما نیز شریک و سهیم خواهید بود، و در این قانون حقوق همه مردم ایران از جمله مردم شریف کردستان تأمین خواهد شد.

۲- مردم کردستان برای اشاعه فرهنگ اصیل کردی آزادی کامل دارند و زبان کردی درکنار زبان فارسی در مناطق کردنشین وسعت خواهد یافت.

۳- در کردستان همچون استانهای دیگر امور منطقه با اراده و انتخاب مردم اداره خواهد شد و هیچ مقام اداری به آنان تحمیل نخواهد شد.

۴- به مردم کردستان همه گونه امکان داده می‌شود تا منابع اقتصادی منطقه را در راه رفاه خود بدون هیچگونه استثمار به کار گیرند.

۵- برای مردم کردستان همچون مردم سراسر کشور حق دخالت در سیاست عمومی و تصمیم‌گیری در سرنوشت مملکت بدون هیچ گونه تبعیض رعایت می‌گردد.

۶- دولت اسلامی مرکزی حمایت بی دریغ اقتصادی، اجتماعی از مردم محروم و مستضعف کردستان را در راس برنامه‌های خود قرار خواهد داد و در جریان عقب ماندگی‌های گذشته آنان کوشش به عمل خواهد آورد.

۷- به آزادی مردم کردستان در استفاده از لباس و انجام سنتهای خاص کردی کمترین خدشه و خللی وارد نخواهد آمد.

در مذاکره با نمایندگان گروههای مختلف همچنین مقرر گردید شورائی مرکب از پنج نفر اداره موقت امور شهر را به مدت ۶ ماهه تعیین کند علاوه بر این خواسته فوراً مورد قبول قرار گرفت و به مرحله

اجرا درآمد. علاوه بر این مقرر گردید اماکنی از قبیل فرودگاه و ستاد ارتش و تلویزیون که باشغال گروههای مختلف درآمده به مسئولان قانونی تحویل داده شود و حداکثر کوشش بعمل آید تا سلاحهای که در حوادث اخیر بدست گروهها و افراد غیر مسئول مسترد گردد و از هرنوع برخورد نامطلوب با برادران ارتش جلوگیری بعمل آید درخاتمه لازم میدانیم از مهر فراوان و مهمان نوازی برادرانه مردم سنندج و همکاری صمیمانه آنان در برقراری مجدد نظم و آرامش سپاسگزاری و از عموم برادران اسلامی خواهش کنیم که در کمک به آسیب دیدگان حوادث اخیر و همدردی با آنها عملاً تعهد اسلامی خود را نشان دهند و با هوشیاری کامل بکوشند تا از نفوذ عوامل رژیم ساقط شده پهلوی و همگامان آنها درو مسایل منطقه کردستان جلوگیری نمایند.

(کیهان ۱۳۵۷/۱۲/۶)

اعتراض

سنندج - دکتر اسماعیل اردلان نماینده فوق العاده دولت در استانهای آذربایجان غربی، کرمانشاهان و کردستان در اجتماع مردم سنندج، به هنگامی که قصد سخنرانی داشت با اعتراض اعضای جمعیت دفاع از آزادی و حقوق بشر در این شهر مواجه شد. علت اعتراض، فعالیت وی در حزب منحل رستاخیز ذکر شد. در اجتماع مردم سنندج حضرت آیت الله محلاتی نماینده امام خمینی حجت الاسلام صفدری و سید جلال حسینی رهبر مذهبی شهرستان بانه حضور داشتند و طی آن آیت الله محلاتی طی سخنرانی متذکر شد که برای بررسی خواستههای مردم سنندج وارد این شهر شده است.

سید جلال الدین حسینی رهبر مذهبی شهرستان بانه در یک مصاحبه اظهار داشت: «ما خواهان خودمختاری هستیم ضمن اینکه ارتش، امور اقتصادی و سیاست خارجی در سطح کشور باید مشترک باشد». وی افزود: «بین رهبران کرد منطقه در اصول، تفاهم هست و اختلاف نظرها حزبی می باشد» و آقای حسینی گفت: «روحانیونی که در انقلاب مردم کوشش نکرده اند و بیطرف بودند، خطا کار نیستند

بلکه قصور کرده‌اند اعضای شورای دانش آموزان سنندج بعنوان اعتراض به سانسور در رادیو و تلویزیون، سر کلاس درس حاضر نشدند .

سپاهیان ترویج و آبادانی پسر منقضی خدمت در سنندج ضمن مراجعه به دفتر اطلاعات در این شهر گفتند که ۶ سال تعهد خدمت اداره کشاورزی از آنان گرفته شده در حالی که شش ماه است که بیکار هستند.

(اطلاعات ۱۳۵۷/۱۲/۲۶)

توافق نامه ۳ ماده‌ای در مورد کردستان

بدنبال انتشار اعلامیه آقای مفتی زاده در باره ترک مخاصمه در سنندج، امروز بار دیگر بیانیه‌ای از طرف رهبران مذهبی و ملی کرد از صدای انقلاب اسلامی ایران پخش شد. متن بیانیه‌ای که امروز انتشار یافت به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

بواسطه تفاوت تعبیر بین اینجانب «احمد مفتی زاده» و جناب آقای «سید عزالدین حسینی» در مورد تشریح خواسته‌های ملت مسلمان کرد با وجود اتفاق در اصل خواسته‌های افرادی، تصور وجود اختلاف به زیان ملت است. در بعد از ظهر روز یکشنبه ۲۷ اسفند ۵۷ با حضور چند نفر از رهبران دینی در منزل آقای «ملا عبدالله محمدی» امام جمعه سقز نظرات خود را مطرح کردیم و بر مسائل اساسی ملت به توافق رسیدیم. این توافقنامه بصورت قطعنامه ۳ ماده‌ای امضاء شده و تکثیر می‌شود. بنابراین هر دو اعلام می‌کنیم که کسی حق ندارد هیچگونه اعلامیه‌ای بنام هر یک از ما علیه دیگری منتشر کند. در مورد واقعه سنندج به اتفاق، رای خود را مبنی بر ترک مخاصمه و خود داری از حمله به پادگان‌ها اعلام می‌داریم زیرا در این شرایط تلاش ما برای حل مسائل سیاسی، مسائل روز و محو آثار حکومت طاغوتی

است و اقدامات خشونت‌آمیز را مردود و به زیان ملت و جمهوری اسلامی ایران می‌شناسیم. بنابراین قطعاً تأکید می‌کنیم که همه برادران از اطراف پادگان سنندج دور بشوند و کاری نکنند که مسأله فعلی ما بصورت پیچیده‌ای در آید.

امضا کنندگان: سید عزالدین حسینی امام جمعه مهاباد - احمد مفتی زاده - عبدالله محمدی - امام جمعه سقز - عبدالرحمن طاهری و محمد ربیعی. سقز ۲۷ اسفند ۱۳۵۷

(اطلاعات ۱۳۵۷/۱۲/۲۸)

استمداد شورای موقت انقلاب سنندج از امام خمینی

حضرت آیت الله العظمی امام خمینی رهبر عالیقدر انقلاب اسلامی ایران - رونوشت جناب مهندس بازرگان نخست وزیر رونوشت تیمسار سرلشکر قرنی. با درود و سلام در توضیح جریانات دیروز و دیشب شهر سنندج باستحظار می‌رساند که این درگیری مسلحانه به مردم تحمیل شده است. جریان از این قرار است که بر سر تقسیم فشنگ بین کمیته‌های انقلاب اسلامی شماره ۱ و ۲ تحت ریاست آقایان صفدری و مفتی زاده اختلافی پیش آمد که منجر به درگیری شده و چند عابر بی سلاح از طرف افراد آقای صفدری مورد اصابت گلوله قرار گرفته‌اند و دو نفر بشهادت رسیدند. این شورا طبق دعوت کتبی جناب سرهنگ صفری، فرمانده لشکر ۲۸ که اصل نسخه آن موجود است. تشکیل گردیده و منظور از آن فقط جلوگیری از عمق و گسترش بی نظمی و سوءاستفاده عوامل ضد انقلابی بوده است و آنچه در پادگان موجب تاسف است این بود که پادگان ژاندارمری وقتی اسلحه خود را به مردم داد تا از شهر و محله در برابر عوامل ضد انقلاب که در منطقه از طریق افسران و ژنرال‌های فراری مسلح شده‌اند، دفاع کنند و یا کاری کنند که دیگر واقعه تاسف بار دیروز تکرار نشود، در این اثناء که مردم اسلحه را تحویل می‌گرفتند، از طرف پادگان لشکر مورد تیراندازی قرار گرفتند و عده‌ای شهید شدند. این بود که فرمانده لشکر پیشنهاد تسلیم بدون قید و شرط نفوذ تا بلکه عوامل نا آگاه یا ماجراجو در پادگان مزاحم مردم

نباشند و در واقع ضد انقلاب آن کسانی هستند که بدون هیچ دلیلی مردم بیدفاع را در خیابان کشتند، نه انقلابیونی که بخاطر پاسداران از انقلاب در برابر توطئه‌های ضد انقلابی ایستادگی می‌نمایند. لذا بدینوسیله به آن جناب اطمینان می‌دهیم که نیت اصلی مردم سنندج و جوانان مبارزش تنها پاسداری از انقلاب است و مردم کرد بطور کلی و اهالی سنندج بالاخص به اصول انقلاب ایران وفادار بوده و رهبری امام خمینی و نخست وزیری مهندس بازرگان را قبول کرده‌اند. لذا استدعای ما این است که دستور فرمایند مسئولین و فرماندهان لشکر بیش از این موجبات کشتار اهالی را فراهم ننمایند. با احترام-
شورای موقت انقلاب سنندج ۵۷/۱۲/۲۸

(کیهان ۱۳۵۷/۱۲/۲۹)

تلگرام آیت الله العظمی «مرعشی» به ملا احمد مفتی زاده

حضرت آیت الله «سید شهاب الدین مرعشی نجفی» در باره وقایع اخیر کردستان، تلگرامی به سنندج برای آقای «ملا احمد مفتی زاده» فرستاده‌اند که متن آن بشرح زیر است:

سنندج -جناب مستطاب، ذخر الاسلام، آقای ملا احمد مفتی زاده زیدت توفیقه.

بعد از تحیات، از حادثه اخیر شهرستان سنندج که منجر به قتل و ضرب عده‌ای از برادران مسلمان آن دیار گردید، شدیداً متأثر و متأسف هستم. بدینوسیله از هوشیاری و اقدامات سریع و بموقع رهبران مذهبی کردستان عموماً و شخص سرکار خصوصاً در فرو نشاندن این غائله کمال سپاسگزاری حاصل است. بدیهی است همانطور که اطلاع دارید چنین حوادثی گاه به تحریک عوامل ناشناخته در بعضی نقاط مملکت صورت می‌گیرد. از خداوند متعال دفع شر اجانب و نابودی دشمنان اسلام و مسلمین را خواهیم. والسلام، خیر ختام. ۲۰ ربیع الثانی ۱۳۹۹ شهاب الدین الحسینی المرعشی النجفی

(اطلاعات ۱۳۵۷/۱۲/۲۹)

حمله به پادگانها محکوم شد.

این اطلاعیه از سوی احمد مفتی زاده عبدالرحمن طاهری محمد ربیعی محمد محمدی و سید عزالدین حسینی رهبران مذهبی کردستان با این شرح انتشار یافت:

بدینوسیله به اطلاع می‌رسانیم که ما در منزل جناب آقای ملا عبدالله محمدی امام جمعه سقز نظارت خود را مطرح کردیم و بر مسائل اساسی ملت به توافق رسیدیم که این توافق نامه به صورت اساسنامه سه ماده‌ای امضاء شده و تکثیر می‌گردد. بنابراین هر دو اعلام می‌کنیم که کسی حق ندارد هیچگونه اطلاعیه‌ای بنام ما علیه دیگری منتشر کند.

در مورد واقعه‌ای که هم اکنون در سنندج جریان دارد بالاتفاق رای خود را مبنی بر ترک کخاصم و خودداری از حمله به پادگانها اعلام می‌داریم زیرا در این شرایط تلاش ما برای حل سیاسی مسائل روز و آثار حکومت طاغوتی است و اقدامات خشونت آمیز را مردود و به زیان ملت و جمهوری اسلامی می‌دانیم بنابراین قطعاً تاکید می‌کنیم که همه برادران از اطراف پادگان سنندج دور شوند و کاری نکنند که مسئله فعلی مشابه صورت پیچیده درآید سقز ۱۳۵۷/۱۲/۲۵ احمد مفتی زاده- عبدالرحمن طاهری- محمد ربیعی- ملا عبدالله احمدی امام جمعه سقز- سید عزالدین حسینی امام جمعه مهاباد.

متن اعلامیه

جلسه‌ای با حضور نمایندگان مذهبی شهرستانهای مهاباد سنندج بوکان اشنویه نقده بانه کرمانشاه و سایر شهرهای کردستان ایران در سقز تشکیل شد و پیرامون هماهنگی برنامه تلاش قشرهای مختلف کردستان ایران تبادل نظر گردید و اعلامیه‌ای در سه ماده به شرح زیر اعلام شد.

- ۱- در کار پیش نویسی و تدوین قانون اساسی باید دانشمندان اهل تسنن و تشیع شرکت داشته باشند
- ۲- در تدوین قانون اساسی ایران باید تصریح شود که همه ملت ایران در جمهوری اسلامی دارای حقوق متساوی باشند. (ملی-سیاسی-فرهنگی-اجتماعی-اقتصادی)

۳- از بین بردن فاصله طبقات قرار گروهی به عنوان نمایندگان خلق کرد برای مذاکره با امام خمینی تعیین شوند

(کیهان ۱۳۵۷/۱۲/۲۹)

تلاش برای پایان نبردها در سنندج

شهر سنندج بعد از ۲۴ ساعت درگیری شدید که منجر به کشته و مجروح شدن دهها نفر شد امروز نسبتاً آرام است و آتش بس متزلزل به پیشنهاد شیخ عزالدین حسینی و احمد مفتی زاده برقرار شد این آتش بس چندبار وسیله جمعی از نظامیان و افراد مسلح شکسته شد. در همین حال دیروز اسامی ۲۲ نفر از ۲۷ کشته حوادث سنندج اعلام شد و جسد شهدا به خانواده‌های آنان مسترد شد. گفته می‌شود تعداد کشته شدگان حوادث سنندج بیش از تعداد اعلام شده است، ولی به علت تیراندازی شدید در اطراف پادگان امکان بیرون آوردن اجساد ممکن نیست دیروز کلیه مغازه‌ها بسته بود و همه مغازه‌ها حتی نانواییها نیز بسته ماند. در سراسر دیروز نبرد شدید در سنندج در جریان بود و آمبولانسها و اتومبیلهای امداد بدون وقفه زخمیها و کشته‌ها را به بیمارستانها می‌رساندند. دیروز صبح و بعدازظهر چند فروند هلی کوپتر آسمان شهر به پرواز درآمدند و چند بار تیر اندازی کردند. در این حوادث چند نفر مجروح شدند. در این یورش هوایی شیشه‌های ساختمانها فرو ریخت همزمان صدای خمپاره‌اندازهای ۸۱ میلی متری در شهر به گوش رسید و در اثر اصابت یکی از خمپاره‌ها به منزل شخصی بنام نامداری یک نفر به نام ناصر نامداری کارمند آموزش و پرورش کشته و دو نفر دیگر مجروح شدند. ساعت ۷ بعدازظهر دیروز شیخ عزالدین حسینی امام جمعه مهاباد که برای وساطت به سنندج آمده بود از رزمندگان کرد و ارتش خواست آتش بس را رعایت کنند.

ما محکوم می‌کنیم

آیت الله شیخ عزالدین حسینی به تحریف اعلامیه‌های روحانیون کرد در رادیو و تلویزیون اشاره کرد و گفت: کار مردم نه تنها ضد انقلابی نیست بلکه علمی، کاملاً انقلابی بوده و تمام مردم یک شهر به جز ضد انقلابی‌هایی که بر روی آنها آتش گشودند در آن شرکت دارند وی گفت ما این عمل مردم سنندج را محکوم نکرده‌ایم و تنها از اهالی و ارتش خواسته‌ایم که برای پایان دادن به خونریزی نبرد را قطع کنند. وی گفت: «چرا به مردم ضد انقلابی می‌گویید» درگیری ارتش و مردم بر اثر یک سوء تفاهم از جانب نظامیان صورت گرفته و باید تحقیق شود چه کسی اول مردم را به گلوله بسته است. سرپرست جدید استانداری کردستان دیروز سرلشکر قرنی را از لشکر کشی به کردستان برحذر داشت و ضمن اعلام این مطلب گفت: واقعه سنندج بر اثر اختلاف بین دو کمیته انقلاب که ریاست آنها را حجت الاسلام مفتی زاده و صفدری به عهده دارند بوجود آمد و ارتباطی با اقدامات ضد انقلابی ندارد. کلیجی اضافه کرد: این اختلاف بین مسئولان دو کمیته انقلاب اسلامی بوده و نباید آن را اختلاف شیعه و سنی نیز نامید. او اضافه کرد: من به رئیس ستاد ارتش اطمینان داده ام اوضاع آرام می‌شود. با بخش پیام شیخ عزالدین حسینی و مفتی زاده دایر بر ترک مخاصمه گروه‌هایی از مردم به خط محاصره پادگان رفته و از طرفین خواسته‌اند که آتش بس را اعلام کنند. گرچه گروه‌هایی از محاصره کنندگان به شهر برگشته‌اند ولی هنوز نظامیان و بعضی از رزمندگان کرد به تیراندازی به سوی یکدیگر ادامه می‌دهند. دیشب نورافکن‌ها مرتب به هوپرتاپ می‌شد و در میان صدای تیراندازیهای شدید رگبار مسلسل‌های کالیبر ۵۰ در فضای شهر می‌پیچید. هم اکنون شهر نسبتاً آرام است و امید می‌رود آتش بس کاملاً رعایت شود. تاکنون دست کم ۲۷ جسد به بیمارستانهای سنندج تحویل شده که هویت ۲۲ نفر از آنها روشن شده است. در همین حال منابع سیاسی کرد فاش کردند که چندین نفر از کردها و نظامیا در داخل پادگان کشته شده‌اند ولی امکان آوردن آنها به بیرون پادگان وجود ندارد. دیشب بین منابع سیاسی و مذهبی کرد و ارتش آتش بس برقرار شد ولی تاکنون چند بار این آتش بس نقض شده است شورای موقت انقلاب نظامیان را متهم کرد که آتش بس را نقض کرده‌اند. دیروز اعلام شد که در داخل پادگان بین نظامیان دو دستگی افتاده و گروهی

حاضر نشده‌اند بر روی هموطنان خود شلیک کنند. گفته می‌شود تلفات درگیری گروههای مخالف و موافق مقابله سنگین بوده است. تاکنون ۲۵۰ نفر از تیرخوردگان به بیمارستانهای سنندج مراجعه کرده‌اند که بیش از ۳۰ نفر از آنها به کرمانشاه و ۳ نفر به تهران اعزام شده‌اند. دیروز مردم سنندج از شیخ عزالدین حسینی و ملا احمد مفتی زاده تقاضا کردند برای نجات جان افراد محلی پادگان و خانواده‌هایشان که گفته می‌شود از طرف نظامیان بازداشت شده‌اند اقدام سریع به عمل آورند. دیروز مردم سنندج به یاری زخمیان شتافتند ولی به علت تعداد زیاد آنها امکانات بهداشتی و درمانی شهر تکافو ندارد. بهمین جهت گروههایی از مردم شهرهای مختلف کرمانشاه و کردستان و آذربایجان با آذوقه و مواد غذایی، سرم و دارو عازم سنندج شدند. دیروز در تمام شهرهای کردستان مردم به کشتار اهالی سنندج اعتراض کردند و در سقز و مریوان اعلام شد اختلافات بین مسئولان کمیته‌های انقلاب اسلامی نباید باعث شود که ارتش به جان مردم بیفتد. دیروز در مریوان گروه کثیری از اهالی در اطراف پادگان گرد آمدند و حرکت نظامیان را زیر نظر گرفتند. مردم شهرهای مختلف کردستان اعلام کردند: هر نوع نقل و انتقالات نظامی بعد وسیعی به حادثه می‌دهد و ممکن است تراژدی سنندج را در شهرهای دیگر تکرار کند. ارتباط تلفنی و تلکس و تلگراف سنندج با کرمانشاه قطع شد و از دیشب برق سنندج چندین ساعت قطع بوده است.

(کیهان ۱۳۵۷/۱۲/۲۹)

ماجرای سنندج چگونه آغاز شد؟

واقعه سنندج از آنجا شروع شد که افراد کمیته انقلاب اسلامی که زیر نظر شیخ احمد مفتی زاده رهبر مذهبی سنندج اداره می‌شود برای پاسداری و نگهداری شبانه با کمبود مهمات و فشنگ روبرو شده و برای دریافت فشنگ به حجت الاسلام صفدری که او هم یک کمیته انقلاب در شهر بوجود آورده است مراجعه و تقاضای مهمات کردند. ولی با این درخواست موافقت نشد و افراد پاسدار با ناراحتی از آنجا خارج شدند در همین جریان بازاریان سنندج برای گماردن نگاهبانان بیشتری در بازار به کمیته انقلاب اسلامی مستقر در استانداری مراجعه کردند و از حجت الاسلام صفدری خواستند برای حفظ جان و مال آنها به خواستشان ترتیب اثر داده شود. تا در نگهداری و حفاظت شهر اشکالی پیش نیاید. آقای صفدری به میان مردم رفت ولی گفته‌های او با اعتراض مردم روبرو شد و یکی از افراد به نام شاطر محمد رحمان پور به روی مردم تیراندازی کرد که یک نفر کشته و دو نفر مجروح شدند. افراد کمیته اسلامی مفتی زاده تلفنی از گروه‌های دیگر استمداد کردند و بلافاصله مانع درگیری بیشتر در استانداری شدند. اما در همین حال مردم با شاطر محمد مجادله کردند و در صدد دستگیری وی برآمدند. مردم که بر اثر این حادثه تحریک شده بودند راهی پادگان شده و از فرمانده لشکر تقاضای کمک کردند. در پادگان به مردم جواب رد داده و به آنان گفته شد که دادن اسلحه و مهمات به مردم باید باصلاح دید ارتش باشد. مردم به این مسئله اعتراض کردند و به پادگان ژاندارمری رفتند در ژاندارمری بدون هر نوع برخوردی اسلحه‌های اضافی تحویل مردم شد. سرهنگ صفری به منظور جلوگیری از برخوردهای خشونت آمیز جلسه‌ای با حضور نماینده جمعیت دفاع از آزادی و انقلاب و گروه‌های مختلف ترتیب داده و از نماینده گان واحدهای مختلف درخواست شد که با شورای موقت انقلاب همکاری کند، ولی فرماندهان واحدها برخلاف سلسله مراتب از دستورات فرمانده لشکر خودداری کردند و ماجرای سنندج پیش آمد

(کیهان ۱۳۵۷/۱۲/۲۹)

هیات اعزامی امام خمینی

هیات اعزامی امام خمینی مرکب از حضرت آیت الله طالقانی و آقایان دکتر بهشتی، حاج سید جوادی (وزیر کشور)، ابوالحسن بنی صدر، و هاشمی رفسنجانی وارد سنندج شدند و رسیدگی به مساله کردستان را آغاز کردند.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱/۶)

اولین اعلامیه کمیته موقت اداره شهر سنندج

سنندج - کمیته موقت اداره شهر سنندج اولین اعلامیه خود را بشرح زیر اعلام کرد:

بسمه تعالی- بر اثر ارشاد و راهنمایی حضرت آیت الله العظمی طالقانی و با توجه به علاقه مندی کلیه نمایندگان گروهها و سازمانهای سیاسی و ستاد عملیاتی انقلاب در سنندج در زمینه پیدا کردن راه حل فوری برای مشکلات اداره شهر سنندج و حفظ امنیت که از ضروریات ادامه زندگی است در جلسه متشکله در تاریخ یکشنبه پنجم فروردین ماه سال ۱۳۵۸ در محضر حضرت آیت الله العظمی طالقانی و با حضور آیات محترم دکتر بهشتی و هاشمی رفسنجانی جنابان آقایان صدر حاج سید جوادی وزیرکشور ینی صدر و یونسی امضاء کنندگان زیر نمایندگی شورای موقت انقلاب در سنندج و ستاد عملیاتی اسلامی سنندج مواردی مورد توافق واقع شد .

۱ - کمیته مرکب از ۵ نفر که دو نفر آنها منتخب شورای موقت انقلاب و دو نفری منتخبی ستاد عملیاتی انقلاب اسلامی و یک نفر منتخب حضرت آیت الله العظمی طالقانی از بین کردهایی که فعلا در کردستان اقامت ندارند بعنوان کمیته موقت اداره شهر سنندج تشکیل می گردد .

تبصره - برای هریک از اعضای اصلی از هر طرف منتخبی یک نفر علی البدل انتخاب میشود .

۲ - کمیته موقت اداره شهر سنندج بلافاصله مسئولیت حفظ نظم را در سراسر شهر عهده دار خواهد گردید و مسئول جلوگیری از وقوع هر گونه حادثه در شهر می‌باشد و انجام انتخابات شورای موقت شهر سنندج را عهده دار می‌گردد .

۳ - کمیته موقت اداره شهر موجبات اعاده وضع عادی شهر و باز شدن ادارات و دکاکین و موسسات عمومی را فراهم خواهد کرد .

۴ - تصمیمات کمیته موقت باید در صورت مجلس هم به امضای حاضران ثبت شود و اکثریت آراء قابل اعتبار می‌باشد .

۵ - با تشکیل کمیته موقت اداره شهر شورای موقت انقلاب و ستاد عملیاتی انقلاب اسلامی منحل اعلام میشود و حق هیچگونه مداخله در اداره امور شهر را ندارند .

صدر حاج سید جوادی، ابراهیم یونسی بانه، احمد مفتی زاده، یوسف اردلان و چند امضای دیگر.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱/۶)

پیام آیت‌الله طالقانی به مردم کردستان: فرماندهان ارتش باید مورد تأیید مردم باشند.

سنندج - خبرنگار کیهان: هیات اعزامی به کردستان ساعت ۱۲ بامداد دیروز (۵ فروردین) با هواپیما سنندج را به قصد تهران ترک کرد. آیت‌الله طالقانی پیش از ترک سنندج، پریشب پیامی از تلویزیون به مرکز سنندج خطاب به مردم کردستان فرستاد که برگزیده‌ی آن چنین است: متأسفانه شعلهای در این شهر برافروخته شد که ما نگران توسعه آن بودیم ولی به حمدالله با یاری برادران و خواهران کرد به تفاهم رسیدیم. امیدواریم دیگر از این مسایل پیش نیاید. شما برادران و خواهران با وحدت و همگامی با دیگر برادرانی که در سرحدات ایران هستند در این نهضت بزرگ شرکت کردید و بحمدالله پیروز شدید. آیت‌الله طالقانی اضافه کرد بعد از پیروزی، دشمنان ما که منافعشان به خطر افتاده دست بردار نیستند

و من نگران این دسایس هستم. این انقلاب به رهبری روحانیت و بخصوص آیت‌الله خمینی تا این مرحله پیش رفته و اکنون شما مسوول ادامه این انقلاب و مسوول نسل آینده مردم این سرزمین هستید. آیت‌الله طالقانی اضافه کردند: من مانند یک برادر و پدر دردمند که دردهای این ملت را سالهاست لمس می‌کند بخصوص دردها و رنجهای ملت محروم کرد را سالهاست لمس کرده‌ام و امیدوارم که همه ملت کرد بخصوص که من اکنون در میان آنها هستم با وحدت نظر و هوشیاری بتوانند این منظور و این هدف مشخص را حفظ کنند. من از شما می‌خواهم که همبستگی خود را حفظ و تحریکات خود را خنثی کنند. از شما می‌خواهم به ضعفا، محرومین و مستضعفین برسید و بکوشید با پشتیبانی همه مردم محرومیتها را از بین ببرید. آیت‌الله طالقانی از کردها خواست اولویت‌ها را در خواست‌ها مشخص کنند و آنچه را که از دولت بر می‌آید و در امکانات دولت است تقاضا کنند. آیت‌الله طالقانی گفت: من بعنوان یک پدر روحانی و دردمند شما که همیشه نظری به گروه یا جمعیت خاصی ندارم این تقاضاها را از شما دارم. ما به این نتیجه رسیدیم که باید شورای موقتی در این شهر تشکیل شود و وظایفی که محول شده است انجام دهند. انتظار دارم در آینده مردم آزادانه نمایندگان خود را تعیین کنند و شورای شهر سندج نمونه‌های باشد برای سراسر ایران. مسالهی دیگری که در این جا مشکلی پیش آورد این بود که عده‌ای از برادران کرد گروگان ارتش‌ها بودند. روی سوءتفاهماتی که بین ارتش و مردم پیش آمد. در هر حال ما سعی کردیم آنها به خانه‌های خود برگردند. امیدوارم که سوءتفاهماتی که پیش می‌آید بین ارتشی‌ها و مردم حل شود. همچنین عواملی از ارتش که از رژیم باقی مانده‌اند و همان روحیه و همان طرز تفکر و غرور و تکبر در آنها هست و خود را جدا از مردم می‌پندارند یا دچار لغزش و اشتباه شده‌اند، باید تصفیه بشوند. آیت‌الله طالقانی گفتند من با افسران و درجهداران مدتی به مذاکره نشستم، نصایحی که می‌باید به آنها کردم و آنها را متوجه رفتارشان نمودم فرماندهان ارتش باید مورد تایید مردم هر منطقه باشند. مردم هم اگر گله و شکایتی دارند به مرکز ستاد فرماندهی تهران بدهند. یقین دارم رسیدگی خواهد شد من از مردم کردستان می‌خواهم با دید سابق به ارتش نگاه نکنند. آیت‌الله طالقانی سپس از مردم کردستان خواستند که در رفراندوم شرکت کنند تا فرصت عمل به خرده گیران داخلی و خارجی

داده نشود. آیت‌الله طالقانی گفتند او خود به جمهوری اسلامی رأی می‌دهد ولی مردم آزادند آرای خود را به هر حکومتی که می‌خواهند بدهند.

(کیهان ۱۳۵۸/۱/۶)

سخنرانی آیت‌الله طالقانی

در اجتماع ۱۰ هزار نفری سنندج ابتدا آقای ربیعی نماینده کردهای کرمانشاه در مورد لزوم خود مختاری کردستان در چارچوب ایران آباد و آزاد سخنرانی کرد و سپس حضرت آیت‌الله طالقانی در میان اجتماع پر شور تظاهر کنندگان اظهار داشت: من سالها در زندان با برادران هم زنجیر کردم آشنا بودم و با سرکوبی و محرومیت شما بدست عوامل استبداد آشنایی دارم. ما باید عللی که باعث ایجاد وقایع دردناک سنندج را که عموم مردم را متأثر ساخت کشف کنیم.

در اینجا مردم یکصدا فریاد زدند (این عامل صفدری است، صفدری، صفدری ۰۰۰ (آقای صفدری نماینده کمیته انقلاب اسلامی قم در سنندج است) آیت‌الله طالقانی پرسیدند، این وقایع عمدی بوده یا اشتباهی؟

و مردم فریاد زدند: عمدی بوده.

آیت‌الله طالقانی افزودند: مردم کرد عضوی از پیکر جامعه ایران هستند که هرگاه حرکت حق طلبانه از آنان سرزد بر چسب تجزیه طلبی بر آن نهادند. ایشان در مورد خود مختاری کردستان گفتند، قرآن مجید ۱۴ قرن پیش اختیار بر سر نوشت و تصمیمات مردم را عنوان کرده است. خواسته‌های اساسی خلق کرد اصولاً دو قسمت است: خود مختاری در زبان، فرهنگ و سرنوشت و رفع محرومیت‌های اقتصادی در این موقع، سربازان شروع به تیراندازی هوایی کردند تا از هجوم مردم به پادگان جلوگیری کنند. در این ماجرا دو نفر در فاصله ۲۰ متری اتومبیل ما مجروح شدند که بیدرنگ به کمک مردم بیمارستان شهدا

انتقال یافتند. در همین موقع از پشت مورد حمله اشخاص مشکوکی قرار گرفتیم و ناگیزر از آن محل دور شدیم. ما سپس خود را به بیمارستان رساندیم تا وضع مجروحین را بررسی کنیم در بیمارستان ضمن تناس با کسانی که مورد اصابت گلوله قرار گرفته بودند که متوجه شدیم هنگام فرار از روبروهدف گلوله قرار گرفته‌اند که نشانه این بود که افراد مشکوک و غیر مسئولی برای دامن زدن به حوادث، دست اندر کار بوده اند.

اصل قضیه بنا به اظهار مردم سنندج، اشتباه پشت اشتباه بود است و این حوادث را بار آورده است. ابتدا شایعه خالی شدن سیلوها مطرح شد و بدنبال آن اختلاف بین کمیته‌ها و این که مردم فشنگ می‌خواستند و کمیته‌ها از تحویل فشنگ خودداری کرده‌اند شایع میشود و بدنبال آن تحریک مردم از طرف گروه‌های چپ برای حمله به پادگان آغاز می‌گردد. البته این گروه‌ها اقرار به اشتباه خود می‌کنند ولی آیا این اقرار به اشتباه که باعث بروز حوادث ناگوار و فاجعه سنندج شده است کافی است؟

نساله‌ای که بعنوان راه حل مطرح شده این است که شورایی تشکیل داده اند که مؤظف به برگزاری انتخابات واقعی مردم در آینده نزدیک خواهند بود و با تعیین نمایندگان مردم، می‌نوان مشکلات شهر و محل را حل کنند و همانگونه که آیت الله طالقانی نیز در سخنان خود گفتند امیدوارند این انتخابات نمونه‌ای برای سایر شهرها و مناطق باشد.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱/۶)

اجتماع بزرگ مردم کردستان

ساعت ۳ و نیم بعدازظهر دیروز اجتماع بزرگی از مردم کردستان بدعوت جامعه بازاریان سنندج در میدان «آزادی» این شهر بمنظور قدردانی از زحمات حضرت آیت الله طالقانی در گسترش امر صلح برپا شد.

در این اجتماع که زیر بارش باران برگزار شد، ابتدا چند تن از نمایندگان مردم کردستان از جمله ربیعی نماینده کردهای کرمانشاه سخنرانی کردند .

ربیعی از اقدامات هیات اعزامی خاصه آیت الله طالقانی تشکر کرد و ضمن ستایش از علامه مفتی زاده نماینده مذهبی و سیاسی مردم سنندج، از جمهوری اسلامی پشتیبانی نمود .

سپس حضرت آیت الله طالقانی در میان ابراز احساسات شوانگیز مردم، به اجتماع کنندگان پیوست و طی سخنانی از مردم کردستان تمجید کرد .

شورای موقت انقلاب

بدنبال مذاکراتی که در سنندج صورت گرفت، شورای موقت انقلاب در این شهر تشکیل شد. این شورا به محض تشکیل، طی اعلامیه‌ای مقرر خود را شهربانی سنندج ذکر کرد و تصمیم گرفت برای اعضای مسلح کمیته نظامی وابسته به شورا کارت مخصوص صادر کند. این شورا از مردم خواست از خلع سلاح کردن دیگران بپرهیزند و در صورت مشاهده افراد مشکوک و مسلح، جریان را به کمیته نظامی مستقر در شهربانی اطلاع دهند .

پزشکان، پرستاران و کارکنان بیمارستان‌های سنندج و امدادگران داوطلب این شهر، بدنبال وقایع سنندج قطعنامه‌ای صادر کردند و اشکال‌تراشی بعضی از مقامات و مسئولین امر را در جهت کمک رسانی به مجروحین سنندج، محکوم و تقبیح کردند و ماهیت ضد انقلابی مبارزین کرد را رد نمودند.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱/۶)

پیام آیت الله طالقانی به مردم کردستان: غارتگران دست بردار نیستند.

سنندج - حضرت آیت الله طالقانی در مدت اقامت خود در سنندج، پیامی خطاب به مردم کردستان فرستادند که متن آن بشرح زیر است :

برادران، خواهران!

همه ملت ایران، در این انقلاب بزرگ و تاریخی و سرفصل جدید زندگی همیشه نگران بودیم که عوامل در میان ما و در میان ملت شریف ما اختلاف، دشمنی و درگیری پدید آورند، بخصوص همیشه نگران این منطقه خاص و این بازوی قوی و کارآمد ایران شریف بودیم. متأسفانه، شعلهای در این منطقه و در شهر سنندج برافروخته شد که ما نگران توده این شعله در همه منطقه، بلکه همه ایران بودیم، بحمدالله با حسن تفاهم و با حسن نیت و صداقت در میان این برادران و خواهران ساکن سنندج، مسایل و گرفتاریها، علل پیشامدها و مسایل دیگر را از نزدیک لمس کردیم و امیدوارم که با هوشیاری و بیداری و آگاهی همه ملت ایران ما، و همه برادران و خواهران کرد، چنین پیشامدها دیگر در شرف وقوع نباشد.

شما برادران، خواهران، با وحدت و همگامی، همقدمی، همفکری و هم فریادی، با دیگر برادران فارس، ترک، عرب و برادران ترکمن و برادران سیستانی و بلوچستانی که در سرحدات و نقاط دیگر ایران هستند در این نهضت بزرگ شرکت مردانه و آگاهانه نموده و بحمدالله این انقلاب عظیم ایران در مرحله شکستن بت طاغوتی، سرافراز و پیروزمند گردید و همه توجه دنیا را به این سرعت متوجه ایران کرد و دشمنان ما را مات و مبهوت گردانید. ما انتظار داشتیم که دولت پس از مرحله پیروزی انقلاب این وحدت و یگانگی را فقط در مرحله بازسازی بعد از آنهمه ویرانیها مرحله اجرا در آورند و می دانیم که بعد از این پیروزی، دشمنان ما و غارتگران که به منافع و استعدادهای ما تسلط داشتند دست بردار نیستند و از پا نخواهند نشست. از این جهت، ما همیشه نگران دسایس بوده و همیشه وضع این نگرانیها و خنثی کردن آنها وابسته به هوشیاری و بیداری و حفظ وحدت شماست .

دردهای ملت کرد

این انقلاب، برهبری امام خمینی و ملت ایران بود و اکنون شما مسئول ادامه انقلاب و از سرفصل تازه آن، و مسئول آینده و نسل آینده می‌باشید. از این جهت مانند یک برادر و یک پدر دردمند که دردهای این ملت را که سالهاست لمس میکنم، بخصوص دردهای این ملت کرد، اتهامات، کشتارها و محرومیتها را من از شما می‌خواهم که همبستگی، وحدت، خود را نگه دارید و مراقب دشمنان انقلاب بوده و تحریکات را خنثی نموده، به ضعفا، محرومین و مستضعفین برسید، فاصله‌ها را از میان بردارید. من از شما می‌خواهم که با همت شما سرزمینمان را خرم و سرسبز نگه دارید و بکوشید که با پشتیبانی دولت مرکزی این محرومیت را از میان بردارید و شما مردم کردستان مسئولید که خواست‌های خود و خواست‌های مشروع را اعلام کرده و تنظیم نمایند و آنچه را که اولویت داشته از هم تفکیک کنید و آنچه که امروز از دولت برمی آید تقاضا نموده و خواست‌هایی را که در آینده عمل خواهد شد، مطرح نمایید .

شورای موقت

من بعنوان پدر شما هیچ نظری به هیچ گروهی ندارم و در این شهر سنندج که مرکز استان این قسمت از کردستان است، باید به کوشش دوستان و همکاری صمیمانه و احساسات پرشور خواهران و برادران کرد به نتیجه برسد. باید شورای موقت تشکیل شده و وظایفی که محول شده برای حفظ امنیت و برای احتیاجات انجام بدهد. این شورا بزودی انتخابات آزادی را شروع و برای تشکیل انجمن شهر انتظار داریم که مردم آزادانه نمایندگان انجمن شهر را برای مدتی انتخاب نموده، انتظار داریم که این شورا نمونه‌های باشد برای سرتاسر مملکت، و گروه‌های ما و ساکنین شهر و روستا که نمودار رشد و نمونه یک شورای آزاد و عالی و افراد آن نمایندگان واقعی مردم باشند، تشکیل شود .

این مرحله اول بود که به نتیجه هم رسیدیم. وهله دیگر مشکل برادران ما بود که گروگان افراد ارتش روی سوء تفاهمی که بین مردم و ارتش پیش آمد، بود و در حال سعی هستیم که آنها هم به خانه‌های خود برگردند و تذکر می‌دهم مردم کردستان و تمام ایران که این سوء تفاهم‌ها را از میان خود بردارند . مذاکره با ارتشی‌ها

و من با برادران ارتشی، افسر، درجه دار، سرباز به مذاکره نشستم و از حسن نیت آنها نیز برخوردار شدم و نصیحتی که خودشان می‌دانستند، بیان کردم و متذکر شدم که ارتش، ارتش ملی است و باید قدرت خود را در راه خواستهای مشروع خلق بکار گیرد و در کردستان نیز سوء تفاهمی بین مردم و ارتش وجود داشت که باعث ناراحتی‌هایی شد و این در حالی است که ارتش با ملت برادر است. موضوع دیگر اینست که ما در مرحله فراندم هستیم و میدانیم که بارها و بارها در تظاهرات مردم رای خود را گفته و سعی برای اینکه همه خرده گیری بیگانگان و دشمنان داخلی نباشد باید فراندم انجام بگیرد و هرکس ازاد رای خود را بگوید (جمهوری اسلامی). جمهوری یعنی آرای عمومی مردم در انتخاب مسئولین دولت اسلامی یعنی در معیارهای مترقی و قانون‌های اسلامی و انتظار دارم که همه برادران و خواهران در این وظیفه اسلامی و تاریخ ساز ما شرکت کنند و من اعلام میدارم که به جمهوری اسلامی رای میدهم. از خداوند توفیق همه شما را در سایه ایزد منان و در راه پیشبرد این انقلاب خواستارم.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱/۶)

آیت الله طالقانی: سنندج اولین شهری است که دارای شورای شهری میشود .

سنندج - حضرت آیت الله طالقانی در اجتماع بازاریان شهر سنندج که بعدازظهر شنبه در میدان آزادی این شهر برگزار شد، ضمن سپاسگزاری از مردم کردستان گفتند:

«در جریان سه روزی که میان مردم کردستان بودم، پیوسته کوشیدم مشکلات این بخش از مملکت حل شود و از مردم خواستم از هر گونه تفرقه و تشتتی بپرهیزند».

آیت الله طالقانی فرمود: «بیم آن میرفت آتشی که در کردستان شعله کشید، به همه جای این کشور سرایت کند و در میان این دود و آتش و سوز و گداز ناشی از آن، دشمنان ما بتوانند این کشور را مجدداً جولانگه غارتگری‌ها و اختناق پروریهای خودسازند که البته علتها و عوامل آن که بیشتر جنبه روانی دارد و آنگاه جنبه‌های شیطانی کشف گردید .

آیت الله طالقانی در بخش دیگری از سخنان خود گفتند: «شهیدان کردستان، شهدای همه ما هستند و جراحاتی که مجروحان برداشتند زخمی بر پیکر تمامی کشور است. امیدوارم بهمین زودی، زندانیانی که در پادگان سنندج بسر می‌برند و همین امر وسیله تبلیغات و تحریکات مغرضین شده است، به خانه‌های خود بازگردند .

آیت الله طالقانی در مورد امنیت و آرامش سنندج اظهار داشتند: «هیاتی از سوی گروه‌های مختلف بعنوان شورای موقت انتخاب شده و این هیات یک هفته مهلت دارد تا مقدمات اخذ آرای عمومی مردم در جهت گزینش نمایندگان شورای شهری فراهم کند .

سپس این شورا موظف است امنیت منطقه را حفظ نماید و مشکلات مردم را گزارش، تا از مردم و ملت خواسته شود بیشترین نیروهای خود را متوجه رفع دردها و مسئولیت‌های منطقه کردستان کند. سنندج اولین شهری است که دارای انجمن شهری میشود، انجمنی که باید نمایانگر نماینده‌های واقعی مردم باشد و امید است بتوانند الگو و نمونه‌های برای شهرهای دیگر کشور باشد.»

آیت‌الله طالقانی آنگاه به مساله فراندوم که روز جمعه آینده برگزار میشود اشاره کرده و گفتند:

اصولاً با راهپیمایی‌های بزرگی که در سطح کشور انجام شده است فراندوم معنایی نخواهد داشت ولی برای اینکه این مساله بصورت قانونی دنیا پسند در آید، فراندوم انجام خواهد شد و البته این فراندوم

با آزادی کامل باید صورت گیرد. «آیت‌الله در بخش دیگری از سخنان خود گفتند: ما اقتصاد را زیر بنای زندگی انسانها نمیدانیم بدلیل اینکه انسان حاضر است محرومیت‌ها و گرسنگی‌ها را تحمل کند، ولی آزاد باشد. اقتصاد و رفاه در سایه آزادی میسر است. اسلام اقتصاد را نفی نمیکند، بلکه آنرا ملازم با آزادی می‌داند.»

آیت‌الله طالقانی در پایان گفتند:

«اگر کسی نمیخواهد به جمهوری اسلامی رای دهد، آزاد است. اما من به جمهوری اسلامی رای خواهم داد و امیدوارم در پی رفراندوم، مجلس موسسان برای تنظیم قانون اساسی کشور تصویب شود و سپس دولت ملی منطبق با خواست‌های مردم مصادر امور را در دست گیرد.»

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱/۶)

خبرنگاران اطلاعات گزارش می‌دهند: ماجرای کردستان لحظه به لحظه

در آستانه سال نو، واقعه سنندج برادران کرد ما را در صفحات غرب کشور عزادار کرد و باعث تاثر دیگر هموطنانمان در سراسر ایران شد.

بدنبال این واقعه که منجر به کشته شدن دست کم ۱۳۰ نفر و مجروح شدن بیش از ۲۰۰ نفر شد، بلافاصله هیاتی از سوی کمیته انقلابی، امام خمینی به سرپرستی حضرت آیت‌الله طالقانی به سنندج عزیمت کرد و رسیدگی به جریان امر و همچنین خواست‌های مناطق کردنشین ایران را آغاز نمود.

گزارش زیر که با همکاری خبرنگاران «اطلاعات» در سنندج و مهاباد تنظیم شده، مروری است بر وقایع سنندج از ابتدا تا پایان تعطیلات نوروزی که در زیر می‌خوانید:

- درگیری پیرامون پادگان لشکر ۲۸ کردستان و ژاندارمری سنندج از شب پیش آغاز شد و رادیو سنندج به اشغال حمله کنندگان درآمد .

در تیراندازیهای اولیه ۸ نفر کشته و ۵۰ نفر مجروح شدند . ستاد ملی ارتش اسلامی ایران در اعلامه‌ای که بدین خاطر صادر کرد، اعلام نمود که با ضد انقلابیون بشدت مقابله خواهد کرد آقای مفتی زاده رهبر ملی و مذهبی سنندج نیز در اعلامیه‌ای از مردم این شهر خواست از اطراف پادگان سنندج دور شده و مسئله را بشکل پیچیده در نیاورند .

سه شنبه ۱۳۵۷/۱۲/۲۹

- علیرغم صدور دستور آتش بس از سوی رهبران مذهبی کردستان نبرد شدید به ویژه در اطراف پادگان سنندج ادامه یافت و هفت هلی کوپتر و چندین کامیون از کرمانشاه، مهاباد و شهرهای اطراف به سنندج مواد غذایی و دارو حمل کردند. سخنگوی دولت وقایع سنندج را نتیجه دخالت عوامل ضدانقلابی ذکر کرد و اعلام نمود که هرگونه اعمال ضد انقلابی بشدت سرکوب خواهد شد .

مردم سنندج ادعای دخالت ضدانقلابیون را در واقعه این شهر رد کردند و به این مسئله اعتراض نمودند . مورد اول هیچکس نمیتواند با آن مخالف کند، چون همه ملت ایران در فرهنگ و تصمیم‌گیری، آزاد و مختار هستند و اعلام میکنم که با این معانی شما مختار و ازادید. در مورد دوم، این درست نیست که حاصل کوشش اکثریت مردم نجیب، به جیب اقلیت برود. این بی معنی است که برادران کرد ما رنج بکشند و برای شکم گنده‌های شمال تهران و یا آسفالت خیابان‌های تهران مالیات بدهند .

آیت الله طالقانی گفت: "قبل از اینکه از دولت توقع خود مختاری داشته باشید، بنشینید و مسایل خود را حل کنید، می‌خواهم با نماینده تان در اینمورد بحث کنید، این نماینده کیست؟" (عده‌ای جواب‌دادند شیخ عزالدین حسینی و عده‌ای دیگر احمد مفتی زاده).

آیت الله طالقانی در ادامه سخنان خود گفتند: "استعمار گران همواره می‌خواهند بین آحاد ملت اختلاف و بدبینی بیندازند، مگر ساواک و سیا نبود که وحشت تولید کرد تا همه از هم بترسیم که مبدا دیگری ساواکی باشد؟"

آیت الله طالقانی افزود: "بدبینی به دولت فعلی جنبه روانی دارد، زیر هر کدام از ما از هرکس ظلمی دیده باشیم، از هم‌چهره‌های او می‌ترسیم، از فعالیت‌های ضد خلقی ژاندارمری، ارتش، ساواک و شهربانی در گذشته، امروز وقتی ما حقی یک را ندارم می‌بینیم به یاد ظلم‌های گذشته می‌افتیم، من نمی‌گویم ارتش پاک شده و کاملاً تصفیه شده، در خصوص ارتش من با شما هماهنگ هستم." (عده‌ای فریاد زدند ارتش ملی برپا کنید نه ارتش ضد خلقی، و عده‌ای دیگر نیز بانگ زدند - کشته ندادیم که سازش کنیم، امیر ارتش را نوازش کنیم).

سپس یک دانشجوی کرد ضمن تأکید بر این نکته که کردها تجزیه طلب نیستند، گفت: "ما از میان خود شورایی بر می‌گزینیم تا اداره امور شهر را بدست گیرد، ما برای آزادی مبارزه کرده‌ایم و ملت ایران دارای اندیشه‌ها و ایدئولوژی‌های مختلف هستند و این افکار باید ازادانه از طریق وسایل ارتباط جمعی در اختیار همگان قرار گیرد تا مردم بنا به سلیقه خود، نوع حکومت را تعیین کنند."

این دانشجوی پس از اشاره به پوکه خمپاره‌هایی که در دست چندین تن از حاضرین بود، گفت: "ارتش اینها را بعنوان عیدی بر سر مردم سنج ریخته و برادر من نیز در انفجار همین خمپاره‌ها روی بام منزل شهید شد."

شعارهای متعدد

آنگاه دکتر بهشتی طی سخنانی گفت: "بزرگترین اصل جمهوری اسلامی اصل آزادی اندیشه، بیان، قلم و اجتماعات است".

سپس نوبت به سخنرانی «بنی صدر» رسید که عده‌ای با سخنرانی وی مخالفت کردند. آنها ادعا کردند که بنی صدر گفته، کردستان در صورت خودمختاری به دامن شوروی یا آمریکا خواهد افتاد، اما بنی صدر این ادعا را رد کرد و عده‌ای از حاضرین فریاد زدند: "شما می‌خواهید این حرف را در دهان مردم بیندازید".

در میان اجتماع مردم سنندج در میدان آزادی این شهر، شعارهای متعددی به چشم می‌خورد، نظیر: تشیع، تسنن پیوندتان خدایی است، شلیک و خمپاره اندازی بطرف مردم بیدفاع حتی از عهده ارتش ضد خلقی آریامهری نیز برنیامد، اما ... و بالاخره: مقدم حضرت آیت الله طالقانی را به شهر خونین سنندج گرامی میداریم .

گزارش خبرنگار اطلاعات از «مهاباد» نیز حاکیست که منظور اعتراض به کشتار مردم سنندج، هزاران نفر از کردهای این شهر دست به راه پیمایی زدند .

جمعه و شنبه گذشته نیز مذاکرات و بررسی هیات اعزامی امام خمینی به سنندج ادامه یافت.

(کیهان/۱/۷/۱۳۵۸)

سخنرانی آیت‌الله طالقانی در اجتماع ۷۰ هزار نفری سنندج: عاملان وقایع خونین سنندج معرفی می‌شوند.

سنندج - خبرنگار کیهان: حضرت آیت‌الله طالقانی، سرپرست هیات اعزامی به کردستان، ساعت ۴ بعدازظهر روز شنبه دوم فروردین، در اجتماع ۷۰ هزار تن از مردم سنندج، در میدان آزادی این شهر طی یک سخنرانی مفصل مواضع دولت انقلابی و جامعه روحانیت را در قبال خواست‌های مردم کردستان تشریح کرد. آیت‌الله طالقانی با اشاره به تفرقه‌اندازی‌های رژیم پهلوی بین مردم ایران گفت: بر شما مردم شریف و عزیز است که از چنددستگی و رخنه عوامل سرپرست رژیم در صفوف خود جلوگیری کنید، ما با کمال دقت مشغول بررسی و پی‌جویی عوامل و علل هستیم که جرقه را در اینجا روشن کردند و سرخ‌ها را پیدا می‌کنیم. و در معرض افکار عمومی‌ شما و تمام ملت ایران می‌گذاریم. اما هرچه بوده و هرعلتی بوده مساله اول برای شما فرزندان دلیر کرد این است که وحدت و همبستگی خود را حفظ کنید. قبل از اینکه این حوادث را مربوط به جمع یا دولتی بدانید باید منشاء را از داخل خودتان پیدا کنید. (از میان جمعیت، گروه‌هایی فریاد زدند: صفدری... صفدری.) آیت‌الله طالقانی گفت: نباید یکطرفه قضاوت کرد باید دید تقصیر بوده یا قصور، اشتباه بوده یا عمد؟ آیت‌الله طالقانی به سخنان خود چنین ادامه داد: شما در طول تاریخ محرومیت کشیدید، شهدا دادید و رژیم هر وقت خواست نهضت ایران را بکوبد یکی از مسایلی که در بوق و کرنای تبلیغات جار زده مساله‌ی تجزیه کردستان بود درحالی که ما می‌دانیم تجزیه طلبی در خاطر زن و مرد شما جایی ندارد. (جمعیت: صحیح است). آیت‌الله طالقانی در ادامه سخنان خود به نقش عمال رژیم در اختلاف اندازی بین مردم ایران اشاره کرد و گفت: باقیمانده‌های رژیم که در لانه‌های خود خزیده‌اند از هر مساله گذرا که انشاءالله حساس نخواهد شد خنده می‌کنند. آیت‌الله طالقانی در مورد خودمختاری کردستان گفت: از نظر مفهوم و معنا و محتوا، خودمختاری همان چیزی است که ما می‌خواهیم، هر انسانی خودمختار است و نظام اسلامی همه را آزاد می‌داند. قرآن کتاب آسمانی ما ۱۵ قرن پیش این مساله را عنوان کرده که مردم آزاد و خودمختار سرنوشت خود هستند. چه کسی می‌تواند منکر آزادی فرهنگ، سرنوشت و زبان مردم

کردستان باشد؟ شما، در فرهنگ و زبان و تصمیم‌گیریهای اقتصادی خود کاملاً مختار و آزاد هستید. من، امروز با صراحت اعلام می‌کنم که این کلمه خودمختاری دیگر نمیتواند وسیله تحریف جوانان، مردان و زنان کرد ما شود. ثروتهای معنوی و مادی در دست شما است و دیگر معنا ندارد که برادر کرد ما رنج بکشد و کشاورزی کند و مالیاتش را بفرستد برای عیاش‌های شمال تهران یا برای آسفالت کردن خیابانهای آنها، باید در مرحله اول زندگی کردها تأمین شود و از منابع خود به‌اندازه کافی استفاده کنند و آن سهم عادلانه‌ای را که دولت مرکزی برای گردش زندگی مردم خواسته پردازند، اگر کردستان مستقل شود. آیت‌الله طالقانی افزود: اگر هموطنان کرد ما با دولت تمایلشان را صادقانه در میان نگذارند و حل نکنند، هر روز باید منتظر حوادث باشیم اگر کردستان مواجه با شکست شود و مشتعل شود، ایران مشتعل می‌شود و ما دوباره گرفتار طاغوت و جلادی خواهیم شد. که از آریامهر بدتر و تجربه‌دارتر خواهد بود. آیت‌الله طالقانی اضافه کرد: بزرگترین دسیسه استعمار و استکبار این بود که مردم را از هم جدا کند و کاری کند که همه به هم بد بگویند. امروز باید همی ما، اهل هر ملتی که هستیم زبان خودمان را داشته باشیم، اما چرا موضعگیری؟ چرا تحقیر و چرا تهدید؟ ما باید بکوشیم برخلاف استبدادیان دشمنی و ستیزه‌جویی و تحریک را کنار بگذاریم. آیت‌الله طالقانی، با اشاره به اثرات روانی ستیزه‌جویی‌های گذشته گفت: ما میدانیم سپه‌بدها، ارتش‌بدها و تیمسارها در گذشته چه کسانی بوده‌اند، اما آیا این را می‌شود کلیت داد؟ می‌شود گفت که همه اینطور هستند؟ من می‌گویم ارتش کاملاً پاک شده، نمی‌گویم ارتش کاملاً تصفیه شده، در بین ارتش عناصر مشکوک وجود دارند. من با شما هماهنگم. (جمعیت ارتش باید منحل شود) آیت‌الله طالقانی: خیلی خوب، همین الان می‌خواهید دستور دهم به مرکز ارتش از اینجا برود، ولی می‌توانید خودتان را حفظ کنید؟ آیت‌الله طالقانی آنگاه از مردم پرسید: شما را به خدای خودتان، شما را به شرافتتان ارتش آیا آمده در میان مردم یا در پایگاه خودش بوده؟ آیت‌الله طالقانی در پایان سخنرانی طولانی خود که به استقبال مردم سنندج روبرو شد مردم را به صبر و بردباری دعوت کرد و گفت: شما نمایندگان واقعی خود را که زبانشان زبان حال شما باشد چه از سنندج و چه از دیگر شهرهای کردستان انتخاب کنید و آنها را بفرستید ما با نمایندگان واقعی شما مذاکره می‌کنیم و این

مسایل انشاءالله همه قابل حل است. پس از سخنرانی آیت‌الله طالقانی آیت‌الله دکتر بهشتی، ابوالحسن بنی‌صدر و احمد صدر حاج سید جوادی سخنرانی ایراد کردند و مردم کردستان را به تفاهم، یکدلی و مذاکرات تفاهم‌آمیز فراخواندند. هنگام شروع سخنرانی آیت‌الله دکتر بهشتی و یکبار در میان سخنان بنی‌صدر چند بار جمعیت متشنج شد و سخنرانی‌ها قطع گردید.

سپاسگزاری از آیت‌الله طالقانی

روز شنبه ۴ فروردین ماه بازاریان سنندج به نشانه قدردانی از هیات اعزامی در پایان دادن به مخاصمات سنندج مراسمی در میدان آزادی سنندج ترتیب دادند. در این مراسم چند تن از مردم سنندج طی سخنرانی بر مودت ملت ایران و لزوم ایجاد جمهوری اسلامی تأکید کردند و زحمات هیات اعزامی را ستودند. در همین مراسم آیت‌الله طالقانی نیز از حسن نیت مردم در پایان دادن به درگیریها سپاسگزاری کرد و یکبار دیگر ضرورت یکپارچگی ملت را مورد تأکید قرار داد. آیت‌الله طالقانی به حاضران هشدار داد که دستهای ناپاکی در کار است تا امنیت کشور و اتحاد ملت را بر هم زند. وی از مردم خواست توطئه چینان را شناسائی و دسیسه‌های آنان را خنثی کند.

(کیهان ۱۳۵۸/۱/۷)

سپاس مردم کردستان از آیت‌الله طالقانی

اهالی کردستان طی تلگرافی بحضور حضرت آیت‌الله طالقانی، از سفر ایشان به سنندج و مجاهدات در جهت رسیدگی به خواست‌های مردم این منطقه، تشکر و سپاسگزاری کردند، متن تلگرام بشرح زیر است:

محضر زعیم عالیقدر و مجاهد ارجمند و متعالی حضرت ایت‌الله طالقانی: تبلور اندیشه وتلاو روح والای ان روحانی بزرگوار و نیز مساعی بی شائبه آن گرامی رهبر اسلامی در زمینه توجه به حقوق

مظلومین و مردم داغ‌دیده این سامان را در کشاکش ادبار و نابسامانی و کشتار امیدوار و برآستی خطه استان کردستان و بویژه قلبهای افسرده و ماتم زده مردم سنندج را حیاتی تازه بخشید. با این توصیف و اذعان سیادت نفس و مکارم اخلاقی و مجاهدات مستدام آن نستوه بزرگوار در طول توقف چند روزه در سنندج ملت داغ‌دیده این سامان، چنانچه شایسته و بایسته شان آن ادیب است، نتوانست حق سپاس خویش را ابراز دارد، لکن بطور یقین مساعی و عنایات بی دریغ حضرتعالی و سایر همراهان پیرامون استقرار حقوق حقه مردم بلاکش کردستان نه تنها فراموش نخواهد شد بلکه همواره بر جبین روزگار پایدار خواهد ماند. اینک بار دیگر ضمن عرض امتنان از انهمه سیادت و قبادت، سلامت و بقای عمر آن وجود ذی‌جود را از حضرت باری آرزو می‌نماییم. قاطبه اهالی داغ‌دیده استان کردستان. سنندج.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱/۷)

تلگرام امام جمعه سقز

سقز- ملا عبدالله محمدی امام جمعه سقز از طرف گروههای مختلف مردم این شهر تلگرامی با امام خمینی مخابره کردو از ایشان خواست تا مواضع جمهوری اسلامی را درباره خودمختاری کردستان و حقوق اهل تسنن اعلام دارند در قسمتی از این تلگرام آمده است: «هر نوع توصیه و قولی که از جانب امام اعلام گردد دارای ضمانت اجرایی است لذا ما نمایندگان اقشار مختلف سقز می‌خواهیم تا امام شخصاً از طریق رادیو و تلویزیون و سایر رسانه‌های گروهی صراحتاً و بطور خیلی روشن در موارد زیر اعلام و تضمین فرمایند: ۱- اعلام تساوی حقوق تسنن و تشیع در تدوین قانون اساسی مربوط به جمهوری اسلامی، ۲- قایل شدن حق اسلامی و طبیعی خودمختاری برای خلق کرد و سایر ملتهای ایران. در غیر اینصورت از شرکت در فراندوم خودداری می‌نماییم.»

خبر نگار کیهان ساعت ۱۰ صبح امروز گزارش داد، هنوز پاسخی به این تلگرام که دو روز قبل مخابره شده، داده نشده است، از سوی دیگر دیروز گروه زیادی از مردم سقز و بانه به حمایت از کسانیکه در مسجد جامع متحصن شده‌اند دست به راهپیمایی زدند. تحصن در مسجد جامع بعنوان اعتراض به کشتار سنندج و استقرار توپهای سنگین در اطراف سقز صورت گرفته است.

(کیهان ۱۳۵۸/۱/۹)

شرایط عضویت در شورای شهر سنندج اعلام شد.

در مهاباد پس از چند ساعت صندوقهای رای جمع آوری شد.

سقز- نیمی از حوزه‌های رایگیری سقز در حالی که مردم این شهر بدنبال درخواست امام جمعه، آماده رای دادن بودند مورد حمله افراد ناشناس قرار گرفت و تعدادی از صندوقها و ورقه‌های فراندوم به سرقت رفت. بدنبال تلگرام ملا عبدالله محمدی امام جمعه سقز به امام خمینی، ایشان در سخنرانی خود اعلام کرد که حق مردم کرد و سایر ملت‌های ایران در قانون اساسی منظور خواهد شد و بهمین جهت امام جمعه سقز طی اعلامیه‌ای که بعد از ظهر پنجشنبه در شهر پخش شد از مردم خواست که به جمهوری اسلامی رای بدهند. در پی صدور این اعلامیه مردم دیروز برای دادن رای به پای صندوقها رفتند ولی هنگام ظهر عده‌ای ناشناس به حوزه‌های رایگیری در مسجد جامع و چند نقطه دیگر حمله کردند و صندوق‌های محتوی رای و کارت‌های پر نشده فراندوم را ربودند. مهاجمان در مسجد «حاجی صفری» به «ملا سید احمد حسینی» رییس انتظامات شهر و مسوول حوزه حمله و او را مجروح کردند. ۵۸ هزار ورقه فراندوم در سطح شهر و شهرستان سقز پخش شده بود که نیمی از آنها به سرقت رفت. تا صبح امروز از ۴۵ صندوق مستقر در روستاهای سقز، ۳ صندوق برگشت داده شده است. امام جمعه سقز در تماسی با خبر نگار کیهان گفت: امروز مجدداً صندوقهای رای فقط در مسجد جامع قرار داده شده است و تعدادی کارت فراندوم ارسال خواهد شد.

مهاباد - طبقات مردم مهاباد بدنبال انتشار اعلامیه آیت‌الله شیخ عزالدین حسینی در فراندوم شرکت نکردند. آیت‌الله شیخ عزالدین حسینی با انتشار اعلامیه‌های عدم شرکت خود در فراندوم را بخاطر روشن نبودن وضع جمهوری اسلامی اعلام نکرده بود.

(کیهان ۱۳/۱/۱۳۵۸)

نامه سرگشاده آیت‌الله مکارم شیرازی به آیت‌الله شیخ عزالدین حسینی امام جمعه مهاباد: دعوا بر سر چیست ؟

من از آن جمهوری اسلامی بیزارم که میخواهد سر سوزنی یک اهل قم را بر سر یک ساکن مهاباد ترجیح دهد.

برادر: در دوران تبعید در مهاباد از نزدیک به فضل و دانش شما آشنا شدم، فراموش نمیکنم چهل روز اقامتم در آنجا گذشت که دائماً همین میل دیدار جنابعالی بودم و هم شما، ولی بر اثر فشار فوق العاده ساواک قادر به ملاقات، نبودیم، خدا را شکر که آن فشار و خفقان به این آزادی وسیع و همه جانبه مبدل گشته و از شر حکومت خودکامگان تبهکار که هم به شما ظلم و ستم روا داشتند و هم به ما آسوده و راحت شدیم، ولی نمی‌توانستیم این واقعیت را کتمان کنم که نظر منفی شما نسبت به فراندومی که نه تنها این آزادی، بلکه پایه‌های اسلام عزیز را در کشورمان تحکیم میکرد مرا سخت تکان داد و نگران ساخت، دلائل نگرانیم را برای شما ذکر میکنم شاید راهی به سوی اخوت بیشتر بگشاید .

۱ - ما می‌دانیم سالیان دراز، بر برادران کرد ما که مردمی دوست داشتنی و شجاع و مهمان نوازند و من با چشم خودم این سجایا را دیدم، ظلم و ستم فراوان ذفت، شاید بیشتر از ظلم و ستمی که به سایر آحاد ملت باشد، ولی برای جبران و تدارک آن، آیا بهتر نبود که به شکرانه این رهائی معجز آسا،

از شر آن ستمگران نیرومند که پشتیبان بسیار قدرتمندی نیز در خارج داشتند، دست برادری به همه می‌دادیم و زیر پرچم جمهوری اسلامی جمع می‌شدیم تا دشمن نتواند از تفرقه میان ما سودی ببرد. و ما را به برادر کشی دعوت کند؟

آیا بهتر این نبود که به این اقیانوس عظیمی که اکثریت ملت را تشکیل می‌دهد بپیوندیم و حقوق از دست رفته را در وحدت بجوئیم نه در جدائیها. چرا که جبران آن مظالم در وحدت بسیار آسانتر است.

۲- یقین بدانید همانگونه که (رهبر انقلاب)، بارها تأکید کرده، در جمهوری اسلامی، شما مهاباد از همان حقوقی برخوردار خواهید بود که من در قم برخوردارم. همچنین برادران شما و برادران ما و ساکنان بلوچستان و ترکمن صحرا همه در این حقوق یکسانیم و من آشکارا اعلام می‌کنم، بیزارم از آن جمهوری اسلامی که بخواهد سر سوزنی مرا بر شما ترجیح دهد، و برای برادران شیعه ما بر برادران اهل تسنن در حقوق فردی و اجتماعی و آزادی‌های کشوری مانند آن مزینی قائل شود. با این حال اصولاً هیچ دلیلی نمی‌بینم که ما و شما را در مقابل هم قرار دهد. من به جمهوری اسلامی بگویم آری، شما بگوئید نه، یا اصلاً رفراندوم را تحریم کنید، در حالی که تقریباً بیشتر برادران اهل تسنن نیز آنرا پذیرفته اند.

۳- شما از حقوق برادران کرد سخن می‌گوئید، مگر حقوق آنها با برادران فارس و ترک و عرب و ترکمن و بلوچ فرقی دارد، مگر شما خواهان امتیازی بر ما هستید، مسلمانان مگر ما خواهان امتیازی بر شما هستیم، یقیناً نه، پس دعوا بر سر چیست؟ من دلیلی بر اختلاف یا دعوا نمی‌بینم شما فرموده بودید محتوای جمهوری اسلامی برایتان مبهم است، اگر این سخن را شاپور بختیار می‌گفت (که گفت) جای تعجب نبود زیرا او از اسلام خبر نداشت اما شما که میدانید یک عالم اسلامی هستید چگونه ممکن است برایتان مبهم باشد، مگر جمهوری اسلامی چیزی جز حکومت مردم بر مردم اساس تعلیمات قران و اسلام می‌باشد؟ ما یقین داریم، شما تجزیه طلب نیستید، ولی این را هم می‌دانیم که دشمن مشترک ما و شما با دامن زدن به احساسات نژادی می‌خواهند با عملاً کشور را تجزیه کنند، و یا وضع سبف را باز گردانند.

وهر دو به زیان ماست، اگر خدای نکرده یک روز کردستان از ایران جدا شود آغاز مشکلات طاقت فرسا برای برادران کرد و تی نابودی این بخش عزیز خواهد بود. دشمن ماسم فریبنده به چهره می‌زند ولی شما آگاهتر از آن هستید که چهره زشت دشمن را از پشت این ماسکها نبینید، آیا بهتر نیست کردستان در کنار ایران واحد نیرومندی باشد تا یک واحد ضعیف جدا از آن، و یا یک واحد نیمه پیوسته، و در حال جنگ و ستیز و طبعاً در حال ویزانی؟

۴ - اصولاً شما و ما میدانیم در اسلام مساله نژاد مطرح نیست و گفتار معروف پیامبران را در نفی نادپرستی، همه به خاطر داریم، مراسم حج و (اجتماع میلیونها مردم مسلمان از همه ن. ادها در آن مراسم بزرگ و ود صفوف نماز جماعت درس بزرگی برای همه ماست. در جهان امروز ما اسرائیل را به خاطر نژادپرستی اش محکوم می‌کنیم، از آفریقای جنوبی به خاطر سیاست نژادی اش قطع رابطه کردیم، فکر نمکنم شما با آن اطلاعات اسلامی هرگز بخواهید مسائل نژادی را زنده کنید، چرا که همه مسلمانیم و زیر پرچم اسلام، و بحکم ایرانی بودن نیر اعضای یک پیکریم. و اگر مساله حفظ زبان و لباس و دخالت‌ها در ساختن سرنوشت خویش و اداره منطقه خود مطرح باشد، اینها مطلبی نیست که کسی مخالف آن باشد و با مذاکره حل نشود. با این حال انتظار دارم که بار دیگر دست یکدیگر را بفشاریم و همه زیر لوای اسلام اجتماع کنیم همه بگوییم (آری) و مشت محکمی به دهان بداندیشان و تفرقه افکنان بزنیم همانگونه که گروه عظیمی از علمای مذهبی در مهاباد و سنندج و مریوان و بلوچستان و گنبد و سایر نقاط زدند. به امید دیدار مجدد نشستن و مسائل را در محیطی پر از تفاهم حل کردن، و نقشه‌های تفرقه اندازان را نقش بر آب کردن.

برادر شما : مکارم شیرازی.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱/۱۹)

مذاکره هیات اعزامی امام خمینی با نظامیان متحصن پادگان سقز

سقز - هیات اعزامی امام خمینی به سرپرستی آیت الله حاج آقا حسین کرمانی بمنظور مذاکره با افسران و ورجه داران و سربازان کرد پادگان سقز که در مسجد جامع این شهر متحصن شده‌اند وارد سقز شد. در اجتماعی که در مسجد جامع سقز با شرکت طبقات مردم برپا شد خواهشهای متحصنین مورد بررسی قرار گرفت. نماینده درجه داران در باره علت تحصن نظامیان کرد گفت: با توجه به اوضاع کنونی امکان داشت بودن ما در پادگان سقز باعث رنجش دیگر برادران ما شود.

آیت الله کرمانی نیز گفت: خواسته شما بسیار ساده است و من شما را تحسین میکنم از تحصن بیرون آمده اند زیرا همین مسائل ساده و کوچک ممکن است حادثه نظیر سندج بوجود آورد. مذاکرات برای بررسی خواهشهای نظامیان همچنان ادامه دارد.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱/۲۰)

پیام علامه مفتی زاده به آیت الله طالقانی: بخاطر نادانی عدهای سنگر جهاد را خالی نگذارید.

سندج - علامه احمد مفتی زاده رهبر مذهبی سندج در پیامی به حضرت آیت الله طالقانی ضمن ابراز تأسف از سوی خود و مردم کردستان از واقعه دستگیری عروس و فرزندان ایشان از آیت الله طالقانی مجاهد بزرگ خواست تا سنگر جهاد را به خاطر نادانی عدهای خالی نگذارد.

بسم الله الرحمن الرحيم

مجاهد نستوه علامه بزرگوار حضرت آیت الله العظمی طالقانی دامت برکاته .

حادثه اسفبار اسائه ادب از طرف افرادی بد نیت یا نادان نسبت به فرزندان آن حضرت مردم کردستان و همه مسلمانان ایران را پریشان و متاثر گردانید. ملت ایران هرگز تحمل زندان‌هاوشکنجه‌های جسمی

و روحی آن بزرگمرد را در راه اسلام که راه آزادی و بهروزی انسان است فراموش نمیکنند و بخصوص مردم سرزمین کردستان خاطره سفر پر برکت آن حضرت را به سنندج همیشه زنده نگاه می‌دارد و بخاطر دارند که در کمال حسن نیت و صراحت به نمایندگی از طرف امام خمینی حق مشروع خود مختاری را برای مردم این منطقه در اجتماع با شکوه میدان آزادی بعنوان حق دینی و خدادادی نه منصبی اعطائی فرمودید. کردستان و سراسر ایران امیدوار است که آن مجاهد بزرگ هرگز سنگر جهاد را بخاطر نادانی عدهای خالی نگذارد زیرا دشمن اساسی ملت ایران که استعمارهای بین المللی است هنوز در روزنامه‌های مرزی و سیاسی به کمین است و دامهای تزویر و مردم فریبش گسترده! و براستی دریغ است خالی گذاردن سنگر از مردی که طاقت و پایداری عمار و بلال و تقوی و کاردانی و شجاعت عمرو علی را از او انتظار داشتیم. سرورم! طالقانی محبوب! به سنگر مبارزه بی امانت برگرد و راه را تا پایان با ملت باش که ملت با تو است. ۰۰۰۰ سنندج - احمد مفتی زاده

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱/۲۰)

تلگرام امام جمعه مهاباد به آیت الله طالقانی: تمامی کردستان، خانه خودتان است

مهاباد- خبرنگار اطلاعات: در پی دستگیری و آزاد شدن عروس و فرزندان حضرت آیت الله طالقانی، تلگرام زیر از سوی شیخ عزالدین حسینی امام جمعه مهاباد بحضور ایشان مخابره شد:

بسمه سبحانه تعالی ۵۸/۱/۲۶

حضرت آیت الله طالقانی دامت برکاته

با تقدیم سلام و اکرام، مردم مبارز کردستان همدردی خود را با آن حضرت در قبال رفتار ناجوانمردانه که نسبت به توقیف فرزندان گرامی شما شده ابراز و برادرانت در کردستان با آغوش باز آنحضرت و

همراهان مجاهدش را می‌پذیرد و تمامی کردستان خانه خودتان است. با تقدیم احترام - برادرت شیخ

عزالدین حسینی

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱/۲۷)

امام جمعه اهل تسنن کرمانشاه: فرزندان بارزانی از انقلاب ایران پشتیبانی کردند .

کرمانشاه- خبرنگار اطلاعات: ملا محمد ربیعی امام جمعه اهل تسنن کرمانشاه که برای شرکت در مراسم چهلمین روز درگذشت ملا مصطفی بارزانی در رأس هیأتی به «اشنویه» رفته بود به کرمانشاه بازگشت .

وی در گفتگویی با خبرنگار ما اظهار داشت: در این مراسم نمایندگان کردهای عراق و ترکیه ادریس و مسعود بارزانی فرزندان ملا مصطفی و بیش از بیست هزار تن از مردم اشنویه و کردهای دیگر مناطق شرکت داشتند .

سرهنگ «تازه بهار» نیز از سوی ژاندارمری کشور جمهوری اسلامی ایران تاج گلی نثار آرامگاه ملا مصطفی کرد .

ملا محمد ربیعی افزود: «در این مراسم فرزندان بارزانی ضمن تأیید انقلاب اسلامی از جمهوری اسلامی ایران به رهبری امام خمینی پشتیبانی کردند.»

(کیهان ۱۳۵۸/۱/۲۸)

میتینگ در مهاباد

مهاباد - شورای انقلاب اسلامی مهاباد در نامه‌ای به امضای «عزالدین حسینی» واقعه تأسف آوری را که توسط تعدادی از عوامل ضد انقلاب و ارتجاعی در مورد فرزندان حضرت آیت الله طالقانی پیش آمده است، شدیداً محکوم کرد.

حدود ۴۰ هزار نفر از اهالی مهاباد، بعنوان پشتیبانی از برادران کرد ارومیه و حضرت آیت الله طالقانی در میدان «قاضی محمد» اجتماع کردند. بعد از پیوستن شیخ عزالدین حسینی به این گروه، سرود (ای رقیب) وانده شد و وی در ادامه برنامه گفت: ملت کرد همیشه پشتیبان حق و حقیقت بوده و انزجار خود را از رفتار ناجوانمردانه نسبت به کردهای ارومیه اعلام میدارد. سپس راهپیمایی شروع شد و راه پیمایان ضمن دادن شعارهایی به طرفداری از آیت الله طالقانی و شیخ عزالدین حسینی مجدداً به میدان قاضی محمد باز گشتند و بازداشت فرزندان آیت الله طالقانی را محکوم کردند. در پایان قطعنامه‌ای صادر گردید این اعلامیه نیز از سوی شورای انقلاب اسلامی مهاباد انتشار یافت: شورای انقلاب اسلامی مهاباد در نشست مورخ ۵۸/۱/۲۷ خود، اعلامیه اتحادیه جوانان روستاها در مورد محکوم کردن اعمال عده‌ای از خدا بی خبر که موجبات ناراحتی تعدادی از هموطنان ما را در روستاها فراهم نموده اند (تأیید نموده). بدینوسیله پشتیبانی خود را از خواست‌های برحق آنان اعلام میدارد. شورای انقلاب اسلامی. مهاباد عزالدین حسینی.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱/۲۹)

۳۰۰ روحانی کردستان خواستار خودمختاری شدند.

سنندج - حدود سیصد نفر از روحانیون منطقه سقز، تکاب و دیواندره، طی نشستی که روز گذشته در مسجد کریم آباد سقز صورت گرفت پیرامون اتحاد و همفکری بحث و قطعنامه‌های در ۱۴ ماده صادر کردند. متن قطعنامه باین شرح است:

۱- تایید جمهوری اسلامی، اسلام واقعی که عدالت، مساوات، دموکراسی، حق ملی و مذهبی تمام خلقهای ایران در آن منظور گردد.

۲- فعالیت همه جانبه شورای هماهنگی روحانیون برای کسب و بدست آوردن حق تعیین سرنوشت تمام خلقهای ایران.

۳- باید در قانون اساسی آینده مذهب رسمی ایران اسلام تعیین گردد که در آن حق تسنن و تشیع بطور مساوات رعایت گردد.

۴- نظارت مستقیم شورای هماهنگی و روحانیون بر کلیه امور جاریه در ادارات دولتی و مراکز آموزشی و فرهنگی.

۵- کمک و مساعدت مادی و معنوی به فقرا و مستضعفین و پشتیبانی از خواست‌های کشاورزان، کارگران و دفاع از حقوق آنان.

۶- نشر معارف اسلامی و شناساندن سیمای واقعی اسلام با حفظ آزادی‌های فردی و اجتماعی دفع و رفع هرگونه اختناق و استبداد و مبارزه با آن.

۷- آراء صادره از طرف شورای روحانیون برای کلیه روحانیون منطقه و پیرامون آنان لازمالاجرا و قطعی می‌باشد. بنحوی که تخلف از آن موجب سلب روحانیت و خلع لباس می‌گردد.

۸- شورای هماهنگی و روحانیون مسوولیت دارد که مرکزی برای بحث شورا در سقز تأمین نمایند و هر ماه حداقل جلسه‌ای را تشکیل تا برنامه کار خود را با توجه به مواد مشروحه فوق به مرحله اجرا بگذارد و برسمیت شناختن شورای انقلاب اسلامی و مرکز و دولت.

۹- شورا به هیچ حزبی مستقیماً وابستگی ندارد. آنها بر تمام فعالیت آنان نظارت خواهند کرد و از تلاش آنان در راه کسب خود مختاری کردستان ایران و رفاه حال کشاورزان و کارگران پشتیبانی خواهد کرد.

۱۰- پشتیبانی از مجاهد بزرگ آیت‌الله طالقانی پدر روحانی مستضعفین خلق‌های ایران و تقبیح اعمال ناشایست عده‌ای ضد سنی و ضد دینی درباره فرزندان مجاهد بزرگ و محکوم نمودن استبداد غاصبانه مالکین مناطق «سومای برادوست» که برادران کشاورزان را از آبادی‌های خود بیرون نموده و آواره کرده‌اند و باید هر چه زودتر از آنان رفع ستم ملی و دینی و اجتماعی و اقتصادی شود. همچنین مبارزه با اعمال تفرقه‌اندازان و منافقان و اخلاص گران ضد ملی و ضد اسلامی و تلاش پیگیر برای اجرای واقعی اصول اسلام و حکومت مردم بر مردم.

۱۲- پشتیبانی خود را از فعالیت‌های مردمی سازمان‌های چریکی مجاهدین و فدایی خلق و حزب دمکرات کردستان و سایر جمعیت‌های مترقی ایران و همچنین پشتیبانی خود را از کلیه قطعنامه‌های تقدیمی از طرف نمایندگان مذهبی و ملی و سیاسی کرد به هیات دولت اعلام میدارد.

۱۳- ایجاد کار برای خوش نشینان آبادی‌ها و کارگران آزاد شهرها.

۱۴- اعطای وام بدون بهره به کشاورزان و احیای کشاورزی و دامداری بطرزی نوین که با خواست اقتصاد منطقه مطابقت داشته باشد.

(کیهان ۱۳۵۸/۱/۲۹)

سنندج متشنج شد.

سنندج- باوجود اعلام نتایج انتخابات شورای شهر سنندج و پیروزی قابل توجه گروه ائتلافی انجمن‌ها و جمعیت‌های اسلامی (با ۸ نماینده از ۱۱ نماینده) گروه‌های کثیری در اعتراض به انتخابات، همچنان در مسجد جامع به تحصن ادامه می‌دهند. این تحصن، وارد ششمین روز خود شده است.

دیروز سرانجام کمیته موقت ۵ نفری اداره امور شهر سنندج و مسئول برگزاری انتخابات شورای شهر، بدنبال جلسه مشورتی طولانی با دکتر یونسی، استاندار کردستان، علامه مفتی زاده، رهبر مذهبی سنندج و چند تن دیگر، اسامی انتخاب شدگان را اعلام کرد.

بعدازظهر دیروز نماینده آیت الله طالقانی و علامه احمد مفتی زاده به مسجد جامع سنندج رفتند تا نتیجه انتخابات را باطلاع متحصنین برسانند و آنان بخواهند که به تحصن پایان دهند، اما متحصنین از اینکه نتیجه انتخابات قانونی اعلام شده خشمگین شدند و پس از خروج از مسجد در خیابانها به راهپیمایی پرداختند. جمعیت که هر آن بر تعدادشان اضافه می‌شد، همراه عده‌ای از دراویش که ذکر می‌گفتند و شمشیر و قمه و سلاح گرم در دست داشتند به طرف میدان آزادی حرکت کردند. گروههایی از جمعیت می‌خواستند به سوی محل هواداران چریکهای فدایی خلق و جمعیت دفاع از آزادی و انقلاب بروند و دفاتر آنان را تخلیه کنند، اما چون احتمال برخورد می‌رفت «علامه احمد مفتی زاده» چند نفر از روحانیون را مأمور جلوگیری از حرکت جمعیت به طرف این محل کرد و خود نیز در میدان آزادی به جمعیت پیوست و از آنان خواست که از تصمیم خود منصرف شوند و مهلتی را تعیین کنند.

جمعیت پس از بجا آو ردن نماز مغرب در میدان آزادی متفرق شدند و عده‌ای دیگر از آنان به مسجد جامع مراجعه کردند و با تعیین مهلت برای ۸ صبح امروز به جمع متحصنین پیوستند.

گفتگو با استاندار کردستان

دکتر ابراهیم یونسی، استاندار کردستان نیز در تماسی پیرامون شایعاتی که در شهر مبنی بر جهاد مسلمانان و قصد حمله به مراکز و دفاتر جمعیت دفاع از آزادی و چریکهای فدایی وجود دارد، گفت: «در شهر شایعات زیادی وجود دارد و عدهای شایعه پرداز و ضد انقلابی در پراکندن شایعات دست دارند و شهر را به تشنج کشیده و مردم را متوحش کرده‌اند. در حال حاضر عدهای از اهالی سنندج نسبت به برگزاری انتخابات اعتراض دارند و حساسیت عجیبی نشان می‌دهند. در این جا آئین نامه‌ای وجود دارد که طبق آن به اعتراضات رسیدگی میشود و دیگر احتیاجی نیست این مساله کوچک را بزرگ کنیم .

البته عدهای هستند که می‌گویند اصلاً شورا را نمی‌خواهیم. من از آقای مفتی زاده خواسته ام که به آنها تفهیم کنند و اطمینان دهند که شورا می‌تواند نظم و امنیت را در شهر برقرار کند و در جهت رفاه و آسایش مردم قدمهایی بردارد .

یونسی درمورد خواستهای متحصنین گفت: «دیروز در جلسه‌ای که به اتفاق آقای مفتی زاده و اعضای کمیته ۵ نفری داشتیم در مورد آن دسته از خواستهای متحصنین که در استان قابل حل است، مذاکراتی بعمل آمد و روی سه مساله مهم توافق شد .

آخرین اخبار از سنندج

بامداد امروز در شرایطی که مهلت تعیین شده از سوی متحصنین در مسجد جامع سنندج برای تعطیل و تخلیه دفاتر چریکهای فدایی خلق و جمعیت دفاع از آزادی و انقلاب کردستان، پایان گرفته بود، گروه کثیری از مردم بسوی مسجد جامع بحرکت درآمدند و در مقابل دفتر جمعیت دفاع از آزادی و انقلاب اجتماع کردند .

به گزارش خبرنگار ما در ساعت ۹ بامداد، اوضاع شهر متشنج است. و بیم برخوردهایی میرود .

گفتگو با سخنگوی جمعیت دفاع از آزادی

«صدیق کمانگر» سخنگوی جمعیت دفاع از آزادی و انقلاب کردستان، طی تماس تلفنی با کیهان گفت: «مردم با کار ما آشنایی دارند. ما فقط در مورد نگرهبانی تلویزیون و پلیس راه، مداخله داشتیم و در امور نگرهبانی شهر هیچگونه دخالتی نداریم. دیروز افراد مسلح به پاسگاه پلیس راه «گریزه» رفتند و افراد وابسته به ما را خلع سلاح کردند و اسلحه آنها را بردند، ولی کمترین مقاومتی هم صورت نگرفت. در مورد تلویزیون نیز موضوع به همین ترتیب بود، یعنی بدون واکنشی از طرف افراد وابسته به جمعیت ما نگرهبانی تلویزیون به آنها واگذار شد.»

کمانگر گفت: «ما بهیچوجه، دفاتر خود را تعطیل نمی‌کنیم و از آنها دفاع خواهیم کرد. اگر حادثه‌ای پیش آید مقصر، بعضی از رهبران این شهر هستند و در این جا دولت نیز با سکوت خود در برابر این فشارها عملاً مقصر خواهد بود.»

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱/۳۰)

**سخنان آیت‌الله طالقانی در مدرسه فیضیه قم: انجمنهای ولایتی و ایالتی تشکیل میشود .
مردم در سرنوشت خود باید حاکم باشند .**

ساعت ۱۷ دیروز حضرت آیت‌الله طالقانی در محل مدرسه فیضیه قم سخنانی ایراد کرد .

آیت‌الله طالقانی در سخنان خود ضمن سلام و درود به مردم و طلاب و مراجع مسوول قم گفت: این شهر مقدس روزی در انزوا بود و امروز سرنوشت‌ساز نه تنها کشور ما، بلکه جهان شده است. آیت‌الله طالقانی افزود: با حرکت انقلابی که پدید آمد، دو مساله مطرح است مواجه شدن با دشمنی قوی و نیرومند و نیز بزرگ نشان دادن دشمن از آنچه که بود و فرد انقلابی در مرحله اول پیروزی خود را بزرگ

دیدن از آنچه است. شرایطی که انقلاب برای او فراهم آورده است که هر دو اینها در راه انقلاب خطرناک است. حضرت‌آیت‌الله طالقانی آنگاه گفت: دروغ - خود سری تحمیل شدن بر مردم هم‌اینها راه انقلاب را مینندد. در تائید انقلابی، آلودگی و خودنمایی و خودبینی مرحله دیگری است از فرد انقلابی - جمعیت انقلابی و پیشرو انقلابی که فقط توجه به مسیر انقلاب داشته باشند خود را باید پاک نگهدارند مبادا آلوده به گناه، آلوده به جمال پرستی، آلوده به موضع گیری در برابر دیگران، آلوده به خودبینی، صنف پرستی و گروه‌پرستیها مرحله خطرناکی از هم‌اینها که یک جامعه انقلابی و افراد انقلابی قدرتیافته وقتی است که آب توی پوست انقلاب میرود یعنی دچار غرور و نخوت میشود. اینجاست که انقلابی تبدیل به ضد انقلابی خواهد شد ما مراحلی را گذرانده‌ایم و مرحله‌هایی که اکنون در گذر آن هستیم و میخواهیم بگذاریم این است که از نخوت حضر کنیم. باید هنوز کارمان را زیاد نینیم باید بردبار باشیم. باید هیجانزده نباشیم و در این مرحله انقلاب گمان نکنیم که کار ما به پایان رسیده و انقلاب پیروز شده است و مرحله انهدام آسانتر از مرحله سازندگی است ما هنوز در همین مرحله هستیم. ضربهای که استعمار میتواند وارد کند همین مرحله است که شایع کند که این انقلاب برای مردم زود بوده و مردمایران شایستگی آن را ندارند.

روزنامه‌های شرق و غرب بکار افتادند و دارند انقلاب ما را اندازگیری میکنند و ما باید مواظب باشیم، عده‌ای از جوانان ما با همه احساسات پاک، با همه خلوص نیت، شاید خودشان هم ندادند ولی تحت تاثیر قرار میگیرند. امروز ما گرفتار خوارجی هستیم که نه به نصایح امام و نه به پندهای ناصحیح گوش میدهند. همانهایی که من را هم نصیحت میکنند. نگرانی ما از این گروه مردمیکه دائماً در گوشه و کنار کشور بسر میبرند، زیاد است خیلی آسان است که یک ساواکی با چهرهای فریبنده در میان جوانان ساده لوح نفوذ کند. ساواکیهایی که چهره‌هایی روحانی داشتند و چون شیطان با چهرهای شیطانی مخوفشان انسان را میفریبند.

آیت‌الله طالقانی افزودند: حوادثی که در این روزها بوجود آمده، احساس کردم که در میان جوانان ما چنین جاسوسانی رخنه کردند، مساله آسانی نیست. این خطر، خطر بزرگی است من اگر از خانها هجرت کرده‌ام، اگر از مردم دور شده‌ام برای این است که خودشان این چهرها را بشناسم اگر به قم آمده‌ام برای این خطر بود. آیت‌الله طالقانی در بیان بیانات خود گفت: ما با دست خالی و نداشتن هیچ پناه خارجی و نداشتن هیچگونه سلاح توانستیم چنین طاغوتی را سرنگون بکنیم. این موفقیت کمینست، موفقیتی است که همه ملل اسلامی، مسلمانان زجر دیده، و دنیای زجر کشیده به ما چشم دوخته‌اند که ببینند چه کردیم و چه خواهیم کرد و در چه مرحله‌ای هستیم دشمن در کمال قدرت در پشت پرده در بین صفوف ما دارد رخنه میکند. بیکار هست ولی دشمن آنرا چند برابر نشان میدهد. اقتصاد مختل است، ولی دشمن چند برابر مسایل اقتصاد ما را بیشتر میکند. اختلاف است ولی اختلافات را بزرگ مینماید ما نباید خودمان را در مقابل آن بازیم دولت با نهایت حسن نیت با کمال خلوص شب و روز کار میکند. مشکلات زیاد است، البته کارشکنی هم زیاد است. آیت‌الله افزودند: چه کسانی بودند که قیام کردند اصالتین قیام از چه بود. از توده مردم از آنهایی که به پست و مقام نمیاندیشند. ماهها تجارتخانه‌ها، مغازه‌ها، کارخانه‌ها، تعطیل بودند. آیا خواسته آنها اقتصادی بود؟ این چه بود؟ ایمان، وجدانایمانی و وجدان مسوولیت. من فراموش نمیکنم جوانانی که جان خود را در راه این انقلاب گذاشتند و بهشت زهرا را بهشتتر کردند، این چه بود وجدان اصیل مردم.

امروز گروههایی تشکیل میشوند و هر گروهی عدهای را بدنبال خود میکشند. از این رو کار دولت کند پیش میرود. مردم هیجانزده هستند. چرا شما اینجا جمع شدید، چون این انقلاب شمار را هیجانزده کرده است. برای این که میخواهید بدانید که ما چه میخواهیم بکنیم. ما انقلاب کردیم و ما غوا از پای در آوردیم حالا چکار کنیم؟ چه کاری که کارگران بکار مشغول شوند، چه کار کنیم که زمینهای ما کشت شوند و صنایع ما رونق گیرند. چکار کنیم که کمکی برای دولت باشد و بار آن را کمتر کنیم؟ چه کنیم

که جلو خودسری بعضی از کمیته‌ها را بگیریم؟ مردمیکه سالها مالکی بر سرنوشت خود نبودند و دزدان بر آنها حکومت میکردند و اگر حزبی تشکیل میدادند، یک مشت دلک و معلومالحال ریاست را به عهده میگرفتند و همینطور مجلس ما محل دلکها بود. مجالس جشن آنها که یک مشتزنهای آرایش کرده و مردهای شیک پوشیده شرکت میکردند. مسلماً برایاین مردم رسوبات آنها وجود دارد. دولت در خدمت شماسهت روحانیت در مسیر شماسهت زمینها و منابع طبیعی مال شماسهت، نیروهای انسانی بسیار عمیق در خدمت شماسهت پلیس و ارتش و ژاندارمری در خدمت شما است. ایا باور نمیکنید که ارزش پیدا کردیم و سرنوشت بدست خود ما است. ازطرف امام و مراجعین وعدهها داده شده ولی چگونهاین وعدهها پیاده شوند. من یک راه به نظرم میرسد راه شرعی و قانونی راه دنیا پسند مردم، واقعاً باید به حساب بیایند مردم ما واقعاً باید سرنوشت خود را به دست گیرند. مردم باید بتوانند راهی برای زندگی خود پیدا کننداین مسالهای است که علمای ما هفتاد و چند سال با آن مواجه هستند به نظر من انجمنهای ولایتی وایالتی در هر شهر در هر روستا و در هر دهکده باید بوجود بیایند و افراد مورد اطمینان مردم بوسیله مردم انتخاب شوند و سرنوشت خود را با نظارت خودشان بدست گیرند.

حاکمیت مردم

حضرتآیت‌الله در ادامه سخنان خود گفتند: چرا امام خمینی مورد تایید مردم است؟

برایاین کهایشان انگشت روی دردها گذاشتهاند برایاینکه حرف اول و آخرشان یکی است. این مردم هستند که میبایست حاکم باشند و لا غیر. حکومت باید در خط و مشی مردم پیش رود. روحانیت با همه نظارت خود به درد مردم برسد. این پایه محکمی است که به ما استحکام میبخشد و راه نفوذ را از همه عوامل میندود. این راهی است که نمیتوان همه مشکلاتی را منطقیهای کرد، ترک، فارس و بلوچ را راضی نگه دارد. من در کردستان بودم و تعجب کردم که چرا به حرفاینها گوش نمیدهد مردمی را که دارای خصلتی خاص مردم خوش اخلاق، با غیرت اصیلین مردم را تجزیه طلب میدانستنداینها اگر هم تجزیه بشوند به کجا بروند؟ اگر به آنها بگویید جدا شوید، بازهم بهایران ملحق میشونداینها یک حرف داشتند

منطقه و ملیت خودمان و سرنوشت خودمان دست خودما باشد. طاغوتیان نمیخواستند که ما به زبان خودمان حرف بزنیم. آنها از ما مالیات میگرفتند و شمال تهران را زیبا میکردند. ای این حرفها درست نبود اما هم به درد دل آنها هم گوش دادیم و گفتم که سرنوشت خودتان دست خودتان و مال خودتان و اکنون هم انتخاباتش به پایان میرسد و هر اشکالی که هم پیش بیاید خودشان میدانند. این مساله باید در همه ابعاد مملکت پیاده شود. عدهای گفتند که کمونیستها نفوذ پیدا میکنند، بکنند، وحشتی وجود ندارد وحشتی که رژیم سابق از کمونیست داشت الان هم هست در حالیکه کمونیست هیچ چیز نیست هر چه تو سری بیشتر بخورد هر چه بیشتر به او فشار بیاید قویتر میشود. چون اسلحه مظلومیت از هر سلاحی قویتر است کمونیست مولود استبداد سیاسی و اجتماعی و دینی است و در هر کشور که استبداد و محرومیت بود و چهره‌های مسخ شد، کمونیست تشکیل میشود. مساله کمونیست غیر از مساله علمی و یا غیرعلمی ماتریالیسم است اگر ما در مقابل کمونیست بگوییم که نمیتوانیم مقابله بکنیم در واقع اسلام را ناقص میدانیم و یا نشناختهایم. آیت‌الله در پایان سخنانش گفت: مساله انجمنهای ولایتی و ایالتی بحمدلله شب گذشته با امام مورد بحث و بررسی قرار گرفت و چاره اندیشی شد که مردم در سرنوشت خود باید حاکم باشند امام امر فرمودند که باید تشکیل شود. نه دولت میتواند مقابل امرایشان که امر معتبر و مرجعی است و مردم و مرجعیت قبولش دارند مخالفت کنند و یا هر کس دیگر. مخالفت با رهبری و شخصایشان مخالفت با دین اسلام است. گروههای هم اکنون با وزارت کشور موضوع را مورد بررسی قرار میدهند و به زودی طرح آن اعلام خواهد شد. حضرت‌آیت‌الله طالقانی اضافه کردند که دفاتر من در تهران از فردا شنبه باز خواهد بود و در خدمت عام میباشد.

(کیهان ۱۳۵۸/۲/۱)

آخرین خبر از زدو خورد نقده

در حالی که از سوی حجت‌الاسلام حاج ملا صالح رحیمی امام جمعه اهل تسنن شهر نقده و نیز میرزا ابراهیم محرر روحانی شیعیان شهر مردم دعوت به حفظ آرامش، قطع تیراندازی و مذاکره میشوند، ولی تیراندازی قطع نشده و تا این ساعت ۱۱ صبح همچنان ادامه دارد. هر لحظه صدای انفجار خمپاره و شلیک مسلسل به گوش میرسد و تعدادی زخمی و یا کشته بجای میگذارد. خبرنگار کیهان از نقده گزارش داد: به علت تیراندازی شدید و وضع آشفته شهر نمیتوان تعداد دقیق مجروحان و کشته شدگان را بدست آورد. اسامی تعدادی از مجروحان بهاین شرح است: قادر زاکار سه ساله، علی سلطانی، حوزه رسولی، محمد امین مرادی، احد جنیده، سلیمان فتح، علی آذر طاهری، محمد کاشان آذر طاهری، محمد کاشان قارنایی، شریف مردانی، عرب فکری، بابا فتحی، نوروز عبدالله و اسماعیل حاجیپور، حسین حسنقلی، عثمان صمدی، حوزه تجاری، حسنقلی علی اکبری، مصطفی احمدپور، غلام سوکاری، محمد حقیقی، هاشم رزانی، مجید خالدی، محمد رسولی، علی خلیلی، فتحعلی پیرمرد، هوشنگ زادعلی، یوسف یوسفی، مصطفی حیدری ۲۵ ساله، علی کاظم پور، فرامرز واحدی، عباس مجرد، نقد علی مجرد، حسن سلطانی، اسماعیل پیر اوجی، محمد جعفری، تورج ریفیانی، محمد کرده، فرامرز بشیری و دکتر زینالی و جعفر سلیمانی .

اسامی تعدادی از کشته شدگان بهاین شرح اعلام شد :

عباس علی آبیاری، عوض آبیاری، رحمت قاسم زاده، یوسف کارگر، علیرضا فسینژاد از پاسداران انقلاب ارومیه، محمد دادی ۲۵ ساله ساکن مهاباد، معصومه هاشمیساله و قربانعلی عبدالعلی کارمند دخانیات .

اعزام پاسداران به نقده

پاسداران اعزامیاز طرف کمیته پاکسازی ارومیه موفق شدند. قسمتی از تپه نقده را که مسلط به شهر نقده است و اهمیت بسزایی دارد به تصرف درآورند. در حال حاضر پاسدارانی که از تهران به ارومیه اعزام شده‌اند در فرودگاه ارومیه پیاده شده تا به اتفاق جوانان نقده مقیم ارومیه به نقده بروند.

(کیهان ۱۳۵۸/۲/۱)

انتشار اعلامیه در پاسخ حزب دموکرات کردستان در ارومیه

بدنبال چاپ اعلامیه حزب دموکرات کردستان که روز یکشنبه هفته گذشته منتشر شده بود جمعی از مردم ارومیه به دفتر نمایندگی اطلاعات مراجعه کرده، ضمن توضیحاتی از اینکه در اعلامیه این حزب از آقای «غلامرضا حسنی» بعنوان یکی از عوامل ایجاد فاجعه «نقده» نام برده شده بود، اظهار تاسف شدید کردند و افزودند که مردم آذربایجان غربی از مجاهدت نستوه رزمنده آقای حسنی آگاهی کامل دارند.

همچنین در اعلامیه‌هایی که به اعلامیه حزب دموکرات کردستان پاسخ داده شده وقایع نقده و بطور کلی کردستان مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و سئوالاتی از حزب دموکرات مطرح شده است.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۲/۴)

اعزام اکیپ پزشکی آیت‌الله طالقانی

طی دیروز و پریروز ۲ اکیپ گروه امداد پزشکی آیت‌الله طالقانی شامل چند تن پزشک جراح - متخصص بیهوشی، نرس و پرستار همراه با مقادیر زیادی و به شهرهای نقده و مهاباد اعزام در این دو شهر مستقر شدند .

اولین اکیپ گروه امداد آیت‌الله طالقانی متشکل از ۱۶ نفر و ۳ آمبولانس و مقداری دارو که ۴ جراح متخصص بیهوشی، نرس اتاق عمل و پرستار همراه این اکیپ بودند به شهرستان نقده حرکت و در این شهر مستقر شدند.

اکیپ دوم روز گذشته با ۴ پزشک از جمله دو جراح و تعدادی پرستار و نرس در حالی که مقدار زیادی داروهای ضروری به همراه داشتند با هواپیما به سوی مهاباد حرکت کردند و طبق اطلاع از صبح امروز در این شهر مستقر شدند.

(کیهان ۱۳۵۸/۲/۴)

پیام آیت‌الله طالقانی به مردم نقده: با تشکیل شوراها، سرنوشت خود را به دست گیرید .

حضرت آیت‌الله طالقانی شب گذشته اعلامیه‌ای خطاب به مردم نقده صادر فرمودند و طرفین درگیر را به آرامش دعوت کردند .

متن پیام آیت‌الله طالقانی:

بسم الله العزيز المتعال

برادران و خواهران و فرزندان عزیز کرد و ترک نقده سلام بر شما، حوادث خونین چند روز آن سامان موجب نگرانی و رنج و تاسف اینجانب و دیگر برادران و خواهران شما گردید، تاسف از اینکه حادثه

سندج و گنبد که با شلیک یک گلوله آغاز شد و عده‌های از مرد و زن رنج کشیده و محروم ما به خون غلطیدند و با صدها امید چشم از دنیا بستند، چرا شما نباید هشیار و آگاه باشید تا چهره انقلاب اسلامی ما اینگونه نمایان بشود، آیا با گشودن آتش و گلوله به روی هم مشکلی حل میشود و نابسامانیها پایان می‌یابد؟ (آنهم در چنین فصل تاریخی) که همه مردم این سرزمین می‌توانند رشد و آگاهی استعدادهای خود را بنمایانند و توطئه و فریبها و دسیسه‌های ارتجاع و عوامل پلید رژیم سابق و استعمار جهانخوار را به خودشان برگردانند و دست خون آلود غارتگران را قطع کنند و خود را از تعصبها و اختلافات نژادی و زبانی که از آثار جاهلیت است برتر آرند و چهره اصیل اسلامی و ایرانی خود را بنمایانند و سازنده زندگی با شکوه و تاریختان باشند.

برادران، خواهران آینده نگر باشید و به ریسمان توحید اسلام اعتصام یابید و با انتخاب افراد آگاه و مسئول و خدمتگزار و تشکیل شوراهای سرنوشت خود را بدست گیرید و مشکلات خود را حل و فصل نمائید و پایه زندگی خود را محکم سازید و به زندگی برادرانه و پر از صفا و محبت روی آرید. با توفیق و یاری خدا و هوشیاری و آگاهی شما به پیش. والسلام علی من التبع الهدی

(کیهان ۱۳۵۸/۲/۴)

روستاهای اطراف نقده تخلیه شد.

در حالی که هنوز تعداد دقیق قربانیان واقعه خونین نقده اعلام نشده، در نقده و شهرهای اطراف شایع است که در وقایع نقده، بیش از یکصد نفر کشته شده‌اند و همین گزارش تأیید نشده حاکی است که صدها نفر نیز مجروح شده‌اند.

دیروز همچنین گفته شد که نزدیک به دو هزار نفر نیز در جریان ناآرامی‌های نقده، ناپدید شده‌اند که احتمال می‌رود این عده بخاطر نا امنی‌های چند روز گذشته، به شهرهای دیگر روی آورده اند.

این گزارش که وسیله خبرنگاران اطلاعات در ارومیه، مهاباد و نقده تهیه شده است، حاکی است: با اقدام نمایندگان حضرت آیت الله طالقانی اجساد ۴۷ نفر از قربانیان پیکارهای خونین نقده، به مهاباد انتقال یافت و با شرکت بیش از چهل هزار نفر از مردم این شهر، تشییع و در قبرستان شهر مهاباد، بخاک سپرده شد .

پریروز - سه شنبه - یازده آموالانس کار جمع آوری اجساد و مجروحین حوادث خونین نقده و انتقال آنها را به گورستانها و بیمارستانها، آغاز کرد .

مهاباد - در حالیکه شهر مهاباد دیروز سومین روز تعطیل سراسری خود را پشت سر نهاد از سوی «سید عزالدین حسینی» امام جمعه مهاباد اعلامیه‌های پی در پی انتشار یافت و طی آنها لزوم برادری کرد و ترک یادآوری شد .

در این اعلامیه‌ها آمده است که فجایع نقده ناخواسته بوده و توسط دشمنان ملت بر مردم تحمیل شده است بنابراین عموم اهالی باید آرامش خود را حفظ کنند. بموجب آخرین گزارش‌های رسیده کلیه روستاهای اطراف نقده تخلیه شده است و روستائیان به مهاباد و پیرانشهر روی آورده اند .

این عده هم اکنون در منازل و اماکن عمومی این دو شهر نگهداری و پذیرایی می‌شوند. مذاکرات آقای عزالدین حسینی با حضرت آیت الله العظمی شریعتمداری و آیت الله طالقانی از طریق حجت الاسلام «عباس آرم» ادامه دارد .

نقده - در حال حاضر روزانه بیش از یکصد کامیون و وسیله نقلیه دیگر حامل خواربار و مواد سوختنی از کمیته امداد مهاباد (حزب دموکرات کردستان) به روستای «پسوه وشاوله» که محل تجمع آوارگان می‌باشد، فرستاده میشود. در حال حاضر برای انعکاس رویدادهای نقده حدود سی خبرنگار خارجی در مهاباد اجتماع کرده‌اند .

تشکر از آیت الله طالقانی

مهاباد - شورای انقلاب اسلامی مهاباد طی تلگرامی به حضرت آیت الله طالقانی بخاطر اعزام مجاهدین و اکیپ پزشکی به شهرستان نقده از ایشان تشکر کرد .

متن تلگرام به این شرح است :

شورای انقلاب اسلامی مهاباد مراتب تشکر و سپاس خود را به مناسبت اعزام مجاهدین و اکیپ پزشکی به شهرستان نقده که وظایف خود را به نحو احسن انجام داده با فداکاری به گروگانها و زخمی‌ها کمک نموده و تا حدود امکان جان انسانهای بی گناه را نجات داده اند به حضور آن جناب تقدیم می‌دارد. امید است با مال اندیشی جنابعالی و دیگر رهبران مذهبی به جنگ خانمانسوزی که عوامل ارتجاع بین برادران مسلمان نقده به وجود آورده اند برای همیشه در تمام مناطق ایران عزیز خاتمه داده شود .

رئیس شورای انقلاب اسلامی مهاباد - سید عزالدین حسینی

اسامی ۴۰ کشته

دیروز اجساد ۴۷ تن از کشته شدگان وقایع خونین نقده، در گورستان مهاباد به خاک سپرده شد. اسامی ۴۲ نفر از آنها به شرح زیر اعلام شده است :

«فریدون حبیب‌پناه، جلال فتین، رسول کریم مجروحی، علی پاشائی، محمد پاشائی، حاج رحمان احمدی، کدخدا عبدالله، علی هرزن، محمد داودی، احمد رشی، علی ماملی، محمود امینی، محمد خالقی، فاطمه پیروتی، امنه قادری، یحیی فتوحی، (نماینده اسبق مجلس شورای ملی)، سعید پهلوان، رحیم استواری، جعفر گودرزی، قادر کبابچی، حسن سقی، ابوبکر پاسبانی، عثمان خضری، فتاح سهرابی، حسین حسن زاده، حسن پورمندی، محمد خضر پیرمردی، سیف الله عبدالله، محمد عزیز قادری، استاد احمد بلباسی، رحیم پیروتی، حاج رسول پورمندی و حمزه مینائی، درویش قادر بلکه عمر خضرپور، محی

الدین بالداره، حاج محمود بقایی، قادر لرزه، محمدرحیم پسوهی، طه کرباسیان، استاد رحیم ریحانی و ۵ ناشناس.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۲/۵)

توافق رهبران مذهبی

نقده - خبرگزاری پارس: اوضاع در شهر نقده پس از چند روز اغتشاش و زد و خورد امروز آرام‌تر شد و خبرنگار خبرگزاری پارس از شهرستان نقده گزارش داد اوضاع شهر کاملاً عادی است و واحدهائی از ارتش که برای برقرار نظم به شهرستان نقده رفته‌اند، در خارج از شهر مستقر شده‌اند و واحدهای دیگری از ارتش در سه راه مهاباد به نقده و واحدهای دیگر در اطراف شهر و تعدادی نیز در داخل شهر مستقر هستند. ولی بطور کلی انتظامات شهر بر عهده پاسداران انقلاب اعزامی از تهران است. هلیکوپترهای ارتش بر فراز شهر نقده و روستاهای اطراف در پرواز هستند و گفته شده است پس از اعلام آتش بس دیروز از طرف رهبران مذهبی، بین طرفین درگیر هیچگونه برخوردی روی نداده و این آتش بس کاملاً اجرا شده است. ایرج تبریزی نماینده اعزامی وزارت کشور به نقده به خبرنگار خبرگزاری پارس در این شهر گفت: «رهبران طرفین درگیری‌های اخیر نقده از اقدامات پاسداران انقلاب در حفظ و بی طرفی و برقراری نظم ابراز رضایت کرده و اقدامات آنان را مورد تأیید قرار داده‌اند. در شهر نقده اوضاع همچنان آرام است و امروز (دیروز) فقط یک تیرهوائی برای متفرق کردن مردم شلیک شد.»

رهبران مذهبی ترک‌ها و کردها «حجت الاسلام ابراهیم محرر» و «ملا صالح رحیمی» به اتفاق نماینده اعزامی وزارت کشور و فرمانده پاسداران انقلاب اعزامی از تهران در جلسهای راههای رفع کلیه موجبات بروردها را در شهر نقده بررسی کردند. آنها تاکنون به توافق‌های چشمگیری دست یافته‌اند.

رفت و آمد در مسیر راههای اصلی شهر نقده افزایش یافته و تنها در ۲ مورد، کنترل مختصری از عابران بعمل می‌آید. در داخل شهر برخی از مغازه‌ها برای تأمین نیاز مردم باز شده ولی بطور کلی شهر در حالت تعطیل است و مدارس و نیز ادارات هنوز کار خود را آغاز نکرده‌اند. نماینده اعزامی وزارت کشور اضافه کرد :

«این آرامش با همکاری صمیمانه علمای مسلمان ترک و کرد شهرستان نقده بدست آمده و تاکنون گزارشی از برخوردهای احتمالی از روستاها نرسیده است». وی گفت: «که کلیه نیازهای پزشکی و دارویی شهر نقده تأمین است ولی هنوز از تعداد کشته شدگان و زخمی‌های برخوردهای اخیر آمار دقیقی تهیه نشده است».

(آیندگان ۱۳۵۸/۲/۵)

برای پایان دادن به ناآرامیهای نقده، شورای انقلاب اسلامی مهاباد از حضرت آیت الله العظمی شریعتمداری یاری خواست.

مهاباد - شورای عالی انقلاب اسلامی مهاباد طی تلگرامی به حضرت آیت الله العظمی شریعتمداری برای رفع واقعه نقده از ایشان یاری خواست. متن تلگرام به این شرح است :

قم - حضرت آیت الله العظمی شریعتمداری .

شورای انقلاب اسلامی مهاباد از واقعه تاسف آور شهرستان نقده که توسط عمال ارتجاع به وجود آمده قلباً متاثر، امید دارد ارشاد و راهنمایی‌های آن جناب موجب مودت و برادری بیشتر بین برادران و خواهران ترک و کرد که سال‌های متمادی با همدیگر به طور انسانی و اخوت رفتار نموده اند، گردد. صدور اعلامیه‌ای در این مورد موجب کمال تشکر خواهد بود. رئیس شورای انقلاب اسلامی مهاباد - سید

عزالدین حسینی (اطلاعات ۱۳۵۸/۲/۶)

اسامی ۳۰۰ گروگان نرده با تصمیم شورای انقلاب خروج مردم از نرده ممنوع شد.

گروهی از گروگانها در نرده و مه‌آباد آزاد شدند.

ارومیه - نرده - خبرنگاران کیهان: بنا به تصمیم شورای انقلاب نرده خروج مردم از این شهر ممنوع شد. اتخاذ این تصمیم بخاطر جلوگیری از وحشتی است که در اثر خروج بی وقفه مردم از این شهر به ساکنان آن دست داده است. روز گذشته اسامی در حدود ۲۹۰ تن افرادی که گروگان گرفته شده‌اند اعلام شد.

حجت‌الاسلام محرز با صدور بیانیهای از نیروهای مستقر در شهر خواست که از غارت اموال مردم توسط افراد فرصتطلب جلوگیری نمایند در حال حاضر بیخبری از سرنوشت گروگانها، بستگان آنها را به سختی نگران نموده است. به طوری که با استقرار اندک، آرامش افراد خانواده گروگانها برای اطلاع از سرنوشت عزیزان خود، تجمع مینمایند. و گاهی نگهبانان برای پراکنده ساختن آنها و جلوگیری از وقایع احتمالی ناچار به تیراندازی هوایی دست میزنند.

به دنبال یک هفته جنگ و گریز در نرده با استقرار ارتش و پاسداران انقلاب، نرده آرامش نسبی خود را باز یافته است و آنچه از آن برادر کشی شوم باقی مانده ضجه و زاری مادران و برادران داغیده‌ایست که عزیزان خود را در این جنگ بیحاصل و خامان برانداز از دست داده‌اند.

صبح جمعه (دیروز) صدها نفر از خانواده‌هایی که بستگان آنها به گروگان گرفته شده‌اند، در برابر خانه حجت‌الاسلام حاج میرزا ابراهیم محرز خواستار بازگرداندن زنان و کودکان بی پناهی شدند که از جانب افراد ناشناس به ارتفاعات کردستان برده شده‌اند و هیچگونه اطلاعی از سلامت آنان در دست نیست.

اجتماع کنندگان با صدور قطعنامه‌های خواستار ایفای ارتش در نرده تا برپائی آرامش و استقرار نظم در منطقه شدند.

آنچه از این حادثه خونین به جای مانده علاوه بر کشته‌های نسبتاً زیاد و مجروحین و مصدومین بیشمار که تاکنون آمار دقیقی از آن ارایه نشده است خانه‌هایی که از طرفین درگیر مخاصمه به آتش کشیده

شد. و اموالی که بوسیله افراد فرصتطلب به غارت رفته است جلب توجه میکند. بدنبال یورش افراد فرصت طلب به خانههای مردم، در محلههای ترکنشین و کردنشین، حجت الاسلام محرز با صدور بیانیهای هر گونه چپاول و غارت و تعدی به مال مردم را مغایر با دین مبین اسلام شمرده و از غارتگران به عنوان ضد انقلاب نام برده و از واحدهای مستقر در شهر خواستار دستگیری افراد غارت کننده و گردآوری اموال مردم شد. به طوری که هم اکنون از اموال جمعآوری شده از این قبیل افراد در چند نقطه شهر به دقت مراقبت و نگهداری میشود. آنچه بیش از همه باعث نگرانی و التهاب شده بیخبری از اوضاع و احوال خانوادههایی است که گفته میشود در ۱۲ روستای کردستان به اسامی یایزآباد، ده شمس، نالوس صوفیان، چپرآباد، شیخان، هی، قارنه، گردبین، محمدشاه ولیچ بین به گروگان برده شده‌اند.

هر لحظه که شهر اندکی رو به آرامی میرود وابستگان این افراد به خیابانهای جنگزده میریزند و با ضجه و زاری از روحانیون و افراد ارتش و پاسداران انقلاب خواستار بازگرداندن عزیزان خود میشوند .

از سوی دیگر در محله کردنشین، افراد نیروهای مسلح و پاسداران انقلاب از ورود افراد ناشناس به شدت جلوگیری و اوضاع را کنترل میکنند .

در طی روز هواپیماهای فانتوم بر فراز نقده و مرزهای این منطقه پرواز میکنند و هلیکوپترهای ارتشی اوضاع را زیر نظر دارند، هجوم سرسامآور روستاییان به شهر و خروج افراد غیر بومی بیش از همه موجب نگرانی مردم شده به همین دلیل شورای انقلاب نقده مقرر داشت، از اخراج مردم ممانعت شود .

گروههای بهداشتی شبکه بهداری و بهزیستی اعزامی مشغول پاکسازی و ضد عفونی نمودن نقاط مختلف شهر هستند و تا امروز از بروز هر گونه بیماری مسری جلوگیری شده است.

مدیر عامل جمعیت شیروخورشید سرخ نقده به خبرنگار کیهان گفت: تلقیح واکسن و یا در منطقه نهایت ضرورت را دارد و لازم است که سریعاً اقدام شود .

مدارس، ادارت و مغازه‌های شهر همچنان تعطیل است و شهر با کمبود آذوقه و خواربار مواجه است. عصر پنجشنبه کمکهای جنسی مردم سلماس (شاهپور سابق) که محموله ۴۲ وانتبار بود، به نقده رسید و در درجه اول بین بیمارستانها توزیع شد و با توجه به قطع ارتباط چند روز، و اوضاع ناآرام گذشته شهر همچنان با کمبود آذوقه روبروست.

کمیته مامور بررسی اسامی افرادی که گروگان گرفته شده‌اند تا ظهر دیروز (جمعه) اسامی بیش از ۲۹۰ تن از خانوادههایی را که به گروگان گرفته شده‌اند اعلام نمود و از همه دست اندرکاران کمیتهها خواستار شد برای بازگرداندن آرامش نسبی، نسبت به تحویل گروگانها اقدام جدی معمول دارند.

سرپرست شورای انقلاب در گفتگویی به خبرنگاران کیهان گفت به علت نداشتن وسیله ارتباطی از اوضاع و احوال خانوادههایی که مفقود و یا به گروگان برده شده‌اند، هیچگونه اطلاعی نداریم.

(کیهان ۱۳۵۸/۲/۶)

استمداد امام جمعه مهاباد از امام برای پایان دادن به واقعه نقده

مهاباد - این تلگرام دیروز از سوی شیخ عزالدین حسینی امام جمعه مهاباد برای پایان دادن به درگیری‌های نقده به حضور امام خمینی مخابره شد.

اقرابسم ربک... قم - تهران

حضرت آیت اله امام خمینی، رونوشت حضرت آیت اله طالقانی. رونوشت جناب آقای مهندس بازرگان نخست وزیر. استحضار دارید از چند روز قبل به تحریک ناخواسته بین ساکنان ترک و کرد شهرستان نقده بوجود آمده که منجر به از بین رفتن تعدادی مردم بیگناه مسلمان گردیده. از آنجا که ادامه این حالت، موجب خسارات بیشتر و لطمات جبران ناپذیر به طرفین و انقلاب راستین خلق ایران می‌باشد

تقاضا دارد در اتخاذ تدابیر شایسته، اقدام مقتضی و عاجل معمول فرمایند.» رئیس شورای انقلاب اسلامی
مهاباد - سید عزالدین».

(اطلاعات ۱۳۵۸/۲/۶)

نشست مشترک رهبران مذهبی ترک و کرد برای بررسی علل وقایع نقده

ارومیه - مهاباد و نقده (خبرنگاران کیهان): در شرایطی که واحدهای ژاندارمری، به همراه پاسداران اعزامیاز تهران در حفظ نظم و آرامش نقده مشارکت دارند و بر اساس اظهارات رهبران مذهبی شهر، روستاها نیز آرامش نسبی برقرار شده است .

استاندار آذربایجان غربی خبر داد که علل رویدادهای خونین نقده، در نشست مشترک رهبران مذهبی ترک و کرد مورد بررسی و شناسایی قرار خواهد گرفت.

در این حال از روز گذشته رفت و آمد در نقده به صورت عادی در آمده است و تعداد کمی از مغازه‌های شهر فعالیت خود را از سر گرفتند، اما با توجه به بسته بودن اکثر مغازه‌ها و نانواییها و با توجه به اینکه مواد غذایی از خارج تامین میشود، وضع عرضه خواربار و نان رضایتبخش نیست، به همین دلیل حجت‌الاسلام حاج ابراهیم محرر، روز گذشته به بازاریان نقده، توصیه کرد که فعالیت خود را از سر بگیرند. خبرنگار کیهان همچنین گزارش میدهد، که با وجود آرامش نسبی در شهر، هنوز مدارس و اکثر ادارات دولتی تعطیل هستند. از دیروز همچنین به منظور جلوگیری از هر گونه برخورد احتمالی، پاسداران انقلاب بر شدن کنترل خود افزوده‌اند و رفت و آمد مشکوک را کنترل میکند، در همین حال چند تن به اتهام غارت اموال مردم و ایجاد تشنج ظرف چند روز اخیر توسط پاسداران دستگیر و تحویل زندان شدند، بر اساس گزارش خبرنگار کیهان رفت و آمد در مسیر راههای اصلی نقده عادیتر شده است

و تنها در چهار نقطه در مسیر سه راهی مهاباد به نقده از طرف نیروهای انتظامی و مجاهدین، از مسافران و عابرین کنترل به عمل می‌آید.

(کیهان ۱۳۵۸/۲/۶)

امام جمعه شیعیان نقده: مردم نقده نباید با اسباب و اثاث از شهر خارج شوند .

نقده - حاج ابراهیم محرر امام جماعت شیعیان نقده طی صدور اعلامیه‌های خطاب به مردم نقده، خروج ساکنین شهر نقده را با اسباب و اثاث منزل به منظور تغییر محل سکونت تحت هر عنوانی ممنوع اعلام کرد و تاکید کرد در صورت مشاهده چنین وضعی از این قبیل حرکات شدیداً جلوگیری خواهد شد در قسمتی از این اطلاعیه آمده است:

از کلیه برادران مسلمان انتظار دارد که به منظور تقویت حسن اخوت و هم دینی از کلیه مراجعانی که به دلایل امنیتی خانه و کاشانه خود را ترک کرده‌اند در نهایت محبت و انسانیت استقبال و در پذیرایی از همشهریان کرد از کلیه امکانات استفاده کنند .

از سوی دیگر به دنبال شایعه عدم استقرار هنگ ژاندارمری در نقده، گروهی از مردم نقده در جلوی منزل حجت‌الاسلام محرز اجتماع کردند و خواستار استقرار هنگ ژاندارمری در این شهر شدند .

اجتماع کنندگان تاکید کردند، چنانچه به این خواسته توجه نشود، به دلایل امنیتی ما مجبوریم از شهر و کاشانه خود کوچ کنیم.

(کیهان ۱۳۵۸/۲/۱۷)

دیدارهای مهم رهبران حزب دمکرات کردستان در قم

در آینده نزدیک هیاتی از سوی امام خمینی به نقده اعزام خواهد شد .

نمایندگان حزب دمکرات کردستان ایران دیروز در قم با «امام خمینی» و «آیت الله العظمی شریعتمداری» دو دیدار جداگانه داشتند. در این دیدارهای مهم، مسائل مربوط به رویدادهای خونین نقده مطرح شد و حزب دمکرات، اسناد و مدارکی را در این زمینه ارائه داد. «جلیل گادانی» یکی از نمایندگان حزب در گفتگوی تلفنی با آیندگان، مذاکرات را آمیخته با حسن نیت و تفاهم توصیف کرد. وی گفت: «در آینده‌ی نزدیک هیاتی از سوی امام خمینی عازم نقده خواهد شد تا مسائل منطقه را مورد بررسی قرار دهد». جلیل گادانی در مورد نتیجه دیدار با آیت الله شریعتمداری اظهار داشت که حضرت آیت الله قول داد از نفوذ معنوی خود برای ایجاد آرامش در نقده و برقراری احساسات برادری هر چه بیشتر در میان ترک‌ها و کردها استفاده کند .

نمایندگان حزب دمکرات کردستان، امروز یک مصاحبه‌ی مطبوعاتی برپا می‌کنند و پیرامون رویدادهای منطقه و گفتگوهای خود با امام خمینی و آیت الله شریعتمداری سخنانی ایراد خواهند کرد.

(آیندگان ۱۳۵۸/۲/۱۹)

در تظاهرات و راهپیمایی در ارومیه:

مردم نقده خواستار تامین امنیت منطقه شدند.

ارومیه - خبرنگار کیهان: بیش از ۲ هزار نفر از مردم نقده روز گذشته در خیابانهای ارومیه دست به تظاهرات و راهپیمایی زدند و ضمن اجتماع مقابل استانداری، خواهان اجرای خواسته‌های زیر شدند :

تامین امنیت منطقه، بقای نیروهای نظامی تا تشکیل کامل هنگ ژاندارمری در نرده، اعزام هیاتی ذی صلاح از سوی دولت مرکزی برای بررسی علل وقایع و تحلیل اوضاع و احوال فعلی و شناسایی مسببین واقعه مرگبار نرده.

راهپیمایان همچنین طی اجتماعی مقابل دفتر سرپرستی کیهان، خواهان انعکاس کامل حوادث نرده، در کیهان شدند.

از سوی دیگر حجت الاسلام حسنی فرمانده پاسداران و مجاهدین ارومیه طی سخنانی خواستار تامین امنیت با قاطعیت از سوی مقامات و سرکوبی هرگونه تجاوز به حقوق مردم نرده شد. وی همچنین در اعتراض به رسانه‌های گروهی از درج مطالب غیر واقع راجع به حوادث نرده انتقاد شد.

(کیهان ۱۳۵۸/۲/۲۳)

ستم ملی، کردها را بی صبر کرده است.

کردها، ناسیونالیست تنگ نظر نیستند در مقایسه وضع اقتصادی کردستان با قسمتهای دیگر ایران به این نتیجه می‌رسیم که دستگاه طاغوتی پهلوی تبعیض زیادی نسبت به مردم این ناحیه از ایران روا داشته است و بهمین خاطر عقده‌ای شدید ناشی از ستم ملی باعث شده است که مردم این ناحیه از ایران روا داشته است که مردم این سرزمین در مورد بدست آوردن خواسته‌هایشان بی صبری بیشتری نشان دهند. شاید برای عده زیادی از مردم این سؤال پیش بیاید که چرا ما کردها این همه روی گرفتن خود مختاری پافشاری می‌کنیم. آیا حس خود پرستی محرک ماست؟

در جواب باید متذکر شویم آنچه ما را واداشته است که در گرفتن حقوق حقه کرد، پافشاری می‌کنیم همان فکر جبران سریع عقب ماندگی‌های اقتصادی با استفاده از حس ناسیونالیستی مردم کرد و همچنین وجود عقده‌هایست که در طول تاریخ در دل مردم این دیار انباشته شده است که محرکی می‌تواند برای

تلاش بی‌امان در رفع کاستی‌ها باشد. آلمانی‌ها و ژاپنی‌ها با استفاده از همین حس ناسیونالیستی بود که بعد از جنگ بجای ۸ ساعت ۱۶ ساعت کار می‌کردند و توانستند، کشورشان را که در بحران عجیب اقتصادی بدر آورد و جامعه‌ای مترقی و سازنده بوجود بیاورد و همین نیرو می‌تواند محرکی باشد در تسریع بوجود آوردن نظام بی‌طبقه توحیدی، چرا که اقتصاد بی‌ریشه این ناحیه از ایران جز با اشتراک مساعی بیش از حد مردم هم از نظر مادی و هم از نظر معنوی نمی‌تواند سروسامانی بگیرد و تنها حسن نظر شورای خود مختاری است که می‌تواند کار ارزان متخصصین را بدون توسل به جبر برای صنعتی کردن و مکانیزه کردن کشاورزی کردستان بکمک فراخواندن و کردستان را از بیکاری و فقرنجات دهد و امکان شکوفایی استعداد فرزندان این ناحیه از ایران زمین را فراهم آورد و گورستان استعداد را برای همیشه نابود سازد. در اینجا ذکر این نکته ضروری است که عده‌ای فکر میکنند، جایگزین کردن استانداران و فرمانداران و سایر مأمورین کرد بجای مأموران قبلی میشود مرهمی بر روی زخمها گذاشت و بارها این مطلب را عنوان کرده‌اند که باید گفت این افراد هنوز مشکل مردم کرد را درک نکرده‌اند و فکر می‌کنند کردها ناسیونالیستی تنگ نظر هستند.

مراد از خود مختاری فقط جایگزین کردن کردها در همه پستهای اداری نیست، چون در خود مختاری ساماندهی اداره امور، تغییر پیدا می‌کند، تا مردم را برای فعالیت بی‌امان جهت سازندگی بسیج کند و بدیهی است، انقلابی که مردم ایران در بوجود آوردن آن خون داده اند انقلابی است که محرک آن رنجها و دردها و فرهنگ اصیل اسلامی است و بنا براین انتظاری هم که مردم دارند همان از بین بردن درد و رنج و توسعه فرهنگ و دادن آزادی به همه مردم در تعیین سرنوشت خود می‌باشد. خصوصاً خواسته مردم کرد که بنا بر شواهد تاریخی اصیل است. عبدالله محمدی امام جمعه سقز.

(کیهان ۱۳۵۸/۲/۲۵)

پیام آیت الله طالقانی

متن پیام آیت الله که صبح روز پنجشنبه توسط نماینده ایشان در کمیته موقت پنج نفری خطاب به متحصنین مسجد جامع قرائت شد بشرح زیر است .

بسم الله الرحمن الرحيم

دوستان عزیز: اهالی محترم سنندج سلام میرسانم .

در این روزها که عده زیادی از مردم ایران نگران، وضع شخصی من و خانواده ام بوده اند و راهپیمایی‌هایی هم ترتیب داده اند من در اثر دریافت اخبار ضد و نقیض از سنندج خیلی در باره وضع کردستان نگران هستم و از خداوند متعال در نمازهایم و در خارج از آن التماس کرده‌ام که برادران و خواهران عزیز کرد را یاری فرماید تا کاری نکنند که شهر سنندج به آشوب کشیده شود. خواهشمندم ضمن ابلاغ سلام به همه اهالی شهر و بخصوص به متحصنین، از آنها از قول من خواهش کنید که به دو نکته زیر توجه دقیق بفرمایند :

۱- چون این شورا که در سنندج انتخاب شده اولین شورائی است که در راه رسیدن به جمهوری اسلامی در ایران انتخاب کرده اید باید کاری بکنید که با همبستگی و حسن نیت و همکاری آنرا طوری تقویت کنید که نمونه مناسبی برای شوراهای شهرهای دیگر ایران شود و البته اطمینان دارم که اهالی محترم سنندج با رشد فکری و رشد سیاسی که دارند در پذیرفتن شورا که خدمت بزرگی به انقلاب ایران است و تقویت آن با یکدیگر همکاری خواهند کرد .

۲- من شخصا منتظر آن هستم که شورای ۱۱ نفری هرچه زودتر شروع بکار بکند و الان دقیقه شماری میکنم و در ضمن مشغول گرفتن امکانات لازم از دولت برای سنندج هستم که بتوانم در تکمیل سد (قشلاق) و براه انداختن کارخانه‌ها و تولید کار برای مردم کمکی انجام دهیم من خیلی نگران کردهای

آوراه‌ای هستم که در منطقه کردستان و شهرهای مختلف ایران کاری پیدا نکرده‌اند و امیدوارم که هر چه زودتر بتوانیم این برنامه اشتغال را با سرعت پیاده کنیم. والسلام علیکم و رحمت الله و برکاته

اعزام هیات از کرمانشاه

روز گذشته هیاتی از سوی کمیته مرکزی انقلاب اسلامی کرمانشاه اعزام سندج گردید .

هدف از اعزام این هیات که سرپرستی آن با «حاج مجتبی آخوند» نماینده امام در کرمانشاه میباشد میانجیگری بین گروههای درگیر و رفع اختلاف و ایجاد همبستگی بین آنان اعلام شده است.

(کیهان ۱۳۵۸/۲/۲۵)

کسی که انقلاب را رهبری کرد، شایسته ریاست جمهوری است.

حضرت آیت‌الله ربانی شیرازی که در راس هیاتی به منظور بررسی مشکلات و مسایل استان آذربایجان غربی وارد شهرستان ارومیه شده است پریروز در یک گفتگوی رادیوتلوویزیونی گفت برای هماهنگی کردن این منطقه با سایر مناطق ایران در راه پیشبرد اهداف انقلابی آینده جمهوری اسلامی لازم بود که به اتفاق هیاتی به آذربایجان غربی مسافرت کرده و از نزدیک مشکلات مردم را بررسی کنیم و علل اینکه موجب بعضی تشنجات در منطقه شده آن علل هم بررسی بشود تا این که با از بین بردن علل تشنجات بتوانیم آرامش و هماهنگی در سطح آذربایجان غربی ایجاد کنیم تا این که مردم این منطقه بتواند رسالت خود را در پیشبرد اهداف علیه جمهوری اسلامی و به ثمر رسانیدن انقلاب مردمایران سهیم گردند.

آیت‌الله ربانی درباره مساله نقده گفت: هر انقلابی که در کشوری روی میدهد به دنبال خود یک رویدادهایی را می‌آورد. چیزی که در مملکت ما انقلاب استثنائی در جهان بوده روزهای بعد از انقلابمان هم استثنائی است. ما بعد از انقلاب میبینیم الان یک ناامنی چشمگیر نداریم یک خونریزی و غارت و چپاول نداشتیم.

ممکن است در بعضی از نقاط مملکت فرصت طلبانی میخواستند از ناآگاهی مردم سوءاستفاده کنند ولی بحمدلله تا آن اندازه که من توجه دارم نه چندان مهم نبوده است .

مساله نرده البته موجب تاسف است برای اینکه عده‌ای از برادران ترک و کرد ما در این جریان آسیب دیدند و هیچگاه از دیدگاه ما صحیح نبوده که چنین برخوردی پیش بیاید اگر در روزهای اول به این مساله توجه میشد و هیاتی که شناخت به اوضاع منطقه دارد به این منطقه میرفت زودتر حل میشد ولی حالا یک جریانی واقع شده ما باید سعی کنیم که عوارض آن را برطرف کنیم. اگر ناراحتی در منطقه نرده بوجود آمده، باید از بین برود. در همین جلسه اول باید سعی کنیم همان ائتلافی که در گذشته بین برادران ترک و کرد بوده دو مرتبه این ائتلاف و اخوت اسلامی را برقرار سازیم.

آیت‌الله ربانی شیرازی در مورد انتخاب رییس‌جمهوری آینده کشور گفت تا آنجا که من اطلاع دارم هنوز اقدام سریع راجع به این موضوع نشده است. شاید هنوز هم در مراحل بررسی و تفکر باشد ولی از نظر شخص من هیچ ابهامی وجود ندارد. برای اینکه شخص رییس‌جمهور معلوم است که چه کسی باید باشد و احتیاج اینکه ما بدنبال آن، این طرف و آن طرف بگردیم نیست شخص آن محرز است. شخصی است که تمام مردم ایران بارها به او رای دادند و او را به رییس‌جمهوری انتخاب کرده‌اند. کاندیدا کردند. ما باید به بینیم رییس‌جمهوری که میخواهیم انتخاب کنیم برای چه است. رییس‌جمهوری برای حکومت جمهوری اسلامی است ما باید به بینیم چه کسی میتواند دارای خصلت و ویژگیهایی باشد برای جمهوری اسلامی.

آیت‌الله ربانی شیرازی گفت فردی باید رییس‌جمهور شود که بتواند تمام ابعاد اسلام را چه از نظر اجتماعی - سیاسی و اقتصادی درک کند و بفهمد. در مرحله اول باید شخصیتی باشد که پس از آن که اسلام را شناخت بتواند پیاده کند. صلاحیتی برای پیاده کردن داشته باشد شجاعت و شهامت و درایت و هوشیاری و مدیریت. اینها چیزی است که در یک شخص رییس‌جمهوری لازم است .

روی این اصل وقتی فکر میکنیم ایدئولوژیک چه کسی است در جامعه ما، یعنی جهان بینی اسلامی را چه کسی خوب میتواند درک کند. اگر از شماها سؤال کنند که چه کسی خوب میتواند جهان بینی اسلامی را درک کند شاید فرد منحصر بفردش را بگوئید امام، همان کسی که همانگونه پیشهای اسلامی را در این کشور احیاء و زنده کرد. همانگونه ملت را زنده کرد و اسلامی که در این مملکت جز پوستهای از آن باقی نمانده بود باو مغز داد و همانگونه توانست انقلاب را در سراسر ایران گسترش بدهد و نظرات اسلامی را پیاده کند و مردم را متحرک و دیدار نماید.

(کیهان ۱۳۵۸/۲/۲۹)

رهبر دینی و مردمی کردستان در تهران

در تهران سیدعزالدین حسینی دیدارهایی با دانشگاهیان و دانشجویان و پزشکان و انجمن آذربایجانیها و نویسندگان داشتند. در تمام این ملاقتها رهبر دینی و مردمی کردستان با صراحت و قاطعیت موضع روشن و استوار خلق کرد را برای برادران ایرانی توضیح دادند و آشکارا به همه گفتند که مبارزه مردم کردستان از مبارزه سراسری ایران علیه امپریالیسم و استبداد جدا نیست، ایشان بکرات لزوم وحدت صفوف انقلابیون و آزادیخواهان را یادآور شدند و در این زمینه رهنمودهای مشخص اعلام کردند.

روز جمعه ۲۸ اردیبهشت رهبر مذهبی و مردمی کردستان در جلسه جمعیت کردهای مقیم مرکز شرکت کردند. اجتماع روز جمعه ۲۸ اردیبهشت جمعیت کردهای مقیم مرکز با اینکه همراه با هیچگونه تبلیغات و آگهی قبلی نبود، بسیار پرشکوه بود. متجاوز از ۲۵ هزار نفر در سالن بزرگ ورزش و محوطه اطراف اجتماع کرده بودند و با گرمی هر چه تمامتر از عزالدین حسینی و هیات همراه ایشان استقبال کردند شور و احساسات واقعا بی نظیر بود. این جلسه در دنباله جلسه گذشته و به منظور تجلیل از خاطره شهدای کرد بر پا گردیده بود ولی حضور سید عزالدین حسینی در آن چهره مجلس را هر چه باشکوهتر ساخته بود، حضار مجلس منحصر به کردها نبودند برادران فارس و آذربایجانی و ترکمن و طالش و

خلاصه همه در آنجا حاضر بودند و این خود معنای خاصی به جلسه داده بود در حقیقت این مجلس مظهر اتحاد و یکپارچگی همه آزادیخواهان و مظهر وحدت انقلابی خلقهای ایران بود. حضور گرم و پرشور در جلسه نشان می‌داد که عناصر آگاه و مسوول تا چه اندازه باهمیت اتفاق و وحدت انقلابی خلقها وقوف دارند. بیهوده نبود وقتی که سید عزالدین حسینی به سخن برخاست مجلس یکپارچه شور و احساسات بود و غریو «درود بر حسینی» مدتها فضا را پر کرد بیانات شیوای ایشان و تکرار مواضع مردمی و دموکراتیک در مورد حقوق خلقها و آزادیهای اساسی مردم و لزوم تاکید هر چه بیشتر بر آزادی مطبوعات و احزاب و اجتماعات نشان داد که رهبر مذهبی و مردمی کردستان واقعاً در موضع بسیار مثبتی قرار دارند و این خود ویژگی نه تنها برای امر خودمختاری کردستان بلکه برای آینده انقلاب و تداوم آن در سراسر ایران و بخصوص برای دموکراسی بسی گرانقدر و در خور اهمیت است. در این جلسه یکایک اعضای هیات روحانیون یعنی آقایان: «ملا محمد خضری» امام جمعه و قاضی اشنویه، «ملا محمد کریم شهر کندی» امام مسجد مولوی در مهاباد، «حاج ملا صالح رحیمی» امام جمعه نقده، «حاج ملا علی یونسی» امام جمعه دیزج دول رضائیه، «ملا عبدالله محمدی» امام جمعه سقز، «ملا عبدالقادر» امام جمعه بند رضائیه، «آقای سید جلال» نماینده روحانیون سرپل ذهاب و غیره به حضار معرفی شدند که مورد استقبال گرم و پرشور قرار گرفتند، جلسه جمعیت کردها واجد اهمیت بسیار بود و بقول یکی از علمای عضو هیات رنج سفر در مقایسه با آثار این جلسه و اجتماع برای آقایان بسیگوارا بود. «حاج ملا صالح رحیمی» امام جمعه نقده که شخصاً در تمام جریانات نقده حضور داشته‌اند گزارش نسبتاً مختصری باستحضار رسانید و شیوه سانسور مطبوعات و رادیو تلویزیون را در نشر یک جانبه اخبار یا عدم انتشار اخبار مربوط به نقده مورد انتقاد قرار دادند. در روز شنبه ۲۹ «سید عزالدین حسینی» مصاحبه دیگری با مخبرین داخلی و خارجی داشتند که در آن نظرآتشان را در مورد لزوم واگذاری کار مردم به مردم و آزادی مطبوعات و غیره شمردند.

سرانجام پس از هشت روز اقامت در تهران بدنبال دعوت شام آقای وزیر کشور که آقایان طالقانی و فروهر نیز شرکت داشتند، قرار ملاقاتی برای ساعت ۱۱ روز یکشنبه ۳۰ با آقای بازرگان گذاشته شد.

رویه‌مرفته سفر حضرت «سید عزالدین حسینی» به تهران و قم دارای نتایج مثبتی بود زیرا هر چند مذاکرات رسمی سیاسی صورت نگرفت ولی تبادل نظرهای دوستانه و آشنائی از نزدیک خود قطعا دارای آثار مثبتی خواهد بود. این مسافرت یک حقیقت را هر چه عریان نشان داد و آن اینست که رهبران مذهبی کردستان پیوند بسیار نزدیکی با خلق و مبارزه بر حق آن دارند و هیچگاه این نقش خود را کم اهمیت نمیگیرند. مقارن اقامت رهبر مذهبی و مردمی کردستان در تهران تظاهرات بسیار دامنه داری در شهرهای مختلف کردستان به طرفداری از ایشان و هواداری پر شور از امر خودمختاری و اعتراض به سانسور رادیو و تلویزیون و قطع برنامه‌های کردی صورت گرفت که در این تظاهرات در مجموع صدها هزار نفر شرکت داشتند و این خود نشانه دیگری از همبستگی انقلابی خلق کرد در سراسر کردستان است.

(صدای معاصر ۱/۳/۱۳۵۸)

آیت‌الله ربانی شیرازی در اجتماعی در نقده گفت: برادر کشی در منطقه، ارمغان مکتب‌های خارجی است .

ارومیه - خبرنگار کیهان: آیت‌الله ربانی شیرازی در هفتمین روز اقامت خود در شهرستان ارومیه جهت رسیدگی مشکلات مردم نقده، به همراه هیات حسنینیت که در راس آن آیت‌الله محمد فوزی و حجت‌الاسلام قریشی و حجت‌الاسلام حاج مقدس قرار دارد به نقده عزیمت کرد. آیت‌الله ربانی در شهر ابتدا به آرامگاه شهر رفت و نسبت به شهدا ادای احترام کرد و فاتحه خواند و به خانواده بازماندگان دلداری داد. آیت‌الله شیرازی با خانواده‌هایی که خانه و کاشانه خود را در حوادث اخیر نقده از دست داده‌اند گفتگو کرد و از وضع آنان متأثر شد و اظهار داشت من نمیدانستم با چنین مصیبت بزرگی روبرو خواهد شد که خانواده‌های زیادی پدر و برادر و عزیزان خود را از دست داده‌اند و چرا این فاجعه عظیم آن طور که لازم بود در رسانه‌های گروهی منعکس نشده است .

آیت‌الله گفت من به شما قول میدهم جنایتکاران حادثه نقده در دادگاههای اسلامی محاکمه شوند و به سزای اعمال خود برسند. آیت‌الله از مردم نقده تقاضا کرد که به خانهای خود برگردند و اطمینان داد هیاتی ماموریت خواهند یافت که تلفات و خسارات وارده به نقده را بررسی کنند. خبرنگار کیهان گزارش میدهد در چادرهای مستقر در نقده ۴۲۰ خانواده و حدود سه هزار نفر زندگی میکنند. در پایان آیت‌الله ربانی شیرازی، اظهار داشت من در این مصیبت خودم را با شما شریک میدانم و امام خمینی نیز از این فاجعه متأثر و متأسف است. آیت‌الله ربانی عصر دیروز برای مردم نقده سخنرانی کرد و پیرامون مکتب تشیع و لزوم تداوم انقلاب تا رسیدن به مرحله نهایی سخن گفت و اظهار داشت تداوم یک انقلاب بدون انتظار شهادت و اهداء خون امکان ندارد. آیت‌الله اضافه کرد امروزه توطئه‌گران ضد انقلابی در مسیر انقلاب سدهایی ایجاد میکنند باید این موانع را از سر راه برداریم توطئه‌گران جنگ برادرکشی در آذربایجان غربی راه میاندازند ولی باید بدانید که این جنگ تحمیلی ارمغان عمال خائن و رژیم طاغوتی و مکتبهای خارجی است. در این اجتماع حجت‌الاسلام شیرازی یکی از همراهان آیت‌الله ربانی نیز پیرامون فلسفه انقلاب اسلامی و چگونگی مبارزه با اخلاک‌گران و ضد انقلابیون مطالبی گفت و اظهار داشت:

شما مردم مسلمان در نخستین مرحله انقلاب که جهاد اصغر بود پیروز شده‌اید و باید برای جهاد اکبر که مبارزه با نفس است خود را آماده کنید.

حجت‌الاسلام افزود: نباید در نقده کسی آواره باشد و مطمئن باشید مسببان حادثه نقده مجازات خواهند شد.

حجت‌الاسلام از مردم نقده خواست به فرصت‌طلبان و تفرقه‌اندازان مهلت اخلاص و فعالیت ندهند.

آیت‌الله ربانی شیرازی که دیروز از نقده به ارومیه بازگشته بود صبح امروز برای رسیدگی به مسایل و مشکلات مردم سردشت عازم این منطقه شد.

(کیهان ۱۳۵۸/۳/۲)

دیدار آیت‌الله ربانی شیرازی از ارومیه

ارومیه - خبرنگار کیهان: آیت‌الله ربانی شیرازی در هشتمین روز اقامت خود در ارومیه به شهرستان سردشت عزیمت کردند و پس از رسیدگی به مشکلات مردم این شهر به ارومیه بازگشتند.

ایشان سپس به پیرانشهر رفتند و از جمعیتی که از روستاهای اطراف به فرمانداری آمده بودند و متحصن شده‌اند، دیدن کردند و مقرر داشتند به مشکلات آنان رسیدگی شود، آیت‌الله آنگاه در پادگان پیرانشهر از ۱۵۰۰ آواره ترک که بعلت ناامنی محل اقامت خود را ترک کرده‌اند دیدن نمودند خواهشهای این عده، امنیت در منطقه و ایجاد و استقرار پاسگاههای ژاندارمری است که امنیت را برقرار نماید.

(کیهان ۱۳۵۸/۳/۳)

توضیح امام جمعه نقده

تهدید جدی در راه بازگشت

ملا صالح رحیمی امام جمعه شهرستان نقده پیرامون خبری که تحت عنوان «گزارش هیات اعزامی مردم نقده به تهران و قم» در یکی از روزنامه‌های عصر تهران چاپ شده بود، توضیحاتی داد. امام جمعه نقده در نامه خود نوشته است:

«در خبر مذکور چنین ادعا شده که گویا اهالی کرد نقده به میل خود، خانه و کاشانه را ترک کرده، علی‌رغم اعلامیه و دعوت هیئت اعزامی حاضر به مراجعت به خانه و کاشانه خود نشده‌اند. این خبر سراپا خلاف واقع است. زیرا روز شانزدهم اردیبهشت هیئتی از برادران ترک خوش نیت باتفاق اینجانب جهت برگرداندن برادران کرد نقده به مهاباد عزیمت نمودیم و در خانه جوانان با آنان مذاکره شد که عموماً آمادگی خود را برای بازگشت به نقده و از سر گرفتن زندگی عادی اعلام داشتند. فردای آنروز که قرار بود کردهای آواره شهر به نقده برگردند، متأسفانه عدهای افراد فرصت طلب از برداران

ترک، میتینگی سه چهار هزار نفری دایر به تحریم جلسات حسن نیت و عنوان کردن بهانه‌های دیگری که در صلاحیت حکومت جمهوری اسلامی بود نه در صلاحیت آنان، در نقده برگزار کردند و در این اجتماع اعلام کردند، چنانچه خواسته‌های آنان برآورده نشود میباید یا خلق ترک در نقده زندگی نمایند یا مردم کرد .

مقارن همین تحصن و تظاهرات، افرادی، خانه آقای «ساوجبلاغچی» را آتش زدند. بدیهی است این اعمال دلیل کافی بود برای اینکه ثابت شود هر گونه قصد مراجعت کرده‌های آواره نقده‌ای واقعا مواجه با تهدید جدی است. در چنین شرایطی چگونه متصور است آنطور که در خبر مزبور ادعا شده کردها خود خانه خود را به آتش بکشند و داروندار خود را بسوزانند؟ واقعا این چه مصلحتی است که حاصل آن تباهی و نابودی است و چگونه یک انسان عاقل برای مصلحت اندیشی، خانه و کاشانه چندین صدساله خود را رها میکند و در شهرهای دیگر آواره میشود و سرانجام هم خانه خود را به آتش میکشد. آیا افکار عمومی در کذب چنین خبری تردید بخود راه میدهد؟ فاعتبروا یا اولی الالباب- ملا صالح رحیمی امام جمعه شهرستان

(هیوا/۳/۱۳۵۸)

آیت‌الله ربانی شیرازی درباره نتایج سفر ۲۰ روزه خود به آذربایجان غربی گفت: مردم خود را آماده مقابله با اخلاگران کردهاند.

دادگاه انقلاب ارومیه بزودی آغاز بکار میکند.

ارومیه - آیت‌الله ربانی شیرازی نماینده اعزامی امام خمینی به آذربایجان غربی که به اتفاق هیات نمایندگی دولت سرگرم بازدید از شهرستانها و بررسی مشکلات مردم این استان بود روز گذشته در پایان سفر ۲۰ روزه خود ارومیه را به قصد کرمانشاه ترک گفت آیت‌الله ربانی شیرازی پیش از ترک ارومیه طی مصاحبهای

اظهار داشت: انشاء الله اوضاع آذربایجان غربی رو به بهبودی می‌رود و چهره کریه دشمنان اسلام و انقلاب اسلامی روز به روز بیشتر آشکار می‌شود. وی گفت: در طول مسافرتم در اکثر شهرستانها و بخشها دریافتم که مردم جدا خواهان برقراری پاسگاهها و پادگانهای ژاندارمری و همچنین برقراری انتظامات و امنیت هستند و مسلماً در هر نقطهای چند نفر اخلاگر و بیگانپیرست وجود دارد که میخواهند از آب گلآلود ماهی بگیرند ولی مردم خود را آماده کردند که زیر بار اخلاک گران نروند. آیت الله ربانی شیرازی در مورد آغاز بکار دادگاه انقلاب ارومیه گفت: برای تشکیل دادگاه انقلاب ارومیه از ابتدا مسامحه شده است و لازم بود این کار از روزهای اول انجام گیرد و علت آن را نداشتن کادر دادستانی تلقی میکردند ولی اخیراً گفتگویی که با دادستان کل انجام شده ظرفین هفته با آمدن دادستان و قاضی شرع دادگاه تشکیل خواهد شد. آیت الله ربانی شیرازی در مورد مسایل نرده گفت باید بگویم بین مردم نرده مسالهای وجود ندارد با این که طرفین دعوا با مسایلی روبرو شدند با این همه حاضرند در کنار یکدیگر زندگی کنند ولی مشکل وجود کسانی است که مصیبت برای مردم به بار آوردهاند و همانها هستند که نمیگذارند توافق و برادری دو مرتبه بین گروههای مردم نرده بوجود آید. در منطقه کسانی هستند که از هر پدیدهای میخواهند بهره‌های سیاسی در هدفهای ضد مردمی خود بگیرند و از این رو با تفرقه‌اندازی و نفاقفکنی شایعاتی پخش میکنند تا مردم در وحشت و اضطراب بسر برند البته همیشه و سرکوب کردن عوامل نفاقفکن از وظایف دولت است که با استقرار و تقریت پادگانها و پاسگاهها امنیت را در منطقه بوجود آورد تا شایعات نتواند اثر غیرمطلوب ببار آورد.

آیت الله ربانی شیرازی در پایان گفت: در طول سفرهای خود به آذربایجان غربی اکثریت مردم به جمهوری اسلامی اظهار وفاداری کردند و قول دادند با کوشش بسیار جلوی عوامل مخرب را بگیرند و عملاً هم میبینیم که پایبند وعدههای خود هستند.

(کیهان ۱۴/۳/۱۳۵۸)

آیت‌الله ربانی شیرازی از ارومیه وارد کرمانشاه شد.

کرمانشاه - حضرت‌آیت‌الله ربانی شیرازی که به نمایندگی از طرف حضرت‌آیت‌الله امام خمینی به مناطق غرب و شمال غرب کشور مسافرت کرده بود، ساعت ۱۱/۴۵ دیروز با هواپیما از ارومیه وارد کرمانشاه شد و مورد استقبال حضرت‌آیت‌الله حاج مجتبی حاج آخوند حاج سید محسن خرم شاهی، معاون کمیته مرکزی جمهوری اسلامی و سرپرست اداره کل ارشاد ملی قرار گرفت.

آیت‌الله شیرازی بلافاصله پس از ورود در منزل حضرت‌آیت‌الله اشرفی اصفهان، معاونان استاندار، و مقامات انتظامیه بررسی مسایل سیاسی اجتماعی، عمرانی و مشکلات استان کرمانشاهان پرداخت.

در این جلسه معاونان استانداری کرمانشاهان گزارشهایی از اقداماتی که در جهت رفع مسایل بیکاری، حزب و استقرار امنیت در راهها و ایجاد حسن تفاهم بین عشایر به اطلاع رساندند.

حضرت آیت‌الله ربانی شیرازی طی سخنانی خطاب به حاضران در جلسه گفت انقلابایران به صورت یک معجزه، مورد توجه همگان قرار گرفت .

انقلابی که بوسیله توده مردم و بویژه جوانهای مؤمن انجام گرفتاین انقلاب میبایست در ادارات ما، رسوخ پیدا کند تا افراد مؤمن با کار بیشتر بتوانند در جهت سازندگیهای وسیعتر و رفع نیازهای مردم بکوشند شنیده شد که در استان کرمانشاهان بسیاری از جوانان آمادهاوند که تخصصهای خود را بطور رایگان یا با حقوق کم در اختیار بگذارند، این نویدبخش است که ما میتوانیم با خرج کمتر ۵ برابر ثمردهی برنامههای عمرانی اطمینان داشته باشیم، بر خلاف گذشته ۲ عامل اصلی که موجب هرز اعتبارات میشد. یعنی تشریفات و حیف و میل بودجه در برنامههای انقلاب اسلامی از بین رفته و همین عدم وجود این ۲ عامل به کارآیی برنامهریزی وسعت میدهد.

حضرت‌آیت‌الله ربانی شیرازی آنگاه توجه به برنامهریزی در سطح روستاها برای جلب مهاجرین روستاها در شهرها به بازگشت به روستاها را مورد تایید قرار داد و گفت چنانچه خدمات زیربنایی در سطح

روستاها را وسعت میدهیم و آب و برق و رفاه برای روستاییان فراهم آوریم و به کشاورزی و دامپروری آنها الویت دهیم از روستاییان مهاجر از شهرها به روستاها باز خواهد گشت و بسیاری از مسایل مملکتی در این طریق حاصل خواهد شد.

(کیهان ۱۴/۳/۱۳۵۸)

آغاز کار گردهمایی سندج

کنفرانس بررسی طرح مساله خودمختاری کردستان از دیروز کار خود را در سندج آغاز کرد. پیش از یک هزار و پانصد نماینده از شهرستانهای مختلف کردنشین در استانهای کردستان - کرمانشاهان و آذربایجان غربی و نمایندگان انجمنهای سیاسی و اسلامی و احزاب در این گردهمایی شرکت داشتند.

علامه مفتیزاده نخستین سخنران کنفرانس با تشریح هدف گردهمایی در نخستین جلسه کنفرانس از ستمهایی که بر کردها از پادشاهان رفته است، سخن گفت و از عدم شرکت گروهی از صاحب نظران سیاسی و مذهبی کرد در این اجلاس ابراز تاسف کرد. وی تاکید کرد که هدف گردهمایی دفاع از ایدئولوژی خاصی نیست، بلکه آن بررسی مساله خودمختاری در چارچوب جمهوری اسلامی است.

دومین سخنران آیت الله جلیلی از کرمانشاه بود که بر لزوم کار بستن هوشیاری و بیداری برای اتفاق و اتحاد تاکید کرد و گفت رمز موفقیت در صدر اسلام اتفاق و اتحادی بوده است که به توصیه پیامبر (ص) عملی شد، آیت الله جلیلی افزود در جمهوری اسلامی ایران اسلام و دین حاکم است و هیچگونه تفرق و تشتتی به عنوان تشیع و تسنن وجود نخواهد داشت و هر کس به این بهانه دست به تفرقه و اختلاف بزند خائن است. جلسات گردهمایی سندج دو روز ادامه خواهد داشت.

(کیهان ۲۱/۳/۱۳۵۸)

برای دعوت مجدد از مخالفان، کنفرانس سنندج دو روز دیگر تمدید شد.

از کنفرانس نتیجه‌ای نگرفته‌ایم و همه خود را عزادار حس می‌کنیم - ربیعی نماینده‌ی کردهای کرمانشاه

چهار تن از روحانیون کنفرانس، برای گفتگو با عزالدین حسینی رهسپار مهاباد شدند

سنندج - خبرنگار آیندگان: در دومین روز کنفرانس سنندج، عدم شرکت پاره‌ای شخصیتها و گروه‌های سیاسی در این کنفرانس، مورد اعتراض قرار گرفت و چند تن از شرکت کنندگان خواستند دعوت دوباره‌ای بنام ملت کرد و مردم سنندج از آنان به عمل آید. بهمین علت مدت کنفرانس که قرار بود دیروز پایان یابد دو روز دیگر تمدید شد .

در پی تأیید دعوت دوباره از مخالفان کنفرانس از سوی جمعیت شرکت کننده، کمیته برگزار کننده کنفرانس به نام ملت کرد و بدرخواست مردم سنندج از سازمان‌ها و جمعیت‌ها و شخصیت‌هایی که مخالفت خود را با این کنفرانس اعلام داشته اند، به وسیله تلگراف‌هایی رسماً دعوت به عمل آورد. بهمین علت کنفرانس سنندج که قرار بود دیروز به پایان برسد دو روز دیگر تمدید شد و بدین ترتیب کمیته برگزار کننده در اعلام نتیجه نهائی به بن بست رسید .

درقسمتی از تلگراف دعوت کنفرانس آمده است: « شرکت کنندگان در کنفرانس طرح مساله خودمختاری سنندج، با قاطعیت و ایمان به طرح خودمختاری از... دعوت می‌نماید که در این فرصت حاصل از حیات ملت کرد، اختلافات مسلکی را کنار گذاشته و بخاطر احقاق حقوق خلق کرد در کنفرانس شرکت فرمائید.»

این تلگراف برای اشخاص و سازمان‌های زیر فرستاده شد: شیخ عزالدین حسینی، حزب توده، حزب دموکرات کردستان، دکتر قاسملو، سازمان چریک‌های فدائی خلق شاخه کردستان، جمعیت دفاع از آزادی و انقلاب کردستان، سازمان زحمتکشان کردستان، جمعیت و کردهای مقیم مرکز .

در دومین جلسه کنفرانس سنندج، «ریعی» نماینده کردهای کرمانشاه ضمن سخنانی گفت: «این کنفرانس یا شادی در پی خواهد داشت و یا عزاداری که با کمال تاسف مفهوم دومی بیشتر استنباط میشود و چون در این دو روز نتیجه‌ای نگرفته‌ایم همه، خود را عزادار احساس می‌کنیم و با کمال تاسف کنفرانس بیشتر به یک اجتماع ادبی شبیه است تا یک کنفرانس تعیین کننده.»

وی که بشدت از خط مشی کنفرانس و افرادی که شرکت نکرده‌اند گله مند بود اضافه کرد: «آنطور که قبلا پیش بینی می‌شد و انتظار می‌رفت گردهمایی سنندج نتوانست مشکل گشا باشد و از مسیر اصلی خود خارج گردیده و بجای ارائه نظریات و طرح‌های اصولی در مورد خودمختاری بیشتر سخنرانی‌ها به وعظ و خطابه و مشاعره تبدیل شد و هر کس حرفی زد با «صحیح است احسنت» همواره بود. ما که نمی‌خواهیم خاطره کنفرانس‌های شاهنشاهی را تجدید کنیم. اینجا سرنوشت خلق ستم‌دیده کرد مطرح است، واقعا جای شخصیت‌ها و جمعیت‌های پیشرو خالی است و من به عنوان یک کرد از آنها گله مندم زیرا آنها خارج از هرگونه ایدئولوژی می‌بایستی به سرنوشت خلق کرد توجه کنند.»

وی در ادامه مطالب خود گفت: «بنظر من باید شورائی از رهبران کرد تشکیل شود و این شورا قطعنامه ۲۷ ماده‌ای حزب دموکرات کردستان را که چند سال پیش اعلام شد و در حوادث فروردین ماه گذشته در اختیار آیت الله طالقانی و وزیر کشور گذاشته شد و مورد تائید همه سازمان‌ها و گروه‌های سیاسی قرار گرفت، با دولت در میان بگذارد.»

وی یادآور شد: «قبلا نظیر چنین جلسه‌ای می‌بایستی تشکیل می‌شد و بعد کسی به عنوان نماینده خلق کرد به تهران و قم می‌رفت. من نمی‌دانم اگر آقای مفتی و آقای حسینی آشتی نکنند، تکلیف خلق کرد چیست؟ ما خود مختاری را می‌خواهیم نه اینکه بیائیم اینجا و مساله تاسیس دانشگاه و مسجد را عنوان کنیم.»

جای گروهها خالی است

«محمد جوانرودی» نماینده مریوان در این کنفرانس گفت: «ارائه یک طرح فهرست وار در خصوص تعیین سرنوشت خلق کرد منطقی بنظر نمی‌رسد. من خیال می‌کردم در کنفرانس سنندج، همه رهبران و جمعیت‌ها و سران کرد جمع هستند، اما حالا می‌بینیم که جای خیلی از آنها خالی است. واقعا جای تاسف است چون اگر اینها بودند خط مشی سیاسی را بهتر برای ما روشن میکردند. با این روش که در پیش است، شاید سرنوشتی مانند برادران کرد عراقی در انتظار ما باشد (جمعیت: صحیح است).

در دومین جلسه کنفرانس دیروز، دکتر «فرج محمودی» که بطور آزاد شرکت داشت، طی سخنانی گفت: «در شرایط کنونی نمی‌توانیم به نام خلق کرد تصمیمی بگیریم چون تا هنگامی که مرز واقعی کردستان در چارچوب ایران آزاد مشخص نشود و رهبران و نمایندگان واقعی خلق کرد معلوم نباشند اگر بنام ۹۹ درصد خودمختاری دیکته کنیم، آن یک درصد باقی مانده حق اعتراض دارند.

روحانیان بانه تحریم کردند

گروهی از روحانیان شهرستان بانه با انتشار اعلامیه‌ای کنفرانس سنندج را تحریم کردند. متن اعلامیه چنین است:

بسم الله الرحمن الرحيم

«تصویب شکل خودمختاری و سپس تقدیم پیشنهاد به دولت وقتی صحیح است و در نظر دولت و ملت کرد مورد اعتماد است که تصویب کنندگان، نماینده بحق همه اقشار ملت و همانا خود ملت کرد باشند و این شیوه بحق انجام پذیر نیست مگر اینکه هیات نمایندگی از تمام شهرستان‌های کردستان و از طرف همه اقشار مردم کرد انتخاب و در یک مکان جمع شده و در عین حال، هر یک از اعضای هیات نمایندگی با دست پر از چکیده آراء مردم منطقه خود به محل اجتماع بروند. کنفرانسی که از طرف عده‌ای در بیستم خردادماه ۱۳۵۸ دعوت به تشکیل و انعقاد آن در شهرستان سنندج شده است

چون مسبوق به شرائط و مقدمات فوق نیست، لذا ما علما و روحانیون منطقه بانه از حضور و شرکت در این کنفرانس خودداری خواهیم کرد و خواهان هر چه زودتر تهیه مقدمات و انتخاب نمایندگان واقعی شهرستان‌ها و سپس تعیین زمان و مکان تشکیل چنین کنفرانسی در تاریخ دیگر هستیم.

والسلام

(آیندگان ۱۳۵۸/۳/۲۱)

در سومین جلسه‌ی کنفرانس سنندج گفته شد: کردها نژادپرست نیستند.

سنندج- خبرنگاران اطلاعات: دیروز - دوشنبه - سومین جلسه تہیہی طرح خودمختاری کردستان با تلاوت آیات قرآن مجید و سرود ملی کردستان آغاز شد. در ابتدای جلسه پیشنهاد شد که تنها کسانی سخن بگویند که طرحی برای رفع ستم مضاعف در کردستان و چگونگی خودمختاری تہیہ دیدہاند آنگاه که رسمیت جلسه اعلام شد و ملا ربیعی رہبر مذہبی اہل تسنن کرمانشاہ بعنوان نخستین سخنگوی این کنفرانس آغاز سخن کرد. وی با اشارہ بہ اینکہ نخستین روز کنفرانس نتیجہ بخش نبودہ است، اظہار داشت کہ سخنان خود را بر پایہہای انتقاد، مسایل کلی و طرح پیشنهاد ارائه خواهد داد. ربیعی در خصوص انتقاد گفت: کنفرانسی کہ بہ منظور تہیہ طرح خودمختاری بر پا شدہ است، در بحث از مسیر اصلی خود منحرف گردیدہ و بہ جلسہی ادبی و شعرخوانی تبدیل شدہ است. کسانی کہ فریاد می‌زند یا کردستان یا مردن، بدانند شیوہہای قہرآمیز و برادرکشی را برای رسیدن بہ ہدف ہموار نمیکنند. باید متحد بود و با ہر آیدئولوژی و مسلکی در راہ احقاق حقوق مبارزہ کرد. وی در بخش دیگری از سخنان خود گفت: ما نژادپرست نیستیم و اگر از دایرہی حقوق قانونی خود گامی فراتر نہیم ہم تراز نژادپرستان صہیونیسم خواهیم بود ما تنها خواهان خودمختار کردستان هستیم و ہرگز تجزیہ طلب نبودہایم این را تاریخ بہ اثبات رسانیدہ است صلاح الدین ایوبی بزرگترین پادشاہ اسلام کہ خود از تبرہ کرد بودہ است اگر ارادہ می‌کرد میتوانست یک کشور مستقل کرد بوجود آورد. «ملا ربیعی» افزود: من بہ آقای مفتیزادہ

کاملاً وفادارم اما بهتر بود ایشان قبل از عزیمت به قم این نوع کنفرانسها را ترتیب می‌داد. متهم به تک‌روی نمی‌شد و اما آقای شیخ عزالدین چرا به این کنفرانس نیامده است؟ ایشان میتوانستند با هر ایده‌ای اینجا باشد و اگر طرح آقای مفتیزاده را درست تشخیص ندادند، آنرا اصلاح کنند، همه می‌گویند مادامی که آقای مفتیزاده و شیخ عزالدین آشتی نکنند مسئله کردستان حل نمی‌شود، اکنون پیشنهاد می‌کنم در این کنفرانس که نمایندگان اکثر مردم کرد شرکت دارند یک شورای بزرگ تشکیل دهند و طرح ۲۷ ماده‌ای خودمختاری را که به آیت الله طالقانی نیز پیشنهاد شده و حزب دمکرات کردستان هم آنرا تأیید کرده است در صورت لزوم تصحیح شود و به تصویب این شورا برسد با این که این شورا طرح جامعتری تهیه کند. در خاتمه این کنفرانس باید دور هم جمع شویم که کسانی که در این کنفرانس شرکت نکردند اعتراض کینم. من شخصاً به شیخ عزالدین خواهم گفت چرا با ملت کرد قهر کرده‌اید و داس و چکش به دست گرفته‌اید؟ ما حتی به برادران علی الهی هم احترام می‌گذاریم ولی کمونیست‌ها را نمی‌پذیریم زیرا نمی‌خواهیم ما را وابسته به اجنبی قلمداد کنند دومین سخنران کنفرانس «ملا شیخ عبدالله سوری» بود نامبرده از مقامات مسئول خواست طرح خودمختاری کردستان به رسمیت شناخته شود. سپس «شیخ عبدالعزیز حسینی» نماینده قصر شیرین با اشاره به ستم ۲۵۰۰ ساله نسبت به کردها و آوارگی این قوم در قسمتهایی از ترکیه، عراق و سوریه و گفت: خودمختاری مسئله بغرنجی نیست. در زمان حضرت عمر به یهودیان خودمختاری داده شده بود. وی سپس به تشریح قسمتی از خواسته‌های خود در حاشیهی خودمختاری پرداخت و آنگاه نیم ساعت تنفس اعلام شد. سید عبدالمجید سجادی وکیل دادگستری و عضو انجمن حقوقدانان ایران سخنرانی بعدی کنفرانس بود که طی سخنان به پیروزی حق در رابطه با منطق اشاره کرد. ضمن گریزی به مکاتب عقیدتی گوناگون از عزالدین حسینی که در کنفرانس شرکت نکرده است انتقاد کرد.

(کیهان ۱۳۵۸/۳/۲۲)

کنفرانس سنندج با صدور قطعنامه‌ای پایان یافت .

در ادامه اولین کنفرانس سنندج دیروز طرح خودمختاری آماده و به تصویب رسید. در آخرین جلسه که دیروز برگزار شد بوسیله سخنرانان جلسه خواسته شد که مذهب رسمی در قانون اساسی آینده بایستی اسلام باشد و نه تشیع یا تسنن و در تدوین آن نماینده هر استان شرکت بجوید .

در این کنفرانس خواسته شد که اختلافات عزالدین حسینی و آقای مفتی زاده برطرف شود و کلیه تشتهای و دو دستگی‌های کردستان از بین برود یکی از سخنرانان دیروز علامه مفتی زاده بود که طی سخنانی حزب دموکرات را بعنوان حزبی ملی و مردمی یاد کرده و جدای از احزاب کوچک و تکرر قلمداد کرد و بر علت عدم شرکت انجمن شهر اشاره کرد. وی گفت: «ما برای آنها دعوتنامه فرستاده بودیم.»

دکتر سیدالشهدایی در سخنان، خود طالبانی را همچون بارزانی دانست و یاد آور گشت که این بسیار قبیح است که هر رهبری شکست خورد و پیروانش او را طرد کنند. سخنرانان دیگر دیروز دکتر سردوشی، دکتر رسول آبادی، محمد سعید پیر خضران بودند. در آخرین جلسه دیروز قبل از تصویب طرح خود مختاری نمایندگان کنفرانس آقایان ملا محمد ربیعی و شیخ ابراهیمی که جهت ایجاد حسن تفاهم نزد عزالدین حسینی رفته بودند گزارش کار خود را داده و یاد آور شدند که سوء تفاهمات زایل گردیده و در جلسه آینده آقای عزالدین حسینی نیز شرکت میجوید طرح تصویبی اولین کنفرانس هماهنگی کردستان بشرح زیر است که قرار شد پس از تصویب در اختیار گروههایی که در جلسه حضور داشتند قرار داده شود .

قطعنامه کنفرانس

ماده یک - با توجه به اینکه ملت بزرگ ایران از چند ملت کوچک تشکیل یافته و به اقتضای موازین اجتماعی اسلام، هیچ ملتی حق برتری بر ملت دیگر ندارد، جمهوری اسلامی ایران باید برای هر یک از این ملتها حق خودمختاری را بطور قانونی و متساوی بشناسد و قانون اساسی و دیگر قوانین عمومی مملکتی براین مبنا تدوین و وضع گردد و این راهی بسوی بر طرف شدن اختلافات و تجدید حیات است .

ماده دو - اقلیت مذهبی برابر قوانین اسلام برای دیانت‌های غیر اسلامی اطلاق می‌شود، اما تسنن و تشیع دو شاخه از اسلامند که در میان آندو تعبیر اقلیت و اکثریت مصداق اسلامی ندارد. بنابراین هر دو شاخه در کنار هم در کار تدوین قانون اساسی و وضع قوانین مختلف مملکتی و در اداره امور عمومی کشور بدون امتیاز فعالیت خواهند داشت .

ماده ۳ - جامعه ایران به اقتضای طبیعت طاغوتی گذشته، جامعه ایست طبقاتی لذا جمهوری اسلامی برای تبدیل این جامعه به جامعه اسلامی باید سیاست اجتماعی و اقتصادی کشور را بطور دقیق تنظیم و اجرا شود که فواصل طبقاتی یعنی اطراف و استکبار از یکطرف و استضعاف طرف دیگر از میان برداشته شود .

ماده ۴ - در گذشته کردستان از نظر صنعت و عمران و کمکهای اقتصادی مورد ستم فراوان بوده است لذا باید حکومت جمهوری اسلامی برای این منطقه اولییتی قایل باشد تا با مناطق پیشرفته هم سطح بشود و آنگاه در آمد عمومی مملکت را به نسبت جمعیت و نیازها بین مناطق خودمختار تقسیم خواهد کرد .

ماده ۵ - چون حکومت در اسلام عبارتست از شورا یا قوه مقننه، طریقه معقول تامین خودمختاری برای ملت‌های مسلمان ایرانی بوجود آمدن شوراهای خود مختار است که هر یک از این شوراها در هر منطقه قوه مجریه یعنی دولت قوه قضائیه و قوه مالیه را جدا از هم تاسیس خواهد کرد و سپس نمایندگان این شوراها به نسبتی معقول به نسبت اهلیت یا جمعیت شورای مرکزی یا حکومت مرکزی را تشکیل میدهند. شورای مرکزی قوه دفاعیه یا ارتش را تشکیل میدهد. خط مشی سیاست خارجی ایران را تعیین میکند قوانین عمومی را وضع و تدوین میکند، اقتصاد عمومی را تنظیم می‌نماید، در آمد را به نسبت احتیاج بطوری تقسیم میکند که مردم در همه خود مختاری‌های مملکت در یک سطح زندگی کنند .

ماده ۶ - حکومت‌های خودمختار در عین محکوم کردن هرگونه حرکت تجزیه طلبانه در امور فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی داخلی در حد قوانین عمومی دارای آزادی کامل هستند، چون حدود آزادی برای عموم روشن نیست، و غالباً با بی بند وباری و سلب آزادی دیگران اشتباه میشود. حدود آن باید دقیقاً در قوانین معین شود .

ماده ۷ - حکومت‌های خودمختار از رسمیت زبان ملی خود در همه سطوح و شئونات برخوردارند منتهی زبان فارسی در همه جا در کنار زبانهای محلی رسمیت دارد و قدرت این خودمختاری در چار چوب جمهوری اسلامی بوسیله وحدت آئین اسلام و زبان فارسی روز افزون میگردد. و بخاطر این وحدت باید از تبلیغات ملی و مذهبی تفرقه انداز در همه جا جلوگیری شود .

ماده ۸ - پلیس خودمختار به خاطر امنیت داخلی در اختیار قوه قضائیه است ولی ارتش برای مقابله با خارجیان و در امور داخلی حق مداخله ندارد .

ماده ۹ - همه مناطق خودمختار از مزایای روابط بین الملل مانند روابط فرهنگی باید به نسبت جمعیت و احتیاج بهره گیرند .

ماده ۱۰ - حدود خودمختاری کردستان و سایر مناطق به مقتضای خاک و تمایل مردم بدون کمترین تحمیلی معین خواهد شد .

ماده ۱۱ - دولت جمهوری اسلامی ایران باید همه قراردادهای مخالف مصالح ایران و بر ضد ملت کرد را ملغی اعلام نماید .

ماده ۱۲ - تمام اقلیتهای مذهبی و ملی در حکومت خودمختاری دارای حق اختیار کامل در امور فرهنگی و سیاسی و اجتماعی و مذهبی میباشند و این حق برای آنها تضمین میشود .

ماده ۱۳ - پس از پایان کار این کنفرانس بخاطر جلوگیری از تفرقه تلاش خواهد شد که زمینه برای برگزاری یک کنفرانس دیگر با شرکت برادرانی که در این اجتماعات شرکت نکرده‌اند فراهم گردد .

ماده ۱۴ - نمایندگانی که در این کنفرانس انتخاب میشوند کوشش خواهند نمود تا با مشورت اشخاص متخصص طرحی دقیق و مفصل برای خودمختاری کردستان تهیه نمایند و پس از کنفرانس دیگر که امیدواریم بزودی تشکیل گردد تا ملت از سرگردانی و تفرق نجات یابد نمایندگان دیگری نیز به نیت معقول انتخاب خواهند شد تا عموماً کاملترین طرح را برای تصویب آماده سازند .

ماده ۱۵ - این قطعنامه در پایان کنفرانس خودمختاری سنندج در روزسه شنبه ۵۸/۳/۲۲ ساعت ۸ در ۱۵ ماده تنظیم شده و گامی مؤثر است در راه رفع ستم‌هایی که در طول قرون بر ملت کرد تحمیل شده است. توفیق انقلاب اسلامی ایران در رفع همه گونه استثمار فردی گروهی و طبقاتی را از خدای متعال خواستاریم به امید پیروزی و بهروزی همه جانبه. ۵۸/۳/۲۲

(کیهان ۱۳۵۸/۳/۲۵)

تلگرام امام جمعه سقز

سقز- ملا عبدالله محمدی امام جمعه سقز از طرف گروههای مختلف مردم این شهر تلگرامی با امام خمینی مخابره کردو از ایشان خواست تا مواضع جمهوری اسلامی را درباره خودمختاری کردستان و حقوق اهل تسنن اعلام دارند در قسمتی از این تلگرام آمده است: «هر نوع توصیه و قولی که از جانب امام اعلام گردد دارای ضمانت اجرایی است لذا ما نمایندگان اقشار مختلف سقز می‌خواهیم تا امام شخصاً از طریق رادیو و تلویزیون و سایر رسانه‌های گروهی صراحتاً و بطور خیلی روشن درموارد زیر اعلام و تضمین فرمایند: ۱- اعلام تساوی حقوق تسنن و تشیع در تدوین قانون اساسی مربوط به جمهوری اسلامی، ۲- قایل شدن حق اسلامی و طبیعی خودمختاری برای خلق کرد و سایر ملتهای ایران. در غیر اینصورت از شرکت در فراندوم خودداری می‌نماییم.»

خبر نگار کیهان ساعت ۱۰ صبح امروز گزارش داد، هنوز پاسخی به این تلگرام که دو روز قبل مخابره شده، داده نشده است، از سوی دیگر دیروز گروه زیادی از مردم سقز و بانه به حمایت از کسانیکه در مسجد جامع متحصن شده‌اند دست به راهپیمایی زدند. تحصن در مسجد جامع بعنوان اعتراض به کشتار سنندج و استقرار توپهای سنگین در اطراف سقز صورت گرفته است.

(کیهان ۱۳۵۸/۳/۲۵)

نظر شیخ عزالدین حسینی درباره گزارش آیت الله ربانی و قانون اساسی

شیخ عزالدین حسینی با صدور نامه‌های سرگشاده خطاب به مطبوعات گزارش آیت الله ربانی شیرازی را در مورد کردستان که در مطبوعات چاپ شد و از رادیو و تلویزیون پخش گردید، غرض ورزانه خواند و اعلام کرد که هیچ یک از دشمنان قسم خورده خلق چنین کاری نمیکنند. متن نامه سرگشاده عزالدین حسینی به این شرح است: پس از انقلاب شکوهمند خلق‌های ایرانی و مخصوصا پس از اعلام اسلامی بودن آن خلق‌های تحت ستم ایران انتظار داشتند که صداقت و عدالت اسلام را بار سنگین وانگ ننگین رژیم‌های طاغوتی را از دوش آنها بردارد اما بیم آن می‌رود که این امیدها عالی به تحقیق نپیوندد و هنگامی که برخی از روحانیون غیر مسلح وارد جهت حل و فصل امور به مناطق می‌روند. به یاد اروپای قرون وسطا می‌افتم که استعمارگران همراه با نیروی اشغالگر خود به میان مردم ستم‌دیده‌ی چند کشیش می‌فرستادند و پولی در اختیارشان گذاشته تا همگان با استثمار جسمی بوسیلهی آنان به استثمار روحی این مردم نیز اقدام نمایند ولی چون از سیاست و اوضاع اجتماعی بی بهره بودند نتایج نامطلوب و غیر قابل جبران به بار می‌آوردند. زیرا با عناصر مرتجع و ضد خلقی تماس می‌گرفتند و اوضاع منطقه را از آنها جويا شده و ملاک شناخت قرار می‌دادند. گویند تاریخ تکرار نمی‌شود ولی به گمان ما هم اکنون در ایران دارد وضع اروپایی قرون وسطی تکرار می‌شود نمونهی این تکرار تاریخ فرستادهی روحانیان به کردستان است. که در حین بازدید از احترام و استقبال فراوان برخوردار می‌شوند ولی هنگام بازگشت

وضع منطقه را چنان توصیف می‌کنند که هیچ دشمن قسم خورده‌ی خلق کرد چنین کاری نمی‌کند. نمونه‌اش مسافرت آیت‌الله ربانی به مناطق کردستان شمالی، ارومیه، نقده، مهاباد، بوکان و غیره است که پس از بازگشت نتایج غرض‌ورزانه‌ی خود را در اختیار رادیو تلویزیون گذاشته و آنها نیز طبق وظیفه‌ی ضد مردمی خویش، گزارش آقای ربانی را مبنی بر تجزیه طلبی و چگونگی تسخیر پادگان مهاباد و جنگ فاشیستی و تحمیل نقده از ناحیه خلق کرد مرتباً اعلام می‌کند، ولی هنگامی که مطالب درستی در جهت احقاق حقوق خلقها باشد رسانه‌های گروهی درباره آن کمتر دم می‌زند و اظهارات آیت‌الله ربانی پاسخ میهمان نوازیهای مردم کردستان است. پرسش این است که پس از سوزاندن و منهدم ساختن پادگانها صدها هزار اسلحه ایی که در تهران و سایر شهرستانها پس از انقلاب به دست مردم افتاده و فروخته شده کاخها و سازمانهای دولتی ویران و تاراج گردیده چرا آنها را تجزیه طلب و آتش افروز به حساب نیاوردند ولی یک هزارم این کار در کردستان سبب تجزیه طلبی آنها محسوب می‌شود قیام خلق برای متلاشی کردن سیستم منحوس ارتش ضد خلقی و سایر دستگاههای ضد مردمی و طاغوتی بوده‌اند بازی در فیلمها و تأثرها امید ما این است آقای ان روحانیان واقع بین‌تر و آگاه‌تر باشد تا آیه شریفه یا ایها الذین آمنوا آنا جائکم... «ای کسانی‌که ایمان آورده‌اید اگر از فاسق خبری شد و رسید کاملاً تحقیق کنید مبادا از روی نادانی بر قومی آسیب برسانید» و سپس از کرده خودتان پشیمان بشوید بر آنها اطلاق نگردد استدعای ما این است که رهبر عالیقدر امام خمینی به این مسئله بیشتر توجه داشته باشد و دیگر چنین آیات تفرقه‌انگیز و مغرض و متعصب را به کردستان نفرستد. والسلام علیکم سید عزالدین حسینی.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۳/۲۸)

دوازده هزار کرد ایرانی تهدید به ترک کشور کردند.

آنها به یکی از کشورهای همسایه پناهنده خواهند شد.

کمیته آوارگان نرده، در ۲۳ خرداد موضوع را رسماً به بازرگان، وزیر کشور و آیت‌الله شریعتمداری اطلاع داد.

مهلت تعیین شده از سوی آوارگان کرد، روز ۳ تیرماه (فردا) سر می‌رسد.

شیر و خورشید سرخ، از دادن هرگونه کمک به آوارگان کرد امتناع کرد.

پنج تن از نمایندگان آوارگان کرد نرده، که برای ملاقات و مذاکره با دولت به تهران آمده‌اند. روز پنجشنبه گذشته در یک مصاحبه مطبوعاتی اعلام کردند: چنانچه تا روز یکشنبه ۳ تیر دولت به خواست‌های ۱۲ هزار آواره کرد نرده توجهی نکند، همهی آوارگان به یکی از کشورهای همجوار پناهنده خواهند شد.

کمیته‌ی آوارگان نرده، در تاریخ ۲۴ خرداد در تلگرافی به مهدی بازرگان - نخست وزیر، وزیر کشور، استاندار آذربایجان غربی، و آیت‌الله شریعتمداری اعلام کردند: «نزدیک به دو ماه است بیش از یازده هزار کرد نرده، با کمال مشقت به زندگی اسف‌آور مشغول هستند. در این مدت هیچ‌گونه اقدامی در جهت بازگشت آوارگان صورت نگرفته لذا چنانچه ظرف ده روز، دولت موقت جمهوری اسلامی در این زمینه اقدام لازم معمول ننماید، ناچار از ترک تابعیت بوده و به یکی از کشورهای همجوار که پناهنده‌گی ما را بپذیرد، عزیمت خواهیم کرد.»

نمایندگان کردهای آواره گفتند: «از آنجائیکه ما نمی‌خواستیم سرزمین خود را ترک کنیم، برای آخرین بار تصمیم گرفتیم با مقامات دولتی در مورد خواسته‌های آوارگان مذاکره کنیم. و به همین منظور به تهران آمدیم. اما در نخست وزیری برای ۲ ماه دیگر بما وقت ملاقات دادند. سرانجام توانستیم با جمشید حقگو، استاندار جدید آذربایجان غربی، ملاقات کنیم. ایشان حسن نیت نشان دادند و امیدواریم بتوانند

وسیله‌ی ملاقات و مذاکره‌ی ما را با دولت فراهم آوردند. در غیر اینصورت مجبور می‌شویم به طور دسته جمعی به طرف مرز یکی از کشورهای همجوار حرکت کنیم و پناهندگی بخواهیم.»

«محمد مراد رسولی» یکی از نمایندگان آوارگان، در مورد علت آوارگی کردهای نقده اظهار داشت: «روز جمعه ۳۱ فروردین ماه - حزب دموکرات کردستان در شهر نقده میتینگی در نهایت آرامش برگزار کرد. متأسفانه بدون هیچ دلیلی، از طرف کمیته شماره یک و گروهی از برادران ترک که ناآگاهانه آلت دست عوامل ارتجاع قرار گرفته بودند، به طرف جمعیت حاضر در میتینگ تیراندازی شد و جنگی ناخواسته به برادران ترک و کرد تحمیل شد. جنگ سه روز ادامه داشت و از شهرهای اطراف پاسداران و نیروهای نظامی به منطقه کردنشین نقده اعزام شدند و حمله و تیراندازی شدیدی در منطقه صورت گرفت. که ما چون قدرت مقابله نداشتیم، و در ضمن نمی‌خواستیم با ارتشی که مدعی است ارتش جمهوری اسلامی است، درگیر شویم، در زیر رگبار شدید شهر را ترک کردیم تا جان خود و فرزندانمان را نجات دهیم.»

«اسماعیل امامی» یکی دیگر از نمایندگان گفت: «در این جنگ تحمیلی خانه‌ها و مغازه‌های بسیاری غارت شده و یا بکلی سوخته‌اند، مزارع کشاورزی که دو ماه است آبیاری نشده در معرض نابودی است. و امنیت برای بازگشت کردها در شهر وجود ندارد. زیرا پس از اینکه از ما خواسته شد به خانه‌های خود مراجعت کنیم. ما گروهی را که خانه‌هایشان سالم مانده بود تشویق به بازگشت کردیم ولی متأسفانه به محض رسیدن به نقده گروهی از برادران ترک که تحریک شده بودند، آنها را تا حد مرگ کتک زدند، بطوری که نیمه شب به مهاباد بازگشتند.»

نمایندگان شرایط پیشنهادی برای بازگشت به نقده را چنین عنوان کردند: «در مرحله‌ی اول عوامل رژیم گذشته که حاکم بر سرنوشت ما بودند و فعلاً هم خود را در کمیته‌ها جا زده‌اند تصفیه و مجازات شوند. شورای مشترکی از برادران ترک و کرد به نسبت مساوی تشکیل شود و با کمک پاسداران بجای ژاندارمری، امور شهر را تأمین کنند.»

وانتخاب پاسداران انقلاب از کرد و ترک بطور مساوی برای تأمین امنیت شهر جبران خطرات مادی از طرف دولت (در مورد خانه‌ها، مزارع، باغات) و تأمین زندگی بازماندگان شهدای ترک و کرد.

مناف خسروی، یکی دیگر از نمایندگان. در پاسخ این سؤال که: آیا شما فکر می‌کنید اگر به کشوری دیگری پناهنده شوید وضع بهتری خواهید داشت؟ گفت: «در وهله اول پناهندگی ما به کشورهای همسایه جنبه اعتراض دارد. ما در وهله دوم کشوری که به ما پناهندگی بدهد حداقل نیازهای اولیه زندگی ما را تأمین خواهد کرد. در حالیکه در مدت دو ماهی که ما آواره شده‌ایم هیچ یک از موسسات دولتی و یا مقامات به ما کمکی نکرده‌اند. تنها مردم شهرهای مهاباد، اشنویه، پیرانشهر و خانه جوانان مهاباد تعدادی چادر و وسائل اولیه زندگی در اختیار ما گذاشتند و افزود: «۱۲ هزار زن و مرد و کودک از بهداشت، تغذیه و مسکن محرومند. ما از جمعیت شیر و خورشید سرخ که به جای آوارگان و پناهندگان کشورهای دیگر کمک می‌کند، تقاضای مواد غذایی و کمک‌های درمانی کردیم ولی مدیر عامل جمعیت شیر و خورشید سردشت در نامه‌ای به کمیته آوارگان نقده نوشته است: «به غیر از سوانح طبیعی که در صورت بروز - با کمک مردم و دولت، و در صورت وسعت حوادث - با مساعدت مراجع بین المللی به عهده‌ی شیرو خورشید سرخ می‌باشد، این گونه مسائل امدادی که به علت درگیری‌های محلی حاصل شده، خارج از وظایف شیر و خورشید است. و هیچ کدام از شعبه‌های جمعیت، چنین امکاناتی را که درخواست فرموده‌اید، در اختیار ندارند.»

گزارش خبرگزاری‌ها

تهران - آسوشیتدپرس: سخنگویان کرد گفتند بیش از ۱۲۰۰۰ کرد ایرانی تهدید کرده‌اند که تابعیت ایرانی خود را ترک خواهند کرد و به کشورهای همسایه پناهنده خواهند شد مگرکه آنها را از جنگ احتمالی بین کردها و ترک‌ها محافظت کنند.

یک هیات پنج نفری کرد در یک کنفرانس مطبوعاتی گفت: «آوارگان اتمام حجت کرده‌اند که تا دوشنبه دولت مرکزی به درخواست‌های آنان رسیدگی کند.»

کشورهای همسایه‌های که کردهای ایران ممکنست به آن پناهنده شوند، عراق و ترکیه هستند که دارای جمعیت کثیر کرد هستند .

«محمد مراد رسولی» یکی از اعضای هیات گفت: «کردهای نرده در سومین روز جنگ در این شهر که تانک‌ها و هلیکوپترهای دولتی خانه‌ها و روستاهای کردنشین منطقه را مورد حمله قرار داده‌اند، آواره شدند». رسولی افزود از آن زمان تاکنون کردها در چادرها و شرایط بسیار بد زندگی می‌کنند. وی افزود: «در نبردهای نرده بیش از ۲۰۰ کردکشته یاناپدیدشدند».

(آیندگان ۱۳۵۸/۴/۵)

ادارات و مغازه‌ها در سقز تعطیل و بیش از ۵ هزار نفر راهپیمایی کردند .

مردم سقز به عنوان اعتراض به پیشنهاد قانون اساسی دست از کار کشیدند .

سنندج - خبرنگار آیندگان: در اعتراض به پیشنهاد قانون اساسی، دیروز کلیه ادارات، مغازه‌ها و فعالیت‌های اجتماعی و اقتصادی در شهرستان سقز به حالت تعطیل درآمد .

تظاهراتی با شرکت بیش از ۵ هزار تن از مردم سقز و حومه با پشتیبانی جمعیت‌ها و گروه‌های سیاسی و جامعه روحانیت در این شهر برگزار شد .

در پایان، شرکت کنندگان در مسجد جامع سقز گردآمدند و قطعنامه‌های در ۵ ماده خوانده شد .

در قطعنامه آمده است: «همچنان که ثابت و روشن است مردم مسلمان و مبارز ایران در راه به ثمر رسیدن انقلاب و رهایی از بند استعمار از هیچ گونه کوششی دریغ نورزیده و برای بدست آوردن آزادی و رفع ستم ملی چند ساله که مردم ایران به خصوص ملت کرد را فراگرفته بود، خون ریخته و شهیدان کردستان برای رسیدن به حقوق واقعی و شرعی خود که همانا خودمختاری کردستان است، چشم به راه

بوده و هستند. جامعه اسلامی باید بر اساس قرآن و بدون کوچکترین اغماض و اعمال نظر به اجرا در آید و از هر نوع تفرق و امتیاز خودداری شود و همگی متحد باشند .

مردم مسلمان کردستان در انقلاب عظیم ایران صدای شعار ضد استعماری و امپریالیستی خود را که «دین ما اسلام است» ، «قانون ما قرآن است»، به گوش جهانیان رسانیده است و بیش از این شعار جامع، شیعه و سنی مطرود و محکوم است .

زیرا این برنامه را استعمارگران برای ایجاد تفرقه بین برادران مسلمان به وجود آورده بودند و همه می‌دانیم تنها کلمه اسلامی می‌تواند پیوند ناگسستنی بین مسلمانان بوجود آورد .

بنابراین ماده ۱۳ در پیش نویس قانون اساسی که همانا مذهب رسمی ایران جعفری است به مفاد آیات «ان الدین عندالله الاسلام و رضی لکم السلام الدین» محکوم و خلاف قرآن کریم می‌باشد. از این رو در اجتماع مسجد شهرستان سقز قطعنامه زیر به تصویب رسید :

- ۱- ما مردم مسلمان پشتیبانی خود را از انقلاب اسلامی ایران به رهبری امام خمینی اعلام می‌داریم .
- ۲- ما مردم مسلمان سقز قاطعانه و مجدانه خواستار حذف ماده ۱۳ و حذف کلمه مذهب در قانون اساسی هستیم .
- ۳- ما مردم مسلمان سقز خواستار در نظر گرفتن حقوق واقعی و شرعی ملت کرد که خودمختاری کردستان است، می‌باشیم .
- ۴ - ما مردم مسلمان سقز، خواهان توجه به مستضعفین ایران به خصوص کردستان که سالها در زیر فقر اقتصادی و فرهنگی قرار گرفته‌اند و تاکنون در این مورد انقلاب اسلامی ایران مثمر ثمر نبوده است، هستیم .

۵ - ما مردم مسلمان سقز قطعنامه مرکز استان کردستان را مورد تائید قرار می‌دهیم و از اعتراض علامه احمد مفتی زاده و سایر رهبران کرد پشتیبانی می‌نمائیم. از طرف مردم مسلمان سقز و حومه. امام جمعه سقز عبدالله محمدی

(آیندگان ۱۳۵۸/۴/۵)

قضاوت تاریخ

ارومیه- حجت‌الاسلام دکتر حسن روحانی نماینده امام در اداره سیاسی و ایدئولوژی ارتش جمهوری اسلامی ایران و نماینده سمنان در مجلس شورای اسلامی که برای انجام چند برنامه سخنرانی به استان آذربایجان غربی سفر کرده است، در شهرستان ارومیه، در یک گفتگوی مطبوعاتی و رادیو تلویزیونی شرکت کرد و به سئوالات مختلف خبرنگاران پیرامون وظائف اداره سیاسی و ایدئولوژیکی ارتش، رسالت ارتش در جمهوری اسلامی، عدم تشکیل جلسات علنی مجلس، مساله کردستان و وضع گروگانهای آمریکائی، تعیین نخست وزیر و اختلاف بین حزب جمهوری و اسلامی و رییس‌جمهوری و شایعات مربوط به درگیری‌های خیابانی پاسخ داد.

وی با اشاره به اعلامیه ۱۲۰ نفر از نمایندگان مجلس در مورد کرستان گفت:

«در موقع جمع آوری امضاء، اکثر نمایندگان، در مجلس حضور نداشتند والا تعداد امضاء کنندگان می‌توانست بیشتر باشد که البته فکر می‌کنم دیگر مساله کردستان حل شده و ما به گروه‌های مسلح غیرقانونی مدتها مهلت دادیم ولی اینها در این مدت فقط با زبان اسلحه صحبت کردند و در این مورد، تاریخ قضاوت خواهد کرد.

(اطلاعات ۱۳۵۹/۴/۹)

در جلسه بررسی مسائل آوارگان نرده، فرماندارمهاباد از بی توجهی دولت به وضع آوارگان نرده انتقاد کرد.

مهاباد - خبرنگار اطلاعات:مسائل آوارگان نرده در جلسهای با شرکت نماینده اعزامی دولت نمایندگان جمعیت حقوقدانان و کانون وکلا، فرماندار مهاباد و نمایندگان آوارگان در مهاباد بررسی شد.فرماندار مهاباد مهاباد در این جلسه گفت:« نزدیک به هفتاد روز است که ۱۲ هزار کرد ایرانی آواره شده‌اند و خانه و زندگی خود را از دست داده‌اند. اما جمعیت شیروخورشید حتی یک چادرهم نفرستاده است. حسابی برای کمک به آوارگان باز شده. اما هیچ دستگاه دولتی حتی یک ریال به این حساب واریز نکرده است نماینده دولت در ارومیه حتی زحمت پیمودن جاده آسفالته ۱۱۰ کیلومتری را تا مهاباد بخود نداده‌اند. توجه کنید سیل تبریز به گفته خودشان، ۸ تا ۱۰ خانه را و ۲۵ خانواده را آواره کرده. بوق و کرنا برداشته‌اند و سیل کمک سرازیر شده است که البته حق همین بودولی ۷۰ روز است که ۱۲ هزار کرد آواره شده‌اند تازه امروز آقای استاندار می‌گفت می‌خواهم سری به آنجا بزنم». در این جلسه یکی از آوارگان نرده پیرامون علل حادثه این شهر توضیح دادوگفت:« وقتی به آقای حسنی رئیس کمیته ارومیه گفتم چرا ترکها را در مقابل کردها مسلح کرده‌اید وی گفت:درطول تاریخ دیده‌ایم که کردها ملتی غارتگر بوده‌اند و اکنون که دولت از بین رفت است از ترس غارت کردها، ترکها رامسلح کرده‌ایم.ما به این گفته اعتراض کردیم و به تمامی مراجع دولتی گفتیم اما آنچه به جایی نرسید فریاد بود.وی افزود: «گمان نکنید که فقط کردها آواره شده‌اند عدهای از ترکها هم آواره شده‌اند شاید وضعشان از ما هم بدتر باشد..

(اطلاعات ۱۳۵۸/۴/۱۱)

پاسخ علامه مفتیزاده به آیت الله العظمی مرعشی نجفی

سندج: در پی انتشار پیام حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی پیرامون مذهب رسمی ایران که «شیعه اثنی عشری» تصریح فرمودند و مذاهب رسمی دیگر کشورهای مسلمان، از سوی «علامه مفتیزاده» یکی از رهبران مذهبی کردهای ایران تلگرافی به عنوان حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی به قم مخابره شد در متن این تلگرم که پاسخی است به اظهارات آیت الله مرعشی نجفی آمده است: آنچه در مورد مذهب رسمی بعضی از کشورها فرموده‌اید واقعیتی است آنکار ناپذیر، واقعیتی که امت واحد را دچار تفرقه ساخت اما آنچه که من پیشنهاد می‌کنم گریز از تفرقه است. حضرت آیت الله نباید فراموش بکنیم که حکومت دیگرکشورها اسلامی ادامه همان حکومت‌های طاغوتی قرون پیشین است هر چند در هر یک از کشورها بارها کودتا شده باشد. اما حکومتی که به امید خدا در کشور ما استقرار می‌یابد حکومت انقلاب اسلامی است. انقلاب به خاطر نجات از ستمها و نباید فراموش کنیم که انتظار از حکومت اسلامی نه چنان است از حکومت طاغوتی... و اگر خصوصیت حکومت طاغوتی، امتیازات و تفرق است، خصلت حکومت توحیدی، مساوات و وحدت است. آقای مرعشی! من می‌دانم که در ایران اکثریت مسلمان را برادران اهل تشیع تشکیل می‌دهند. و نیز به خاطر دارم که برادران اهل تشیع در راه انقلاب اسلامی بیشتر جانبازی کردند و اگر از این جهت تردیدی هست میتوانم دریک همه پرسى این روح و وحدت و برادری را اسلامی را بار دیگر احساس کنم ضمناً مرحوم شیخ «شلتوت» رئیس دانشگاه الازهر در مصر در شرایطی طاغوتی و سالها پیش از نظام انقلابی، ما مساوات تشیع و تسنن را اعلام کرد ولی چون قدرت انقلابی و عمومی پشتوانه این اقدام نبود این اعلام وحدت آفرین، ایشان قدرت قانونی به دست نیاورد دیگر اینکه هرگز تصور نفرمایید که درپاداش عمری مبارزه با طاغوت و سالها تلاش برای توحید صفوف مسلمان و جلوگیری از سرکوب شدن انقلاب بدست طاغوت بوسیله ایجاد جنگ مذهبی اکنون می‌خواهیم برای اهل سنت امتیازی بگیریم. هرگز حتی برای لحظه آرزوی نا پخته تفاخر مذهبی را در سر نمی‌پروانم و انتظارم از مراجع معترم تشیع نیز چنین است که با درک انقلابی، رسوبات فکری قرون طاغوتی را به دورریزند. باید آن حضرت متوجه باشد که دعوت به وحدت

هرگز نمیتواند نشانه سؤ نیت باشد. زیرا از اهداف نادرست همیشه تفرق بدست می آید، درست همچنان که وحدت است دشمنان و بدبینان را نوید می سازد منهدم اطمینان دارم که هنوز سؤ نیت را از اقداماتی بیابیم که ملت را بسوی عدم تفاهم و بیگانگی و تنفر می کشاند. اما وحدت اسلامی و عدم تفاخر مذهبی، درست مانند، سال اخیر، صفوف مسلمانان را فشرده و مستحکم می سازد که مجال برای نفوذ سؤ نیت دشمنان انقلاب نمیگذارد و اکنون با تایید آن حضرت نظر جناب عالی را باین مطالب جلب می کنم که انقلاب باید سرمشق دیگران باشد، نه دنباله روی ارتجاع. واگر امروز مادر ایران روی انواع امتیازات خط بطلان بکشیم فردا و فرداهای دیگر راه وحدت را که تنها رمز قدرت است بروی همه مسلمانان در همه جا باز کرده ایم. اما اینکه برای تدوین یا وضع قوانین بر یکی مذاهب میتوان تکیه کرد، راه گریز دارد. زیرا تا آنجا که به محدوده قانون اساسی ارتباط دارد. خوشبختانه اختلاف محسوس در مذاهب مورد بحث ما نیست اما در مورد قوانینی که بعداً باید وضع شود سه راه حل وجود دارد اول اینکه شوراهای خود مختار هر منطقه قوانین مناسب مذهب آنجا را وضع کنند (اصل ۱۳ مورد بحث اشارهای ضعیف به این مطالب دارد). دوم اینکه قوانین موضوعهای که در مذاهب، مختصر اختلافی با هم دارند بیشتر در احوال شخصاند که در هر حال در مورد پیرو هر مذهبی متبع وی حکم می شود و سوم اینکه در شورای عالی دانشمندان تسنن و تشیع برادرانه به بررسی یک یک مسائل می پردازد هر جا اختلافی یافتند با بحث صمیمانه آراء گوناگون و ادله را می شنوند و (یتبعون احسنه) و این امر را هم راهی است. آنها و بی تردید در چنین شرایطی صحیح و سقیم از هم جدا می شوند و آنکه پیرو حق است، از چنین اجتماعاتی واهمه ندارد. به خاطر این حقایق بر واقعیات تحمیلی خط بطلان می کشم (با اقرار به اینکه شما بخواهید حکومت اسلامی دنباله رو ارتجاع بسازید و رسمیت دادن به یک مذهب از مصر یا... پیروی کنید بشما حق می دهم که مذهب جعفری را به رسمیت بشناسید) اما تلاش طولانی من بدان منظور نبود که شاهنشاهی سقوط کند و حکومتی دنباله رو مقلد ارتجاع روی کار آید که در حال و آینده امت متفرق اسلامی اثری انقلابی نداشته باشد. و لذا بر عقیده به وحدت اسلامی و حذف امتیازات مذهبی که متقاضی مضمون مکرر قرآن است استوار و بخاطر سعادت نسل های آینده تبعات مشقات

این استواری عزم را نیز تا زمانی که همه مسلمانان ایرانی علیه انواع خصلت‌های طاغوتی به هر صورت قیافه برخیزند، ادامه می‌دهم و یقیناً جهاد بدون مشقت نخواهد بود.... و کاش دوران مقاومت رژیم سابق طولانیتر می‌شد تا انقلابی‌ها بیشتر پخته شوند و هرچه را که بوی تفرقه میداد فوراً می‌شناختند و دور میانداختند».

والسلام- احمد مفتیزاده.

(اطلاعات ۱۴/۴/۱۳۵۸)

اطلاعیه دو ماده‌ای رهبران مذهبی و سیاسی

مهاباد - خبرنگار کیهان: روز چهارشنبه هفته گذشته احمد مفتیزاده از شهر سنندج به دهات اطراف بوکان به نام بوهده کندی آمده بود و از عده‌ای از روحانیون منطقه کرد و آقای شیخ عزالدین حسینی نیز دعوت به عمل آمده بود در قریه مذکور ملاقاتی صورت گرفت. این ملاقات عزالدین حسینی و مفتیزاده حدود یک ساعت در اطاق در بسته درباره مسایل مهم به طور خصوصی صحبت کردند و بعد با حضور روحانیون با هم به مذاکره نشستند و یک اطلاعیه دو ماده‌ای به امضاء همگان رسید .

این اطلاعیه دو ماده‌ای عبارت است از :

بسم الله الرحمن الرحيم

در روز چهارشنبه ۱۳/۴/۵۸ ما امضاءکنندگان ذیل در این ورقه به منظور بررسی مسایل مهم کنونی ایران به خصوص کردستان، در منزل حاج ملا علی در قریه بوهده کندی جمع شده در مورد ایرادهایی قانون اساسی نسبت به این دو موضوع اتفاق نظر حاصل نمودند.

۱- در شرایط مختلف اعم از دوران مبارزه و دوران پس از پیروزی انقلاب همیشه بحث از اسلام و تشکیل جمهوری اسلامی بود و بدون اینکه درباره مذهب سختی باشد، اما متأسفانه در اصل ۱۳ پیشنهادی قانون اساسی بر خلاف این اصل مورد قبول و تأیید عموم پس از اشاره به رسمیت اسلام به عنوان دین جمهوری و مذهب جعفری در بین مذاهب اسلامی به رسمیت شناخته شده است.

۲- همیشه در حقوق مساوی برای همه ملت‌های آزاد ایران تأیید شد. اما این که به عنوان اختیارات شورا در قانون اساسی می‌باشد نارساست. با توجه به صداقت و عزم استوار رهبر انقلاب اسلامی ایران، انتظار داریم کلمه آخر که کلمه امام خمینی است، این دو نقیصه را برطرف سازد و قانون اساسی ما را به قانون صددرصد اسلامی تبدیل نماید و حقوق خودمختاری برای همه ملت‌های ایران به خصوص ملت کرد واضح و روشن تأمین نماید تا بتواند اختلاف طبقاتی را چه مادی و چه معنوی مرتفع سازد تا همه مردم زحمتکش جامعه ما از مساوات و آزادی و برابری اسلامی برخوردار باشد. احمد مفتیزاده - عزالدین حسینی - ملا عبدالله محمدی - ابوبکر شفیعی - محمد صادق علایی ملا سعید رسولی - و سید جلال حسینی.

(کیهان ۱۶/۴/۱۳۵۸)

ملاقات رهبران مذهبی و سیاسی کردستان

بوکان - خبرنگار کیهان: در نتیجه وساطت آقایان حاج ملا ابوبکر شفیعی امام جمعه بوکان و ملا عبدالله محمدی امام جمعه سقز با تمایل قلبی علامه مفتیزاده به منظور ایجاد حس تفاهم و رفع هرگونه شبهه ملاقاتی بین دو نفر از رهبران مذهبی و سیاسی کردستان آیت‌الله شیخ عزالدین حسینی و ملا احمد مفتیزاده در قریه (بومده کنده) یکی از آبادیهای این منطقه در منزل حاج ملا علی که از روحانیون مورد احترام مردم می‌باشد، انجام گرفت. ابتدا در حضور چندتن از روحانیون و افراد سرشناس منطقه، مذاکرات پیرامون وضع عمومی مملکت، خصوصاً مسایل مربوط به منطقه کردستان انجام شد، سپس

هر دو رهبر در اطاق دربسته، حدود ۳۰ دقیقه با هم مذاکره داشتند پس از آن مجدداً مذاکرات در حضور حاضرین در جلسه، شروع در نتیجه پیرامون دو مساله مربوط به پیشنهاد نویسی قانون اساسی ماده ۱۳ - موضوع مذهب رسمیکه جعفری نوشته شده و دیگری مربوط به خودمختاری کردستان که اصلاً بدان اشاره نگردیده اعتراض نامهربانی امضا، و به مقامات ارائه شد. ضمناً گفته شد که به زودی طی دعوتنامه‌های به امضا، آقایان مفتیزاده و حسینی که منتشر خواهد شد، از کلیه روحانیون مرفقی کردستان و رجال سیاسی حزبی، گروهی و غیره دعوت به عمل خواهد آمد تا در گردهمایی و تشکیل کنفرانس بزرگی با مشارکت کلیه طبقات کردنشین در این اجتماع شرکت داشته و در این جلسه چند نفر از روحانیون و افراد سیاسی و مورد اعتماد طبقات کردنشین انتخاب خواهند شد تا در مورد بررسی پیشنهاد نویسی قانون اساسی و خواسته‌های مذهبی و ملی خلق کرد ضمن تماس با مقامات مسوول مملکتی فعالیت کرد و اقدامات لازم را به عمل آورند.

(کیهان ۱۳۵۸/۴/۱۶)

نماینده دفتر امام برای رسیدگی به موضوع روحانیون عازم کردستان شد.

حجت‌الاسلام سید موسی موسوی از سوی دفتر امام ماموریت یافت برای رسیدگی به وضع روحانیون کردستان به این منطقه سفر کنند.

همچنین آخرین گزارشها از غرب کشور و منطقه کردستان حاکیست که پیشروی نیروهای انتظامی و پاکسازی مناطق همچنان ادامه دارد. در این عملیات روستاهای مناطق نوسود و دوآب توسط نیروهای انتظامی پاکسازی شد و طی آن یک پاسدار شهید شد.

گزارش از خبرگزاری پارس حاکیست که حجت‌الاسلام سید موسی موسوی از سوی دفتر امام خمینی مأموریت یافت برای رسیدگی به وضع علمای اعلام کردستان به این منطق عزیزت کند. متن طلاعیه دفتر امام چنین است:

بسمه‌تعالی

جناب مستطاب حجت‌الاسلام آقای سید موسی موسوی دامت افاضاته، پیرو مذاکراتی که حضوراً با حضرت آیت‌الله منتظری دامت و برکاتهنمودهای مقتضی است جنابعالی مسافرتی به کردستان نموده و از نزدیک به موضوع علمای اعلام آن منطقه رسیدگی نموده و نتیجه را بدینوسیله به حضور امام خمینی مدضله گزارش دهید تا چنانچه کمبودی احساس شود در رفع آن اقدام شود. از خدای تعالی ادامهی توفیقات جنابعالی را مسئلت داریم. والسلام علیکم ورحمت الله دفتر امام خمینی

(کیهان ۱۳۵۹/۴/۲۴)

نماینده آیت‌الله طالقانی به مریوان رفت .

طرفین متخاصم در مریوان به توافق رسیدند.

سنندج و کرمانشاه -خبرنگار کیهان: گروههای درگیر در مریوان و هیاتی که از سنندج برای رسیدگی به اختلافات و میانجیگری به این شهر رفته بوند به توافق رسیدند. اعضای هیات اعزامی از سنندج را معاون استانداری کردستان و چند عضو شورای یازده نفری سنندج تشکیل میداد.

در جلسهای که برای توافق بین گروههای درگیر و پایان دادن به بحران مریوان تشکیل شده بود، فرماندار مریوان، نمایندگان حزب دموکرات، چریکهای فدایی خلق، معتمدان محل و فرمانده پادگان مریوان شرکت داشتند. در این جلسه، ابتدا علل درگیری بین سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و تظاهرکنندگان مورد بحث و بررسی قرار گرفت، سپس توافقنامه‌ای به شرح زیر تنظیم و به امضاء رسید:

- ۱- به علت آرامش فعلی در شهرستان مریوان، گروه اعزامی پاسداران به پادگان مریوان به مرکز باز گردند.
  - ۲ - کنترل و مراقبت فعلی از شهرستان مریوان و راههای ورودی به آن که کماکان به عهده کمیته انتظامی شهر باشد .
  - ۳- کمیته تعهد میکند هیچگونه تعرضی به جان و مال کسی نشود و مزاحم تردد افراد غیر مسلح در داخل و خارج شهر نباشد.
  - ۴- از طرف کمیته در شهر مریوان، اعلامیه‌های پخش خواهد شد مبنی بر این که هیچ کس حق حمل اسلحه در داخل شهر را به غیر از پاسداران کمیته نخواهند داشت.
  - ۵- با توجه به الگوی انتخابات شورای یازده نفری شهر سنندج که فتوکپی آن برای فرمانداری مریوان ارسال شده دادگستری و فرمانداری مریوان، ضمن تماس با معتمدان محل و گروههای مختلف نسبت به انتخاب پنج نفر اعضای انجمن نظارت برای برگزاری انتخابات شورای شهر مریوان اقدام خواهد کرد.
  - ۶- پاسداران و اعضای کمیته، حق ورود به منازل افراد و جلب آنان را بدون اجازه رسمی از دادستان شهرستان مریوان ندارند.
  - ۷- مقامات مسوول، در حفظ انتظامات و برقراری نظم و آرامش با کمیته پاسداران همکاری لازم را به عمل خواهند آورد .
- آقای کلیجی معاون استانداری کردستان که همراه چند تن از اعضای شورای شهر سنندج برای کمک به حصول توافق بین گروههای درگیر به مریوان رفته بود در بازگشت از این شهر اعلام کرد: در بازدید از بیمارستان شیروخورشید مریوان مشاهده شد که نوزده زخمی و ده کشته در بیمارستان بود و احتمال ندارد که تعداد کشتهشدگان و زخمیها بیش از این باشد.
- گزارش خبرنگار کیهان از کرمانشاه به نقل از کسانی که دیروز از مریوان به کرمانشاه آمدهاند حاکی است که هم اکنون با وجود آرامش نسبی در شهر، کلیه نقاط شهر در اختیار دو گروه درگیر است و

ارتش و ژاندارمری و شهربانی عملاً هیچگونه دخالتی در کنترل اوضاع ندارند. مسافرانی که از مریوان آمده‌اند همچنین به خبرنگار کیهان در کرمانشاه گفتند: گروه‌های درگیر به اسلحه سبک و سنگین مجهز هستند، اما دیروز و امروز هیچ برخوردی در مریوان روی نداده است. به گفته‌ی پاسدارانی که دیروز با هلیکوپتر از مریوان به کرمانشاه آمدند حدود ۵۰۰ پاسدار از تهران و سایر شهرها برای تقویت پادگان مریوان و جلوگیری از حمله به پادگان به این شهر آمده‌اند. این عده از پاسداران با هلیکوپترهای نیروی زمینی از طریق کرمانشاه به مریوان اعزام شده‌اند.

اطلاعیه حزب دموکرات

دفتر حزب دموکرات کردستان که ستاد آن در سنندج است دیروز در یک تماس تلفنی با خبرنگار کیهان در کرمانشاه، شرکت این حزب را در وقایع اخیر مریوان تکذیب کرد، متن اطلاعیه حزب دموکرات کردستان که در اختیار خبرنگار کیهان قرار گرفت به این شرح است:

صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران نظر بر این که آن سازمان در بخش‌های خبری ۲۳ و ۲۴ تیرماه ۵۸ حزب دموکرات کردستان را عامل درگیری جناح‌های سیاسی و کمیته پاسداران اسلامی مریوان معرفی نموده اعلام میدارد، تشکیلات سنندج با مسوول حزب، در مریوان تماس گرفته، نامبرده اظهار داشت، حزب دموکرات کردستان - تشکیلات مریوان، بخاطر اعتراض به اخبار و تفاسیر نادرست صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، سازمان‌های سیاسی را به انجام تظاهرات و راهپیمایی برای روز ۲۰ تیرماه دعوت نموده، ولی سازمان‌های سیاسی از شرکت خودداری کرده‌اند، به این دلیل اعضای حزب در مریوان متقابلاً از شرکت در تظاهرات ۲۳ تیرماه و مداخله در ماجرای درگیری امتناع ورزیده و هرگونه ادعایی را در این خصوص رد مینمایند. علی‌هذا حزب دموکرات کردستان - تشکیلات سنندج - خبر مغرضانه صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران را قویاً تکذیب و روش خصمانه آن رسانه گروهی را شدیداً محکوم و از دولت بازرگان خواستاریم عوامل محرک در رادیو تلویزیون را مورد مؤاخذه و تحت تعقیب قانونی قرار دهد.

مسوول دفتر حزب دموکرات کردستان بدنال اعلامین اطلاعیه گفت: درگیری خونین مریوان، ابتدا از طرف پاسداران کمیته صورت گرفت و نخست با تیراندازی پاسداران، دو تن از تظاهرکنندگان کشته شدند، سپس تظاهرکنندگان نیز که مسلح بودند، به ستاد پاسداران حمله کرده و ۱۷ نفر از آنها را کشتند. به دنبال آرامش نسبی در سطح شهر مریوان، فرماندار این شهر دیروز از ارتش خواست از ورود به مریوان و دخالت در این واقعه خودداری کند.

نظر سپاه پاسداران مرکز

سخنگوی سپاه پاسداران مرکز، دیروز افراد مسلح حزب دموکرات کردستان را مسوول درگیریهای مسلحانه مریوان دانست. وی گفت: افرادی حزب در روستاهای مریوان، اقدام به خلع سلاح افرادی میکردند که عضو حزب دموکرات نبودند و چون در این مورد با مقاومت سپاه پاسداران روبرو شدند درصد برآمدند که آنان را از سر راه خود بردارند.

سخنگوی پاسداران انقلاب که اظهار میداشت در زدو خورد مریوان ۱۰ تا ۱۳ پاسدار شهید شده‌اند تأیید کرد که تعدادی پاسدار از تهران با هواپیما به قصد مریوان عزیمت کرده‌اند. ورود یکصد پاسدار انقلاب اسلامی با هواپیما از تهران به فرودگاه سنندج از سوی خلیقی عضو شورای یازده نفری شهر سنندج نیز تأیید شد، اما وی گفت: مذاکراتی در جریان است تا برای جلوگیری از وخامت بیشتر اوضاع، این گروه را از حرکت به مریوان منصرف سازند.

در ارتباط با حوادث مریوان، «غریقی» عضو تشکیلات سنندج حزب دموکرات اعلام کرد: در ماجرای پریروز، حزب اما به هیچ عنوان مداخله نداشته و زدو خورد، بین جمعیتی بنام «اتحادیه کشاورزان» و کمیته پاسداران انقلاب اسلامی صورت گرفته و فرماندار مریوان نیز، شرکت حزب دموکرات کردستان در این درگیریها را تکذیب کرده است. به اظهار این عضو حزب دموکرات، ارتش نیز تاکنون در ماجرای مریوان دخالتی نکرده، فقط هلیکوپترها به حمل و نقل پاسداران و مجروحان پرداخته است.

گفت و گو با مجروحان

یکی از مجروحان حادثه مریوان بنام علی احمدی که در بیمارستان قانع سنندج بستری است در گفت و گو با خبرنگار خبرگزاری پارس گفت: ساعت یازده و نیم پریروز، یکی از اعضای حزب دموکرات و تعدادی از پیشمرگان جلال طالبانی به روی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی که در محل ساختمان ساواک منحل مریوان مستقر بودند با سلاحهای آر- پی - جی، خمپارهانداز و نارنجکانداز آتش گشودند و در نتیجه بیشتر پاسداران که مسلح به یوزی و ژ - ۳ بودند کشته شدند. در این تیراندازی که نیم ساعت به طول انجامید تعدادی از دسته مقابل و نیز گروهی از مردم بی گناه کشته و یا زخمی شدند. این شخص، علت حمله گروه مهاجم به پاسداران را این گونه بیان داشت :

گروه مذکور چون از تشکیل سپاه پاسداران انقلاب که در چند روز اخیر در مریوان تشکیل شده و از قدرت قانونی دولت برخوردار است ناراضی بودند اقدام به حمله کرده‌اند.

از سوی دیگر ظهر دیروز دفتر هواداران چریکهای فدایی خلق سنندج علت درگیری مریوان را قصد خلع سلاح مردم از سوی پاسداران دانست و گفت: «دراین درگیری ارتش تاکنون مداخله نکرده، ولی یکصد مجاهد از کرمانشاه به مریوان رفته، و دیروز هم حدود یکصد و ده پاسدار از شیراز به سنندج آمده‌اند تا به مریوان اعزام شوند. ولی اعضای شورای شهر سنندج سرگرم مذاکره هستند تا این گروه به مریوان نرود، چون امکان درگیری در ابعاد وسیعتر میرود.

نمایندگهایت‌الله طالقانی به مریوان رفت

نماینده حضرت‌آیت‌الله طالقانی برای مطالعه اوضاع و بررسی حوادث خونین مریوان عازمین شهر شد. هنوز نتیجه اقدامات نماینده اعضای حضرت‌آیت‌الله طالقانی به مریوان اعلام نشده است.

عبدالرحمن قاسملو دبیرکل حزب دموکرات کردستان نیز پیشازظهر دیروز وارد مریوان شد.

فرماندار مریوان، رقم کشته‌شدگان پریروز مریوان را بیش از ۱۲ تن ندانست و ارقام منتشر شده در این مورد را اغراق‌آمیز خواند. در حال حاضر بیمارستان شیروخورشید مریوان که مجروحان درگیری پریروز در آن، بستری هستند با کمبود پزشک جراح، دارو و وسایل تزریقی روبرو است و برای رفع این کمبودها گروه‌های پزشکی با لوازم مورد نیاز از شهرستانهای سقز، بانه و سردشت اعزام مریوان شده‌اند.

اسامی تعدادی از کشته شدگان حادثه خونین پریروز مریوان، از سوی فرماندار این شهرستان به این شرح اعلام شد :

رشید ناهیلی کاسب - عبدالله پرتوسی راننده - محمد صالح رشیدی معلم - حسن حیدری دانش‌آموز - داراب کهنه‌پوش دانش‌آموز - رئوف کهنه‌پوش دانش‌آموز - محمد صالح بالکی کاسب - محمد ناهیدی - اقبال محمدی شاگرد خیاط - محمد درسید کارگر شهرداری - گفته میشود که برادر و پدر محمد چاوه و ده تن دیگر که از اهالی روستاهای اطراف مریوان بوده‌اند در زدو خورد خونین پریروز، جان خود را از دست داده‌اند که بوسیله بستگان خود به روستاها انتقال یافته‌اند، ولی هنوز این گزارش از سوی فرماندار مریوان و دیگر مسوولان دولتی مورد تایید قرار نگرفته است.

اسامی ۱۸ تن زخمی‌شدگان پریروز مریوان نیز به این شرح اعلام شد:

رشید فتاحی - جبار عزیزی - محمد مرادی - محمود باسامی - کیومرث آذری - سعید طارام، یونس قبادی - همایون غلام ویسی - محمد هادی احمدی - احمد کانی سانانی - عبدالله مردای - رحمان همجرانی - علی حیدری - عثمان عبدالله - عبدالله زارعی - سعید حیدری - حبیب الله مرادی - و ابراهیم امامی.

خبرنگار خبرگزاری پارس، ساعت ۴۵/۲۰ دقیقه دیروز به نقل از فرمانده لشکر کردستان اعلام کرد که کلیه پاسداران انقلاب اسلامی که از تهران به سنج اعزام شده بودند، با هلیکوپتر به مریوان اعزام شدند.

(کیهان ۱۳۵۸/۴/۲۵)

۱۵۰ پاسدار نظم مریوان را بر عهده میگیرند .

کرمانشاه - خبرنگار کیهان: آیت‌الله حاج آخوند، سرپرست کمیته انقلاب اسلامی کرمانشاه در پایان یک جلسه مهم امنیتی که دیروز در استانداری کرمانشاه تشکیل شد، اعلام کرد، بزودی سپاه پاسداران مریوان مرکب از ۱۵۰ نفر تشکیل شد.

وی افزود: پیشنهاد تشکیل چنین سپاهی در جلسهای که با شرکت استاندار کرمانشاه، معاون لشکر زرهی ۸۱ کرمانشاه نمایندگان پاسداران مریوان، سنندج، مسوول آموزش پاسداران کرمانشاه و خود من، تشکیل شده بود، مطرح شد. آیت‌الله حاج آخوند گفت: اکثریت افراد این سپاه را افراد محلی تشکیل خواهند داد، وظیفه آن مبارزه با ضد انقلابیون در جهت منافع مملکت و اسلام است.

وی با اشاره به تصمیماتی که یک روز پیش توسط معاون استانداری کرمانشاه در مریوان اتخاذ شده بود، گفت: این تصمیمات تماماً به سود حزب دموکرات کردستان بود و این حزب را به صورت تنها حزب مسلط بر امور شهر مریوان جلوه داده بود که البته به نظر ما این یک اشتباه بزرگ است .

آیت‌الله حاج آخوند افزود: معاون استانداری کرمانشاه تنها به افراد حزب دموکرات کردستان حق حمل اسلحه داده بود و همچنین قرار شده بود که شورای شهر مریوان هم از افراد حزب دموکرات کردستان تشکیل شد .

وی تاکید کرد که در پی این تصمیمات بود که جلسه امنیتی دیروز تشکیل شد و مساله تشکیل سپاه پاسداران در مریوان مطرح شد. البته طرحها و پیشنهادات دیگری هم مورد بحث قرار گرفته است که پس از تصویب به مرحله اجرا گذاشته خواهد شد.

آیت‌الله حاج آخوند در پایان گفت: وجود پاسداران در شهر مرزی مریوان برای جلوگیری از ادامه نفوذ و اعمال نظر حزب دموکرات که توسط افراد جلال طالبانی تقویت میشوند، بسیار ضروری است. زیرا به عنوان مثال، افراد مسلح حزب دموکرات کردستان اخیراً در برخی از روستاهای استان کرمانشاهان و

مناطق مرزی شروع به باجخواهی از کشاورزان کردند و بنا به گزارشهای رسیده از هر کشاورز بین ۵ تا ده درصد محصول آنان را به عنوان باج میخواستند.

این عده هم چنین در چند روز گذشته مزاحمتهایی برای ایل «سنجابی» بوجود آوردهاند که با مقاومت افراد مسلح ایل عقبنشینی کردند.

(کیهان ۱۳۵۸/۴/۲۶)

ماموریت امام به موسوی اردبیلی

در پی حوادث اخیر مناطق آذربایجان، امام خمینی رهبر انقلاب اسلامی ایران به حجت الاسلام عبدالکریم موسوی اردبیلی ماموریت داد تا مسایل و مشکلات مردم این مناطق را بررسی و برطرف سازد.

متن دست خط امام بشرح زیر است :

باسمه تعالی-خدمت جناب مستطاب حجت الاسلام آقای حاج سید عبدالکریم موسوی اردبیل دامت برکاته-امید است خود آنجناب از بلیات محفوظ و به انجام وظایف الهی مشغول باشید. ضمنا با توجه به اوضاع منطقه مشکین شهر و مناطق دیگر آذربایجان شرقی و غربی و مشکلات و گرفتاریهای اهالی محل، مقتضی است جنابعالی مسافرتی به آن منطقه بنمائید و از نزدیک، اوضاع مردم و گرفتاریهای آنان را بررسی نموده و در رفع مشکلات، بهر نحو مصلحت می دانید اقدام نمائید و در هر منطقه از همکاری و تفاهم با علمای اعلام محل - دامت برکاتهم- دریغ نفرمائید. از خدای تعالی، ادامه توفیقات آن جناب را در راه خدمت به اسلام و مسلمین خواستارم. والسلام علیکم ۲۷ شعبان ۹۹-روح الله الموسوی الخمینی

(کیهان ۱۳۵۸/۵/۱)

راهپیمایی مردم ارومیه برای تأیید اقدامات لشکر ۶۴

ارومیه - حجت الاسلام سید کریم موسوی اردبیلی نماینده‌ی اعزامی امام خمینی به استان آذربایجانغربی، پیش از ظهر دیروز وارد ارومیه شده و در اجتماع افرا لشکر ۶۴ ارومیه طی سخنانی گفت: من در اینجا با پاسداران انقلاب اسلامی ایران و با انسانهای برتر روبرو هستم. با کسانی که، کلاه سربازی به سر گذاشته و حافظ جان و مال و ناموس ملت مستضعف ایران هستند. وی ادامه داد: من حامل پیامی از طرف امام خمینی برای شماها و همهی گروهها و همهی آنهایی که انقلاب را یاری کردند و آنرا به ثمر رساندند هستم. حجت الاسلام موسوی اردبیلی گفت: انقلاب ایران پدیده‌ای است جدید که تمام محافل علمی جهان باید این انقلاب را زیر ذره بین بگذارند تا به مفهوم واقعی آن دست یابند. انقلاب ایران، خط بطلان بر تمام انقلابهای دنیا کشید که با هیچ محاسبهای قابل حساب نیست. درود فراوان خدا و پیغمبر خدا بر همه انقلابیون و شهدا و شما باد بر شما مجاهدینی که با یک آمادگی شبانه روزی برای پاسداری از چنین انقلابی به پا خواستهاید شما در قلب مردم و همراه و هماهنگ آنان هستید. چنانچه ارتش امروزی ما در نظام جمهوری اسلامی با ارتش سابق فرق دارد ارتش سابق بریده از مردم، جدا از خلق و جمعیت بوده و در خدمت مردم نبود. بلکه در برابر مردم بود. حجت الاسلام موسوی اردبیلی افزود: ما همواره همراه شما با مشتهای گره کرده برای نابودی استعمار خار جهانی آمادهایم و از انقلاب اسلامی ایران پاسداری می‌کنیم وی خاطر نشان ساخت منافع بیگانگان در ایران به خطر افتاده آنها مشغول توطئه چینی هستند و شما بدانید این مزدوران به هدف شوم خود نخواهند رسید. انقلاب اسلامی ایران مرزها را نادیده گرفته است. مؤمن برادر مؤمن است چه یکی در شرق باشد یکی دیگر عرب، یکی دیگر کرد و یکی دیگر ترک باشد و این یکی بلوچ و آن یکی فارس. آینده مومنان یکی است و با هم در مرز آیدئولوژی قرار دارند. وی گفت: در نظام اسلامی، نیروی مسلح و غیر مسلح نداریم و باید همه حضور خود را در راه حفظ اسلام به ثبوت برسانیم نماینده رهبر انقلاب اسلامی ایران در پایان سخنان خود گفت: ما در انقلاب اسلامی ایران، دخالت نظامی و سیاسی در امور کشورها را محکم می‌کند و به نهضت‌های نجات بخش اسلامی ارج می‌نهمیم و امیدواریم که روزی مستضعفین فلسطین -

فیلیپین - صحرا و اریتره در نهضت‌های خود پیروز شوند. سپس سرهنگ ظهیر نژاد فرمانده لشکر ۶۴ ارومیه گفت: ما با نثار خون و جان و مال خود فداکاری در راه انقلاب اسلامی آماده‌ایم و به امپریالیسم جهانی نفرین می‌فرستیم و در این اجتماع افراد لشکر ۶۴ ارومیه، با شعارهای مرگ بر صهیونیسم جهانی - امپریالیسم آمریکا، مرگ بر دروغ پردازان انگلستان و ما همه سرباز توایم خمینی گوش به فرمان توایم خمینی به ندای رهبر انقلاب اسلامی ایران پاسخ دادند. پیش از ظهر دیروز همچنین حجت اسلام موسوی اردبیلی در گورستان باغ رضوان ارومیه از مقبره شهداء دیده کرد و به روح آنان درود فرستاد. سپس ضمن دیدار از کمیته انقلاب تگهبان انقلاب و مهدیه ارومیه با آقایان علما و فرمانده لشکر ارومیه پیرامون مسائل مربوط به منطقه بگفتگو پرداخت.

تظاهرات در ارومیه بمناسبت سفر حجت اسلام موسوی اردبیلی نماینده اعزامی امام خمینی به آذربایجانغربی به منظور پشتیبانی از اقدامات استاندار آذربایجانو لشکر ۶۴ ارومیه

بعد از ظهر دیروز هزاران نفر از گروهان مختلف مردم شهرستان ارومیه تظاهراتی در این شهر بر پا کردند. تظاهر کنندگان ضمن دادن شعارهای در تایید اقدامات روحانیون مجاهد و مبارز ارومیه و استاندار و فرماندار لشکر و تأیید بر رهبری امام خمینی در استادیوم ورزشی تختی این شهر اجتماع کردند در پایان قطعنامه‌های ۸ ماده‌ای قرائت شد. در همین اجتماع نماینده اعزامی امام خمینی حجت اسلام موسوی اردبیلی آقای چمران معاون نخست وزیر پیرامون دستاوردهای انقلاب اسلامی و توطئه‌های استعمارگران و فرصت طلبان سخن گفتند.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۵/۴)

آیت الله مکارم شیرازی: چرا بر سر مذهب دعوا کنیم؟

در دوران انتقال قدرت از یک رژیم پوسیده و خودکامه، به یک رژیم مترقی و مردمی که انقلابش زودتر از آنچه تصور می‌رفت، به ثمر رسید نابسامانی فراوان وجود دارد. از یک سو آزادی فوقالعاده برای مردمی که سالیان دراز در قفس بودند چنان آنها را هیجان زده می‌کند که گروهی از مرز آزادی معقول و منطقی فراتر می‌روند. و آثار هرج و مرج در شئون مختلف اجتماعی آشکار می‌شود. از سوی دیگر عوامل رژیم پیشین که جان و مال و همه منافع و هستی خود را در خطر می‌بینند، دیوانه وار برای متشنج ساختن اوضاع دست به هر کاری و به هر جنایتی می‌زنند. همانگونه که در حادثه وحشتناک مسجد جامع خرمشهر و احتمالاً حادثه دلخراش قطار دیدیم. و از سوی سوم عجله و شتاب بسیاری از مردم رنج‌دیده برای تغییر سریع قوانین ضد مردمی نظام سابق که انجام صحیح آن جز با صبر و حوصله ممکن نیست. درگیری مداومی میان مردم و دولت ایجاد میکند حال اگر شرایط و اوضاع در کشوری باشد که از اقوام و زبانها و مذاهب مختلف تشکیل شده باشد و بخاطر دور ماندن از یکدیگر در طول حکومت فاسد پیشین حس بدبینی نیز میان آنها وجود داشته باشد، در این صورت وضع فوقالعاده حساستری به خود می‌گیرد. که یک اشتباه کوچک ممکن است همهی دستاوردهای انقلاب را به خطر اندازد. بهترین و نزدیکترین راه برای پیشگیری از این «درگیریهایی خطرناک» این است که گروهها و مذاهب به هم نزدیکتر شوند و یکدیگر را بهتر درک کنند و شرایط زندگی داخلی و مشکلات را از زبان یکدیگر بشنوند و با واقعنگری برای حل این مشکلات دست به دست هم بدهند و خواسته‌ها را «تعدیل» کنند. والا اگر هر گروهی دور بنشیند و دوپای خود را در یک کفش کند که من تمام خواسته‌هایم را می‌خواهم و یک ذره هم عدول نخواهم کرد و هرکس هر چه می‌خواهد بگوید، اگرهم تمام خواسته‌هایم تامین نشود دست به اسلحه می‌برم در این صورت باید در انتظار این بود که انقلاب به خزان وحشتناک و مرگباری مبدل گردد. الان سروصدای زیادی درباره‌ی مسایل مربوط به مذهب و چگونگی درج آن در «قانون اساسی» وجود دارد هر گروهی ممکن است اصرار کند که تمام مسائل مربوط به مذهب در آن درج شود و لاغیر! تنها واقع بینی و درک شرایط خاص همه مناطق میتواند جلو اشتباهات و درگیریهایی

حاصل از آن را بگیرد. اخیراً گروهی از علمای برادران اهل تسنن از مناطق مختلف کردستان برای دیدار امام به قم آمده بودند، در ملاقاتی که با بنده داشتند اصرار می‌کردند که کلمه «مذهب شیعه جعفری» را از قانون اساسی جدید باید برداشت. عرض کردم برادران! من نه بعنوان اینکه یک روحانی شیعه بلکه بعنوان یک برادر ایرانی به شما می‌گویم روی این یک کلمه اصرار نکنید نه من و نه بزرگتر از من - اگر فرض هم بخواهید این کلمه را بردارید - قادر نخواهیم بود، اگر کسی دست به چنین کاری زند چنان خونریزی به راه می‌افتد که نه ما می‌مانیم و نه شما! بعلاوه خواسته یک اکثریت قاطع - با حفظ احترام و حقوق اقلیت - یک خواسته غیر منطقی نیست، بخصوص اینکه در تمام دنیای اسلام سابقه دارد که هر کشوری از کشورهای اسلامی مذهب اکثریت را در کنار اسلام می‌نویسند و این عذر که آنها هم طاغوتیاند- مخصوصاً از طرف کسانی که هیات حاکمه آنها را «اولوالامر» می‌دانند - مسموع نیست. سپس اضافه کرد شما به سراغ یک مسئله غیر عملی نروید برداشتن مذهب شیعه از قانون اساسی به هیچ وجه عملی نیست. بیاید در باره حقوق برادران اهل سنت بحث کنیم. این یک مسئله عملی است چیزی است منطقی و توأم با واقع نگری ما میتوانیم در این جا با برادران اهل تشیع صحبت کنیم و آنها را قانع سازیم که باید احترام و حقوق برادران اهل تسنن و مساوات ما و آنها در حقوق کاملاً منظور گردد. باید به آنها امتیازاتی بیش از گذشته داده شود ولی به همان شرط که گفتم. من نمیگویم این جهاد کوبنده را روحانیون و جوانان طاق باز از جان گذشته شیعه آغاز و رهبری کردند، من نمی‌گویم آنها همه گونه قربانی و کشته گانند و شکنجه و تبعید دیدند. من نمیگویم جلسات سازنده حسینی و تاسوعا و عاشورا و اربعین آغازگر این قیام عظیم مردمی بود. من نمیگویم اگر قیام اینها نبود هرگز طاغوت و حامیانش به زانو در نمی‌آمدند. من نمیگویم هم اکنون نیز اگر آنها میدان را خالی کنند دشمن عرصه را بر همه تنگ خواهد کرد. من نمیگویم به هنگامی که ما را به منطقه بلوچستان و سپس کردستان تبعید کردند این دو منطقه کاملاً خاموش بود و حتی بعضی از افراد ما را به عنوان کسی که به شاه خیانت کرده از خود می‌رانند در حالیکه مناطق دیگر یکپارچه شور و هیجان انقلاب بود. چرا که اینها مسائلی است مربوط به گذشته و هرچه بود سرانجام شما و ما دست به دست یکدیگر دادیم و برای مبارزه با دیو

استبداد و استعمار هماهنگ شدیم. ولی می‌گوییم آیا می‌دانید اگر فرض مذهب شیعه اثنی‌العشر از قانون اساسی برداشته شود چه انفجاری در این مناطق بوجود می‌آید و چه اختلافات وحشتناکی میان مبارزین و مجاهدین توده تولید می‌شود آنچنان که کنترل از دست همهی ما خارج می‌گردد. خوبست شما خودتان را جای ما بگذارید و در این مسئله پیش از این اصرار نکنید تا راه را برای سایر امتیازات دیگر باز بماند. برادر «حاج ملا عبدالله احمدیان» واعظ شهیر اهل سنت در مهاباد که در دوران تبعید آشنایی با ایشان و سایر علما و واعظ این شهر پیدا کردند در نامه سرگشادهای که در اطلاعات بود اظهار نگرانی کرده بودند که رسمی بودن مذهب شیعه ممکن است سبب شود که در احکام فقهی، ازدواج و طلاق و حدود و سایر احکام فرعی، احکام فقه شیعه بر اهل سنت تحمیل گردد ولی من عرض می‌کنم این مسئله به هیچ وجه جای نگرانی نیست، کاملاً ممکن است به این جمله در پیش نویس قانون اساسی تصریح شود که هر مذهبی در احکام فقهی تابع قوانین خویش است. (هم‌اکنون اشارهای در پیش نویس قانون اساسی در این زمینه است ولی به گفته شما صریح‌تر میتوان نوشت). اتفاقاً در فقه شیعه قاعده مهمی داریم به نام «قاعده الزام» که از حدیث معروف «الزوموهم بانفسهم» گرفته شده، این قاعده به ما می‌گوید پیروان هر مذهبی را در امور مربوط به مذهب خویش باید به اقتضای مذهب خودشان منظور ساخت. به هر حال اگر راه را برای مذاکره باز گذاریم همهی اینها قابل تفاهم است. به شرط اینکه با ذکر مذهب رسمی بعد از اسلام که هیچ‌زیانی برای شما نخواهد داشت. همانگونه که تاکنون نداشته و برادروار زندگی کرده‌ایم، مخالفت نکنید.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۵/۴)

حجت الاسلام لاهوتی: نتوانستیم به توافق برسیم .

نمایندگان امام و دولت بدون نتیجه از مریوان بازگشتند .

لاهوری: تقصیر عدم نرمش در مذاکرات به گردن شورای انقلاب مریوان است .

سنندج - اعضای هیات اعزامی از سوی امام خمینی دولت در پی عدم موفقیت در مذاکرات مریوان به تهران بازگشتند .

نمایندگان وزارت کشور، سپاه پاسداران و ارتش که به سرپرستی حجت الاسلام لاهوتی با گروه‌های مختلف مریوان به مذاکره پرداخته بودند ساعت ۲۰/۳۰ دقیقه بعد از ظهر دیروز از فرودگاه سنندج عازم تهران شدند .

مسوول اطلاعات ستاد انتظامات مریوان در مورد این مذاکرات به خبرنگاری پارس گفت: «کوچ کنندگان اظهار داشتند تا هنگامیکه مجاهدان پادگان مریوان را ترک نکنند و گروگان‌ها را آزاد نسازند حاضر به بازگشت نیستند .»

وی افزود: «ارتش جمهوری اسلامی در اوضاع دخالتی ندارد و افراد مستقر در پادگان جاده ورودی مریوان را برای جلوگیری از وخامت وضع در کنترل دارند و در همین حال انتظامات شهر در دست ستاد موقت اداره شهر است و از شهرهای مهاباد، سنندج، بوکان، سقز و بانه کمک‌های دارویی و غذایی به مریوان می‌رسد ولی هنوز تحویل اردو نشده است .»

این منبع گفت: ادارات و مغازه‌های مریوان تعطیل است و تنها بیمارستان شهر که وابسته به شیر و خورشید است مواد غذایی ندارد .

حجت الاسلام لاهوتی در گفتگویی با خبرنگاری پارس در سنندج گفت: با کمال تاسف پس از ۲۴ ساعت مذاکره به هیچگون توافقی نرسیدیم ولی قرار است در مورد پیشنهادهائی که ما به آنان ارائه دادیم پس

از تبادل نظر مان مجدا ما را برای از سرگرفتن مذاکرات در جریان بگذارند ولی در حقیقت آنان چنین کاری نخواهند کرد .

وی افزود: خواستهای آنان آزادی ۱۶ نفر از افراد مسلح بازداشت شده، خروج کلیه پاسداران اعزامی به مریوان و تحویل پاسدارانی که پس از حمله با پاسدارخانه اسلامی مریوان به پادگان مریوان پناهنده شده‌اند به آنان است .

حجت الاسلام لاهوتی گفت: ای سه خواسته بهیچوجه عملی نیست زیرا من شخصا در مورد ۱۶ نفر بازداشت شده تأکید کرده‌ام که آزاد نشوند چون آنها علاوه بر اینکه ۴۰ قبضه اسلحه همراه داشته‌اند مدارک با ارزشی نیز از آنان به دست آمده است که نشان می‌دهد یکی از آنان شکنجه‌گر معروف ساواک است .

وی گفت: خواست‌هایی که ما ارائه دادیم در ۵ مورد است :

کلیه افرادی که به خاطر سوء تفاهم اخیر شهر مریوان را ترک کرده‌اند به منازل خود مراجعت کنند و زندگی عادی خود را از سر بگیرند .

کلیه افراد بازداشتی با تصویب شورای انقلاب اسلامی مریوان آزاد شوند .

کلیه افراد مسلح بومی تا اطلاع بعدی مکلفند با تشکیل سپاه پاسداران به تشخیص شورای انقلاب اسلامی مریوان و تأیید گروه تحقیق سپاه پاسداران کلیه سلاحهای خود را در منازل خود نگهداری کرده و در تمام ساعات شبانه روز بدون اسلحه رفت و آمد کنند و حق عبور و مرور مسلحانه در تمام ساعات شبانه روز را نداشته و چنانچه فردی با با افرادی با اسلحه دیده شوند بعنوان ضد انقلاب بازداشت شوند .

حفظ امنیت و پاسداری از شهر بعهد پادگان به فرماندهی سرگرد شیبانی باشد که بوسیله پرسنل نظامی پادگان مریوان این مأموریت انجام خواهد شد .

پس از تشکیل سپاه پاسداران که به پیشنهاد اعضای شورای انقلاب اسلامی مریوان و تصویب و تأیید گروه تحقیق سپاه پاسداران خواهد بود در اولین لحظه تشکیل سپاه پاسداران مریوان ارتش مکلف است به پادگان مراجعت کند .

حجت الاسلام لاهوتی در پایان ضمن اشاره به عدم نرمش از سوی افراد مورد مذاکره گفت: «تقصیر این عدم نرمش به گردن تنی چند از اعضای شورای موقت انقلاب اسلامی مریوان که اخیراً تشکیل شده است می‌باشد».

(کیهان ۱۳۵۸/۵/۵)

پاسخ «کانون اسلامی جوانان» به آیت الله مکارم شیرازی: میلیون‌ها نفر سنی مذهب ۵۷ سال در تبعید بودند!

در شماره ۱۵۹۱۱ روزنامه اطلاعات صفحه ۴ به تاریخ ۵۸/۵/۱ مقاله‌ای تحت عنوان "چرا بر سر مذاهب دعوا کنیم؟" به قلم آیت الله مکارم شیرازی درج گردیده بود که لازم دانستیم در پاسخ به ایشان نظر خود را ارائه کنیم. در دوران مبارزه حق خلق مسلمان ایران علیه طاغوت و استبداد کلیه گروه‌های اعم از، فارس، ترک، بلوچ، و ترکمن، و سایر گروه‌ها با جان فشانیها و از خود گذشتگی‌های وصف ناپذیری شرکت داشته‌اند و هر کدام به نحوی پایه‌های استبداد را به لرزه انداخته و سر انجام تا نابودی کامل دیو استبداد داخلی و خارجی پیش رفته‌اند. از همان و آغاز می‌بایست و با یکپارچگی و وحدت کلمه و نیز وحدت عمل و جامعه را از وجود سرکشان و طاغوتیان پال نمود و این کار با کنار گذاشتن هیچ یک از گروه‌های و پیروان مذاهب نخواهد شد. رژیم مستند و منفور ضد اسلام پهلوی با وجود داشتن ورزیده‌ترین افراد و نیروهای و پیشرفته‌ترین سلاح نتوانست با نیروی ایمان و مشت خالی خلق قهرمان و مسلمانان ایران مقابله نماید ما هم با نویسنده مقاله هم عقیده هستیم که در مورد هیچ یک از

پیروان مذاهب نمیتوان تبعیض قائل شد و نیز نظر خود را به دیگران تحمیل کند. ما پیروان مذهب تسنن منطقه خراسان با اتفاق نظر کامل ذیلا نظرات خود را اعلام می‌داریم :

۱- مصرا و موکدا از رهبران انقلاب انتظار داریم که با اصلاح ماده ۱۳ پیش نویس قانون اساسی، راه هر گونه برتری طلبی و سلطه جویی و انحصارطلبی تنگ نظرانه را مسدود کنم و حقوق پیروان مذهب تسنن را بر حسب کلام خداوند که کلیه مسلمین برادر برابر هستند و از حقوق متساوی برخوردار دارند و رعایت نماید

۲- بیان، عقیده، قانون مطبوعات و اجتماعات و بطور صریح در قانون اساسی بیان گردد تا راه هرگونه سوء استفاده و تجاوز به حقوق دیگران کاملا بسته شود .

۳- ماهم نظر آیت الله را در مورد اینکه جوانان شیعه قربانی و کشته نداده‌اند، تایید می‌کنیم. هر منطقی‌های به نحو درگیری مظالم طاغوت بود. با یک بررسی کوتاه میتوان به صحت موضوع پی برد. در منطقه بلوچستان کردستان خراسان و سایر نقاط سنی نشین، مردم با مرگ تدریجی و شکنجه روحی و جسمی درگیر بودند. از کلیه برنامه‌های رفاهی، بهداشتی، آموزشی و پرورش محروم و از ابتدایی‌ترین وسائل اولیه زندگی بی بهره در طول مدت ۵۷ سال حکومت جابرانه و ضد مردمی پهلوی، شاید کمتر از یک صد نفر از روحانیون شیعه در نقاط فوق در تبعید بودند و جای آن چند میلیون سنی مذهب در تبعید دائم بسر می‌بردند هم با این مقایسه جای شکرش برای شما باقیست !؟

اینکه نویسنده مقاله اظهار داشته‌اند: نه من نه بزرگتر از من قادر نخواهد بود در مورد اصلاح اصل ۱۳ پیش نویس قانون اساسی اقدامی نماید و مارا تهدید به کشتن نموده‌اند بسیار متأسفیم. نمیتواند آیا از چه قدرت مرموزی خوف دارند؟! مگر نه این است که طبق عقاید شیعه، مراجع تقلید از امام زمان از خداوند دستور می‌گیرد؟ پس چطور بزرگتر از شما که این چنین ارتباطی ما فوق الطبیعه دارد نمیتوانم رای بر حق صلاح دین اسلام صادر نماید؟ ولی ما می‌گوییم که اگر کلمه و ذهاب اثنی عشری از قانون اساسی برداشته شود. و به جای آن «اسلام» گنجانده شود، اتحاد و همبستگی کامل در سطح ایران به

وجود خواهد آمد که پشت استعمارگران و تفرقه‌اندازان شرق و غرب را به لرزه خواهد انداخت که هرگز خیال باطل و واهی را در مورد وجود اختلاف و تفرقه را درسر پیروروانند. به نظر ما در نتیجه انقلاب اسلامی ایران، در میان مردم غالب و مغلوبی وجود ندارد که بر سر امتیازات گفتگوی شود. این روال کشورهای در حال جنگ می‌باشد نه ملت واحدی بنام ملت ایران به امید اینکه به گفته رهبر انقلاب امام خمینی، کلیه مسلمانان و پیروان سایر ادیان، تحت لوای اسلام راستین، نه یک کلمه کم و نه یک کلمه زیاد، در جهاد سازندگی و ساختن ایرانی آباد، در پناه، اسلام با از خود گذشتگی و وحدت عمل در کنار یکدیگر به زندگی خود ادامه دهند. «کانون اسلامی جوانان خواف»

(اطلاعات ۱۳۵۸/۵/۱۰)

عشایر کرمانشاه برای مقابله با ضدانقلاب مسلح می‌شوند.

کرمانشاه - شورای هماهنگی کرمانشاهان بمنظور همکاری با ماموران انتظامی و پاسداران در جهت سرکوبی عوامل ضد انقلاب، از صبح دیروز در کرمانشاه کار خود را آغاز کرد .

در مراسم گشایش این شورا «آیت‌الله عبدالجلیل جلیلی» طی سخنانی، توطئه‌های امپریالیسم جهانی در نقاط مختلف ایران از جمله، گنبد، خرمشهر، مریوان و ... را برشمرد و افزود :

«با توجه به حساسیت منطقه غرب کشور این شورا برای همکاری با ماموران انتظامی و پاسداران برای سرکوبی عوامل ضد انقلاب چه در داخل و چه در خارج کشور تشکیل میشود .»

وی سپس متن نامه آیت‌الله مهدوی کنی رییس کمیته‌های انقلاب را مبنی بر لزوم تشکیل این شورا قرائت کرد .

در همین جلسه سران عشایر کرمانشاه از جمله عشایر کلهر، لهون قبادی، ولد بیگی، باباخان، جوانرود، عثمان وند و.... مسایل و مشکلات خود از جمله مساله مسلح کردن عشایر را برای مقابله با عوامل ضد انقلاب مطرح کردند.

(کیهان ۱۳۵۸/۵/۱۶)

تظاهرات مردم ارومیه بر علیه ضدانقلاب

ارومیه - دیروز حجت الاسلام آقای غلامرضا حسنی مجاهد بزرگ و رییس کمیته انقلاب اسلامی ارومیه که نماز جمعه به امامت ایشان هر هفته در مسجد جامع برگزار میشود در خطبه نماز حوادث و اتفاقاتی که روز سه شنبه ۱۶ مردادماه در داخل ستاد ۶۴ ارومیه توسط تعدادی مزدور و سرسپرده رژیم طاغوتی پهلوی انجام گرفته بود فاش کرد و اضافه نمود که پس از اینکه ایشان را به همراه یکی از مجاهدان کمیته در اطاق فرماندار لشکر بازداشت کردند گروهی از مزدوران به اطاق حملهور و درب اطاق را شکستند و شروع به دادن شعارهایی مانند حکومت اسلامی نابود باید گردد، رژیم شاهنشاهی ایجاد باید گردد، مرگ بر خمینفاشیست و حسنی نوکران، قاضی شرع اعدام باید گردد و غیره نمودند و خواستار خلع سلاح میگرددند که با مخالفت من اقدام به آتش زدن اطاق فرمانده لشکر نموده و ما با استفاده از شیر آب دستشویی از زیاد شدن آتش ممانعت کردیم. در همین حال مهاجمان با استفاده از تفنگ ژ-۳ و کلت چندین مرتبه با رگبار به اطاق حمله ور و خواستار تحویل دادن اسلحه کلاشینکف نزد من بودند که در هر نوبت با تک تیراندازیهای اینجانب این حملات دفع میشد (ماجرای تا ساعت ۶ بعدازظهر همان روز ادامه داشت. حجت الاسلام آقای حسنی بیش از ۸۰ تیر فشنگ تیراندازی کرده ولی قصد کشتن مهاجمان را نداشته است و بالاخره با وساطت فرمانده لشکر و استاندار آذربایجانغربی و تعداد زیادی از مردم مبارز ارومیه که در مقابل ستاد لشکر تجمع کرده و بنفع آقای حسنی شعار میدادند، مزدوران راضی به بیرون رفتن ایشان از ستاد لشکر شدند. پس از شنیدن اظهارات آقای حسنی

مردم ارومیه به شدت انزجار و تاسف خود را از این گونه اعمال مشتی از خدا بیخبر اعلام و پس از قرائت نماز جمعه گروه زیادی از مردم در حالی که بسیار خشمگین و عصبانی بودند به طرف ساختمان چریکهای فدایی خلق رفته و اقدام به خراب کردن ساختمان و شکستن درب و پنجره و آتش زدن یکدستگاه موتور سیکلت و یک دستگاه اتومبیل ژیان نمودند. در حمله به ساختمان مذکور به کسی آسیبی نرسیده و چند تن از هواداران چریکهای فدایی خلق از ساختمان گریختند. مردم در حالی که با عصبانیت در و پنجره را میشکستند، شعار میدادند که ما کشاورزان و زحمتکشان حامی و پشتیبانی مثل شما را بنا به قول شما که اینجا خانه زحمتکشان است خانه خود را خراب کرده و خانه جدیدی که صدای الله اکبر و تلاوت قرآن از آنجا شنیده شود میسازد.

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۵/۲۰)

برای حل مشکلات مردم: نماینده امام به آذربایجان رفت .

اطلاعیه حضرت آیت الله العظمی شریعتمداری درباره حوادث پاوه: ارتش و ملت، باید علیه ضد انقلاب قیام کنند.

دولت باید نقش انقلابی خود را نشان دهد.

حضرت آیت الله العظمی حاج سید کاظم شریعتمداری دیشب در پی وقوع حوادث پاوه اطلاعیهای صادرکردند. متن اطلاعیه بهاین شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

با کمال تاسف و تأمل اخبار ناگواری از قتل عام مردم مسلمان و پاسداران انقلاب در شهرستان پاوه دریافت داشتیم که نمیتوان به سادگی از کنار آن گذشت. کشتار بیرحمانه مردم مسلمان در پاوه به قدری با وحشیگری و قساوت صورت رفته است که حتی از قتل پزشکان و پرستاران نیز که وظیفه آنان

پرستاری نجات مصدومین و مجروحین است فروگذاری نکرده است شک نیست که ضد انقلابیون و عوامل بیگانه و دشمنان اسلام نمیتوانند برقراری جمهوری اسلامی ایران را در کشور ما مشاهده کنند زیرا میدانند که اسلام با هر نوع یاغیگری و تجاوز فاسد و توطئه علیه جامعه اسلامی مخالف بوده و جلوی تجاوزگری، چپاولگری و بهره‌برداری نامشروع را گرفته و با ظلم و بی عدالتی بشدت مبارزه میکنند و این چیزی است که با اندیشه و مکتب ضد انقلاب سازگار نیست و این است که هر روز در گوشه و کنار مملکت و امروز در پایه ماهیت خود را با وحشیگری و تخریب ظاهر میسازد. در برابر چنین دسیسه‌ها و کشتارها و پیمالی حقوق مستضعفین چه باید کرد؟ به نظر من مشی انقلابی و استحکام همبستگی و پیوند پرتوان همه مردم در مقابله با ضد انقلاب مبارزه با مهاجمین بجان و مال مردم کاملاً ضروری است امروز در برابر حادثه دلخراش پایه دولت باید نقش تاریخی و انقلابی خود را به بهترین وجه نشان دهد و با قیام به وظایف قانونی که دارد آرامش کامل را به منطقه بازگرداند و به ملت مسلمان و آزادیاران نیز اعلام میکنیم که با یکپارچگی و وحدت عمومی در شهر و مراکز استانها دفاتر جهت ثبت نام افراد لایق و کارآمد باز شود تا افراد آمادگی کامل خود را در مقابله با تهاجمات ناجوانمردانه ضد انقلابیون پایه اعلام دارند تا در تحت نظر دولت از و خود آنان به موقع استفاده شود و از درگاه باریتعالی مسئلت داریم که فکر و حيله و دسیسه‌هایی که علیه جمهوری اسلامی و علیه استقلال و عظمتایران صورت میگیرد به طراحان و کارگزاران آنها باز گرداند و ملت‌ها را برای رسیدن به پیروزی کامل مدد فرماید و دشمنان اسلام و ایران را محو و نابود سازد. ۲۴ رمضان مبارکه ۹۹ سید کاظم شریعتمداری

تلگرام‌آیت‌الله العظمی گلپایگانی به امام خمینی

مشهد- خبرگزاری پارس: این تلگرام دیروز از سوی آیت‌الله العظمی حاج سید محمد رضا گلپایگانی به عنوان رهبرانقلاب اسلامی ایران امام خمینی به قم مخابره شد متن تلگرام بهاین شرح است: جناب مستطاب آقای حاج آقا روح الله الموسوی خمینی دامت برکاته - بیانات قاطع و جامع حضرت عالی به مناسبت روز قدس در پایان راه پیمایی عظیم مردم مسلمان و مجاهد قم. مورد تایید اینجانب است فقط و فقط

نهضت مردم مسلمان بپاخاسته برای برقراری نظام اسلام و دفاع از قرآن و استقلالایران و حمایت از جوامع مستضعف و عقیم ساختن توطئه‌هایایدی و عامل بیگانه و مکتب‌های ضد اسلام و جلوگیری از گروه‌ها و دسته‌های خائن وابسته به استعمار و وابسته مطبوعات فتنه سازو دراس مسایل انقلاب اسلامیقرار دارد ملت شریف مسلمانایران در جریان برگزاری مراسم روزقدس، بار دیگر فداکاری و پایداری خود را در راه تحقق اهداف اسلامی اعلام و گروه‌های ضد انقلاب و ضد وحدت اسلامی را در داخل خارج محکومین تظاهرات پرشکوه و اجابت دعوت روحانیت از جانب ملت افتخارآمیز و موجب مسرت انور حضرت بقیه‌الله ارواح‌العالمین له‌الفداه و نشانه رشد اسلامیمردم است از خداوند متعال نصرت اسلام و مسلمین موفقیت ملت مجاهد و وحدت وقوت کامل صفوف مسلمانان جهاد را در برابر کفر الحاد و استضعاف شرق و غرب مسئلت مینماییم و السلام علیکم و رحمه الله و برکاته. محمد رضا موسوی گلپایگانی- ۲۴ رمضان مبارک ۱۳۹۹

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۵/۲۸)

اعلامیه آیت‌الله‌ربانیشیرازی

دیروز اعلامیه‌های بدین شرح از طرف حضرت آیت‌الله‌عبد‌الکریم‌ربانی شیرازی صادر شد:

بسم الله الرحمن الرحيم

برادران و خواهران مسلمان انقلابی

نیروی مختصر ضد انقلابی که در هر لحظه به فکر حادثه آفرینی و ایجاد آشوب و خونریزی در گوشه و کنار ایران است اینک بنحو چشمگیری می‌خواهد در برابرانقلاب اظهار وجود نماید و بدستور اربابان خارجی منطقه کردنشین برادر را به خاک و خون کشاند .

مردم همه به دنبال فرمان بزرگ رهبرانقلاب و فرمانده کل قوا در حالت خاصی بسر میبرند و همه جان برکف آماده حرکت به سوی پاهاند و با بی صبری خاصی در انتظار اجازه هستند.

امروز صبح مردم فارس و عشایر غیور استان طی تلفنهای متعدد آمادگی خود را برای جانفشانی در راه اسلام و مسلمین و حریم میهن اسلامی اعلام داشتهاند و در حال اسمنویسی و در انتظار دستور حرکت میباشند نیروهای نظامی اعم از ارتش ژاندارمری وظیفه دارند که مهاجمان ناجوانمرد را در اسرع وقت مجبور به تسلیم کنند و برای همیشه محیط کردستان و آذربایجان غربی را از شر عمال اجانب پاکسازی نمایند و بیش از این در برابر آتشافروزان مسامحه روا ندارند ما اطمینان داریم که بزودی محیط کردنشین از این تفالههای گندیده که بوی تعفن آنها ساکنان همجواری آزوده و ناراحت داشته است پاک میگردد و بطور جزم مردم غیور ما اجازه نخواهند داد که سایر جرثومههای فاسد در گوشه و کنا رایران محیط را برای پرورش ضدیت با انقلاب آلوده سازند و بخواست ضد مردمی خود برسند ما در انتظار مرگ آنها و چه زود است زمان آن. قم ۵۸/۵/۲۷- ربانی شیرازی

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۵/۲۸)

بر اقصاء ملت است که در برابر این توطئه ایستادگی نمایند.

مشهد - دیروز تلگرافی از سوی حضرتآیت الله سید عبدالله شیرازی به عنوان رهبر انقلابی اسلامی ایران جمهوری اسلامی ایران امام خمینی به قم مخابره شد متن تلگرام بهاین شرح است :

بسم الله الرحمن الرحيم

قم- حضرت مستطابآیت الله آقای خمینی دامت برکاته شریف به ابلاغ سلام و تحیت، حوادث اخیر منطقه پاره موجب تاثر و تالم شدید گردید فرمایشات قاطع حضرتعالی در جهت لزوم انقلابی بودن کلیه سازمانها به ویژه نیروهای نظامیانتظامیدر برابر این چنین حوادثی مورد تایید همگان میباشد البته همان

طور که فرمودید وظیفه عموم مسلمانان و اقشار ملت است که در برابرین توطئه شوم و نقشه‌های سوء بیگانگان و با قاطعیت تمام و روح خستگی ناپذیر ایستادگی نمایند و بر حفظ نهضت اسلامی و برقرای نظام اسلام و حفظ استقلال کشور و حمایت از حریم مقدس اسلام و پشتیبانی از مستضعفین و افشاءگری منویات سوء مکتب‌های ضد اسلام از هرگونه اقدام خوداری نمایند. ملت مسلمانی که با برگزاری مراسم روز قدس و پاسخ دادن به ندای رهبران مذهبی نشان داد که برای حفظ استقلال دیگر کشورهای اسلامی مبارزه با دشمنان اسلام در خارج از کشور آمادگی کامل را دارد، هیچوقت اجازه نمیدهد ایادی سوء اعمال بیگانه در داخل کشور دست به جنایاتی علیه اسلام بزنند. بلکه در سختترین شرایط نیز به فداکاری خود ادامه میدهم از خداوند متعال مزید تاییدات حضرتعالی و موفقیت ملت مسلمان و مبارزایران و شوکت و عظمت اسلام را در پناه خاص حضرت ولی عصر ارواحنا فداه مسئلت مینماییم. والسلام و علیکم ورحمت الله و برکاته. مشهد مقدس بیست و چهار صیام ۱۳۹۹ سید عبدالله شیرازی.

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۵/۲۸)

سرپرست سپاه پاسداران: چهره دیگر امام، قاطع‌تر از چهره دوران مبارزه با طاغوت است.

حجت الاسلام لاهوتی نماینده امام و سرپرست سپاه پاسداران انقلاب، طی مصاحبهای در زمینه چگونگی هدایت سپاه پاسداران نقشاین سپاه در حوادث پاره گفت: سپاه پاسداران که امروز در پاره قتل عام می‌شود و سرشان را می‌برند و بدن آنها را می‌سوزانند و حتی از جسد مرده آنان نمی‌گذرند از پاکترین جوانهای ما چه از نظر اندیشه و فکری و عقیده و چه از نظر ایمان انتخاب میشدند این‌ها بیشترین کار را میکنند و کمترین مزد را میگیرند. اعضای سپاه پاسداران هرگز ترس از شهادت ندارند و همه میدانند اگر زنده بمانند، در زیر پرچم اسلام با آزادی کامل زندگی خواهند کرد و اگر شهید شده‌اند. و در جوار رحمت خداوند خواهند بود. و این ست فرق بین یک پاسدار و یک سرباز معمولی. لاهوتی در جای دیگر

از سخنان خود گفت: در پاوه پاسداران را قتل عام میکردند ولی ملت ما و ارتش ما و سپاه پاسدارانی که از مرکز و جاهای دیگر اعزام کردیم مساله راحل کردند وی همچنین گفت سپاه پاسداران مجری دستورات امام است و زیر نظر امام فعالیت میکنند اما امام دیروز چهره دیگری در مورد انقلاب نشان دادند و گفتند کلیه مقامات مسوول انقلابی عمل نکردهاند و حتی پاسدارانی را هم مورد خطاب قرار دادهاند که نه تنها پاسداران بلکه تمام ملت از این پس انقلابی خواهند کرد و اجازه نخواهند داد که ضد انقلاب دیگر بار ابراز وجود کند. لاهوتی افزود: ضد انقلابین بار خیلی عجولانه و ناآگاهانه محل حمله به انقلاب را انتخاب کرده است، زیرا درست است که پاوه جزء شهرستانهای مرزی و کردنشین است ولی مردم پاوه به انقلاب و رهبریت انقلاب علاقمند هستند. ما هم در آنجا سپاه تشکیل دادهایم و این سپاه در آغوش پر مهر مردم خدمت میکردند و اکنون ضد انقلاب و امام مردم، پاوه را محاصره کرده و نه سپاه را چون از سپاه در پاوه دیگر باقی نمانده است و این مردم پاوه هستند که آمادگی خود را برای دفاع از سپاه اعلام کردهاند. لاهوتی همچنین گفت: من ضمن تشکر از همه ملتایران که برای عزیمت به پاوه اعلام آمادگی کردهاند یادآور می‌شوم اگر به وجود آنان احتیاجی باشد آنها را در جریان خواهیم گذاشت و از این نیروی عظیم کمک خواهیم گرفت. وی در پایان سخنان خود خطاب به ملتایران گفت: من یک پیام به ملتایران دارم و از همه ملتایران اعم از اسلامی و غیر اسلامی میخواهم که از فرصت و موقعیتی که پیش آمده است برای پیشبرد امور مملکت استفاده کنند و آنهایی که گردانندگان این حوادث هستند از خدا بترسند و اگر نه از ملت بترسند و بدانند که چهره دیگر امام قاطعتر از چهرهای است که در مبارزه علیه رژیم طاغوتی دیده شده است.

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۵/۲۸)

اعلامیه آیت‌الله قمی درباره وقایع پاوه

این اعلامیه از سوی حضرت‌آیت‌الله حاج آقا سید حسن طباطبایی قمی. درباره وقایع پاوه در مشهد انتشار

یافت :

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله و سلام على عبادهالذی اصطفی، ملت مسلمانانایران حوادث خونین رقت بار و وحشیانه پاوه مایه تاسف و تاثر و نگرانی و اضطراباین جانب و عموم ملتایران شد. جدا می‌خواهیم که هر چه زودتر بهاین جنایت خونین و غائله و حشتناک خاتمه دهد و از همه ملت می‌خواهیم که آمادگی خود را برای دفاع از حقوق ملت و تجاوز به حق مستضعفین به دولت اعلام دارند که هر وقت احتیاجی باشد به سرعت در تحت نظر دولت به یاری هم وطنان خود بشتابند و نیز از ارتش مسلمان و غیورایران می‌خواهیم در ادامه وظیفه اسلامی و انسانی خود تسامح و تکامل نورزند به خصوص که اکنون فرماندهی کل قوا در ید توانایی حضرت‌آیت‌الله خمینی قرار گرفته است به هیچوجه راه عذری باقی نخواهد ماند موفقیت دولت ملت و ارتش و مسلمانانایرانی را در ظل توجهات خاصه حضرت ولی عصر ارواحنا فداه از خداوند و متعال خواستاریم و السلام علیکم ورحمت الله و برکاته بیست چهارم شهر و رمضان - مشهد مقدس
۵۸/۵/۲۷ سید حسن طباطبایی قمی

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۵/۲۸)

پیام آیت‌الله‌منتظری به مناسبت فجایع اخیر کردستان

بسم الله الرحمن الرحيم -برادران و خواهران مسلمان حوادث خونین و دلخراش پاوه و تشنجات دامنگستر کردستان و آشوبهای گاه و بیگاهی که در گوشه و کنار ایران بروز میکند عکسالعمل ضربههای جبران ناپذیری است که امپریالیسم بینالمللی و دشمنان خدا و مردم از انقلاب اسلامی ملت ایران

خوردهند و تصادف و همزمانی جنایت خونین پاره و حمله به مراکز نظامی سندج با مواضعگیری قاطع رهبری انقلاب حضرت آیت‌الله‌العظمی امام خمینی در برابر آمریکا و اسرائیل اعلام روز جهانی قدس در دنیای اسلام نماینگر دست نشاندهی احزاب خود فروخته‌های چون حزب دمکرات و رهبران خائن آن میباشد این تلاشهای مذبوحانه که سلسله جنابان آن سیای آمریکا و سازمان اطلاعاتی صهیونیسم و اجرا کنندگان عنصر مزدور و مهره‌های ورشکسته رژیم گذشته‌ها را به جای نخواهند رسید بلکه آهنگ انقلاب اسلامی ما را سریعتر خواهد ساخت. ملت رشید ایران راه خود را تشخیص داده و هیچگاه به عقب برنمیگردد. اینجانب کرارا در اعلامیه‌ها و مصاحبه‌های گذشته خود موضوع ضعیف و بیش از حد دمکراتیک دولت موقت را گوشزد ساخته و خواستار برخورد قاطع و اسلامی آن با عناصر ضد انقلاب بوده‌ام چه اینکه روشن بود با اینگونه چشم پوشیها و گذشته‌های بيمورد روزی کاسه صبر مردم لبریز شده دیگر بار فریاد حق طلبانه رهبری انقلاب بلند خواهد شد.

و باز هم سپاس که موقع شناسی و دور اندیشی امام خمینی بیش از آنچه انقلاب به ضد انقلاب تقدیم بشود به نجات میشتابد و درست در لحظهای که دشمنان قسم خورده چپ و راست که با انقلاب خود طرح ناجوانمردانه‌ترین یورشها را به اجرا میگذارند امام شخصاً فرماندهی کل قوا را به دست گرفته و با آگاهی کامل از توطئه‌ها نقشه‌ها را خنثی میکند. دشمنان انقلاب اسلامی ایران بدانند که ملت مسلمان ما نهضت شکوهمندی را که بهای سالها تجربه تلخ و با دادن دهها هزار شهید و مجروح به پیروزی رسانده است آسان از دست نخواهد داد اگر در این چند ماهی که از انقلاب گذشته است در برابر تبلیغات و تحریکات ناجوانمردانه دشمنان ظاهراً آرام مانده است تنها به انتظار فرمان امام و به پاس احترام به دولت موقت انقلاب اسلامی بوده است و من امیدوارم حوادث دردآور در این روزها درسی برای دولت و بیدار باشی برای ملت باشد که از این پس در برابر توطئه‌ها بی تفاوت نمانند و هر نقشه‌های را در ظرف خود نقش بر آب کنند در خاتمه ضمن اینکه شهادت و از خود گذشتگی پاسداران انقلاب اسلامی و نیروهای انتظامی و نظامی درگیر در حوادث پاره را ستایش کرده از مردم غیور و مبارزه پاره تقدیر مینماییم شهادت برادران مسلمانی را که با جانبازی خود ضد انقلاب به عقب‌نشینی واداشتند به

مقام رهبری و خانواده‌های بازمانده آنان و همه ملت ایران تسلیت می‌گوییم و از خدای بزرگ صبر جمیل و جزیل برای آنان خواستارم به امید پیروزی اسلام و مسلمین و مستضعفین در سطح جهانی. و السلام علی من التبع الله. حسینعلی منتظری ۵۷/۵/۲۵

(کیهان ۱۳۵۸/۵/۲۹)

تلگرام آیت‌الله شیرازی به رهبر انقلاب اسلامی ایران

اطلاعیه نماینده امام

ارومیه - حجت الاسلام حسنی نماینده امام خمینی در ارومیه در اطلاعیهای که خطاب به افراد مسلح استان آذربایجان غربی صادر کرد به کمیته‌ها، مجاهدین و سپاه پاسداران شهرستانهای ماکو، خوی، سلماس، اسلام آباد، نقده و میاندوآب و روستاهای تابع آنها، برای حفاظت مراکز حساس شهرها و روستاها آماده باش داد. در همین اطلاعیه به کسانی که پرسنل گروهان قطور و پاسگاه‌های پاوه را خلع سلاح کرده‌اند ۴۸ ساعت مهلت داده شده است که سلاح‌های غارت شده را تحویل دهند.

(اطلاعات ۱۳۵۸ /۵/۳۰)

بازدیدهای نماینده امام در غرب کشور

کرمانشاه - خبرگزاری پارس حجت الاسلام حاج شیخ حسین کرمانی نماینده امام که به منظور بازدید و بررسی اوضاع منطقه غرب کشور و رفع مشکلات بهاین منطقه مسافرت کرده بود امروز در مصاحبهای با خبرنگار خبرگزاری پارس در کرمانشاه گفت :

روز گذشته به اتفاق سرهنگ اخیانی فرمانده ناحیه ژاندارمری کرمانشاه با هلیکوپتر عازم منطقه نوسود - جوانرود و پاره شدیم پس از ورود به مناطق مذکور آنچه که مشاهده شد بر خلاف آنچه که شنیده بودیم بود .

در هریک از این شهرستانها مردم با شعارهای درود بر خمینی درود بر رهبر انقلاب امام خمینی کور باد مخالفین انقلاب از ما استقبال کردند .

مردم این منطقه چون رژیم شاه سابق به آنان توجهی نداشت در فقر مادی و معنوی زندگی میکنند. از ضروریات اولیه زندگی حتی از قبیل آب آشامیدنی برق و نان محروم هستند. همگی اعلام میداشتند که ما خواهان جمهوری اسلامی هستیم و تا آخرین قطره خون خود را در راه به ثمر رساندن انقلاب اسلامی به رهبری امام خمینی نثار خواهیم کرد .

مردم این منطقه پس از اعلام رهبر انقلاب باینکه اسلحه خود را با قیمت گزافی خریداری کردهاند آنرا به ستاد پاسداران تحویل میدهند .

حجت الاسلام کرمانی افزودند: که وضع شهرستانهای مزبور بطور کلی آرام است و برای تعمیر مسجد جامع شهر جوانرود که هزینه آن ۱۰ میلیون ریال برآورد شده است مبلغ یکصد هزار ریال برای کارهای اولیه آن پرداخت شد.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۵/۳۰)

اطلاعیه

این اطلاعیه در ارتباط با مسایل کردستان از طرف حقوقو استاندار آذربایجان غربی حجت الاسلام حسنی فرمانده کمیته انقلاب اسلامی ارومیه، سرهنگ ظهیر نژاد فرمانده لشکر ۶۴ ارومیه و دکتر سرهنگ وزیر رییس شهربانیهای آذربایجان غربی انتشار یافت :

بسمه تعالی

اهالی محترم آذربایجان غربی؛ در این لحظات حساس و ساعت سرنوشت ساز که دولت موقت انقلابی و ارتش اسلامی ایران به فرمان رهبر انقلاب امام خمینی تصمیم گرفته که کار توطئه‌گران و ضد انقلابیون نواحی غرب را یکسره کند و مرزها را تحت کنترل در بیاورد هرچه بیشتر احتیاج به همکاری و هماهنگی دارد. بنابراین از عموم خواستاریم از تکروری و عملیات خود سرانه بپرهیزند و آرامش شهر ما را حفظ کنند و به عناصر ضد انقلاب و اولیاء کفر و نفاق و مفسدین فی الارض اجازه ندهند که با شایعات دروغین به تشنج شهرها و روستاها بیافزایند. نباید محدودیتی در رفت و آمد برادران کرد یا ترک در منزفه ایجاد کنند. افراد انتظامی و پاسداران انقلاب و مجاهدین مامور خدمت به مردم بوده و نباید بگذارند که به هیچ وجه به حق کسی چه کرد و چه ترک تعدی و تجاوز بشود. از عموم مردم خواستاریم در صورت مشاهده هر گونه اعمال خشونت آمیز و ایذاء و آزار مردم از هر گروهی که باشد مراتب را به مقامات مسوول استان و نیروی انتظامی و پاسداران انقلاب اطلاع دهند تا متخلفین مورد تنبیه قرار گیرند.

در یک میزگرد تلویزیونی با شرکت وزیر کشور، سخنگوی دولت و فرماندهان ارتش، مسایل امنیتی کشور مطرح شد.

(کیهان ۱۳۵۸/۵/۳۱)

آیت‌الله طالقانی: کسی که روبروی انقلاب بایستد، باید هلاک شود.

دانشگاه تهران دیروز شاهد برگزاری شکوهمند نخستین نماز عید سعید فطر پس از نماز پیروزی انقلاب اسلامی کشورمان بود. با آنکه دیروز در نقاط مختلف شهر تهران برنامه‌های متعدد نماز عید فطر تشکیل شده بود، معه‌ذا باز هم محوطه دانشگاه از جمعیت موج می‌زد. این جمعیت مراسم نماز عید سعید

فطر را به امامت حضرت آیت‌الله طالقانی با شکوهی خاص برگزار کردند. پس از پایان نماز عید فطر آیت‌الله طالقانی در جایگاه مخصوص قرار گرفت و خطبه‌های به این شرح ایراد کرد: بعد از آن که مرکز توحید «مکه» توسط پیامبر فتح شد. بتها فرو ریخت و همه مشرکین تسلیم شدند. رسول خدا در خطبه مفصلی فرمود: هر افتخاری در جاهلیت و هر امتیازی در جاهلیت زیر پای من محو شده است. همه افتخارات ملغی، همه امتیازات ملغی، عرب بر عجم، عجم بر عرب، سفید و سیاه بر یکدیگر، گرامیترین شما آن هم نزد خدا نه امتیاز دنیوی، متقیترین شما هستند. به همین جهت همه قریش و سران قریش و آن کسانی که باد افتخارات جاهلیت در دماغشان بود به خود میپیچیدند. زمان گشت رسول خدا وفات یافت. به تدریج همه آن کسانی که مارک به پیشانی‌شان خورده بود در دستگاه خلافت نفوذ کردند. امتیازات شروع شد امتیاز قریش بر عرب، امتیاز عرب بر عجم چه در مقامات و پستها و چه در تقسیم بیتالمال و زمینهای اقتصادی تا به آنجا رسید که مسلمانهای اصیل را به حرکت درآورد و در این میان خلیفه قربانی شد. مردم با علی بیعت کردند. اما حزب اموی در دستگاه نفوذ پیدا کرد. یزید بن ابوسفیان در شام و پس از او معاویه بن ابیسیفان مروان رانده شد همه کار دستگاه خلافت شد. علی مواجه بود با اجتماعی که اسلام آنرا از هر امتیازی و از هر افتخاری پاک کرده بود اما دوبرتبه به وضع جاهلیت بر میگشت این بود که ایستاد و خطابه معروفش را خواند. علی در مقابل چشمان مردم به صراحت موضوع تاریخ و گذشته را بیان میکند که ظلم، سرکشی و خودخواهیها چگونه منجر به خونریزیها و انقلابها خواهد شد. این نمونههای تاریخی که مردم دارای تقوای اجتماعی و روحی از فرو رفتن در مکتبها، مسایل، برنامهها و شعارهای شبههانگیز خود را نگه دارند تا دوباره تاریخ گذشته تکرار نشود، فرمود: گرفتاریهای شما دوباره برگشت، گرچه به ظاهر اسلام و در لباس اسلامند ولی همان گرفتاری است که پیامبر در مقابل آن شرکها، خودخواهیها، وحشیگریها و امتیازات منبعث شد. این گرفتاری شما همان گرفتاری است. گرچه اینها (مخالفین من) در شعار اسلام و لباس اسلام هستند ولی آن بصیرتی که خداوند به من عنایت کرده باطن و اندیشه‌های جاهلیت و کفرآمیز اینها را میبینم. این مردم که در لباس اسلام و در پناه اسلام و به جاهلیت برگشته‌اند مینگرند که حتی نماز میخوانند، درصفت جماعت هستند و شعار قرآن میدهند

پس از این دو تذکر، علی میفرماید: پس برنامه چیست؟ همه باید به هم آمیخته شوند. این دیوارها و سدهای طبقاتی بین قریش و عرب و عجم و موالی همه باید برداشته شود. پس از آن این به همریختگی غربال شود. دانه‌های درشت متعهد و متقی و آنهایی که اسلام را دریافته‌اند و پای اسلام ایستاده‌اند شناخته شوند و نخاله‌ها بیرون بروند. این برنامه انقلابی علی است. به همریختن آن نظامات فاسد و فاصله‌ها و بالا آمدن شخصیت‌های متعهد و از میان رفتن و برکنار شدن نخاله‌های خودخواه و فرصتطلب و بعد یک ترتیب اجتماعی نو، اجتماع انقلابی و پیشرو. امروز هم ما دچاریم. اگر این مسیر و برنامه علی در انقلاب اسلامی ما پیش نرود باید به طور یقین بدانیم که به جای اول برخواهیم گشت. علی سپس میفرماید: آنقدر باید زیر و رو شود که پائینها، پایین شهرها، محرومها، زیر پا مانده‌ها، آنهایی که نفس ندارند، ناله‌شان به گوش نمی‌رسد بالا بیایند و خودخواههایی که برگرده مردم سوارند به زیرکشیده شوند. گرچه طلحه و زبیر باشند. گرچه در مقابل پیغمبرش مشیر زده باشند. گرچه خویش نزدیک پیغمبر باشد. باید بروند کنار، از این انقلابیتر شما هیچ خطبهای از رهبری در دنیا شنیده‌اید؟

چه کسی مجری قانون اساسی باشد؟

آیت‌الله طالقانی افزود: اگر انقلابی که علی آن روز گفت و امروز هم صدایش به گوش همه مسلمانان و شما میرسد تداوم پیدا نکند هر کاری، هر اندیشه‌ای و هر تقنین قانونی کم‌اثر یا بی‌اثر خواهد بود. مگر ما در مشروطیت هفتاد و خورده‌های سال پیش قانون اساسی نوشتیم؟ چقدر مرفی ... غیر از چند قسمتش همه مسایل زنده، ولی چه شد؟ برای این که همینقدر قانون اساسی تدوین شد توده انقلابی مردم خیال کردند کار تمام شده و رفتند دنبال زندگی خودشان. دوباره همانهایی که در اطراف دربار محمدعلیشاه و قاجار بودند، آن اشراف و طبقات آمدند داخل مجلس و از این میان رضاخان آمد بیرون. اگر انقلاب تداوم پیدا نکند هر اندیشه‌ای، هر کاری که بکنیم علاج ارتجاع و برگشت به وضع جاهلیتی که علی اعلام خطر کرده نیست. من نمیخواهم نفی کنم. باید قانون اساسی هم نوشته و هم تدوین بشود ولی هشیار باشیم. این قانون اساسی مسالهای است و اصولی روی کاغذ، مجریاش کیست؟ شما مردم. شما مردم چه

وقت می‌توانید یک قدرت اجرایی قوی باشید و این اصول آزادیبخش رایپاده کنید؟ وقتی انقلابی باشید. لغزشها، اشتباهات و کجرویها به تدریج به جای این که انسان سوار برکار و مسلط بر اوضاع باشد بر انسان حاکم میشود. چشم و گوش بسته افراد و جماعات و امت را به یک جهتی میکشند. جهت انحرافی تا این که به حد سقوط میرسانند. علی میفرماید: اشتباهات، لغزشها و کجرویها مانند اسبهای چموشی است که سوارانی بر آن سوار شده‌اند و افسارها گسیخته شده و اختیار از دست سوارکار بیرون رفته و یکسره سوارکار را به طرف پرتگاه و جهنم میبرد. اما تقوی خودداری از گناه، ضبط نفس، در تحت هر شعاری نرفتن، تحریک‌شدن، گول نخوردن، تقوای فکری، تقوای اخلاقی، و تقوای اجتماعی مکتبهای رهرو و رهواری هستند که سوار بر آنها به آسانی میتوان به مقصد خود رسید و زمام امور را به دست گرفت و آنرا به طرف بهشت سوق داد.

خاطره بدنام دمکرات

امیدواریم این عیدبزرگ و باعظمت برای همه ما منشاء خیروبرکت باشد. اجتماعات بسیارعظیم، نمازهای جمعه بسیار باشکوه و پرمعنی، وحدت در هدف، وحدت در رهبری، اینها همه برکت و خیر برای ما بود. ولی متاسفانه در اواخر این ماه پر برکت ماه روزه، ماه تقوی، ماه توجه به خدا، ماه همبستگی وجدان مسلمانها، یکعده مردم جانی این برکت و خیر را آلوده کردند. مردمی که در آنجا از هیچ جنایتی فرو گذار نکردند و تازه اسم خود را هم دمکرات میگذارند. دمکراتی که مردم را به گلوله میندند. مردم مظلوم، مردم بیچاره، مردم بیطرف، پاسدارها و بیمارها، خاکبرسرشان. چقدر نام دمکرات همیشه برای این کشور خاطره بدی داشته است. بعد از جنگ بینالمللی اول یکعده دمکرات پیدا شدند. سرنخشان معلوم نبود کجا هست. همه چیز را به هم ریختند، ترور کردند و بعد از آن که قدرت متمرکز شد آنوقت پیروان بیچاره و مستضعف را تنها رها کردند و گریختند. پس از جنگ بینالمللی دوم (۱۳۲۰) دیدید دمکراتهای آذربایجان چه کشتارهایی کردند؟ همینکه قدرت مرکزی قوی شد فرارکردند و مردم بیچاره را مقابل گلوله قرار دادند. امروز هم همان چهرهها هستند، به اسم دمکرات یکعده افراد بیچاره

و مستضعف را با شعارهای فریبنده جمع کردند، اگر یک مقدار فشار زیاد شد که شده سران آنها فرار میکنند. اینها چه مکتبی دارند؟ چه میگویند؟ چه میخواهند؟ مگر بارها اعلام نشده که شما برادرهای کرد هر پیشنهادی دارید بیاید مطرح کنید تا رسیدگی شود. آنقدر که در امکان هست انجام داده میشود دیگر چه میخواهند اینها؟ اگر میخواهند کردستان را تجزیه کنند در دامن چه کسی میخواهند قرار بگیرند؟ بهتر از دامن اسلام، رهبران اسلامی و مردم مسلمان؟ من یقین دارم چنین اندیشه‌های در توده مردم کردستان نیست و بارها نیز اعلام کرده‌اند. جز خودخواهی، جاهطلبی و بلندپروازی مثل همه حزب‌بازیهایی است که عده‌های را جمع میکنند تا شعاری بدهند و کلاه دیگران پس معرکه باشد پیش از اینکه ارتش دخالت کند از برادران کردمان انتظار داشتیم خود آنها این آتش را خاموش کنند. چرا نمیکنند؟ ای برادران مسلمان، ای خواهران مسلمان کرد. ای کسانی که میدانید دل من برای شما و فشارهایی که بر شما وارد شده دلسوز هستند چرا باید آلت دست مشت‌خیز خودخواه و خودپرست شوید؟ چرا اینطور چهره مردم بزرگوار و مرزدار کرد باید آلوده شود؟ خدا لعنت کند آنهایی را که این فتنه‌ها را ایجاد میکنند در این روز عید صد بار بر آنها لعنت ما چقدر سعی کردیم با مذاکره، مهربانی و دور هم نشستن مسایل را حل کنیم. چه با این جوجه کمونیست‌های داخل خودمان و چه با آنها یک مشت جوان احساساتی ۳۰ ساله خیال میکنند قیم همه مردمند. قیم همه زنان ما هستند، زنها حقشان پایمال شده، مگر خودشان نمیتوانند پایداری کنند. کارگرا حقشان به تو چه که به دست نه زده و نشستهای و فقط اشعار میدهی؟ این جوانهای مسلمان ما هستند که در آفتاب تابستان با زبان روزه در روستاها کار میکنند. آنجا نشستهای و فقط شعار میدهی؟ من خودم را برای دفاع از اینها داشتم فدیہ می‌کردم. حتی تنگنظرها و اندکینها مرا متهم می‌کردند. خود رهبر به من می‌فرمود چرا مسامحه میکنید در برابر اینها؟ گفتیم شاید به نصیحت، موعظه و تغییر اوضاع و شرایط جذب مردم شوند. اما حوصله همه را سر آوردند، رهبری دلسوز را به خشم آوردند. حالا جزای اعمالشان را بکشند. دیگر در میان مردم جایی ندارند، بروند فکر دیگری کنند.

آیت‌الله طالقانی در خطبه دوم خود مجدداً به خطبه انقلابی علی پرداخت و به نقل از آن گفت: مردم بصیر دارای بینش که بهشت و دوزخ را در مقابل خود می‌بینند باید از فتنه‌جوییها و انحرافها خود را دور نگهدارند و در این مسیر نهایی حرکت را در نظر داشته باشند. مردم پیشرو و شتابان بسوی کمال، خیر و حق نجات میابند. آنهایی که کوتاه می‌آیند در انجام وظیفه، در میان آتشیایی که خود بر می‌افروزند سقوط خواهند کرد. راست روی و چپ روی بسوی گمراهی است. اینها اصطلاحات قرن اخیر است اما علی در آن روز مسایلیش زنده و امروزی است. من این عبارت را برای عده‌ای از نمایندگان و برادران عرب سفرای آنها میخواندم که پرسیدند از کیست؟! بیچاره‌ها از نه‌جالبلاغه خبر ندارند، ما نتوانستیم منطق شیعه را به دنیای خودمان برسانیم. خیال کردند این عباراتی است که اخیراً جعل شده است گفتیم این عبارت از نه‌جالبلاغه و از علی است. آیا این تجربه را ما ایرانیان نداشتیم؟ همیشه یا از راست گرایان متعصب جامد و یا از خوارج نهروانی و چپ گراهای مکاتب دیگر ضربه خورده‌ایم. راه وسط، صراط مستقیم جاده‌ای است که کاروان بشر را به سر منزل نجات و سعادت میرساند. علی میفرماید: قرآن بر همین مبنی است. عاقبت خیر در همین طریق وسطی است. مردم پر ادعای کم کار و فریب کار در حکومت، از بین میروند. آنها که تهمت میزنند و دروغ می‌باوند دستشان خالی است. فقط مردم عبادت این وسط میتوانند راه انقلاب علی را پیش ببرند. کسی که روبروی انقلاب بایستد باید هلاک شود، باید نابود شود، انقلاب، انقلاب محرومین، توده مسلمان، پیروان قرآن و توحید است. هرکس از این مسیر منحرف شد باید پایمال شود. در محیط تقوا ریشه زراعت هیچکس خشک نخواهد شد، همه به آمال دنیوی و اخروی خود میرسند. در خطبه انقلابی خطاب به ضدانقلابی‌ها آمده است: بروید درخانه بنشینید. خودتان را اصلاح کنید تا جامعه شما را بپذیرد. اگر واقعاً توبه کردید و برگشتید، توبه پشتیبان شما است و شما را دستگیری خواهد کرد اگر کسی کار خیری کرد و خیری به او رسید از هیچکس جز خدا ستایش نکند. اگر کسانی منحرف شدند و گناه کردند فقط خودشان را سرزنش کنند. من به همه برادران ارتشی و پاسدار که به پاره اعزام شده‌اند همان توصیه امام را میکنم. فقط کسانی که معترض

جان و ناموس و حیثیت مردم شده‌اند باید معدوم شوند. آنهایی که فریب خورده اند هما نظوری که علی فرمود: رحمت خدا بالای سرشان هست و ما مسلمانها و همه مسلمانها از آنها خواهیم گذشت.

در قیطریه

در قیطریه، که سال پیش در همین روز، میعادگاه هزاران مسلمان جان بر کف نهاده بود امسال نماز عید گزارده نشد. برگزارکنندگان محلی باوجودی که زمین قیطریه ازقبل هموار و آماده شده بود بهتر دانستند که به دلیل گرمای هوا و نبودن سایه در این قسمت محل نماز را به محوطه کاخ نیاوران منتقل کنند و این موضوع از صبح به وسیله بلندگوهای سیار به اطلاع اجتماع کنندگان رسید. و به این ترتیب در محوطه کاخ نیاوران، در چند قدمی کاخ‌های مجلل شاه مخلوع و فرزندانش نماز عید فطر به امامت آیت‌الله مصطفوی در زیر سایه درخت‌های تناور و برروی چمن سرسبزکاخ برگزارشد.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۶/۳)

اطلاعیه فرمانده پاسداران انقلاب ارومیه: افراد و گروههای غیر مسوول، حق خلع سلاح دیگران را ندارند.

ارومیه - حجت الاسلام «غلامرضا حسنی» فرمانده پاسداران انقلاب اسلامی ارومیه به عناصر فرصت طلب و ضد انقلابی که بخواهند با ارتکاب به اعمال تجاوزکارانه به انقلاب اسلامی ایران لطمه وارد آورند هشدار داد که در دادگاه انقلابی محاکمه و مجازات خواهند شد. در اطلاعیه که بهمین منظور انتشار یافته آمده است در مواردی که لشکر ۶۴ ارتش جمهوری اسلامی ایران با ضد انقلابیون و سران خائن حزب دموکرات در گیری پیدا کنند و فرصت طلبان بخواهند با غارت و سرقت و تهدید و قطع درختان و اهانت نسبت به برادران کردما به تهضت اسلامی ایران لطمه زنند مجاهدین مسلح موظف به دستگیری و تحویل آنان به دادگاه انقلابی هستند.

در همین اطلاعیه گفته شده خلع سلاح عمومی از وظایف ارتش جمهوری اسلامی و یا سپاه پاسداران و دیگر قوای انتظامی است و در صورتی که کسی ویا گروه دیگری مبادرت به آن کار نماید دستگیر و تحویل دادگاه خواهند شد.

«حجت الاسلام حسنی» در این اطلاعیه ضمن تاکید بر برادری دینی مردم مسلمان کرد با دیگر برادران دینی ایران از آنان خواسته است با دستگیری و تحویل مقامات خائن حزب منحل دموکرات کردستان بوظیفه شرعی خود عمل کنند.

(کیهان ۱۳۵۸/۶/۴)

نامه شورای انقلاب اسلامی مهاباد به آیت الله العظمی شریعتمداری

حضور حضرت آیت الله العظمی حاج سید کاظم شریعتمداری دامت برکاته!

در این لحظات حساس و سرنوشت ساز که ملت مسلمان ایران بیش از هر وقت احتیاج به وحدت دارد ما نمایندگان مردم مهاباد از آن مقام روحانی تقاضا داریم برای جلوگیری از نفاق و خونریزی و رودررو قرار دادن برادران مسلمان شیعه و سنی و ترک و کرد با استفاده از نفوذ معنوی و مرجعیت خود اقدام عاجل مبذول فرمایند تا توطئه افراد ناپاک و مغرض نتوانند تخم کینه و عداوت را در میان مردم پاشیده و باعث بوجود آمدن فاجعه دردناکی که مسلماً به زیان ملت خواهد بود نگردد. عبدالرحیم عباسی- از طرف رییس شورای انقلاب اسلامی مهاباد

(اطلاعات ۱۳۵۸/۶/۴)

افرادی که اسلحه غیر مجاز خود را تحویل ندهند تیرباران میشوند.

آیت‌الله آذری قمی دادستان انقلاب اسلامی مرکز در پی ملاقات با امام خمینی دیشب اعلام کرد: هر یک از گروهها یا افرادی که اسلحه غیرمجاز داشته باشند و آنرا مخفی کنند و تحویل مقامات دولتی یا سپاه پاسداران انقلاب ندهند، به عنوان مفسد فی الارض شناخته شده و تیرباران میشوند. دادستان دادرای انقلاب اسلامی مرکز، اضافه کرد: یکی از احکام اسلام این است که اگر کسی مجهز به سلاح شود و علیه اسلام بخواهد اقدام کند، مفسد فی الارض شناخته شده به مرگ محکوم میشود. آیت‌الله آذری قمی، در مورد زمان مقرر برای تحویل اسلحه گفت: این دستور فوری است و نیاز به زمان دارد، زیرا تمام اسلحهها را میتوان در یک روز تحویل مقامات مسوول داد. و در این امر، هیچگونه استثنایی برای هیچیک از گروهها و یا سازمانها و افراد در نظر گرفته نمیشود و کلیه افراد غیر مجاز، باید هر چه زودتر سلاحهای خود را تحویل مقامات دهند. آیت‌الله آذری قمی همچنین افزود: این دستور، به منزله یک حکم رسمی است و کلیه اعضاء سپاه پاسداران، پاسداران کمیتهها و ماموران انتظامی کشور موظف به اجرای آن هستند و باید در تمام ساعات شبانه روز اگر به کسی یا وسیله نقلیه‌ای ظنین شدند آن وسیله را متوقف کنند و پس از بازرسی در صورتی که در آن وسیله اسلحه‌ای غیرمجاز باشد، توقیف کنند. آیت‌الله آذری قمی همچنین گفت: من خدمت امام بودم و ایشان گفتند هیچکس حق ندارد اماکن دولتی را غضب کند و من هرگز دستور نداده‌ام که مکان غضبی در تصرف گروهی یا سازمانی باشد و این مطلب را که من اجازه داده‌ام سازمان مجاهدین خلق در ساختمانهای دولتی بمانند، به من نسبت داده‌اند و من تکذیب میکنم.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۶/۴)

کیهان برای نخستین بار فاش میکند:

مواضع مهاجمان سقز چگونه در هم کوبیده شد .

محمد نریموسایی خبرنگار کیهان، دیروز به سقز رفت و ضمن دیدار از این شهر جنگ زده و گفتگو با مقامهای مسئول محلی و فرمانده جدید پادگان سقز، گزارشی فرستاد که با هم می‌خوانیم:

حدود ظهر دیروز، با یک هلیکوپتر نظامی در معیت عکاس کیهان از کرمانشاه به مقصد سقز، پرواز کردیم. وقتی هلیکوپترها، برای سوختگیری در پادگان سنندج فرود آمد، شاهد سقوط یک هلیکوپتر (شنوک) نظامی در این پادگان بودیم. این هلیکوپتر که متعلق به هوا نیروز و حامل حدود دو تن اسلحه و مهمات برای حمل به پادگان سقز بود در محوطه پادگان سنندج به علت نامعلومی سقوط کرد. با سقوط این هلیکوپتر، هر قطعه‌ای از آن به گوشه‌های پرتاب شد و به دنبال آن، صدای انفجار مهمات داخل هلیکوپتر، بقدری شدید بود. که تمام پادگان سنندج را به لرزه درآورد .

بر اثر وقوع این حادثه، حدود دو ساعت در پادگان سنندج معطل شدیم و سپس در حالیکه دو هلیکوپتر جنگی، هلیکوپتر حامل ما را اسکورت میکردند از پادگان سنندج به سوی سقز پرواز کردیم .

در سنندج، حجت الاسلام امینی واعظ مشهور همدانی که نمایندگی امام خمینی و حضرت آیت‌الله العظمی شریعتمداری را در سقز بر عهده دارد همراه ما، سوار هلیکوپتر شد. وی از جمله سرنشینان هلیکوپتری بود که در پادگان سنندج سقوط کرده بود و قبل از اینکه هلیکوپتر منفجر شود توانسته بود بطرز معجزه آسایی، خود را به بیرون پرت کند و جان عده‌ای دیگر از سرنشینان را نجات دهد .

من در داخل هلیکوپتر و در فاصله سنندج تا سقز با حجت الاسلام امینی در باره حوادث خونین سقز، گفتگو کردم .

نماینده امام و آیت‌الله العظمی شریعتمداری به من (نریموسایی) گفت: کسانی که تا دیروز و دیشب، تمامی شهر سقز را در کنترل خود داشتند افراد مسلح حزب منحلہ دموکرات کردستان، فدائیان خلق،

کمونیهستها و عمال امپریالیسم و آمریکا بودند و همین افراد، طی چند روز گذشته، شهر سقز را به آشوب و خاک و خون کشیدند.

کمک امریکائیان به ضد انقلاب

حجت الاسلام امینی افزود: طی مدت یک ماهی که در سقز بودم، گزارشهای زیادی در باره منطقه کردستان عموماً و شهر سقز خصوصاً در یافت داشتم. براساس این گزارشها، بودجه و مهمات افراد مهاجم را آمریکا تامین میکند و این کمکها از طریق مرز عراق ماوارد کشور میشود رابط اصلی بین عمال امریکا و افراد ضد انقلاب در کردستان، برادر سالار جاف نماینده معدوم مجلس شورای ملی است و او با عواملی که در اختیار خود دارد، هر نوع کمک لازم را به ضد انقلاب میکند.

حجت الاسلام امینی اضافه کرد: واقعه خونین سقز از آنجا شروع شد که ضد انقلاب میخواست کانون جدیدی از بحران در کردستان به وجود آورد و کسانی که خواستار به وجود آوردن چنین بحرانی بودند از هر لحاظ مسلح بودند و حتی تانک، کامیون، لندروور و سلاحهای سنگین نیز در اختیار داشتند و بر اساس تحقیقاتی که کردیم مسلم شد کلیه وسایل جنگی از طریق مهاباد به سقز فرستاده میشود و این بدان جهت بود که پادگان مهاباد در اختیار حزب دموکرات کردستان است

نقش فانتومها در نبرد

حجت الاسلام امینی سپس به نقش فانتومهای ارتش جمهوری اسلامی اشاره کرد و گفت: زمانی که از نقشه این افراد آگاهی یافتیم برای انهدام وسایل جنگی مهاجمان ابتدا مواضع مهم توسط هلیکوپترهای عظیم شنوک، مورد شناسایی قرار گرفت و سپس فرمانده پادگان سقز، ضمن تماس با فرمانده نیروی هوایی، درخواست اعزام چند فروند جت فانتوم برای بمباران این مواضع کرد و در پی آن، فانتومهای نیروی هوایی موفق شدند تانکها، کامیونها و تجهیزات جنگی عوامل مهاجم را سریعاً نابود کنند.

توطئه شهادت فرمانده تیپ

نماینده امام و آیت الله العظمی شریعتمداری در این گفتگو جزئیات توطئه خائنانه‌ای را که منجر به شهادت فرمانده تیپ سقز شد تشریح کرد و گفت:

وقتی ستون اعزامی ارتش قصد ورود به سقز را داشت عده‌ای از افراد محلی سقز، به بهانه، استقبال و گلباران افراد تیپ به خارج شهر رفتند. هنگامی که سرهنگ فراشائی فرمانده تیپ، با پرچم سفید که علامت صلح است با خوشحالی به سوی این عده آمد، ناگهان رگبار مسلسل به سوی او و افراد تیپ باریدن گرفت و طی آن، علاوه بر فرمانده تیپ، عده‌ای دیگر از افسران و درجه داران به شهادت رسیدند.

حجت الاسلام امینی افزود: بررسی‌ها نشان می‌دهد که در این توطئه، ملا عبدالله محمدی امام جمعه سقز نیز دست داشته است. مهاجمان، حتی جنازه سرهنگ شهید را دو روز نزد خود نگهداشته و از تحویل آن خودداری می‌کردند.

وی در مورد تقویت نیروهای پادگان سقز گفت: سه ستون زرهی از شهرهای خرم آباد، زنجان و همدان برای کمک به افراد مستقر در پادگان سقز وارد این شهر شده‌اند. اگر چه به ستون‌های اعزامی در بین راه، حمله شد، اما آنها توانستند نیروهای خود و پاسداران را زیر رگبار شدید مهاجمان وارد پادگان سقز کنند.

حجت الاسلام امینی در پایان تأکید کرد که عوامل مسلح حزب دموکرات، چند بار به او سوء قصد کرده‌اند، اما او هر بار توانسته است از مهلکه بگریزد و بخاطر اینکه به ساکنان خانه‌های مجاور حسینیّه سقز که محل اقامت او بوده آسیبی نرسد به پادگان سقز، پناه برده است.

(کیهات/۶/۵/۱۳۵۸)

امام خمینی نماینده‌های به کردستان فرستادند .

از سوی امام خمینی رهبر انقلاب اسلامی‌ایران حجت الاسلام حسنی کرمانی ماموریت یافت برای از میان برداشتن مشکلات مساله کردستان با همکاری مسوولان مربوط اقدام کنند امام تاکید کردند که جنایتکاران منطقه کردستان و سران آنها باید سرکوب شوند. متن دستور امام خمینی خطاب به حجت الاسلام حسینی کرمانی چنین است :

بسمه تعالی

جناب مستطاب حجت الاسلام آقای حاج شیخ حسین کرمانی دامت افاضاته:

با توجه به آشنائی که جنابعالی نسبت به منطقه کردستان دارید مقتضی است مسافرتی بدانجا نموده و با علمای اعلام و روحانیون محل و هم چنین ارتش و ژاندارمری و سپاه پاسداران و کلیه افراد ذیصلاح در رفع مشکلات و کمبودهای منطقه سعی کافی را مبذول دارید و به هر نحو به نظر جنابعالی و آقایان مصلحت بود، . در حل مساله اقدام نمائید. مقصود آن نیست که با جنایتکاران که بر سران آنها هستند مذاکره کنید آنان باید سرکوب شوند. از خدای تعالی موفقیت همگان را در راه خدمت به اسلام و مسلمین خواستاریم. والسلام علیکم ورحمت الله. ۵شهر شوال ۱۴۹۹ -روح الله الموسوی الخمینی

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۶/۶)

آیت‌الله العظمی شریعتمداری: هر حق قانونی که استانهای دیگر دارند کردستان هم دارد.

دولت جمهوری اسلامی‌مجبور است بر حسب وظیفهای که دارد امنیت را در تمام مملکت برقرار سازد.

مشهد - خبرگزاری پارس: حضرت‌آیت‌الله العظمی آقای حاج سید کاظم شریعتمداری که چند روز قبل از ماه مبارک رمضان برای زیارت مرقد مطهر امام رضا علیه‌السلام و گذراندن‌این‌ایام به مشهد آمده بودند

ساعت هشت و ده دقیقه بامداد دیروز با هواپیمایین شهر ره به مقصد تهران و قم ترک گفتند. در فرودگاه گروه زیادی از علما و روحانیون و طبقات مختلف مردم مشهد حضرتآیت‌الله العظمی شریعتمداری را بدرقه کردند .

حضرتآیت‌الله العظمی شریعتمداری قبل از ترک مشهد در فرودگاه‌های شهر در فرودگاه‌های شهر در یک مصاحبه اختصاصی با خبرنگاری پارس در مشهد نقطه نظرهای خود را در مورد مساله کردستان میان داشتند و گفتند کردستان و اهالی آن عضو از اعضای جامعهایرانند و هیچ وقت مردم مسلمان کردستان اجازه نخواهد داد که یک عضو سالم بدست جراحان جنایتکار با عمل جراحی بیمورد بریده شود .

حضرتآیت‌الله العظمی شریعتمداری در پاسخین سؤال خبرنگاری پارس نظر حضرتآیت‌الله العظمی در خصوص کردستان چیست گفتند مردم کردستان اکثر ا مسلمانند و ایرانی و همه آنان برادران و خواهران ما هستند و این جنگ و درگیری به آنها تحمیل شده و کسانی که آتشین جنگ را افروختهند باید فکر کنند برای چه می‌جنگند اگر آنان حقوق قانونی استان و منطقه خود را می‌خواهند احتیاج به جنگ و درگیری ندارد دولت و ملتاینان کردستان را یکی از استانهایایران می‌شناسد و هر حق قانونی و شرعی که استانهای دیگر دارند آنجا هم دارند و اگر پیش از این صحبت‌های دیگری در کار است مثلا صحبت انفعال و تحریریه در کار است باید بدانند که این کار شدن نیست زیرا ملتایران بهیچ وجه باین نوع خواسته‌ها موافقت نخواهد کرد و از طرفی ارتش هم پاسدار تمامیت ارضیایران بوده و هیچ گاه نخواهد گذاشت که مساله تجزیه‌طلبی عملی شود و آنان به موقع به وظیفه خود عمل خواهند کرد موضوع دیگر این است که آیا آتشافروزی جنگ کردستان به اعتبار قدرت خودشان می‌خواهند این جنگ را ادامه دهد یا تکیه به قدرت خارجی دارند اگر به اعتبار خودشان باشد دولتایران و ارتشایران از عهده آنان بر می‌آید و اگر به تحریک یک قدرت خارجی باشد باید بدانند که (الملک عقیم) سیاست پدر و مادر نمی‌شناسد دولت فردا با مسخر کردن آنها وارد مذاکره میشود و سؤ تفاهمات را حل میکنند و بعد سر آشوبگران بی کلاه میماند و ما تصور میکنیم که کردستان و اهالی کردستان عضوی از اعضای جامعهایرانست و هیچ وقت

مردم مسلمان کردستان را دست نخواهد داد که یک عضو سالم بدست جراحان خیانتکار با عمل جراحی
بیمورد بریده شود .

حضرت آیت الله العظمی شریعتمداری در پاسخ به این سؤال که چه پیامی برای مردم کردستان دارید گفتند:
ما نصیحت میکنیم آنان که در سر فکر آشوبگری دارند بدانند که با جنگ هیچ مشکلی حل نمیشود و
راضی نشوند که در این بین خونهای بیگناهی ریخته شود مادرهایی داغدیده شوند، و خرمن هستی
مردمی بر باد رود و نتیجهای عم عاید نگردد بهتر است که مردم کردستان به اینایه شریفه عمل کنند .
و ان طائفان من المومنین اقتلوا فاصلحو ا بینهما فان نعت اهدیها علی الاخری فقاتلوا النبی تبعی حتی
تبعی علی امرالله فان فات فاصلحو ا بیتهما بالعدل و اقسطوا ان الله یحب المقسطین. انما المومنین
تخوت فاصلحو بین اخویکم .

یعنی دو گروه از مؤمنین وقتی که هم در جنگ درآمدند سعی کنید که بین آنها صلح برقرار شود لذا
باید آتشبس نمود و صلح را برقرار ساخت و اگر مطلبی دارند نمایندگان بفرستند که با دولت مذاکره کرد
و سوء توهمات را رفع کنند و این را بدانند که قرآن میفرماید که اگر یکی از گروهها حاضر به صلح نشدند
با آنان جنگ کند تا اینکه به فرمان خدا گردن نهند و اگر گردن نهادند بین آنان با عدل وارد سازش
شوید این معنایش این است که گروه متعددی باید صلح کنند یا قبل از ادامه جنگ و یا بعد از مغلوب
شدن و البته صلح اول بهتر از صلح پس از جنگ و مغلوب شدن است و به صرفه آنهاست و باعث حفظ
دماء مردم است لذا کسانی که آتش جنگ را افروخته‌اند و یا مشغول درگیری و جنگ شده‌اند باید
سلاحهای خود را بر زمین بگذارند و از در صلح و آشتی در آیند زیرا بالاخره روزی باین کار مجبور خواهند
شد و با تمام علاقهای که به مردم مسلمان کردستان داریم ولی این مساله را نیز نباید فراموش کنیم که
دولت جمهوری اسلامی مجبور است بر حسب وظیفهای که دارد امنیت را در تمام مملکت برقرار سازد.

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۶/۶)

اظهارات حجت الاسلام حسنی در نقده

ارومیه - خبرگزاری پارس: ۵۸/۶/۶ حجت الاسلام غلامرضا حسنی فرمانده شورای انقلاب اسلامیارومیه که برای بازدید از وضع منطقه شهرستان نقده وارد این شهر شده بود در مسجد جامعین شهرستان از همکاری برادران کرد و ترک در سازندگی منطقه یاد کرد و گفت آن عده از برادران کرد که تحت تبلیغات گمراه کننده حزب منحل دموکرات فریب خورده‌اند اگر در مسیر انقلاب اسلامی ایران قرار بگیرند با آغوش باز از آنان استقبال خواهد شد وی یادآور شد کسانی که به هر عنوان مزاحمتی برای خواهران و برادران کرد ما در این منطقه که با پیوسته‌اند فراهم سازند در دادگاه عدل اسلامیمحاكمه خواهد شد .

حجت الاسلام محرر یکی از روحانیون نقده از جنگ تحمیلی شهرستان نقده که چندی پیش بین برادران کرد و ترک به وقوع پیوست و طی آن خسارات مالی و جانی فراوانی به منطقه وارد کرد اظهار تأسف نمود و آمادگی مردم نقده را در حراست از دستاوردهای انقلاب اسلامی اعلام داشت.

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۶/۷)

اعلام همبستگی پیروان طریقه نقشبندیه با جمهوری اسلامی

کرمانشاه - خبرگزاری پارس: دکتر محمد عابد سراج الدینی، شیخ عدنان یاسین حسینی و ملا عمر صالحی که از سوی شیخ محمد عثمان نقشبندی جهت ملاقات با حضرت آیت الله العظمی خمینی عازم قم هستند، در کرمانشاه با آیت الله حاج شیخ عبدالجلیل جلیلی ملاقات کردند و پیام رهبر طریقه نقشبندیه را به ایشان رساندند. به گزارش خبرگزاری پارس نمایندگان شیخ محمد عثمان نقشبندی در این ملاقات همبستگی پیروان طریقه نقشبندی را با جمهوری اسلامی ایران به رهبری امام خمینی اعلام داشتند.

(کیهان ۱۳۵۸/۶/۷)

اظهارات حجت الاسلام حسنی

ارومیه - حجت الاسلام غلامرضا حسنی فرمانده شورای انقلاب اسلامی ارومیه که برای بازدید از وضع منطقه شهرستان نقده وارد این شهر شده بود در مسجد جامع این شهرستان، از همکاری برادران کرد و ترک در سازندگی منطقه یاد کرد و گفت: آن عده از برادران کرد که تحت تبلیغات گمراه کننده حزب دمکرات کردستان، فریب خورده‌اند اگر در مسیر انقلاب اسلامی ایران قرار گیرند، با آغوش باز از آنان استقبال خواهد شد. وی یادآور شد: کسانی که به هر عنوان مزاحمتی برای خواهران کرد ما در این منطقه که به ما پیوسته‌اند فراهم سازند در دادگاه عدل اسلامی محاکمه خواهند شد. حجت الاسلام محرر یکی از روحانیون نقده از جنگ تحمیلی شهرستان نقده که چندی پیش بین برادران کرد و ترک به وقوع پیوست و طی آن خسارات مالی و جانی فراوانی به منطقه وارد کرد، اظهار تأسف نمود و آمادگی مردم نقده را در حراست از دستاوردهای انقلاب اسلامی ایران اعلام داشت.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۶/۸)

اطلاعیه

این اطلاعیه امروز از سوی حاج شیخ حسین کرمانی نماینده امام خمینی در منطقه کردستان و کرمانشاهان منتشر شد :

بسمه تعالی

بااطلاع اهالی محترم استان‌های کردستان و کرمانشاهان میرساند که با توجه بفرمان عفو عمومی امام خمینی جز سرکردگانی که عامل آشوب و کشتار مردم بیگناه بودند، کلیه کسانی که اغفال و به عضویت حزب دموکرات در آمده اند در صورتیکه به محل خود باز گشته و اسلحه خود را تحویل دهند در پناه

دولت جمهوری اسلامی از هر گونه تعقیب و محاکمه در امانند. در این مورد به شکایت افراد مغرض که ناشی از اختلاف نظرهای شخصی است هیچگونه ترتیب اثر داده نمیشود .

حقگو استاندار آذربایجان غربی دیروز در گفتگویی با خبرنگاران اعلام کرد: برابر اطلاع واصله گویا سران عمده حزب منحله دمکرات از مهاباد خارج شده‌اند و به نقطه دیگری رفتند. استاندار آذربایجان غربی افزود: اوضاع در حال حاضر آرام است و نیز مشکلی که وجود دارد کمبود مواد نفتی در بعضی از مناطق است و طبق اظهار فرماندار مهاباد کمبود مواد نفتی در این شهر مشاهده میشود و وضع منطقه آرام است .

وی در مورد تامین مواد نفتی مردم منطقه گفت: متأسفانه به علت ناامنی در جاده‌ها رانندگان نفتکشها حاضر به حمل نفت و دیگر مواد نفتی نیستند. حقگو همچنین گفت: هنوز از نتیجه اقدامات تحویل چهار جسد برادران ما که اعدام شده بودند گزارشی نرسیده است.

(کیهان ۱۳۵۸/۶/۹)

آیت‌الله صدوقی: اگر دشمن سرکوب نشود؛ امام به کردستان می‌رود.

یزد - خبرنگار کیهان: «اگر مختصر کوتاهی در امر کردستان بعمل آید و دشمن را هرچه رودتر سرکوب و منکوب نکنند شخصاً به کردستان حرکت خواهم کرد». این بخشی از سخنان امام رهبر انقلاب اسلامی ایران و فرمانده کل قوا در آخرین دیدارشان با حضرت آیت‌الله طالقانی و هاشم صباغیان وزیر کشور در قم بود.

حضرت آیت‌الله صدوقی رهبری مذهبی و نماینده مردم یزد در مجلس بررسی نهایی قانون اساسی «مجلس خبرگان» که دیروز برای برگزاری نماز جمعه به یزد رفته بود در حضور صدها هزار تن از مردم این شهرستان در بخشی از خطبه نماز جمعه گفت؛ بعدازظهر روز پنجشنبه موقعی که بخدمت امام رسیدم حضرت

آیت‌الله طالقانی و مهندس‌هاشم صباغیان وزیر کشور نیز حضور داشت در محضر امام بیشترین بحث در اطراف کردستان بود و امام خطاب به حاضرین گفت: «اگر مختصر کوتاهی در امر کردستان به عمل آید و دشمن را هر چه زودتر سرکوب و منکوب نکند شخصا به طرف کردستان حرکت خواهم کرد. ما نمیتوانیم شاهد باشیم که کشور ما را تجزیه کنند و جوانان مسلمان ما را شهید نمایند.»

حضرت آیت‌الله صدوقی افزود: در ملاقات آیت‌الله طالقانی و وزیر کشور با امام خمینی گفته شد که شورشیان کرد مهلت خواسته اند تا به خواسته‌های آنها عمل کنیم. اما رهبر انقلاب اسلامی ایران در پاسخ گفت: «بخدا قسم شما را اغفال میکنند آنها دروغ میگویند میخواهند از شما مهلت بگیرند تا تهیه و تدارک ببینند و بیشتر مجهز بشوند» آیت‌الله صدوقی در ادامه خطبه نماز جمعه ضمن تایید اظهارات امام خمینی گفت :

«خاطرتان هست دولت بختیار هم که روی کارآمدگفتند دو هفته به بختیار مهلت بدهید اگر خواسته‌های امام را انجام نداد آنوقت او را سرکوب کنید و در مقام مبارزه با بختیار برآیید همین پیغام بختیار به یزد هم رسید و نامه‌های به من نیز نوشته شد انقلاب عظیم اسلامی ایران را که در دنیا بی نظیر بوده و نهضت مقدسی را که در اقطار عالم بیمانند است آرامکنید تا به مقصود خود برسید ولی ما این نهضت را تا رسیدن به هدف نهایی با شدت تعقیب می‌کنیم تا انشاء الله به پیروزی برسیم در حال حاضر هم عوامل شورشی مهلت میخواهند تا مفاسد شوم و خود را عملی سازند.»

آیت‌الله صدوقی اضافه کرد: در شرفیابی آیت‌الله طالقانی و وزیر کشور امام خمینی گفت: «اگر به اشخاص خدانشناس و یاغی مهلت بدهید و با آنها مذاکره بکنید و یک طوری کنار بیایید بخدا قسم شما را اغفال کرده‌اند مقصود آنها این است ما را آرامکنند و اگر یک روز هم هست دست از جنگ برداریم تا آنها تجهیز قوا بکنند و آخرین ضربه خود را به ما بزنند. اما من تا اوضاع کردستان آرامنشود آرام نخواهم نشست و تا تمام گوشه و کنار این منطقه در اختیار دولت اسلامی درنیاید از پای نخواهم نشست و اگر خودم شخصاً باید حرکتی بکنم به کردستان خواهم رفت و غائله را خواهم خوابانید.»

پس از پایان مراسم نماز جمعه هزاران تن از مردم یزد علیه حزب دموکرات و شورشیان به تظاهرات پرداختند و خواستار سرکوبی رهبران این حزب شدند .

آیت‌الله صدوقی پس از انجام مراسم نماز جمعه برای شرکت در مجلس خبرگان با هواپیما از یزد به تهران بازگشت.

(کیهان ۱۳۵۸/۶/۱۰)

بازدیدهای نماینده امام در غرب کشور

کرمانشاه خبرگزاری پارس حجت الاسلام حاج شیخ حسین کرمان نماینده امام که بمنظور بازدید و بررسی اوضاع منطقه غرب کشور و رفع مشکلات، به این منطقه مسافرت کرده بود، امروز در مصاحبه‌های با خبرنگار خبرگزاری پارس در کرمانشاه گفت: «روز گذشته به اتفاق سرهنگ اخیانی» فرمانده ناحیه ژاندارمری کرمانشاه با هلیکوپتر عازم منطقه نوسود - جوانرود و پاوه شدیم پس از ورود به مناطق مذکور آنچه که مشاهده شد بر خلاف آنچه که شنیده بودیم بود. در هریک از این شهرستانها، مردم با شعارهای درود بر خمینی درود بر رهبر انقلاب امام خمینی کور باد مخالفین انقلاب از ما استقبال کردند. مردم این منطقه چون رژیم شاه سابق به آنان توجهی نداشت در فقر مادی و معنوی زندگی می‌کنند. از ضروریات اولیه زندگی، حتی از قبیل و آب آشامیدنی برق و نان محروم هستند. همگی اعلام می‌داشتند که ما خواهان جمهوری اسلامی هستیم و تا آخرین قطره خون خود را در راه به ثمر رساندن انقلاب اسلامی برهبری امام خمینی، نثار خواهیم کرد. مردم این منطقه پس از اعلام رهبر انقلاب با اینکه اسلحه خود را با قیمت گزافی خریداری کرده‌اند، آنرا به ستاد پاسداران تحویل می‌دهند. «حجت الاسلام کرمانی» افزودند: وضع شهرستانهای مزبور بطور کلی آرام است و برای تعمیر مسجد جامع شهر جوانرود که هزینه آن ۱۰ میلیون ریال برآورد شده است یکصد هزار ریال برای کارهای اولیه آن پرداخت شد. (کیهان ۱۳۵۸/۶/۱۰)

علمای مهاباد، خواستار قطع جنگ در منطقه شدند.

مهاباد: دیشب شهر مهاباد در تب انتظار میسوخت زیرا حدود ۲۰ تن از آقایان و علما و نمایندگان طبقات مختلف مردم و اعضای شورای انقلاب در سالن شهرداری گرد آمده بودند تا تصمیمات مهمی اتخاذ کنند. از جزئیات مذاکرات اطلاعی در دست نیست اما پس از اتمام جلسه، آقایان علما به شرکت مخابرات رفتند و در آنجا متحصن شدند و تلگرامهایی به تهران و کلیه دول اسلامی مخابره کردند. در این تلگرامها آمده است که مردم مهاباد غیر از اینکه کرد و سنی هستند، گناه دیگری ندارند و این همه لشکرکشیها برای چیست؟ بهتر است نمایندگانی از مرکز جهت بررسی اوضاع مهاباد و کردستان به این مناطق اعزام شود و از برادرکشی در شرایط فعلی خودداری گردد. این تلگرامها به حضرت آیت الله العظمی خمینی - حضرت آیت الله العظمی - سید کاظم شریعتمداری - آیت الله طالقانی - نخستوزیر - آیت الله منتظری - سفارتخانههای دول اسلامی و روزنامه‌های اطلاعات - کیهان و بامداد مخابره شده است.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۶/۱۱)

هیاتی به دستور امام خمینی به کردستان رفت.

قم - خبرگزاری پارس: بدستور امام خمینی رهبر انقلاب اسلامی ایران حجت الاسلام معادیخواه باتفاق نماینده وزارت کشور جهت بررسی وضع عمرانی کردستان به این منطقه میروند متن دستور امام باین شرح است .

بسم الله الرحمن الرحيم. جناب حجت الاسلام آقای معادیخواه دامت افاضاته. جنابعالی به اتفاق نماینده وزارت کشور و نماینده جهاد سازندگی و گروهی که انتخاب شده‌اند برای رسیدگی بوضع عمرانی کردستان به آن منطقه بروید و از احتیاجات برادران عزیز کرد اطلاع پیدا کرده و گزارش تفصیلی از کار این گروه را بدهید. تاریخ ۵۸/۶/۱۰ روح الله الموسوی الخمينی (کیهان ۱۳۵۸/۶/۱۱)

در تهران هزاران نفر به دیدار حضرت آیت‌الله العظمی شریعتمداری رفتند.

آیت‌الله العظمی شریعتمداری: از نظر دینی، احترام به ارتش، فعلاً لازم است.

در دومین روز اقامت آیت‌الله العظمی شریعتمداری در تهران هزاران نفر از مردم تهران و شهرستانها در گروههای مختلف به دیدارشان رفتند. در میان دیدارکنندگان دیروز، نمایندگان جامعه یهودیان ایران و همچنین گروههایی از پرسنل نیروهای زمینی و هوایی جمهوری اسلامی به چشم میخوردند. نمایندگان یهودیان ضمن آرزوی سلامتی برای رهبران مذهبی و آرزوی موفقیت برای انقلاب اسلامی ایران، از آیت‌الله شریعتمداری خواستند تا روحانیت، مثل همیشه به حمایت از اقلیتها ادامه بدهد. پرسنل نظامی نیز در حالی که فریاد میکشید ارتش فدای ملت، به دیدار آیت‌الله العظمی شریعتمداری آمد و حضرت آیت‌الله العظمی شریعتمداری نیز سخنانی به شرح زیر خطاب به ارتش و پرسنل ارتش ایراد فرمودند:

بسم الله الرحمن الرحيم

از این که برادران اسلامی ما آقایان ارتشیهها و افراد نظامی تشریف آوردند زحمت قبول فرمودند، اینجا آمدند، برای تبریک آمدند، بسیار متشکر و ممنونیم. البته میدانید همانطور که گفته میشود، انقلاب همه چیز را عوض میکند از جمله معانی کلمات را هم عوض میکند، یعنی به یک لحاظ لغت هم عوض میشود البته نه به این معنی که آن معنی که مورد نظر اهل ادب است که ماهیت کلمه عوض شود. به آن معنی خیر، چون مقصود از معنی عبارت از آن حالتی است که بعد از شنیدن کلمه در ذهن مخاطب نقش میندازد. اگر این حالت را ملاحظه بکنیم قطعاً میتوانیم بگوییم که معنی ارتش هم مثل سایر کلماتی که عوض شده معنی آن عوض شده است و همین توجه به عوض شدن معنی ارتش را به وظایفی که در مقابل خدا و پیغمبر مملکت دارند خوب متوجه میکنند چون سابق وقتی لفظ ارتش شنیده میشد یک معنی وحشت، جدایی، بیگانگی، ظلم، معانی که خوشایند هیچ بشر سالم الفطره نیست و از این جهت بین مردم، مسلمانها و بین ارتش ایران فاصله زیاد بود، بطوریکه حتی ملاقاتها تحت کنترل بود، سانسور بود، یک فرد ارتشی اگر در واقع هم مایل بود منزل یکی از آقایان روحانیها یا مسلمانهای حقیقی

برود و رفت و آمد کند عواقب خوبی برای ایشان نداشت و از طرف دیگر ملاقات با رؤسای ارتش برای روحانیهاچندان عکس العمل خوبی نداشت. از این جهت ازطرفین پرهیز و احتراز بود که با هم متصل نشوند و صحبت نکنند و یک نوع ارتباطی پیدا نکنند که مورد تعقیب بشود چون آنها تصور میکردند که ارتش برای ملت نیست. برای حفظ منافع مسلمانها نیست. مثل سایر دستگاهها برای حفظ دستگاه دیکتاتوری است، یعنی دستگاه دیکتاتوری برای اعمال نفوذ خود احتیاج به قوای انتظامی داشت و قوای انتظامی بیشتر در خدمت دیکتاتوری و گروه مخصوص بود، تا در خدمت مسلمانها و از این نظر شنیدن کلمه ارتش، نظامی، سپهبد، امیر لشکر و سرلشکر و غیره این چیزها خاطره خوبی، تصورات خوبی در ذهن ایجاد نمیکرد. ولی بحمدالله بعد از انقلاب حالا مطلب عوض شده است و معنی این کلمه فرق کرده است الان دیگر کسی که کلمه ارتش را می شنود آن وحشت در او پیدا نمیشود آن فاصله، آن بیگانگی آن نفرت، البته در ارتش اشخاص خوب بودهاند و بعضیها میآمدند مسایل شرعی میپرسیدند و اجازه میگرفتند و مشکلات خود را میگفتند، قطعاً این که عرض میکنم به این معنی نیست که در ارتش مردمان خوبی نبودند، بلکه دستگاه دستگاه خوبی نبود. الان برعکس هر کسی که اسم ارتش و نظامی را میشنود احساس محبت میکند احساس احترام میکند چون میدانند همانطور که آقایان در شعار خود گفتند فعلاً ارتش در خدمت ملت است. نه در خدمت گروه، در خدمت استبداد، در خدمت دیکتاتوری. وظایفی که ارتش دارد باید سرحدات را حفظ کند، باید امنیت مملکت را برقرار کند، باید مسلمان باشند و احکام اسلامی را تایید کند، و برنامه اسلامی را جاری کند. در این صورت است که اینها مجاهدین فیسبیل الله محسوبند، سرباز اسلام محسوبند، احترام به خصوص دارند. البته بعد از انقلاب یک دستهایی یا بعضیها فهمیده یا نفهمیده میخواستند ارتش را به کلی منحل کنند، یا روحیهشان را ضعیف کنند یا آنها را تحقیر کنند و یک مطالبی که باعث ضعف روحیه آنها بشود. ما در آموغ در اول کار ضمن مصاحبهها وظیفه خودمان را در این خصوص ادا کردیم و الان هم عقیدهمان همین است که کار اول ضرورت اولی که در مملکت لازم است تقویت و سازماندهی قوای انتظامی است که کمی و کیفی باید سازمان داده شود. کمی یعنی از لحاظ مقدار، هر تعدادی که برای مملکت لازم است کمبود نداشته

باشد، کیفی یعنی هم روحیهشان قوی بشود هم میان ملت احترام داشته باشند و هم خودشان به وظایفی که دارند آشنا بشوند ارتش مثلاً فلان مملکت در معنی خودش را، جانفش را، اردهاش را فرض کنید که مواهب طبیعیش را در اختیار یک دستگاهی میگذارد تا در مقابل آن مبالغی حقوق و مزایا و مقام از آن دستگاه دریافت کنند این یک نوع معامله است یک نوع خرید و فروش است که در معنی خودش را در مقابل مادیات به فروش میرساند اما سرباز اسلام این طور نیست. این طور نیست که خودش را در مقابل مبلغ ناچیز خرید و فروش نمیکند بلکه خرید و فروش اینها با خداست. اینها سرباز اسلامی با خدا معامله میکنند، یعنی یک آدم هدفی است یک آدمی است که طبق وظیفه عمل میکند و بنابراین اگر حکومت اسلامی واقعاً پیاده شود این است که تمام کارکنانش اعم از ارتش تمام وزرا تمام رؤسای ادارات همه اینها طبق وظیفه عمل میکنند البته حقوقی که میگیرند این برای اداره امور معاش لازم است ولی آنچه برای آنها مهم است وظیفه است و دیگر لازم نیست که هر کدام یک مراقبی داشته باشند محاسبی داشته باشند تحت کنترل باشند، تحت سانسور باشند اینها خودکار هستند و خودشان تشخیص وظیفه میدهند یعنی خود آن وظیفه مجری قوانین است، ضامن اجرای قوانین است و همین است که در هیچ حکومتی غیر از حکومت اسلامی در روی زمین این مزیت نیست اگر انشاءالله تعالیم اسلام خوب و درست پیاده بشود که هنوز تا آنجا خیلی راه داریم البته این مزایا هم همانقدر خود را جلوه خواهد داد و در نتیجه پیشرفت مملکت از هر نظر خیلی زیادتر و بیشتر از حالا خواهد بود. در هر صورت دعا میکنم که خداوند متعال مملکت ایران را حفظ کند مسلمانها را قوت و عنایت کرامت فرماید و امنیت را در تمام استانهای این مملکت خصوصاً کردستان برقرار کند. انشاءالله استقلال مملکت شیعه را خداوند متعال و عنایت حضرت حجتعجلالله تعالی فرجه حفظ کند و برادران ارتشی ما همیشه متوجه وظایف خودشان باشند و خود را سرباز اسلام بدانند و مردم هم لازم است که عموماً متوجه باشند احترام ارتش فعلاً حتی از نظر دینی هم لازم است. تقویت آنها، احترام آنها از هر جهت تأیید آنها که برای حفظ مملکت شیعه هر اقدام مثبتی در این مملکت انجام دهند، هر برنامه اسلامی برنامه خوبی را بخواهند پیاده کنند این احتیاج به قدرت دارد و این قدرت هم در ارتش متمرکز است بنابراین

هرکس به پیاده کردن برنامه‌های اسلامی به قوت و قدرت حکومت اسلامی علاقمند است اول باید ارتش را احترام بگذارد تایید بکند و ارتش هم انشاءالله به وظایف خود خدا توفیق بدهد عمل کند. والسلام
علیکم و رحمت الله و برکاته

(اطلاعات ۱۳۵۸/۶/۱۱)

ورود لاهوتی

آیت‌الله لاهوتی نماینده امام در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بعدازظهر دیروز پس از ۲۴ ساعت توقف در کرمانشاه وارد سنندج شد .

وی در مصاحبه‌های با خبرنگاران نقطه نظرهای خود را پیرامون اوضاع کردستان و نیز هدف از این دیدار تشریح کرد و گفت: هدف سرکشی و بررسی وضع پاسداران اعم از اعزامی و بومی و نیز روشن کردن هرچه بیشتر منظور از اعزام برادران پاسدار به این منطقه برای مردم کردستان است. وی افزود تا فردا در سنندج خواهیم بو و سپس به تهران بازخواهم گشت و هر موقع لازم باشد مجدداً به منطقه خواهیم آمد.

آیت‌الله لاهوتی خاطر نشان ساخت: مردم مناطق مختلف کردستان برخلاف شایعات منتشر شده از برادران پاسدار استقبال کرده به ویژه پس از اینکه درمییابند که هدف از اعزام پاسداران تنها و تنها برای سرکوبی اشرار و افراد فرصت طلب و ضد خلقی است بیشتر نسبت به پاسداران ابراز محبت میکنند. وی تاکید کرد همانطوریکه بارها امام فرموده‌اند باید بدانند که تنها افرادی به کیفر خواهند رسید که دستشان به خون آغشته شده باشد و سایر افراد از هر دسته و گروه و نیز افراد حزب دموکرات که اکثراً فریب فرصت طلبان و خائنان را خورده‌اند در صورت تحویل اسلحه‌های خود و بازگشت واقعی آنان به سوی ملت و قدمشان را گرامی میداریم و اطمینان میدهیم که هیچکس به هیچ عنوان حق مزاحمت

برای آنان را ندارد و دولت برابر امر امام مکلف است نیازمندیهای عمومی منطقه را در اسرع وقت تامین نماید و مطابق خواسته امام دولت برای منطقه کردستان از نظر رفاهی و برطرف کردن سمهای گوناگون، اجتماعی، فرهنگی، بهداشتی، کشاورزی، دامداری و غیره اهمیت خاصی قائل است و در جهت تحقق این نیازها دولت از هیچ کوششی فروگذار نیست. آیت‌الله لاهوتی در پایان این گفتگو ابراز امیدواری کرد که تمام برادران کردمان از این فرصت مناسب و اسلامی و انسانی استقبال کرده و از آن استقبال کنند و کینه و نفاق را به دور ریخته و بجای اصفا و صمیمت و برادری را همانطوریکه اسلام امر میفرماید برقرار سازند.

(کیهان ۱۳۵۸/۶/۱۱)

ورود آیت‌الله لاهوتی

«آیت‌الله لاهوتی» و «آقایان جواد منصوری» فرمانده سپاه پاسداران انقلاب و «علی بشارتی» عضو شورای فرماندهی سپاه انقلاب، به منظور بررسی و رسیدگی به اوضاع منطقه غرب کشور، وارد کرمانشاه شدند و بلافاصله در استانداری با محمد سپهریپور استاندار کرمانشاهان، جلسهای تشکیل دادند، این هیات قرار است برای بررسی و رسیدگی بیشتر اوضاع منطقه به شهرهای دیگر سفر کند.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۶/۱۱)

بیانات آیت‌الله لاهوتی

آیت‌الله لاهوتی که برای سرکشی و بررسی وضع پاسداران به سنندج آمده بود در این شهر اعلام کرد که مردم کردستان برخلاف شایعات منتشره، از برادران پاسدار استقبال کرده و وقتی در میابند که هدف از اعزام پاسداران سرکوب اشرار و افراد فرصتطلب و ضد خلقی است، بیشتر نسبت به آنان ابراز محبت

میکنند. وی تاکید کرد: تنها کسانی به کیفر خواهند رسید که دستشان به خون آغشته شده باشد و سایر افراد و هر دسته و نیز افراد حزب دمکرات در صورت تحویل اسلحه‌های خود و بازگشت به سوی ملت هیچکس و به هیچ عنوان حق ایجاد مزاحمت برای آنان را ندارد.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۶/۱۱)

کمیته‌های کرمانشاه از ادامه فعالیت معاف شدند.

کرمانشاه - دادگاه انقلاب اسلامی کرمانشاه با صدور اطلاعیهای، کلیه کمیته‌ها را از قبیل کمیته مرکزی، کمیته ژاندارمری و گروههای فعالیت معاف کرد. متن اطلاعیه از این قرار است: به موجب نتیجه گرفته شده از جلسه بعدازظهر روز شنبه دهم شهریور ماه در استانداری کرمانشاهان که با حضور حجت الاسلام آقایان لاهوتی - حاج مجتبی حاج آخوند نماینده امام خمینی در کرمانشاه - معاون سیاسی استانداری - رییس شهربانیهای استان و فرماندهان ارتش و ژاندارمری و سپاه پاسداران انقلاب تشکیل شد. ضمن سپاس از فداکاری و جانبازی افراد و گروههای کمیته اعم از مجاهدین و پاسداران و شاخه‌های منشعب که برای حفظ دستاوردهای انقلاب از بذل جان و مال خود فروگذار نکرده‌اند، از این تاریخ، کلیه کمیته‌ها از قبیل کمیته مرکزی - کمیته ژاندارمری و گروههای وابسته مانند گروه ضربت و غیره از هرگونه فعالیت معاف میشوند. بدیهی است که اعضای این کمیته‌ها باید سلاحهای خود را در مقابل اخذ رسید، حداکثر تا مدت یک هفته تحویل مرکز سپاه پاسداران انقلاب دهند. قصور در این مورد، خلاف شرع بوده و مسامحه‌کاران تحت تعقیب قرار خواهند گرفت.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۶/۱۱)

اطلاعیه

این اطلاعیه امروز از سوی حاج شیخ حسن کرمانی نماینده امام خمینی در منطقه کردستان و کرمانشاه منتشر شد:

بسمه تعالی

به اطلاع اهالی محترم استانهای کردستان و کرمانشاهان میرساند با توجه بفرمان عفو امام خمینی جز سرکردگان که عامل آشوب و کشتار مردم بی گناه بودند کلیه کسانی که اغفال و به عضویت حزب دموکرات درآمدهاند در صورتی که به محل خود بازگشته و اسلحه خود را تحویل دهند در پناه دولت جمهوری اسلامی از هر گونه تعقیب و محاکمه در امانند. در این مورد شکایت افراد مغرض را که ناشی از اختلاف نظرهای شخصی است هیچگونه ترتیب اثری داده نمیشود. حاج حسن کرمانی نماینده امام خمینی در کردستان و کرمانشاهان.

(کیهان ۱۳۵۸/۶/۱۲)

ورود به سنندج

آیت الله لاهوتی نماینده امام در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بعدازظهر دیروز پس از ۲۴ ساعت توقف در کرمانشاه وارد سنندج شد .

وی در مصاحبه‌ای با خبرنگاران نقطه نظرهای خود را پیرامون اوضاع کردستان و نیز هدف از این دیدار تشریح کرد و گفت: هدف سرکشی و بررسی وضع پاسداران اعم از اعزامی و بومی و نیز روشن کردن هر چه بیشتر منظور از اعزام برادران پاسدار به این منطقه برای مردم کردستان است .

وی افزود: تا فردا در سنجج خواهم بود و سپس به تهران باز خواهم گشت و هر موقع لازم باشد مجدداً به منطقه خواهم آمد .

آیت الله لاهوتی خاطر نشان ساخت: مردم مناطق مختلف کردستان بر خلاف شایعات منتشر شده از برادران پاسدار استقبال کرده به ویژه پس از اینکه در میانبد که هدف از اعزام پاسداران تنها و تنها برای سرکوبی اشرار و افراد فرصت طلب و ضد خلقی است بیشتر نسبت به پاسداران ابراز محبت میکنند. وی تأکید کرد همانطوریکه بارها امام فرموده اند، باید بدانند تنها افرادی به کیفر خواهند رسید که دستشان به خون آغشته شده باشد و سایر افراد از هر گروه و دسته و نیز افراد حزب منحلہ دموکرات که اکثراً فریب فرصت طلبان و خائنین را خورده اند در صورت تحویل اسلحه‌های خود و بازگشت واقعی آنان به سوی ملت، مقدمشان را گرامی میداریم و اطمینان میدهم که هیچکس به هیچ عنوان حق ایجاد مزاحمت برای آنان را ندارد و دولت برابر امر امام مکلف است نیازمندی‌های عمومی منطقه را در اسرع وقت تامین نماید و مطابق خواسته امام، دولت برای منطقه کردستان از نظر رفاهی و بر طرف کردن ستم‌های گوناگون از جمله ستم‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، بهداشتی، کشاورزی، دامداری و غیره اهمیت خاصی قائل است و در جهت تحقق این نیازها، دولت از هیچ کوششی فرو گذار نیست .

آیت الله لاهوتی در پایان این گفتگو ابراز امیدواری کرد که تمام برادران کردمان از این فرصت مناسب و اسلامی و انسانی استفاده کرده و از آن استقبال کنند و کینه و نفاق را به دور ریخته و بجای آن صفا و صمیمیت و برادری را همانطوریکه اسلام امر میفرماید برقرار سازند.

(کیهان ۱۳۵۸/۶/۱۲)

مصاحبه آیت‌الله العظمی شریعتمداری: می‌گویند عراق هم در حوادث کردستان دستی دارد .

از یک طرف روزنامه‌ها و به اتهام وابستگی به آمریکا تعطیل میکند و از طرف دیگر می‌شنویم که ایران میخواهد از آمریکا نفت سفید و اسلحه بخرد .

صبح دیروز حضرت آیت‌الله العظمی شریعتمداری در محل اقامت خود در تهران طی یک مصاحبه مطبوعاتی نظرات خود را در مورد مسایل مختلف مملکتی ابراز داشت .

«ابتدا رسول مهربان» از حزب ایران و نویسنده روزنامه جبهه ملی نظر آیت‌الله العظمی شریعتمداری درباره اعزام شخصیت‌های از جبهه ملی به منظور و گفتگو به کردستان پرسید.

آیت‌الله شریعتمداری پاسخ داد:

اول باید یک برنامه خوب تنظیم بشود تا حسن تفاهم ایجاد کنند تا بعد گفتگو شود. باید قوی دیگر مملکت هم در آن مسیر باشد وگرنه وقتی که جنگ باشد و دو طرف بجنگند نمیشود رفت و صحبت کرد باید طرف مقابل هم استقبال کند باید کارها طوری باشد که با صلح جور دربیاید باید بروند ببینند که آنها چه میخواهند الان برخی از مقامات حرفهای نقل میکنند که قابل تحمل نیست.

من پیشنهاد میکنم که طرفین اعلام آتشبس کنند بنشینند حرفهایشان را بزنند. دستور اسلام است که مادامی که میشود صلح کرد از جنگ نباید حرفی در میان باشد. ولی باید شرایط صلح را فراهم کرد در تمام کارهای جنگی همیشه اول صحبت از آتش بس است اول باید منطقه آرام باشد تا بعد بشود صحبت کرد .

خبرنگار رویتز پرسید :

درباره حوادث کردستان شایعات زیادی است و آیا ممکن است که حوادث کردستان در آذربایجان غربی هم تکرار بشود؟

آیت‌الله شریعتمداری میگویند: «شوروی از این نظر که ایرانیان ملت افغان را تایید میکنند آنها هم میخواهند کردهای ما را تقویت کنند. البته همه اینها حرف و شایعه‌های است که میشنویم. و البته این را هم میگویند که عراق هم در این حوادث دستی دارد. در حالی که هردوی این دولتها ادعا میکنند که در کا رایران دخالتی ندارند. آنها باید بدانند که جنگ دردی را دوا نمیکند. قرآن میگوید: مسلمانان برادرانند باید میان برادران صلح باشد چندی پیش یک خبرنگار خارجی هم پیامی از من بمناسبت عیدشان میخواست من پیام دادم که براساس یک مثل ایرانی (باحلوا حلوا گفتن دهن شیرین نمیشود) سران کشور ما نباید ظاهرا دک از صلح بزنند اما کارهایشان روبه تشدید جنگ باشد.»

جنگهای اول و دوم ثابت کرد که در جنگ هم ضرر میکنند چه طرف پیروز و چه طرف مغلوب است. حال کردها در کردستان و در تهران مسوولان کاری نکنند که جنگی درگیر بشود که عاقبت آن را نتوان پیشبینی کرد .

باید از جنگ پیشگیری کرد. من از حالا اخطار میکنم که در قضیه کردستان اگر تدابیری اتخاذ نشود بعدها پشیمانی سودی نخواهد داشت. البته زمانی جنگ ضرورت دارد و آن زمانی است که بخواهند منطقی‌های را از ایران جدا کنند. شاید حالا آنطور نباشد و آنها مجبور شده‌اند که دستی به این طرف و آن طرف دراز کنند. تا راه صلح باز است جنگ نباید کرد .

برخی خیال میکنند که باید قدرت نشان بدهند اما آدم با اولاد خودش از قدرت حرف نمیزند

«ایران مقدم» خبرنگار کیهان نظر آیت‌الله را درباره مسکن سوال کرد؟

آیت‌الله شریعتمداری از این سوال استقبال کرده و جواب مفصلی به این پرسش داد و گفت:

در کلیه اقدامات مثبت حتی اقدامهای که امر خیر میگویند شرطش این است که با قوانین مملکت و اسلام وفق بدهد.

در اسلام و قوانین مدنی ما گرفتن اموال مردم صحیح نیست حتی آن‌های که همه قبلاً چنین گفته‌اند، بعداً حرف‌های خودشان را پس گرفتند و گفته‌اند ما چنین نگفتیم .

به من گفته‌اند وزارت مسکن حدود ۲۰ میلیون تومان پول برای مسکن دارد. این مقدار پول کمی نیست پس با این پول و این همه زمین بایر میتوان صدها خانه ساخت. در مملکتی که بیکار زیاد است و فعالیتهای اقتصادی دارد فلج میشود و کارگرها کار میخواهند با خانه سازی میشود کار برای اینها بوجود آورد و نیز برای افراد فاقد خانه، خانه تهیه کرد حالا یا قسطی و یا مجانی. البته دولت تمام ضروریات زندگی افراد ایران را تهیه کند .

حضرت آیت‌الله شریعتمداری اضافه کرد: در حکومت اسلامی طبقه محروم پیدا نمیشود. در بودجه اسلامی اختصاص سهمی برای فقرا الزامی است. صحبت‌ترحم نیست این بودجه فقرا الزامی است هیچ لزومی ندارد که ما زمین و پول مردم را به زور بگیریم مردم را نگران سازیم هر روز تصمیم تازه‌ای بگیریم و مردم رغبت نکنند که در تجارت و ساختمان پیش قدم بشوند و از خارج مال وارد کنند. دولت باید بگوید که تمام قوانین شرعی به قوت خود باقی است. باید مجلس شورا برای قوانین تصمیم بگیرد باید دولت موقت قرار موقت صادر کند نه قانون قوه مقننه از قوه مجریه جدا است بنابراین در این که رییس دولت آدم خوبی است شکی نیست. اگر نتوانسته مردم را راضی کند راست میگوید اساس استقلال سیاسی، استقلال اقتصادی است. بنابراین در اظهارات و تصمیمات دولت باید تامل کنند در سابق اگر رجولی حرف می‌زد رجول دیگر تکذیب میکرد حالا نباید چنین باشد یکی از عوامل رواج رکود اقتصادی شایعات است .

در این هنگام دکتر عنایت در مورد آزادی مطبوعات سوال کرد: حضرت آیت‌الله شریعتمداری در پاسخ گفت: از یک طرف می‌آیند و کی گویند برخی از مطبوعاتی که تعطیل شده‌اند به آمریکا وابسته‌اند و از طرفی دیگر می‌شتویم که ایران میخواهد نفت سفید و اسلحه بخرد. مردم هنوز نمیدادند که آیا آمریکا دوست ما است یا دشمن ما؟

حضرت آیت‌الله اضافه کرد ما بجای اینکه متوجه خودمان باشیم متوجه خارج هستیم مطبوعات باید متوجه وظایف دینی و سیاسیشان باشند مطبوعات باید اخبار را بدون کم و کاست در اختیار مردم بگذارند بسیاری از مردم ضروریات کارهای اجتماعی را بلد نیستند مطبوعاتی که جنبه ضرر و بد آموزی ندارند و حتی سرگرم کننده هستند باید کار کنند و درج شوند آقای رستم خانی نظر آیت‌الله را درباره احزاب پرسید .

حضرت آیت‌الله جواب داد: در کارهای اجتماعی انسان باید هدف داشته باشد. هر هدف و هر حزبی باید هدف داشته باشد (آخرت) یعنی هدف جاهل حق ندارد تصمیم بگیرد گاهی برخی کارهای میکنند و ایرادی میگیرند و میگویند که فلانی ضد انقلاب است در حالی که آن شخص خودش ضد انقلاب است. انقلاب یعنی از تاریکی به سوی آزادی و روشنای رفتن. ضد انقلاب کسی است که نظر دیگری را قبول ندارد.

خبرنگار بامداد درباره وضع مالی دولت پرسید و وجود صندوقهای متعددی که مردم کمک میکنند؟

حضرت آیت‌الله جواب داد: من فکر نمی‌کنم این حرف صحیح باشد زیرا در جنگی حضرت علی فرات را گرفت اجازه داد که معاویه و یارانش بیایند و آب ببرند .

خبرنگار اطلاعات درباره اعدامهای که در کردستان صورت می‌گیرد سوال کردو پرسید که آیا این اعدامهای سریع جزو قوانین شرعی است یا نه؟

حضرت آیت‌الله در جواب این سوال پس از کمی سکوت گفت: اعدام قوانینی دارد که باید حتما رعایت بشود .

-عصر دیروز عدهای از نویسندگان شعرا و فضلا نیز با آیت‌الله العظمی شریعتمداری ملاقات کردند در این دیدار آقای رستم خانی عضو جمعیت همبستگی ملی آمادگی این جمعیت را برای شرکت فعالانه در انقلاب اسلامی ایران اعلام داشت. در پاسخ حضرت آیت‌الله العظمی شریعتمداری اظهار داشت:

اصولاً لازم است فضلا، دانشمندان، روشنفکران و اساتید فن در موارد مهم اظهار نظر نمایند و با نظرات خود در پیشبرد هدفهای انقلاب اسلامی کشور کوشش کنند.

(کیهان ۱۳/۶/۱۳۵۸)

فرمان عفو عمومی امام خمینی به مردم کردستان و کرمانشاه

کرمانشاه - خبرنگار اطلاعات: از جانب شیخ حسین کرمانی نماینده تام الاختیار امام خمینی در منطقه کردستان و کرمانشاهان، اطلاعیهای به شرح زیر صادر شد:

اطلاعیه

به اطلاع استانهای کردستان و کرمانشاهان میرساند با توجه به فرمان عفو عمومی امام جز سرگرد کانی که عامل آشوب و کشتار مردم بیگناه بودهاند، کلیه کسانی که اغفال شده و به عضویت حزب دمکرات در آمدهاند در صورتی که به محل خود بازگشته و یا اسلحه خود را تحویل دهند، در پناه دولت جمهوری اسلامی از هرگونه تعقیب و محاکمه در اماناند. در این مورد به شکایات افراد مغرض که ناشی از اختلافنظرهای شخصی است ترتیب اثری داده نمیشود. حجت الاسلام کرمانی همچنین در یک گفتگوی کوتاه به خبرنگار ما اظهار داشت: «برای اجرای برنامههای عمرانی و کارهای اولیه منطقه جوانرود فوری و ضروری ۱۰ میلیون تومان درخواست شده است. این مبلغ رقم کوچکی از اعتبار عمران این منطقه است». وی افزود: «به دنبال ایجاد شرکت تعاونی روستایی در منطقه جوانرود، فوراً درخواست شد تا مقدار زیادی خواروبار در اختیار این شرکت گذاشته شود».

(اطلاعات ۱۴/۶/۱۳۵۸)

یک روحانی سقز به کرمان تبعید شد.

سقز - خبرنگار کیهان: دادگاه انقلاب اسلامی سقز به ریاست آیت‌الله شیخ صادق خلخالی حاکم شرع برای رسیدگی به اتهامات ملا جلال شافعی تشکیل شد. در این دادگاه ملا جلال شافعی به اتهام همکاری ب حزب دموکرات به خلع لباس روحانیت و دو سال تبعید به کرمان محکوم شد .

از سوی دیگر برابر گزارش رسیده شهربانی سقز به ریاست سرگرد امیر احمدی کار خود را آغاز کرد و دیروز افراد شهربانی در خیابانها رژه رفتند و مردم به روی آنها گل و شیرینی پاشیدند.

(کیهان ۱۳۵۸/۶/۱۴)

سرپرست کمیته مرکزی از ارتش تقدیر کرد.

سرپرست کمیته مرکزی انقلاب اسلامی طی نامه‌ای به رییس ستاد مشترک ارتش و فرمانده ژاندارمری کل کشور فداکاری افراد ارتش و ژاندارمری در وقایع کردستان تقدیر کرد.

متن نامه سرپرست کمیته مرکزی به این شرح است:

تیمسار سرلشکر حسین شاکر

رونوشت - فرماندهی ژاندارمری کل کشور

کمیته مرکزی انقلاب اسلامی از طرف کلیه پاسداران و کارکنان کمیته انقلاب اسلامی از فداکاریهای چشمگیر ارتش جمهوری اسلامی و پرسنل ژاندارمری کل کشور و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تقدیر و پیروزی آنان را در منطقه کردستان به جنابعالی و پرسنل ارتش جمهوری اسلامی و فرماندهی ژاندارمری کل کشور و پرسنل ژاندارمری تبریک و موفقیت جملگی رادر خدمت به انقلاب از خداوند متعال خواستار است. سرپرست کمیته مرکزی - محمد رضا مهدوی کنی (کیهان ۱۳۵۸/۶/۱۴)

اعزام ستونی از لشکر ۶۴ ارومیه به اشنویه

ارومیه - خبرگزاری پارس: امروز ستونی از لشکر ۶۴ ارومیه بدعوت مردم اشنویه عازم این شهر شد. استاندار آذربایجان غربی که باتفاق فرمانده لشکر ۶۴ ارومیه و همراهان ستون عازم اشنویه بود در محل شهرداری شهرستان نقده با حجت‌الاسلام محرز امام جمعه شیعیان این شهر ستان دیدار و پیرامون مسایل منطقه با وی گفتگو کرد استاندار آذربایجان غربی سپس با «ملا صالح رحیمی» پیشوای مذهبی کردهای نقده به گفتگو پرداخت.

ملا صالح ضمن تقبیح اعمال حادثه آفرینان «گردنه دوآب» که منجر به شهادت ۱۵ تن از مجاهدین شهرستان نقده شد، از استاندار خواست که بنظور تامین هزینه هر چه بیشتر امنیت منطقه نیروهای مسلح مسوول را در منطقه تقویت کند. «ملا صالح رحیمی» با اشاره به حادثه تاسف روستای «قارنا» که طی آن گروهی از افراد مسلح غیر مسوول به قصاص خون شهیدان گردنه دوآب ۶۸ نفر از اهالی این روستا را به قتل رساندند گفت: ما هم معتقدیم که حزب منحله دموکرات کردستان هم به ملت کرد و هم به ملت ایران خیانت کرده است ولی هیچ نفسی نمی‌تواند گناه نفس دیگران را بگردن بگیرد وی در ادامه سخنان خود افزود: افراد بیگناهی که در روستای قارنا به شهادت رسیدند همه مومن به انقلاب اسلامی بوده‌اند و تنها گناهشان این بود که از نژاد کرد بودند آقای حقگو: «ضمن ابراز تاسف عمیق از این حادثه گفت این گونه کارها را به حساب دولت میتوان گذاشت و نه به حساب اسلام و کسانی که این جنایت را مرتکب شده‌اند نه انقلابی هستند و نه پیرو واقعی امام آقای حقگو افزود: «به شما قول میدهم عاملان این حادثه را بفوریت تحت تعقیب قرار داده و به مجازات برسانیم تیمسار ظهیرنژاد فرمانده لشکر ۶۴ ارومیه نیز که در این ملاقات حضور داشت گفت: «ما حامی قاتلان نیستیم بلکه از قانون حمایت می‌کنیم». وی به نمایندگان کرد نقده قول داد که با استقرار یک نیروی ویژه در نقده امنیت همه برادران و خواهران کرد در این شهرستان را تامین کند.

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۶/۱۴)

نماینده امام در غرب کشور: مردم مریوان از اقدامات دولت بسیار خوشحالند .

کرمانشاه - خبرگزاری پارس: حجت‌الاسلام حاج شیخ حسین کرمانی نماینده امام که بمنظور بازدید و بررسی اوضاع منطقه غرب کشور و رفع مشکلات باین منطقه مسافرت کرده است دیروز گفت: «پس از بازدید و بررسی اوضاع سنندج به مریوان رفته عده زیادی از مستمندان کشاورزان و اقشار مختلف مردم اطراف پادگان مریوان گرد آمده و خواسته‌های خود را مطرح کردند و در رفع نیازمندی‌های آنان اقدامات لازم بعمل آمد.» .

«وضع منطقه کاملا آرام است بر عکس بازدیدهای قبلی مردم منطقه مذکور بسیار خوشحال بودند و از اقدامات دولت جمهوری اسلامی و عنایات رهبر انقلاب اسلامی ایران قدردانی بعمل آوردند.»

«مایحتاج عمومی از قبیل برنج روغن و سایر مواد غذایی در اسرع وقت در اختیار آنان گذاشته شد.»

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۶/۱۸)

سخنان برادر رفسنجانی

حجت‌الاسلام‌هاشمی رفسنجانی طی سخنانی در تجلیل از روز تاریخی ۱۷ شهریور و نقش آن در نهضت با اشاره به توطئه‌های عناصر ضد انقلابی گفت: «عمال صهیونیسم و امپریالیسم غرب و کلیه کسانی که در این انقلاب اصیل و شکوهمند اسلامی منافع خود را از دست داده‌اند با توطئه در کارخانه‌ها و با تشویق کارگران به اعتصاب و کم کاری بر آنند تا مسیر این نهضت را منحرف کنند. اینها همان کسانی بودند که تا دیروز شعار انحلال ارتش را میدادند و ارتش و پاسداران ما را مرتجع و زور گو می‌خواندند. اینها میخواستند شهربانی و ارتش و ژاندارمری ما متشنج شود. آنها کور خوانده‌اند ارتش انقلابی و اسلامی ما نشان داد که مسلمان است. ارتش نشان داد که آماده فرمانبرداری از رهبر است.»

وی در قسمت دیگری از سخنان خود اظهار داشت:

«ارتش، هنگام ورود به سقز، دهها شهید داد برای اینکه خون بی گناهی ریخته نشود زیرا در آنجا تعصب و مکتب با هم آمیخته میشود و قرآن در این زمینه میفرماید مبارزان اسلامی هیچگاه از جهاد در راه خدا خسته نمیشوند. آنها برای هر اقدام کوچک خود پاداشی بس عظیم خواهند گرفت ولی دشمن ما این منطق را درک نمیکنند و نمیفهمند و فکر نمیکنند همینکه با کمک عمال ساواک و گروههای چپ نمای مترقی نما و عمال اسرائیل. آتش کردستان را براه انداخت کشور رو به نیستی و نابودی میرود اما خود دیدند که در ظرف یک هفته مقاومت چگونه مثل باد از هر سو متفرق شدند و شکست خوردند. آنها میخواستند از ایران، لبنان دیدید بیافرینند. من به تمام مخالفان اعلام می‌کنم که با این روحیه‌های که مردم ما دارند و با توجه به برداشت آنان از انقلاب هر توطئه ایرا که طرح کنند جز اینکه خود را به مرگ نزدیکتر کنند کار دیگری صورت نمی‌دهند. برادران ما در گنبد، کردستان و خوزستان دیگر فریب نخواهند خورد. دشمنان ما و آنهایی که در این مرز و بوم برای خود آینده‌ای نمی‌بینند اینک مقدمات حمله به مراکز تحصیلی و فتح کردن دانشگاهها و آموزشگاهها را دارند اگر در گنبد و نقده و کردستان پیروز شدند اینجا هم پیروز میشوند. با اینکه علیه شخصیتها و رهبر ان دین شایعه‌های بی اساس می‌پراکنند این نهایت ضعف و پستی آنان است.»

برادرهای رفسنجانی در پایان سخنان خود گفت: «خلاصه کلام اینکه در کشور امام صادق مکتبهای مادی و الحادی و ضد خدایی نمی‌تواند پیروز شود و به نتیجه رسد.»

به شما آزادی داده میشود، امکان انتخاب کردن، انتخاب شدن روزنامه داشتن و چند .... همه نوع امکانات مشروط به اینکه اکثریت مردم بد خواهی نداشته باشید.

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۶/۱۸)

عنوان مصاحبه اختصاصی جمهوری اسلامی با حجت‌الاسلام‌هاشمی رفسنجانی: مشکل کردستان آن چنان که وانمود میشود بزرگ نیست .

خبرنگار ما در اصفهان با آقای‌هاشمی رفسنجانی مصاحبه‌های بعمل آورد آقای رفسنجانی در این مصاحبه به سئوالات مختلفی در زمینه‌های گوناگون پاسخ گفتند از جمله در پاسخ به این سؤال که مشکلات عمده دولت در حال حاضر چیست: گفتند یکی از مهمترین مشکلات موجود مساله ادارات است. و این شامل مجموعه نیروهای انسانی است که در رژیم گذشته بکار گرفته میشده اعم از نیروهای انتظامی و اداری و تا حدودی هم آموزشی، این نیروها بخاطر تربیت خاص خود و علیرغم داشتن استعداد لازم، آمادگی لازم برای اجرای نقش مناسب در دوران انقلاب را ندارند، و با توجه به شرایط موجود تصفیه و بازسازی این نیروها و ایجاد کادری مناسب با سرعت انقلاب یکی از مشکلات است. ایشان سپس در رابطه مشکل اول از مشکل دیگری یعنی چگونه استفاده کردن از تیروهای جوان انقلابی یاد کرده و گفتند ما اکنون نیروهای بسیار داریم که خالصانه حاضرند به ما کمک کنند. اما ارتباط دادن این دو نیرو برای ما مشکلات زیادی بوجود آوردند، که نمونه آن جهاد سازندگی است. ایشان سپس با اشاره به وابستگی اقتصادی، این را مهمترین مشکل دانسته و گفتند این مشکل که دامنگیر اکثر کشورهاست درازمدت قابل حل است و در طول چند سال امکان قطع این همه وابستگی‌های مختلف مواد غذایی گرفته تا برق و هزاران بسیار مشکل است. ایشان در ادامه سخنان خود در مورد مشکلات سیاسی کشور گفتند (وجود یک اقلیت که خواستار چیزی غیر از جمهوری) اسلامی هستند خود مشکلی است. این گروه علیرغم کوچک بودنشان بدلیل تحرک و احیانا شرکت در بعضی از موارد مبارزه با رژیم گذشته در صحنه وجود دارند این افراد در بسیاری از موارد زمینه دخالت و تحریک اجانب را بوجود آوردند و از طرف دیگر گروهی از وابستگان رژیم گذشته که بدلیل عفو امام آزاد میباشند و منافع خویش را از دست رفته می‌بیند با گروه اول یک ازدواج نامشروع کرده و شروع به سمپاشی‌های مختلف میکند. و ما در بسیاری موارد به جای اینکه به ساختن بپردازیم باید وقت خود را صرف از میان بردتن این سمپاشی‌ها کنیم آقای رفسنجانی در پاسخ به این سؤال که بغیر از مشکلاتی که نام برده‌اید آیا مشکلات دیگری

در آینده ممکن است برایمان پیش آید گفتند، بسیاری از مشکلات که نام بردیم حل آنها تنها بصورت درازمدت ممکن است اما مشکل دیگری که باید از آن یاد کرد مساله وجود نفت در میهن ماست که خود علاوه بر قدرت دادن به ما دندانهای طمع قدرتها را تیز کرده و آنها ما را راحت نخواهند گذاشت. آقای رفسنجانی بعنوان عضو شورای انقلاب و مسوول سپاه پاسداران در مورد مشکلات سیاسی نظامی و اقتصادی در کردستان گفت، مشکل کردستان آنچنانکه وانمود میشود بزرگ نیست و اگر قوای انتظامی و پاسداران با سرعت و قاطعیت عمل کنند مسایل بزودی حل خواهد شد. ایشان گفتند در کردستان یک گروهی که تعداد اصلیشان بسیار کم است ولی از شرایط آنجا استفاده کرده و با عوام فریبی عدهای را فریب داده و نیروهای ساواک و شرق و غرب هم با آنها هم داستان شده و شرایطی را که شاهد آن هستید بوجود آورده‌اند در وضعیت کنونی اگر کردستان بتواند پول یک روز نفت را که بفرمان امام به آنجا اختصاص داده شده جذب کند. وضع کردستان از نقطه نظرهای اقتصادی و رفاهی تغییر بسیاری خواهد کرد. این در راهها، بهداشت، مدارس و کشاورزی اثرات بسیاری خواهد داشت و اگر این تغییرات انجام گیرد تمامی شعارهای گروه مخالف نظیر فقر، عقب ماندگی و مظلومیت گرفته میشود. ما باید با استفاده از نیروهای سپاه پاسداران و ارتش که دارای قدرت کافی هستند در آنجا امنیت برقرار کرده و سپس با استفاده از جوانان شرکت کننده در جهاد سازندگی که کارآیی فوق العاده‌ای دارند به عمران و آبادانی آنجا پردازیم در مورد کارآیی جهاد سازندگی باید بگویم که جهاد سازندگی بعضی طرحهای عمرانی را با شصت تا هفتاد درصد صرفه جویی انجام میدهد و این برای ما بسیار گرانبقدر است. از نظر سیاسی ما باید هرچه زودتر با ایجاد شوراهای تصویب شده در شورای انقلاب زمینه شرکت هر چه بیشتر مردم منطقه را در امور داخلی خودشان میسر سازیم و با برگرداندن زبان و لباس ایشان به آنها هویت کردیشان را باز گردانیم آقای هاشمی رفسنجانی در مورد عزالدین حسینی و قاسملو و ترک شهر مهاباد گفتند: «آنچه مسلم است اینها مرعوب شده‌اند و پنهان شده‌اند تا بتوانند عملیات خود را رهبری کنند اگر دست ما به آنها برسد بلافاصله آنها را مجازات می‌کنیم چون اینها واقعا مجرمند و عامل جنایت‌ها، آقای هاشمی رفسنجانی در مورد عملکرد حضور شورای انقلاب در دولت و بالعکس» گفتند: «رویهم رفته

نتیجه خوب بوده و در یکی دو هفته گذشته کارها بهتر از گذشته پیش رفته است و دولت اعتماد بیشتری پیدا کرده است». آقای هاشمی رفسنجانی در مورد جبهه اسلامی مستضعفین پیشنهادی حزب جمهوری اسلامی گفتند: وقتی که امام مساله حزب جهانی مستضعفین را طرح و ابلاغ کردند، کسی از قبل خبر نداشت. حزب جمهوری اسلامی هم برای اینکه به دعوت امام جواب سریعی داده باشد و بعنوان یک نهاد در خدمت امام و در خط مشی امام لازم دید یک میدانی را باز کند برای کسانی که مایلند به جبهه واحد و کلمه و وحدت کلمه برسند. آنطور که امام توضیح دادند بیشتر نظرشان این بود که این جبهه مستضعفین یک جبهه جهانی باشد. بیش از اینکه یک نقش داخلی داشته باشند.

«حزب جمهوری اسلامی اعلام کرد که گروههایی که می‌خواهند در یک محیط وسیعتری با همکاری گروههای دیگر کار کنند در خط امام و با ایدئولوژی خالص اسلامی عدهای هم تا من در تهران بودم اعلام آمادگی کردند. اما اینکه این جبهه چگونه باید تشکیل شود و اساسنامه‌اش چیست و روابط گروهها چه جور تنظیم میشود و خطوط اصلی همکاری چه چیز باید باشد یک چیزهایی بایدوجه مشترک قرار بگیرد مثلا کسانی که در این اصول موافقند بیایند. همکاری کنند اینها چه چیزهایی است. اینها را باید همین گروههایی که پیشقدم شده‌اند و آمادگی شان را اعلام کردند نماینده‌هایشان بشینند با حزب جمهوری اسلامی و اساسنامه‌های تنظیم کنند خط مشیای تنظیم کنند وقتی که اینها تنظیم شد در دنیا اعلام کنند کسانی که با این اصول حاضرند مبارزه کنند. تلاش کنند: ما آنها را در این جرگه می‌پذیریم ولی هنوز اساسنامه آماده نشده و حزب هم نخواست است که خودش تنظیم کند .

مبادا تحمیل بشود بر دیگران مبادا از دیدگاه اساسنامه بنویسیم، گفتیم یک مقدار صبر می‌کنیم که نقطه نظرهای مختلف جلب بشود با توجه افکار دیگران اساسنامه‌های تنظیم بشود.

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۶/۱۸)

دعوت نامه رییس مجلس خبرگان از علامه احمد مفتی زاده

حضرت آیت الله حسینعلی منتظری رییس مجلس خبرگان دیروز تلگرامی باین شرح خطاب به علامه احمد مفتی زاده به سندج مخابره کردند. متن پیام به این شرح است :

بسمه تعالی

دانشمند محترم جناب مستطاب آقای احمد مفتی زاده دامت تاییده

پس از سلام کمیسیون شماره ۷ مجلس خبرگان از جنابعالی دعوت مینماید که برای تشریح نظرات خودتان راجع به قانون اساسی تشریف فرما شوید امید است بپذیرید. ضمنا مستدعی است سلام و تحیت گرم مرا به عمده برادران و خواهران مسلمان و مجاهد کردستان ابلاغ فرمائید. رییس مجلس خبرگان - حسینعلی منتظری

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۶/۱۹)

تلگراف روحانیون کردستان به آیات عظام

بسم الله الرحمن الرحيم - حضرت آیت الله العظمی سید کاظم شریعتمداری رونوشت حضرت آیت الله العظمی گلپایگانی رونوشت حضرت آیت الله العظمی سید شهاب الدین نجفی مرعشی مدظله. رونوشت روزنامه جمهوری اسلامی

نظامهای طاغوتی، بنیان وحدت اسلامی را متزلزل نمود و با گذشتن سالها این امت به فرقه‌ها و گروه‌ها تقسیم شده و بارها همان نظامها میان این فرقه‌ها خصومت برانگیخت و دست برادر ایمان و اسلام را با خون برادر بیالود، راستی پس از قرن‌ها خصومت و برادر کشی زمان آن رسیده که با حرکتی انقلابی راه برگشتن از تفرقه به وحدت را بکشاید و امتی که چند دستگی عزتش را بذلت مبدل ساخت در زیر

پرچم وحدت اسلامی عزت خود را با یابد و ندای آزادی مستضعفان را بگوش جهانیان برساند. اکنون پیش نویس قانون اساسی انقلاب اسلامی در دست تصویب است. جا دارد که آن آیات عظام همت عالی خود را در اصلاح اصل سیزده که در این دوره پس از انقلاب، حربه خطرناک بدست دشمنان اسلام داد به کار گیرند بی تردید با این اقدام دست آویز ایجاد خصومت از دست دشمنان اسلام بیرون خواهد آمد و در ثواب جلوگیری از هدر رفتن خون هزاران مسلمان در حال و آینده کسی نصیب خواهد داشت که در این مسیر گامی بردارد و السلام علیکم و رحمه الله و برکاته از طرف هزاران نفر از علمای سراسر کردستان امام جمعه سقز عبدالله محمدی، فیض الله مرادی، مدرس علوم دینی سنندج، حسین علائی، مدرس علوم دینی در شهرستان سقز، امام جمعه اویهنگ، حیدر فهیمی، مدرس علوم دینی سقز عبدالرحمن طاهری، سید ضیالالدین ابراهیمی پیشنهاد مسجد نصیر دیوان، عبدالله کریمی مدرس مسجد قباء در بوکان، محمد سعید حسامی امام جمعه دارالسلام سنندج، محمد رحمن پناه پیش نماز قریه باغلوچه، حاج عبدالله بهمنیار، محمد امین قشلاق سقز، محمد مسعودی امام جمعه پیر محمد سنندج، مدرس مدرسه قران سنندج، عبدالعزیز امینی، سیدباباحسین ابراهیمی، سید محمد ابراهیمی پیشنهاد رشید قلعه بیگی سنندج، مدرس مدرسه قرآن محمد معروف الیاسی. مدرس قریه سروالله عزیز کریمی، سید محمد طاهر ابراهیمی امام مسجد کانی گرمک سقز حسین حسنی امام مسجد قتوندمریوان، مسجد امین آزاد و امام مدرس گندلان، محمد امامی امام مدرس مسجد کوچک سقز، عبدالقادر فائض، حاج سید محمد فهیم ابراهیم دبیر و خطیب جمعه سنندج مسعود قادر مرزی. محمد شریف کریمی امام مسجد امین سنندج.

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۶/۱۹)

مجلس ترحیم آیت‌الله طالقانی در سنندج

سنندج - به مناسبت درگذشت مجاهد نستوه حضرت آیت‌الله طالقانی مجلس ختمی از سوی انجمنهای مختلف سنندج در مسجد جامع این شهر برگزار شد. در این مجلس یادبود فواد روحانی سخنگوی شورای شهر، آقای معاضی خواه نماینده امام خمینی، نماینده جامعه روحانیت و چند تن دیگر از اندیشمندان سنندج مطالبی در رابطه با درگذشت نابهنگام آیت‌الله طالقانی و نیز مبارزات این ابرمرد تاریخ ایراد کردند. سپاه پاسداران انقلاب با شرکت در این مجلس و خواندن سرود، شکوه خاصی به آن دادند. همچنین پیامهای تسلیتی از سوی شکبیا استاندار کردستان، علامه احمد مفتیزاده، شورای شهر سنندج، جامعه پزشکان اعزامی از شیراز، لشکر ۲۸ کردستان و دفتر امام خمینی در کردستان به پیشگاه رهبر انقلاب به قم مخابره شد.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۶/۲۰)

علما و شخصیت‌های مذهبی در مراسم بزرگداشت ابوذر زمان

حضور علامه مفتیزاده بدین معنی است که نه فقط عالم تشیع و نه فقط عالم تسنن، که قلب «تمام امت اسلام» داغدار است.

علامه مفتیزاده: طالقانی از دیدگاه قرآن «شهید» بود.

در مراسم یادبودی که ظهر دیروز از سوی شورای انقلاب، حزب جمهوری اسلامی، کمیته امور صنفی امام، مجلس خبرگان و کمیته مرکزی در مدرسه عالی مطهری «سپهسالار قبلی» تشکیل شد دهها هزار نفر از مردم شرکت کردند و با براه انداختن هیتهای عزاداری در حالیکه به سرو سینه خود میکوبیدند، فریاد میکشیدند: «طالقانی - طالقانی درود بر روانت - سلام بر خمینی رهبر و هم امامت»

در این مراسم که آیت‌الله آذری قمی دادستان انقلاب - آیت‌الله علامه نوری - آیت‌الله مهدوی کنی - آیت‌الله خسرو شاهی و حجت‌الاسلام ناطق نوری و جمعی از روحانیون شرکت داشتند علامه مفتیزاده و آیت‌الله امامی کاشانی سخنرانی کردند. مفتیزاده ضمن سخنرانی مبسوطی گفت: آیت‌الله طالقانی به اعتبار قرآن و از دیدگاه قرآن در طول حیاتش - حیات پر برکت و سراسر مبارزه‌اش، شهید بود. و به راستی شهادت برقد و اندام سراسر ایمان و هیجان اسلامی او مبارک باد .

این مراسم در ساعت ۵ بعدازظهر با هجوم بی سابقه مردم به سوی مسجد عالی مطهری آغاز شد. از بلندگوهای مسجد آیاتی از کلام الله مجید پخش میشد و سیل مردم که وارد مسجد شده بودند، در حالیکه یک پرچم عزاداری را که تصویری از آیت‌الله طالقانی روی آن نصب شده و شاخه‌ها گل نیز به پرچم آویخته شده بود در دست داشتند دور صحن مسجد راه می‌رفتند و با سینه زدن نسبت به این چریک پیر که ناگهان رخت از جهان بر بست ادای احترام نمودند و با فریادهای لرزاننده و اشک آلود می‌گفتند: «عزا- عزا- عزا- امروز، روز عزا- امروز- خمینی بتشکن صاحب عزا-ست امروز». در جریان دیروز بیش از ۲۰ هزار نفر از زنان مسلمان با چادر سیاه، قسمت بزرگی از صحن مسجد را اشغال کرده بودند. در ساعت ۵/۱۵ دقیقه یکی از گویندگان پشت تریبون قرار گرفت و ضایعه درگذشت مبارز نستوه حضرت آیت‌الله طالقانی را به حاضران و ملت غیور ایران و همه آزادیخواهان جهان تسلیم گفت :

پس از پایان سخنان این سخنران هیاتی از ارتش وارد صحن مسجد شد. این هیات که بیش از ۲ هزار نفر عزادار آنرا همراه می‌کردند با شعارهای جان سوزشان چنان زلزله‌ای بین مردم انداختند که چند نفر از شدت تآثر و اندوه حالشان بهم خورد و بیهوش شدند .

لحظاتی بعد علامه مفتیزاده رهبر روحانی اهل تسنن کردستان پشت تریبون قرار گرفت و طی بحثی مفصل درباره حرکت و بعد انسانی و ساختن و سوختن و مقایسه آن با حیوان و نبات گفت: نظامی هستی تا آنجای که ما می‌شناسیم همیشه با حرکت همراه است. در جماد یک نوع حرکت وجود دارد دورانی، اما وقتی به موجودی کاملتر میرسیم نبات، میبینیم یک حرکت دیگر نیز اضافه میشود. حرکت

دورانی هست اما حرکت نمو- حرکت مرگ میر و حرکت سوخت و ساز ... وی سپس گفت در این ۱۴ قرن چند سالی پس از رحلت پیغمبر اسلام در حالیکه رهبر اسلام و دوستان و یاران صادق و راستینش کوشیدند که نظام اسلامی در زمین پیاده بشود و انسانیت از شر زورگویان و استعمارگران آزاد گردد، باز چندی نگذشت که همان نظام استعمارگر و بهرهکش پای گرفت و مجموعاً از قیام شاهنشاهی اموی تا انقراض شاهنشاهی پهلوی عالم اسلام چه در ایران و چه در جاهای دیگر راه استفاده صحیح از نیروهای خود را که همان مسیر معتدل استفاده از وجود دو بعدی خود است گم کرده بود. چطور شد که در یک گوشه از سرزمین اسلام در ایران بعد از ۱۴ قرن چنین حرکتی با این وسعت و عظمت پدیدار شد و به این پیروزی درخشان تا این مرحله رسید. اگر بخواهیم جواب این سوال را پیدا کنیم باید جواب سوال اول را بیابیم ببینیم که چطور شد که شاهنشاهی اموی بجای حکومت اسلامی نشست وقتی جواب سوال اول را پیدا کردیم جواب سوال دوم نیز به سهولت بدست خواهد آمد. علامه مفتیزاده سپس بحثی راجع به شهادت و شهید آغاز کرد و در پایان گفت: شهید آن نیست که بدست دشمن بمیرد تا شهید بحساب آید در بستر بمیرد یا در میدان مبارزه بادشمن، به صرف اینکه شخص در تلاش باشد برای نجات جامعه بشری و برای روشن کردن راه خدا و کوتاه کردن دست دشمنان بشریت این شخص شهید است. مرحوم طالقانی به اعتبار قرآن و از دیدگاه قرآن در طول حیاتش شهید بود و تا آخرین لحظه که هستی را وداع گفت: و به ان هستی والای انسانهای مسلمان رسید شهید بود و شهادتش را ادامه داد و به راستی شهادت برقد و اندام سراسر ایمان و هیجان اسلامی او مبارک باد.

(کیهان ۱۳۵۸/۶/۲۲)

مصاحبه با نماینده امام در غرب کشور

کرمانشاه - خبرگزاری پارس: حجت الاسلام حاج آقا شیخ حسین کرمانی نماینده امام خمینی در غرب کشور ساعت ۸ بامداد دیروز در یک گفتگوی اختصاصی با خبرگزاری پارس نقطه نظرهای خود را در مورد علل

حوادث اخیر کردستان و راههای رفع این علتها بازگو کرد. «آقای کرمانی» گفت: با توجه به اینکه از سال ۱۳۴۲ تا ۱۳۴۸ مدت ۶ سال در منطقه غرب کشور اقامت داشته ام و به اوضاع و احوال مردم این منطقه آگاهی کامل دارم روی همین اصل رهبر انقلاب اسلامی آیت الله العظمی امام خمینی به اینجانب امر فرموده اند که اوضاع منطقه را مورد بررسی قرار داده و نسبت به رفع نیازهای آن اقدام لازم بعمل آورم. «آقای کرمانی» گفت: علت اصلی حوادث اخیر منطقه غرب کشور بویژه کردستان که موجب جلب عموم جهانیان شده است در دو مورد خلاصه میشود فقر مادی، فقر معنوی و فرهنگی در مورد فقر مادی باید بگویم که در کردستان بویژه در دهکده‌ها خانواده‌های بسیاری هستند که حتی قادر نیستند شکم خود را سیر کنند. اکثر دهکده‌هایی که دارای جمعیت‌های صد تا هزار نفر هستند، آب آشامیدنی در دسترس ندارند مقصود این نیست که دهات آنها لوله کشی نشده بلکه آب رودخانه و چشمه هم ندارند. از برق و راه و مدرسه هم که خبر و اثری نیست زندگی آنها مانند هزار سال قبل است. در مورد فقر معنوی و فرهنگی باید بگویم متأسفانه در این منطقه بخصوص روحانیت فعالیت تبلیغی دینی چشمگیری نداشته و در نتیجه مردم از اسلام فقط اسمی میدانند و بس و زمینه برای تبلیغات ضد دینی کاملاً مساعد است در مورد کمبودهای فرهنگی باید بگویم در دهکده‌های بیش از هزار نفر جمعیت هم اکثر ا مدرسه هم وجود ندارد و ۹۸ درصد مردم بیسوادند و معلوم است مردمی که تا این حد در فقر معنوی و مادی بسر می‌برند زود سقوط کرده و هیچگونه استقامت‌تیز خود نشان نخواهند داد.»

خبرنگار خبرنگاری پارس پرسید: پیشنهاد شما چیست؟ آقای کرمانی گفت: «لازم است مقام‌رهبری و دولت اسلامی به این مساله توجهی خاصی مبذول دارند و هر چه زودتر برای ریشه کن کردن فقر این ملت به این منطقه توجه کنند.» حجت‌الاسلام کرمانی گفت: «امکانات منطقه وسیع و بکر است و چنانچه برنامه‌های عمرانی و توسعه کشاورزی و دامداری و صنایع برای این منطقه تهیه و اجرا شود این منطقه از کشور میتواند سهم عمده‌ای از نیازهای مواد کشاورزی و مصرف کلی گوشت کشور را فراهم کند.» در مورد فرهنگ مردم و گسترش امکانات آموزشی که یکی دیگر از پرسشهای خبرنگار خبرنگاری پارس بود حجت‌الاسلام کرمانی گفت باید بگویم رهبر انقلاب امام خمینی چنانکه امر فرموده اند و مردم ایران را

بسیج کرده‌اند و منطقه غرب کشور را از خطر سقوط حتمی نجات داده‌اند امر فرمایید دبیران و آموزگاران انقلابی و متعهد داوطلبانه هر چه زودتر خود را به منطقه برسانند و از آغاز سال تحصیلی تازه انقلاب فرهنگی این منطقه را بعهده بگیرند اگر از این مورد غفلت شود، دشمن این کار را میکند و روزی میرسد که به جز حسرت و افسوس برای ما باقی نمی‌ماند». خبرنگار ما پرسید: آیا به نظر شما با بسیج فرهنگی میتوان پاسخگوی همه نیازهای منطقه بود؟ آقای کرمانی گفت: «نهمی‌بایست امر امام به متخصصین فن، پزشکان، مهندسان و تکنیسینها صادر شود که هم‌اوقات توسعه فرهنگی برنامه‌های پیشبرد عمرانی - بهداشتی و درمانی و توسعه صنایع کشاورزی و دامداری اجرا شود برای مثال می‌گوییم در همین مریوان دریاچه ایست با آب شیرین و گوارا و آماده برای پرورش انواع ماهیها است یا احیانا ما میتوانیم با ایجاد بندهای ۲ تا ۱۰ متر ارتفاع در منطقه اورامانات آب رودخانه‌هایی که اکثرا در دره‌ها جاری است به سطح بالاتر آورده و هزاران نفر از مردم بیکار را بکار کشاورزی و باغداری مشغول کنیم. کردستان پوشیده از جنگل است ما میتوانیم کارخانجات صنایع چوبی و بویژه کبریت سازی در اینجا تاسیس کنیم.»

کوههای منطقه آزمایش شده میتوان بهترین سیمان را در اینجا تولید کرد. خلاصه، امکانات نیروهای انسانی فراوان و سرمایه‌گذاری را ایجاب میکند. حجت‌الاسلام کرمانی در مورد توزیع خوارو بار و کمکهای مردم که از نقاط مختلف کشور به منطقه اورامانات و استان کردستان فرستاده شده‌است، گفت: «خوار و بار در منطقه مسالهای نیست حداکثر مردم با طبع بلند و مساعاتی که دارند خوارو بار رایگان را تحویل نمی‌گیرند و اگر هم دریافت کنند برای چند روز بیشتر مصرف کافی نیست چنانچه ارزش این همه اجناس و خوار و بار و پوشاک که همین دو سه روز پیش که من ناظر ارسال آن از رشت، ری، قزوین و سایر نقاط کشور بودم به مصرف کارهای عمرانی و آبادی دهکده‌ها و قصبات میرسید و یا حداقل به مصرف تامین آب و یا ایجاد راه روستایی برسائیم تاثیر دائمی خواهد داشت. این پیشنهاد من متاسفانه پذیرفته نشد و اجناس و خوار و بار برایگان توزیع میشود. در این امر دخالتی نکردم ولی پیشنهادم به قوت خود

باقی است و از مردم ایران میخواهم کمکهای خود را در اختیار جهاد سازندگی بگذارند تا بمصرف کارهای عمرانی و سازندگی برسد».

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۶/۲۴)

افسران اسرائیلی در لباس عراقی در کردستان دستگیر شدند .

هشدار شدید نماینده امام درباره اوضاع کردستان

«حقیقت مطلب این است که غائله کردستان به تمام معنا پایان نیافته است و عقب نشینی افراد حزب دموکرات کردستان و وابستگان آنها موقتی است.»

حجت الاسلام شیخ حسین کرمانی نماینده امام خمینی در کرمانشاه ضمن اعلام این مطالب در گفت و گویی با خبرنگار کیهان در کرمانشاه تاکید کرد که: «من دوست دارم بی پرده صحبت کنم و حقایق را با افکار عمومی در میان بگذارم.»

نماینده امام گفت: «آنطور که من تشخیص دادهام افراد مسلح حزب دموکرات که تاکنون به کوهها و روستاهای اطراف مرز پناه بردهاند منتظرند تا فصل زمستان فرا برسد و آنها حمله گسترده و همه جانبه خود را شروع کنند.»

حجت الاسلام کرمانی در این گفتگو اضافه کرد :

«برای جلوگیری از جنگ و گریز دموکراتهای فراری، لازم است از همین امروز، دولت و ملت در فکر باشند و با ایجاد سنگرهای محکم و کنترل مرزهای غربی، اقدامات موثری درمقابل تهاجم دموکراتها انجام دهند.»

نماینده امام تاکید کرد: «ایران حدود ۱۳۶۰ کیلومتر مرز مشترک با عراق دارد و به عقیده من، بستن این مرزها و کنترل آن به شکلی که در دنیا معمول است کار بسیار مشکلی است و این بدان جهت است که قسمت اعظم مرزها با عراق از کوههای سربه فلک کشیده و جنگلهای انبوه تشکیل شده و بستن مرز به معنای واقعی، شاید ۱۰ سال طول بکشد. اما ما میتوانیم مرزهای خود را تا حدودی کنترل کنیم.»

خستگی مرزبانان

نماینده رهبر انقلاب در منطقه کرمانشاه گفت: «نیروهای مرزبانی ما که اکنون در نوار مرزی به نگهبانی مشغولند به تدریج خسته شده‌اند و روز گذشته (شنبه) که به اتفاق استاندار و فرمانده ناحیه ژاندارمری کرمانشاه برای بازدید به منطقه نوسودو پاوه رفته بودیم عده‌ای از مرزبانها برای ما گفتند: ۱۵ شبانه روز است در سنگر هستیم و برای تامین آب و حمل زخمیهای خود باید ساعتها منتظر کمک باشیم.»

حجت الاسلام کرمانی در رابطه با دیدار اخیر خود از نوار مرزی گفت: به عنوان مثال وقتی بعضی از مرزبانان، توسط افراد دشمن، مورد اصابت گلوله قرار می‌گیرند و زخمی میشوند باید حداقل ۷ تا ۸ ساعت، روی زمین بمانند تا وسیله‌های برای انتقال آنها به مراکز درمانی فراهم شود.»

نماینده امام تاکید کرد: «به عنوان یک وظیفه شرعی و ملی به تمام ملت ایران اخطار میکنم که غائله کردستان را پایان یافته، تلقی نکنند و هر کس در هر پست، لباس و مقامی است باید به هر نحو که میتواند در حفظ این منطقه از کشورمان از نظر نظامی کمک کند.»

آیا مذاکره لازم است؟

حجت الاسلام کرمانی نماینده امام خمینی در منطقه کرمانشاهان در مورد انجام مذاکره با افراد مسلح حزب دموکرات گفت: «معمولا مذاکره و انجام گفت و گو از طریق دیپلماسی برای رفع درگیری و پایان دادن به این غائله، بین دولتها صورت میگیرد، نه بین یک دولت و یک گروه مهاجم زیرا در حال حاضر

ما با یک دولت رسمی مقابله نمیکنیم و تنها جمعیتی پراکنده و مهاجم که از کمونیستها، ساواکیها و مجروحین فراری تشکیل شده است در مقابل ما قرار دارد.»

نماینده امام گفت: «من نمیتوانم دقیقا بگویم جمعیت طرف مقابل ما را دولت عراق تحریک میکند، اما اطمینان دارم دست شوروی، اسرائیل و آمریکا در کار است و افسران اسرائیلی که در لباس عراقی دستگیر شدند تایید کننده این نظر است.»

حجت الاسلام کرمانی در پایان گفت: «یگانه راه رفع این مشکل، این است که دولت در این منطقه قاطعانه عمل کند و از راه زمین و هوا، مهاجمان و اشرار را سرکوب کند.»

(کیهان ۱۳۵۸/۶/۲۶)

گفتگو با نماینده امام خمینی در غرب کشور

کرمانشاه - خبرگزاری پارس: حجت الاسلام حاج شیخ حسین کرمانی نماینده امام خمینی روز یکشنبه در یک گفتگوی اختصاصی با خبرنگار خبرگزاری پارس پس از اشاره به فعالیتهای ضد انقلابیون در منطقه اورامانات در مورد جهاد سازندگی در این منطقه گفت: از نظر پیش برد برنامههای عمرانی در اورامانات با توجه به شرایط اقلیمی محل نمیتوان پیش از دو ماه دیگر فعالیت داشت. لذا لازم است نیروهای جهاد سازندگی هر چه زودتر از محیطهای گرمیتر باین منطقه گسیل شوند. تا بتوان تا قبل از رسیدن فصل سرما قسمتی از مشکلات این منطقه را حل کرد. بگزارش خبرنگار خبرگزاری پارس در اینجا یک شهروند کرمانشاهی که در جلسه گفت و شنود حضور داشت گفت: «بنظر من دو مساله حائز اهمیت بسیار است یکی اینکه در جهاد سازندگی از وجود همه داوطلبان بویژه در سطح سازمانهای اداری که اکثر کار ندارند استفاده شود و برای این منظور امکانات مالی و اجرائی در اختیار آنها گذارده شود. و پس از اجرای برنامههای مرتبط مطالعه شود. تا از کاغذ بازی و تمرکز کارها جلوگیری بعمل

آید». این شهروند افزود مساله دیگری که باید به آن توجه شود، وضع کشاورزان منطقه است عدهای از کشاورزان که در رژیم گذشته به شهرها مهاجرت کرده بودند اینک که به منطقه خود بازگشتهاند اراضیشان غصب شده است و این کشاورزان تحت تاثیر تبلیغات دموکراتها قرار گرفته و اینک که دموکراتها رانده شدهاند فتودالهای قبلی آنها را متهم به همکاری با دموکراتها میکنند. و پس از مجازات موجب کوچ مجدد آنها شدهاند. لذا پیشنهاد می‌کنم که دولت به این عده با توجه به عفو امام تضمین دهد و آنها بتوانند با خیال آسوده در اراضی خود که اینک عصب شده است به کار کشاورزی ادامه دهند.

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۶/۲۷)

اصل مربوط به مذهب رسمی کشور تصویب شد .

عصر روز یکشنبه مجلس بررسی قانون اساسی به ریاست آیت الله منتظری جلسه علنی داشت در این نشست اصل مربوط به مذهب رسمی کشور مورد بررسی و تصویب قرار گرفت. به گزارش خبرنگار پارلمانی ما این اصل با ۵۲ رای موافق ۲ رای مخالف و ۳ رای ممتنع تصویب شد .

در این جلسه که از ساعت شانزده آغاز شد اصلی بعنوان اصل یازده به قانون اضافه شد و اصل یازده قبلی بعنوان اصل دوازده نیز پس از بررسی به تصویب رسید .

هنگام بررسی این دو اصل چند تن از نمایندگان بعنوان موافق و مخالف صحبت کردند و تذکراتی دادند در اصل یازده که روز یکشنبه تصویب شد آمده است: بحکم آیه کریمه "ان هذه امتکم امه واحده و انا ربکم فاعبدون" مسلمانان یک امت هستند و دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است سیاست کلی خود را بر پایه ائتلاف و اتحاد ملل اسلامی قرار دهد و کوشش پیگیر بعمل آورد تا وحدت سیاسی - اقتصادی و فرهنگی جهان اسلام را تحقق بخشد .

پس از آن اصل ۱۲ که قبلاً بصورت اصل یازده در قانون اساسی گنجانده گردیده و تصویب شد .

بموجب این اصل دین رسمی ایران اسلام و مذهب جعفری اثنی عشری است و این اصل الی الابدغیر قابل تغییر است و مذاهب دیگر اسلامی اعم از حنفی ، شافعی، مالکی، حنبلی دارای احترام کامل میباشند و پیروان این مذاهب در انجام مراسم مذهبی خودطبق فقه خودشان آزادند و در تعلیم و تربیت دینی و احوال شخصیه ازدواج، طلاق، و ارث و وصیت و دعاوی مربوط به آن رسمیت دارند و در هر منطقهای که پیروان هر یک از این مذاهب اکثریت داشته باشند مقررات محلی در محدود اختیارات شوراها بر طبق آن مذاهب خواهد بود با حفظ حقوق پیروان سایر مذاهب.

پس از طرح متن اصل ۱۲ ابتدا آقای «پرورش» پشت تریبون قرار گرفت و به سئوالات نمایندگان درباره این اصل پاسخ داد و توضیحاتی در این مورد ارائه کرد. سپس آقای حائری یزدی درباره کلمه "حق" و افزودن آن بر محتوای اصل مطالبی بیان کرد و پیشنهاد کرد که کلمه "حق" در متن آن حفظ شود .

آنگاه «مولوی عبدالعزیز» درباره اصل مذهب مطالبی بیان کرد و گفت: «ما بایستی تمام مستضعفین دنیا را در آغوش بگیریم. بگذاریم مشکلات ۱۴۰۰ ساله را بکناری بنهیم. بیائید دست استعمارگران را از ایران کوتاه کنیم. نبایستی طوری رفتار شود که خدای ناکرده به انحصار طلبی تعبیر شود. از علماء اعلام تقاضا دارم که بر این موضوع تاکید داشته باشند که شیعه و سنی برادر هستند. بیائید برادری را ثابت کنید. ما میخواهیم مذهب ما را مثل مذهب خود بدانید و تفاوتی بین اینها قائل نشوید. نرسید. تا زمانیکه ما را راه خدا باز نگشتهایم و در راه او قدم بر میداریم هیچ جای ترس نیست. چرا وقتی به مساله مذاهب اربعه میرسید. دقت و احتیاطها آغاز میشود ؟ لذا از دوستان و برادرانم میخواهم تعصب بخرج ندهند .

آنگاه «مکارم» طی سخنانی گفت: برادر ما «مولوی عبدالعزیز» مطالبی را مطرح کردند که در جلسات مشترک کمیسیونها هم مطرح شد. خوشبختانه اصل دین و مذهب بعد از اصلی قرار گرفت که دعوت به اخوت و وحدت اسلامی میکرد. وی افزود: «ما امیدواریم کشورهای اسلامی با وحدت خود بتوانند

قدرت سوم جهانی را در برابر ابرقدرتهای شرق و غرب بوجود آورند. هدف ایجاد حکومت واحد جهانی است. اصل قبل نچنان تصویب شد که نشان میدهد که همه برآن اتفاق نظر دارند وی آنگاه اظهار داشت: «فلسفه ذکر مذهب یک واقعیت است وقتی گفته میشود جمهوری اسلامی، چنین مستفاد میشود که اسلام اساس نظام مملکت خواهد بود. وبعلاوه میدانیم فروع پنچگانه مشترکات زیادی دارند ولی در مسایل فقهی اختلاف نظرهایی وجود دارد. با این توضیح اگر در طرح قوانین مسایلی پیش آمد الگو برای دولت و مجلس شورا چه باشد؟ مولوی عبدالعزیز گفت: «این مورد استثناست»، مکارم در پاسخ گفت: «آنجا که مشترکند مسالهای نیست ولی ما میخواهیم برای موارد استثنای دولت معیاری برای تشخیص داشته باشد. آینده چه وضعی پیش خواهد آمد؟ مکارم افزود: «تا به حال حتی یک مورد اختلاف بین شیعه و سنی دیده نشده است که به ذکر رسمیت شیعه در قانون اساسی گذشته اعتراضی داشته باشند و آن موضوع باعث دعوا شود. ما این سؤال را همواره با ایشان مطرح کردهایم ولی پاسخی به آن داده نشده و آن این بود که اگر پنج مذهب رسمیت پیدا کنند، آنگاه پس از تصویب پنج معیار خواهیم داشت» و باعث هرج و مرج قانونی خواهد شد آنگاه دکتر شیبانی پشت تریبون قرار گرفت و در باره این مطلب که رییس جمهور بایستی مروج دین باشد گفت: که این تذکر زاید است و وجود آن مسالهای را حل نخواهد کرد. بعلاوه نوشته شده است که این اصل الی الابد لا یتغیر خواهد بود. اگر شیعه زنده است، مردم حق طلب شیعه را پابرجا خواهند داشت. آن پدر و پسر هم بایستی مروج این دین بودند ولی در عمل دیدیم که چه دینی داشتند بنابراین جای این مساله در این جا نیست. آنگاه آقای «حائری یزدی» طی مطالبی گفت: «اگر در زمان آن پدر و پسر به این اصل عمل نشد و اساساً این استدلال که اگر به اصلی عمل نشود بایستی حذف شود، استدلالی منطقی نیست». آنگاه گفتگو در مجلس اوج گرفت و رییس مجلس زنگ را به صدا درآورد. آقای حائری با عصبانیت گفت: «بگذارید حرفمان را بزینم چرا زنگ می‌زنید؟» آنگاه آقای «هاشمی نژاد» اظهار داشت: «مساله رییس جمهور در این جا طرح شود و جمله «دعاوی مربوط به حاکم شرع رسمیت دارد»، نیز مبهم است و احتیاج به توضیح دارد. در صورتیکه قانون اساسی بایستی ابهام نداشته باشد وی آنگاه اظهار داشت که اگر نام

بردن مذهب به معنای انحصار طلبی است، بنابراین اقلیت‌های غیر مسلمان هم اجازه دارند نام‌بردن از اسلام را انحصار طلبی تلقی کنند. وی افزود: در گذشته، این مساله باعث اختلافی نبوده است مگر اینکه بخواهد بعدها ایجاد کند! که این مساله دیگری است «آنگاه پیشنهاد کفایت مذاکرات شد و مورد تصویب قرار گرفت آنگاه مولوی عبدالعزیز گفت: «اگر وضع بدین منوال است و در این اصل هم اکثریت ملاک باشد، بهتر است ما از مجلس خارج شویم» آیت الله منتظری گفت: «کم لطفی نفرمایید. به جای اینکار راه حلی ارائه کنید. آنگاه در مورد حذف یا افزودن کلمه "حقه" رای گرفته شد و این کلمه حذف شد و در نتیجه آقای حائری یزدی مجلس را بعنوان اعتراض ترک کرد. مکارم برخاست و مولوی عبدالعزیز را مخاطب قرار داد و گفت: «می دانید اکثریت موجود در این مجلس شیعه هستند ولی با وجود این برای آنکه نهایت تفاهم ایجاد شود، از نوشتن کلمه حقه صرف نظر کردند. مولوی عبدالعزیز برخاست و گفت: متشکریم، خدا شما را حفظ کند. در مورد مساله شوراها مکارم گفت: «صلاحیت شوراها در امور فرهنگی، بهداشتی و عمرانی است و مواردی پیش می‌آید که بایستی در محدوده خود آنها تصمیم‌گیری شود و این برای آن است که دست افراد و اهالی منطقه باز شد». دکتر بهشتی گفت: «در این مورد وقتی گفته میشود مقررات محلی منظور مقرراتی است که تصمیم‌گیری در باره آن در حدود اختیارات افراد منطقه است این که بحث ندارد. بنی صدر: «شوراها حدود اختیارات محلی را افزایش میدهند و اینطور نیست که مرکز برای آنها تصمیم بگیرد و در مورد آنها اجرا شود». بنابراین لازم است و به نفع آنهاست که سر چنین موضوعی تاکید شود. آنگاه پس از آنکه قسمت به قسمت، جمله‌ها و حتی کلمه‌های متن اصل به رای گذاشته شد، تمام اصل با رای مخفی رای‌گیری شد در نتیجه‌آرا ریخته شده به گلدان چنین بود ۵۲ رای موافق ۳ رای مخالف ۳ رای ممتنع. بدین صورت اصل رسمیت مذهب مورد تصویب مجلس قرار گرفت آنگاه دکتر بهشتی مدیریت جلسه را بعهده گرفت و آیت الله منتظری برای چند دقیق جلسه را ترک کرد و در این موقع اصل مربوط و اقلیت‌های مذهبی کلیمی-زردشتی و مسیحی قرائت شد. متن اصل پیشنهادی به این شرح است: اصل ۱۳: ایرانیان زردشتی، کلیمی و مسیحی تنها اقلیت‌های رسمی شناخته میشوند طبق مقررات اسلامی در انجام مراسم دینی خود آزادند و در احوال شخصیه و تعلیمات

دینی بر طبق آئین خود عمل کنند. در این مورد از سوی اقلیتهای مذهبی پیشنهاد شد که کلمه اقلیت بکار برده نشود و در عوض "جوامع رسمی دینی کشور" به حساب آیند. آنگاه اصل پیشنهادی از سوی اقلیتهای قرائت شد. دکتر بهشتی گفت: «مساله رسمیت چند جنبه را در بر می گیرد. ۱ - بطور رسمی معبد داشته باشند ۲ - صرفنظر از این در صورتی که بیش از ۱۵۰ هزار نفر باشند میتوانند بیش از یک نماینده در مجلس داشته باشند. درباره این اصل مدتی بحث ادامه داشت و به پیشنهاد دکتر بهشتی جلسه برای بررسی بیشتر در این مورد به بعد موکول شد. جلسه علنی بعدی صبح سه شنبه (امروز) خواهد بود.

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۶/۲۷)

در سرکوبی دمکراتها، راه حل سیاسی را نباید فراموش کرد .

دکتر مصطفی چمران وزیر دفاع جمهوری اسلامی ایران، امروز برای هماهنگ ساختن عملیات مبارزه با مهاجمان به کردستان رفت. دکتر مصطفی چمران دو روز پیش همراه با «هاشم صباغیان» وزیر کشور و مسئولان ارتش و سپاه پاسداران انقلاب و حجت الاسلام خامنه‌ای معاون وزارت و دفاع در قم به حضور امام خمینی رهبر انقلاب اسلامی ایران رسید و درباره مسائل منطقه غرب کشور بویژه کردستان، با امام گفتگو و تبادل نظرهایی بعمل آورد. یادآوری میشود دکتر مصطفی چمران، یک ماه پیش از غرب کشور به تهران بازگشت و سرگرم کارهای اداری خود بود و در این مدت، عدهای زیاد از مردم درخواست میکردند که او دوباره به کردستان بازگردد و اوضاع نابسامان آن منطقه را سامان بخشد و باعث دلگرمی رزمندگان و پیشرفت سریع نیروهای انقلابی گردد. دکتر مصطفی چمران در گفتگویی درباره علت بازگشت خود به کردستان گفت: «حقیقت این است که ما در ماه گذشته همه شهرها و مواضع مهم استراتژیک دشمن را به تصرف درآوردیم و بزرگترین ضربات را به آنها زدیم و نیروهای آنها را بکلی متلاشی کردیم آنگاه ارتش در پادگانها مستقر شد و عملیات نظامی متوقف گردید و پاکسازی منطقه از افراد حزب منحلہ دمکرات به ژاندارمری محول شد و طبق رسوم، ارتش در داخل پادگانهای خود در

خارج شهرها مستقر شد و هیچ نوع درگیری با مردم شهرها نداشت. ضمناً پس از پیروزی نظامی ماه گذشته ارتش، دولت تصمیم گرفت کارهای عمرانی و اجتماعی در منطقه را گسترش دهد و راه مسامت و محبت را باز و همه متهمین را عفو کند تا هرچه زودتر زندگی عادی برقرار شود و حتی الامکان از درگیری و جنگ و ستیز بپرهیزد و حسن نیت خود را به برادران و هموطنان کرد و همه دنیا عملاً نشان دهد». دکتر مصطفی چمران وزیر دفاع افزود: «به ارتش دستور داده شد که وارد شهرها نشود و از درگیری با مردم خودداری کند و باصطلاح، روش سیاسی برای حل مسئله در نظر بگیرد زیرا دولت قدرت قاطع خود را عملاً به همه نشان داده بود و دیگر لزومی نداشت که ارتش دست به عمل نظامی بزند و شدت عمل به خرج دهد. اما متأسفانه توطئه گران و فریب خوردگان برای هرچه بیشتر به آشوب کشیدن منطقه، راضی به راه حل سیاسی نبودند و از کارهای عمرانی و جهاد سازندگی دل خوشی نداشتند و میخواستند که پیروزیهای ارتش را با آشوب و هرج و مرج خنثی کنند و لذا دست به ترور و کشتار بی گناهان زدند و اینجا و آنجا به مردم و پاسداران حمله کردند و نظم و آرامش منطقه را به هم زدند و حمله به پاسداران در راه سردشت بانه در دنباله همین سلسله عملیات تروریستی بود». دکتر چمران در قسمت دیگری از سخنان خود گفت: «قبل از ماه گذشته، دموکراتها قویترین قدرت منطقه بودند و همه شهرهای کردستان را زیر سلطه داشتند و حتی با اسلحه سنگین و تانکها و توپهای سنگین، دارای یک ارتش بودند و در حملات آنان هزاران مسلح شرکت داشتند در حالی که بعد از شکست، نیروهای آنها به طور کلی متلاشی شد و فعلاً در اولین مرحله جنگهای پارتیزانی هستند که ترور و حمله و گریز از ویژگیهای آن است». دکتر مصطفی چمران در پایان گفت: «همانند گذشته هر گاه ارتش تصمیم بعمل بگیرد، قادر است نیروهای آنها را متلاشی کند و البته این درحالی است که ما معتقدیم نباید راه حل سیاسی و عمرانی را فراموش کرد».

(کیهان ۱۳۵۸/۶/۳۱)

پیام آیت الله ربانی شیرازی به مردم مسلمان کردستان

بسمه تعالی

برادران و خواهران مسلمان کردستان، بارها در ایام دیدار از کردستان در خطابه‌ها و گفتگوها متذکر این واقعیت گشتم که بیگانگان و آنهایی که در انقلاب اسلامی بی نظیر با از کف دادن نفوذ استعماری و قطع شریان اقتصادی، و مرگ ایدئولوژی خود را حس میکنند درصددند که بوسیله ضد انقلاب و عمال بیگانه مزدور، وضعی در منطقه بوجود آورند که هم دولت با مشغول شدن بدان، از فعالیت‌های اسلامی در موقعیتی که مملکت تشنه آن است باز ماند و هم برادران کرد مسلمان، بصورت ضد انقلاب ماجراجو، بیگانه پرست و تجزیه طلب جلوه گر شوند. من در آن ایام، در انتظار بودم که برادران کردم، قاطعانه جلو فعالیت‌های ضد اسلامی و ضد مذهبی کارگردانان حزب منحله دموکرات را که متحرک به حرکت امپریالیسم چپ و راست میبود بگیرند و نگذارند عملیات ضد انقلابی آنها در مملکت، بحران را ظاهر سازد. متأسفانه با سهل انگاری برادران کرد و ضعف و سستی حکومت مرکزی، آنچه نباید پیش آید، آمد و مردم از برادران ارتشی و پاسداران انقلاب را یاری دهید تا نظم، آرامش و امنیت را در اسرع وقت در سراسر منطقه برقرار سازند و اصلاحات وسیعی که منطقه نیازمند بدان است، عملی گردد. لازم است شما کمک کنید تا شهربانی، مراکز خود را در شهر و ژاندارمری پاسگاه‌ها را در خارج از شهر برقرار کند و لشکر، مرزها را محفوظ و در امان نگهدارد و منطقه را از وجود اشرار و توطئه گرها و ایادی مرموز بیگانه پاک نماید. وظیفه عموم مردم است که بخاطر سرعت بخشیدن در ایجاد نظم، گروههای نظامی و یا انتظامی یاری دهند و مقامات را از اسلحه و مهماتی که از آنها سراغ دارند بیاگاهند. من بهمه کسانی که در اثر غفلت و یا اشتباه بدامن حزب منحله دموکرات افتاده بودند و در حال حاضر متواری هستند تذکر می‌دهیم، که خود را به مقامات صالح معرفی کنند و یا بمنازل و یا آغوش خانواده خود برگردند و مطمئن باشند که طبق دستور رهبر انقلاب، امام خمینی مدظله، از تعقیب درامانند و مورد عفو و اغماض قرار خواهند گرفت. من به مقامات صالح نیز توصیه میکنم که نسبت بافرادی که

باشتابه خود واقف شده‌اند و به آنها مراجعه میکنند و یا بسر منزل خود بر میگردند، با کمال عطوفت و مهربانی رفتار کنند و کوشش نمایند هرچه زودتر و بیشتر، سازندگی را در منطقه شروع کنند و مردم را از فقر و مشکلات زندگی نجات دهند. در خاتمه توفیقات همگی را از خداوند خواهان است.

(کیهان ۱۳۵۸/۷/۳)

از سوی نماینده نخستوزیر و یکی از روحانیون :

مردم مهاباد دعوت به معرفی کاندیداهای نمایندگی شورای شهر شدند.

ارومیه - خبرنگار کیهان: این اطلاعیه دیروز از سوی زیبا کلام نماینده نخستوزیری و ملا کریم شاریکندی

یکی از روحانیون مهاباد انتشار یافت:

بسم الله الرحمن الرحيم

درود بر خلق مسلمان کردستان و مردم زحمتکش مهاباد

هموطنان شریف- همانطوریکه اطلاع‌دارید شورای انقلاب اسلامی شهرستان مهاباد به دنبال حوادث و جریانات اخیر منحل گردید. حوادث چند روز اخیر که منجر به تیراندازیهای شدید در سطح شهر و بسته شدن مغازه‌ها و بازار گردیده است و بعلاوه مسایل امنیتی و مشکلات شهری ایجاب مینماید که هر چه زودتر شورای موقت شهر تشکیل گردد

در جلسه‌ای که مورخ ۵۸/۶/۲۱ در مسجد جامع با شرکت بیش از شصت تن از نمایندگان روحانیان، فرهنگیان، بازاریان، اصناف، کارمندان، معتمدین شهر، فرماندار و شهردار و نماینده نخستوزیری تشکیل گردید

پس از مذاکرات طولانی درباره اوضاع و احوال نا آرام و نابسامان شهر و مشکلاتی که برای مردم پیش آمده پیشنهاد شورای شهر مجددا مطرح گردید و مقرر شد که مقدمات تشکیل شورا بوسیله ملا کریم شاریکندی و نماینده نخستوزیری فراهم گردد. بدین وسیله از کلیه روحانیون، اصناف، بازاریان، فرهنگیان و کارمندان دعوت مینماییم که هر چه زودتر نمایندگان انتخابی خود را به فرمانداری شهرستان مهاباد معرفی نماید تا شورای موقت انقلاب اسلامی را بتوانیم در اسرع وقت تشکیل دهیم.

(کیهان ۱۳۵۸/۷/۳)

مردم مهاباد، مشکلات خود را با نماینده امام در میان نهادند.

مهاباد - خبرگزاری پارس: دومین جلسه بررسی مسایل و مشکلات شهر و مردم مهاباد بعد از ظهر دیروز با حضور حجت الاسلام حسین کرمانی نماینده امام خمینی در منطقه غرب کشور و استاندار آذربایجان غربی با تفاهم و صمیمیت بیشتری برگزار شد. در این جلسه حجت الاسلام کرمانی اهداف انقلاب اسلامی و ثمرات این انقلاب را در ساختن یک جامعه پیشرو اسلامی را بر شمرد و گفت من تاکنون برای برادران کرد کوچکترین خیانتی را تصور نکرده و آنچه که ما را به پیشرفت و پیروزی میرساند اتحاد است استاندار آذربایجان غربی نیز با تاکید بر این نکته که بایستی سوابق ذهنی خود را کنار بگذاریم و از اشتباهات گذشته کمتر یاد کنیم و تکیه بر جمهوری اسلامی و مکتب اسلام داشته باشیم ابراز امیدواری کرد که جلسات حسنینیت نیست در شهرستان مهاباد بیشتر تشکیل شود و راهحل مناسبی برای رفع مشکلات منطقه به وجود آید در همین جلسه چند نفر از شرکت کنندگان از اهالی مهاباد انتظارات خود را از دولت در جهت تحقق خواسته‌های خود بر شمرند و خواستار اجرای برنامه‌های ضربتی در آینده نزدیک شدند. در پایان این جلسه مقرر شد که اهالی مهاباد تعدادی نماینده مردمی از بین خود برای پیگیری خواسته‌های مردم منطقه انتخاب کنند. تا جلسات حسنینیت برای رفع مشکلات منطقه ادامه یابد.

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۷/۱۰)

نماینده امام در غرب کشور: مردم کردستان همان چیزی را می‌خواهند که ملت ایران خواهانش است.^۰

کرمانشاه - "حجت الاسلام حاج شیخ حسین کرمانی" نماینده امام خمینی در غرب کشور در پی سفرهای طولانی به شهرستانهای استانهای کرمانشاهان، ایلام، کردستان و آذربایجان غربی، نقطه نظرهای خویش را در مورد وضع مناطق غربی کشور و نیز اقداماتی که از نظر رفاه و اسایش مردم این سامان بعمل آورده است بازگو کرد

حجت الاسلام کرمانی گفت: آنچه که در این سفر برای من مسلم شد این است که باید مساله آشوبگران و دمکراتها را از مساله مردم کردستان در سرزمین کردنشین ایران جدا دانست، چون عموماً مردم کرد مسلمان و طرفدار دولت جمهوری اسلامی و علاقمند به ایران عزیز هستند، حتی فکر تجزیه طلبی در خاطر آنها خطور نمیکند ولی عده کثیری از موضع منطقی و مذهبی این قسمت استفاده نامشروع کرده و سرو صدا براه انداختند که علل آنرا میتوان چنان که بارها گفتم در این جهات جستجو کرد:

فقر فرهنگی که ریشه اکثر علتهاست، فقر مادی، فشارهای نامشروع رژیم سابق، اختلافات مذهبی، مرزی بودن منطقه و باز بودن مرز.

حجت الاسلام کرمانی که با خبرنگار پارس گفت و گو می‌کرد، افزود: آنچه که گفتم گرچه از سابق به آن ایمان داشتم ولی در این سفر که از قسمتهای حساس کردستان و تماس با مردمش مخصوصاً مهاباد دستگیرم شد بر عقیده‌های که داشتم راسختر شدم. در برخوردهایی که در جلسات عمومی با مردم مهاباد و نقاط دیگر داشتم آنچه که مورد مذاکره نبود مساله تجزیه طلبی بود. اکثر خواسته‌های مردم چیزی است که تمام مردم ایران میخواهند و آن واگذاری کار مردم به مردم است بوسیله شوراها که دولت دست به این اقدام زده است و در آینده نزدیک به تمام استانهای ایران بلکه شهرستانها این امتیاز را خواهد داد. نهایت مردم کردستان عجله کردند چون باورشان نمی‌آمد که دولت ایران این چنین آزادی به ملتش عطاء کند. جهت دیگر آزادی مذهبی بود که رژیم سابق به عقیده برادران اهل تسنن برای آنها محرومیت‌هایی ایجاد کرده بود ولی طبق قانون اساسی جمهوری اسلامی به تمام برادران اهل تسنن از هر مذهب که

باشند همان آزادی عطاء شد که هر فرد شیعه مذهب از آن برخوردار است. اما مبارزه با فقر مادی، دولت جمهوری اسلامی توجه خاصی نسبت به مردم این منطقه مبذول داشته که اینکه اثرات آن محسوس است چنانچه اکثر مردم مستضعف به جمهوری اسلامی علاقه فراوانی پیدا کردند.

حجت الاسلام کرمانی گفت: در مورد فقر فرهنگی با وجود اینکه احتیاج به گذشت زمان و اقدامات اساسی دارد در عین حال دولت باید با تمام قوا وارد عمل شود و در اکثر قسبات و دهات که مدرسه وجود دارد معلمین شایسته و دلسوز بگمارد تا ریشه فقر فرهنگی قطع بشود و مردم با آگاهی و بینش در مقابل مسایل قرار گیرند.

حجت الاسلام کرمانی در مورد مبارزه با فقر مذهبی گفت: اینجانب علاوه بر اینکه از طرف امام و ملت و رهبر عالیقدر حضرت آیت الله العظمی امام خمینی ماموریت داشتم، از طرف دولت و وزیر کشور با اختیار تام به این منطقه آمدم که از طریق روحانیوم و با تشکیل مجالس مذهبی مردم هر مذهبی را با احکام و قوانین آن مذهب آشنا سازیم. در مورد اقدامات رفاهی به وزارت کشاورزی و عمران روستای در مرکز مذاکرات لازم بعمل آمد و قرار شد که این وزارتخانه تمام امکانات خود را در اسرع وقت در اختیار این منطقه قرار دهد. خبرنگار خبرگزاری پارس در مورد خرابکاریهای اخیر و تظاهرات در منطقه پرسش کرد و حجت الاسلام کرمانی پاسخ گفت: طبیعی است که پس از اقداماتی که برای سرکوبی دموکراتها بعمل آمد، واکنش آنها بصورت عملیات تخریبی موجی از تظاهرات بویژه از طریق تحریک احساسات و عواطف مردم پدیدار شود که ضرورت دارد این مساله کاملاً مورد توجه دولت قرار گیرد و اقدامات همه جانبه و عکس العمل معقولانهای برای مقابله با آن معمول شود و در صورت موافقت هیات حسن نیتی از جانب دولت هر چه زودتر به منطقه اعزام شود.

(کیهان ۱۳۵۸/۷/۱۶)

حجت‌الاسلام حسنی: دموکراتها در یک خانه ۱۱ زن و بچه را قتل عام و زن حامله‌ای را کشتند .

قم - خبرنگاری پارس: حجت‌الاسلام حسنی نماینده امام در ارومیه در یک گفتگوی اختصاصی با خبرنگار خبرنگاری پارس درباره اوضاع غرب کشور سخن گفت. حجت‌الاسلام حسینی در پاسخ سؤال خبرنگار خبرنگاری پارس که می‌گویید در حوادث نرده شما و افرادتان شدت عمل نشان دادید گفت: «حزب منحه دموکرات کردستان به بهانه افتتاح دفتر حزب در نرده تظاهرات مسلحانه براه انداخت و مردم نرده که سه چهارم آن ترک زبان و یک چهارم کرد هستند و تا قبل از درگیری برادرانه با هم زندگی میکردند با دیدن این تظاهرات وحشت کردند در اینجا لازم است یادآوری کنم که مردم نرده به جمهوری اسلامی رای داده بودند و دموکراتها این مردم را به گلوله بستند و علمای نرده پس از چهل و هشت ساعت مقاومت مسلحانه در مقابل دموکراتها از من استمداد طلبیدند و ما با دو دستگاه خوردرو نفر بر و با چهارصد مجاهد پس از چهل و هشت ساعت به کمک اهالی نرده شتافتیم و پس طی شانزده ساعت جنگ مسلحانه دموکراتها با دادن عده‌ای کشته و زخمی عقب نشینی کردند و چند نفر از مجاهدان نیز به درجه شهادت نائل شدند. حجت‌الاسلام حسنی افزود: بدنال این ماجرا افراد دموکرات در نرده در خانه آقای بدلی، ۱۱ نفر زن و بچه را بطور فجیعی به قتل رساندند و حتی سیخی را در شکم حامله‌ای فرو کردند. این شمه‌ای از ماهیت ضد انسانی و ضد انقلابی حزب دموکرات کردستان است که سران آن یعنی قاسملو بعنوان دبیر کل و عزالدین حسینی دبیر حزب کومله با چریکهای فدایی خلق در اینگونه ماجراها همکاری نزدیک داشتند. حجت‌الاسلام حسنی گفت سه روز پیش مهاجمین دموکرات به پایگاه ژاندارمری قریه آقلاخ دشت جین اشنویه حمله بردند و پس از خلع سلاح پاسگاه افراد این پاسگاه، را به اسارت بردند حجت‌الاسلام حسینی گفت: به عقیده من اکثر برادران کرد مستضعف ما را برخی از مالکان منطقه که سالها اموال آنان را پس از اصطلاحات ارضی بیغما بردند تحت نفوذ خود گرفته‌اند و در میان آنان دست به تبلیغات سوء علیه جمهوری اسلامی میزنند. حجت‌الاسلام حسنی افزود: در دیداری که با دکتر مصطفی چمران وزیر دفاع داشتم از ایشان خواستم دقیقاً اوضاع منطقه را رسیدگی کنند و سپس اقدام قاطع بعمل آورند تا مستضعفان کرد از جمهوری اسلامی مایوس نشوند و بسوی

دموکراتها نروند. ایشان افزودند ما نسبت به برادران کرد که برادران ملی و مذهبی و دینی ما هستند با دیده احترام مینگریم و انشالله در آینده نزدیک کمبودهای آنان در منطقه از لحاظ مدرسه، حمام و آب لوله کشی تامین خواهد شد.

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۷/۱۷)

اظهارات نماینده امام در غرب کشور:

مردم کرد عموماً مسلمان و طرفدار جمهوری اسلامی هستند .

فکر تجزیه طلبی حتی در خاطر مردم مسلمان کرد خطور نمیکند.

در قانون اساسی همه برادران کرد از هر مذهبی باشند مثل شیعیان آزادی اعطا شده است .

دولت باید با تمام قوا در کردستان عمل کرده و با فرستادن معلمان دلسوز و شایسته، ریشه فقر فرهنگی را درآورد.

گفتگو با نماینده امام خمینی در غرب کشور

کرمانشاه - خبرنگار پارس: حجت‌الاسلام حاج شیخ حسین کرمانی نماینده امام خمینی در غرب کشور در پی سفر طولانی به شهرستانهای استانهای کرمانشاه، ایلام، کردستان و آذربایجان غربی و پس از مسافرت به قم و تهران برای عرض گزارش حضور محضر امام خمینی و مقامات دولت، ظهر دیروز به کرمانشاه بازگشت. حجت‌الاسلام کرمانی بعد از ظهر دیروز در یک گفتگوی اختصاصی نقطه نظرهای خویش را در مورد وضع منطقه غرب کشور و نیز اقداماتی که از نظر رفاه و آسایش مردم این سامان بعمل آورده است بازگو کرد. حجت‌الاسلام کرمانی گفت: «آنچه که در این سفر برای من مسلم شده این است که باید مساله آشوبگران و دموکراتها را از مساله مردم کردستان در سرزمین کردستان این ایران جدا کرد

مردم کرد و مسلمان طرفدار دولت جمهوری اسلامی و علاقمند به ایران عزیز هستند. حتی فکر تجزیه طلبی در خاطر آنها خطور نمی‌کند. ولی عمده‌های از موقعیت منطقه و مذهب این است استفاده نامشروع کرده و سرو صدا برانداختند که علل آنرا میتوان چنان که بارها گفته شده است در این موارد جستجو کرد.

۱- فقر فرهنگی که ریشه اکثر علتهاست

۲- فکر مادی

۳- فشارهای نامشروع رژیم سابق

۴- اختلاف مذهبی

۵- مرزی بودن منطقه و بازبودن مرز

حجت‌الاسلام کرمانی افزود: آنچه گفته‌ام گرچه از سابق به آن ایمان داشته‌ام. ولی در این سفر که از قسمتهای حساس کردستان و تماس با مردمش بخصوصا مهاباد دستگیرم شد سر عقیده‌ای که داشتم راسختر شدم در برخوردهائی که در جلسات عمومی با مردم مهاباد و نقاط دیگر داشتم آنچه که مورد مذاکره نبود مساله تجزیه طلبی بود. اکثر خواسته‌های مردم چیزی است که تمام مردم ایران میخواهند و آن واگذاری کار مردم به مردم است. بوسیله شوراهای که دولت دست به این اقدام زده است و در آینده نزدیک به تمام استانهای ایران بلکه شهرستانها هم این امتیاز را خواهد داد نهایت مردم کردستان عجله کردند چون باورشان نمی‌آمد که دولت ایران این چنین آزادی به ملتش عطا کند. جهت دیگر آزادی مذهبی بود که رژیم سابق به عقیده برادران اهل تسنن برای آنها محرومیت‌هایی ایجاد کرده بود. ولی طبق قانون اساسی جمهوری اسلامی به تمام برادران اهل تسنن از هر مذهب که باشند همان آزادی اعطاء شد که هر فردشیعه مذهب از آن برخوردار است. اما در مبارزه با فقر مادی دولت جمهوری

اسلامی توجه خاصی نسبت به مردم این منطقه مبذول داشته که اینک اثرات آن محسوس است چنانچه اکثر مردم مستضعف به جمهوری اسلامی علاقه فراوانی پیدا کرده‌اند.

در مورد فقر فرهنگی با وجود اینکه احتیاج به گذشت زمان و و اقدامات اساسی دارد. در عین حال دولت باید با تمام قوا وارد عمل شود و در اکثر قصبات و دهات که مدرسه وجود دارد. معلمین شایسته و دلسوز بگمارد. تا ریشه فقر فرهنگی قطع شود و مردم با آگاهی و بینش در مقابل مسایل قرار گیرند.»

حجت‌الاسلام کرمانی در مورد مبارزه با فقر مذهبی گفت: «اینجانب علاوه بر اینکه از طرف امام امت و رهبر عالیقدر حضرت امام خمینی ماموریت داشته‌ام از طرف دولت و وزیر کشور با اختیار تام به این منطقه آمدم که از طریق روحانیون و با تشکیل مجالس مذهبی مردم هر مذهبی را با احکام و قوانین آن مذهب آشنا سازیم در مورد اقدامات رفاهی با وزارت کشاورزی و عمران روستائی در مرکز مذاکرات لازم بعمل آمد و قرار شد که این وزارتخانه تمام امکانات خود را در اسرع وقت در اختیار این منطقه قرار دهند. خبرنگار ما در مورد خرابکاریهای اخیر و تظاهرات در منطقه پرسش کرده حجت‌الاسلام کرمانی گفت: طبیعی است که پس از اقداماتی که برای سرکوبی دموکراتها بعمل آمد واکنش آنها بصورت عملیات تخریبی موجی از تظاهرات بویژه از طریق تحریک احساسات و عواطف مردم پدیدار شود که صورت دارد این مساله کاملاً مورد توجه دولت قرار گیرد و اقدامات همه جانبه و عکس العمل معقولانه‌ای برای مقابله با آن معمول شود. و در صورت موافقت هیات حسنیتی از جانب دولت هر چه زودتر به منطقه اعزام شود.

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۷/۱۷)

نماینده امام در غرب کشور: دولت به ملت ثابت میکند که احتیاج به قیم ندارد .

ایلام - حجت الاسلام شیخ حسین کرمانی نماینده امام در غرب کشور که به منظور رسیدگی به اوضاع ایلام در مورد انتخابات و همچنین شرکت در مراسم صبحگاهی افراد انتظامی به ایلام عزیمت کرده بود در جمع مردم و نظامیان سخنانی ایراد داشت و گفت :

دولت جمهوری اسلامی کوشش میکند که از طریق این شوراها به ملت ثابت کند که در امور شهرهای خودتان احتیاج به قیم ندارید و این شما هستید که باید در سرنوشت شهر خود و عمران و آبادانی رشد پیدا کنید و دخالت داشته باشید .

نماینده امام همچنین در مراسم صبحگاهی که با حضور فرجاد استاندار ایلام در قرارگاه ژاندارمری ایلام برگزار شد، شرکت کرد، و گفت: انسانی از جهتی مربوط به خود است و از جهت دیگر مربوط به اجتماع و شما پاسداران و افراد انتظامی جهت مردمیتان بیشتر است، چونکه برای خدمت به مردم استخدام شدهاید .

مشتی عوامل ضد انقلاب و توطئهگر سعی دارند که با تلاش مذبوحانه خود خدشهای به این انقلاب وارد سازند ولی این کوششها با وحدت و رهبری امام دیر یا زود خنثی خواهد شد و امنیت و آرامش برقرار میشود که البته این مستلزم کوشش و مراقبت بیشتر همه شماهاست. در پایان فرمانده هنگ ژاندارمری ضمن اعلام همبستگی و پشتیبانی مجدد از انقلاب اسلامی ایران گفت: افراد انتظامی اعم از شهربانی، ژاندارمری، پاسداران و جوانمردان این منطقه برای هرگونه فداکاری و جانبازی جان برکف آماده و گوش بفرمان هستند .

(کیهان ۱۳۵۸/۷/۱۸)

ورود نماینده امام

حجت‌الاسلام حاج شیخ حسین کرمانی نماینده امام در غرب کشور بمنظور رسیدگی به اوضاع و احوال منطقه ایلام و توجیه مردم در مورد انتخابات شوراهای شهر به ایلام وارد شد و در اجتماع عظیمی که از طرف اقشار مختلف مردم در مسجد جامع ایلام برگزار شده بود شرکت کرد. حجت‌الاسلام حاج شیخ حسین کرمانی در این اجتماع پیرامون شوراهای شهر مطالبی ایراد کرد و گفت: «دولت جمهوری اسلامی کوشش میکند که از همین طریق وارد شود و به ملت بفهماند که دیگر شما مردم در امور شهرهای خودتان احتیاج به قیم ندارید و این شما هستید که باید در سرنوشت شهر خود و عمران و آبادانی رشد پیدا کنید و دخالت داشته باشید».

(اطلاعات ۱۳۵۸/۷/۱۹)

آیت الله العظمی قمی: از دولت جدا خواستاریم توطئه گران را سرکوب نماید .

مشهد - ازسوی حضرت آیت الله العظمی قمی بمناسبت کشتار پاسدران در سردشت اعلامیه‌ای منتشر شد متن اعلامیه چنین است. بسم الله الرحمن الرحيم الحمدالله و سلام علی عبادالذین...

از لحظه‌ای که فاجعه‌ای اندوهبار کردستان انتشار یافته خواب خوش از ملت قهرمان و حق شناس ایران سلب گردیده و احساسات و عواطف عمومی را علیه توطئه‌گران و جانیان برانگیخته است زیرا ملت جمعی از فرزندان و جوانان مومن و مخلص و فداکار خود را از دست داده است. جوانمردانی که آسایش را بر خود حرام نموده‌اند تا دیگران در راحت باشند این طبیعی است که ملت قدر و ارزش چنین افرادی را دانسته و میدانند و در فقدان آنان باید بسوگ بنشینند. اینجانب مراتب را تأثر و تاسف خود را از این مصیبت نمیتواند توصیف کنم با اینکه خود عزادار هستم بجامعه روحانیت و پاسداران انقلاب و عموم ملت ایران تسلیت میگوییم و برای آن جانبازان راه اسلام آموزش و علو درجات مسئلت میدارم.

خداوند آن عزیزان را با مجاهدین راستین صدر اسلام محشور فرماید و به پدران و مادران و برادران داغدیده عموم بازماندگان صبر و اجر عنایت فرماید.

توطئه گران و عاملان این قبیل جنایات از اعمال وحشیانه خود سودی نخواهند برد جز اینکه ماهیت ضد بشری و غیر اسلامی و بیگانگی خود را نسبت به مردم ایران بر ملا سازند و باید بدانند که بدین وسیله در اراده ملت و انقلاب اسلامی خللی وارد نخواهند آورد. ما از دولت جمهوری اسلامی و کلیه قوای انتظامی جدا خواستاریم با تمام قدرت و قاطعیت توطئهگران را سرکوب نمایند. بر مراقبتهای خود در تمام نقاط بخصوص در غرب کشور بیفزایند. تا چنین فجایعی تکرار نگردد و خدای نکرده در پیشرفت کارهای اصلاحی و عمرانی که ملت بی صبرانه در انتظار آن میباشد فتوری رخ ندهد اینجا مناسب است بکسانی که اخیرا دست به ترورهای کرده‌اند اخطار نمایم ترور بهر صورت و بهر کیفیت در اسلام حرام و از نظر مقررات بین المللی محکوم است و در شرایط حاضر همان نوع بی نظمی و هرج و مرج که هدف عاملان جنایات کردستان و خوزستان میباشد ببار خواهد آورد و مملکت ما را در صحنه جهانی بی اعتبار و نا امن جلوه میدهد .

تنها مرجع برای رسیدگی و کیفر دادن دادگاههای صالحه است و از انتقام جوئیهای شخصی و گروهی مسلکی خودداری شود همه کوششها و تلاشها در راه سازندگی و به ثمر رساندن انقلاب صرف گردد از خداوند منان مسئلت دارد در طبق عنایات خاصه حضرت ولی عصر ارواحه فداء ملت ایران را در این لحظات حساس از خطرهای و انحرافات حفظ فرماید .

مشهد مقدس هفدهم ذیقعه الحرام حسن طباطبائی قمی.

پیام حجت‌الاسلام رحمانی نماینده مردم کردستان

تهران: پیامی از جانب حجت‌الاسلام حسینعلی رحمانی نماینده مردم کردستان در مجلس خبرگان نسبت به انتخاب کاندیداهای اصلح جهت شورا بشرح زیر به دفتر روزنامه مخابره شد :

بسمه تعالی

خواهران و برادران متعهد و مسوول استان کردستان اکنون که با یاری خدا و با همت خلق مستضعف بپا خواسته مردم سراسر ایران برهبری امام خمینی و با الهام از خون شهداء انقلاب اسلامی برنامه‌های حیات بخش خود را یکی پس از دیگری پیاده می‌سازد لزوم هوشیاری در پیشبرد و حفظ انقلاب تلاش در راه به ثمر رسانیدن هر چه بهتر برنامه‌های از وظائف خطیر هر فرد متعهد مسوول است. لذا لازم است در این موقعیت که شوراهای شهر تشکیل میشوند نقش سازنده خود در انتخاب افراد مؤمن و انقلابی فعال که هیچگونه داعیه‌ای جز خدمت و قبول مسوولیت ندارند عملی و از میان کاندیداهای بدون هرگونه غرض شخصی به افراد اصلح رای بدهید و از افراد ضد انقلاب و مشکوک و بی تفاوت و فرصت طلب و بی تلاش خودداری نمائید. کاندیداها و مردم با وحدت تمام وظیفه شرعی را ادا نمایند و گرنه در به هدر دادن خون شهدا سهم خواهند بود. با درود فراوان به روان شهیدا و فرزند شهیدم. والسلام -مجلس خبرگان. حسین علی رحمانی

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۷/۱۹)

برای سرکوبی افراد مسلح، به فرمان امام سپاه پاسداران غرب کشور تجهیز میشود.

کرمانشاه - خبرنگار کیهان: بفرمان امام سپاه پاسداران مستقر در غرب کشور برای جلوگیری از هر گونه ناامنی در سطح منطقه و سرکوب تهاجم افراد مسلح کاملاً تجهیز میشود.

این مطلب را محمد سپهری پور استاندار کرمانشاهان در گفتگویی با خبرنگار کیهان عنوان کرد و به دنبال آن افزود:

گزارشی که اینجانب و حجت الاسلام شیخ کرمانی نماینده امام در غرب کشور تقدیم امام کردیم، لزوم تقویت سپاه پاسداران در غرب کشور از لحاظ تدارکات، پتشتیبانی زمینی و هوایی و استقلال عمل

پاسداران مطرح شد، و امام دستور دادند که این سپاه هر چه زودتر تجهیز و در تمام نقاط بحران زده منطقه بسیج گردد.

وی اضافه کرد با این فرمان، عملیات سپاه پاسداران غرب کاملاً تقویت و گسترش خواهد یافت و دیگر کمتر نیازی به کمکهای سایر واحدهای ارتشی در مواقع اضطراری خواهد داشت.

نامبرده به نقل از فرمایشات امام گفت: امام خمینی همچنین دستور دادند که بمنظور حفاظت و مراقبت کامل از شهرها و بخشها و روستاها و نقاط مرزی کشور در مقابل عملیات مسلحانه تصمیمات لازم گرفته شود و همه واحدها مراقب کوچکترین اعمال افراد ضد انقلاب باشند.

سپهر پور گفت: در اجرای فرمان امام، اینجانب امروز (دیروز) بمحض رسیدن به کرمانشاه به منطقه مرزی قصرشیرین رفتیم و در آنجا در یک جلسه امنیتی تقویت پاسگاههای مرزی و لزوم کنترل مرز قصرشیرین و جلوگیری از تکرار حملات به این نقطه مورد بررسی و تصمیم گیری قرار گرفت.

وی در مور سایر اقدامات انجام شده گفت: در قصرشیرین به لزوم گسترش و توسعه برنامههای عمرانی و رفاهی منطقه و هماهنگی در کادر جهاد سازندگی و ایجاد راههای روستایی مناسب و سایر برنامههای دیگر تاکید بسیار شد و تمام این تصمیمگیریها با حضور حجت الاسلام غروی نماینده امام در قصر شیرین مورد تصویب واقع شد.

فرمانده ناحیه ژاندارمری کرمانشاه نیز در مورد جلسه امنیتی پریروز قصرشیرین گفت: در این جلسه ضمن بررسی همه مسایل در مورد تامین خواروبار مردم و سایر تدارکات مورد لزوم بحث و تصمیم گیری شد. در پایان جلسه نیز یک سوم از منطقه مرزی قصرشیرین از راه هوا مورد شناسایی قرار گرفت. نامبرده همچنین گروگانگیری چند پاسدار را در منطقه دوآب تکذیب کرد و یادآور شد که چند درجهدار و سرباز ارتشی در مورد حمله افراد مسلح به خودرو ارتشی خود را پنهان کردند ولی بعداً خود را به واحدهای مربوطه معرفی کردند. از سوی سپاه پاسداران مستقر در غرب کشور نیز گزارش داده شد که پریروز در سه نقطه پاره، بوکان و مریوان درگیری و تظاهرات صورت گرفت، یکی از مسئولان سپاه

پاسداران در این مورد گفت: درگیری پاوه در روستای «زردویی روام» آغاز شد، در این درگیری حدود ۱۰۰ دمکرات مسلح به مدرسه ده ریختند و فراش مدرسه را به این بهانه که چرا از پاوه معلم آمده است، کتک زدند. وی افزود: در بوکان و مریوان نیز تظاهرات صورت گرفت که در بعضی دقایق منجر به درگیری شد، هنوز از کم و کیف آیت تظاهرات و درگیریها اطلاع دقیقی در دست نیست.

(کیهان ۱۳۵۸/۷/۲۰)

محمد منتظری: «کلیه کشت و کشتارهای کردستان و خوزستان در مسایل جاسوسی است.»

پیش از ظهر سنندج شیخ محمد منتظری طبق اطلاع قلبی در یک مصاحبه مطبوعاتی در محل ستاد گروه سیاسی چریکی «ساتجا» شرکت کردند و گفت: «که انقلاب دوم را باید هرچه زودتر شروع بکنیم و نگذاریم ۱۰ سال طول بکشد که صهیونیسم با ضربات پی در پی خود ما را ناتوان کند. در این مصاحبه که علاوه بر خبرنگاران داخلی و خارجی موجود در تهران گروه کثیری از طرفداران شیخ محمد شرکت داشتند». وی در طول ۳ ساعت مصاحبه حملات تندی به چمران، قطب زاده، دکتر یزدی، صدام حسین و همچنین دولت بازرگانان کرد. شیخ محمد همچنین در پایان مصاحبه خود یک گروهان از پلیس تهران را که قصد دستگیری او را داشتند ناکام کرد. مصاحبه مطبوعاتی شیخ محمد منتظری صبح دیروز در شرایطی انجام گرفت که دولت و دادسرای انقلاب اسلامی از مدتها پیش دستور توقیف و بازداشت وی را صادر کرده بودند به همین دلیل بیشتر استقبال خبرگزاریها و مطبوعات داخلی از این مصاحبه مطبوعاتی که خبرش یک روز قبل رسماً در مطبوعات منتشر شده بود به عمل آمد. شیخ محمد یک ربع زودتر از وقت مقرر پشت میز مصاحبه نشست و همراه او هیچ مرد مسلحی دیده نشد. شیخ محمد منتظری گفت: «به نظر ما مسایل امنیتی مهمترین علت تمام نابسامانیهای دنیا است این جاسوسان صهیونیسم هستند که با لو دادن گروه، گروه از سازمانهای انقلابی در گوشه و کنار دنیا بسیاری از انقلابها را بی نتیجه کرده اند فراموش نکنیم که منظور از صهیونیسم یهود نیست». منتظری دوباره ادامه

همین بحث گفت: «ما اصلاً با کرد و عرب اختلاف نداشته‌ایم و باید کشف گردد که چه دست‌هایی در کار بوده و این اختلافها را بوجود آورده‌اند جز جاسوسی به نظر ما کلید کشف کشتارها در کردستان و خوزستان در مسایل جاسوسی است جاسوسهای مسلمان ما هم داریم که با ایجاد بحثهای عوصی مثل بحث کلامی باعث اختلاف میشوند.» علائمش در قرآن هم هست بعد از ۲۸ مرداد در ایران ۱۰۰۰۰۰ نفر کشته شدند. خوب اینها چگونه کشته شدند دقت کنیم ببینیم همه لو رفته‌اند بوسیله جاسوسها آیا اتفاقی بود که لو رفت بود نه در کشور ما ۲۰ سال است صیادگاه درست کردند ما می‌خواهیم از طریق اینان کل مسایل دنیا را حل کنیم ما بایستی بین المللی باشیم ما بایستی برای چهار میلیارد بشر روی زمین کار کنیم و شوراها باید بر این اساس کار کنند.»

مساله بحرین

وی دربخش دیگر از این سخنان به اختلاف عراق و مسئله بحرین اشاره کرد و گفت: مسئله جاسوسی و صهیونیستی یکی و دو تا نیست، مثلاً جبهه آزادی بخش «احوازرا» را چه کسی درست کرده یا همین مساله کردستان را. آقای قاسملو هم در عراق بود. خبرنگاری شیخ محمد منتظری پرسید: به نظر شما چه عواملی موجب نابسامانیهای کنونی شده است وی در جواب گفت: «به نظر من هر انقلابی باید دولت انقلابی داشته باشد و دولت بازرگان انقلابی نیست این دولت از نهضت آزادی است وای کاش نهضت آزادی سال ۴۰ بود. خبرنگاری از سفر بعدی وی پرسید و اینکه با توجه به حوادث فرودگاه آیا دوباره خواهد «توانست از کشور خارج شود، شیخ محمد در جواب گفت:

تا چند وقت دیگری برای شرکت در کنفرانس خلق عرب به «لیسبون» خواهم رفت و مطمئن باشید که هیچ اشکالی هم پیش نمی‌آید، بنده پاستور ایرانی هم که دارم و اگر اشکالی پیش بیاید در فرودگاه هم توده‌ها هستند. توده‌ها همه جا هستند. گوشتان به این جنگ روانی که علیه من راه انداخته‌اند است بدهکار نباشد. خبرنگار خبرگزاری وفا درباره فیلمی که راجع به جنوب لبنان از تلویزیون پخش شد سؤال

کرد که در آن فیلم اشاره شده بود اگر فلسطینی‌ها از جنوب لبنان بروند اسرائیل آنجا را بمباران نخواهد کرد، شیخ محمد در جواب گفت:

«این فیلم غرض آلود یک مرتبه سبز نمیشود بلکه در رابطه است با یک سری مسایل پشت پرده. ۲۳ رمضان شعار قدس داده شد، همان روز هیجده نفر را در پاوه سر می‌برند و به اسم کردها جا می‌زنند همان روز هم در جنوب لبنان تظاهرات شیعه سر می‌گیرد و سخنگوی «امل» مرتب مسئله توطئه را مطرح میکند و می‌گوید جنوب لبنان مال شیعه است. حال آنکه این شعار شعار آمریکایی و صهیونیسم است تا فلسطینی‌ها قدرت پیدا کنند اینها مسایلی است که آقای دکتر چمران هم مطرح کرده است. آقای چمران گفته است: ارتش لبنان باید برود جنوب لبنان. حال آنکه ارتش لبنان ماهیت کاملاً شناخته شده‌ای دارد و اخیراً هم به «هانی الحسن» گفته‌اند برای حل مساله جنوب لبنان فلسطینی‌ها باید ۳۰ کیلومتر بروند داخل لبنان تا ارتش لبنان بیابد و کارش را بکند آقای مهندس بازرگان هم در مورد برادران افغانی ما گفته است اینها بیایند در اردوگاه‌ها و ما به آنها نان می‌دهیم به شرطی که حرف نزنند.»

پدرم معصوم نیست

خبرنگار دیگری از شیخ محمد خواست نظرش را در مورد پدرش بگوید: او گفت: در خانواده همه آزادند یک روش و رفتار دمکراتیک وجود دارد و هر کس مسوول خودش است. به نظر من پدرم مرد مبارز و خوبی است اما معصوم نیست بنابراین او کار خودش را میکند و من هم کار خودم را .... لازم به توضیح است که شیخ محمد در مصاحبه مطبوعاتی دیروز به هر خبرنگاری فرصت طرح یک سؤال را داده بود و فرصتی پیدا نکرد که برای خبرنگاران درباره مطالبی که می‌گوید رفع ابهام کند.

ازدحام جمعیت

مصاحبه مطبوعاتی شیخ محمد منتظری در ساعت یک بعدازظهر تمام شد و جمعیت وقتی وارد خیابان شدند یک کامیون پلیس و چند افسر ارشد شهربانی را دیدند که به قصد توقیف شیخ محمد در مقابل

ساختمان «ساتجا» در خیابان استاد مطهری موضع گرفتند. در بین جمعیت شایع شده بود که شیخ محمد پس از تعویض لباس از طریق همان ساختمان از محل دور شده است.. پلیس میگفت: ما نه حق تیراندازی داریم و نه اینکه داخل ساختمان شویم. در جلوی ساختمان مردم بصورت دسته جمعی را کنجکاو کرده و اختلالاتی در عبور و مرور بوجود آوردند. جالب اینکه از داخل ساختمان ساتجا یکی از طرفداران شیخ محمد با بلندگوی خود به جمعیت گفت: «برادران و خواهران متفرق شوید با برادران پلیس همکاری کنید. فردا- امروز- ساعت چهار بعدازظهر حضرت آیت الله شیخ محمد منتظری مبارز در زمین چمن دانشگاه تهران سخنرانی میکند. و سرانجام حدود ساعت ۲ بعدازظهر پلیس از محل خارج شد و جمعیت پراکنده شدند.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۷/۲۳)

آیت الله العظمی شریعتمداری اعلام کردند: خواسته‌اند در حوادث کردستان دخالت کنم.

آیت الله العظمی شریعتمداری در گفتگویی در زمینه‌های ولایت فقیه، اصل رهبری، احکام شرع، زنان، اجرای حدود اسلامی، روشنفکران کردستان مصادره اموال دیدگاه‌های خود را بیان کرد. متن این گفتگو که با روزنامه بامداد انجام شده به شرح زیر است:

س: بناست که مجدداً قانون مربوط به (ولایت فقیه) در مجلس خبرگان مطرح شود و تاکنون نیز نظریات مختلفی در این خصوص بیان شده است خواستم یک بار دیگر سؤال کنم که حضرت آیت الله العظمی مقام فقیه را در این رابطه بیان کنند .

جواب: آنچه که در مساله ولایت فقیه مهم است اینست که نباید ولایت فقیه طوری تفسیر شود که با حاکمیت ملی مخالف بوده و تضاد داشته باشد و دلیل آن اینست که رفراندومی که صورت گرفت و مردم رای دادند که جمهوری اسلامی سیستم حکومتی ایران باشد و تمام تشکیلات بر روی آن بنا شود این بدین

معناست که کارها با رأی مردم و برآن اساس حاکمیت ملی است. خوب توجه کنید وقتی که می‌گوییم جمهوری اسلامی، کلمه جمهوری یعنی اکثریت مردم یعنی توده معظم ملت و اسلامی هم بدین معناست که امور مربوط به مخالف اسلام نباشد بلکه اسلامی باشد یعنی این حاکمیت ملی مخالف اسلام نباشد بنابراین هیچ طرحی و هیچ قانونی خواه ولایت فقیه یا مواد دیگر قانون اساسی نباید بگونه‌ای تفسیر شود که این قدرت جمهوری و اکثریت ملت را که وضع قوانین و اداره امور بالای اوست خدشه دار و تضعیف نماید چرا که در غیر این صورت خود قانون بی اعتبار میشود چون مجلس خبرگان براساس رأی ملت تشکیل شده و نمایندگان آن از طرف مردم باین مجلس رفته اند و قانون مربوط به ملت را بررسی میکنند و بنام ملت و از طرف ملت و با احترام به اراء و افکار ملت قانون می‌نویسند لذا نمی‌توانند ملت و حاکمیت او را در تنظیم و تدوین قانون اساسی نادیده بگیرند البته حاکمیت ملی هم باید در خطی سیر کند که مخالف اسلام نباشد .

س: شما اصل تصویب شده ولایت فقیه را ملاحظه کرده اید؟

جواب: آنچه را که من دیده ام کلمه «ولایت فقیه» در آن وجود ندارد و چیزی را که نوشته اند و تصویب کرده‌اند «ولایت امر و امامت امت» است که معلوم نیست که این جمله چه معنایی دارد و از چه مفهوم حقوقی برخوردار است؟ مثلاً اگر یک ماده‌ای تصویب شود که هر کس دارای این صفت باشد آن شخص آیت الله یا حجت الاسلام است البته آیت الله یا حجت الاسلام مقام خوبی است ولی این کلمه اثر و مفهوم حقوقی ندارد لذا همینطور جمله «ولایت امر و امامت امت» از هیچ اعتبار و مفهوم حقوقی برخوردار نیست و معلوم نیست که این عبارت یعنی چه و در کجای فقه و ولایت فقیه ما چنین چیزی داریم همانگونه که کراراً گفته‌ایم ولایت فقیه در جاهایی است که متصدی شرعی ندارد مانند بوجود آمدن همین دولت موقت چون مملکت در وضعی بود که احتیاج به دولتی داشت لذا فقیه با استفاده به ولایت فقیه دولت را روی کار آورد و آنها را تعیین نمود .

س: از گفتار شما چنین استنباط میکنم که منظورتان این است که باید در قانون ولایت فقیه تجدید نظر شود .

جواب: بله، باید در تجدید نظر آنرا روشن سازند ببینند وقتی که در مراجعه به آراء مردم روشن شد که ملت جمهوری اسلامی میخواهد و این رفراندوم و راء ملت را پذیرفتیم حال مادهای در قانون بگنجانیم که با رای این ملت مخالف باشد و یا اراء ملت را با کاری که می‌کنیم بی اعتبار سازیم روشنتر بگویم وقتی که نظر اکثریت ملت را بی اعتبار کردیم و بدان توجهی ننمودیم یعنی به جمهوری اسلامی بی توجهی کرده‌ایم و این جمهور و اکثریت را نپذیرفته‌ایم لذا وقتی که جمهوری اسلامی بی اعتبار شد مسلماً قانونی که در دست تصویب است تماماً بی اعتبار عمومی و حاکمیت ملی برخوردار نیست و نباید رای ملت را بی اعتبار کنند و بگویند خیر، ملت کسی نیست و هر چه هست فقیه است و او باید کار کند و او همه کاره است. این طرز قانونگذاری و این طرز عمل بنظر ما درست نیست و براساس لطمه می‌زند و همه چیز را بی اعتبار می‌سازد و مسلماً نتیجه خوبی هم در آینده نخواهد داشت .

س: مسله کردستان بصورت یکی از مسایل بغرنج روز در آمده و تاکنون گفتگو برای راه حل دو جانبه بجایی نرسیده است جنابعالی چه راهنمایی و توصیه‌ای برای حل مسله کردستان دارید؟

جواب: الان راه حلی نمیدانم و در گذشته راهنمایی‌هایی کردیم و مطالبی گفتیم که اگر عمل می‌شد این وضع پیش نمی‌آمد. و در آن موقع یعنی اوایل پیروزی انقلاب روسهای آنها اینجا آمدند، حرفهایی زدند، دردلهایی کردند، خواسته‌هایی داشتند برای کردستان که ما هم بدولت گفتیم مسامحه کردند مطالب را جدی نگرفتند و الان نمایندگانی از کردها که به جمهوری اسلامی وفادارند از من خواسته اند که برای حل مشکل کردستان دخالت کنم ولی متأسفانه الان در شرایط موجود امیدواری زیادی بحصول نتیجه مطلوب نداریم .

س: باین ترتیب مسامحه و عدم شناخت صحیح از مسایل کردستان که اکنون بوضع حاضر انجامیده است آیا زمینه‌ای برای نگرانی در سایر مناطق کشور خواهد بود؟

جواب: همان عللی که این حادثه را افریده و این وضع را در کردستان پیش آورده کم و بیش در جاهای دیگر هم هست که اگر سریعاً در آنها دقت و تدبیر نشود خدا ناکرده وضع خطرناکی در پیش خواهد بود مثلاً اخیراً حوادثی در استان سیستان و بلوچستان صورت میگیرد که اگر چاره جویی نشود منجر به اوضاع خطرناکی خواهد شد در حادثه اخیر زاهدان از علمای انجا تلفنی اطلاع دادند که دخالتهای بیمورد در کار انتخابات شوراها منجر به حادثه گردیده و از من خواستند که به آقای مولوی عبدالعزیزدر تهران بگویم که در این موضوع دخالت کند و جلو کشتار را بگیرد لذا بنماینده خود در تهران گفتم که با ایشان تماس فوری حاصل کنند و اوضاع را آرام سازند الان که شما اذربایجان را می بینید ما در حفظ انجا و آرامش انجا زیاد زحمت کشیده و می کشیم شما می دانید که اذربایجان بعضی از شهرهایش در کنار مرز قرار گرفته و انطرف مرز پیداست و پاره ای از آنها هم با مرز فاصله دارند لذا تاجاییکه در امکانات بوده و هست برای حفظ یکپارچگی و آرامش منطقه زیاد سعی کرده ایم ولی متأسفانه در انجا هم دخالتهای بیجایی میشود زیرا شناخت درستی از وضع جغرافیایی و فرهنگی و مذهبی مردم ندارند تاکنون جمعیت های زیادی از اذربایجان باینجا آمده اند که دولت باید با شما شور کند و در مسایل مربوط به اذربایجان بدون مشورت شما کاری نکنند و کسی را که به انجا میفرستند قبلاً با شما در میان بگذارند و مصلحت اندیشی کنند در جواب به انها گفتم که درست است که در زمان طاغوت فشارهای زیادی به اذربایجان وارد شده و مردم اذربایجان محرومیت های زیادی متحمل گردیده اند و الان هم بی مهربانی به انجا میشود ولی برای حفظ یک یکپارچگی و برای حفظ انقلاب مصلحت نیست که بر مشکلات موجود افزوده گردد و همینطور در خوزستان حوادثی بروز کرد که موجب تأسف فراوان شد لذا نباید هر کاری که در مملکت عمداً یا سهواً نادرست و خطا صورت میگیرد تماماً به امپریالیزم و صهیونیزم مربوط کنیم و خطاهای خودمانرا هم به گردن انها بندازیم هر چقدر که انها خرابکاری می کنند و بر مشکلات می افزایند ما باید درست عمل کنیم و خطا نکنیم و مشکلات را با تدبیر و راه حلهای صحیح بر طرف سازیم .

س: در رابطه با مثله اجرای حدود اسلامی در بعضی از جاها گفته شده است که اجرای حکم جاری شدنی نبوده ولی اجرا کرده‌اند و حتی در اجرای یک حکم در مناطق مختلف کشور دیده شده که چند نوع عمل شده است مثلاً در کرمانشاه بیک صورت و در بلوچستان بصورت دیگر نظر حضرت آیت الله واقعاً نسبت با اجرای حدود اسلامی چیست؟

جواب: درباره اجرای حدود اسلامی یک نظر کلی وجود دارد و یک نظر محلی از نظر محلی البته تعیین حدود مجازات تنها در صلاحیت مجتهد عادل است باید برای او جرم ثابت شود و سپس بر اساس میزانهای شرعی حد را جاری کند. از قرار مسموع در پاره‌ای از شهرها و مناطق متصدی‌های اینکار یقیناً مجتهد نیستند و معلوم نیست میزان علمی هم در دستشان باشد البته ممکن است بعضی از جاها کجتهد و عادل باشند. اما عمومیت ندارد و اما از نظر کلی اجرایی حدود جزو احکام جزایی اسلام است و بنظر ما اجرای حدود در جایی است که حکومت واقعاً اسلامی باشد و در مملکت احکام اسلام جاری شود و محیط کشور اسلامی باشد لذا باید اول برنامه‌های اسلامی را برای یک جو اسلامی و یک محیط اسلامی در تمام شئون پیاده کرد و محیط سالمی بوجود آورد وضع اقتصادی جامعه اسلامی را در چهار چوب یک دولت و حکومت اسلامی بمعنای واقعی درست کرد به طبقات محروم رسیدگی کرد برنامه‌های تربیتی و آموزشی اسلام را پیاده کرد مردم را تعلیم و ترتیب اسلامی داد و انوقت آن جو اسلامی که الان تا اینجا خیلی فاصله داریم اگر ایجاد شد خود آن جو و خود آن محیط مصونیت از کارهای بد را ایجاد میکند آسیب پذیری مردم در برابر فساد و نادرستیها کم میشود، کارهای بد و ناشایست در آن جو کاملاً مذموم و مطرود جلوه میکند و مخالف افکار عامه میگردد. در آن شرایط که تعلیمات اسلامی عمومیت پیدا کنند در آن شرایط که تعلیمات اسلامی عمومیت پیدا کرد مردم همه نماز می‌خواندند روزه می‌گیرند، ازدواج می‌کنند، عدالت پیشرفت میکند مردم به فضائل و ملکات انسانی اراسته می‌گردند دروغ

نمی‌گویند دزدی نمی‌کنند گرد فحشا و منکرات نمی‌گردند اینها همه از تعلیمات اسلامی و آموزش احکام بوجود می‌آید .

برای ساختن یک محیط اسلامی باید امر به معروف و نهی از منکر هم وجود داشته باشد که عده‌های تربیت شوند و عده‌های هم که قابل تربیت نیستند بترسند بنابراین اگر چنین محیطی بوجود آمد و جو کشور یکپارچه اسلامی شد انوقت اگر کسی آمد و دزدی کرد معلوم میشود او قابل تربیت نیست و باید مجازات شود. تازه در دادگاه اسلامی شهادت افراد عادل شرط است مثلاً در حکم زنا باید چهار نفر شاهد عادل شهادت دهند که ما این عمل را با چشم خود دیدیم نه اینکه بگویند این مرد و زن را در یک خانه تنها دیده‌ایم و یا اینکه این مرد و زن را در یک بستر دیده‌ایم اینها جزم را ثابت نمی‌کند. باید عین عمل را دیده باشند و شهادت دهند تا حکم صادر شود و یا اینکه مجرم خود چند بار اقرار کند تازه اقرار هم به این سادگی نیست نباید مجرم را وادار به اقرار کرد زیرا اگر از مجرم با تهدید اقرار گرفته شود درانجا هم نمی‌توان حد جاری کرد. پیغمبر اسلام در یکی از همین موارد که شخصی می‌خواست اقرار کند که من زنا کرده‌ام طوری با او صحبت کرد و طوری رفتار کرد که او از اقرارش برگردد .

س: پس اینطور نیست که هر کس پیش حاکم برود و شهادتی بدهد طرف را محکوم کند؟

جواب: همانطوری که گفتم این شهادت عادل لازم دارد و عادل بودن هم کار شوخی نیست شما که در تهران زندگی می‌کنید در همان شهر سه چهار میلیونی چند نفر عادل می‌توانید معرفی کنید؟ نمی‌گویم عادل وجود ندارد اما به ان فراوانی نیست که الان شما بلافاصله چند نفر را معرفی کنید. در سؤال قبلی که گفتیم که باید اول برنامه‌های اسلامی مستقر شد و مردم با تعالیم و احکام اسلام آشنا شدند و انوقت موقع انست که حدود اجرا گردد مثالی برای شما بزنم مثلاً الان اگر چند نفر مسلمان در روسیه مشروب بخورند انجا نمی‌توان به انها حد جاری کرد زیرا حد مربوط بحکومت اسلامیست انوقت در حکومت اسلامی هم تنها عنوان و تغییر رژیم بحکومت اسلامی کافی نیست بلکه در جامعه باید تمام تعالیم اسلام با هم پیاده شود نه اینکه همه کارها را بگذاریم واز حد زدن شروع کنیم. در مورد بریون دیت که غربیها

خیلی انتقاد میکنند آنها متوجه نیستند که اگر واقعاً یک حکومت اسلامی دارای مردمی واقعاً اسلامی هم باشد در آن قفر و محرومیت وجود نخواهد داشت و طبعاً دزدی هم صورت نخواهد گرفت که محتاج به قطع دست باشد. در کشوری که سالیان دراز فاحشه خانه‌های متعددی در آن وجود داشته، مشروب سازی و مغازه‌های مشروب فروشی فراوان بوده و در بعضی از محلها، مشروب فروشها بیشتر از نانوائی‌ها هم بیشتر بوده، انواع و اقسام فساد و بی‌عفتی و گناه رایج بوده و با یک فرهنگ استعماری مردم را تشویق باینکارها میکردهاند حالا بمحض اینکه سیستم حکومتی عوض شد نمی‌توانیم جمعیت کثیری را بیاوریم و حد بزیم البته امروز باستسنای ادم کشی که باید قصاص شود یا اینکه اولیای مقتول به دیه رضایت بدهند و اموالیکه دزدی و غصب شده پس گرفته شود برای اینکه مجرمین بدون مجازات نمانند می‌توان آنها را تنبیه مناسبی کرد اما افرادی که اصولاً سالیان دراز در یک محیط فاسد و سرا پا گناه بزرگ شده‌اند تربیت شده‌اند عمل کرده‌اند باید امروز با پیاده کردن تعالیم حیاتبخش اسلام و آموزش صحیح و تربیت اسلامی سالم کنیم تا مردم بسوی خدا بیایند، بسوی پاکها گام بردارند توبه کنند و تبت شوند و اینکه گفته اند حدود باید بنظر امام معصوم باشد این معنا را قصد کرده‌اند.

سکوت در مقابل خطاها

س: پیروان و علاقه مندان شما در ایران و خارج از ایران بسیارند. آنها سکوت شما را در مقابل خطاها و اشتباهات سازش کاری تلقی می‌کنند و معتقدند که شما آنها را پذیرفته اید لذا بشما اعتراض دارند.

جواب: شما اگر مصاحبه‌هایی که مادر عرض تقریباً دو سال با خبرگزاریها و جراید داخلی و خارجی داشته‌ایم ببینید در تمامی آنها مطالب مختلف را بررسی کرده‌ایم راهنمایی کرده‌ایم ارشاد کرده‌ایم به مشکلات راه حل نشان داده‌ایم و در جاهاییکه لازم بوده است اعتراض کرده‌ایم و از مردم خواسته‌ایم که همواره خدا را در نظر داشته باشند و گفتار و کردارشان در چهار چوب عدالت انسانیت و اسلام باشد حال اگر مردم بیش از اینها انتظار دارند باید بدانند که ما از دودستگی و اختلاف پرهیز می‌کنیم چون می‌ترسیم دسته بندی بشود و خدای ناکرده خیال کنند نظرهای خصوصی مطرح است لذا بخاطر

حفظ انقلاب و مصالح انقلاب اسلامی صبر می‌کنیم و با وجودیکه در هیچیک از جریان‌های مملکت و امور اجرایی بهیچوجه دخالتی نداریم ولی هیچگاه از اظهار نظر ارشادی و راهنمایی و انتقادهای بجا و سازنده کوتاهی نکرده‌ایم .

س: پس می‌توان گفت که موضعتان تغییر نکرده است؟

جواب: همینطور است شما می‌دانید که من همین حدود اسلامی را چند ماه پیش گفتم و انوقت چاپ شد و چند سال پیش هم در زمان طاغوت در مصاحبه با کیهان شرح دادم که احکام اسلام اگر پاره‌ای از آنها عمل شود و پاره‌ای عمل نشود ان اثر را نخواهد داشت چون احکام اسلامی ترکیبی است از یک مجموعه و بصورت انفرادی نیست بالاخره به نوشته‌ها و مصاحبه‌های ما که مراجعه کنید می‌بینید همیشه مطالب حق را گفته‌ایم در همین چندی پیش درباره مجلس خبرگان و فراندوم پس از ان مفصلاً اظهار نظر و راهنمایی کردیم .

س: شما در فراندوم شرکت کردید؟

جواب: تاکنون یک فراندوم بیشتر نشده و آنهم در خصوص تغییر سیستم حکومت بود که همانوقت شرکت کردیم و به جمهوری اسلامی رای دادیم اما فراندوم دوم که پس از تصویب قانون اساسی می‌خواهند انجام دهند گفتم که قانون اساسی را نمی‌توان بر فراندوم گذاشت زیرا اینست که یک کتاب طبی را در اختیار مردم بی اطلاع بگذاریم و بگوییم که اظهار نظر کنند وقتی که ما در فراندوم اول گفتیم که مردم را مقید نکنند که جمهوری اسلامی را می‌خواهند یا نه بلکه سؤال کنید چه نوع حکومتی را می‌خواهید اقایان گفتند نمیشود زیرا سؤال و جواب زیاد میشود و از نظر فنی به اشکالاتی برخورد میکند حالا این سؤال مطرح است در جاییکه نمی‌توان درباره نوع حکومت به چند سؤال و جواب تن در داد چگونه می‌خواهند حدود ۱۶۰ ماده قانونی را بر فراندوم بگذارند یعنی مردم عموماً به یکصد و شصت ماده قانونی که متضمن مطالب حقوقی، سیاسی، اقتصادی فرهنگی و مذهبی است رای بدهند یعنی ما مردم بیک یک رای میدهیم حال چگونه رای خواهند داد نمی‌دانیم .

س: در مصاحبه اخیر خود با تهران تایمز گفتید که در رسانه‌های گروهی و جراید سانسور وجود دارد بنظر شما این سانسور علتش چیست؟

جواب: من در علتش صحبت نکردم در جواب سؤال روزنامه گفتم مردم معتقدند که در وسایل ارتباط جمعی ایران سانسور وجود دارد و هر کس سانسور میکند از اینکار دست بردارد زیرا این وسایل مربوط به عموم ملت است و در حدود قوانین همه مردم باید بتوانند از روزنامه‌ها و رادیو و تلویزیون استفاده کنند .

س: پس گروهها نمی‌توانند جراید را مجبور به سانسور کنند؟

جواب: گروهها را نمی‌دانم همین اندازه هست که هر که اینکار را میکند نباید بکند .

س: بنظر میرسد چندگانگی قدرت نظامی چه ارتشی و چه پاسداران ایجاد اشکال میکند بنظر حضرت آیت الله اگر اینها ادغام شوند و بصورت یک قدرت واحد در آیند بهتر نیست؟

جواب: این نوع کارها باید در ست دولت باشد و نباید ذر برابر دولت دولتی بوجود آید. این صحیح نیست زیرا قدرت دولت کاسته میشود و نیروی اجرایی او تضعیف میشود لذا باید قدرت اجرایی در یکجا متمرکز باشد .

س: در پیش نویس قانون اساسی طرحی در دست بررسی است که وظایف رهبر را تعیین می‌کند نظر آیت اله در این مورد چیست ؟

جواب: نمیدانم چه چیزی را می‌خواهند تصویب کنند اما یکی از مواد آنرا که فرماندهی کل قوا بدست رهبر خواهد بود مطلع شدم و این بنظر ما در صورتی صحیح است که رهبر یک مقام رسمی مملکتی را قبول کند چون اگر از نظر مملکتی مسؤل نباشد و بعد فرمانده کل قوا باشد صحیح نیست این همان اشکالی است که در گذشته وجود داشت و همانند اشکال دیگر است که قدرت رئیس جمهور با نداشتن مسؤلیت و عدم قدرت نخست وزیر با داشتن مسؤلیت بوجود می‌آورد که سابقاً به ان اشاره کرده‌ایم.

لذا بنظر ما این با هیچ منطقی سازگار نیست باید کسی که مسؤل است ضمانت اجرا داشته باشد و قدرت اجرائی در دست او باشد .

س: نظر شما اصولاً در مورد غرب و غرب زدگی چیست؟

جواب: به نظر ما از غرب و شرق و جنوب و شمال آنچه حق و نافع است باید قبول کرد پذیرفت و مورد استفاده قرار داد و آنچه باطل و بیهوده است ویا برای جامعه و کشور منفعتی ندارد از آنها دوری و پرهیز کرد چنانچه در باب صنعت و علوم مادی و تجربی در هر کجای دنیا باشد باید استفاده شود در باب کسب دانش پیغمبرما فرموده است (اطلب و العلم و لو بالصین) یعنی علم را بدست آورید ولو در دورترین مکانها باشد. (ولو در چین باشد) در گذشته چین دورترین نقطه به حساب میاوردند. در قران مجید خداوند متعال میفرماید :

فبشر عبادالذین یستمون القول فیبتعون احسنه

در این ایه از خداوند صاحبان عقل و خرد را کسانی می دانند که مطالب را گوش میدهند و بهترین و تیکوترین انرا گرفته و پیروی و عمل می کنند خوب حالا مطالب حق و صواب در هر کجا که باشد و از دهان هر که دراید میتوان استفاده کرد اما اگر کشوری نسبت به اسلام نظر استعماری و سوءاستفاده داشته باشد باید از ان برحذر بود و همواره جانب احتیاط را مراعات کرد حضرت امیر علیه الصلو و السلام فرموده است اول حق را بشناس تا رجال حق را بشناسی نباشد که حق را با رجال بشناسی لذا ملت اسلام باید اول حق و حقیقت را تشخیص دهد و بعد هر قوم و ملتی و هر فرد و شخصی که گویای حق باشد ولو در غرب یا شرق و شمال یا جنوب زندگی کند اعتبار پیدا کند و نباشد که دوستی و دشمنی یا رفاقت میزان تشخیص حق و باطل گردد .

س: متأسفانه دیده میشود که در جامعه امروز ما روشنفکران فراموش شده اند تصور میکنید که در این برهه از زمان دارای چه مقامی اند و چه توصیه ای در این خصوص میکنید؟

جواب: در مفهوم کلمه، روشنفکر بر کسی اطلاق می‌کنیم که حقایق امور را درک کند و وضع زمان و مکان را به خوبی بشناسد و از طرفی نیز نه جامد باشد نه افراطی لذا اشخاصی که دارای چنین خصوصیتی باشند و از لحاظ صحت عمل هم مورد اعتماد و اطمینان باشند. چنین گروه و طبقه‌ای را باید طبقه فاصله مملکت به حساب آورد و جامعه باید از فکر و اندیشه وجود آنها در دولت و دستگاههای اجرائی و امور اجتماعی استفاده کند و چنانچه با شرحی که گفته شد اگر آنها را کنار بگذارند مملکت صدمه می‌خورد البته روش کار و اندیشه روشنفکر باید با احکام اسلام نیز تطبیق کند زیرا روشنفکر باید بداند که اکثریت مردم ما مسلمانند و احترام به عهده و افکار اکثریت لازم است. بنظر ما اسلام تعالیمی دارد که هنوز جهان متمدن به آن تعالیم دست نیافته و آنها را نفهمیده است و روشنفکر واقعی کسی است که با تعالیم حیاتبخش و زندگی ساز و متعالی اسلام آشنائی داشته و تمدن واقعی را در فرهنگ غنی و پویای اسلامی جستجو کند و اندیشه خود را با این مملکت تنوید بخشد لذا روشنفکرانی که از این دسته و گروه باشند باید در صف مقدم جامعه قرار گیرند و برای مملکت کار کنند و نباید آنها را دلشکسته کرد و کنار گذاشت البته اینطور هم اگر هرکسی ادعای روشنفکری کند روشنفکر است.

س: هنر اسلامی از ابتدای ظهور اسلام در میان مردم جایگاه ویژه‌ای داشته است ولی در حال حاضر در جامعه ما بنظر میرسد که برای هنر جایی نیست نظر شما در این مورد چیست؟

جواب: هنر معنای وسیعی دارد. پاره‌ای از هنرها خوب است و بعضی از آنها خوب نیست. هنرهایی که مربوط به زندگانی مردم است و یا بقول مادر تجوید و بهتر شدن زندگی مردم مؤثر بوده و نقش سازنده و یا هدایت داشته باشد خوب است لذا باید بعضی از هنرها مورد توجه و تشویق قرار گیرد. هنر در بسیاری از مواردش با اسلام مخالف نیست و بسیاری از مواردش با اسلام مخالف نیست و بسیاری از آنها برای اسلام و جامعه اسلامی مناسب است اما کارهائی مانند جشن هنر شیراز و آنچه که به شخصیت انسانی و اسلامی خود لطمه وارد میکنند هنر نیست.

س: آقای بازرگان میگوید که دولت من چاقوی بی تیغه است زیرا در مملکت چندگانگی قدرت وجود دارد نظر شما در این باره چیست؟

جواب: میگویند قول زوالید حجت است یعنی اگر کسی بگوید من خانه ندارم قبول می‌کنیم اگر بگوید پول ندارم قبول می‌کنیم یعنی اعتراف خود شخص در مورد خود حجت است حال خود آقای بازرگان وقتی که اعتراف میکند که چندگانگی قدرت و دخالت‌های مختلف در امور وجود دارد باید قبول کنیم و دلیلش هم این است که دولت آقای بازرگان قدرت اجرائیش تقسیم شده و از طرفی گروهی هم برایش کارشکنی می‌کنند من این حرفهای آقای بازرگان را تأیید می‌کنم .

س: اخیراً قانونی از تصویب گذشته که از احکام شرع در کار قضاوت در مرکز و شهرها استفاده شود جنابعالی که بصیرت کافی نسبت به حوزه‌های علمیه ایران دارید آیا ما باندازه کافی حاکم شرع را بسامان برسانیم؟

جواب: من از قانونی که می‌گویید اطلاعی درستی ندارم .

س: منظور حکام شرع ویا قاضی شرع برای دادگاه‌های انقلاب است .

جواب: خوب فعلاً اینکار موقتی است اما اگر مقصود حقوق مدنی باشد مربوط به احوال شخصیه است مانند ازدواج و طلاق و نفقه و از این چیزها که البته بعضی از اینها احتیاج به اجتهاد ندارد اما محتاج داشتن معلومات است ولی اصولاً در جاهاییکه اجتهاد لازم است در دو جاست:

اول: در حدود

دوم: در قضاوت شرعی

و ما تصور نمی‌کنیم اینقدرها مجتهد عادل داشته باشیم که بهمه شهرها و قصبات فرستاده شود .

س: گفته میشود که برخی از دادگاههای انقلاب احکام شان را عجولانه صادر کردهاند آیا میشود مجدداً مادهای از احکام را بررسی کنند و آیا چنین خواسته‌ای برحق است یا خواسته و انتظار عبثی است؟
جواب: از دو جهت حق دارد اگر عجولانه و بی اساس حکم صادر شده باشد .

اول: اگر ثابت شود که در صدور حکم خطا شده باید حکم کننده دیه و خونبها بپردازد .

دوم: اینکه باید از خانواده مقتول اعاده حیثیت شود .

س: در خصوص مالکیت در اسلام نظرتان چیست؟

جواب: نظام اقتصادی اسلام نه کمونیستی است و نه سرمایه داری نظام کمونیستی نیست زیرا که آنها مالکیت فرد را الغاء کردهاند و وقتی که مالکیت فرد در جامعه جلوگیری شد. بر جامعه و اقتصاد فرد و جامعه زیان و ضرر دارد زیرا این عمل باعث میشود که استعداد انسانها نمو و پرورش نیابد چون اگر کسی بداند محصول کار مال خود اوست بهتر و بیشتر کار میکند ولی اگر بداند محصل کارش مال دیگریست ان ذوق و شوق به کار و پشتکار در عمل را از دست میدهد و اما نظام اقتصادی اسلام نظام سرمایه داری نیست زیرا که این نظام تورم ایجاد میکند و اساس جامعه را از هم می‌پاشد و گذشته از اینها یک نظام سرمایه‌داری مانند نظام سرمایه داری بعضی از کشورها در سیاست هم دخالت میکنند در عزل و نصب مقامات مؤثر میشود و سیاست جهانی را به نفع خود می‌چرخاند لذا به شخصیت و آزادی انسانها لطمه وارد میکند. این نوع سرمایه داری هم در اسلام نیست بلکه مالکیت در اسلام یک نظام صحیح و درستی دارد که در حقیقت نظامی بین نظام کمونیستی و کاپیتالیستی است در اسلام سرمایه در یک جا جمع نمیشود و از طرفی کسانی که دارای اموال و سرمایه فراوان میشوند اسلام راههای برای توزیع ثروت و سرمایه دارد که ان سرمایه را توزیع میکند از قبیل حقوق الهی مانند خمس و زکوة که از مالیاتهای اسلامی است علاوه بر این اگر حاکم شرع ببیند که شخصی سرمایه زیاد بهم زده و از سرمایه اش سوء استفاده میکند می‌تواند سرمایه او را محدود کند. نکته مهم در نظام اقتصادی اسلام این است که طبقه‌ای بنام محروم و محرومین وجود ندارد زیرا در حکومت اسلامی برای مستضعفین و

محرومین از مال دنیا بودجه‌ای هست که پرداخت میشود و زندگی اولیه آنها تأمین می‌گردد در اسلام نمیشود کسی بدون نان و آب و پوشاک بماند اگر شخص استعداد و سلامتی برای کار کردن داشته باشد باید کار کند و یا دولت اسلامی او را به کار بگمارد تا زندگیش تأمین شود و اگر علیل و عاجز و ناتوان باشد دولت اسلامی از بودجه‌ای که دارد زندگی او را اداره میکند .

س: مصادره اموال در اسلام چگونه است؟

جواب: در اسلام اصولاً قانونی بعنوان «مصادره اموال» وجود ندارد و این مطلب را چند ماه پیش گفتیم که در اسلام قانونی بنام مصادره اموال نیست دران موقع عده‌ای از مردم که دوزخ احکام و قوانین الهی و اسلامی هستند و یا اطلاعات و معلوماتشان محدود است تصور کردند ما نظر شخصی داریم پس از مدتی که تحقیق کردند دیدند این موضوع واقعیت داشته و آنها بی خبر بوده اند ببینید در زمانهای قدیم افرادی که محکوم به مرگ می‌شدند گاهی اوقات آنها را بطرز خاصی میکشیدند مثلاً سر او را از تن جدا میکردند یا دست و پایش را قطع میکردند یا زبانش را در می‌آوردند و یا او را قطعه قطعه میکردند و هست و نیست او را هم از بین میبردند همه این کارها را بخاطر انتقامجویی میکردند ولی در اسلام کسی را از هست و نیست انداختن وجود ندارد البته کسی که مالی را غصب کرده، دزدیده و یا سوءاستفاده نموده همان مال را با مدرک و دلیل باید از او گرفت و به صاحبش برگرداند اما بنام محکوم بودن شخص بخواهیم اموال مردم را مصادره کنیم کار صحیحی نیست یک مثال خیلی روشن برای شما بزنم: در اسلام جرمی بیشتر و بالاتر از «مرتد فطری» نداریم و مرتد فطری به کسی گفته میشود که اسلامش ریشه دار باشد یعنی از پدر و مادر مسلمان بوجود آمده و مسلمان بوده و بعد مرتد شده است چنین شخصی قتلش جایز است و می‌توان او را کشت ولی مالش را نمی‌توان مصادره کرد بلکه مربوط به ورثه اوست نعوذوبالله اگر کسی پنجاه فحش و ناسزا هم به پیغمبر اسلام صلوات و... علیه بدهد او را میکشند ولی مالش نمی‌تواند دست بزنند البته بترتیبی که در فوق اشاره شد اموال دزدی و غصب

و بالاخره آنچه که مربوط بدیگران است از او گرفته میشود و لاغیر لذا خیلی جای تعجب است مطلبی که تا این اندازه روشن و مسلم است چگونه مورد تردید و یا بی اعتنایی واقع میشود؟

س: سؤالی در رابطه با بنیاد مسکن و خانه‌های شخصی و اجاره‌ای دارم که حتماً آیت الله اطلاع دارند میخواستم نظرتان را در این خصوص برایمان بیان کنید .

جواب: درباره مطالبی که گاهی اوقات عنوان میشود که خانه‌های اضافی مردم را میخواهند بگیرند اگر خانه‌ای احتکار شده باشد باید بصاحب خانه گفته شود که خودش در خانه بنشیند و یا اجاره بدهد و یا بفروشد و نمی‌توان به او تعدی کرد اگر عمل نکرد حاکم شرع او را به یکی از این امور الزام میکند .

س: در رابطه با دادگاههای خانواده و انحلال آنها آیا حضرت آیت الله از دواج با چهار زن را عملی می‌دانند ؟

جواب: ازدواج و تعدی از یک زن به زن دیگر یعنی با داشتن زن اول زن دوم اختیار کردن دارای شرایطی است مثلاً کسی زنش عقیم است یعنی نازاست و چون علاقمند بداشتن اولاد است لذا با رعایت کردن عدالت ازدواج دوم میکند و یا اینکه کسی عیالش یک مرض مسری دارد و نمیخواهد او را طلاق هم بدهد خوب میرود زن دیگر هم میگیرد و یا اینکه در جایی برای مرد یک زن کافی نیست خ. ب اینها وجهی است که مرد ازدواج دوم هم میکند البته مرد با رعایت حقوق این دو زن و عدالت بزنگی ادامه میدهد ولی اینطور نیست که هر کسی بتواند اینکار را بکند تا چه رسد به چهار زن و چنین وضعی خیلی کم در جامعه اتفاق می‌افتد که کسی چهار زن داشته باشد اما یک موضوع علمی هم در این میان وجود دارد و آن این است که امار جهانی حکایت میکند که تعداد زنان از مردان بیشتر است و اگر اسلام مانع از ازدواج با زن دوم میشد بیعدالتی بود و از طرفی چون مرگ و میر مردها در دنیا بیشتر است انهم بخاطر جنگها و کارهای سنگین لذا زنها تعدادشان در اغلب کشورها بیشتر از مردهاست، در المان پس از جنگ جهانی اماری که از تلفات مردها دادند وحشت اور بود خوب زنان این مردان یا باید بیوه بمانند و یا بفساد کشیده شوند و اسلام با جهان بینی خود بر این مشکل نیز راه حلی گذاشته ولی

همانطوریکه عرض شد با حفظ حدود و مقررات شرع و مراعات عدالت و انصاف متأسفانه در گذشته بخاطر اینکه مردم از حقیقت اسلام و دستورات عالیه ان اطلاع کافی و دقیق نداشتند در اغلب موارد در این زمینه بزنها ظلم شده و بدرفتاری نموده اند لذا یکی از نکات دقیق این است که اگر مرد بداند که وظیفه اش نسبت به همان زن چیست و بخواهد تمام حقوق زن را عمل کند و دستورات الهی را گردن نهد کمتر رغبت خواهد کرد که زن دیگر اختیار کند .

س: بعنوان حسن ختام این گفتگو چه توصیه‌هایی برای مردم دارید؟

جواب: گفتنی و توصیه یکی دو تا نیست و مطالب زیاد است اما آنچه را که در همه حال بطور موجز و مختصر باید بگویم اینست که در همه حال خدا را در نظر بگیرند طالب دنیا و ریاست نباشند از اینکه مملکت بهرج و مرج و ناامنی کشیده شود شدیداً پرهیز کنند و مانع شوند و بگذارند کشوری که در ابتدای سازندگی است و امیدی برای اسلام و مسلمانان جهان گردیده با اعمال و افکار نسنجیده و عجولانه خراب شود.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۷/۲۴)

استاندار کرمانشاهان: ضد انقلاب، از داخل کشور نفاق میاندازد .

کرمانشاه - "حاج شیخ حسین کرمانی" نماینده امام خمینی در غرب کشور همراه "احمد سپهری پور" استاندار کرمانشاهان، فرماندار قصرشیرین و دیگر مسوولان در اجتماع هزاران نفر از مردم قصر شیرین در مسجد مهدیه این شهر شرکت کرد .

در این اجتماع، شیخ محمد عزیر حسینی " طی سخنانی از سوی جامعه اهل تسنن قصرشیرین، مراتب همبستگی این جامعه را با جمهوری اسلامی اعلام کرد. براساس گزارش خبرگزاری پارس، در این هنگام گروهی از جوانان با شعار «تشریفات ظاهری نابود باید گردد - حقوق مستضعفین اعلام باید گردد» وارد

مسجد شدند و یکی از آنان، نیازهای مردم قصرشیرین را عنوان کرد. استاندار کرمانشاهان در این مورد گفت: مسایلی که عنوان گردید یکی از صدها نارسایی بود ولی با تشکیل شورای شهر و ستاد جهاد سازندگی، ما باید دست به دست هم بدهیم و این مشکلات را برطرف سازیم وی ضمن اشاره به انقلاب اسلامی و کوشش ضد انقلابیون و توطئه‌گران خارجی و عوامل داخلی گفت: آنان میخواهند سلاح وحدت را از دست ما بگیرند و با نفاق افکنی میکوشند بین گروههای مذهبی و سیاسی و ایدئولوژیکی تفرقه بیندازند و ما تصور میکنیم از مرزها تهدید میشویم ولی باید بگوییم این، از داخل کشور است که نفاق افکنان چون موریانه ریشههای به هم پیوسته وحدت ما را میخورند. استاندار در پایان خواست که مردم نیازهای خود را با فرماندار در میان بگذارند تا رفع بشود.

حجت الاسلام کرمانی نماینده امام خمینی در غرب کشور سپس به تفصیل به لزوم وحدت کلمه اشاره کرد و گفت: «انقلاب، مثال خانهای است که ویران کردن آن آسان است و سازندگی آن، دشوار و در سازندگی نیز ما به طرح نقشه همکاری و هماهنگی و اجرا احتیاج داریم.»

وی افزود: «انقلاب اسلامی ما دنیا را به شگفتی واداشت زیرا ما ۵۰ هزار کارشناس آمریکای را بیرون کرده و همه کارشناسان خارجی را بیرون راندیم و استقلال خواستیم و باید آنرا حفظ کنیم چرا که انقلاب ما انقلاب مستضعفین جهان است و جهانخواران که میبینند ما مستضعفین جهان را برانگیختهایم درصددند که انقلاب ما را با شکست روبرو سازند. بنابراین ما مردم و بویژه عشایر منطقه نباید فریب این دسایس را بخورند.»

براساس گزارش خبرگزاری پارس، نماینده امام باتفاق استاندار و فرمانده ناحیه ژاندارمری کرمانشاه و فرمانده هنگ ژاندارمری و مرزبانی قصرشیرین، بخشدارسرپل ذهاب در «بزمیرآباد» واقع در یک منطقه کوهستانی و سوق الجشی در اجتماع هزاران نفر از عشایر قلخانی حضور یافتند. در اینجا عشایر همبستگی خود را با جمهوری اسلامی اعلام داشتند «بهرام سلطان اسپری» رییس ایل قلخانی ۷ مورد خواستهای عشایر را اعلام کرد خواستهای عشایر در مورد تامین کامل آسایش، کمک به کشاورزی و

دامداری، بهبود وضع بهداشت و اعزام پزشک، ایجاد مدرسه، خلع سلاح و جبران سلاحهایی که از طرف عشایر داده میشود و ایجاد جاده سراسری و روستای بود و گفته شد این خواستهها را سید نصرالدین حسینی پیشوای جامعه اهل حق به محضر امام خمینی معروض داشتهاند. استاندار کرمانشاهان در میان عشایر ضمن سخنانی گفت ما در حال جنگ هستیم و باید شما یاری دهید تا انشاءالله امنیت برقرار شود و خواستههای شما به انجام برسانیم و عدهای از عشایر را که به آن طرف مرز رفتهاند بازگردانید. نماینده امام نیز به عشایر گفت: امام خمینی اطمینان دادند که هر کس از گناه گذشته‌اش توبه کند و در راه حفظ و حراست انقلاب و از سرزمینها ایران پاسداری کند ایمن خواهد بود و مورد لطف و مرحمت قرار میگیرد و همچنین باید شما نگهبانان مرز ایران زمین باشید و برادران ارتشی و ژاندارمری و پاسدار را یاری دهیم. نماینده امام سپس با همراهان با هلیکوپتر به منطقه «گرده نو» رفته و در این جا محمد خوانساری بخشداری سرپل ذهاب گفت: عشایر این منطقه با اجتماع در این محل همبستگی خود را با جمهوری اسلامی اعلام کنند در این هنگام پیشوایان مذهبی منطقه سخنانی ایراد کردند و نماینده امام نیز ضمن تمجید از احساسات آنان گفت ما از شما حفظ منطقه غرب کشور را انتظار داریم زیرا افسر شیرازی و پاسدار اصفهانی نمیتوانند اینجا را حفظ کنند.

حجت الاسلام کرمانی نماینده امام و استاندار کرمانشاهان و مسوولان منطقه در مسجد جامع سرپل ذهاب حضور یافتند. استاندار در این مسجد گفت: ما در این سفر به این نتیجه رسیدیم که علیرغم این محرومیتها مردم و عشایر منطقه باز با از خودگذشتگی از مرزها پاسداری میکنند حجت الاسلام کرمانی نیز با اشاره به برنامههای رژیم طاغوتی و اینکه آنها میپنداشتند مردم ما رشد اجتماعی کامل ندارند گفت: آنها پشت درهای بسته طرحریزی میکردند و گاز و نفت را میدادند و سلاح میخریدند و جای هیچگونه بحثی برای مردم نمی گذاشتند

وی سپس با مقایسه کشورهای همسایه مردم را به وحدت کلمه و یکپارچگی دعوت کرد حجت الاسلام کرمانی و استاندار و همراهان از تیپ سه زرهی ابوذر سرپل ذهاب دیدن کردند (کیهان ۱۳۵۸/۷/۲۵)

۷۴ نفر در درگیریهای خانه به خانه مه‌آباد کشته شدند.

حجت الاسلام حسنی در گفتگو با کیهان فاش کرد: طرح ایجاد جمهوری کردستان با کمک مالی اشرف پهلوی ریخته شد.

طرح این توطئه با همکاری عزالدین حسینی، قاسملو، بلوریان، پالیزبان و اشرف پهلوی ریخته شده است.

تبریز-خبرنگار کیهان: حجت الاسلام غلامرضا حسنی روحانی سرشناس ارومیه و منطقه غرب کشور در گفتگو با کیهان، وضع آذربایجان غربی و کردستان را تشریح کرد و گفت: «در حال حاضر، اعضای حزب دموکرات در نوار مرزی از ماکو گرفته تا سردشت پراکنده هستند و با عده‌های از فئودالهای محلی مانند «محمد امین حاتمی» و «محمی الدین سیدی» که از روسای عشایر عراق هستند، فعالیت میکنند. چند روز قبل این دو نفر در قریه «زیره» جلسه مهمی تشکیل دادند که از طرف حزب دموکرات نیز عزالدین حسینی و دکتر عبدالرحمن قاسملو و غنی بلوریان و پالیزبان شرکت کردند. در این جلسه پس از گفتگو تصمیم گرفته شد، جمهوری مستقل بزرگی بنام «جمهوری کردستان» تشکیل شود. البته باید توجه داشت که ترتیب تشکیل این جمهوری، بدین قرار خواهد بود که هر یک از کشورهای ترکیه، عراق، سوریه و ایران دومیلیون کرد مرزنشین دارند که جمعاً ۸ میلیون میشود و از نظر مالی نیز پالیزبان تعهد کرده است با کمک اشرف پهلوی که فعلاً در عراق است، مقدمات کار را فراهم کند». حجت الاسلام حسنی در جواب این سؤال که شایع است دموکرات‌ها برای حمله زمستانی تدارکاتی می‌بینند، گفت: «زمستان کردستان بخصوص نوارمرزی، فوق العاده سخت است و برف سنگین می‌نشیند و این امر به نفع ماست چون آنها پناهگاهی ندارند». حجت الاسلام حسنی در این گفتگو، تبریز را قهرمان دوم ایران توصیف کرد و گفت: «از قم که بگذریم، تبریز در انقلاب اسلامی ایران سهم ویژه‌ای دارد و این مردم قهرمان تبریز بودند که بصدای مراجع تقلید، لبیک گفتند. تبریز موقعی برخاست که کسی را یارای حرف زدن نبود، یارای اعتراض نبود. این درست است که کشته زیاد دارد، ولی کشته‌ها بی نتیجه نبود». حسنی

درمورد یکی شدن دو آذربایجان، گفت: «این امر از نظر قدرت و اتحاد و اتفاق خیلی خوب است اما از لحاظ عمران و آبادی خوب نخواهد بود، چون شهرها خیلی بزرگ شده‌اند و یک استاندار مشکل می‌تواند برسد. حجت الاسلام حسنی در جواب این سؤال که چرا برخی گروه‌های سیاسی با وی میانه خوبی ندارند، گفت: این امر فوق العاده طبیعی است و داستان درازی دارد. در شهریور ماه گذشته که مردم به مسلح شدن دعوت شده بودند، ما هم اسلحه تهیه کردیم و چون من به روحیه اعضای حزب دموکرات آشنائی داشتم و میدانستم که آنها قصد تجزیه دارند، مترصد بودم که رژیم سقوط کند و با انگل دیگری مواجه شویم. من افراد خود را از این لحاظ هشدار دادم که آنها نیز بوئی برده بودند که اینک در ۲۳ آذر، رژیم به مسجد اعظم ارومیه حمله نمود و من هم با افرادم، با سلاحهاییکه تهیه کرده بودیم، به مقابله با آنها پرداختیم که تعدادی از آنها کشته شدند و از افراد ما هم چند نفر مجروح گشتند. بعد از این حادثه من به تبریز و ماکو و شاپور و خوی نامه نوشتم که جوانان را مسلح کنند ولی متأسفانه جواب مثبت داده نشد. در دوم بهمن، رژیم با ۶ تانک به ما حمله کرد و مسجد اعظم را به توپ بست و من دستور دادم حمله متقابل کند که در نتیجه ۷۰ تا ۸۰ نفر از آنها و چماق بدستان که با آنها همکاری میکردند، کشته شدند و ۶ نفر هم از ما شهید و چند نفر مجروح گردیدند و پس از آن ما مرتب با پولی که مردم کمک میکردند، از مرز ترکیه و عراق، وسیله استوار بازنشسته بنام «حاج حمید فاسونیه» چی اسلحه تهیه کردیم و نوع اسلحه ما هم معمولاً کلاشینکف بود». حجت الاسلام حسنی افزود: «بارها به افراد رژیم حمله کردیم و حتی روزی ۱۸ نفر از آنها را اسیر کردیم و به تهران فرستادیم. در این مدت، مرتب من تبلیغ میکردم که کردها برادران دینی و مذهبی ما هستند، ولی به ما خبر رسید که آنها خودشان را کنار میکشند و ظاهراً خودمختاری و باطناً نظر تجزیه دارند. من وقتی این امر را شنیدم خیلی ناراحت شدم. بر بالای مسجد اعظم که درس استفاده از اسلحه را میدادم این امر را بیان داشتم که آنها بدانند ما هم از قصد آنها باخبر هستیم. فردای همان روز آنها نتوانستند خود را پنهان نگهدارند و نظرشان را اعلام کردند، تا مخالفت ما آشکار شد و ماحرای نقده پیش آمد». وی درمورد درگیریهای نقده گفت: «من با افراد دو روز پس از حادثه به نقده رفتم. افراد حزب دموکرات

در این شهر، زنان حامله را سوراخ سوراخ کرده بودند و به اطفال شیر خوار هم رحم نکرده بودند. وقتی به نقده رسیدیم ناچاراً با آنها روبرو شدیم و آنها را از شهر بیرون کردیم». وی درمورد دادگاهها اعلام کرد: «بخاطر شرکت در جنگ و ناتمام ماندن پاکسازی در دادگاه انقلاب ارومیه فعالیتت ندارد». حجت الاسلام حسنی درمورد وضع مرزها گفت: «اگر ما صد هزار مرزبان هم داشته باشیم نمیشود مرز را بست. عدهای از دموکراتها در حال حاضر در «مرگور» هستند که بخش کوچکی است و بقیه در نوار مرزی بازرگان، ماکو تا سردشت پراکنده شده‌اند و آنچه مسلم است، به مبارزه ادامه خواهیم داد و آنها صلاحشان در تسلیم شدن است. آخر الامر مجبورند امر امام را اطاعت کنند و زیر پرچم اسلام بیایند. دیدار از تبریز بدعوت پرسنل نیروی دریایی و هوائی تبریز صورت گرفته است

کرمانشاه-خبرنگار کیهان: در پی تظاهرات خونین در سنندج، ژاندارمری و شهربانی بر کنترل خود در خارج و داخل شهر افزودند و طی دو روز گذشته سنندج بصورت کانون درگیری درآمد. فرید مسئول سپاه پاسداران مستقر در سنندج، با اعلام این مطلب گفت: «اطلاع دقیق داریم یک گروه از پیشمرگان کرد وارد شهر شده‌اند و هم اکنون در داخل شهر مستقر هستند و این عده با نفوذ در داخل تظاهرکنندگان، حوادث دو روز گذشته را بوجود آورده‌اند». وی اضافه کرد: «این عده که از عوامل اسرائیل و صهیونیسم هستند، تنها نقطه امن کردستان یعنی سنندج را به آشوب کشیدند و لازم است که رادیو تلویزیون در مورد نقش مخرب و اخلاک‌گر صهیونیسم جداً افشاگری کند». مسئول سپاه پاسداران همچنین اضافه کرد: «در حال حاضر تنها ارتش و سپاه پاسداران میتوانند امنیت را در این شهر برقرار کنند و اوضاع تا این لحظه تا حدودی متشنج است». مسئول سپاه پاسداران مستقر در سنندج درمورد جزئیات درگیری گفت: «در بدن یکی از مجروحین ساچمه‌ای پیدا شد که نشان میدهد پاسداران بسوی مردم شلیک نکرده‌اند و عناصر اخلاک‌گر از داخل صف مردم بسویشان تیراندازی کرده‌اند». وی همچنین اضافه کرد: «سه تن از پاسداران را بعلت تخلف از دستور تیراندازی هوائی کتباً توبیخ کردیم». از سوی دیگر رئیس شهربانی سنندج در پی اعتراض پاسداران به عدم انجام وظیفه مأموران شهربانی گفت: «باوجودیکه به پاسداران اخطار کرده بودیم که باید در سطح شهر هماهنگی بوجود آید ولی

پاسداران چنین نکردند و بدون هماهنگی با ما وارد عملیات شدند». وی افزود: «در دو روز گذشته، در جریان تظاهرات، ما هم در داخل شهر گشتی داشتیم و مأموران کشیک هم انجام وظیفه میکردند و همچنین مأموران پلیس سنندج افراد بسیار مومن و انقلابی هستند ولی چون بومی میباشند در تظاهرات شرکت نمیکنند». گزارش‌های رسیده از سنندج حاکیست شب گذشته، انفجارهای متعددی در شهر صورت گرفته است. رئیس شهربانی سنندج در پایان گفت: «در حال حاضر مدارس سنندج تعطیل و قرار است گروهی به عنوان اعتراض به حوادث سنندج، وارد خیابانها شوند». از سوی دیگر آیت الله العظمی شریعتمداری درباره اوضاع کردستان گفت: «همانطور که در مصاحبه‌ی قبلی خود گفتیم اگر کارهایی که میشد در کردستان انجام داد انجام میشد، جنگ و ستیز ضرورت پیدا نمی‌کرد. آن روزها به دولت تذکراتی دادیم و مسئولان امور نیز وعده‌هایی دادند که متأسفانه انجام نشد. یک روز جمعی از بزرگان کرد، به اینجا آمدند. آقای احمد صدر حاج سید جوادی وزیر فعلی دادگستری هم با آنها بود. در آن جلسه از ما خواسته شد به علت نفوذی که داریم، در اوضاع کردستان دخالت کنیم و هیاتی را به آنجا بفرستیم. البته این موضوع، قبل از عزیمت مرحوم آیت الله طالقانی به کردستان بود. بعد هم دکتر قاسملو، نزد ما آمد و همین تقاضا را کرد، به او جواب دادیم: این اولین ملاقات ما با شماست، اما با کمال معذرت باید به شما بگویم بطوریکه شایع است یکی از عوامل بی نظمی در کردستان خود شما هستید، چطور از ما می‌خواهید که هیاتی را به کردستان بفرستیم. اما قاسملو ادعا کرد که این شایعه درست نیست و بعداً نواری در اختیار ما گذاشت که ظاهراً دستور تیراندازی به مردم کرد داده شده بود و قاسملو بر اساس این نوار، ادعا میکرد که دولت میخواهد آن منطقه شلوغ شود. ما سپس از او قول شرف گرفتیم که به ناآرامی در کردستان کمک نکند و او هم رفت. در تهران هم که بودیم حدود ۳۰ نفر از علما و بزرگان کرد نزد ما آمدند و تقاضاهایی داشتند». آیت الله العظمی شریعتمداری اضافه کرد: «اکنون حرف ما این است که اگر در عمران و آبادی کردستان، اقدام سریع و همه جانبه‌ای صورت گیرد، بحران آن منطقه، زودتر خاتمه پیدا خواهد کرد. زیرا ترس ما این است که خدای نکرده، غائله کردستان به یک جنگ فرسایشی تبدیل شود و بجاهای دیگر هم سرایت کند. بدین جهت بهتر

است این غائله هر چه زودتر از راه صلح و صفا پایان پذیرد». آیت الله العظمی شریعتمداری سپس حدیثی از پیغمبر اکرم(ص) نقل کرد که: «با دشمن کاری نکنید که تمام درهای صلح بسته شود، اقلّاً یک راه را باز بگذارید» و افزود: «ما نباید وضعی به خود بگیریم که تمام راههای تفاهم بسته باشد. حال این چه راهی باشد، با دولت است. نصیحت پیامبر را همه دولتها باید اجرا کنند، چون زمانی پیش می‌آید که امکان صلح نیست و ما نباید کار را به آنجا بکشانیم». آیت الله العظمی شریعتمداری درباره دخالت کشورهای خارجی در اوضاع کردستان گفت: «مداخله خارجی دو جور است: یکبار اصل حادثه را اجرا میکند و یکبار نیز از حادثه‌ای سوء استفاده میکند. درباره اوضاع کردستان، ظاهراً شق دوم بیشتر صدق میکند. اما این حقیقت دارد که چون مرزهای ما باز است و کنترل کافی ندارد، کشورهای خارجی دخالت می‌کنند».

(کیهان ۱۳۵۸/۷/۲۷)

بررسی مسایل در کردستان

در جلسه هفتگی سخنرانی و پرسش و پاسخ جبهه ملی ایران که هر هفته بعد از ظهر پنجشنبه‌ها بمنظور بررسی مسایل مملکتی در محل تشکیلات مرکزی جبهه ملی تشکیل میشود، این هفته بمناسبت چهلمین روز در گذشت مجاهد بزرگ آیت‌الله طالقانی ضمن گرامی داشت خاطره مجاهدات و مبارزات و راه انسانی و اسلامی او، حاضران با احترام روح آن بزرگوار بپاخواستند و یک دقیقه سکوت کردند .

این جلسه که با تلاوت آیاتی از قرآن مجید آغاز شده بود ادامه یافت سازمان دانش جویان و دانش آموزان جبهه ملی شعری بیاد پدر طالقانی قرائت کردند. دکتر مهدی آذر عضو شورای مرکزی به تفصیل درباره نقش و مقام مردمی آیت‌الله طالقانی و عدل شرکت بیدریغ قاطبه ملت در سکوت آن چریک و پیرو مجاهد نستوه سخنانی بیان داشت.

به دنبال آن، سخنران هفته «دکتر ورجاوند» عضو هیات اجرایی جبهه ملی طی سخنانی ضمن بررسی مسایل مملکتی با اشاره به نظریات امام و مرحوم طالقانی و نمایندگان امام و دولت درباره مساله کردستان این مسله را از جهات مختلف مورد تجزیه و تحلیل قرار داد.

وی در بخشی از سخنان خود به نقش عوامل خارجی و نیروهای استعماری شرق و غرب اشاره کرد و درباره ایجاد بحران و درگیریهای داخلی بمنظور متوقف ساختن حرکت انقلاب در ایران و بمثر نرسیدن اهداف و فراهم ساختن موجبات تسلط مجدد بر منابع نفت و ثروت ایران سخن گفت و در این زمینه موضوع نفت خاورمیانه و منطقه خلیج فارس در رابطه با رویدادهای سیاسی و نظامی و نقش امپریالیسم را نیز به تفصیل مورد بحث قرار داد.

سخنران سپس اشاره داشت به از میان بردن فضای روانی حاکم بر منطقه در رفع توهین و تحقیر و ضد انقلاب نامیدن کردها، جدا ساختن حساب رهبران مذهبی و مورد احترام مردم کردستان از تنی چند ماجراجو و فرصت طلب سیاسی با اندیشه‌های ضد اسلامی جلوگیری از اعلامیه‌های تحریک آمیز که موجبات رنجش و ناراحتی مردم کردستان را فراهم میسازد، انجام تغییرات اصولی در شکل دادگاههای انقلاب در منطقه، سپردن اداره امور بیک هیات تام الاختیار صاحب قدرت با مشارکت تنی چند از محترمان تا زمان انتخابات مجلس شورای ملی و روی کار آمدن دولت منتخب مجلس.

(کیهان ۱۳۵۸/۷/۲۷)

موج تازه‌ای از تهاجم، منطقه را فراگرفته است.

کرمانشاه - حجت الاسلام حاج شیخ حسین کرمانی نماینده امام خمینی در غرب کشور ساعت ۱۱ دیشب در یک تماس تلفنی به خبرنگار خبرگزاری پارس گفت: علیرغم مذاکرات جاری با برخی از سران سیاسی و مذهبی دموکراتها مشاهده میشود که موج تازه‌ای از تهاجم دموکراتها منطقه را فرا گرفته است بنحوی

که گزارشها نشان میدهد در تهاجم دیروز در مهاباد از انواع سلاحهای سنگین استفاده شده و تلفات به اندازه ایست که هیچگونه نشانهای از رسیدن به توافق در مذاکرات را بدست نمیدهد. حجت الاسلام حاج شیخ حسین کرمانی نماینده امام خمینی در غرب کشور گفت: «تلفات حوادث دیروز مهاباد تا آنجا که من اطلاع دارم هفتاد و چهار نفر بوده و حتی گفته میشود دردرگیری دیروز در مهاباد خانه به خانه صورت گرفته است». نماینده امام خمینی در غرب کشور وضع منطقه غرب را وخیم توصیف کرد و افزود: من اطلاعیهای صادر کردهام مبنی براینکه کلیه دمکراتها بااستثنای سران مذهبی و سیاسی آنها در امان هستند و میتوانند با مراجعه به پاسداران انقلاب، ژاندارمری و نیروهای انتظامی سلاحهای خود را تحویل داده و امان نامه کتبی دریافت کنند. حجت الاسلام کرمانی به درگیریهای بوکان اشاره کرد وگفت: «وضع این شهر آشفته است و حتی سازمانها دست از کار کشیدهاند و درآخرین تماس تلفنی که من با بوکان داشتم». تلفنچی گفت: «من ناچارم کارم را تعطیل کنم.»

صبح امروز نماینده امام خمینی برای رفع اختلافات تازه راهی قصرشیرین شد.

حجت الاسلام حاج شیخ حسین کرمانی نماینده امام خمینی در غرب کشور صبح امروز پیش از عزیمت به قصرشیرین در یک گفتگوی کوتاه ب خبرنگار خبرگزاری پارس در کرمانشاه گفت: اختلافات جدیدی در منطقه قصرشیرین و سرپل ذهاب بروز کرده و من میروم تا به این اختلافات پایان دهم.

همین دیشب عدهای سارق مسلح به اتومبیلها حمله کرده و حتی سه زن را با خود بردهاند که پس از چند ساعت بازگشتهاند. این موضوع را یکی از معتمدان محلی تلفنی به من اطلاع داد و افزود که مردم هیچگونه ایمنی ندارند. من میروم شاید انشاء الله راه چارهای بیایم اطلاعاتی که به من رسیده حاکیست که مهاجمان تدارک حمله تازهای را میبینند.

(کیهان ۱۳۵۸/۷/۲۷)

هیچگونه نشانه‌ای از رسیدن به توافق یا مذاکره نیست.

حجت‌الاسلام حاج شیخ حسین کرمانی نماینده امام خمینی در غرب کشور ساعت ۲۳ پریشب گفت: «علیرغم مذاکرات جاری با برخی از سران سیاسی و مذهبی دموکراتها مشاهده میشود که موج تازه‌ای از تهاجم دموکراتها منطقه را فرا گرفته است به نحوی که گزارشها نشان میدهد در تهاجم روز شنبه در مهاباد از انواع سلاحهای سنگین استفاده شد و تبلیغات به اندازه‌ای است که هیچگونه نشانه‌ای از رسیدن به توافق در مذاکرات را بدست نمیدهد حجت‌الاسلام حاج حسین کرمانی گفت: تلفات حوادث پریروز مهاباد تا آنجا که من اطلاع دارم ۷۴ نفر بوده و حتی گفته شده درگیری پریروز در مهاباد خانه به خانه صورت گرفته شده است نماینده امام خمینی در غرب کشور وضع منطقه را وخیم توصیف کرد و افزود من اطلاعیه‌ای صادر کردم مبنی بر این که کلیه دموکراتها به استثنای سران مذهبی و سیاسی آنها در امان هستند و میتوانند با مراجعه به پاسداران انقلاب، ژاندارمری و نیروهای انتظامی سلاحهای خود را تحویل داده و امان نامه کتبی دریافت کنند» حجت‌الاسلام کرمانی به درگیریهای بوکان اشاره کرد و گفت: وضع این شهر آشفته است و حتی سازمانها دست از کار کشیده‌اند و در آخرین تماس تلفنی که من بابوکان داشتم تلفنچی گفت: «من ناچارم کارم را تعطیل کنم».

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۷/۳۰)

گفتگوی اختصاصی حضرت آیت الله العظمی شریعتمداری با اطلاعات

در یک گفتگوی اختصاصی با روزنامه اطلاعات نظریات و باورهای خویش را در زمینه مسایل جاری کشور بیان داشتند در این گفت و شنود حضرت آیت الله به چگونگی مسایلی که در مجلس خبرگان می‌گذرد و وقایع کردستان، تامین آزادی اجتماعات و لزوم بحث سیاسی در مدارس اشاره کردند و نقطه نظرهای خود را شرح دادند.

• حضرت آيت الله شريعتمداري اعلام فرموده بودند كه سران كردها از ايشان خواسته‌اند در مساله كردستان مداخله كنيد و مشكلات اين بخش از كشور را كه به خونريزيها انجاميده و نگرانيهاي شديدي را موجب شده، حل و فصل فرمائيد علت آنكه دخالت نهي فرمائيد چيست؟ بخصوص كه اوضاع در كردستان بحراني است و تلاش هيات‌هاي حسن نيت و دولت هنوز، به نتيجه نهايي نرسيده است.

- دخالت ما در صورتي است كه طرفين هر دو قبول كنند، هر دو از ما تقاضا كنند و به خاطر جمع هر قراري كه گذاشته شد بدان عمل شود مثل ماجرايي كه بر مرحوم آقاي طالقاني گذشت، نباشد كه گفتيم، رفتيم، حرفهايي زدويم، عمل نكردند. يعني كساني كه من از طرف آنها مذاكره كرده بودم عمل نكردند. البته اگر هم دولت تقاضا كند و هم سران و رهبران كردها و من مطمئن باشم اگر اقدامي كرديم و اين اقدام ضامن اجرا داشته باشد حتماً دخالت خواهيم كرد البته عده زيادي از كردها وقتي كه من از مشهد بازگشتم و در تهران اقامت داشتم آمده بودند و قبلاً هم در قم حدود ۳۰ يا ۴۰ گروه از بزرگانشان و علمايشان آمده بودند و تقاضا كرده بودند كه مداخله كنند. آنها كه در كردستان مشغول جنگ هستند نيز با وزير كشور (آقاي صدر حاج سيد جوادى در آن هنگام وزير كشور بودند) آمدند و صحبت‌هاي شد. من اينطور تصور كردم: حالي بود كه اگر آنوقت صحبت‌هايي مي‌شد و كارهايي انجام مي‌گرفت قطعاً كار به اينجا نهي كشيد و به بن بست نيمرسيديم.

• حضرت آيت الله، به هر حال، يك طرف قضيه يعني رهبران كرد از شما خواسته‌اند مداخله كنيد. اگر دولت هم اين تقاضا را داشته باشد آيا دخالت مي‌فرمائيد؟

- البته طبيعي كار اين است كه دولت خودش مستقيماً دخالت كند و نگرانيها را به نحو احسن علاج نمايد اما اگر دولت و اهالي كردستان رسماً چنين درخواستي از ما بنمايد و طرفين اجرايي قرارداد بدهند در اين صورت وظيفه ايجاب ميكند كه اقدام نمايم روزنامه‌ها نوشته‌اند كه آقاي فروهر رفته و در

روزنامه‌ها خواندیم که مذاکرات امیدوار کننده‌ای بوده است اما من تصور نمی‌کنم که آقای فروهر بتواند این مشکلات را به سادگی حل کند.

• حضرت آیت الله چه راهی را برای حل مشکلات کردستان توصیه می‌فرمائید ؟

- مشکلات، هر روز بیشتر میشود ابتدا حل مشکل سخت‌تر بود و بعد مشکل‌تر شد و فعلاً خیلی مشکل است در عین حال یأس وجود ندارد و امکان اصلاح است و گفتگو را تا حدود زیادی همراه با عقل و تدبیر و محبت و اطمینان و حسن نیت می‌توان دنبال کرد. می‌دانید که در آنجا مرزها باز است. بارزانی، چندین سال در داخل خاک عراق می‌جنگد و این به او کمک می‌کرد و دیدید که وقتی ایران و عراق از در صلح درآمدند ایران بارزانی را رها کرد و بارزانی سرانجام مرد. اکنون نیز بیم آن میرود که تاریخ تکرار شود و صحنه قبلی تجدید گردد و اگر صلح و اصلاحی در بین نباشد انگشتهای خارجی دخالت کنند وضع جغرافیایی آن مناطق را شما بهتر می‌دانید. یک طرف کردهای عراق، یک طرف کردهای ایران و یک طرف هم ایران آنجا را ایجاب میکند که صلح و اتحاد و اتفاق با برادران کرد ایرانی هرچه بهتر، هرچه محکمتر برقرار باشد»...

(اطلاعات ۱۳۵۸/۷/۳۰)

اظهارات نماینده امام

حجت الاسلام حاج شیخ حسین کرمانی نماینده امام خمینی در غرب کشور دیشب به خبرگزاری پارس در کرمانشاه اعلام کرد که رقم هفتاد و چهار کشته و مجروح مربوط به حوادث چند روز اخیر شهرهای مختلف منطقه غرب بوده و این آمار از منابع موثق به ایشان داده نشده بود.

یادآوری میشود که حجت الاسلام کرمانی دیروز به خبرنگار خبرگزاری اظهار کرده بود در حوادث مه‌آباد هفتاد و چهار تن کشته و یا زخمی شده‌اند .

از سوی دیگر ستاد عملیات سپاه پاسداران منطقه غرب مستقر در کرمانشاه دیشب به خبرگزاری پارس گزارش داد که در درگیری دیروز مهاباد یک پاسدار شهید و سیزده ارتشی و پاسدار زخمی شدند.

(کیهان ۱۳۵۸/۷/۳۰)

آیت‌الله منتظری: دولت در قضیه کردستان مسامحه کرد و مقصر است.

مسلمانان مجهز به مدرنترین وسایل جنگی در مقابل دشمن باشند.

بمب اتمی بد چیزی است اما وقتی آمریکا و شوروی بمب داشته باشند، در درجه اول مسلمانان باید آنرا داشته باشند.

آیت‌الله منتظری رییس مجلس خبرگان و امام جمعه تهران در گفت و گویی اختصاصی با کیهان نقطه‌نظرهای خود را در مورد مسایل مختلف مملکت اعلام کرد. در این گفت و گو آیت‌الله منتظری در مورد سیاست دولت در کردستان یادآور شد دولت در قضیه کردستان کوتاهی کرد و دیر جنبید. آیت‌الله منتظری در مورد مذاکرات دولت با رهبران کرد گفت: من اجمالاً میدانم که در قضیه کردستان دولت دیر جنبید و اگر چنانچه دولت مسامحه نمی‌کرد و دیر نمی‌جنبید. وضع بدین جا نمی‌رسید. بنابراین دولت مسامحه کرده است من دولت را در قضیه کردستان مقصر میدانم برای اینکه از همان اول استاندار کمونیست را در رأس کردستان قرار داده و آنهم رفت و کمونیستها را در رأس کارهای استان قرار داد و امکانات را در اختیار دمکراتها قرار دادند و وقتی کردستان در اختیار آنها قرار گرفت تازه دولت از خواب بیدار شد این خلاصه‌ای بود از اوضاع کردستان. آیت‌الله منتظری افزود: ما به دولت از همان اول گفتیم که استاندار کردستان کمونیست است ولی استاندار و فرماندار مهاباد را یک نفر کمونیست قرار داد و هر چه امکانات داده میشد در اختیار آنها قرار داد و بالاخره کوتاهی شد. آیت‌الله منتظری در بخش دیگری از سخنان خود بار دیگر به دو نامه حجت‌الاسلام حاج سید احمد خمینی فرزند امام اشاره کرد و

متذکر شد: اصلاً نمیشود ایران بدون فقیه باشد همیشه ما فقیه داشته‌ایم و گفتم به فرض محال اگر چنین چیزی باشد یعنی فقیه در ایران نباشد این فقیه وظیفه دارند که بیاید و تابع ایران باشد. کشور ما با ۳۵ میلیون نفر جمعیت مگر میشود که فقیه نداشته باشیم ما همیشه فقهای زیادی داشته‌ایم آیت‌الله منتظری در ادامهی گفتگوی خود با کیهان ضمن اشاره به سخنان نخستوزیر در جشن فارغالتحصیلی دانشکدهی افسری یادآور شد طبق آیهی شریفهای در صدر اسلام نظام سه جور بود، بعضیها پیاده نظام بودند بعضی شتر سوار میشدند و بعضیها نیز اسب سوار بودند نه پیاده نظام اگر چه امروز ما خواهیم مطابق این آیهی شریفه عمل کنیم بایستی که با بالاترین وسیله مثل فانتوم در اختیار مسلمانان باشد نه اینکه بر روی پیاده نظام تکیه شود پیاده نظام امروز چه کار میتواند بکند اما آنچه که مسلم است این است که باید مسلمانان مجهز باشند و به مدرنترین وسایل جنگی در مقابل دشمنان نه اینکه گردنمان را کج کنیم در مقابل آمریکا راست بایستیم سعی کنیم خود ارتش ایران و جوانهایی که فکر و ذوق دارند آنها را تشویقشان کنیم. درجات نظامی باید در مدار این معنا باشد زیرا در زمان شاه سابق هرکس شاه دوستتر بود بیشتر خدمت میکرد و از این خانواده بود درجه میگرفت. باید هر کس که بیشتر میتواند فعالیت کند و باید اختراعات جدید داشته باشد و خود ارتش ایران فکرشان بیفتد به اختراعات نظامی و کمکم کار به جایی برسد که مدرنترین وسایل نظامی خود را مسلمانان تهیه کنند و بالاترین سواره نظام را مسلمانان داشته باشند. آیت‌الله منتظری تاکید کرد: من به ارتش ایران توصیه میکنم که خودشان را مجهز کنند برای اینکه مسلمانان در معرض دشمنان بزرگی هستند. و مسلمانان دارند بیدار میشوند آنها که استعمارگر بودند تازه متوجه میشوند که بیداری در مسلمانان پیدا شده است و ما خلاصه خطر تهاجم داریم و این بر ارتش ایران است مخصوصاً جوانهایشان و دولت هم بایستی تشویق کند آنها را که اهل تشویق و ابتکار هستند تا اینها خودشان با ابزار جنگی سرو کار پیدا کنند و خودشان بتوانند اختراع کنند، ابزار جنگی را هم خیلی بد چیزی است و اما وقتی که آمریکا و شوروی داشته باشند درجهی اول آنرا باید مسلمانان داشته باشند. آیت‌الله منتظری افزود: این خیلی حرف غلطی است که نه خیر ما نباید همب اختراع کنیم و فقط باید در اختیار آمریکا و شوروی باشد آنوقت پاکستان که الان صحبتش است

که اختراع کند میگویند چرا؟ چرا شوروی و آمریکا داشته باشند و پاکستان نداشته باشد؟ بله بمب بد چیزی است اما وقتی که دشمن دارد ما مسلمانان باید بهترش را داشته باشیم تا آنها به ما ضربه نزنند بر جوانان ایرانی که قطعاً در هوش از آمریکا و شوروی باهوشترند، اگر دولت تشویقشان کند اگر دست استعمار بگذارد اختراعات میتواند داشته باشند میتوانند بمب اتمی بسازند و تا مادامیکه آنها بمب اتمی میسازند ما باید بمب اتمی بسازیم البته هر وقت جهان صلحآمیز شد و آنها دست از اختراعات شیطانیشان برداشتند آنوقت ما البته باید پومان را صرف آن جور اختراعات نکنیم. اما این خود یک امر شیطانی است که آنها میگویند: که آنها بهترین بمب را بسازند اما ما نه. سراغ بمب اتمی نرویم و از تفنگ پوسیدههایی که اساساً قابل استفاده نیست ما فقط همان را داشته باشیم این یک شیطنت است و آنها میخواهند که ما همیشه عقب باشیم تا آنها بتوانند تو سرمان بزنند. آیت الله منتظری در مورد عملکرد مجلس گفت: کار مجلس خیلی با دقت و خوب بوده منتهی از اول غلط بود که یک ماه وقت قرار دادند. آیت الله منتظری سپس افزود: چهار هزار پیشنهاد از مردم به مجلس خبرگان رسیده است اینها را اگر بخواهیم بررسی کنیم و دقت کنیم وقت زیادی میخواهد البته دو سوم کار مجلس تمام شده است و احتمالاً تا یک ماه دیگر کار مجلس تمام خواهد شد.

(کیهان ۱۳۵۸/۸/۲)

مسبب فاجعه قارنا مجازات خواهند شد.

آیت الله موسوی اردبیلی عضو شورای انقلاب دیشب پس از خاتمه جلسه شورا در فرصتی کوتاه به چند سؤال خبرنگار اطلاعات پاسخ گفت وی در این گفتگو اعلام کرد: «اصل شوراها یک اصل قرآنی است و معنی شوراها، شوراهای مشورتی نیست بلکه شوراهای تصمیم گیرنده است که در هر منطقه تشکیل خواهد شد و در مسایل مختلف منطقه تصمیم گیری خواهد کرد». وی همچنین گفت: طهمه قراردادهای استعماری ایران با آمریکا لغو شده است. متن مصاحبه به این شرح است:» :

س: با توجه به پیام امام در مورد کردستان آیا شورای انقلاب تصمیم ندارد اصل یا اصولی در مورد حق تعیین سرنوشت خلق کرد و دیگر خلقهای ایران در قانون اساسی بگنجانند تا اقدامات فعلی شورای انقلاب تضمین اجرایی داشته باشد و در سالهای آینده دولتهای بعدی مجبور به اجرای آن باشند؟

آیت الله موسوی اردبیلی: شما توجه دارید که شورای انقلاب نمی تواند در قانون اساسی دست برد قانون اساسی تصویب شده مجلس خبرگان است بعد هم تصویب مردم بنابراین شورای انقلاب نمی تواند در قانون اساسی دست برد قانون اساسی تصویب شده مجلس خبرگان است بعد هم تصویب مردم بنابراین شورای انقلاب نمی تواند قوانینی در سطح قانون اساسی تصویب کند، ولی این مسایل در قانون اساسی پیش بینی شده است.

س: بطور دقیق پیش بینی شده است؟

آیت الله موسوی اردبیلی: «پیش بینی شده حالا شاید کلمه اش با آن چیزی که شما در نظر دارید یکی نباشد ولی در نظر محتوی من فکر میکنم پیش بینی شده است. اولاً مساله شوراها که یک اصل قرآنی است اصولی در قانون اساسی دارد و معنی شوراها تصمصیم گیرنده. این نیست که درباره کسان دیگر تصمصیم بگیرد. بلکه درباره تقدیرات خودش تصمصیم می گیرد. مثلاً در مسایلی که مربوط به هر منطقه است اهالی آن منطقه شورایی تشکیل میدهند و آن شورا هم شورای تصمصیم گیرنده است که همه چیز در آن هست. البته راجع به مسایل دیگر فرض کنید سیاست خارجی مملکت نمایندگان همین محل در یک سطح دیگر و در مرکز در شورای مرکزی که ممکن است اسمش را بگذارید شورای ملی شرکت خواهند کرد و در این تصمصیم گیرها نیز شریک خواهند بود. و این مسایل نه مربوط به ترک، مربوط به همه ملت ایران است، من فکر می کنم بعضی ها به قالب بیشتر اهمیت میدهند. تا به محتوی، منظور از اینکه خودمختار باشید یعنی چه؟ یعنی حق انتخاب داشته باشند. خوب اگر منظور آنها از خودمختاری این است که اداری درست شود و بر مسایل منطقه نظارت کند و در صلاح منطقه تصمصیم گیری کند و در مسایل همان نظام شوراهاست اگر مساله دیگری است خوب این مساله چیست؟ اگر معنای

خودمختاری سنت‌گرایی است عیبی ندارد ما قبول داریم و هر ملتی باید آداب و سنن خودش را محترم بشمارد در دوره‌ی سابق شاید همه اهل ایران مقید بودند به یک زبان صحبت کنند، اما در حال حاضر چنین چیزی اسلامی نیست و نه ما می‌توانیم مردم را مجبور کنیم به یک زبان صحبت کنند. عیبی ندارد البته هر مملکتی باید یک زبان رسمی داشته باشد تا مردم زبان یکدیگر را بفهمند که در ایران زبانی که متداول است و مربوط به اکثریت است زبان فارسی است که طبعاً این زبان باید باشد همانطور که ما یک زبان مذهبی نیز داریم خوب آنهم باید باشد. بله ما پیش از این مسایلی که در قانون اساسی در این باره نوشته شده واقعاً نکات معقولی که بتواند در قانون بیاید، نمی‌دانیم چیست. کسی هم که به ما نگفته است که ببینیم آیا مسایلی که در قانون اساسی آمده چقدر تفاوت دارد بنابراین ما فکر می‌کنیم در قانون اساسی این مسایل پیش بینی شده است.

س: آیا شورای انقلاب دستوری درباره دستگیری مسببین فاجعه دهکده قارنا صادر کرده است ؟

آیت الله موسوی اردبیلی: تا آنجا که من شنیدم دستور رسیدگی دادند البته باید قبول فرمایند والا در نتیجه این درگیریها و اسباب زحمتی که امپریالیسم جهانی هر روز برای این ملت ایجاد میکند و سنگ در سر راه قرار میدهد روی هر کاری اثر می‌گذارد یعنی یک جامعه آرام در یک گوشه این درهم ریختگی پیدا کند فرق میکند با یک جامعه در حال جنگ آنهم در حال جنگ با ابر قدرت جهان. در این شرایط طبعاً بعضی مسایل اولویت پیدا میکند و بعضی مسایل به تاخیر می‌افتد ولی مگر میشود در یک گوشه ظلمی شود و مسببین آن مجازات نشوند.

س: نظر شما در مورد قطع رابطه با آمریکا چیست آیا بهتر نیست با قطع رابطه سیاسی و نظامی و اقتصادی خود با آمریکا را رسماً اعلام کنیم ؟

آیت الله موسوی اردبیلی: اینهم از مسایلی است که بیشتر به قالب‌ها نگاه می‌کنیم نه محتوی. آنچه مسلم است ما می‌خواهیم به مقام خود کفایی برسیم حتی به مقام خودکفایی نرسیده تصمیم گرفته‌ایم یک مقدار زحمت را بخودمان هموار سازیم. اما در مقابل وابستگی‌هایمان را کمتر کنیم و الان هم

بحدافل ممکن رسیده است. اما اگر بیائیم اعلام کنیم ما با شما قطع روابط سیاسی کردیم این قالبها شما که می‌دانید یک احکامی در سطح بین المللی دارد و باید رسیدگی شود. ما باید ببینیم آیا چنین چیزی را گفتن چه مقدار به نفع ما تمام میشود و چه مقدار به نفع ما تمام خواهد شد. این را بدانید که ما از نظر عمل با آنها نه تنها قطع رابطه کردیم، بلکه در مقابل همدیگر قرار گرفتیم.

س: آیا همه قراردادهای نظامی و سیاسی ما با آمریکا لغو شده است؟

آیت الله موسوی اردبیلی: همه قرار دادهای ایران با آمریکا لغو شده است. اگر قرار اینست که پولهای ایران از بین برود کدام صاحب منصب قراردادی را لغو میکند که دارائیش از بین برود البته ریز این قراردادها در نظر من نیست و من نمیدانم چنین قراردادی در آنجا داریم. اما بهر حال کلیه قراردادهای استعماری لغو شده که لایحه‌هاش هم تصویب و اعلام شده است.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۸/۵)

تقاضای مردم مهاباد

گروهی به نمایندگی از سوی روحانیون، فرهنگیان، بازاریان و طبقات مختلف مردم مهاباد در تلگرامی که به حضور حضرت آیت الله العظمی شریعتمداری مخابره کردند و رونوشت آنرا برای مهندس بازرگان نخستوزیر و روزنامه‌های عصر تهران فرستادند، ضمن اعلام پشتیبانی از انقلاب اسلامی ایران، از آیت الله العظمی شریعتمداری تقاضا کردند برای حل مشکل کردستان چاره‌اندیشی کنند. در این تلگرام آمده است: اعلام تمایل آنجناب در جهت حل مسایل کردستان، موجبات خشنودی مردم ستم‌دیده کرد را که از همه سو، آماج حملات شدید و خصمانه پاره‌های از مقامات دولتی و لشکری قرار گرفته فراهم نموده است. برخلاف آنچه که مسوولان اظهار میدارند ملت کرد هرگز تجزیه طلب نبوده و نخواهد بود و اطمینان میدهد که تا آخرین قطره از خون خود از انقلاب اسلامی ملت شریف و تمامیت ملت ایران

دفاع خواهد کرد. با کمال تأسف، گروهی از مقامات از گفتن حقایق، خودداری و همیشه خلاف واقع را به اطلاع مردم شریف ایران میرسانند. در این تلگرام ضمن تشریح مشکلات موجود در مهاباد از آیت‌الله عظمی شریعتمداری خواسته شده است که بدون فوت وقت به این جنگ ناخواسته و برادرکشی که دامنه آن روز بروز گسترش مییابد پایان داده و در تحقق خواسته‌های بحق ملت ستمدیده کرد اقدام عاجل مبذول دارند این تلگرام را آقایان سید قادر جعفری، خلیل عسکری، دکتر عبدالله ابریشمی، ملا عبدالله مابارانی، ابراهیم شیرزاد، حسن باباطاهری، سید هاشم سیدی، محمد امین داودی، کمال دباغی و مصطفی کریمیامضا کرده‌اند.

(کیهان ۱۳۵۸/۸/۷)

گفتگو با نماینده امام در غرب کشور

حجت الاسلام حاج شیخ حسن کرمانی نماینده امام خمینی در غرب کشور که به هیات حسنیت دولت در مهاباد پیوسته است ساعت نوزده و سی دقیقه دیروز در یک تماس تلفنی با خبرنگار خبرگزاری پارس گفت: مردم مهاباد از اینکه مذاکرات به نتایج مطلوبی میرسد اظهار خرسندی کردند. به گزارش خبرنگار خبرگزاری پارس نماینده امام خمینی در غرب کشور قرار گرفت و مردم شهر به عیادت مجروحان پرداخت. پس از آن وضع بازار شهر مورد بازدید نماینده امام خمینی در غرب کشور قرار گرفت و مردم شهر به گرد او جمع شدند. حجت الاسلام کرمانی خطاب به اهالی مهاباد گفت: امید است که هر چه زودتر مذاکرات به نتایج مطلوب برسد و همه ابرقدرتها را برای عمران آبادی و رفاه برادران کرد بکاربریم. در این اجتماع جمع زیادی از دموکراتها نیز شرکت داشتند و سخنان نماینده امام خمینی در مورد لزوم حفظ وحدت همبستگی بیشتر اقشار ملت ایران با استقبال آنها روبرو شد.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۸/۱۶)

برای جلوگیری از عملیات خرابکارانه در اشنویه، حزب دمکرات و ژاندارمری توافق کردند.

«حجت‌الاسلام حاج شیخ حسین کرمانی» نماینده امام خمینی در غرب کشور در یک تماس تلفنی به خبرنگاری پارس اظهار داشت: «وضع اشنویه پس از یک هفته درگیری و ناآرامی به حالت عادی بازگشته است». وی افزود: «در اشنویه بین نمایندگان ژاندارمری و حزب دمکرات محل توافق شد که تا به نتیجه رسیدن مذاکرات اصلی بین هیات ویژه حسن نیت دولت و رهبران سیاسی و مذهبی کردستان، افراد مسلح حزب دموکرات و ژاندارمری برای جلوگیری از عملیات خرابکاران همکاری کنند و مردم بکار عادی خود ادامه دهند. از سوی دیگر رساندن مایحتاج عمومی و خواروبار به اشنویه آغاز شد و حجت‌الاسلام کرمانی پیروز در این شهر با گروه‌های مختلف مردم به گفتگو پرداخت». وی همچنین خواست‌های آنان را در مورد رسیدگی قرار داد و در اجتماع مردم اشنویه سخنرانی کرد. حجت‌الاسلام کرمانی در مهاباد گفت: «اعضای هیات ویژه حسن نیت اینک (دیروز) در مهاباد اقامت دارند و قرار است برای ادامه مذاکرات مجدداً به سردشت بروند».

(اطلاعات ۱۳۵۸/۸/۲۰)

مذاکرات مهم در سردشت

کرمانشاه - خبرنگار کیهان: آخرین مرحله مذاکرات کردستان دیروز بین داریوش فروهر و شیخ عزالدین حسینی صورت گرفت و این ملاقات فقط اختصاص به این دو نفر داشت.

این مطلب را روز گذشته حجت‌الاسلام شیخ حسین کرمانی نماینده امام در کردستان که به همراه هیات حسنیت در مذاکرات مهاباد و اشنویه شرکت داشت در گفتگویی اعلام کرد. وی در توضیح بیشتر این مطلب گفت: قبلاً مذاکرات هیات حسنیت با این جانب با تمام سران حزب دمکرات غیر از شیخ عزالدین حسینی انجام گرفته بود و توافق کامل در زمینه آتشبس در منطقه به عمل آمد. وی اضافه کرد: آخرین

مرحله مذاکرات، ملاقات آقای فروهر و عزالدین حسینی بود که دیروز در ساعت ۲ بعدازظهر فروهر برای انجام این ملاقات تعیین کننده و دونفری رهسپار سردشت شد. نماینده امام همچین گفت: البته بقیه سران حزب دمکرات اعلام کردند حتی اگر شیخ عزالدین اعلام موافقت با آتشبس و سایر مسایل مورد توافق نکند آنها بیانیه آتشبس را بطور رسمیو از سوی خود اعلام خواهند کرد. حجت الاسلام کرمانی در ادامه گفتگوی خود با کیهان در مورد جزئیات مذاکرات کردستان گفت: از طرف ما تنها یک موضوع مورد بحث بود و آن اعلام آتشبس در تمام منطقه و به تمام معنی بود و در این زمینه تقریباً توافق لازم صورت گرفت و آنها به افراد خود دستور دادند که به هیچ وجه تیراندازی و تعرض مسلحانه نکنند و اگر در نقطه و مکانی نیز تیراندازی صورت گرفت با توجه به توافقی که در این مورد به عمل آمد آنها وظیفه دارند که محل و نقطه تیراندازی را در هم بکوبند. نماینده امام در غرب کشور افزود: در مورد خواستهای مردم کرد نیز مقرر شد که بعد از اعلام و تثبیت آتشبس در یک نشست مطالب و خواستهای مختلف مورد رسیدگی قرار گیرد و بعد خواستهای مردم کرد در اختیار شورای انقلاب و رهبر انقلاب قرار گیرد تا تصمیم لازم گرفته شود. حجت الاسلام کرمانی به دنبال این مطلب افزود: بنابراین هیات حسنیت اکنون فقط در ادامه آتشبس کامل در مذاکره میکند چون با وجود تیراندازی و کشت و کشتار اخیر زمینهای برای مذاکره در مورد مسایل نبود. نماینده امام در غرب کشور در این زمینه اضافه کرد البته ما هنوز از خواستهای مردم کرد و حزب دمکرات بطور تفصیل و مشروح اطلاعی نداریم آنچه تابحال از سوی آنها مطرح شد بیرون بردن پاسداران از منطقه و به طور کلی خروج پاسداران از مهاباد بود. در مورد علاقه و استقبال مردم کردستان از مذاکرات صلح حجت الاسلام کرمانی گفت: آنچه من در مسافرت به کردستان و مهاباد دیدم حرص و ولع و اشتیاق و خواست واقعی تمام اقشار ملت کرد به توافق و اصلاح بود و کلیهی افراد حزب دمکرات و افراد غیر حزبی از مذاکرات صلح استقبال کردند باور کنید حتی یک نفر را ندیدم که مخالفتی با مذاکرات داشته باشد. وی سپس گفت: ولی شکی نیست که در این میان بعضی از احزاب وجود دارند که صدرصد با توافق و صلح مخالفند و کوشش دارند مذاکرات به نتیجه نرسد، از جمله آنها میتوان گروههایی نظیر «کومله» و فداییان خلق را نام برد که با ایجاد درگیری

و تیراندازی به سوی واحدهای ارتشی و پاسداران آنها را با افراد مسلح حزب دمکرات در مقابل هم قرار میدهند. نماینده امام در مورد نقش دولت بعثی عراق در درگیریهای کردستان گفت: آنچه برای ما مسلم شده آن است که عراقی‌ها به پناهندگان کرد و افراد مسلح و احزاب سیاسی کردستان و مزدوران سالارچاف کمک میکنند و بهترین دلیل ورود اسلحه و مهماتی است که عراقیها در اختیار این حزب و مزدوران قرار میدهند. ما نمونههای زیادی از این سلاحها و مهمات عراقی را در ژاندارمری دیدیم که بعضی از آنها نظیر خمپارهاندازها و تفنگ ام ۱۸- برای ارتش ما هم ناشناخته است. وی به دنبال این مطلب افزود: مطلب دیگری که حاکی از دخالت عراق در این درگیریهاست وجود دینار عراقی است که بهاندازه کافی در نوار مرزی به ریال ایرانی تبدیل میشود.

(کیهان ۱۳۵۸/۸/۲۰)

نماینده دفتر تبلیغات امام در کراچی: امریکا و اسرائیل، محرک اصلی اغتشاشات کردستان بودند نه شوروی

آیت الله منتظری دستور داد ۹ میلیون تومان اعتبار انتخابات مجلس خبرگان را خرج نیازهای مملکتی کنند .

حجت الاسلام «حسین عمادی» نماینده دفتر تبلیغات امام خمینی یک مصاحبه مطبوعاتی با خبرنگاران و نمایندگان خبرگزاریهای محلی در کراچی در تالار حسینیه ایرانیان بعمل آورد که در روزنامه‌های انگلیسی زبان «دان»، «مورنینگ نیوز» و اردوزبان «مشرق»، «مساوات» و «جسارت» انتشار یافت. وی در سخنان خود گفت: «امام خمینی فرمودند اختلافات میان شیعی و سنی در بین نیست. مسلمانان جهان یکی اند و اختلافی ندارند. البته قدرتهای استعماری و صهیونیستی میخواهند در میان ایشان اختلافات و تفرقه‌هایی ایجاد کنند، زیرا دشمن مشترک، ما استعمارگران و صهیونیستها می‌باشند که پیوسته، مشغول توطئه چینی علیه کشورهای اسلامی بوده اند. امام خمینی خواهان هم آهنگی و اتحاد بین

مسلمین هستند و همین عقیده شان، بایستی به کشورهای دیگر و دنیای اسلام ابلاغ گردد. مسلمانان باید متحد و همدست گردیده، این دسیسه را خنثی کنند. امام خمینی می‌خواهند چنان یک سازمان جهانی بوجود آید که بتوانند به کمک مسلمانان محروم در سرتا سر جهان برسد و در راه آزادی و نجات مناطق محروم اسلامی، اقدام نماید و از مستضعفین حمایت کند». وی سپس در مورد اوضاع ایران گفت: «اوضاع در ایران کاملاً تحت کنترل امام خمینی و حکومت انقلاب اسلامی است. اغتشاشاتی که در کردستان بوقوع رسید، در اثر فعالیت‌های طرفداران شاپور بختیار و شاه مخلوع بوده است. در واقع پشت پرده، کشور پشتیبان شان یعنی آمریکا نیز دستی دارد و تعدادی از مارکسیست‌ها هم با آنها همدست گردیده اند این امر را از این واقعه میتوان استنباط نمود که اسلحه‌ای که از گنبد قابوس بدست آمد تماماً اسرائیلی بود. لذا آمریکا و اسرائیل محرک اصلی اغتشاشات در کردستان بوده اند نه روسیه شوروی. در حالیکه آمریکا چنان وانمود می‌سازد گویا شوروی این اغتشاش را برانگیخته است. مردم ایران و پاسداران، انقلاب یک وجب خاک وطن خود را به دست دشمن نخواهند سپرد. ملت ایران بمنظور دفاع از اسلام و انقلاب و میهن خود، تصمیم خلل ناپذیری گرفته‌اند. دولت ایران در امور داخلی افغانستان دخالت نمی‌کند. شورشی که در افغانستان بوجود آمده، در اثر اقدامات خود افغانی‌هاست. دشمنان می‌خواهند وانمود کنند حرکت مردم افغانستان، در ارتباط با مردم و انگیزه آزادیخواهی و ایمانی نیست. این اسلام است که آنها را علیه کفر بحرکت درآورده و من خودم عکس‌های مردم افغانستان را که به خوبی قیافه افغانی با مردم دیگر فرق دارد، دیدم که سلاح به دست، در صحنه مبارزه علیه نظام ظالمانه حاکم بپا خاسته اند. غلط است که می‌گویند ایران در این جریان، دخالت دارد. ملت افغانستان، دوست و برادر ما هستند». نماینده دفتر امام در کراچی، همچنین پیرامون آزادی مطبوعات در ایران یادآور شد: «بدنبال انقلاب، چون اسلام به آزادی فکر و اندیشه و قلم احترام می‌گذارد، ما طبع و نشر کتاب و جراید را آزاد گذاشتیم، اما چون متوجه شدیم که برخی از روزنامه‌ها از این آزادی سوءاستفاده کردند و علیه انقلاب اسلامی رفتار نمودند، بنابراین دادستان انقلاب، دستور عدم نشرشانرا صادر کرد. گرچه روزنامه‌ها یا مجلاتی که گزارشات یا مقالاتی علیه عقاید اسلامی انقلابی به چاپ رساندند با واکنش

شدید خود مردم روبرو میشوند. در این موارد چون مردم خودشان این نوع جراید را رد میکنند نیاز به اقدامی از جانب حکومت نمیباشد و اقدام دادستان انقلاب هم بدنبال درخواست مردم میباشد. مدرکی در دست داریم حاکی بر اینکه، ساواک، حدود هشت سال قبل نامه‌ای به عنوان روحانیون مهاباد نوشته و در آن خواهش نموده بود که از شاه مخلوع حمایت کنند و اینکه عزالدین حسینی در زمان شاه، از ساواک پول میگرفت و امروز هم با ضد انقلابیون دست دارد و همان عناصر او را تحریک می‌کنند.»

حجت الاسلام عمادی همچنین اضافه کرد: «در ایران ارتش جدیدی تشکیل نیافته است. طرفداران حکومت سابق و عناصر ضد انقلاب، خودشان از ارتش فرار نمودند یا بدادگاه انقلاب سپرده شدند. گذشته از آن هر فرد ملت ایران سرباز و پاسدار اسلام است و همه وقت برای مقابله با نیروهای ضد انقلاب حاضر و آماده است. در زمان شاه مخلوع، مبلغ ده میلیون تومان برای انتخابات خرج میشد، اما مجلس خبرگان حکومت اسلامی که به سرپرستی حضرت آیت الله حسینعلی منتظری است دستور دادند که ۹ میلیون را خرج نیازهای مملکتی نمایند، فقط یک میلیون خرج مجلس خبرگان بشود. حکومت انقلابی فقط با هزینه یک میلیون تومان، همین کار را انجام داد. از این میتوان قیاس نمود که در سابق چقدر پول ملت به هدر میرفت. از مطبوعات پاکستان استمد می‌گردد خبرهای دروغی و تحریفی را که از خبرگزاریهای خارجی غربی نشت میکند پخش نکنند، بلکه خبرهای صحیح را درباره انقلاب اسلامی ایران چاپ کنند و در این مورد از اخبار رادیو ایران استفاده کنند. میان پاکستان و ایران، روابط دوستانه و برادرانه‌ای وجود دارد و در آینده محکم‌تر خواهد شد. البته دشمنان در نظر دارند مسلمانان ضعیف باشند، ولی باید مسلمانان علیه دشمن متحد شوند، مثل برادران ایرانی شما که با متحد شدن به رهبری امام خمینی پیروز شدند و دست دشمنان را از مملکت کوتاه کردند و هم اکنون ملت ایران با اتحاد و یگانگی در جهاد سازندگی شرکت میکنند تا بتوانند ایرانی آباد، مستقل، آزاد و اسلامی بسازند.»

(کیهان ۱۳۵۸/۸/۲۰)

خودمختاری در چارچوب ایران و ایرانی بودن قابل مطالعه است.

«اریک رولو» روزنامه نگار و مفسر سیاسی معروف «لوموند» به‌مراه خبرنگار واشنگتن پست مصاحبهای با «آیت الله العظمی شریعتمداری» به عمل آورده اند که در زیر می‌خوانید:

س- نظر حضرت آیت الله در مورد اشغال سفارت آمریکا در تهران و گروگان گرفتن کارمندان این سفارت خانه چیست ؟

ج- مردم ما طی سالیان دراز از استعمار بین المللی فشار و ناراحتی بسیار کشیده و امروز در مقابل استعمارگران حساسیت زیادی پیدا کرده اند عقیده عمومی مردم ما بر این است که امریکا در طول تاریخ ارتباط خود با ایران همیشه دولت‌های ایران را کمک کرده و طی سی سال گذشته از حامیان سرسخت حکومت فاسد و ظالم در ایران بوده است این حمایت گسترده، بی دریغ امریکا از رژیم سابق و تأیید و تقویت اعمال او بیشتر در زمانی صورت می‌گرفت که امریکا خود را بزرگترین حامی حقوق بشر میدانست و در هر گوشه دنیا که به آزادی و حقوق بشر اجحاف و تجاوز می‌شد ظاهراً معترض می‌شد اما با وجود علم و یقین کاملی که از تعدیات و ستمهای بیشماری که در این کشور در عصر پهلوی اول و دوم رخ میداد آگاهی داشت باز هم آنان را حمایت می‌کرد. و عجیب‌تر آنکه خود آقای کارتر در روزهاییکه بر سر انتخابات رییس جمهوری فعالیت می‌کرد و در ایالت‌های مختلف آمریکا به برگزاری میتینگ و سخنرانی می‌پرداخت روزی در یک گفتگوی تلویزیونی یا در حقیقت یک معارضة تلویزیونی به «فورد» رییس جمهور پیشین آمریکا اعتراض کرد که شما از چهار دولت فاسد و ضد مردمی در دنیا حمایت می‌کنید و یکی از آنها حکومت فاسد و استبدادی ایران بود و هر چه که فورد در این خصوص جواب می‌داد آقای کارتر قبول نمی‌کرد اما دیدیم زمانیکه خود ایشان بعنوان رییس جمهور برگزیده شدند بیشتر از فورد از شاه مخلوع حمایت کرد و این است که امروز مردم ما بخوبی میدانند که استعمار گران بین المللی در ایران چه‌ها که نکردند و آمریکا هیچگاه به ملت ستمدیده و مظلوم ایران وقعی نگذاشته و همواره موید دولت‌ها و پشتیبان رژیم فاسد بوده است.

س- آنچه را که فرمودید کاملاً صحیح است و تردیدی در آنها نیست اما جواب این سؤال را ندادید که آیا اشغال سفارت آمریکا در تهران کار درستی است یا خیر؟.

ج- اولاً این کار مستقیماً از طرف دولت ایران صورت نگرفته بلکه عده‌ای از دانشجویان به اینکار اقدام کرده اند و دولت آنکار را تأیید کرده است. ثانیاً بناست چهار دیپلمات سفارت سوریه، الجزایر، سوئد و فرانسه برای دیدن وضع گروگان‌ها با دعوتی که دانشجویان از آنها شده به سفارت آمریکا بروند و ببینند و اذیتی به آنها نمیشود و گروگانگیری آنها نسبت در سفارت خودشان آنهم بدون آزار و اذیت تنها جنبه سیاسی دارد و ثالثاً اگر می‌گوئید این کار غیر قانونی است این در مقابل اعمال غیر قانونی که در طی سی سال گذشته دولت آمریکا علیه ملت ما روا داشته چیزی نیست.

س- آیا بنظر حضرت آیت الله این عمل از نظر مذهبی کار درستی است ؟

ج- این عمل بیش از جنبه مذهبی دارای جنبه سیاسی است اما از نظر اسلام باید بگویم که احکام اسلام بهم پیوسته و مرتبط است و نمی‌توان به تنهایی یک عمل اسلامی را بررسی و قضاوت کرد. بدون آنکه ارتباط آنها با دیگر احکام و دستورات اسلامی د نظر گرفت. اسلام یک سیستم و نظام کاملی است که باید این مساله را در ارتباط با دیگر احکام و دستورات قوانین اسلامی بررسی کرد و جواب داد. زیرا مسایل بهم پیوستگی دارند. و این عمل یک جریان سیاسی است که ظهور آنها باید در موجبات و عوامل آن جستجو کرد.

س- در حال حاضر ایران مشغول زورآزمایی با بزرگترین قدرت جهانی است. بنظر شما چگونه میشود این مساله را حل کرد؟.

ج- با آمریکا جنگ نمی‌کنیم بلکه یک سلسله مطالباتی داریم که نه تنها از حدود مقررات و قوانین اسلام خارج نیست بلکه با قوانین و حقوق بین المللی نیز مطابقت دارد هر زمانی که آمریکا در مقابل منطق و قانون تسلیم شود مساله حل میشود وانگهی تسلیم در برابر حق و صحه گذاشتن به واقعیت‌ها هیچگاه انسان را کوچک نمیکند و دلیل شکست نیست بلکه دلیل انسانیت بزرگی و عظمت روح می‌باشد. و

بطرف شخصیت و اعتماد بیشتری می‌بخشد پس از حل این مساله آمریکا به هر اندازه که به استقلال ایران احترام بگذارد و مایل به برقراری روابط حسنه باشد مسلماً از طرف ایران هم احترام آنان متقابلاً مراعات خواهد شد.

س- وضعی که در حال حاضر بوجود آمده ملت آمریکا را با ایران مخالف کرده است.؟

ج- ما با ملت آمریکا هیچ مخالفت و دعوائی نداریم بلکه ایراد و اختلاف با دولت آمریکاست آنهم به علت سوابق عملشان در ایران.

س- جنابعالی چندین بار در مصاحبه‌های خود اظهار داشته اید که احکام اسلامی هنوز در ایران پیاده نشده است در حالیکه در خارج از ایران مردم بر این عقیده اند که نظام اسلامی در آنجا پیاده شده است.

ج- البته نظام حکومتی ایران جمهوری اسلامی است و باید در این نظام اعمال و رفتار تمام ما اسلامی باشد و متاسفانه تاکنون درصد کمی از اسلام پیاده شده و اکثر دستورات و احکام اسلام هنوز پیاده نشده است. الان وضع ما طوری است که بنائی خراب شده و بنائی جدید در روی آن ساخته نشده است و ما در روی خرابه‌های گذشته قرار داریم و از طرفی مشکلات و نارسائی‌ها زیاد و قدرت هم در دست گروه‌های متعدد می‌باشد و یک دولت نیرومند و مقتدر هم نداریم که بر اوضاع مسلط باشد و سازندگی ایران در چهارچوب دقیق احکام اسلام را نظارت کند خوب اینها هم بخاطر دوره انتقال است و به تدریج انشاءالله درست خواهد شد. وانگهی وقتی که انقلاب فرانسه به وقوع پیوست آیا وضع کشور فرانسه به زودی خوب شد و کارها با سرعت سامان گرفت ؟

س- شما فکر می‌کنید که کارها چه موقعی منظم میشود؟

ج- هر وقتی که یک دولت مقتدر اسلامی بر سرکار بیاید اصلاحات ممکن میشود و کارها به روی نظم می‌افتد و مراد از اصلاحات این است که همه کارها به مجرای عدالت اجتماعی می‌افتد اما چه زمان

چنین دولتی به روی کار خواهد آمد نمیدانم. فقط می‌توانم در این زمینه برای شما مثالی بزنم و آن این است که زمانی که ایران در اشغال ۳ دولت خارجی درآمد بود در یکی از روزنامه‌ها این سؤال مطرح شد که وضع ایران کی درست خواهد شد باز جواب داده بود وقتی که وضع ایران درست بشود.

س - در عرض هجده ماه گذشته، چندین بار خدمت حضرتعالی رسیده ام و این اولین بار استن که شما را مأیوس می‌بینم؟.

ج- ما مأیوس نیستیم، و با فضل خداوند مشکلات هم حل خواهد شد البته در پی انقلاب، مشکلاتی هست که امیدوارم بزودی از مشکلات بیرون بیائیم.

س- می‌دانید که بیش از دو سوم قانون اساسی به تصویب رسیده است به نظر حضرت آیت الله ضد و نقیضی در آنها وجود ندارد؟

ج- هنوز مشغول بررسی هستند و تماماً به تصویب نرسیده است که قضاوت شود ولی البته اگر ضد و نقیضی وجود داشته باشد باید اصلاح شود.

س- شنیده ام که حضرت آیت الله با ولایت فقیه مخالف هستید؟

ج- من با ولایت فقیه به هیچ وجه مخالف نیستم بلکه با تصویر نادرست و برداشت نادرست از آن مخالف هستم. زیرا ولایت فقیه امروز دو گونه تفسیر میشود که یکی با حاکمیت ملی، وفق دارد و موید آن است و دیگری وفق ندارد من با آن ولایت فقیه که با حاکمیت ملی وفق دارد و آن را تأیید میکند موافقم.

س- ولایت فقیه در چه مواردی لازم است ؟

ج- در مواقعی که تشریفات قانونی امکان پذیر نباشد و در مواردی که متصدی شرعی وجود نداشته باشد. در چنین مواردی ولایت فقیه لازم است. مثلاً پس از سقوط سلطنت در ایران دولتی وجود نداشت که اداره مملکت را در دست گیرد لذا دولت آقای بازرگان با استفاده از ولایت فقیه روی کار آمد. این

در یک وضع استثنائی است. اما وقتی که قوانینی باشد و مجلسی وجود داشته باشد دیگر روی کارآمدن دولت و رای اعتماد دادن به آن در اختیار نمایندگان مردم است که در مجلس شورا خواهند بود. در حقیقت آن موقع سرنوشت مملکت و ملت در اختیار مجلس و نمایندگان واقعی مردم است که البته موارد دیگری هم هست که ولایت فقیه در آنها مؤثر است.

س- نظر جنابعالی در خصوص مذاکرات کردستان چیست؟ و آیا اگر به کردستان خودمختاری داده شود آذربایجان هم خواهان آن نمی‌شود؟

ج- از کم و کیف مذاکرات بی اطلاعم اما اگر به یکی از استان‌ها خودمختاری داده شود به استان‌های دیگر هم سرایت خواهد کرد و این احتیاج به تنظیم و تصویب قانون خاصی دارد.

س- اگر به کردستان خودمختاری داده شود، این در بلوچستان، سیستان، آذربایجان و خوزستان چه تاثیری خواهد داشت؟

ج- خودمختاری البته دارای مزایائی است که به نفع کردستان است و مسلماً در پیشرفت کارها و رفع مشکلاتشان مؤثر است ولی همانطوریکه عرض کردم این چیزی است که استان‌های دیگر هم خواهند خواست البته توجه داشته باشید که خودمختاری فقط در چارچوب ایران و ایرانی بودن قابل مطالعه است.

س- دفعه گذشته که به حضور شما رسیدم حکومت روحانیون را نمی‌پسندیدید ولی اکنون چند بار از نظام اسلامی نام بردید؟

ج- در قانون اساسی اصول حاکمیت ملی تصویب شده است و روحانیون هم جزئی از ملت هستند آیا شما روحانیون را جزء ملت نمی‌دانید. اما موضوع ولایت فقیه چیزی است و حکومت روحانیون چیز دیگر، ولایت فقیه به معنای این نیست که روحانیون حکومت میکنند.

س- یک تاریخ نویس بما گفت: که هر وقت در ایران روحانیون حکومت را به دست گرفته اند با شکست روبرو شده اند؟.

جواب: اولاً همانطور که گفتم فقیه به معنای حکومت روحانیون نیست و حکومت روحانیون هم در هیچ جای قانون اساسی، پیشنهاد نشده است اما آن شخص تاریخ نویس اشتباه کرده است. ما هیچگاه در تاریخ ایران حکومتی به نام حکومت روحانیون نداشته ایم، و حتی از آغاز سال تاکنون. یک شخص روحانی در ایران حکومت نکرده است.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۸/۲۲)

هاشمی رفسنجانی: امیدوارم مساله کردستان بدون خشونت مجدد خاتمه پیدا کند.

حجت الاسلام هاشمیرفسنجانی سرپرست وزارت کشور و عضو شورای انقلاب در ادامه پیام امام خمینی به مردم کردستان و اینکه امام در این پیام فرموده‌اند در پناه اسلام و جمهوری اسلامی حق ادراه امور داخلی و محلی و رفع هر گونه تبعیض فرهنگی و اقتصادی و سیاسی متعلق به تمام قشرهای ملت ایران است گفت: اگر چه من به طور وضوح نمیتوانم اظهارنظری دربارهی نیت پاک امام خمینی بکنم ولی به استنباط من منظور همان نظام شورایی است البته با توجه به اینکه هیچگونه تحمیلی به مردم کردستان در این مورد نخواهد شد وی در مورد اینکه آیا گزارش ویژه‌ای بعد از این پیام در کردستان دارید گفت: نه همان خبر رادیو تلویزیون را شنیده‌اید و منتظر رسیدن گزارش‌های مربوط به عکسالعمل مردم در این زمینه هستم وی سپس گفت: نیاز به مذاکرات مجددی در مورد رفع این بحران است و من به شخصه امیدوارم که این مساله بدون خشونت مجدد خاتمه پیدا کند و مردم عزیز کردستان به تمام خواسته‌های خود برسند.

(کیهان ۱۳۵۸/۸/۲۷)

اظهار نظر در مورد مسایل کردستان

جلسه شورای انقلاب عصر دیروز تشکیل شد و در این جلسه که تا ساعت بیست ادامه داشت مسایل مختلف مملکتی مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت. بنا به گزارش خبرنگار سیاسی کیهان دکتر حبیبی سخنگوی شورای انقلاب در پایان جلسه امشب به خبرنگاران گفت: در جلسه امشب (دیشب) وزرای جدید گزارشهایی از وزارتخانههای خود مطرح کردند و مسایل جاری کشور و روابط ایران و آمریکا- مسایل مربوط به نفت و بطور کلی مسایل جاری کشور مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت. دکتر حبیبی در پاسخ این سؤال که نقش شورای انقلاب در کردستان پس از صدور فرمان امام چیست گفت: شورا در کار هیات ویژه کردستان نظارت دارد چون شورا مسوول اداره کشور است و این هیات در چهار چوب پیام امام عمل خواهد کرد و بطور کلی در جلسه امشب (دیشب) در مورد هیات ویژه کردستان و دستور امام بحث و تبادل نظر فراوان شد و شورا معتقد است که بدنبال پیام امام از این محیط حسن تفاهم کهایجاد شده بایستی استفاده کرد و مساله را حل کرد. وی در مورد تصمیمات شورای انقلاب در زمینه کشاورزی گفت: واقعیت این است که شورا مسایل مربوط به کشاورزی را که عامل اصلی آن زمین است بطور اساسی مورد بحث قرار داده و تصمیمات لازم را اتخاذ میکند. در پاسخ این سؤال که شورای انقلاب چه برنامه‌های برای به بحث و تبادل نظر گذاشتن قانون اساسی دارد دکتر حبیبی گفت: این یک کار تکنیکی است و اجرای آن به عهده‌ی رادیو و تلویزیون است شورا ممکن است عملاً و اصولاً در قانون اساسی دخالتی نکند به دلیل اینکه بعضی از اعضای شورا عضو مجلس بوده‌اند ولی در اصل این در اختیار مردم است که درباره آن بحث و تبادل نظر نمایند. وی با اشاره به این نکته که مجموعه شورا خود را دائمی تلقی میکنند در مورد نحوه عمل شورای انقلاب گفت: خطوط کلی قانون اساسی و انقلاب اسلامی همچنین خطوط کلی و جزئی امام روشن است بنابراین اعضای شورای انقلاب در این خطوط که روشن است عمل میکنند و این موضوع که موقت هستند یا دائم در نحوه عمل آنها فرقی نمیکند و در حقیقت به این معنی موقت هستند که پس از انتخابات مجلس و رییس‌جمهور کارشان تمام میشود. و هنگامیکه وضع مملکت از لحاظ مجلس و رییس‌جمهوری روشن شد کار شورای انقلاب هم پایان

میپذیرد. در پاسخ این سؤال که تصفیه ادارات به چه صورت خواهد بود؟ سخنگوی شورای انقلاب گفت: لایحهای قبلاً تصویب شده بود به عنوان لایحه پاکسازی و روی آنهم آییننامه‌های قبل از استعفای دولت آقای مهندس بازرگان تنظیم شد و این لایحه و آیین نامه به قوت خود باقی خواهد بود. ولی ما یکبار دیگر راجع به آن بحث خواهیم کرد تا به چه ترتیبی آنرا اجرا کنیم. در اینکه این تصفیه باید صورت بگیرد یا خیر باید بگویم به دلیل اینکه این امر جزو وظایف پنجگانه شورای انقلاب است مأمورانی در این زمینه داریم که قرار بود امشب (دیشب) مطرح بشود ولی به علت کمبود وقت در روزهای آینده پس از طرح و بررسی نتیجه آن اعلام خواهد شد. در پاسخ این سؤال که اگر کارمندان بعضی از مؤسسات و سازمانها بخواهند آنجا را بصورت شورا اداره کنند، آیا شورای انقلاب از آنها حمایت خواهد کرد یا خیر دکتر حبیبی گفت: راجع به مساله ادارهی شورایی ما هنوز بحثی در شورای انقلاب نکردیم بنابراین چون هنوز مطرح نشده نمیتوانم نظر شورا را درباره آن بگویم. بطور کلی شورا نمیتواند مانع از شورا باشد ولی هر شورایی به چه نحوی باید عمل بکند مسالهای است که قابل بحث است. و بنابراین نحوه کار شورا و سندیت تصمیمات یک شورا از جمله مسایلی است که باید روشن شود و در اینکه امور باید شورایی باشد بحثی نیست.

کردستان و اعضای شورا

صادق قطب زاده عضو شورای انقلاب و سرپرست صدا و سیماي جمهوری اسلامیایران در پایان جلسه دیشب شورای انقلاب در یک گفتگوی اختصاصی با خبرنگار کیهان در مورد پیام امام خمینی خطاب به مردم کردستان گفت: پیام امام در حقیقت همان است که ما همیشه به آن اعتقاد داشتیم و امام هم همیشه اعتقاد داشتهاند که به وضع و حال برادران کرد ما باید رسیدگی کرد و خواستهای بحق شان را باید در نظر داشت و به آنان داد. مثل بقیه مردم ایران. قطب زاده سپس افزود: در حال حاضر مشکل قضیه کردستان اینستکه عدهای نمیگذارند امنیت در این منطقه برقرار شود تا بتوانیم ما این اعمال را انجام دهیم یعنی اینکه مردم کردستان که باید خودشان سرنوشت خود را در دست بگیرند یکی از

مهمترین شریانه‌های سرنوشت سازشان همین است که نگذارند ضد انقلاب اساس زندگی اینها را متزلزل کند که بهیچوجه به خواسته‌های حقه خود نرسند. قطب زاده در بخش دیگری از سخنان خود خطاب به مردم کردستان تاکید کرد بهمین دلیل مردم کردستان باید علیه عناصر ضد انقلاب که نمیگذارند امنیت در این منطقه برقرار شود قیام کنند. قطب زاده در پایان اعلام کرد: در این زمینه ما مصمم هستیم جلوی عناصر ضد انقلاب را بهر قیمت بگیریم تا بتوانیم خواست امام و مردم کردستان و همه ما که به پیروی از امام عمل میکنیم انجام شود.

آیت‌الله موسوی اردبیلی عضو شورای انقلاب نیز در گفتگویی با خبرنگار کیهان، نظر خود را در مورد پیام امام گفت: آنچه در پیام امام آمده بود همان صحبتی بوده است که از اول بوده منتهی امام در نتیجه رفتن هیات حسنیت به کردستان یک مقدار مسایل منطقه برایشان روشن شده است و افراد غیر مسوول که مبادرت به تحریک و جنجال میکردند امام در پیامشان فرمودند که این اعمال به حساب شما نیست و شما مسلمان هستید و خواسته‌هایشان هم مشروع است و باید مانند سایر مناطق انجام شود آیت‌الله موسوی اردبیلی سپس افزود: آنچه را که اکثریت مردم مسلمان کردستان خواسته‌اند مورد تایید است و امام در پیام خود خواسته‌های توده جمعیت کرد را مورد تاکید قرار داده است.

آیت‌الله مهدوی کنی عضو دیگر شورای انقلاب و رییس کمیته مرکزی امام نیز در پایان جلسه دیشب شورای انقلاب در یک گفتگوی اختصاصی با کیهان شرکت کرد. آیت‌الله مهدوی کنی در این گفتگو، اعلام کرد: در زمینه مسایل کردستان در شورا تصمیم‌هایی گرفته شد، بعضی قرار شد هیات ویژه به کار خود ادامه دهد و آنچه را که آنها نظر دادند به آنها اختیار تام میدهم تا مسایل را حل کنند. آیت‌الله کنی گفت: هیات ویژه بار دیگر مذاکرات خود را با رهبران کرد انجام و ادامه خواهند داد اما او گفت محل این مذاکرات هنوز به درستی روشن نیست که در تهران و یا کردستان خواهد بود. آیت‌الله مهدوی کنی سپس با اشاره به پیام امام خطاب به مردم کردستان اضافه کرد آنچه را که امام فرمودند باید عملی شود اما هنوز شکل اینکار را با کلیه اختیارات واگذار کردیم به هیات ویژه، آیت‌الله کنی افزود: هیات

از امروز در بعد گسترده‌های مذاکرات و رسیدگی به مسایل کردستان را آغاز خواهند کرد. آیت‌الله کنی در مورد سرنوشت شاه مخلوع گفت: این مساله بحث و مذاکره شد چنانچه آنها بپذیرند یک هیات بین المللی برای رسیدگی به جرائم شاه احتمالاً به آمریکا برود و اگر ثابت شود مجرمیت وی عواقب آنرا بپذیرند و این هنوز در مرحله مذاکره است و قطعی نشده است. آیت‌الله مهدوی کنی در بخش دیگری از سخنان خود گفت: از دیگر تصمیم‌ها و مذاکرات جلسه امشب (دیشب) انتخاب وزیر پست و تلگراف بود که نام یک چهره قدیمیو دو چهره تازه برده شد و تصمیم گیری به جلسه بعد موکول شد. خبرنگار ما می‌افزاید: احتمالاً ظرف دو روز آینده وزیر پست و تلگراف معرفی خواهد شد. آیت‌الله مهدوی کنی آنگاه افزود: در زمینه مسایل کشاورزی مسایلی مطرح شد و برقرار شد زمینهای کشاورزی در بین کشاورزان تقسیم شد همچنین اراضی متعلق به خاندان پهلوی در این مناطق بین کشاورزان تقسیم خواهند شد همچنین زمینهای دیگر بوده که متعلق به افراد دیگر بوده و ترکمن‌ها آنها را تصاحب کرده‌اند. قرار شد هیاتی به زودی از سوی وزارت کشاورزی به منطقه اعزام شود تا ضمن بررسی نحوه مالکیت این اراضی را مشخص کند تا وسایل و امکانات و ماشین آلات کشاورزی برای افزایش تولیدات در اختیار آنها قرار گیرد. آیت‌الله مهدوی کنی سپس در مورد کار کمیته‌ها و دادگاههای انقلاب گفت: در دوره فترتی که در کار کمیته‌ها پدید آمد کار کمیته‌ها را محدود کردیم که البته از جهاتی بسیار خوب بود ولی از جهت دیگر دیدیم که محدودیت کار کمیته‌ها تنها در جهت امور ضد انقلاب فعالیت است ولی بزودی اعلام خواهد شد کمیته‌ها با همکاری شهربانی در اینگونه مسایل بطور کلی و جدی شرکت کنند. یعنی پاسداران کمیته‌ها مانند پاسداران همان حالت ضابط دادگستری را هم داشته باشند و گزارش آنها مورد استناد خواهد بود. آیت‌الله کنی در مورد کار دادگاههای انقلاب گفت: ضمن بازدید از نزدیک مسایل کردستان را مورد بازرسی قرار دادم نارسایی فعلی در کار دادگاهها کمبود پرسنل است زیرا عده‌ای از زندانیان هنوز به وضعشان رسیدگی نشده است با دادستان کل انقلاب مذاکره کردیم تا پرسنل دادگاههای انقلاب را تقویت کنیم و تعداد بازپرسان اضافه شود همچنین تعداد قضات شرع این دادگاهها اضافه خواهد شد و با قم نیز در این مورد تماس گرفتیم. (کیهان ۱۳۵۸/۸/۲۸)

تلگرام به دفتر امام

در پی فرمان امام خمینی خطاب به خواهران و برادران کرد، از طرف «ملا محمد محمدی» امام جمعه «مسجد قادری» بخش «سرپل زهاب»، بنماینده‌گی از طرف قاطبه مردم مناطق کردنشین این بخش، قراء مرزی و جامعه روحانیت بخش مذکور این تلگراف بدفتر امام خمینی به قم مخابره شد. رهبر عالیقدر اسلام حضرت آیت الله العظمی امام خمینی مدظله العالی پیام مسرت آمیز رهبر دلسوز و آگاه انقلاب که همچون باران رحمت الهی ارواح پژمرده عامه محرومان و مستضعفان و ستمدیدگان جهان بویژه ملت مسلمان و متعهد کردستان و نوید بخش مردم این سامان را به شرف و شور بی نظیری درآورد و تمام نکات تاریخی مندرج در پیام بنحو شایسته‌های استماع شد لذا ما مسلمانان متعهد و مومن به انقلاب مناطق کردنشین سرپل زهاب و حومه قراء مرزی سرقلعه جیگران، داری زنگنه، بخش مرکزی از گله کوئیک زهاب، ثلاث بابا جانی، پیران و ریجاب مراتب امتنان و سپاسگزاری خود را به محضر رهبر عالیقدر انقلاب عرضه میداریم و یادآور میشویم که همچون گذشته مانند کوه استواری در مقابل یاهو گویان و قلدران امپریالیزم بویژه آمریکا و ایادی آنها ایستادگی خواهیم کرد. از طرف قاطبه مردم کرد نشین سرپل زهاب و فرامرزی جامعه روحانیت و مکتب قرآن ملامحمد محمدی امام جمعه مسجد قادری بخش، حسین‌هاشمی، سید محمود نقشبندی، ملا عبدالرحمن رحیمی و ملا حسن قادری.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۸/۲۸)

آیت الله مهدوی کنی: حزب دمکرات دوباره به رسمیت شناخته میشود.

آیت الله مهدوی کنی، عضو شورای انقلاب، در گفتگویی با اطلاعات درباره مسایل جاری و آینده کشور، از جمله مسایل مربوط به کردستان، حزب دمکرات، اعتصاب، رفراندوم قانون اساسی ملی شدن بانکها و غیره سخن گفت.

س: چنین پیدا است که آمریکا قصد دارد، در مورد قطع روابط سیاسی با ایران، پیش دستی کند، در برابر احتمال چنین تصمیمی شورای انقلاب چه تصمیمی اتخاذ نموده است؟

ج: اکنون روابط اقتصادی ما با آمریکا قطع شده و اگر منظورتان در سطح سفارت و روابط دیپلماتیک باشد. قصد نداریم با هیچ کشوری قطع رابطه بکنیم، دولت امریکا بخاطر اینکه در مملکتان دخالت‌های ناروایی کرده و همچنین از لحاظ پناه دادن به شاه مخلوع، آنطور که امام فرموده اند و ما هم خط مشی سیاسی مان پیرو برنامه‌هائی است که امام ترسیم میکنند، ما بخاطر این برنامه‌ها قطع رابطه نخواهیم کرد. ما خواست‌های خودمان را طلب می‌کنیم و مادام که خواست‌های ملت ایران عملی نشود، به مبارزه ادامه خواهیم داد. الان تصمیم نداریم سفیر و کاردار را فرا خوانیم تا به ایران بازگردند و سفارت را تعطیل کنند. اگر آمریکائی‌ها ابتداء به ساکن این کار را بکنند، عواقبش را خودشان باید تحمل بکنند و اگر ابتداء ما این کار را بکنیم، در حقیقت به آنها اعلام جنگ کرده‌ایم و ما نمی‌خواهیم در حال جنگ باشیم زیرا مصلحت کشور خودمان و سایر کشورهای اسلامی نمی‌بینیم یک حالت جنگی ایجاد کنیم. ما خواست‌های مشروعی داریم که آن را در دنیا اعلام کرده‌ایم و انشاءالله به نتیجه خواهیم رسید.

س: یکی از مشخصه‌های انقلاب ایران برقراری رابطه با جنبش‌های انقلابی و جبهه‌های رهایی بخش جهان است. غیر از لیبی که با آن رابطه سیاسی برقرار کرده ایم، برقراری ارتباط سیاسی با جنبش‌های انقلابی دیگری در دستور کار شورای انقلاب قرار دارد یا نه؟

ج: البته این موارد تحت بررسی می‌باشد امیدواریم بتوانیم در آینده روابط سیاسی با مسلمانان فیلیپین، مسلمانان اریتره، داشته باشیم اینها کسانی هستند که با ایدئولوژی اسلامی می‌جنگند.

س: با توجه به اینکه هدف جمهوری اسلامی ایران تامین استقلال اقتصادی و سیاسی و ایجاد یک جامعه توحیدی است. شورای انقلاب چه برنامه‌هایی برای از بین بردن نظام سرمایه داری وابسته در ایران که عامل وابستگی اقتصادی ما در هر زمینه است دارد که با پیاده کردن آن به اختلافات طبقاتی موجود خاتمه دهد؟

ج: همانطور که میدانیم اقتصاد اسلامی اقتصاد سرمایه‌داری نیست و با سرمایه داری، به شکل غربی، مخالف است و برنامه‌های اقتصادی ما با سرمایه دارها مخالفت دارد، ولی مساله این است که برگرداندن یک رژیم به رژیم دیگر، بصورت خلق الساعه مقدور نیست، بطور کلی اگر ما بخواهیم رژیم سرمایه داری و وابستگی خود را به رژیم‌های سرمایه داری، از بین ببریم، باید مقدمات آن را فراهم کنیم. مثلاً ما در مملکت خودمان از نظر اقتصادی، مقدمات خودکفائی را فراهم میکنیم، زیرا با شعار، نمیشود وابستگی را از بین برد. مملکتی که تمام واحدهای تولید، حتی مواد غذایی آن سال‌های متمادی وابسته به ممالک دیگر شده اگر ما بخواهیم اعلا مخالفت با تمام آنها بکنیم، چنین چیزی امکان پذیر نیست و کسانی هم که این شعارها را میدهند، البته برای شعار دادن خوب است، که آدم در روزنامه‌ها یا اعلامیه‌ها و سخنرانی‌ها این مطالب را عنوان کند، ولی وقتی یک پست اجرائی را بدستش بدهند، باید دید که میتواند این برنامه‌ها را پیاده کند یا نه؟ اکنون هشتاد درصد از واحدهای تولیدی ما و کارخانه‌ها را ملی کردیم. ملی شدن بانکها ما را تا حدودی به از بین بردن آثار سرمایه‌داری نزدیک میکند.

ملی شدن بانکها

یکی از مسایل مهم اساسی اسلام، مساله مبارزه با ربا است که اگر ما بخواهیم آثار سرمایه‌داری را از بین ببریم. باید بانک‌ها بطور کلی سیستم کار خود را عوض کنند و اگر ما با همان سیستم و همان روش اقتصادی بانک‌ها را نگهداریم و فقط اسمش را بانک ملی بگذاریم، نتیجه میگیریم که کاری انجام ندادیم غیر از اینکه تحویل سرمایه‌های را از سرمایه‌داری به سرمایه دار دیگری کردیم. مثلاً قبلاً سرمایه دار خصوصی بوده حالا سرمایه دار دولتی شده است. اگر ما بخواهیم آثار سرمایه داری در بانکها را از بین ببریم، ابتداء باید جلوی ربا را گرفت و این کار زمان می‌خواهد تا بتدریج سیستم بانکها عوض شود یعنی بانک بتواند بگردد، چون بانک بدون ربا و بصورتی که هیچ درآمدی نداشته باشد، نمی‌تواند خودش را حفظ کند. شورای انقلاب به دستور امام، برنامه‌های فعلاً در دست دارد که چند چیز است و در این یکی دو ماه، شورای انقلاب ماموریت دارد آنها را انجام بدهد، تا مملکت از آشفتگی بیرون

بیاید. البته باید توجه داشت که تغییر برنامه‌ها مخصوصاً برنامه‌های اقتصادی - در یک محیط امن و آرام امکان‌پذیر است تا که هر روز دچار اعتصاب و تحصن و بیکاری هستیم. نمیتوانیم همین الان اوضاع را تغییر بدهیم، ولی ما مقدمات کار را طرح ریزی کرده‌ایم. از جمله تقسیم زمینها است که از طرف بنیاد مستضعفین قسمت میشود و در اختیار کشاورزان قرار می‌گیرد. قسمت دوم که از قبل انجام شده است و آن لایحه ملی شدن اراضی (بطور کلی اراضی موات) می‌باشد و شورا لایحه آن را تصویب کرده است ما طرحی داریم که بتوانیم تا زمستان آن را پیاده کنیم. یعنی زمین‌های موات را که قابل کشت است، بدست مردم بسپاریم و وسایل کشاورزی و وامهایی را مردم برای کشاورزی احتیاج دارند، در اختیارشان بگذاریم تا مشغول کار شوند. این برنامه و بودجه آن آماده است، ولی متأسفانه این جار و جنجال‌ها نمی‌گذارد ما کارمان را انجام دهیم. اکنون ما ۵۰۰ هزار دیپلمه بیکار داریم که هر روز با توطئه و تحریک عده‌ای که نمی‌خواهند انقلابان سر و سامان پیدا کند تظاهرات راه می‌اندازند باید از اینها سؤال بشود که آیا تمام انقلابات دنیا این نتیجه را داده که بیکارها همه پشت میز بنشینند؟ در چنین موقعیتی مردم باید به کارهای تولیدی بپردازند. واقعاً اگر اینها راست می‌گویند که با امپریالیسم و سرمایه داری و کاپیتالیسم مخالفند. باید کمک کند مقدمات وابستگی‌های سیاسی و اقتصادی ما از بین برود و خواه ناخواه باید کار بیشتری بکنند. همانطور که مردم الجزایر پس از آنکه انقلاب کردند، کارگرفشان بعد از انقلاب روزی ۱۶ ساعت کار کردند. متأسفانه همان‌هایی که می‌گویند ما طرفدار طبقه کارگریم. می‌گویند، کارگر باید هفته‌ای ۴۰ ساعت کار کند ۴۰ ساعت به نظر ما کار نیست. هم‌هاش بیکاری است. واقعاً اگر کارگرایمان و آنهایی که انقلابی فکر میکنند. می‌خواهند برنامه‌ها پیاده شود، باید هر چه بیشتر فعالیت کنند.

مساله کردستان

س: با توجه به اینکه امام گزارشات کردستان را تأیید کردند و در پیام مهمی که برای برادران کرد فرستادند فرمودند که قوانین خودمختاری در چارچوب استقلال جمهوری اسلامی ایران تدوین خواهد شد، شورا

تدوین این قوانین را کی آغاز خواهد کرد و آیا در زمینه خودمختاری از همکاری نمایندگان سیاسی - مذهبی و ملی خلق کرد، استفاده خواهد کرد؟.

ج: البته کلمه خودمختاری را خود امام اعلام نفرمودند. مذاکراتی هم که با برادران کرد انجام شده نشان میدهد که خودشان هم روی این کلمه اصرار ندارند، چون کلمه خودمختاری، مفهوم دیگری برایش هست که مانند استقلال و جدا شدن است. ما آنچه را آنها می‌خواهند که محتوی کلمه خودمختاری است، یعنی آنها برای اداره شهر و استان خودشان از نظر فرهنگی، اقتصادی، اختیارات دست خودشان باشد و ما چنین چیزی را خواهیم داد. معنی شوراها این است که در هر شهر یا استانی که شورا تشکیل میگردد. کارها بدست خود مردم انجام گیرد. البته مسایلی هم هست که به دست مردم سپرده نخواهد شد. از جمله مسایل سیاسی که باید در سطح بالاتری تصمیم گیری میشود تا یک سیاست واحدی در کشور اتخاذ بشود. و اگر در هر گوشه مملکت، یک سیاست یا یک ارتش خاص باشد، این امکان، پذیر نیست. بنابراین یک مذاکره ابتدایی هیات ویژه با برادران کرد انجام داده است و امام هم که به آنها این نوید و وعده را دادند، در همین سطح است که گفتم تدوین آئین نامه و قوانینش فعلاً مورد بحث نیست. بخاطر اینکه ما یک مذاکرات ابتدایی لازم داریم که هیات ویژه از دیروز شروع کرده است و ماموریت پیدا کرده است با برادران کرد و افراد سیاسی، ملی و مذهبی شان مذاکره کند. آنها هم حسن تفاهمی نشان دادند و غیر از افرادی که در آنجا مشغول تخریب هستند و این عده از عراق الهام می‌گیرند. به گفته خود کردها از چریکهای فدایی هم هستند. عدهای نیز از کمونیستها هستند که از حزب کومله پیروی میکنند، اما اینها چه برنامه‌ی دارند، ما نمی‌دانیم اما میدانیم که عملاً دارند کارشکنی میکنند. خود برادران کرد اظهار می‌دارند که ما از جنگ خسته شده‌ایم، و این برادرکشی به نفع هیچکدام از ما نیست، بعد از مذاکرات. بعداً آئین نامه‌ی نوشته خواهد شد، یا شورا یا همان هیات ویژه این کار را خواهند کرد.

حزب دمکرات

س: همانطور که امام فرمودند، حزب دمکرات منحل اعلام شده است. نظر شما درباره این حزب چیست؟

ج: حزب دمکرات اگر مانند آن زمانی که امام انحلال آنرا اعلام کردند، بخواهد ادامه فعالیت بدهد و نیز بطور کلی مسلم است که هر حزبی با رژیم جمهوری اسلامی در حال جنگ باشد، منحل اعلام خواهد شد، همانطور که در قانون اساسی در مجلس خبرگان هم تصویب شده است، احزاب و دسته جات بطور کلی آزاد هستند. مگر در صورتیکه با اساس رژیم جمهوری که مورد قبول اکثریت قاطع مردم ایران است مخالفت داشته باشد. اگر حزب دمکرات دیگر بصورت گذشته، حالت مخالفتی نداشته باشد، انحلالش برگشت داده میشود و به رسمیت شناخته خواهد شد.

اعتصاب و تحصن

س: در بیانیه جدید شورای انقلاب هر گونه اعتصاب و تحصن در کارخانجات و ادارات، عمل ضد انقلابی اعلام شده است. با توجه به اینکه هنوز تصفیه و پاکسازی در تمامی کارخانجات و ادارات انجام نشده است، آیا همین عوامل تصفیه نشده و وابستگان رژیم گذشته که در بسیاری از کارخانجات، بصورت کارفرما و مدیر و در ادارات بصورت مدیر کلها و غیره حضور دارند، سبب ادامه نابسامانی و کم کاری و تحصن در واحدهای کار نخواهند شد؟

ج: بیانیه‌های که شورای انقلاب داد، بدنال گروگان گیری بود که در چند روز اخیر رایج شده بود. در موقعیتی که دولت ما با آمریکا در حال مبارزه است و لانه جاسوسی در دست برادران دانشجوی ماست و ما قاطعانه به رهبری امام، در مقابل آمریکا ایستاده ایم. تا شاید به مقصود خودمان برسیم، می بینیم اعتصابات خاصی صورت می پذیرد. یعنی وزیری یا شهرداری، یا مسوول کارخانهای را به گروگان می گیرند. این حالت برای مردمی که اکثرشان در حال انقلاب و مبارزه با دشمن دیگری هستند، مسلماً از توطئه ناشی میشود. البته میدانیم که به عدهای از کارگران ما حقوق واقعی شان نرسیده است و از طرفی امکان ندارد که در عرض یک یا دو روز برای همه خانه، فرهنگ، بهداشت، درست کنیم، ولی در

دستور این دولت است که مردم حتی المقدور به حقوقشان برسند ما مشاهده می‌کنیم که در این موقعیت حساس، دست به اعتصاب نابجا زده میشود و میدانیم که اگر کارگران ما ادعای انقلابی بودن میکنند باید که کار بکنند و میدانیم که با بیکاری، اعتصاب و تحصن کارها درست نمی‌شود. البته یک روزی تحصن و اعتصاب لازم و ضروری بود. آن موقع ما در مقابل رژیم ظالم قرار گرفته بودیم که تحصن و اعتصاب مفید بود. آیا کارگران عزیز ما که مسلمانند و خودشان به جمهوری اسلامی رای دادند، این رژیم را رژیم ظالمانه و غیر قانونی می‌دانند که می‌خواهند با تحصن‌های خودشان آن را از پا درآورند؟ البته چنین چیزی نیست، پس اینها توجه ندارند که خودشان چه میکنند، و مسلماً فریب خورده هستند. بنابراین، اعلام شدیدی که از طرف شورای انقلاب شده است برای این است که ما احساس توطئه می‌کنیم. ما با آنهائیکه محرک هستند شدیداً مبارزه خواهیم کرد، ولی در مورد تصفیه، باید بگوییم که درست است، هنوز ادارات تصفیه نشده است و یکی از دستورهایی که امام به شورا داده‌اند، مساله تصفیه است که شورا این مساله را به طور جدی دنبال خواهد کرد. بخاطر اینکه اگر ادارات و کارخانجات و سایر مؤسسات تصفیه انجام نشود، همین توطئه‌ها روز بروز بیشتر خواهد شد. ما معتقدیم افراد نابابی که باقی هستند یا توطئه میکنند یا وادار به کم کاری میکنند. و ما خواه ناخواه تصفیه را خواهیم کرد، ولی این را هم بگوییم، مادام که تصفیه عملی نشده است اینطور هم نیست که ما در مقابل توطئه‌ها مبارزهای نکنیم و ساکت بنشینیم. بطور کلی ما به کمیته‌ها و به سپاه پاسداران آماده باش داده‌ایم و با توطئه‌گران شدیداً مبارزه خواهیم کرد. اگر کسی هم اعتراض کند که آقا شما مانند رژیم سابق شده‌اید، جواب می‌دهیم نه، ما مثل رژیم سابق نشده‌ایم. وای کاش ما از روز اول، شدیدتر می‌گرفتیم. ما بخاطر همان اخلاق اسلامی مان واقعاً با مردم مدارا کردیم، ولی مشاهده می‌کنیم که دشمنان ما می‌خواهند از احساسات پاک برادرانمان سوءاستفاده کنند ولی باید بدانند هیچ انقلابی به آنها اجازه نمیدهد که سوء استفاده کنند تا خونهایی که ریخته شده، از بین برود و عده‌های بنام آزادی، توطئه کنند.

س: انتخابات مجلس شورا از چه زمانی انجام خواهد شد و برای آنکه انتخابات کاملاً آزاد و دموکراتیک باشد شورای انقلاب چه برنامه‌هایی دارد؟

ج: همانطور که وزارت کشور اعلام کرد، اول فراندوم قانون اساسی برگزار میشود که ظاهرآ در دوازدهم آذرماه خواهد بود. بعد از فراندوم، خواه ناخواه چند روزی برای رسیدگی به شکایت نتیجه انتخابات در نظر گرفته میشود ما از هم اکنون در فکر تهیه مقدمات انتخابات مجلس و ریاست جمهوری هستیم و آنها را بررسی می‌کنیم و احتمالاً تا دو ماه بعد از فراندوم، انتخابات مجلس شورا شروع خواهد شد. درباره فراندوم لازم است بگوییم، متن قانون اساسی که توسط جراید قبلاً اعلام شده و برای توجیه مردم، در دهه محرم نیز کنفرانس‌هایی در رادیو و تلویزیون و دانشگاه خواهیم گذاشت در مساله انتخابات مجلس نیز برای هیچ گروه و حزبی محدودیتی نیست همانطور که قبلاً نیز در انتخابات محدودیتی وجود نداشت و این مردم هستند که رای خود را خواهند داد. بنده شخصاً فکر می‌کنم مادامی که واقعاً توطئه‌ها را خنثی نکردیم، نمی‌توانیم انتخابات آزاد داشته باشیم. منتها برای اینکه مردم کاندیداهای خود را بهتر بشناسند، نیاز به تبلیغات دارد. ما فکر کردیم که در همین دوره، دو، سه ماهه، افرادی که می‌خواهند در حکومت آینده (در دولت و حکومتش) شرکت بکنند، آزادی داشته و مطالب و برنامه‌های خود را اجراء کنند.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۹/۲)

حجت الاسلام هاشمیرفسنجانی: توافق با جناح عزالدین حسینی و دمکراتها بحران کردستان را پایان میدهد.

اکبر هاشمیرفسنجانی سرپرست وزارت کشور و عضو شورای انقلاب در گفتگویی نقطه‌نظرهای خود را درباره‌ی مسایل مختلف مملکت بیان کرد. وی گفت: آیین نامه‌های انتخابات مجلس شورای ملی و انتخاب رییس جمهوری در دست تهیه است و در حل مساله کردستان اگر مذاکرات با حسنیت به نتیجه

برسد الزامی برای استقرار پاسداران غیر بومی در منطقه نیست وی همچنین گفت: بعید است بحران روابط ایران و آمریکا منجر به درگیریهای نظامی شود زیرا نه برای ما و نه برای آمریکا مفید نخواهد بود. وی اضافه کرد: با استعفای دولت و تمرکز قدرت تصمیم گیریها آسانتر و سریعتر انجام میگردد. سرپرست وزارت کشور درباره قانون اساسی و برگزاری فراندوم اظهار داشت قانونی که توسط نمایندگان واقعی مردم در مجلس خبرگان تهیه شد از نظر اعتبار مورد شک نیست چون با معیارهای صحیح دموکراسی تطبیق دارد البته من شخصاً ایرادات و پیشنهادهایی به برخی از موارد قانون اساسی دارم که در صورت ضرورت نظرات خود را اعلام خواهم داشت به طور کلی در برگزاری این فراندوم نقطه ضعفی نمی بینم زیرا که متن قانون مدتها است که به مردم عرضه شده هم از طریق پخش جلسات مجلس، از رادیو و تلویزیون و هم انتشار متن کامل قانون و در دسترس بودن آن در دو هفته اخیر به همین جهت فرصت تصمیم گیری و شرکت انتخابات برای همه بوده است هاشمی رفسنجانی در مورد اعلام نظر بعضی از گروهها و دستجات سیاسی مبنی بر عدم شرکت در فراندوم گفت: تحریم شرکت در فراندوم عمل صحیحی نیست زیرا وقتی آزادی رأی و ابراز نظر وجود داشته باشد حتی مخالفان هم میتوانند شرکت کرده و رأی منفی بدهند لیکن در محیطی آزاد اینگونه برخوردها و اعلام تحریم و عدم شرکت در فراندوم نه تنها سازنده نیست بلکه مایوس کننده میباشد و اصولاً وقتی اکثریت قریب به اتفاق مردم در این امر شرکت میکنند عدم شرکت یک یا چند گروه سیاسی تأثیری نمیتواند داشته باشد. وی گفت به نظر من استقبال و شرکت مردم در فراندوم قانون اساسی ممکن است کمیضعیفتر از شرکت مردم در فراندوم جمهوری اسلامی باشد بخصوص با کارشکنیهایی که میشود وی همچنین خاطر نشان ساخت که امام خمینی احتمالاً برای ابراز نظر خودشان اظهار نظر روشنی در مورد فراندوم خواهند کرد سرپرست وزارت کشور با اشاره به تهیه این نامهها در مجلس شورای ملی و انتخاب رییس جمهوری گفت: برای این دو امر مشکل تدارکاتی نداریم لیکن تهیه و تصویب آیین نامهها تبلیغ کافی برای کاندیداها نیاز به فرصت بیشتری دارند وی پیش بینی کرد کسانی که مورد اعتماد مذهبیون هستند شانس بیشتری برای نامزدی رییس جمهوری دارند .

هاشمیرفسنجانی سرپرست وزارت کشور که فروردین سال گذشته همراه مرحوم آیت‌الله طالقانی برای پاره‌های مذاکرات و بررسی راه حل سیاسی به کردستان سفر کرده است درباره مسایل کردستان گفت: از ابتدا اتخاذ راه‌حلهای سیاسی مورد نظر دولت بوده است لیکن عوامل آشوبطلب درگیریهای نظامی را اجتنابناپذیر ساختند. به هر حال پس از خاتمه درگیریها باید منطقه ساخته و آباد شود و مشکلات مردم این منطقه رفع گردد. وی افزود: چنانچه هیات حسنیت با دو گروه مشخص یعنی جناح عزالدین حسینی و دموکراتها به توافق برسند یعنی موافقت کامل صورت گرفته و حل مساله گروههای کوچک مخالف که حتی در مذاکرات هم کارشکنی میکنند با این دو گروه است. سرپرست وزارت کشور با تاکید بر اینکه استعفای دولت بازرگان امر از پیش حساب شدهای نبود و حتی بدون اطلاع امام خمینی و شورای انقلاب صورت گرفت گفت: بحرانی که در رابطه با ملاقات برژنسکی و حمله و اعتراض گروههای مختلف مردم به این امر پیش آمد دولت را مجبور به استعفا کرد. با استعفای دولت و خلاء ناشی از آن شورای انقلاب در اداره امور کشور نقش حساستری به عهده گرفت البته از قبل هم مذاکراتی با دولت در جریان بود که مرکز قدرت یکنواختی بوجود آید در حال حاضر و در وضع کنونی تصمیم گیریها راحت و سریعتر شده و ضمناً نیروهای انقلابی مثل سپاه پاسداران، کمیته‌ها و دادگاههای انقلاب از مرکز رهبری حرف شنوی بیشتری دارند. هاشمیرفسنجانی سپس به مساله اشغال لانه جاسوسی آمریکا اشاره کرد و اشغال سفارت آمریکا را کار خوب و به موقع توصیف کرد و گفت: اگر آمریکا عاقل باشد باید شاه مخلوع را به ایران مسترد دارد و تا همین جا هم مهره‌های دیگر آمریکا فهمیدند که آمریکا درحمایت از آنها قدرت بی نهایت ندارد و حمایت جدید آمریکا از شاه مخلوع نمیتواند اعتماد مهره‌های دیگرش را استحکام بخشد. وی در مورد امکان بررسی جرائم و جنایات شاه مخلوع در آمریکا گفت: محاکم آمریکایی صلاحیتی برای محاکمه وی ندارد، ما شاکی هستیم و این محاکمه باید در ایران صورت گیرد. وی با اشاره به اینکه روابط ایران با آمریکا احتمالاً منجر به درگیری نظامینخواهد شد گفت: چن در منطقه خلیج فارس دنیا را با بحران شدیدی روبرو خواهد ساخت که رهایی از آن مشکل است هاشمی رفسنجانی

سرپرست وزارت کشور و عضو شورای انقلاب در مورد سیاست دولت در رابطه با صنایع بزرگ و اراضی وسیع کشاورزی گفت: با توجه به اینکه جامعه اسلامی به طرف تعدیل ثروت حرکت میکند ما نمیتوانیم کوههای عظیم ثروت را در کنار گودالهای عمیق فقر تحمل کنیم. مساله تحدید صنایع بزرگ مطرح نیست بلکه صنایع مادر و سنگین تقویت خواهند شد لیکن مالکیت آنها است که وارد بحث است وی افزود: سیاست کلی اسلامیان است که اراضی وسیع کشاورزی در اختیار کسانی باشد که روی آن کار میکنند در حال حاضر گروهی متشکل از نمایندگان دادگستری، وزارت کشور و کشاورزی مشغول بررسی وضع حقوقی اراضی بزرگ کشاورزی هستند و پس از بررسی طرحی برای تقسیم اراضی مذکور ارائه خواهند داد.

(کیهان ۱۳۵۸/۹/۶)

هاشمی رفسنجانی: هیات حسن نیت باید با جناح عزالدین حسینی و دمکرات به توافق برسد.

اکبرهاشمی رفسنجانی سرپرست وزارت کشور و عضو شورای انقلاب در گفتگوئی نقطه نظرهای خود را درباره مسایل مختلف مملکت بیان کرد و گفت: آئین نامه‌های انتخابات مجلس شورای ملی و انتخاب رئیس جمهوری، در دست تهیه است و در حل مسئله کردستان اگر مذاکرات با حسن نیت به نتیجه برسد، الزامی برای رسیدن استقرار پاسداران غیر بومی در منطقه نیست وی همچنین گفت: «بعید است بحران روابط ایران و امریکا، منجر به درگیریهای نظامی شود، زیرا نه برای ما و نه برای امریکا مفید نخواهد بود. وی اضافه کرد با استعفای دولت و تمرکز قدرت تصمیم گیری‌ها آسان‌تر و سریعتر انجام می‌شود». سرپرست وزارت کشور درباره قانون اساسی و برگزاری رفراندوم اظهار داشت: «قانونی که توسط نمایندگان واقعی مردم، در مجلس خبرگان تهیه شده، از نظر اعتبار مورد شک نیست، چون با معیارهای صحیح دمکراسی تطبیق دارد. البته من شخصاً ایرادات و پیشنهاداتی به برخی از مواد قانون اساسی دارم که در صورت ضرورت، جمع آوری و بررسی نظرات خود را اعلام خواهم داشت». بطور

کلی در برگزاری این فراندوم، نقطه ضعفی نمی‌بینم، زیرا که متن قانون مدتها است که به مردم عرضه شده، هم از طریق جلسات مجلس از رادیو و تلویزیون و هم انتشار متن کامل قانون و در دسترس بودن آن. در دو هفته اخیر بهمین جهت، فرصت تصمیمگیری و شرکت در انتخابات، بحد کافی برای همه بوده است. هاشمی رفسنجانی در مورد اعلام نظر بعضی از گروهها و دستجات سیاسی مبتنی بر عدم شرکت در فراندوم، گفت: «کار صحیحی نیست زیرا وقتی آزادی رای و ابراز نظر وجود داشته باشد، حتی مخالفین هم میتوانند شرکت کرده و رای منفی بدهند. لیکن در محیطی آزاد اینگونه برخوردها و اعلام تحریم و عدم شرکت در فراندوم نه تنها سازنده نیست، بلکه مایوس کننده می‌باشد و اصولاً، وقتی اکثریت قریب به اتفاق مردم در این امر شرکت می‌کنند، عدم شرکت یک یا چند گروه سیاسی تأثیری نمیتواند داشته باشد» وی گفت: بهنظر من استقبال و شرکت مردم در فراندوم قانون اساسی، ممکن است کمی ضعیف‌تر از شرکت مردم در فراندوم جمهوری اسلامی باشد. بخصوص با کارشکنی‌هایی که می‌شود. وی، همچنین خاطر نشان ساخت که امام خمینی، احتمالاً لااقل برای ابراز نظر خودشان، اظهار نظر روشنی در مورد فراندوم خواهند کرد. سرپرست وزارت کشور، با اشاره به تهیه آیین نامه‌های مجلس شورای ملی و انتخاب رئیس جمهوری گفت: برای این دو امر مشکل تدارکاتی نداریم، لیکن تهیه و تصویب آئین نامه‌ها، تبلیغ کافی برای کاندیداها، نیاز به فرصت بیشتری دارد. وی پیش بینی کرد: کسانی که مورد اعتماد مذهب‌یون هستند، شانس بیشتری برای نامزدی ریاست جمهوری دارند.»

حل مساله کردستان

هاشمی رفسنجانی سرپرست وزارت کشور که فروردین سال گذشته همراه مرحوم آیت الله طالقانی، برای پاره‌های مذاکرات و بررسی راه حل‌های سیاسی به کردستان سفر کرده است، درباره، مسائل کردستان گفت: از ابتدا اتخاذ راه حل‌های سیاسی مورد نظر دولت بوده است، لیکن عوامل آشوب طلب درگیری نظامی را اجتناب ناپذیر ساختند. به هر حال، پس از خاتمه درگیریها، باید منطقه ساخته و آباد

شود و مشکلات مردم این منطقه رفع گردد. وی افزود: چنانچه هیات حسن نیت با دو گروه مشخص، یعنی جناح عزالدین حسینی و دمکراتها، به توافق برسند، یعنی موافقت کامل صورت گرفته و حل مسئله گروه‌های کوچک مخالف که حتی در مذاکرات هم کارشکنی می‌کنند، با این دو گروه است. سرپرست وزارت کشور، با تاکید بر اینکه استعفای دولت بازرگان امر از پیش حساب شده‌ای نبود و حتی بدون اطلاع امام خمینی و شورای انقلاب صورت گرفت، گفت: بحرانی که در رابطه با ملاقات برژینسکی و حمله و اعتراض گروه‌های مختلف مردم، به این امر پیش آمد، دولت را مجبور به استعفا کرد. با استعفای دولت و خلاء ناشی از آن، شورای انقلاب در اداره امور کشور، نقش حساس تری بعهده گرفت. البته از قبل هم مذاکراتی با دولت در جریان بود که مرکز قدرت یکنواختی به وجود آید. در حال حاضر و در وضع کنونی، تصمیم‌گیریها آسانتر و سریع‌تر شده و ضمناً نیروهای انقلابی مثل سپاه پاسداران کمیته‌ها و دادگاه‌های انقلاب، از مرکز رهبری حرف شنوی بیشتری دارند.

اشغال لانه جاسوسی

هاشمی رفسنجانی سپس به مساله اشغال لانه جاسوسی امریکا اشاره کرد و اشغال سفارت آمریکا را کار خوب، بموقع و مفیدی توصیف کرد و گفت: «آمریکا اگر عاقل باشد، باید شاه مخلوع را به ایران مسترد دارد و تا همین جا هم مهرهای دیگر آمریکا فهمیدند که آمریکا در حمایت از آنها قدرت بی نهایت دارد و حمایت جدید آمریکا از شاه مخلوع نمیتواند اعتماد مهره‌های دیگرش را استحکام بخشد». وی در مورد امکان بررسی جرائم و جنایات شاه مخلوع در آمریکا گفت: محاکم آمریکایی صلاحیتی برای محاکمه وی ندارند. ما شاکی هستیم و این محکمه باید در ایران صورت بگیرد. وی با اشاره به اینکه ادامه بحران روابط ایران و امریکا احتمالاً منجر به درگیریهای نظامی نخواهد شد، گفت: جنگ در منطقه خلیج فارس، دنیا را با بحران شدیدی روبرو خواهد ساخت که رهایی از آن مشکل است. هاشمی رفسنجانی در مورد سیاست دولت، در رابطه با صنایع بزرگ و اراضی وسیع کشاورزی گفت: با توجه به اینکه جامعه اسلامی بطرف تعدیل ثروت حرکت میکند، ما نمیتوانیم کوه‌های عظیم ثروت را در کنار گودال‌های

عمیق فقر، تحمل کنیم. مسئله تحدید صنایع بزرگ مطرح نیست، بلکه صنایع مادر و سنگین تقویت خواهند شد، لیکن مالکیت، آنها است که مورد بحث است. وی افزود: «سیاست کلی اسلامی این است که اراضی وسیع کشاورزی در اختیار کسانی باشد که روی آن کار میکنند. در حال حاضر گروهی متشکل از نمایندگان دادگستری، وزارت کشور و کشاورزی مشغول بررسی وضع حقوقی اراضی مذکور ارائه خواهند داد».

(اطلاعات ۱۳۵۸/۹/۷)

متن کامل پیام شیخ عزالدین حسینی به آیت الله العظمی شریعتمداری

بسم الله الرحمن الرحيم - حضرت آیت اله العظمی آقای شریعتمداری - دامت برکاته - با ابلاغ سلام مراتب تاثر و تاسف خود و جامعه روحانیت و خلق کرد را از واقعه حمله به منزل آن مرجع عالیقدر تشیع که در حقیقت توهین به جامعه روحانیت و نقض حریم روحانیون می باشد، اعلام می داریم و امیدواریم در پرتو تعالیم قرآن و انقلاب اسلامی ملت مسلمان ایران بار دیگر دچار سایه شوم دیکتاتوری و خفقان در هیچ شیوه و رنگی نگردد و کلیه خلقها تحت ستم ایران به حقوق ملی و مذهبی خود برسند. والسلام علیکم و رحمت الله سید عزالدین حسینی ۱۳۵۸/۹/۱۶

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۹/۱۹)

هیات های ویژه رهسپار آذربایجان و کردستان شدند.

هیات ویژه حل مساله آذربایجان و کردستان امروز راهی این دو منطقه شدند تا برای پیگیری و ریشه یابی بحران مذاکره ۹ و بررسی کنند. هیات حسنیت هیات امروز در مهاباد با شیخ عزالدین حسینی و رهبران حزب دمکرات بر سر یک میز خواهند نشست تا مذاکرات صلح را دنبال کنند. همچنین هیات سه نفری

مامور از سوی شورای انقلاب برای بررسی اوضاع تبریز امروز به این منطقه سفر کرد تا علل و عوامل بحران در این شهر را بررسی کند. هیات مذکور همچنین در گفتگوی رادیو تلویزیونی در مرکز تبریز با مردم سخن خواهند گفت: خبرنگار کیهان دیشب با آیت‌الله مهدوی کنی عضو هیات تبریز و مسوول سحابی عضو هیات ویژه کردستان پس از خروج از جلسه شورای انقلاب گفتگویی کرده است که میخوانید :

آیت‌الله محمد رضا مهدوی کنی عضو شورای انقلاب و سرپرست کمیته‌های انقلاب و نیز عضو هیات سه نفری اعزامیه تبریز دیشب در گفتگویی با کیهان اعلام کرد که هیات طی اقامت دو روزه خود در تبریز و مذاکره نمایندگان مردم و مقامهای محلی به مسایل و جریانات تبریز رسیدگی میکند. آیت‌الله کنی گفت: در بررسیهای هیات وقایع اخیر تبریز مورد تجزیه و تحلیل عمیق قرار خواهد گرفت زیرا که حوادث تبریز توطئهای است علیه انقلاب اسلامی ایران. آیت‌الله کنی گفت: هیات ضمن بررسی اوضاع تبریز و برقرار ساختن آرامش کامل خواستهای مردم و ریشهها و عوامل وقایع اخیر تبریز را بررسی خواهد کرد. آیت‌الله کنی اعلام کرد: هیات گزارش کامل اوضاع تبریز را پس از مراجعت به تهران تسلیم امام خمینی رهبر انقلاب اسلامی ایران و شورای انقلاب خواهد کرد. آیت‌الله مهدوی کنی در همین گفتگو اعلام کرد: بر اساس لایحهای که به تصویب شورای انقلاب اسلامی ایران رسید در پی فرمان عفو امام در مورد زندانیانی که رای دادگاههای انقلاب درباره آنان به اجرا گذاشته شده است دادگاههای تجدیدنظر تشکیل خواهد شد. و با توجه به فرمان عفو و بخشودگی بخشی از جرایم زندانیان دادگاههای انقلاب در صورت محکومان و مجرمان دادگاههای تجدیدنظر تشکیل خواهد شد و احياناً در مدت محکومیت این افراد تجدید نظر خواهد کرد .

-خبرنگار کیهان که تا آخرین ساعات جزییات تصمیمهای جلسه دیشب شورای انقلاب را تعقیب کرده است مینویسد: هیات ویژه مامور رسیدگی به مسایل کردستان که امروز به این نقطه عزیمت کرد ماموریتهای سنگینی بر عهده دارد. دیشب مهندس سحابی عضو هیات ویژه مامور رسیدگی به اوضاع

کردستان در گفتگویی با خبرنگار کیهان گفت: امروز پس از ورود به منطقه کردستان در مهاباد مذاکرات رسمیهیات با عزالدین حسینی و رهبران حزب دمکرات آغاز خواهد شد. مهندس سحابی افزود: بیشتر ماموریت هیات را مذاکره با عزالدین حسینی و رهبران حزب دمکرات تشکیل میدهد ولی چنانچه سایر نمایندگان مردم منطقه آماده مذاکره با هیات باشند هیات به مذاکره با آنها نیز خواهد پرداخت. مهندس سحابی اضافه کرد: هیات در این سفر علاوه بر مهاباد برای مذاکره به کرمانشاه و آذربایجان غربی نیز سفر خواهد کرد و نتایج مذاکرات و تصمیمهای هیات ویژه در گزارش کاملی تسلیم امام خمینی و شورای انقلاب خواهد شد. سحابی در پایان گفت: ظاهراً محل مذاکرات هیات با عزالدین حسینی و حزب دمکرات در مهاباد خواهد بود.

(کیهان ۱۳۵۸/۹/۱۹)

آیت الله لاهوتی: چرا از سرپرستی سپاه پاسداران استعفا کردم؟

حجت الاسلام لاهوتی سرپرست سابق سپاه پاسداران انقلاب اسلامیدر یک مصاحبه اختصاصی با کیهان علل استعفای خود را بیان داشت. وی که در گذشته استعفای خود را ناشی از بیماری قلبی اعلام کرده بود در این مصاحبه به بررسی ضرورت تشکیل سپاه پاسداران از آغاز انقلاب و عملکرد آن، و وضع کنونی آن و خطرات احتمالی که اکنون متوجه این ارگان انقلابی است پرداخت.

س: علل استعفای شما از سرپرستی سپاه پاسداران چه بود؟

ج: من برای روشن شدن سرپرستی سپاه پاسداران و برای اینکه ابهامی برای ملت ایران باقی نماند فکر میکنم که باید به این مساله جواب داده شود و به عنوان تیر صحبت‌هایم را یادداشت کرده‌ام:

۱- تحمل شکنجه‌ها و زندانها و مکتبی کردن مبارزه.

۲- روشنگویی در شرایط سخت و دشوار و عنوان کردن ایدئولوژی اسلامی برای نسل جوان به مکتبهای مادی گرایش پیدا کند .

۳- رهبری امام در مقطع تاریخ حساس در طول ۲۰ سال گذشته و ارائه یک خط در پیروزی مبارزه که عبارت از یک حکومت اسلامی است که جمهوری اسلامی در آن تبلور مییابد .

۴- انتقال و تبعید امام از عراق به فرانسه و شکل جدید دادن به مبارزه.

۵- فرار شاه از ایران و مراجعت امام به ایران و سقوط دولت بختیار کمتر از فرار شاه پر اهمیت نبود.

۶- شرکت ۹۸ درصد در رفراندوم جمهوری اسلامیو ۴۰ درصد در مجلس خبرگان و ۸ الی ۱۰ درصد شوراهای شهر و روستا و استان خیلی کمتر از رفراندوم اول در تایید مصوبات مجلس خبرگان قانون اساسی با توجه به این که امام امت با دعوت به شرکت در قانون اساسی از مردم دعوت فرموده بود و غالب از امام متابعت کرده بودند .

۷- ضرورت تشکیل سپاه پاسداران که قبل از همه کس امام به این ضرورت وقوف کامل داشت.

۸- تشکیل سپاه در دولت به سرپرستی معاون نخستوزیر در امور انقلاب و نمایندهای از امام به عنوان هماهنگی دادن به سپاه و کمک به تشکیلات سپاه .

۹- تغییرات جهت یافتن سپاه از دولت به شورای انقلاب و سرآغاز تعبیر و تفاسیر گوناگون منجمله بازوی انقلاب یک حزب شدن سپه و مامور شدن یکی از اعضای شورای انقلاب در هماهنگی کردن گروههای مختلف که اعمال نظامی انجام میدادند که در درازمدت ممکن بود به فاجعه تبدیل شود و متأسفانه انتصاب شورای فرماندهی افرادی که در یک حزب عضویت داشتند به مدت ۶ ماه یک مقدار بیشتر به این مساله دامن زد و با اینکه در آییننامه سپاه آمده است که بعد از ۶ ماه باید شورای فرماندهی انتخاب گردد.

۱۰- انتصاب مجدد همان افراد بعد از ۶ ماه و اعمال نظرات دیکتاتوری ما بانه سپاه به دست شورای فرماندهی و عدم صلاحیت شورای فرماندهی برای اداره سپاه به خاطر مشکلاتی که در سپاه بود و عدم هماهنگی و اعمال نفوذ برای تجدید انتصاب شورای فرماندهی بعلت عدم آگاهی متصدیان به خاطر پذیرفتن کار زیاد و از عهده بر نیامدن کار زیاد همه اینها منجر به کناره‌گرفتن سرپرست پیاده گردید، زیرا سرپرست سپاه قدیمیترین عضو سپاه و از هر کسی دیگر آگاهتر به مشکلات سپاه بود ولی به عللی شورای فرماندهی منصوب از کناره‌گیری خودداری میکردند که از عامل اجرای دستورات بدون چون و چرای شورای فرماندهی بود که به مواد شبیه‌تر بودند تا به یک انسان متفکر ما باید خط امام را شناسایی بکنیم که چنان‌دازه سپاه در حال حاضر با انتصاب مجددی که شده سپاه را از خط امام خارج می‌بینیم یا داخل در خط امام، و فکر کردم که سئوالی که باید مجدداً جوابش را بدهم خط امام را این تیتراها باید مشخص بکنم یکی اینکه ضد امپریالیسم بودن مبارزه هست و امام هم رهبر مبارزه است دوم، اسلامی‌بودن مبارزه است. سوم، طرفداری از مستضعفین که امام در سرلوحهی برنامه‌ی خود قرار داده بود زیرا نهضت امام پیامبر گونه است. چهارم، آشتیناپذیر بودن مبارزه انسان نباید آشتی بکند که نمونهای خود امام است. پنجم، با قاطعیت با مسایل روبرو شدن کار باز نمونهای خود امام است.

س: شما زمانی که در سرپرستی سپاه پاسداران بودید چه هدفهایی را تعقیب میکردید؟

ج: قبل از هر چیز اجازه بدهید یک شرح مختصری بر این تیتراها بدهم میگفتم اگر کسی بخواهد برای سپاه و یا تشکیل سپاه چون به هر حال من هم مطرح هستم در این که چرا استعفا کردم و یکی از روزنامه‌ها به من خطاب کرده بود و خواسته بود که سکوت را بشکنم و گفته بود که ندانستن فاجعه میشود و دانستن اشکالی ندارد و من هم چون در استعفایم با اشاره کرده بودم که در یک مصاحبه علت استعفایم را بیان میکنم، و فکر میکنم که برای روشن شدن مردم حتی به رادیو تلویزیون هم اطلاع دادم و حالا نمیدانم موافقت کردند یا فرصت پیدا نکردند به هر حال من بوسیله جراید مجدداً به رادیو تلویزیون میگویم که به من وقت بدهند که در یک مصاحبه سمعی و بصری هم شرکت بکنم و علت

استعفای خود و مقداری توضیحات درباره سپاه که برای مردم بیشتر آشنا تر است. بگویم من در ابتدا گفتم به این مسایل باید مقداری جواب گفته شود که من چرا استعفا کرده‌ام و اول نوشته‌ام تحمل شکنجه‌ها و زندانها و مکتبیکردن مبارزه متأسفانه این تیتراژ یک کم بودار هست چون خودم کسی هستم که در زندان هم سهمی داشتم و حتی پسر هم در زندان و شکنجه سهم مهمی داشت ولی به هر حال این یک مساله است کسی بخواهد مبارزه کند برای رسیدن به یک هدف، این آدم یک دفعه بعد از به ثمر رسیدن مبارزه سر در بیاورد. مثلاً بگویم من سردرمدار هستم این را جامعه به عنوان یک آدم فرصتطلب می‌شناسد اگر در مبارزه به اصطلاح از روزهای اول که مبارزه تکوین مییافت شرکت نداشته باشد به هر حال یک روز بود که تنور مبارزه گرم بود محصول مبارزه هم پاهای مجروح و بدنهای سوخته و احياناً هم کشته شدن زیر شکنجه، یکوقت مبارزه اینطور بود و عده‌های هم که در آن موقع تن به مبارزه داده بودند برای تغییر اساسی که در این مملکت برای حکومت بود تن به این مبارزه داده بودند و مبارزه را با این مشکلات قبول کرده بودند و خود را آماده کرده بودند که این مبارزه را به ثمر برسانند و عرض کردم که نور مبارزه گرم بود و گاهی یک انسان سالم را به اتاق شکنجه و یا اتاق حسینی می‌بردند و بعد هم جسد مرده اش را از اتاق بیرون می‌آوردند. یک عده از مردم مبارز را از آنجا شروع کردند و این عده هم در مملکت زیادند و روزهای آخر افرادی که از زندان بیرون می‌آمدند حدود پنج هزار نفر بودند و البته تا ۳۰ و ۴۰ هزار نفر هم نوشتند و حال فکر کنیم آنها همه برکنار هستند و عده‌های که آن موقع نبودند حالا هم سرکار هستند این مساله برای مردم سؤال‌انگیز میشود که در آن روز مبارزه‌این مایه‌ها را امیدداشت و لازم بود مردم متعهد این جور مایه بگارند. عده‌های هم مایه نگذاشتند و احياناً به کار زراعیشان و یا از وقتی حاضر نشدند کم کنند در همان وقت فرض بفرمایید یک عده از فرصت استفاده می‌کردند و تحصیل زمین و یا تحصیل ثروت اصلاً توجه نداشتند که الان شرایط زندگی در مملکت ما چه جوری است و یک مسلمان چطور باید باشد و این حکومت برای اسلام چقدر خطرناک است و امام که از مملکت تبعید شده از مردم چه می‌خواهد و یک جمعیتی الان روی کار بیاید و یا بعداً بیاید

روی کار این برای مردم یک مساله است و برای مردمی که مبارزه کرده‌اند این تعجب‌آور است که اینها تا به حالا کجا بودند.

(کیهان ۱۳۵۸/۹/۲۰)

در رابطه با حوادث تبریز، دو عضو چریکهای فدائی خلق و حزب دمکرات دستگیر شدند .

اعضای هیئت اعزامی شورای انقلاب به تبریز، بعد از ظهر در اجتماع قشرهای مختلف مردم این شهر در استادیوم ورزشی تختی تبریز حضور یافتند. در این اجتماع که مردم شعارهای ضد امپریالیستی می‌دادند، بار دیگر به رهبری امام خمینی صحنه گذاشتند و فریاد زدند که «خمینی رهبر ماست و شریعتمداری مرجع تقلید ماست» "درود بر خمینی سلام بر مراجع". در این اجتماع ابتدا آقای بنی صدر یکی از اعضای هیات ویژه اعزامی در زمینه انقلاب اسلامی گفت: ما هیچ تزلزلی نداریم و در ذهن ما این فکر نیست که بگذاریم یک وجب از خاک وطن را از ایران جدا کنند بنا بر این همه آنهایی که گمان کردند با تشکیل گروههای چه مسلح و غیر مسلح و با ناسزا و تحریک و توطئه این انقلاب و این ملت از پای در خواهد آمد وجود شما در لحظات سخت در همه وقت نشان می‌دهد که اشتباه کرده‌اند ما آمده‌ایم تا همه سخنها را بشنویم شما خواهان و برادران بدانید که ما برای هیچ نوع قرار گذاشتن نیامده‌ایم ما آمده‌ایم شاهد پیروزی بر توطئه باشیم و مشکلات را بشنویم و یک گزارش از روی کمال واقعیت و دوستی و حقیقت خواهی به امام خمینی رهبر انقلاب اسلامی ایران و حضرت آیت الله العظمی شریعتمداری و شورای انقلاب بدهیم. من مطمئنم که این گزارش تصمیمی در خیر و صلاح کشور برخواهد انگیخت آقای بنی صدر در ادامه سخنان خود افزود: ما هیچ قصد نداریم بین مراجع خودمان و مردم‌مان دو دستگی و جدائی انداخته و اختلاف داشته باشیم. رفتار شما با همه مراجع و همه کسانی که برای کشور و استقلال کشور جمهوری اسلامی زحمت می‌کشند و خدمت می‌کنند، باید رفتاری باشد در جهت تحکیم وحدت ملی و وحدت اسلامی و در شهر شما بر همین اساس عمل خواهیم کرد و به

شما اطمینان می‌دهیم که حرف حسابی را خواهیم شنید. سپس آقای مهدوی کنی در همین زمینه صحبت کرد و گفت: «حکومت اسلامی حکومتی است که در محدوده اسلام به خواسته‌های شما مردم ایران چه مسلمان و چه غیر مسلمان، جامه عمل خواهند پوشاند، ولی این حکومت در مقابل توطئه و زور گوی تسلیم نخواهد شد ما در مقابل زورگویی امپریالیسم امریکا تسلیم نشدیم و در مقابل مردم ضعیف‌تر از آنان نیز تسلیم نمی‌شویم. آقای مهدوی کنی در ادامه سخنان خود گفت: این هیات برای شنیدن دردهای دل ملت آذربایجان به دیدار شما آمد و امیدوار بود که با منطق با روبرو شود و این آرزو را داریم که هر جمعیتی و هر گروهی در حکومت جمهوری اسلامی با منطق ما روبرو شود چنانکه برادر عزیز بنی صدر گفت حکومت اسلامی حکومتی است که به تمام خواسته‌های مردم ایران چه مسلمان و چه غیر مسلمان جامه عمل می‌خواهند پوشاند ولی این حکومت در مقابل توطئه و زورگویی تسلیم نخواهد شد ما در مقابل زور گویی امپریالیسم تسلیم نشدیم حالا در مقابل مردم ضعیف‌تر از آنان تسلیم نمی‌شویم چه بهتر که گروهها و جمعیت‌هایی که در این مملکت زندگی می‌کنند و از این حکومت رفاه و آسایش و آزادی می‌خواهند با منطق و دلیل برهان و آرامش مسائل خود را بیان کند من گمان نمی‌کنم شما برادرانی که در این مجلس حاضر شده‌اید در مقابل منطق عمل غیر منطقی نشان دهید و از شما می‌خواهیم که راه انقلابی خود را ادامه دهید و این را هم بدانید که پیروان امام همه منطقی هستند و در راه امام و در راه اسلام تا آخرین مرحله کوشش برای شنیدن حقایق آماده هستند همانطور که می‌دانیم آمدن ما در اینجا به خاطر بررسی بدون غرض و بدون توجه به گروه خاصی است. ولی برای اینکه راه امام و اسلام و راه تشیع را ادامه دهیم، علل پیروزی و علل شکست را فهرست وار عرض می‌کنم که از امام علی ابن ابی طالب در نهج البلاغه ضبط شده بدانید که صد در صد پیروزی با شماست و دشمنان شما نابود خواهند شد. یکی از علل پیروزی، پیروی از خط امام و رهبر امت است ما در مملکت دو سیاست نداریم یک سیاست واحد است که رمز پیروزی ما قبل از انقلاب و بعد از انقلاب خواهد بود و علی (ع) می‌فرماید: «ملتی پیروز خواهد شد که از امام خود که برای آنها خط مشی معین می‌کند و در مسیر خدمت به مردم است پیروی کرده و راه او را ادامه دهند» و اتحاد و اتفاق و پیوستگی و هماهنگی

نیروها پس از اتحاد و پیوستگی را حفظ کنید. من به عنوان مسئول کمیته‌های انقلاب اسلامی به کمیته‌های این شهر اعلام می‌کنم که اگر در مسیر امام هستند مورد تأیید ما هستند و اگر در مسیر امام نیستند ما آنها را تأیید نمی‌کنیم و در آخر افزود: «ملتی پیروز هستند که به یکدیگر خیانت نکنند» بعد مهندس «غروی» استاندار آذربایجان شرقی سخنرانی کردند و گفتند: «استان آذربایجان شرقی لقمه لذیذی برای امپریالیسم امریکا است و فکر می‌کند با تفرقه و نفاق در صفوف ملت رسوخ کند و هم اکنون با صدای شما به تمام دنیا اعلام میداریم که سینه‌های ما باز است و حاضریم با دادن خون خود و یا اگر لازم باشد با ریختن خون خود آماده‌ایم گورستان بزرگی به وسعت آذربایجان برای امپریالیسم امریکا بسازیم این حرکت که چند روز پیش آغاز شد و می‌گفتند که ما می‌خواهیم (زیر پوشش احترام به مرجع تقلید) آنهایی که از طرف شما اعلام کردند که می‌خواهیم از مردم آذربایجان رفع ستم شود چند روز قبل، در جاده باغ ملت «شاهکاری سابق» در ویلای جمع شده و نقشه کشیدند و توطئه آفریدند. آمدند تا زیر پوشش مذهب این بلوا را راه بیندازند و از رفع ستم ملی سخن بگویند آنکسی که در رژیم طاغوت ۱۰۰ هزار تومان حق وکالت می‌گرفت هم اکنون می‌خواهد به نمایندگی مردم رفع ستم کند دروغ پردازیهایی که به گوش مرجع بزرگوار آیت‌الله شریعتمداری رسانده‌اند سعی در آشوب و بلوا در تبریز دارد. زمانی که شما لبخند رضایت زدید، من راضی هستم و اگر شما نخواهید من هیچ هستم و این حرف را باز هم تکرار می‌کنم و تا زمانی شما نخواهید حاضر به شما و انقلاب خدمت کنم. و در پایان سخنرانی مهندس غروی همه یک صدا تأیید خودشان را از مهندس غروی اعلام نمودند در پایان مجلس حجت الاسلام سید حسین موسوی رئیس دادسرا انقلاب اسلامی تبریز سخنرانی کرده و گفتند در باره دستگیر شدگان که مهاجم رادیو تلویزیون بودند دلیل و مدرک وجود دارد و مدرک به دست آمده که در یک مصاحبه رادیو تلویزیونی به مردم اعلام کرد. دو روز قبل که شما ملت قهرمان که رادیو و تلویزیون را گرفتید کسانی که در رادیو و تلویزیون به نمایندگی از طرف مردم معرفی می‌کردند ۵ روز است که ماموریت داشتند در تبریز بلوا و آشوب کنند و یک دکتر که دستگیر کردیم هم اکنون که زندان است و اسم ومدارکی دارد که وابسته به دمکراتهای کردستان و عده‌های ناآگاه که در سایه تحریک عوامل وابسته

به رادیو و تلویزیون حمله کردند در اینکه متاسفانه به گوش بعضی از بزرگان خلاف رساندهاند شاهد زنده هم اکنون در بیمارستان خوابیده است و شما میتوانید این جوانان و پاسداران حقیقی انقلاب رادر بیمارستان ببینند زخمیها خوب می‌دانند از طرف باغ جوانان را به گلوله بستند همان جوانهای که با یک دعوت تلویزیونی الله اکبر گویان به پاسدران کمک کردند در پایان سخنان خود افزود: «مردم تبریز دیگر نمی‌خواهند در برابر توطئه‌ها شهید دهند بلکه فقط در راه مبارزه با امپریالیسم امریکا شهید خواهند داد پاسدارانی که تیر خورده‌اند همگی ترک هستند و هیچ فارسی یا تهرانی به این شهر نیآمده است».

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۹/۲۱)

به دستور نماینده امام در غرب کشور، تحمیل عقیده افراد به خبرنگاران در ارومیه ممنوع شد.

مسوولان رادیو و تلویزیون ارومیه موظف شدند از پخش اعلامیه‌های توهینآمیز افراد یا سازمانها خودداری کنند .

ارومیه - حجت‌الاسلام حاج شیخ حسن کرمانی نماینده امام خمینی رهبر انقلاب اسلامی در منطقه غرب کشور که نمایندگی حضرت آیت‌الله العظمی شریعتمداری را نیز دارد بعدازظهر دیروز در پایان چهار جلسه مذاکره با روحانیون شهرستان ارومیه طی امضاء صورتجلسه‌های به اتفاق تاکید کردند که از کلیهی اختلافات صرفنظر کنند و به اتفاق در راه پیشبرد اهداف دین مبین اسلام در خط رهبر انقلاب حرکت کنند و مبارزه با منافقین و ضد انقلابیون را ادامه دهند. همچنین مشکلاتی که پخش اعلامیه‌های تحریک کننده که عفت کلام در آنها رعایت نشده و بیشتر جنبه شعار دارد و نتیجه دخالت مقامات قضایی در امور سیاسی بوده و تاکنون از رادیو و تلویزیون پخش شده دیگر پخش نشود و به مسوولان رادیو و تلویزیون ارومیه نیز دستور داده شده که از پخش این گونه اعلامیه‌های توهینآمیز علیه افراد یا سازمانها خودداری کنند. حجت‌الاسلام کرمانی تاکید کرد که هیچکس حق ندارد به خبرنگاران یا مسوولان گروهی محل عقاید خود را تحمیل کند. حجت‌الاسلام حاج شیخ حسن کرمانی در این گفتگوها یادآور

شد که پیرو فرمان امام در مورد جلوگیری از غضب اراضی و تخریب مراتع، فردا برای رسیدگی به شکایاتی که به دادسرای انقلاب اسلامی ارومیه در مورد مصادره اموال و تقسیم و اراضی مزروعی شده است به روستاهای نقده عزیمت خواهد کرد. بر اساس این گزارش متن اعلامیه‌های که به امضای روحانیون ارومیه رسیده است بدین شرح است :

بسمه تعالی

ما روحانیون ارومیه همه در خط امام خمینی هستیم و جز منویات امام خمینی مقصود دیگری نداریم و از نماینده امام خمینی و حضرت آیت‌الله العظمی شریعتمداری یعنی حجت الاسلام کرمانی می‌خواهیم مشکلات این شهر را حل و فصل کند و مخصوصاً در کشف مسببین حادثه اخیر و ضاربین و قاتلین اقدام عاجل و مؤثر معمول دارد. حجت الاسلام محمد فوزی، سید علی اکبر قریشی، حجت الاسلام قره باغی، و حجت الاسلام غلامرضا حسنی، سید علی حسینی، مرادعلی فرجزاده، حبیب مقدس، سید عزیز محمدی، اکبر مولودی، سید ابراهیم سعیدی، ابراهیم عزیززاده، محمد تقی صاحب الزمانی، سید احمد محمودی و غلامحسین خراسانی.

(کیهان ۱۳۵۸/۹/۲۶)

برای جلوگیری از درگیری و ادامه تشنج: پاسداران، کامیاران را ترک کردند.

کرمانشاه - خبرنگار کیهان: سپاه پاسداران شهر کامیاران را ترک کرد. این مطلب را سید علی سخنگوی حزب دمکرات در سنندج در تماسی با خبرنگار کیهان اظهار داشت و افزود: بدنبال تشنجات روزهای گذشته این شهر اعضای سپاه پاسداران مستقر در کامیاران شهر را ترک کردند و انتظامات این شهر به عهده پیشمرگان کرد و سایر سازمانهای سیاسی این منطقه افتاد. نامبرده همچنین اضافه کرد: روز گذشته بنا به تقاضای بانک ملی شعبه مرکزی سنندج دو نفر از افراد مسلح ما برای محل مستقر شدند. وی

سپس گفت: بعد از سرقت پولهای بانک ملی و بدنبال تعطیل چند روزه بانکهای سندج از امروز (دیروز) با آغاز مجدد کار بانکها مراجعین زیادی به بانکها آمدهاند و همین امر باعث وحشت مسوولین بانکها از سرقت مجدد شد. سخنگوی حزب دمکرات در مورد پولهای مسروقه اظهار بیاطلاعی کرد و گفت: به نظر میرسد که سرقت این پول، توطئهای بیش نبوده و در واقع سرقتی صورت نگرفته است بلکه گروهی از کارمندان و محافظین موجودی بانک را با خود بردهاند. حجت الاسلام پرتوی مسوول روابط عمومی سپاه پاسداران کرمانشاه نیز با تایید خبر خروج پاسداران از کامیاران گفت: روز گذشته سپاه پاسداران مستقر در کامیاران به خاطر جلوگیری از درگیری و ادامه تشنج از این شهر عزیمت کردند. وی به دنبال این مطلب گفت: برای کنترل مسیر جاده کامیاران به کرمانشاه، و رفع نگرانی مردم از این به بعد با پاسداران کلیه فعل و انفعالات منطقه را زیر نظر گرفته و دقیقاً تمام ماشینهای این مسیر را از ساعت ۱۰ شب بازدید کامل میکنیم. وی این مساله را بیارتباط با توطئهای آمریکا و عراق در این منطقه ندانست و گفت: این دو کشور که هر کدام در جهتی با انقلاب ما سرستیز و دشمنی دارند مشترکاً دستاورد کار توطئه بر علیه ملت ما بوده و میکوشند که در این منطقه یک وضع انفجاری بوجود آورند. نامبرده همچنین گفت: لازم است مردم کرمانشاه برای کنترل شهر و حفظ امنیت این منطقه با سپاه پاسداران همکاری همه جانبه‌ای به عمل آورند تا این منطقه از نفوذ عوامل امپریالیسم و درگیری و تشنج دور شود.

(کیهان ۱۳۵۸/۹/۲۸)

آیت‌الله منتظری در گفتگو با اطلاعات

بیش از هر چیز، سادگی و بیپیرایگی آدمها، در رابطه با محیط شیک مجلس سنای اسبق، مجلس ۴ خبرگان سابق و محل شورای انقلاب فعلی است که جلب نظر میکند. از آن صورتهای صاف و براق و کت

و شلوارهای اطو کشیده، خبری نیست. پس از لحظاتی مکث و نشستن روی قالی در اتاق انتظار به طبقه بالا میروم و با امام جمعه تهران روبرو می‌شوم. سئوالها را مطرح می‌کنم و جوابها را می‌شنوم:

مساله کردستان

سؤال: حضرت آیت‌الله، می‌خواستم نظرتان را راجع به موقعیت کنونی کردستان بپرسم، با توجه به آنکه میدانیم هیات نمایندگی خلق کرد، طرح خودگردانی را که از سوی هیات ویژه اعلام شده رد کرده و آنرا جدا از اصل خودمختاری میداند؟ نظر جنابعالی چیست؟

جواب: واقعه اینست که در کردستان، من از همان اول هم مطمئن بودم، با آنکه این هیات حسن نیت، حسن نیت دارند و هدف آنها هم این است که کسی آنجا کشته نشود و کار کردستان هم اداره بشود، ولی بعضی از افرادی که در کردستان طرف مذاکره هستند، ما از اول هم میدانستیم که حسن نیت ندارند، آنها واقعا یا مستقیم یا غیر مستقیم، بالاخره منظورشان اینست که کردستان را تجزیه کنند، خلاصه بیرودر بایستی، اسمش را خودمختاری می‌گذارند. یک نیروهایی در وسط هستند که آنها می‌خواهند کردستان را تجزیه کنند. تقریبا خطر این بود. منتها چیزی که هست، حالا هیات حسن نیت باید اتمام حجت با اینها بکنند و امیدوارم که انشاءالله وقتی دیدند که نتیجه ندارد، اینها هم به خود بیایند و خلاصه دست از سرسختیشان بردارند و به هیات حسن نیت هم من بارها گفتم که شما سعی کنید با همه گروهها مذاکره کنید نه یک گروههای خاصی که فقط سر و صدا می‌کنند. مثلا بیشتر با گروههای مذهبی مسلمان، آنها را هم به حساب بیاورند و با آنها مذاکره بکنند. معالوصف حالا تا یک اندازه‌های این گروه حسن نیت اتمام حجت کرده ولی اگر چنانچه اینها بخواهند سرسختی بکنند، ملت ایران نمی‌تواند در مقابل این مساله ساکت باشد. قطعا آقا هم ساکت نخواهد بود و ملت ایران، وظیفه‌دیگر نخواهند داشت. برای اینکه ایران، بایستی استقلالش حفظ شود و اگر خدای نکرده کردستان، بخواهد حسابش از ایران جدا شود، استانهای دیگر هم ممکن است، همین طور بخواهند. در قانون اساسی، ما مساله شوراها را داشته‌ایم. هفت، هشت اصل راجع به شوراها داریم که اگر چنانچه حسن نیت داشته

باشند، همان اصول قانون اساسی درباره شورها که اجرا بشود، آنها یک نحوه اختیاراتی خواهند داشت، تا یک اندازه‌اش هم واقعهش اینست که استانها، احتیاجاتشان، امکاناتشان، شرایطشان با هم تفاوت دارد، بنابراین یک خرده بایستی که امور هر استانی به خودش محول شود، باین معنا که کارهای عمرانی آنجا و مثلا فرض بگیرید، امور دیگری که مربوط به خودش است، بایستی در اختیار شورها باشد که نخواهند برای امور جزئی به مرکز مراجعه کنند و کارها را کند و مختل بماند. تا یک اندازه واقعهش اینست که بایستی باشد و در همه استانها، نه فقط در کردستان، حساب جدایی باز کردن، غلط است، چه کردستان، چه بلوچستان، چه ترکمن، چه آذربایجان، چه اصفهان، چه شیراز، بالاخره هر استانی شرایطی و احتیاجاتی مخصوص به خودش دارد که باید شورهای محلی اختیاراتی داشته باشند تا درباره امور منطقهشان از آن اختیارات استفاده کنند. برای کردستان، حساب جدا باز کردن، غلط است.»

تجزیه طلب نیستند

س: کردها در اعلامیه‌های مختلف تاکید کرده‌اند که بهیچوجه تجزیه طلب نیستند و اخیرا هم در پیامی که در آن طرح خودگردانی را رد کرده‌اند اعلام شده که در این طرح، روح پیام امام که برای مردم کردستان صادر کردند، درک نشده. راجع به این مساله و اینکه کردها چندین بار در اعلامیه‌هایشان تجزیه طلب نبودن خود را تاکید کرده‌اند، چه میفرمایید؟

پس چه میخواهند؟ این خودگردانی چه کمبودی دارد؟ روح پیام امام چه بوده؟ این خودگردانی بنظر آقا هم رسیده است. علی ایحال، عرض کردم اگر منظورشان اینست یک نحوه اختیاراتی داشته باشند، مربوط به امور عمرانی، بهداشتی، فرهنگی، یک خصوصیتی که شرائط هر منطقه ایجاب میکند. مثلا میخواهند در مدرسه، علاوه بر اینکه زبان فارسی یاد میدهند، کردی هم یاد بدهند، بسیار خوب، بدهند، اینجور چیزها، اشکالی ندارد، اما اگر طوری است که میخواهند منجر شود به اینکه از مرکز جدا بشود، آن را ملت ایران، بهیچوجه نمیپذیرد و آن وقت هیات حسن نیت هم بایستی نه فقط با گروههایی مثل آقای «عزالدین» یا آقای «قاسملو» صحبت کنند، بلکه بایستی با همه گروهها، بخصوص

گروههای مذهبی صحبت کنند، یعنی مهاباد فقط مرکز نیست، باید به سنندج هم بروند، سقز هم بروند، سردشت و بانه هم بروند. با همه گروههایی که آنجا هستند، باید صحبت کنند، نه با یک عدهای که چریکهای فدائی خلق هستند و آنجا جمع شده‌اند و آنجا را پاتوق قرار داده‌اند. این درست نیست، افرادی که آنجا هستند و محلی هستند، باید با همه آنها صحبت شود.

تایید امام

س: فرمودید که خود امام هم طرح خودگردانی را ملاحظه کرده‌اند؟

به نظر آقا رساندند. به من گفتند به نظر آقا رسانده‌اند. امام تأیید کردند؟ اینکه من می‌گویم شنیده‌ام، شنیدم به نظر آقا رساندند... بالاخره ما انتظار داریم که چون این گروه حسن نیت واقعا حسن نیت دارد و آقا هم حسن نیت دارند، اینها هم انشاءالله حسن نیت داشته باشند و بخواهند مساله حل شود و دنبالش را نکشند.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱۰/۱۱)

آتش بس سنندج ۴۸ ساعت تمدید شد.

سخنگوی سپاه پاسداران سنندج گفت: بدون دستور دولت تحت هیچ فشاری از ما کز خود خارج نمی‌شویم. کرمانشاه - خبرنگار کیهان: اوضاع شهر سنندج شب گذشته متشنج بود و تیراندازیهای پراکنده‌ای در سطح این شهر روی داد و عدهای بسوی مقر سپاه پاسداران و فرودگاه سنندج تیراندازی کردند. یکی از مسوولین سپاه پاسداران سنندج ضمن عنوان این مطالب به خبرنگار کیهان گفت: شب گذشته چند خمپاره به اطراف فرودگاه سنندج پرتاب شد ولی آسیب کلی به بار نیاورد. یکی از سخنگویان حزب دمکرات در سنندج نیز به خبرنگار کیهان گفت در درگیری شب گذشته حزب دمکرات دخالتی نداشته است بلکه گروههایی از مردم به تیراندازی در سطح شهر پرداختند و قصد حمله به سپاه پاسداران

راداشتند وی در مورد مهلت آتشبس نیز گفت: روز گذشته در جلسهای که با شرکت استاندار جدید کردستان و نماینده دولت و همچنین نمایندگان احزاب و جمعیت‌های سیاسی در منطقه داشتیم قرار بر این شد که مهلت آتشبس تا ۴۸ ساعت دیگر تمدید شود. خبرگزاری پارس نیز از سندج گزارش داد که مسوول سپاه پاسداران گفته است تیراندازی‌های نیمه‌شب دیشب به سوی رادیوتلوویزیون کاخ جوانان و فرودگاه که محل استقرار پاسداران است بود. یک دمکرات نیز برای خبرنگار خبرگزاری پارس سوگند یاد کرد که این تیراندازیها از سوی دموکراتها نیست بر اساس این گزارش همچنین برق قسمتهایی از شهر دیشب قطع بود و صدای تیراندازی هر لحظه به گوش میرسید خبرگزاری پارس در گزارش دیگری از سندج اطلاع داد مذاکراتی که از صبح دیروز با حضور سرپرست استانداری کردستان و نمایندگان گروه‌های سیاسی مستقر در سندج (پیش‌مرگان - چریک‌های فدایی خلق) در استانداری آغاز شده بود دقیقی قبل از ساعت ۲۴ پایان یافت و ادامه آن به بامداد فردا موکول شد. در این گزارش آمده است که مقارن نیمه شب امشب ۵ بار صدای شلیک اسلحه‌های سنگین که احتمال دارد انفجار نارنجک یا بمب هم باشد به گوش رسیده است که فضای خاموش ولی پراشتهاب سندج را و به یکباره دگرگون ساخت برخلاف انتظار و پیشبینی مردم دیشب درگیری مسلحانه بین سپاه پاسداران و پیشمرگان که میبایست از ساعت ۱۸ آغاز شود بوجود نیامد. در مذاکرات دیروز و دیشب استانداری که ادامه آن تا نزدیکی ساعت ۲۴ به طول انجامید نماینده سپاه پاسداران مستقر در سندج شرکت نداشت و تماس‌های نمایندگان گروه‌ها با سرپرست استانداری و نیز سرپرست استانداری و مسوول سپاه پاسداران با مقامات مختلف مملکتی در تهران از پیشازظهر دیروز آغاز شد. گروه‌های سیاسی در مرحله اول خواستار خروج افراد سپاه پاسداران از مراکز رادیو تلویزیون و کاخ جوانان سابق سندج که محل دفتر امام و جهادسازندگی است و در مرحله دوم خروج کامل پاسداران از سندج میباشد اما مسوول سپاه پاسداران مجدداً به خبرگزاری پارس گفت: مادامی که مقامات مسوول مملکتی به آنها دستور خروج ندهند این مراکز را تخلیه نخواهند کرد و به مقاومت میپردازند غروب دیروز در جلسه مشترک سرپرست استانداری با نمایندگان لشکر ۲۸ سندج و گروه‌های سیاسی مستقر در این شهر تصمیم گرفته شده بود که پاسداران جای خود

را در رادیو تلویزیون و کاخ جوانان به نظامیان لشکر ۲۸ سنندج بسپارند عصر دیروز سنندج خلوت شد چون مهلت آتشبس ۴۸ ساعته به پایان رسیده بود و در نتیجه مردم به خرید مایحتاج مورد نیاز خود پرداختند. سرپرست استانداری نیز ساعت ۲۳ و ۴۵ دقیقه دیروز به خبرگزاری پارس گفت برای جلوگیری از درگیری مسلحانه در سنندج با مقامات مملکتی تماسهای مداومی داشته است و کوشش لازم برای رفع این مشکل در جریان میباشد خبرگزاری پارس در تهران نیز روز گذشته به دنبال پایان مهلت ۴۸ ساعته در سنندج گزارش داد در پایان این مهلت جبروتی معاون فرمانده عملیاتی سپاه پاسداران گفت: در تماسی که با حجت الاسلام خامنه‌ای معاون وزارت دفاع و فرمانده سپاه پاسداران و داریوش فروهر عضو هیات ویژه کردستان و شاهویسی سرپرست استانداری کردستان گرفته شد. مقرر گردید که پاسداران انقلاب در سنندج در مراکز خود کاخ جوانان سابق محل دفتر امام و جهادسازندگی و مرکز رادیو و تلویزیون باقی بماند و طبق قرار قبلی قرار است ما دست به هیچگونه عملی نزنیم و ولی اگر کوچکترین حرکت یا تهاجمی از سوی طرف مقابل صورت گیرد به پاسداران دستور داده شده است که قاطعانه و شدیداً پاسخ دهند و این حق هر کسی است که در صورت تهاجم از خود دفاع کند وی گفت: که تا ساعت ۱۹/۳۰ دقیقه شب گذشته به آنان گزارش رسیده بود که اوضاع شهر سنندج آرام است و به افراد لشکر ۲۸ کردستان از سوی مقامات دستور داده شده است که در صورت تهاجم به پاسداران افراد ارتش از پاسداران حمایت کنند. خبرگزاری پارس همچنین گزارش داد در پی انتشار اعلامیه‌های گروه رستگاری مبنی بر اینکه شرط آتشبس در جلسه مشترک نمایندگان ارتش و نیروهای سیاسی خارج کردن سپاه پاسداران از سنندج ظرف ۴۸ ساعت بوده است. یک مقام مسوول در لشکر ۲۸ کردستان در تماس با خبرنگار خبرگزاری پارس تشکیل چنین جلسهای را تکذیب کرد و گفت: هم اکنون مذاکراتی بوسیله مقامات استان برای رسیدن به توافقهایی در جریان است. بر اثر گزارش خبرنگار پارس ساعت ۶ بعدازظهر یکشنبه مهلت آتشبس اعلام شده از سوی پاسداران انقلاب اسلامی ایران و پیشمرگان به پایان رسید. در این زمینه سخنگوی سپاه پاسداران انقلاب مستقر در سنندج گفت: سپاه پاسداران به هیچوجه از سنندج خارج نمیشود و این سپاه به دلیل ادامه یافتن مذاکرات اعلام بیطرفی میکند اما هرگونه تعرض و تجاوزی

را شدیداً پاسخ میدهد این سخنگو افزود: مقامات ذیصلاح به ما گفته‌اند که افراد این سپاه باید در سنندج باقی بماند زیرا ما یک نهاد قانونی هستیم و در حال حاضر نیز به علت وجود پیشمرگان در این شهر فعالیتهای ژاندارمری و شهربانی محدود است. همین گزارش حاکیست: بدنال درگیریهای بین پیشمرگان و افراد سپاه پاسداران مستقر در مرکز رادیو و تلویزیون سنندج کارکنان این مرکز از صبح (پریروز) در سر کار خود حضور نیافتند و اعلام داشتند چون امکان بروز درگیری و گروگان گرفته شدن یا کشته شدن آنان وجود دارد به سر کار خود نمیروند در این مورد یکی از کارکنان قسمت خبر رادیو و تلویزیون سنندج گفت: این مرکز پریروز تنها یکبار خبر پخش کرد و تلویزیون این شهر نیز هیچ برنامه‌های نداشت.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱۰/۱۱)

از طرف مقامات کشور به سپاه پاسداران سنندج دستور داده شد: سپاه در مکنهای خود استوار باشد.

تهران - خبرگزاری پارس: در پایان یک مهلت ۴۸ ساعته در سنندج برادر جبروتی، معاون فرمانده عملیاتی سپاه پاسداران به خبرنگار خبرگزاری پارس گفت در تماسی که با حجت الاسلام خامنه‌ای معاونت وزارت دفاع و فرمانده سپاه پاسداران و داریوش فروهر عضو هیات ویژه کردستان و شاه ویسی سرپرستی استانداری کردستان گرفته شد، مقرر گردید که پاسداران انقلاب در سنندج در مراکز خود کاخ جوانان سابق محل دفتر امام و جهاد سازندگی و مرکز رادیو و تلویزیون باقی بمانند و طبق قرار قبلی قرار است ما دست به هیچ گونه عملی نزنیم ولی اگر کوچکترین حرکتی یا تهاجمی از سوی طرف مقابل صورت گیرد به پاسداران دستور داده شد است قاطعانه و شدیداً پاسخ گویند و این حق هر کسی است که در صورت تهاجم از خود دفاع کند. وی گفت: تا ساعت ۱۹/۳۰ دقیقه دیشب به ما گزارش رسیده که اوضاع شهر سنندج آرام است و به افراد لشکر ۲۸ کردستان از سوی مقامات دستور داده شده است که در صورت تهاجم به پاسداران، افراد ارتش از پاسداران حمایت کنند. (جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۱۰/۱۱)

اطلاعیه هیأت نمایندگی خلق کرد

«هیأت نمایندگی خلق کرد» در تاریخ ۵۸/۱۰/۱۲ ضمن اشاره به درگیری‌های اخیر سنندج، اینگونه حوادث را ناشی از اقدامات افراد غیر مسوول دانسته و اعلام داشته در مقابل این تهاجمات، پیشمرگان نیروهای سیاسی کردستان بخاطر حفظ محیط آرامی که برای مذاکرات ضروری است با صبر و خویشتن داری، از هر گونه درگیری خودداری کرده و برای برقراری مجدد آرامش کوشیده‌اند و این افراد غیر مسوول بوده‌اند که در مقام مقابله برآمده‌اند. در قسمتی از اطلاعیه آمده است: «ما یادآوری می‌کنیم که و خود پاسداران در کردستان، جز اخلال و ناامنی ثمره‌ای نداشته و خروج آنان از کردستان، همیشه یکی از خواسته‌های فوری خلق کرد بوده است. لیکن دولت بجای توجه به خواست مردم و اجرای تعهدات خود در این زمینه، با تقویت پاسداران و اصرار در نگهداشتن آنان، عملاً به اینگونه ناامنی‌ها کمک میکند.»

موافقت حجت‌الاسلام خامنه‌ای

صبح امروز «شاه ویسی» استاندار کردستان در تماس تلفنی با اطلاعات، در مورد تماس‌های خود با اعضای شورای انقلاب و مقامات هیأت ویژه گفت: «خواست‌های مردم سنندج را با آقایان سحابی و داریوش فروهر و صباغیان در میان گذاشتم». وی افزود: «در این تماس‌ها به من گفته شد که در این مورد، باید آقای حجت‌الاسلام خامنه‌ای با این موضوع موافقت کنند». استاندار کردستان در پایان گفت: «همچنین در این تماس‌ها گفته شد که آقای خامنه‌ای موافقت خود را اعلام کرده است.»

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱۰/۱۴)

اظهارات حجت‌الاسلام خامنه‌ای

«در صورت خروج گروه‌های مسلح از سنندج، پاسداران، نظم شهر را به نیروهای شهربانی و دژبانی لشکر خواهد سپرد. این مطلب را حجت‌الاسلام خامنه‌ای عضو شورای انقلاب و سرپرست سپاه پاسداران در

یک تماس تلفنی با خبرنگار اطلاعات اعلام کرد. وی در مورد خروج پاسداران سنندج اظهار داشت: «تا وقتی گروه‌های مسلح از شهر خارج نشده باشند، سپاه همچنان در سنندج خواهد ماند. در صورت خروج آن گروه‌ها، سپاه نظم شهر را به نیروهای شهربانی و دژبانی لشکر خواهد سپرد و خارج خواهد شد.

(اطلاعات ۱۴/۱۰/۱۳۵۸)

نماینده امام با شیوه مذاکرات هیات ویژه دولت در کردستان مخالفت کرد.

ارومیه - حجت الاسلام حسین کرمانی نماینده امام در غرب کشور اعلام کرد که هیات ویژه در کنار مذاکرات باید به تقویت مواضع بپردازد. نماینده امام که برای انجام مأموریت‌هایی عازم ترکیه و سوریه بود ضمن ایراد مطلب فوق به خبرنگار خبرگزاری پارس گفت: من قبلاً هم با راه حل سیاسی و دیپلماسی موافق بودم ولی نه به این طریق که هیات ویژه در پیش گرفت. من معتقد بودم که ضمن تقویت مواضع مذاکرات نیز ادامه یابد ولی متأسفانه هیات ویژه قسمت اول را به کل نادیده گرفت. من بارها با طرز مذاکرات هیات ویژه مخالف بودم و مخالفت خود را اعلام کردم. هم اکنون نیز معتقدم ضمن تقویت مواضع نباید از مذاکرات چشم پوشید. نماینده امام همچنین گفت: در کردستان مناطقی تحت نفوذ گروه‌های چپی تندرو و مناطقی نیز زیر نفوذ سیاسی حزب دمکرات که راضی به برادرکشی نیست قرار گرفته است باید بگویم بحرانیترین منطقه یعنی سنندج تحت نفوذ نیروهایی است که حزب دمکرات در آن نقش چندانی ندارد. حجت الاسلام کرمانی با اشاره به خواسته‌های برخی گروه‌ها برای خروج پاسداران از کردستان گفت: البته در مورد پاسداران بدبینی‌هایی در مردم کردستان ایجاد کرده‌اند ولی فکر میکنم با خروج پاسداران از منطقه کردستان فاجعه غیر قابل جبرانی به وقوع بپیوندد. نماینده امام در گفتگو با خبرنگار پارس افزود: (طرح خودگردانی) هیات ویژه با ادامه درگیریهای لفضی و بدون درنظر گرفتن کسب نظر شخصیت‌های سیاسی و مذهبی کردستان تهیه شد و معتقدم که خوب است مذاکرات در

خارج از کردستان مثلاً در قم یا تهران با اعضای هیاتی جدید ادامه یابد و در همین مسیر میتوان در رفع بحران کنار آمد.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱۰/۱۸)

هاشم صباغیان: هیات ویژه امروز به کردستان میرود.

حجت الاسلام اشراقی به عنوان نماینده امام در هیات ویژه تعیین شد .

اگر در این سفر مسایل حل نشود علل آن در مصاحبهای رادیو و تلویزیونی به اطلاع ملت خواهد رسید. مهندس هاشم صباغیان عضو هیات ویژه برای کردستان امروز در گفتگویی تلفنی با خبرگزاری پارس اعلام کرد که این هیات به همراه آیت الله اشراقی نماینده امام به منظور ادامه مذاکرات مربوط به حل مساله کردستان امروز به مهاباد خواهد رفت. هاشم صباغیان در این گفتگو افزود: چهارشنبه گذشته هنگامی که برای گزارش کارهای منطقه خدمت امام خمینی رسیدیم از ایشان تقاضا شد تا یک نماینده روحانی از طرف امام با هیات همکاری کرده و ما را در مسافرتها همراهی کنند. وی با اشاره به این مطلب که این درخواست را عدهای از مردم و شخصیت‌های سیاسی مذهبی هم کرده بودند افزود: امام خمینی حضرت آیت الله اشراقی برای این منظور را تعیین فرمودند و هیات امروز به اتفاق آیت الله اشراقی عازم مهاباد خواهند شد.

هاشم صباغیان افزود: در این سفر ضمن حل بعضی از مشکلات اداری طرحی که از طرف احزاب سیاسی داده شده و در بررسی مجدد قرار میگیرد و نکاتی که مغایر با طرح خودگردانی ارائه شده از طرف ما برای آنها تشریح میگردد و نظر به این که طرح خودگردانی قبلاً در مطبوعات منتشر شده و از کلیه احزاب سیاسی و افراد علاقمند درخواست شده بود که نظرات خود را بدهند این نظرات را هم با آنان در میان خواهیم گذاشت. هاشم صباغیان عضو هیات ویژه در دنباله این گفتگو افزود: هیات برای نشان دادن

حسنیت هر چه بیشتر همانطور که در گذشته نشان داده‌ایم هیات آماده است و اعتقاد دارد که مشکل مردم کردستان از راه مذاکره قابل حل خواهد بود لذا چنانچه در مذاکرات این سفر تفاهمی در این مورد به دست آید کار را ادامه داده و قدمهای بعدی را خواهیم داشت و در غیر اینصورت در مراجعت تمام مسایل و حقایقی را که سد راه مذاکرات میباشد. در یک مصاحبه رادیو و تلویزیونی به اطلاع عموم مردم ایران و خصوصاً مردم مناطق کردنشین خواهیم رساند. همچنان که قبلاً هم از مردم کردستان خواستهایم امیدواریم آنها کسانی را که علاقمند به حل مسایل کردستان از طریق مذاکره نیستند و در عمل همیشه برای هیات مشکلاتی فراهم میکنند از خود دور نمایند زیرا جمهوری اسلامی ظرفیت آنرا دارد که رفع هرگونه ستم سیاسی و اقتصادی و فرهنگی را که به اقوام مختلف خصوصاً مردم کردستان در گذشته روا شده است بر طرف نمایند. و حالا که این مأموریت از طرف امام و شورای انقلاب اسلامی برای کردستان به این هیات داده شده است، این مردم کردستان هستند که بایستی علاقه بیشتری برای رفع مشکل کردستان از خود نشان دهند.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱۰/۲۳)

فرماندار مهاباد: حضور نماینده امام در منطقه امیدوار کننده است.

کرمانشاه - خبرنگار کیهان: «مدت مذاکرات هیات ویژه در کردستان نامعلوم است و بر خلاف نظر آقای هاشم صباغیان فکر نمیکنم این آخرین سفر هیات برای نتیجهگیری باشد». باباطاھری فرماندار مهاباد بامداد امروز در گفتگویی با کیهان ضمن اظهار این مطلب افزود: این آخرین دور مذاکرات و تعیین کننده نتیجه آن نیست و ادامه گفتگوها و زمان معینی ندارد بلکه طرفین خواهند کوشید که به طرف یک نتیجه مطلوب پیش بروند. وی اضافه کرد: مذاکرات رسمی هیات ویژه در مهاباد هنوز به طور جدی آغاز نشده است و آنچه شنبه و یکشنبه انجام شد دید و بازدیدهای غیر رسمی و معمولی بود.

فرماندار مهاباد آنگاه در مورد تغییر موضوع طرفین در دو طرح خودمختاری و خودگردانی گفت: من فکر نمیکنم که هیات نمایندگی خلق کرد در موضوع خودمختاری تغییر چندانی بدهد ولی بحث در این زمینه ادامه خواهد داشت. وی همچنین اختلافنظر بین گروههای سیاسی موجود در کردستان را جدی ندانست و گفت: تنها اختلافاتی در مسایل فرعی وجود دارد که چندان عمیق نیست و اساساً به اصل مذاکرات و خط مشی آن ارتباطی ندارد. وی وجود حجت الاسلام اشراقی را در ترکیب هیات ویژه امیدوار کننده دانست و گفت: امیدواریم وجود ایشان در این ترکیب به حل مسایل کمک کند. کریم حسامی عضو کمیته مرکزی حزب دمکرات نیز بامداد امروز در یک گفتوگوی کوتاه تلفنی با خبرنگار کیهان گفت: ملاقات و گفتگوی دکتر قاسملو و چند تن از افراد حزب دمکرات با نماینده امام دو ساعت طول کشید که بیشتر جنبه خوشامدگویی داشت و مساله عمده و پایهای مطرح نشد ولی امیدواریم که مذاکرات هر چه زودتر شروع شود. حسامی همچنین در مورد ترکیب هیات نمایندگی خلق کرد گفت: در ترکیب این هیات هنوز تغییری داده نشده است ولی البته بعضی اختلافات جزئی وجود دارد که سعی خواهیم کرد با حسنیت حل شود.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱۰/۲۴)

ملاقات شیخ عزالدین حسینی با حجت الاسلام اشراقی و هیات ویژه دولت در مهاباد

مهاباد - اعضای هیات ویژه کردستان در پنجمین سفر خود مقارن ظهر دیروز به همراه حجت الاسلام اشراقی نماینده امام، وارد مهاباد شدند و مورد استقبال فرماندار و شهردار این شهر قرار گرفتند.

گزارش رسیده از مهاباد حاکیست که اعضای هیات پس از ورود به مهاباد، برنامههای خود را مورد بررسی قرار دادند بر اساس همین گزارش، ساعت ۱۹ دیروز شیخ عزالدین حسینی همراه ملا رحیم عباسی، ملا عبدالله احمدیان، ملا محمد احمد عباسی، ملا عبدالله ماورانی، ملا سید طماح و ملا سید قادر، در

محل اقامت آیت‌الله اشراقی و هیات ویژه با ایشان دیدار و گفت و گو کردند و ضمن خوش آمد گویی اظهار امیدواری کردند که مساله کردستان هر چه زودتر حل و فصل شود.

به گزارش خبرگزاری پارس از مهاباد، در این ملاقات، حجت الاسلام اشراقی ضمن تشکر از علمای دینی، هیات ویژه را مورد تایید قرار داد و گفت: این هیات مورد تایید امام است و گزارشهای خود را مستقیماً به امام می‌دهد. در این دیدار که چهل و پنج دقیقه طول کشید داروش فروهر عضو هیات ویژه دولت در مورد وضعیت کردستان و راه‌های سیاسی پیشنهادی صحبت و ابراز امیدواری کرد با ایجاد فضای برادرانه و صمیمانه مساله کردستان هر چه زودتر حل و فصل شود.

پس از عزیمت علمای دینی از محل اقامت هیات ویژه و حجت الاسلام اشراقی آقایان عبدالرحمن قاسملو، غنی بلوریان، احمد قاضی و عزیز ماملی، دبیر و اعضای حزب دمکرات کردستان به دیدار حجت الاسلام اشراقی و هیات ویژه آمدند و با آنها به مذاکره پرداختند. هر چند تا این ساعت (۲۱ شب) از جزئیات مذاکرات اطلاعی در دست نیست، اما آگاهان مسایل کردستان معتقدند که حضور حجت الاسلام اشراقی به عنوان نماینده امام در منطقه، مثمر ثمر خواهد بود، به ویژه اینکه هم شیخ عزالدین حسینی و همه اعضای حزب دمکرات، در اظهارنظرهای اخیر خود، مذاکره با نماینده مستقیم امام را تنها راه حل بحران کردستان، دانسته‌اند و بدین جهت ملاقات شیخ عزالدین حسینی، روحانیون مهاباد و اعضای حزب دمکرات با حجت الاسلام اشراقی و هیات ویژه را به عنوان یک «ملاقات مهم» تلقی کرده‌اند.

در پی دیدار و مذاکره هیات ویژه با علما و روحانیون و رهبران سیاسی در مهاباد به خبرنگار خبرگزاری پارس گزارش داد این رویدادها در محیط دوستانه‌ای انجام شد و شخصیت‌های مذهبی و سیاسی مهاباد برای رایزنی‌های این دوره از ملاقاتها آرزوی توفیق کردند. حجت الاسلام اشراقی در پایان این گفتگوها ضمن مصاحبه‌های در زمینه ملاقات خود با روحانیون مهاباد گفت: علما و روحانیون مهاباد اظهار داشتند که ما همه مسلمان و برادریم و من گفتم که جمهوری اسلامی نیز برای تحقق اخوت و برادری است.

روحانیون مهاباد از ظلمهایی که در دوران طاغوت بر آنها رفته است سخن گفتند، و من گفتم جمهوری اسلامی برای ترمیم خرابیها و رفع کمبودها و محرومیتها بویژه رفع مشکلات مستضعفان است. علما و روحانیون مهاباد از عقبماندگیها کردستان و محرومیت مردم این سامان مطالبی بیان کردند. در پاسخ گفتم که در جمهوری اسلامی برای بازسازی و نوسازی کردستان بایستی اولویت داده شود. حجت الاسلام اشراقی افزود: علما و روحانیون مهاباد وفاداری خود را به امام خمینی اعلام کردند و ملاقات در محیط دوستانهای انجام گرفت.

روحانیون مهاباد و دبیر اعضای حزب دمکرات کردستان نیز دیروز با نماینده مخصوص امام و هیات ویژه دیدار کردند.

عزالدین حسینی: حضور حجت الاسلام اشراقی، امید ما را به مذاکرات بیشتر کرده است.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱۰/۲۴)

مذاکرات رسمی از امروز در مهاباد، آغاز می شود.

عزالدین حسینی و آیت الله اشراقی ملاقات کردند.

مهاباد- خبرنگار اطلاعات: اعضای هیات ویژه حسن نیت کردستان، به اتفاق آیت اله اشراقی، مقارن ساعت ۱۱ صبح دیروز با هلی کوپتر وارد مهاباد شدند و در حوالی سد مهاباد استقرار یافتند. عزالدین حسینی و دیگر روحانیون و علمای مهاباد، ساعت ۴ بعدازظهر دیروز در محل سد حضور یافتند و با اعضای هیات و همچنین آیت الله اشراقی ملاقات و گفتگو کردند. در این ملاقات بین اعضای عزالدین حسینی و آیت الله اشراقی سخنانی رد و بدل شد که متن این گفتگو بشرح زیر است :

عزالدین حسینی پس از خوشامدگویی گفت: امیدوارم هیات حسن نیت محتویات پیام امام را در مورد خلق کرد، بدرستی پیاده نماید تا بخصوص مردم سنندج که بخاطر رفتن پاسدارها از سیزده روز پیش متحصن شده‌اند، از این نابسامانی‌ها خلاص شوند.»

آیت‌الله اشراقی دولت اسلامی برای اینست که بخواست همه مردم رسیدگی کند و در حکومت قرآن، انشاءالله همه کارها درست میشود.»

عزالدین حسینی: در کردستان موضوع مذهب و روحانیت چشمگیر است و مردم کردستان، بدون پیرایه به اسلام توجه خاص دارند و در شهری چون مهاباد، ۲۵ مسجد آباد هست که مردم در آنها به عبادت مشغولند.»

آیت‌الله اشراقی: روحانیت باید تقویت شود و مردم را به اسلام و قرآن هدایت کنند، زندگی روحانیون نیز باید تامین شود، حضرت آیت‌الله امام امت بین مردم ایران هیچ فرقی قایل نیستند و فقط امر فرموده‌اند در نقاطی که خرابی و ستم ملی بیشتر بوده، بیشتر توجه شود، مانند کردستان که محرومیت زیادی داشته و انشاءالله عقب ماندگی‌ها جبران خواهد شد.»

عزالدین حسینی - انشاءالله ستم ملی از بین خواهد رفت و آنوقت ارتجاع و امپریالیسم محلی، برای خرابکاری پیدا نخواهد کرد.»

آیت‌الله اشراقی: تا آنجا که امکان هست، تلاش میکنیم که موضوع بخوبی فیصله یابد، ولی ما نباید تمام خرابیها را بگردن دولت بیاندازیم.

عزالدین حسینی: «ما هیچگاه تقصیر خرابیهای گذشته را به گردن این دولت نمی‌گذاریم، ولی انتظار داریم با توجه به پیام امام امت، خرابیها جبران شود.»

آیت‌الله اشراقی: «گزارش‌هایی که از طرف هیات ویژه به امام داده شده بود، باعث شد که امام، پیام تاریخی خود را اعلام نماید و هیات ویژه، کار خود را بخوبی انجام داد.»

سپس داریوش فروهر، طی سخنانی اظهار داشت: «در هر دو طرف، حسن نیت وجود دارد، ولی نمی‌دانم گاهی اوقات اشکال از کجا پیدا می‌شود که کار، تا اندازه‌ای گره می‌خورد، با این حال، امیدوارم که این بار کارها به خیر و خوشی پایان پذیرد». آنگاه «ملاصالح رحیمی» امام جمعه نقده گفت: «خلق کرد فقط هیات نمایندگی را که تعیین کرده، نماینده خود میداند و کس دیگری را برای نمایندگی و شرکت در مذاکرات، صالح نمی‌داند. داریوش فروهر در جواب گفت: «ما این مطلب را می‌دانیم و اگر در جای دیگر با دیگران صحبت می‌شود، دلیل این نیست که خدای ناکرده ما نسبت به هیات نمایندگی خلق کرد بی توجه هستیم». در پایان این ملاقات یک ساعته، روحانیون و علمای مهاباد، با آیت‌الله اشراقی و سایرین روبوسی کردند و محل مذاکرات را ترک نمودند.

ملاقات با دکتر قاسملو

در پی این دیدار، دکتر قاسملو دبیر کل حزب دمکرات کردستان ایران، به همراه چند تن از سران این حزب، با هیات ویژه و آیت‌الله اشراقی دیدار و گفتگو کردند. ملاقات و گفتگوهای دیروز، جنبه آشنایی و تشریفاتی داشت و قرار است مذاکرات رسمی از امروز شروع شود.

دفتر سیاسی حزب دمکرات کردستان ایران و دفتر سید عزالدین حسینی، درمورد خلع سلاح یک ستون ژاندارمری که روز هفدهم دیماه جاری در خارج از شهر مهاباد صورت گرفت، بطور جداگانه بیانیه‌هایی صادر کردند که متن هر دو این بیانیه‌ها به اطلاع خوانندگان گرامی می‌رسد:

بیانیه حزب دمکرات

هم میهنان گرامی! خلق مبارز کرد! مردم شریف مهاباد! حوادث دیروز (۱۷/۱۰/۵۸) دروازه شهر مهاباد، موجب تاسف و تأثر عمیق کلیه انسانهای آگاه و مسوول شده و نگرانیهای زیادی برای عموم فراهم آورده است. لذا ضروری میدانیم در این مورد و بطور کلی در رابطه با تشکیل هیأت نمایندگی خلق کرد، اطلاعاتی در اختیار مردم کردستان و سراسر ایران قرار دهیم. مردم مهاباد بخوبی واقفند که از هنگام اعلام آتش بس و خاتمه درگیریهای کردستان تاکنون، بارها واحدهائی از ارتش بااطلاع و موافقت پیشمرگان

حزب دمکرات کردستان، به مهاباد وارد و یا از این شهر خارج شده‌اند، بدون اینکه کوچکترین حادثه ناگواری روی داده باشد. این را هم، مردم مبارز مهاباد بخوبی می‌دانند که در طی این مدت، شهر مهاباد، آرامترین و بی‌حادثه‌ترین شهرهای کردستان بوده است. دیروز هم طبق معمول، ستونی که به منظور تعویض پرسنل ژاندارمری مهاباد، عازم این شهر بوده است، به شورای نظامی حزب اطلاع داده و کسب موافقت کرده است. توضیح اینکه، این موافقت کتبی بوده و این ستون، از چند کیلومتری مهاباد تا دروازه شهر، بوسیله عده‌ای از پیشمرگان حزب اسکورت شده است. متأسفانه وقتیکه ستون مزبور به دروازه شهر رسید، افراد مسلح کومله و در اوایل امر، افرادی از چریکهای فدائی، از ورود آنها به شهر جلوگیری نمودند. تلاش پیگیر و تلفن‌های مکرر به منزل جناب شیخ عزالدین حسینی و مراجعات دوستان ما به دفتر ماموستا و افراد کومله درباره حل مشکل به جایی نرسید و آخر الامر به تحریک و تشویق کومله، عده‌ای از دانش‌آموزان نیز وارد صحنه شدند که در نتیجه آنچه نباید بشود، شد. این عمل همچنانکه با حضور نمایندگان کومله در منزل ماموستا از طرف نمایندگان حزب ما عنوان شد، دقیقاً علیه حزب دمکرات کردستان بود که با ورود این ستون، موافقت کرده بود. حوادث دیروز منجر به سرقت مقداری از سلاحهای این ستون گردید و متأسفانه در بازگشت ستون بسوی ارومیه، در یک تصادف اتومبیل، چند نفر از سربازان کشته و یا مجروح شدند که بدون تردید، این عمل موجب بدنامی ولکه دار شدن حیثیت و اعتبار مردم کردستان خواهد شد. ما در حالیکه این حقایق را به معرض افکار عمومی می‌گذاریم، قضاوت را به خود مردم می‌سپاریم. مردم باید تشخیص دهند که آیا سیاست حزب ما یک سیاست اصولی است یا بقول افراد کومله، سازشکارانه و آیا اینگونه اعمال، اخلاص و آشوب طلبی است یا یک عمل انقلابی؟ و اما در مورد هیأت نمایندگی خلق کرد، ما همچنانکه بارها گفته‌ایم حزب دمکرات کردستان را رهبر مبارزات خلق کرد در کردستان ایران میدانیم و اینرا مردم کردستان، با پیروی از شعارهای حزب و متشکل شدن در صفوف آن تأیید نموده‌اند. ولی با توجه به این واقعیت که جناب شیخ عزالدین حسینی همواره مورد احترام ما بوده‌اند همواره سیاست ما بر این اصل استوار بوده است که در مسایل مربوط به سرنوشت کردستان، با ایشان تبادل نظر و همکاری به عمل

بیاوریم. این واقعیت را هم مد نظر داشته‌ایم که «سازمان کومله» و تا حدودی نیز «سازمان چریک‌های فدائی خلق» شاخه کردستان در جنبش مقاومت خلق کرد سهیم بوده و متناسب با سیاست و امکانات خود، نقشی ایفا کرده‌اند. بهمین جهت، وقتیکه دولت اعلام کرد که می‌خواهد مساله کردستان را از راه مذاکره حل و فصل نماید، ما ضمن استقبال از این تغییر روش دولت، به ماموستا پیشنهاد کردیم که مشترکاً با هیات ویژه دولت به مذاکره بنشینیم و با دو گروه فوق‌الذکر نیز مشورت و تبادل نظر نمائیم، ولی جناب شیخ عزالدین، با اصرار از ما خواستند که این دو گروه با حقوق متساوی در هیأت نمایندگی جنبش کردستان شرکت داشته باشند. بالاخره بعد از نشستها و بحث‌های طولانی، هیأت نمایندگی خلق کرد، بگونه‌ای که مردم کردستان اطلاع دارند، تشکیل شد. متأسفانه دوستان کومله، طی این مدت همواره در جهت کسب دستاوردهای گروهی و بقول خودشان (افشاگری) عمل کرده‌اند. نگاهی گذرا به اعلامیه‌های کومله طی این دو ماه، بخوبی نشان می‌دهد که رهبران کومله، همیشه سعی بر این داشته‌اند که به تشنجات در منطقه کردستان دامن بزنند و حساسیت‌های بیمورد ایجاد نمایند. آنچه بیشتر جای تأسف است، این است که ماموستا شیخ عزالدین حسینی نیز همواره از سیاست و برداشت‌های کومله، سرسختانه دفاع نموده است و حتی اعمال آشوب طلبانه افرادی بی‌مسئولیت نیز مورد تأیید ماموستا و کومله بوده است. اکنون بیش از دو هفته است که توافق نامه‌ای در این مورد که هیات نمایندگی خلق کرد، تنها نماینده مردم کردستان باشد و از ذکر نام گروهها و سازمانها در رابطه با این هیأت خودداری گردد، از جانب حزب ما و ماموستا و «چریک‌های فدائی» امضا شده است، ولی دوستان «کومله» مثل اینکه دستاوردهای گروهی را بر منافع ملی خلق کرد ترجیح می‌دهند، چرا که تاکنون حاضر به امضای این موافقت نامه نشده‌اند و در این رابطه، ماموستا نیز «بیطرفی کامل» را اختیار کرده و مهر سکوت بر لب زده است. ما در اینجا اعلام می‌کنیم که وحدت صفوف هیأت نمایندگی خلق کرد به عنوان یکی از دستاوردهای مبارزات مردم کردستان، به علت کارشکنیها و بی‌مسئولیت‌های کومله، در معرض خطر جدی قرار گرفته است و اگر کارها بدین منوال پیش برود، چه بسا عناصر آشوب

طلب و بی مسوولیت از جانب دولت و در میان گروههای مسلح کردستان موفق گردند، جنگ خائمانسوز دیگری را بر مردم کردستان تحمیل نمایند.

ما یکبار دیگر به صراحت اعلام می‌داریم که طرفدار سر سخت حل مساله کردستان از راه مسالمت آمیز هستیم و هرگونه کار شکنی و حادثه آفرینی در اینمورد را از جانب هرکسی که باشد، در جهت عکس منافع خلقی کرد تلقی می‌کنیم. طبیعی است که مردم کردستان به خوبی واقفند که در مواقع لازم، یعنی وقتی که مردم کردستان مورد هجوم بدخواهان قرار گرفتند، حزب ما با چه قاطعیتی به مقابله پرداخت و چگونه جنگ افروزان را سر جای خود نشانند و چنانکه بار دیگر دشمنان انقلاب ایران، جنگ را به ما تحمیل نمایند از هم اکنون، مردم کردستان باید مطمئن باشند، که حزب ما قاطعانه‌تر از گذشته از موجودیت خلق کرد و هدف‌های دیرینه اش دفاع خواهد کرد. ولی در عین حال تمام سعی ما بر این است، محیط مساعدی که با پیام ۲۶ آبانماه امام خمینی رهبر انقلاب اسلامی ایران برای حل صلح آمیز مشکل کردستان بوجود آمده است، همچنان سالم بماند و کاری انجام نگیرد که یک بار دیگر آتش جنگ برادر کشی در کردستان شعله ور گردد. ما از مردم شرافتمند کردستان انتظار داری مکه هم کومله وهم جناب شیخ عزالدین حسینی رادر مقابل مسوولیت‌هایشان قراردهند و از ایشان بخواهند که صریحا هر گونه کار شکنی و هر ایجاد بر خورد و اغتشاش را محکوم نمایند. امیدوارم به ویژه جناب شیخ عزالدین به مسوولیتی که در این لحظات حساس در مقابل خلق دارند، توجه کافی داشته باشند واز نفوذ خود برای تحکیم پایه‌های وحدت صفوف مردم کردستان وادامه کار و حفظ موجودیت هیات نماینده گان خلق کرد استفاده نمایند. دفتر سیاسی حزب دمکرات کردستان ایران ۱۳۵۸/۱۰/۱۸

پاسخ دفتر سید عزالدین حسینی

در پاسخ به بیانیه حزب دمکرات از سوی دفتر سید عزالدین حسینی، بیانیه‌ای به تاریخ ۱۹/۱۰/۵۸ تحت عنوان آیا اعلامیه حزب دمکرات در جهت وحدت خلق کرد است؟ انتشار یافته و در آن، ضمن نقل قسمتی از بیانیه حزب دمکرات درباره حادثه دیماه آمده است: «و در مورد حادثه هفدهم دیماه این

است که ما موستا شیخ عزالدین حسینی بعد ظهر آن روز، هنگامی از ورود ستون نظامی مطلع شدند که عده‌های از مردم شهر از جمله پیشمرگان مسلح جلوی آن را گرفته و در جواب پیشمرگان حزب که آن را اسکورت میکردند، خواستار هیات نمایندگی کرد شده بود ماموستا با توجه به درخواست حزب کومله و چریکهای فدایی به مردم محل توصیه کردند که برای اجتناب از درگیری، جلوی ستون را رها کنند. و کومله و فدائیان فوراً پیشمرگان خود را از محل دور کردند و فقط پیشمرگان حزب باقیماندند، اما مردم، بخصوص جوانان شهر از اینکه یک واحد نظامی مجهز در شرایط حساس و جوانگران کننده روزهای اخیر کردستان، وارد شهرشان بشود بشدت ناراضی بودند و در نتیجه با مخالفت آنان، واحد نظامی مجبور به بازگشت شد و در راه، مورد دستبرد و غارت قرار گرفت و ضمن یک تصادف اتومبیل نیز چند نفر از افراد آن کشته و مجروح شدند و ما ضمن ابراز تاسف از این حادثه و محکوم کردن عمل زشت غارتگران، اعلام میداریم که علت بروز آن را نباید به ناحق به این و آن نسبت داد، بلکه باید علت اصلی آن را در اوضاع حساس اخیر کردستان جستجو کرد». در ادامه و بیانیه ضمن اشاره به اوضاع بحرانی کردستان، اضافه شده است: «آنوقت در شهر مهاباد اسکورت می‌کنند بدون آنکه به دیگر نیروهای سیاسی، به مردم شهر و به ماموستا عزالدین حسینی کوچکترین اطلاعی بدهند. آیا در چنین وضعی حق دارند از حزب دمکرات که خود در اعلامیه‌هایش بارها اظهار نگرانی کرده است، از این بابت سوال کند؟ آیا سوال و اعتراض، نشانه هوشیاری انقلابی مردم مهاباد نیست؟ چرا باید از هوشیاری مردم انقلابی ترسید؟ در واقع باید حساب مردم مبارز مهاباد و جوانان هوشیار را که جلو ستون نظامی را گرفته‌اند، از حساب غارتگران فرصت طلب جدا کرد و این حقیقت، از چه کسی پنهان است؟ مردم مهاباد و جوانان انقلابی، مبارزان را بخوبی از غارتگران تشخیص می‌دهند» در ادامه بیانیه دفتر سید عزالدین حسین ضمن نقل قسمت‌هایی از بیانی حزب دمکرات درباره هیات نماینده‌گی خلق کرد آمده است: «همه مردم کرد آگاهند که ماموستا شیخ عزالدین حسینی از ماهها پیش در هماهنگ کردن نیروهای سیاسی کردستان، خواه در جنبش مقاومت خلق کرد و خواه در میان مذاکره، کوشش کرده‌اند و در این راه با تکروری، رهبری طلبی و شیوه مذاکرات جداگانه و هر گونه امکان بندو بست غیر اصولی مبارزه نموده است تا بالاخره

با تلاش ایشان، هیت نمایندگی خلق کرد تشکیل شد و بر خلاف ادعای حزب دمکرات، ماموستا بر این بود کومله وفداییان را قانع کنند تا بخاطر مصالح عالی خلق کرد، از حقوق مساوی صرفنظر کرده وباسخنگوی حزب در هیات نمایندگی مدافقت کنند». در ادامه بیانیه افزوده شده: «ادعای حزب دمکرات در مورد طرفداری ماموستا حسینی از یک سازمان بخصوص، یک نسبت دروغین است و در قسمت دیگر بیانیه آمده است: «طرح مساله رهبری به این شیوه، نشانه آنست که یک سازمان سیاسی، منافع سازمان خود را بر منافع خلق ترجیح می‌دهد و این همان چیزی است که حزب دمکرات به دیگران نسبت می‌دهد». در پایان بیانیه ضمن تاکید بر این نکته که ماموستا حسینی همواره در راه وحدت نیروهای سیاسی کردستان و جلو گیری از جنگ تحمیلی و در راه تحقق مسالمت آمیز خودمختاری کردستان و مذاکرات اصولی، مبارزه کرده است، آمده است: «ما این اظهارات تحریک آمیز رادرباره شخصی چون ماموستا شیخ عزالدین حسینی تنها به سود دشمنان خلق کرد و در خدمت مقاصد شوم نیروهای تفرقه‌انگیز میدانیم».

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱۰/۱۹)

هیات ویژه و نماینده امام به مهاباد رفتند.

ارومیه - اعضای هیات ویژه کردستان ساعت ده و پانزده دقیقه امروز به همراه حجت الاسلام اشراقی نماینده امام برای ادامه مذاکرات وارد ارومیه شدند و در فرودگاه مورد استقبال استاندار و آذربایجان غربی و گروهی از روحانیون و مقامات لشکری و کشوری قرار گرفتند. به گزارش خبرنگار خبرگزاری پارس اعضای هیات ویژه پیشازظهر امروز از طریق ارومیه عازم مهاباد شدند. حجت الاسلام اشراقی قبل از عزیمت به مهاباد در گفتوگوی کوتاهی با خبرنگاران در فرودگاه ارومیه اظهار داشت: امیدوارم این دوره از مذاکرات بر اساس حسنیت جریان پیدا کند و مسایل طوری بررسی شود که نه تنها آخرین دور

مذاکرات نباشد بلکه در این مذاکرات به نتیجه نهایی برسیم. حجت الاسلام اشراقی افزود: در این سفر خواستهای مشروع مردم مسلمان کردستان مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱۰/۲۳)

آیت‌الله اشراقی بعنوان نماینده امام با هیات ویژه به کردستان می‌رود .

مهندس هاشم صباغیان عضو هیات ویژه برای کردستان، دیروز در گفتگویی تلفنی با خبرگزاری پارس اعلام کرد: «این هیات به‌مراه آیت‌الله اشراقی نماینده امام به منظور ادامه مذاکرات مربوط به حل مسایل کردستان فردا (امروز) به مهاباد خواهند رفت.»

صباغیان در این گفتگو افزود: «چهار شب گذشته هنگامیکه برای گزارش کارهای منطقه، خدمت امام خمینی رسیدیم، از ایشان تقاضا شد تا یک نماینده روحانی از طرف امام با هیات همکاری کرده و ما را در مسافرتها همراهی کنند.»

وی با اشاره به این مطلب که این در خواست را عده‌ای از مردم و شخصیت‌های سیاسی و مذهبی کرده بودند، افزود: «امام خمینی، آیت‌الله اشراقی را برای این منظور تعیین فرمودند و هیات فردا به اتفاق آیت‌الله اشراقی عازم مهاباد خواهند شد.»

صباغیان افزود: «در این سفر ضمن حل بعضی از مشکلات اداری، طرحی که از طرف احزاب سیاسی داده شده مورد بررسی مجدد قرار می‌گیرد و نکاتی که مغایر با طرح خودگردانی ارائه شده و از طرف ماست، برای آنها تشریح می‌گردد و نظر به این‌که طرح خودگردانی قبلا در مطبوعات منتشر شده و از کلیه احزاب سیاسی و افراد علاقه مند درخواست شده بود که نظرات خود را بدهند این نظرات را با آنها هم در میان خواهیم گذاشت.»

هاشم صباغیان عضو هیات ویژه در دنبال‌های گفتگو افزود: «هیات برای نشان دادن حسن نیت هر چه بیشتر همانطور که در گذشته نشان داده‌ایم، همیشه آماده است و اعتقاد دارد که مشکل مردم کردستان از راه مذاکره قابل حل خواهد بود، لذا چنانچه در مذاکرات این سفر تفاهم‌یابید. کار را ادامه دهد و قدم‌های بعدی را بر خواهیم داشت و در غیر این صورت، پس از مراجعه تمام مسایل و حقایق را که سد راه است در مصاحبه تلویزیونی، به اطلاع مردمایران، بخصوص مردم مناطق کرد نشین خواهیم رساند. همچنان که قبلا هم از مردم کردستان خواستهایم، امیدواریم آنها کسانی را که علاقه مند به حل مسایل کردستان از طریق مذاکره نیستند و در عمل، همیشه برای هیات، مشکلات فراهم میکنند، از خود دور نمایند، زیرا جمهوری اسلامی ظرفیت آن را دارد که رفع هر گونه ستم سیاسی و اقتصادی و فرهنگی را که به اقوام مختلف خصوصا مردم کردستان در گذشته روا شده است برطرف نماید و حال کهاین ماموریت از طرف امام و شورای انقلاب اسلامی کردستان به این هیات داده شده است، این مردم کردستان هستند که بایستی علاقه بیشتری برای رفع مشکل کردستان از خود نشان دهند».

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۱۰/۲۴)

سخنان آیت الله اشراقی

«آیت‌الله اشراقی» و «داریوش فروهر» بعد از ظهر دیروز از کردستان به تهران بازگشتند. «آیت‌الله اشراقی» نماینده امام که همراه هیات ویژه به کردستان رفته بود، بعد از ظهر دیروز از ارومیه به تهران آمده و پس از توقف کوتاهی در تهران، رهسپار قم شد تا گزارش سفر هیات ویژه را به حضور امام خمینی، رهبر انقلاب اسلامی ایران تسلیم کند. داریوش فروهر عضو هیات ویژه حسن نیت دولت که با آیت‌الله اشراقی در پایان سفر هیات به کردستان از ارومیه به تهران بازگشته است در مصاحبه‌ای اعلام کرد: «دیدارها و مذاکرات حضرت آیت‌الله اشراقی و اعضای هیات ویژه با نمایندگان حزب‌ها و سازمان‌های سیاسی و گروهی از مردم مهاباد و شهرهای اطراف آن برای حل بحران کردستان، میتواند بی اندازه

ثمربخش باشد». وی گفت: «در این گفتگوها نظرها و پیشنهادهای جدیدی درباره طرح‌هایی که قبلاً ارائه گردیده بود، داده شد که اکنون تحت بررسی است». فروهر گفت: «چون در این سفر حضرت آیت‌الله اشراقی به عنوان نماینده ویژه امام، همراه هیات بودند، بیشتر شخصیت‌های مذهبی و سیاسی که در سراسر کردستان مورد احترام هستند، بدیدار ایشان آمدند و از جمله حضرات شیخ عزالدین حسینی، ملا عبدالرحیم عباسی، ملاکریم شهرکندی، ملا عبدالله ماورانی، ملا عبدالله احمدیان و چند روحانی دیگر و نیز نمایندگان حزب‌ها و سازمان‌هایی که در کردستان فعالیت دارند. وزیر مشاور و عضو هیات ویژه افزود: «روز دوم اقامت در مهاباد، حضرت آیت‌الله اشراقی به همراه اعضای هیأت ویژه دولت از شخصیت‌های مذهبی بازدید کرد و در محل اقامت خود، باهم دیدارهایی با نمایندگان حزب‌ها و سازمان‌های سیاسی و گروهی از مردم مهاباد و شهرهای اطراف آن داشتند. این دیدارها با گفتگوهای سودمندی همراه بود که می‌تواند در حل بحران کردستان بی‌اندازه ثمر بخش باشد و اکنون با گزارشی که ایشان بحضور امام خمینی خواهند داد امید می‌رود که بسیاری از اشکال‌ها از میان برداشته شود». فروهر در مورد نتیجه مذاکرات و دیدارها گفت: «در این گفتگوها نظرات و پیشنهادهای جدید درباره طرح‌هایی که از قبل ارائه گردیده بود، داده شد که تحت بررسی است». وی در مورد تحصن مردم سنندج گفت: هیات ویژه دولت، ضمن تماس‌هایی که با شخصیت‌های مذهبی، نمایندگان حزب‌ها و سازمان‌های سیاسی داشت، درباره وضع انتظامی سنندج نیز گفتگو کرد که استاندار کردستان آقای شاه ویسی نیز در جریان این مذاکرات قرار گرفت که امیدوارم با برقراری نظم در سنندج، رفع نگرانی از مردم سنندج بشود و گروهی که به تحصن و آنچنان که شنیده ام به روزه سیاسی دست زده‌اند، با خاطر آسوده، به خانه‌های خود بازگردند». وزیر مشاور و عضو هیات ویژه دولت در ادامه این مصاحبه گفت: «دیروز گروهی از سران عشایر کرد از سوی استاندار آذربایجان غربی دعوت شده بودند. من به همراه حضرت آیت‌الله اشراقی نیز برای حضور در این جلسه به ارومیه رفتم تا با آنها دیدار داشته باشیم. در این دیدار همگی آنان با شور فراوان نسبت به انقلاب اسلامی ملت ایران و رهبری امام خمینی ابراز وفاداری کردند و در گفتگوهایمان، خواست‌هایی را که داشتند، مطرح نمودند و مهندس صباغیان که

دیشب برای ادامه کارهای هیات در مهاباد اقامت داشتند. بعلت بدی هوا نتوانستند به ارومیه برسند تا با ما به تهران بازگردند، از اینرو ما زودتر به تهران رسیدیم».

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱۰/۲۶)

آیت‌الله اشراقی: مساله کردستان حل میشود.

چهارشنبه شب گذشته (۲۶ دی) شورای انقلاب جلسه داشت و در آن جلسه، مسایل مربوط به کردستان، با حضور آیت‌الله اشراقی و اعضای هیات ویژه، مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت. پس از پایان جلسه، «معین فر» اظهار داشت: در جلسه امشب، گزارش هیات ویژه کردستان با حضور آقای مهندس سبحانی عضو شورای انقلاب، مهندس صباغیان، اعضای هیات ویژه و حضرت آیت‌الله اشراقی نماینده ویژه امام که بکردستان رفته بودند، مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت و آقایان، مطالب خود را در مورد وضع کردستان و مذاکراتی که انجام داده بودند و پیشرفت‌های حاصل شده، مطرح ساختند». معین فر افزود: «در مذاکرات کردستان، خیلی پیشرفت حاصل شده و قرار شده مذاکرات ادامه پیدا کند و تصمیم گرفته شد، پاسداران از نقاطی که امنیت آن نقاط بوسیله شهربانی تامین و تضمین می‌شود، محض تامین و تضمین امنیت، از محل خارج شوند و بطور کلی هیات، از پیشرفت مذاکرات راضی بود». آیت‌الله اشراقی در پایان جلسه شورای انقلاب، در گفتگویی با خبرنگار خبرگزاری پارس گفت: «شرکت من در جلسه شورای انقلاب به منظور گزارش مسافرتی بود که به کردستان کرده بودیم و بحث در مورد مسایل کردستان بود و من پیشنهادهایی داشتم که آنها را به شورا دادم و امیدوارم که به آن پیشنهادها توجه شود». آیت‌الله اشراقی در پاسخ به این سؤال که شما چقدر به حل مسایل امیدوار هستید؟ اظهار داشت: «البته باز هم ادامه مذاکرات مفید است و از رفتن من به این سفر حسن استقبال زیاد بود و این مسافرت من از طرف حضرت امام، نوید خوبی برای مردم کردستان بود که فکر میکنم باز هم اگر به شهرهای مختلف کردستان مسافرت کنیم، مساله به خوبی حل می‌شود. مذاکراتی فعلاً انجام دادیم و احتمال دارد که بعضی از آنها برای ادامه مذاکرات به اینجا بیایند.

آیت‌الله اشراقی در پاسخ این سؤال که به نظر شما مسایل کردستان چگونه بوخود آمد ؟ گفت: «من فکر میکنم البته مسایل به آن صورتی که در اذهان عمومی است، نیست. مسایل قابل حل است و انشاءالله حل میشود، ولی آنچه به نظر من میرسد، این است که پس از ۶۰ سال محرومیت و ستم بی حد به مردم کردستان، در بعضیها این ترس هست که مبادا در جمهوری اسلامی، این ستمها باز هم باشد و باید هرچه بیشتر آنها را امیدوار کرد، و امیدوار هم باید باشند، چون جمهوری اسلامی، هیچ فرقی بین برادران مسلمان کرد ما و سایر مردم نمیگذارد و در این رفت و آمدها، این امیدواری بیشتر می‌شود، بنابراین اصل مشکل، همان توجه ذهنی آنها نسبت به ستمهای گذشته زمان طاغوت است که مبادا خدای نکرده باز هم ادامه پیدا کند و حال اینکه جمهوری اسلامی، اصلاً برای این تاسیس شده است که نسبت به طبقه ستم کشیده، رنج دیده و مستضعف هر جای ایران، اقدامات مفید را انجام بدهد و فرقی نیست بین کرد و بلوچ و سایر مردم و همه برادر هستیم و ما هم نسبت به آنها اولویت بیشتری میدهیم. بنابراین باید این اطمینان را پیدا کنند. انشاءالله در این رفت و آمدها اطمینان بیشتری پیدا خواهند کرد و مساله حل خواهد شد». آیت‌الله اشراقی افزود: «البته اکثر مردم مسلمان کرد، معتقد به جمهوری اسلامی هستند و عقیده دارند که نسبت به نارسائی‌های آنها توجه خواهد شد و البته در وضع فعلی بخاطر سردی هوا و برف، ما در آنجا نمیتوانیم اقدامات مفید انجام دهیم و در آینده، انشاءالله اقدامات بسیار مفیدی انجام خواهد شد».

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱۰/۲۹)

امام، پیشنهاد اهل تسنن مبنی بر ترمیم اصل ۱۲ را تأیید کرد .

قم - خبرگزاری پارس: پیشنهاد ترمیم اصل ۱۲ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران که از طرف برادران اهل تسنن به وسیله آقای «دکتر ابراهیم یزدی» بعرض امام رسیده بود، مورد تأیید امام خمینی رهبر انقلاب اسلامی ایران قرار گرفت و امام در زیر نامه پیشنهادی مرقوم داشتند:

«ترمیم‌این اصل و بعضی اصول دیگر که در متمم قانون اساسی نوشته می‌شود و تصویب آن در صلاحیت ملت است و به فراندوم گذاشته میشود، از نظر اینجانب بلامانع است.

روح الله الموسوی الخمینی

به گزارش خبرنگار خبرگزاری پارس از قم متن نامه دکتر ابراهیم یزدی به حضور امام خمینی به شرح زیر می‌باشد :

بسمه تعالی

حضور محترم حضرت‌آیت‌الله العظمی امام خمینی رهبر انقلاب اسلامی ایران، همان طور که مطلع هستید، از جانب پیروان اهل تسنن، نسبت به برخی از اصول قوانین اساسی جمهوری اسلامی ایران، نگرانی‌هایی ابراز شده است و در سفر به استان سیستان و بلوچستان، یکی از مواردی که مورد بحث و مذاکره قرار گرفت، همین مساله بوده است. به دنبال این مذاکرات، آقایان مولوی عبدالعزیز و مولوی و مصلح‌الدین، ترمیم اصل ۱۲ را به شرح زیر کتباً پیشنهاد نموده‌اند:

اصل ۱۲ - دین رسمی ایران اسلام و مذهب، جعفری اثنی‌عشری، و این اصل الیابد غیر قابل تغییر است، اما مذاهب دیگر اسلامی اعم از حنفی - شافعی - مالکی - حنبلی وزیدی در مناطقی که پیروان آنها اکثریت هستند، نیز رسمیت داشته و در دادگاه‌های حقوقی و جزایی مقررات فقهی‌این مذاهب نیز معتبر خواهد بود با حفظ حقوق پیروان سایر مذاهب. در همین نامه افزوده شد: «در تاریخ شنبه ۵۸/۱۰/۸ هیات ویژه اعزامیبه استان سیستان و بلوچستان ضمن گزارش سفر و ماموریت خود، پیشنهاد آقایان را

عنوان نمود که مورد تصویب حضرت تعالی قرار گرفت و توصیه فرمودید به نظر شورای انقلاب نیز برسد. شورای انقلاب در روز شنبه ۵۸/۱۰/۸ بعد از استماع گزارش هیات ویژه، پیشنهاد ترمیمی‌بالا را باتفاق آراء تصویب نمود. اکنون با توجه به مراتب فوق درخواست میشود فرمائید تا مسوولین امور که طبق موزین قانونی قرار است متمم قانون اساسی را تدوین نمایند، پیشنهاد ترمیمی‌اصل ۱۲ به شرح بالا را نیز در دستور کار خود جهت اقدامات قانونی قرار بدهند تا رفع نگرانی‌های برخی از پیروان اهل تسنن بشود - باتشکر. دکتر یزدی

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۱۱/۱)

سرپرست وزارت کشور: کردستان در انتخابات، شرکت فعال نداشت.

«علی اکبرهاشمی رفسنجانی» عضو شورای انقلاب و سرپرست وزارت کشور، در گفتگویی با اطلاعات در زمینه برگزاری انتخابات گفت: «طبق گزارشاتی که از استان‌ها در امر انتخابات به ما رسیده است، بطور کل همه از برگزاری انتخابات راضی بودند». سرپرست وزارت کشور افزود: «فقط در چند نقطه از کشور بعلت برف زیاد و هوای نامساعد، موفق به گرفتن رای نشدیم و در استان آذربایجان شرقی، بر اثر بدی هوا و ریزش برف، ۱۲ حوزه اخذ رای را نتوانستند تشکیل بدهند و در کردستان هم عملاً این که در بعضی نقاط صندوق نداشتیم، مردم شرکت نکردند و در بعضی از نقاط استان فارس نیز بعلت نامساعد بودن هوا، موفق به بردن صندوق اخذ رای نشدیم». رفسنجانی گفت: «مجموعاً در حد مورد انتظاری، مردم به پای صندوق‌های رای رفتند و این استقبال، بخاطر تاثیر پیام امام بوده است و اگر همه خواستهای امام در آن پیام کوتاه عملی شود، ما میتوانیم خیلی امیدوار باشیم». رفسنجانی درمورد انتخابات در خارج از کشور گفت: «تاکنون از چند کشور خارجی، گزارشاتی رسیده است که استقبال مردم در انتخابات بسیار خوب و چشمگیر بوده است».

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱۱/۶)

قطعنامه

در پی انتشار بیانیه‌های جامعه روحانیت سپاه پاسداران و دیگر مکانهای اجتماعی در این روز، کرمانشاه تعطیل شد. در ساعت ۱۴، انبوه جمعیت در مسجد جامع و خیابانهای اطراف گردآمدند تا با تشییع شکوه جنازه‌ها، یاد ۴ تن از پاسداران انقلاب اسلامی را گرامی بدارند. صدها هزار شرکت کننده در تشییع جنازه‌های شهدا، مجتبی جعفری، محمد رضا اکبری، سعید آزادی و محمد کارگر که در جریان اخیر منطقه کامیاران شربت شهادت نوشیدند در حالیکه شعار می‌دادند: «شهیدان زنده اند، الله اکبر، به خون غلطیده اند الله اکبر» و «خمینی بت شکن خدانگهدار تو، بمیرد بمیرد دشمن خونخوار تو». جنازه‌ها را تا باغ فردوس این شهر تشییع کردند و به خاک سپردند. اجساد سایر شهدا با هواپیما به شهرستانهای محل اقامتشان منتقل شد. در مراسم تدفین شهدا، حجت‌الاسلام «سید موسی موسوی» سرپرست مرکز هماهنگی فعالیت منطقه غرب، ضمن تجلیل از مقام شهدا، قطعنامه‌های قرائت کرد. در این قطعنامه آمده است :

- ما ضمن تجلیل از فداکاریها و جانبازی‌های سپاه پاسداران، ارتش و نیروهای مسلح جمهوری اسلامی، علیرغم همه توطئه‌ها حمایت گسترده خود را از نیروهای جان برکف اعلام می‌داریم.
- ما بار دیگر پیوند ناگسستنی و بیعت و ارتباط قلبی خویش را با امام امت تاکید کرده و تا آخرین قطره‌ی خوفمان و با تمامی امکانات و توانمان، آماده اجرای فرمان آن رهبر بزرگ و شکست ناپذیر هستیم.
- ما ضمن بزرگداشت شهیدانی که جان خود را در راه عظمت اسلام و دفاع از ملت مسلمان ایران فدا کرده‌اند، با تمام وجود، آمادگی خود را برای جانبازی و ادامه راه آنها اعلام می‌داریم.
- ما انزجار خود را از توطئه مزدوران آمریکا و گروههای دست نشانده ابرقدرتهایی که به خیال خام خود در صدد تضعیف دولت اسلامی برآمده اند، اعلام داشته و تلاشهای مذبوحانه آنان را محکوم می‌کنیم.

-ما سیاستهای پلید استعماری جهانخواران بین المللی بالاخص آمریکا و اسرائیل را در کردستان محکوم کرده و از خواهران و برادران غیور کرد انتظار داریم همگام با برادران پاسدار و ارتشی، به پاسداری منطقه بپردازند.

-ما ضمن پشتیبانی از شورای انقلاب اسلامی ایران، خواستار اقدامات سریع و انقلابی در جهت تحقیق بخشیدن به آرمان مستضعفین و مبارزه بی امان با اشکال گوناگون و حرکات ضد انقلابی و پاکسازی کلیه ارگانهای مملکتی از عناصر فاسد می‌باشیم.

-ما با کلیه عوامل ضد انقلاب که به تحریکات نوکری بیگانگان مشغولند، هشدار می‌دهیم که در صورت ادامه توطئه، با سلاح ایمان و مشت‌های آهنین و ارداه‌های نیرومند خود که متکی به نیروی خداوند بزرگ است، با آنان روبرو خواهیم شد.

-ما به آمریکای شکست خورده هشدار می‌دهیم که ملت مبارزه ایران با مرگ، در برابر اینگونه توطئه‌ها کمترین تزلزلی به خود راه نداده و به مبارزه بی امان خود علیه آمریکا ادامه خواهیم داد.

-اجساد سایر شهدا با هوایما به شهرستانهای محل اقامتشان منتقل شده است.

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱۱/۱۳)

به پیشنهاد حضرت عبدالعزیز و بفرمان امام، مسجدی برای برادران اهل تسنن در تهران بنا میشود.

به پیشنهاد حضرت «مولوی عبدالعزیز» رهبر برادران اهل تسنن سیستان و بلوچستان و به فرمان رهبر انقلاب اسلامی ایران امام خمینی، مسجدی برای برپایی نماز جمعه و اعیاد برادران اهل تسنن در تهران بنا میشود این مطلب را حضرت مولوی، شب گذشته در بیمارستان قلب و طی گفتگویی فاش کرد و گفت:

چندی پیش که به عیادت امام خمینی رفته بودم، پیشنهاد کردم مقداری زمین برای تاسیس مسجد در تهران در اختیار اهل تسنن گذاشته شود چون برادران اهل تسنن، مسجدی برای نماز جمعه و دو عید خود ندارند و این پیشنهاد به خاطر اثباتین موضوع در دنیا است که شیعه و سنی فرقی با هم ندارند و امام هم پذیرفت و فرمود: «ترتیب این کار را بنده خواهم داد». حضرت عبدالعزیز سپس فرمود: امیدوارم، این کار عملی شود و این مزده بزرگی برای برادران اهل تسنن است که از طرفی «سعت صدر» رهبر انقلاب اسلامی امام خمینی را نیز میرساند.

حضرت عبدالعزیز در همین گفتگو به مناسبت فرا رسیدن انتخابات مجلس شورای اسلامی فرستادند. متناهی پیام به شرح زیر است:

بسمه تعالی

حالا که مردم در مرحله انتخابات مجلس شورای اسلامی هستند، شایسته است که نژاد پرستی و قوم پرستی را کنار بگذارند و اشخاصی را برای مجلس شورای اسلامی انتخاب کنند که مردمی باشند تا برای ملت عزیز ایران آینده خوبی را بسازند. قوم پرستی و فامیل پرستی بدون استعداد و لیاقت برخلاف رویه اسلام و انسانیت است رای دادن خیلی ارزش دارد به شرطی که کسی منتخب شود که لیاقتش را داشته باشد. در صورت دیگر موکل و انتخاب کننده در تمام تقصیرات و سهل انگاریها و جرائم مستحب شده وکیل شریک است بخصوص از برادران بلوچستانی و سیستانی تقاضا دارم که در انتخابات شورای اسلامی شرکت کنند و اشخاصی را انتخاب کنند که به درد مردم بخورند نژاد پرستی و قوم پرستی نکنید. من دعاگوی همه خواهران و برادران هستم و امیدوارم آنها هم برای من دعا کنند. دیگر عرضی ندارم والسلام علیکم ورحمت الله و برکاته.

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۱۲/۵)

پاسخ خامنه‌ای به سوالات دانشجویان در دانشگاه تهران

«حجت الاسلام خامنه‌ای» طبق برنامه‌های هفتگی خود روز دوشنبه نیز در دانشگاه تهران سخنرانی داشت در این گردهمایی هفتگی که بیشتر به سوالات و مشکلات دانشجویان اختصاص دارد این هفته دارای اهمیت ویژه‌ای بود و ما به دلیل تراکم مطالب نتوانستیم در شماره دیروز آنرا چاپ کنیم بهر حال با توجه به اینکه متن این سخنرانی و سوال و جواب از رادیو پخش شده است، ما فقط به درج سوالات و جوابها اکتفا میکنیم .

هیات خلق و مردم کردستان

س: درگیریهای چند ماهه اخیر نشان داد که خلق با هم و با هیات نمایندگی خود متحد هستند و این را در تصویب نکردن قانون اساسی و حمله از خانهها به طرف سپاهیان نشان داده اند و این نشان دهنده خواست قانونی آنها است. آیا با نمونههای عینی با هم منکر این قضیه هستید؟

خامنه‌ای: نه خیر به هیچوجه خلق کرد (به قول شما) با رهبرانشان (یعنی آن کسانی که مدعی رهبری آنها هستند) و با این هیات نمایندگی که بعضی از شخصیت‌های آنجا معرفی کردند، به هیچ وجه هماهنگ نیستند شما میگویید اگر هماهنگ نیستند پس چطور از خانه افراد کرد به طرف پاسدارها شلیک میشود دلیل این خیلی واضح است دلیلش وجود ۳ دست نیروهای مسلح غیر مجاز است در یک شهر ۱۰۰ هزار نفری اگر ۵۰۰ نفر آدم تفنگ به دست راه بیفتند و مردم را به تهدید وادار به یک عملی کنند شما نمیتوانید از این نتیجه بگیرید که همه مردم این شهر با این عمل موافق هستند این درست مثل استدلال مرحوم شاهپور بختیار است او هم همین حرف را میزد میگفت اکثریت با ماست چرا؟ برای خاطر اینکه زیر فشار سلطه قهار و جبار سر نیزه‌هایی بوده که در خدمت آنها بوده چه در دوران این کسی که اسم آوردیم و چه دورانها قبلی خیلی‌ها جرأت نمیکردند اقدامی بکنند، این عدم جرئت را که منجر به عدم اقدام میشود به هماهنگی با خودش میگرفت خنده‌آورترین استدلالی که میشود کرد همین است. راه میافتند در یک شهر و مردم را تهدید میکنند و از شهرها وادار به کوچ میکنند. صف بسته شده برای

رأی دادن به قانون اساسی را با تفنگ متفرق میکنند. مسلمانی را که جرأت کرده حرف بزند خانهاش را شب بمبگذاری میکنند. (همانطوری که خانه خیلی از افراد متعهد و طرفدار جمهوری اسلامی بمب گذاری شد) چرا اینها را نمیبینید؟ یک عده از همین خواهران و برادرانی که از سلطه قوای مسلح غیر مجاز و گروههایی بدون حق سلاح در دست گرفته بودند و بر مردم شهر مسلط بودند به ستوه آمده بودند بلند شدند و آمدند تهران و از نیروهای دولتی کمک میخواستند که به ما امکانات بدهید، ما خودمان برویم و اینها را خفه بکنیم چون مناسب نیست که ارتش وارد شهر شود و در شهر و کوچه و بازار با مردم درگیر بشود به خود ما قدرت بدهید برویم این کار را بکنیم بعد هم پیشمرگان کردی که از طرف کرمانشاه و پاوه و کامیاران و غیره بودند اقدام کردند، فکر می کنید اینها چه کسانی بودند. اینها همان مردم منطقه بودند، همان مردمی که مال همان مناطق هستند، محلی و بوم هستند بالاخره یک تفنگ پیدا کرده اند و به مقابله با آنها برخاسته اند و اتفاقاً آنها را سرکوب کردند رای ندادند مردم به هیچوجه هماهنگ با این هیات نمایندگی نیست. نمایندگی برسید اصلاً اسمهای اینها را میدانید؟ غالباً اسماینها را هم نمیدانند چه کسی میتواند بگوید که حزب کومله با چریکهای فدایی خلق که جز آدمکشی و فساد و فتنهانگیزی از اینها چیزی در مناطق دیده نشده اینها میتوانند نمایندگی مردم باشند به هر حال این سوالی بود که جوابش لازم بود.

(جمهوری اسلامی ۱۳۵۸/۱۲/۷)

دعوت برای راهپیمایی

قهرمانشهر - خبرنگار اطلاعات: مردم قهرمانشهر (کرمانشاه سابق) روز جمعه آینده برای پشتیبانی از خود مختاری کردستان، به راهپیمایی می پردازند. طرفداران خودمختاری کردستان، اعلامیه ای در این زمینه صادر کرده اند.

ازسوی ستاد عملیاتی کمیته اسلامی قهرمانشهر، ۲ گروه ضربت از مجاهدین و نیروی کمکی شورای نظامی این شهر با یک فروند هلی کوپتر هوانیروز عازم «قلعه لان» واقع در منطقه «بیله‌وار» از توابع قهرمانشهر شدند و به مقابله با عده‌ای که قصد اغتشاش در این محل را داشتند برخاستند. سه گروه پاسدار کمیته انقلاب اسلامی قهرمانشهر نیز در پاسگاههای پلیس راه «بیستون»، «ماهیدشت» و «قزانچی» مستقر شدند و کنترل وسایط نقلیه را بعهدہ گرفتند. جامعہ کردهای قهرمانشهر برهبری «محمد ربیعی» (روحانی این منطقه) نامه اعتراض آمیزی به شرح زیر به روزنامه اطلاعات ارسال داشته است :

بسمه تعالی

هشدار انقلابیون غیور و مسلمانان مجاهد

دیشب جمعی مزدور نوکر ساواک و جنایتکار در لباس مردمی و در سلک روحانیت در تلویزیون ملی اسلامی ایران گرد آمده و با سیمای هزار چهره و دو زبان، سخنگوی ملت کرد شده بودند. باید دانست که گناه خیانت این مردم نماها کمتر از گناه نصیری‌ها و تیمور بختیارها و سالار جافها و پالیزبان‌ها نیست. بعلاوه اینکه منفور جامعہ و مطرود از ملت کرد هستند، خود باید در دادگاه خلق محاکمه شوند و از مقامات صلاحیت دار تقاضای تعقیب آنها را داریم .

از طرف جامعہ کردهای قهرمانشهر - ملا محمد ربیعی

(اطلاعات ۱۳۵۷/۱۲/۹)

گفتگوی اطلاعات با حضرت آیت‌الله شیخ عبدالجلیل جلیلی سرپرست حوزه علمیه کرمانشاه: افراد ماجرا جووانحصار طلب در کمیته‌ها و دادگاه‌های انقلاب نفوذ کرده‌اند.

مساله کردستان باید از راه تفاهم و تامین آسایش و رفاه کردها حل شود.

حضرت آیت‌الله شیخ عبدالجلیل جلیلی سرپرست حوزه علمیه کرمانشاه در مبارزات پیگیر مردم کردستان علیه حکومت جبار پهلوی، رهبری جامعه روحانیت کرمانشاه راه بعهدہ داشت و یکی از مخالفان سرسخت «پالیزبان» استاندار سابق کرمانشاهان بود که بر اثر فشار او و مردم مبارز، بالاخره پالیزبان مجبور به ترک کرمانشاه شد. آیت‌الله جلیلی چند ماه بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، بکلی از امور مربوط به شهر کرمانشاه کناره گرفت و علیرغم مراجعه هوا دارانش، از قبول مسوولیت‌های اجرایی در استان کرمانشاهان خوداری کرد. آیت‌الله جلیلی، نخستین روحانی بود که طرح پاسدار شب را قبل از پیروزی انقلاب با همکاری جوانان مبارز کرمانشاهی در شهرهای استان پیاده کرد. دو تن از خبرنگاران روزنامه اطلاعات در منطقه غرب، به منزل حضرت آیت‌الله جلیلی روحانی رفته و در زمینه مسایل مختلف شهری و مملکتی، سئولاتی مطرح کردند، حاصل گفتگوی یک و نیم ساعته خبرنگاران اطلاعات با حضرت آیت‌الله جلیلی در پی می‌آید:

سوال: حضرت آیت‌الله جلیلی با توجه به اینکه شما در رأس روحانیت کرمانشاه در نهضت شکوهمند اسلامی ایران در غرب کشور بودید چرا در امور دخالت نمی‌کنید.

جواب: چون دیدم هرج و مرج است و کاری از پیش نمی‌رفت، کنار کشیدم. مردم انقلاب کردند تا رفع مشکلات بشود از انقلاب به مناسبت دخالت افراد فرصت طلب که در ایام نهضت، همیشه یا در مسافرت بودند و یا از ترس مأموران رژیم خود را پنهان می‌کردند، این قبیل افراد مانند سرباز فراری باید با آنها رفتار کرد، چون سنگر مبارزه را خالی نمودند. همین افراد، بعد از انقلاب آمدند و در اموری که صلاحیت دخالت ندارند، دخالت کردند و باعث نارضایتی عمومی را فراهم آوردند و دخالت‌های نا بجای آنها طوری بود که کارهای آنها موجب می‌شد افراد خوشنام را هم آلوده کنند، لذا من صلاح دیدم برای

جلوگیری از اختلاف و هرج مرج، دخالتی ننمایم و چنانچه در جمهوری اسلامی که فعلاً تحت ریاست جناب آقای دکتر بنی صدر است نظم و آرامش ایجاد گردد البته آنچه وظایف شرعی باشد، اعمال خواهیم نمود .

سؤال: نظر شما در مورد انتخابات مجلس شورای ملی چیست و چرا خود را کاندید نکردید؟

جواب: در مورد انتخابات وکلائی که مومن به انقلاب بوده و متدین و متشرع باشند، همواره به مردم توصیه نموده ام که در انتخابات سعی نمایند و بارها هم گفته ام که از افراد محلی که واجد شرایط باشند و بحمداله در کرمانشاه رجایی خوشنام و متدین و مومن به انقلاب اسلامی داریم، باید از آنها انتخاب کنند و آقایانی که محلی نیستند، ممکن است در بلاد خودشان مورد استفاده مسلمانان واقع شود و اما عدم دخالت خودم در کاندیداتوری، اگرچه عده کثیری مراجعه نموده اند ولی چون بنده سرپرستی حوزه علمیه کرمانشاه را دارم، نمی‌توانم این مؤسسه مذهبی را تعطیل کرده و به مجلس بروم در کرمانشاه بهتر می‌توانم مردم را ارشاد نمایم .

سؤال: اطلاع دارم حضرت عالی در انتخابات ریاست جمهوری، آقای بنی صدر را تأیید فرمودید. نظرتان درباره سیاست چیست؟

جواب: انتخابات جناب آقای دکتر بنی صدر مورد تأیید اینجانب است زیرا علاوه بر شناختی که خانواده ایشان داشته ام و با پدرشان مرحوم آیت اله سید نصرالدین بنی صدر ارتباط نزدیک داشتم. از افراد مورد اعتماد هستند. ایشان مردی جدی و مثبت مومن به انقلاب و متجاوز از ۲۰ سال پیش با افکار رهبر انقلاب توافق داشته و در خارج از کشور، ناشر افکار، عقائد و آرمان‌های امام خمینی بوده است. انتظار ما از ایشان این است: اولاً کوتاه کردن دست فرصت طلبان بی رویه است که می‌توان گفت انقلابی بعد از انقلاب بوده و افراد ناصالح در بعضی منابع نفوذ کرده و بدون اینکه بتوانند کاری انجام دهند، موجبات نارضایتی مردم را روز به روز فراهم آورده‌اند، مثل کمیته‌ها و دادگاه‌های انقلاب که

افراد ناشایست و ماجراجو در داخل آن نفوذ کرده است که بدون رعایت موازین شرعی، متعرض افراد و اموال آنان و هتک احترام و حیثیت مسلمانها که بر خلاف نظر امام خمینی است، مبادرت می‌کنند.

سؤال: برای پایان دادن به جنگ برادر کشی در کردستان چه پیشنهادی دارید؟

جواب: بعد از انقلاب اسلامی ایران، تردیدی نیست که عناصر وابسته به رژیم سابق که از نهضت مسلمانان حق جو و برانداختن رژیم گذشته ناراحت بودند، در تحریک مردم ساده لوح با تطمیع آنان را به برادر کشی و هرج مرج کشاندند، البته اولیاء امور میبایست از اول، همچنان که خودم پیشنهاد کردم، وسایل راحتی و آرامش مناطق کرد نشین که اکثر روسای آنان در انقلاب با من در تماس، بودند نموده باشند. قبل از پیروزی انقلاب، غالب روسای عشایر غرب، کتباً اعلام همبستگی نموده و عین نامه‌ای که برای من فرستاده بودند و من هم توسط حجت‌الاسلام شیخ صادق خلخالی نامه‌ها را به پاریس خدمت امام فرستادم و در جواب امام، نامه به من نوشته و به عشایر غرب اعلام کردم و چنانچه نظر من در آن وقت تأمین می‌شد، گمان نمی‌کنم این درگیری‌ها در غرب روی میداد و این همه کشت و کشتار واقع می‌شد.

سؤال: اگر به دستور امام و ریاست جمهوری به جنابعالی مأموریت داده شود، برای آرامش مناطق کرد نشین، چه اقدامی خواهید فرمود؟

جواب: در مورد همکاری با هر هیأتی که مورد تأیید امام و ریاست جمهوری باشد، هیچگونه مضایقه‌ای نداشته و وظیفه خود می‌دانم که از هرگونه مساعدتی خودداری ننمایم و چنانچه هر دستوری به حقیر از طرف امام و ریاست جمهوری داده شود، موظف به اجرای آن هستم. راه‌هایی که برای بحران کردستان وجود دارد، آن است که ریشه ناآرامیها را رسیدگی نمود تا حدودی که باید جستجو کرد و به آنها قانون و شرع اجازه می‌دهد در انجام خواسته‌های آنان از راه مذاکره مسالمت آمیز و تفاهم انجام شود و در آبادانی منطقه و ایجاد کار برای آنان که جدا مستحق هستند، باید اقدامات لازم نمود. بطور کلی مناطق کرمانشاه و ایلام هم بسیار عقب مانده است و رژیم منفور گذشته به این مناطق توجه

نموده است. در رژیم جمهوری اسلامی باید در سرلوحه اقدامات خود، اجرای برنامه‌های عمرانی و ایجاد کار و رفع فقر عمومی باشد. من بارها این موضوع را به مسوولان امر تذکر داده ام. متأسفانه تا به حال اقدام لازم و چشم گیری بعمل نیاورده اند.

سؤال: نظر حضرت عالی در مورد تجاوزات و تحریکات دولت عراق در نواحی مرزی ایران در غرب کشور چیست؟

جواب: دولت بحث عراق مسلماً از مخالفان رژیم فعلی ایران است و بعناوین مختلف، در مرزهای غربی ایران با تحریک عوامل خود، اغتشاش نموده و در رادیو و رسانه‌های گروهی، مطالب زننده و تحریک آمیز، مرتباً انتشار می‌دهند. البته تا آنجایی که اطلاع دارم ملت عراق که مسلمان و همکیش با ایرانیان هستند از اعمال دولت خود ناراضی هستند و چون در زیر سلطه و اقتدار رژیم بعثی هستند، نمی‌توانند عقاید خود را ابراز نمایند.

چنانچه ملت صاحب قدرتی شوند بلافاصله رژیم بعثی را سرنگون خواهند نمود بخصوص نهضت ایران در روحیه علما و ملت عراق تأثیرات فوق العاده‌ای داشته و دولت بعث عراق با تمام قوا می‌کوشد که از سرایت انقلاب ایران به عراق جلوگیری کند. حتی نامه‌هایی که از ایران به عراق می‌رود، سانسور میشود و بدست افراد نمی‌رسد و افراد متنفذ عراق که متمایل به رژیم ایران هستند، یا تبعید شده اند و یا زندانی هستند.

سؤال: جنابعالی از امام موسی صدر چه اطلاعی دارید؟

جواب: اخیراً از قراری که آیت‌الله رضا صدر برادر امام موسی صدر که ساکن قم هستند، با من مذاکره تلفنی نموده اند، آقای صدر، پیشوای شیعیان لبنان، در حال حاضر زنده و در لیبی زندانی هستند و تمام مسلمانان جهان، آزادی ایشان را خواستار شده اند. حضرت آیت اله جلیلی در پایان مصاحبه خود در مورد تأثیر قاطعیت ریاست جمهوری، در پایان دادن به هرج و مرج، مطالبی عنوان کرد و اظهار

امیدواری نمود که مشکلات، با دوراندیشی رییسجمهور و تلاش مردم مبارز و مسلمان ایران خاتمه یابد.
کرمانشاه-خبرنگار اطلاعات

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱۲/۱۱)

**گفتگوی اطلاعات با حضرت آیت الله شیخ عبدالجلیل جلیلی سرپرست حوزه علمیه کرمانشاه: افراد ماجرا
جووانحصار طلب در کمیته ها و دادگاه های انقلاب نفوذ کرده اند.**

مساله کردستان باید از راه تفاهم و تامین آسایش و رفاه کردها حل شود.

حضرت آیت الله شیخ عبدالجلیل جلیلی سرپرست حوزه علمیه کرمانشاه در مبارزات پیگیر مردم کردستان علیه حکومت جبار پهلوی، رهبری جامعه روحانیت کرمانشاه راه بعهدہ داشت ویکی از مخالفان سرسخت «پالیزبان» استاندار سابق کرمانشاهان بود که بر اثر فشار او و مردم مبارز، بالاخره پالیزبان مجبور به ترک کرمانشاه شد. آیت الله جلیلی چند ماه بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، بکلی از امور مربوط به شهر کرمانشاه کناره گرفت و علیرغم مراجعه هوا دارانش، از قبول مسوولیت های اجرایی در استان کرمانشاهان خوداری کرد. آیت الله جلیلی، نخستین روحانی بود که طرح پاسدار شب را قبل از پیروزی انقلاب با همکاری جوانان مبارز کرمانشاهی در شهرهای استان پیاده کرد. دو تن از خبرنگاران روزنامه اطلاعات در منطقه غرب، به منزل حضرت آیت الله جلیلی روحانی رفته و در زمینه مسایل مختلف شهری و مملکتی، سئولاتی مطرح کردند، حاصل گفتگوی یک و نیم ساعته خبرنگاران اطلاعات با حضرت آیت الله جلیلی در پی می آید:

سوال: حضرت آیت الله جلیلی با توجه به اینکه شما در رأس روحانیت کرمانشاه در نهضت شکوهمند اسلامی ایران در غرب کشور بودید چرا در امور دخالت نمی کنید.

جواب: چون دیدم هرج و مرج است و کاری از پیش نمی‌رفت، کنار کشیدم. مردم انقلاب کردند تا رفع مشکلاتش بشود از انقلاب به مناسبت دخالت افراد فرصت طلب که در ایام نهضت، همیشه یا در مسافرت بودند و یا از ترس مأموران رژیم خود را پنهان میکردند، این قبیل افراد مانند سرباز فراری باید با آنها رفتار کرد، چون سنگر مبارزه را خالی نمودند. همین افراد، بعد از انقلاب آمدند و در اموری که صلاحیت دخالت ندارند، دخالت کردند و باعث نارضایتی عمومی را فراهم آوردند و دخالت‌های نا بجای آنها طوری بود که کارهای آنها موجب می‌شد افراد خوشنام را هم آلوده کنند، لذا من صلاح دیدم برای جلوگیری از اختلاف و هرج مرج، دخالتی ننمایم و چنانچه در جمهوری اسلامی که فعلاً تحت ریاست جناب آقای دکتر بنی صدر است نظم و آرامش ایجاد گردد البته آنچه وظایف شرعی باشد، اعمال خواهم نمود.

سؤال: نظر شما در مورد انتخابات مجلس شورای ملی چیست و چرا خود را کاندید نکردید؟

جواب: در مورد انتخابات وکلای که مومن به انقلاب بوده و متدین و متشرع باشند، همواره به مردم توصیه نموده ام که در انتخابات سعی نمایند و بارها هم گفته ام که از افراد محلی که واجد شرایط باشند و بحمداله در کرمانشاه رجایی خوشنام و متدین و مومن به انقلاب اسلامی داریم، باید از آنها انتخاب کنند و آقایانی که محلی نیستند، ممکن است در بلاد خودشان مورد استفاده مسلمانان واقع شود و اما عدم دخالت خودم در کاندیداتوری، اگرچه عده کثیری مراجعه نموده اند ولی چون بنده سرپرستی حوزه علمیه کرمانشاه را دارم، نمی‌توانم این مؤسسه مذهبی را تعطیل کرده و به مجلس بروم در کرمانشاه بهتر می‌توانم مردم را ارشاد نمایم.

سؤال: اطلاع دارم حضرت عالی در انتخابات ریاست جمهوری، آقای بنی صدر را تأیید فرمودید. نظرتان درباره سیاست چیست؟

جواب: انتخابات جناب آقای دکتر بنی صدر مورد تأیید اینجانب است زیرا علاوه بر شناختی که خانواده ایشان داشته ام و با پدرشان مرحوم آیت اله سید نصرالدین بنی صدر ارتباط نزدیک داشتم. از افراد مورد

اعتماد هستند. ایشان مردی جدی و مثبت مومن به انقلاب و متجاوز از ۲۰ سال پیش با افکار رهبر انقلاب توافق داشته و در خارج از کشور، ناشر افکار، عقائد و آرمان‌های امام خمینی بوده است. انتظار ما از ایشان این است: اولاً کوتاه کردن دست فرصت طلبان بی رویه است که می‌توان گفت انقلابی بعد از انقلاب بوده و افراد ناصالح در بعضی منابع نفوذ کرده و بدون اینکه بتوانند کاری انجام دهند، موجبات نارضایتی مردم را روز به روز فراهم آورده‌اند، مثل کمیته‌ها و دادگاه‌های انقلاب که افراد ناشایست و ماجراجو در داخل آن نفوذ کرده است که بدون رعایت موازین شرعی، متعرض افراد و اموال آنان و هتک احترام و حیثیت مسلمانها که بر خلاف نظر امام خمینی است، مبادرت می‌کنند.

سؤال: برای پایان دادن به جنگ برادر کشی در کردستان چه پیشنهادی دارید؟

جواب: بعد از انقلاب اسلامی ایران، تردیدی نیست که عناصر وابسته به رژیم سابق که از نهضت مسلمانان حق جو و برانداختن رژیم گذشته ناراحت بودند، در تحریک مردم ساده لوح با تطمیع آنان را به برادر کشی و هرج مرج کشاندند، البته اولیاء امور میبایست از اول، همچنان که خودم پیشنهاد کردم، وسایل راحتی و آرامش مناطق کرد نشین که اکثر روسای آنان در انقلاب با من در تماس، بودند نموده باشند. قبل از پیروزی انقلاب، غالب روسای عشایر غرب، کتباً اعلام همبستگی نموده و عین نامه‌ای که برای من فرستاده بودند و من هم توسط حجت‌الاسلام شیخ صادق خلخالی نامه‌ها را به پاریس خدمت امام فرستادم و در جواب امام، نامه به من نوشته و به عشایر غرب اعلام کردم و چنانچه نظر من در آن وقت تأمین می‌شد، گمان نمی‌کنم این درگیری‌ها در غرب روی میداد و این همه کشت و کشتار واقع می‌شد.

سؤال: اگر به دستور امام و ریاست جمهوری به جنابعالی مأموریت داده شود، برای آرامش مناطق کرد نشین، چه اقدامی خواهید فرمود؟

جواب: در مورد همکاری با هر هیأتی که مورد تأیید امام و ریاست جمهوری باشد، هیچگونه مضایقه‌ای نداشته و وظیفه خود می‌دانم که از هرگونه مساعدتی خودداری ننمایم و چنانچه هر دستوری به حقیر

از طرف امام و ریاست جمهوری داده شود، موظف به اجرای آن هستم. راه‌هایی که برای بحران کردستان وجود دارد، آن است که ریشه ناآرامیها را رسیدگی نمود تا حدودی که باید جستجو کرد و به آنها قانون و شرع اجازه می‌دهد در انجام خواسته‌های آنان از راه مذاکره مسالمت آمیز و تفاهم انجام شود و در آبادانی منطقه و ایجاد کار برای آنان که جدا مستحق هستند، باید اقدامات لازم نمود. بطور کلی مناطق کرمانشاه و ایلام هم بسیار عقب مانده است و رژیم منفور گذشته به این مناطق توجه ننموده است. در رژیم جمهوری اسلامی باید در سرلوحه اقدامات خود، اجرای برنامه‌های عمرانی و ایجاد کار و رفع فقر عمومی باشد. من بارها این موضوع را به مسوولان امر تذکر داده ام. متأسفانه تا به حال اقدام لازم و چشم‌گیری بعمل نیآورده اند.

سؤال: نظر حضرت عالی در مورد تجاوزات و تحریکات دولت عراق در نواحی مرزی ایران در غرب کشور چیست؟

جواب: دولت بعث عراق مسلماً از مخالفان رژیم فعلی ایران است و بعناوین مختلف، در مرزهای غربی ایران با تحریک عوامل خود، اغتشاش نموده و در رادیو و رسانه‌های گروهی، مطالب زننده و تحریک آمیز، مرتباً انتشار می‌دهند. البته تا آنجایی که اطلاع دارم ملت عراق که مسلمان و همکیش با ایرانیان هستند از اعمال دولت خود ناراضی هستند و چون در زیر سلطه و اقتدار رژیم بعثی هستند، نمی‌توانند عقاید خود را ابراز نمایند.

چنانچه ملت صاحب قدرتی شوند بلافاصله رژیم بعثی را سرنگون خواهند نمود بخصوص نهضت ایران در روحیه علما و ملت عراق تأثیرات فوق العاده‌ای داشته و دولت بعث عراق با تمام قوا می‌کوشد که از سرایت انقلاب ایران به عراق جلوگیری کند. حتی نامه‌هایی که از ایران به عراق می‌رود، سانسور میشود و بدست افراد نمی‌رسد و افراد متنفذ عراق که متمایل به رژیم ایران هستند، یا تبعید شده اند و یا زندانی هستند.

سؤال: جنابعالی از امام موسی صدر چه اطلاعی دارید؟

جواب: اخیراً از قراری که آیت‌الله رضا صدر برادر امام موسی صدر که ساکن قم هستند، با من مذاکره تلفنی نموده اند، آقای صدر، پیشوای شیعیان لبنان، در حال حاضر زنده و در لیبی زندانی هستند و تمام مسلمانان جهان، آزادی ایشان را خواستار شده اند. حضرت آیت‌الله جلیلی در پایان مصاحبه خود در مورد تأثیر قاطعیت ریاست جمهوری، در پایان دادن به هرج و مرج، مطالبی عنوان کرد و اظهار امیدواری نمود که مشکلات، با دوراندیشی رییس‌جمهور و تلاش مردم مبارز و مسلمان ایران خاتمه یابد. کرمانشاه-خبرنگار اطلاعات

(اطلاعات ۱۳۵۸/۱۲/۱۱)

اجتماع کردها

کرمانشاه - گروهی از کردهای مقیم کرمانشاه برای اعلام همبستگی با سایر کردهای کشور در مسجد شافعی‌ها(ی) این شهر اجتماع کردند و به ترتیب، نمایندگان دانشجویان، فرهنگیان و دیگر قشرهای مختلف مردم، پیرامون حق خودمختاری کردستان سخن گفتند.

در این اجتماع، حجت‌الاسلام «محمد ربیعی» امام جمعه اهل تسنن در کرمانشاه ضمن اشاره به مبارزات رهبر انقلاب اسلامی ایران، هر گونه تجزیه طلبی را محکوم کرد و خاطر نشان ساخت که ما برای بدست آوردن حق خودمختاری مبارزه می‌کنیم و سپس طی صدور قطعنامه‌ای در این اجتماع که مدت ۳ ساعت بطول انجامید، حجت‌الاسلام محمد ربیعی بعنوان رهبر ملی و مذهبی کردهای مقیم کرمانشاه و اورامانات انتخاب شد و در پایان با قطع برنامه‌های کردی از رادیو کرمانشاه و قصر شیرین، مخالفت‌هایی بعمل آمد.

(اطلاعات ۱۳۵۷/۱۲/۲۳)

قطع برنامه‌های کردی از فرستنده‌های کرمانشاه با اعتراض روبرو شد.

کرمانشاه- بعنوان اعتراض به دستور صادق قطب زاده سرپرست موقت صداوسیما جمهوری اسلامی ایران در مورد قطع برنامه‌های کردی از دو فرستنده ۱۰۰ و ۸۰۰ کیلو وات کرمانشاه و قصر شیرین، گروه کثیری از طبقات مختلف مردم کرمانشاه تشکیل جلسه دادند. حجت الاسلام محمد ربیعی امام جماعت اهل تسنن کرمانشاه در این اجتماع که با شرکت قضات، دانش آموزان، اصناف و بازاریان کرد کرمانشاه تشکیل شده بود ضمن اعلام طرفداری از جمهوری اسلامی قطعنامه جامعه کردهای کرمانشاه در ۶ ماده اعلام کرد: ۱- پشتیبانی از حقوق حقه ملت کرد بعنوان خودمختاری در چارچوب جمهوری اسلامی ایران ۲- تایید حزب دمکرات کردستان و همچنین حزب مساوات اسلامی که در شرف پاگرفتن است. ۳- اعتراض نسبت به تعطیل برنامه‌های کردی رادیو کرمانشاه و قصر شیرین و سایر برنامه‌های کردی در شهرهای مختلف و خواستار ایجاد برنامه‌های کردی در شهرهای مختلف و خواستار ایجاد برنامه‌های کردی در تلویزیون در مناطق کردنشین ۴- تعیین آقای محمد ربیعی بعنوان نماینده ملی و روحانی اکراد در استان پنجم ۵- درخواست عدم جلوگیری از پوشیدن لباس کردی در مدارس و ادارات از تاریخ صدور این قطعنامه ۶- همبستگی تمام قشرهای مختلف کرد برای تحقق ارمان دیرینه این کلت که همانا خودمختاری در چارچوب جمهوری اسلامی ایران است.

(کیهان ۱۳۵۷/۱۲/۲۴)

راه حل کردستان

حجت الاسلام‌هاشمی رفسنجانی، عضو شورای انقلاب

از نبرد مسلحانه خود داری شود و اسلحه خود را به زمین بگذارند. من فکر میکنم مردم کردستان بپرهیزند از برخورد، و به دولت امکان بدهند که مشکلات آن منطقه را حل بکند تا در شرایط آرامی، خواست‌های

آنها برآورده شود. وضع کشور، اینک طوری نیست که دولت، وجود نیروهای مسلح را که حسن نیتی هم ندارند، در آنجا تحمل کند. من فکر می‌کنم تصمیمی را که آقای بنی صدر، رئیس جمهوری درمورد کردستان گرفته‌اند و روشی که اتخاذ کرده‌اند، روش صحیحی باشد.

(اطلاعات ۱۳۵۹/۲/۷)

تلگرام اتحادیه روحانیون کردستان به امام خمینی

پیرانشهر- خبرنگار اطلاعات: اتحادیه روحانیون کردستان، با ارسال تلگرامی برای امام خمینی رهبر انقلاب اسلامی ایران، خواستار پایان دان به درگیرهای کردستان شد. در این تلگرام آمده است:

حضرت آیت‌الله امام خمینی! با درود و سلام

به پیروی از آیه قرآن، اتحادیه روحانیون مذهبی کردستان را واداشت برای جلوگیری از هر گونه اقدامی که خدای ناخواسته به دستاوردهای انقلاب اسلامی ایران ضرر برساند، مسائلی را بشرح زیر به حضور مبارک اعلام و مصرا خواستاریم رسیدگی عاجل بفرمائید.

در تلگرام همچنین آمده است: راه حل مسأله کردستان از راه نظامی نیست و بهتر است با توجه به پیام ۲۶ آبان ماه امام، مسئله کردستان از طریق مذاکره سیاسی حل و فصل گردد و جنگ و برادر کشی در کردستان به سود انقلاب اسلامی ایران نبوده بلکه به نفع دشمنان داخلی و خارجی تمام می‌شود». در پایان این تلگرام آمده است: «استوار فرمائید عده‌ای از روحانیون کرد جهت مذاکره و صحت عرایض به خدمت شما شرفیاب شوند تا حقیقت معلوم گردد»..

(اطلاعات ۱۳۵۹/۲/۸)

رییس جمهوری مسایل کردستان را شخصاً در دست گرفته است.

دیشب در پایان جلسات کمیسیون‌های شورای انقلاب که در محل مجلس خبرگان تشکیل شده بود، جلسه فوق العاده شورای انقلاب در ساختمان نخست وزیری به ریاست دکتر ابوالحسن بنی صدر تشکیل شد. صادق قطب زاده وزیر امور خارجه در پایان این جلسه، در زمینه گروگان‌های ایرانی سفارت ایران در لندن گفت: «آخرین خبری که از انگلستان داشته ایم، حکایت از آن داشت که تروریست‌ها از دولت انگلیس تقاضای برقراری یک خط مستقیم تلفنی بین سفارت جمهوری اسلامی ایران در لندن با تهران را داشتند که دولت انگلستان با این تقاضا موافقت نکرد ما هم با این مساله موافق نیستیم. قطب زاده سپس افزود: تروریست‌ها تقاضای آزادی گروگان‌های آمریکائی را نکرده‌اند. آیت‌الله مهدوی کنی، عضو شورای انقلاب و سرپرست وزارت کشور نیز در مورد انتخابات مرحله دوم مجلس شورای ملی به خبرنگاران گفت که این انتخابات در تهران بصورت کامپیوتری خواهد بود. وی در مورد اتمام کار کمیسیون هفت نفره بررسی انتخابات مرحله اول مجلس شورای ملی گفت: قرار است کار این کمیسیون هفت نفره تا پایان هفته جاری به اتمام برسد اما شورای انقلاب تصمیم گرفته است که اگر کمیسیون هفت نفره تا پایان هفته جاری نتایج بررسی خود را انجام دهد. آیت‌الله مهدوی کنی افزود: بهر حال، موضوع از دو حال خارج نیست یا اعضای کمیسیون هفت نفره انتخاب مرحله اول را تماماً تأیید میکند که در اینصورت مرحله دوم را انجام داده‌ایم و اگر در بعضی از حوره‌ها انتخابات باطل شود ما انتخابات را تجدید خواهیم کرد. آیت‌الله مهدوی کنی در ادامه این مصاحبه گفت: اگر انتخابات مرحله اول باطل شود مسلماً دو سوم نمایندگان مورد اشکال نیستند، بنابراین ما میتوانیم با همان دوسوم باقی مانده که در دور دوم انتخاب میشوند مجلس را تشکیل دهیم و زودتر به نابسامانی‌های موجود پایان دهیم. دکتر حسن حبیبی سخنگوی جلسه دیشب در مورد ملاقات شورای انقلاب نیز در پایان روز چهارشنبه روسای دانشگاهها و دانشکده‌های سراسر کشور با ابوالحسن بنی صدر گفت: روز چهارشنبه ما دو جلسه داشتیم یکی جلسه روسا و سرپرستان دانشگاه‌های سراسر کشور در مجتمع شریعتی در نازی آباد که بعد از پایان آن در نخست‌وزیری جلسه سرپرستان دانشکده‌ها بدنبال استعفای هیات مدیره موقت و مسائلی که

این استعفا در پیش آورده بود تشکیل شد. وی افزود: در این جلسه نظرات سرپرستان دانشکده‌ها در زمینه این استعفا و سخنانی که در مورد هیات مدیره موقت ایراد شده بود و اظهار نگرانی از وضع آینده دانشگاهها و مسائلی که تعطیل دانشگاهها در چهارده خرداد بوجود می‌آورد و دلایلی اعلامیه شورای انقلاب بررسی شد. دکتر حسن حبیبی سپس گفت: هیات مدیره موقت اعتراض داشتند که در صدور این اعلامیه با آنها مشورت نشده است. در مقابل، نقطه نظرهای رییس جمهوری و خود من در زمینه‌های لزوم تعطیل نشدن دانشگاهها و تمام شدن ترمها در چهاردهم خرداد و این مساله که در دانشگاهها نباید تشنج وجود داشته باشد، مطالبی بوده است که ما قبلاً هم عنوان کرده بودیم. این مساله هم برای ما روشن بود که دانشگاه مانند دبیرستان یا دبستان نیست که در موقع معینی تعطیل شود، بلکه دانشگاهها کارشان باید مداوم باشد و حتی در تابستان هم بعضی از قسمتهای دانشگاهها کار میکند ولی با آگاهی به تمام این مسائل و با در نظر گرفتن مسائل سیاسی کشور، تصمیم گرفته شد، اول دانشگاه در تاریخ معینی تعطیل شود و دوم با توجه به جوی که در دانشگاه بوجود آمده بود این دفاتر که در واقع ستاد عملیاتی و وسیله حاکمیت سیاسی گروهها بر دانشگاه بود، برچیده شود، اما اگر مشکلی پیش آمده است به این دلیل بود که این گروهها نخواستند اهمیت موقع را درک کنند و گروه‌هایی که درک کردند کنار رفتند، بنابراین مساله این نبوده است که ما میدانستیم و مشورت نکردیم، بلکه میدانستیم و مشورت‌هایی هم کمابیش شده بود. دکتر حبیبی در مورد تاکید بر تعطیلی دانشگاهها در چهارده خرداد ماه گفت: اگر این مطلب را قبول کنیم که دانشگاه هیچ تعطیل نمی‌شود، هر تاریخی که معین می‌شد باز هم سؤال وجود داشت. وی در پایان درباره مساله کردستان گفت: مسائل مربوط به کردستان را آقای بنی صدر شخصاً در دست گرفته‌اند، ولی بر اساس گزارشاتی که به ما رسیده است، نظر ما این است که سیاست آقای بنی صدر در مجموع سیاستی موفقیت آمیز است.

(اطلاعات ۱۳۵۹/۲/۱۵)

گفتگو با دو تن از نمایندگان ارومیه در مجلس شورای ملی اسلامی:

در پاکسازی ارتش و ادارات از «ضد انقلاب» درنگ نباید کرد.

گروگانهای جاسوس آمریکائی به خواست ملت باید محاکمه و مجازات شوند و ثروت‌های غارت شده ایران را آمریکای جهانخوار باید پس بدهد.

ارومیه: «حجت الاسلام غلامرضا حسنی» امام جمعه ارومیه و سرپرست کل کمیته‌های استان و نماینده امام خمینی در ارومیه و حجت الاسلام سید علی اکبر قره باغی که اخیراً به نمایندگی از سوی مردم ارومیه به اولین دوره از مجلس شورای ملی جمهوری اسلامی ایران راه یافته‌اند، در گفتگویی با خبرنگار اطلاعات در ارومیه نقطه نظرها و هدفها و برنامه‌های کلی خود را که در مجلس شورا دنبال خواهند کرد بیان کردند. «حجت الاسلام قره باغی» قبلاً از استقبال مردم از انتخابات و نیز از برگزار کنندگان و ماموران در برگزاری اولین دوره انتخابات مجلس شورا تشکر کرد و گفت: «هدف کلی ما در مجلس، پیاده کردن قوانین مترقی اسلامی است که با اعتقاد ما این قوانین بهترین و سازنده‌ترین برنامه‌ها ست و قوانین اسلامی نمی‌توانند به تنهایی نجات بخش باشند و امیدواریم مردم، بطور فعال و گسترده نیروهای فکری و جسمی خود را صرف پیاده کردن قوانین اسلامی در جهت نشان دادن نقش قرآن در جهان بنمایند». حجت الاسلام قره باغی افزود: «مجلس باید صد در صد اسلامی باشد و تمام برنامه‌هایش در خط اسلام باشد و اگر نماینده‌ای پا از قوانین اسلامی بیرون بگذارد، نماینده ملت نیست چرا که رژیم، رژیم جمهوری اسلامی است و من به ترکیب نمایندگان که انتخاب شده‌اند و نیز به ترکیب دولت که سرکار خواهند آمد و نیز به مردم خوش بین هستم و در مورد مردم باید بگویم که این سروصدهائی که عده‌ای بر پا کرده‌اند، از عوارض انقلاب و نیز نتیجه آزادی‌های اسلامی است، چون مردم قبلاً در اختناق مطلق به سر می‌بردند. باین خاطر، در اثر آزادی، به نوعی سردرگمی دچار شده‌اند که انشاءالله هدایت خواهند شد: و اما برنامه‌هایی که به اعتقاد من، باید به ترتیب اولویت در مجلس به آنها توجه بیشتری شوند، عبارتند از: ۱- امنیت داخلی کشور چرا که هیچ قدرتی چه عراق باشد چه شوروی و آمریکا نمی‌تواند ما را از برون

مرزها تهدید کنند بخاطر اینکه هرگونه دخالت و تجاوزی موجب شکست و رسوائی خودشان خواهد گردید، بطوریکه آمریکا با دخالت نظامی خود در طبرس، آبروی خود را در جهان از دست داد. لذا مجلس و دولت باید با شدت و قاطعیت در استقرار امنیت داخلی کشور بکوشند تا در سایه امنیت، برنامه‌های عمرانی و فرهنگی و اقتصادی اسلامی پیاده شود^۲- تعیین سرنوشت جاسوسان آمریکائی: که سفارتخانه خود را قبل از انقلاب، بصورت ستاد جاسوسی درآورده بودند و بعد از انقلاب هم سفارتخانه را تبدیل به لانه فساد و ستاد توطئه بر علیه انقلاب اسلامی ایران کرده بودند که باید به خواست مردم ، هر چه زودتر محاکمه و به سزای اعمالشان برسند و یا اینکه آمریکا کلیه ثروت‌های غارت شده ما را که با خود برده‌اند، پس بدهند و ما با یک درجه تخفیف، آنها را از ایران بیرون کنیم.^۳- ساختن ایرانی آباد: در این راه وظیفه دولت نهادهای انقلابی و ارگان‌های اجرائی مملکت است که باید از توقعشان بکاهند و بر مقدار کار و فعالیتشان بیفزایند و به اعتقاد من، باید کارهای عمرانی و اصلاحی از نقاط دور افتاده و حتی از مرزها شروع شود و هر قدر به شهرستانها و مراکز استانها رسیدگی شود، دهات و اطراف ، ویران باقی خواهد ماند و چون شهری‌ها مصرف کننده‌اند، در نتیجه بر مقدار مصرف افزوده خواهد شد و سطح تولید پائین خواهد آمد و اقتصاد ما فلج خواهد شد و اگر از لحاظ اقتصادی، ضعیف باشیم از لحاظ فرهنگی و برنامه‌های دینی در تأمین اهداف اسلامی ناتوان خواهیم بود و اسلام از نظر عمل، خدای نکرده دچار شکست و ناکامی شده و این خیانت است به اسلام، پس باید زمینه کشت و کاشت و برداشت و تولید در دهات و نقاط دور افتاده کشور فراهم گردد و در آنها چاه عمیق و راههای ارتباطی احداث گردد و نیروهای انسانی و ماشین آلات کشاورزی کافی به آنجاها سرازیر شود.^۴- انقلاب فرهنگی در تمام سطوح جامعه: انقلاب فرهنگی تنها خواندن فلان کتاب بجای بهمان کتاب نیست و یا انقلاب فرهنگی خواندن و نوشتن به فلان خط و زبان نیست، انقلاب فرهنگی یعنی بازگشت به انسانیت و داشتن فرهنگ انسانی و اعمال و رفتار انسانی است. اعمال انسانی هیچوقت مورد نفرت هیچ فردی نمی‌تواند باشد و چون انسان خلیفه الله است پس باید صفات پروردگار در وجود انسان متجلی شود مانند خلاقیت، عالمیت، قدرت، عطوفت و مهربانی و نظایر آن.^۵- رسیدگی به وضع خودسریهای

نهادهای انقلابی و سردرگمی ادارات: بطوریکه نظر رهبر انقلاب و رییس جمهور می‌باشد مجلس مؤظف است به دولت توصیه‌های انقلابی از جهادسازندگی گرفته تا سپاه پاسداران، کمیته‌ها، ادارات، ارتش، ژاندارمری، شهربانی طبق قانون و دستورات مرکز و فرماندهی انجام وظیفه نمایند و لولاینکه این مرکز و یا فرماندهی محلی باشد و نباید اجازه داد تا این ارگانها و نهادها با اعمال خودسرانه، مملکت را دچار هرج و مرج و قانون جنگل کنند و آبروی اسلام را در معرض خطر قرار دهند. ۶- تأمین آزادی در محدوده قانونی و انسانی: خداوند انسان را آزاد آفریده است و همه در محدوده انسانی و قانونی مختارند و هر کسی در ایران، در این محدوده زندگی کند آزاد است ولی توطئه ممنوع است و اما درمورد خودمختاری که در کردستان مطرح شده باید بگویم این نوع خودمختاری، مورد قبول ملت ایران نبوده و تا ابد هم مورد قبول نخواهد بود و آنانکه در این راه تلاش می‌کنند اگر حسن نیت دارند اشتباه می‌کنند و اگر سوءنیت دارند حسابشان معلوم است و اینان که ستم ملی را عنوان می‌کنند بینم آیا این ستم ملی را چه رژیمی در حق آنها انجام داده؟ اگر رژیم جمهوری اسلامی کرده که باید جلوش گرفته شود ولیکن جمهوری اسلامی تازه روی کار آمده و همیشه هم طرفدار مستضعفین و مظلومین بوده و در منطق و قاموس اسلام، کرد و ترک و فارس و عرب و عجم، مطرح نیست. و به فرمان امام خمینی، از این پس، مرزنشین و غیر مرزنشین وجود ندارد و ثابت شده گروههای سیاسی از خارجیان الهام می‌گیرند و هدفی جز ظلم و ستم در حق ملت کرد نیست مگر می‌شود بدور کردستان، که ۴ کیسه گندم بیشتر ندارد و کفاف یک روز را هم نمیکند و تازه به همه چیز احتیاج دارد. مگر اینکه خطی دور کردستان بکشند و دو دستی تحویل شوروی دهند تا آن کشور اداره اش کند و این هدفهای مذبحخانه هیچوقت عملی نخواهد بود، مگر اینکه تمام ملت ایران کشته شوند تا قسمتی از ایران جدا شود و اما جمهوری اسلامی ایران، ظلم و ستم آنها را بی جواب نخواهد گذشت و قهراً ظالمان مجازات خواهند شد». حجت الاسلام قره باغی در خاتمه اظهار داشت: «در هر حال امیدوارم با اتکا به قدرت دولت مجلس و همت ملت بتوانیم ایرانی آباد و آزاد بوجود بیاوریم». «حجت الاسلام غلامرضا حسنی» نماینده مردم ارومیه در مجلس شورای ملی و امام جمعه و فرمانده کل کمیته‌های استان و نماینده امام در ارومیه نیز برنامه‌های کلی خود را

که بعقیده ایشان در اولویت قرار دارد تا در مجلس دنبال شوند، بدین ترتیب در اختیار خبرنگار ما قرار دارد.

قاطعیت انقلابی

«حجت الاسلام حسنی» ابتدا گفت: «از کلیه برادران و خواهرانی که در انتخاب این ذره بی مقدار، سعی و کوشش مبذول فرموده‌اند و از عده‌ای که با پخش اعلامیه و برخی با قلم و دسته‌ای با دادن رای بعضی‌ها با تبلیغ و ارشاد، شکر نموده و موقعیت ایشان و سایر برادران و خواهران ایران را در پیاده شدن قرآن و مکتب اسلام از خداوند بزرگ خواهانم. برنامه من چنین است: «تأسیس بنیاد شهید در شهرستانها و حومه». طبق فرمان امام امت و بنیانگذار جمهوری اسلامی، باید بنیاد شهید شامل تأمین زندگی مادی و معنوی و تحصیل بازماندگان شهدا و مجروحین باشد، پیش از همه امور تأسیس گردد و به بهترین وضع اداره شود، چرا که خون این شهدا و مجروحین و معلولین بود که درخت خشکیده اسلام و قرآن را آبیاری نمود و الان هم در کردستان، به ریشه‌های دین، آب حیات می‌دهد. شهید قلب تاریخ است و ما باید شعار (می‌کشیم، می‌کشیم، آنکه برادرم کشت) را از این به بعد عوض می‌کنیم یعنی ما دشمنان دین و شهدای خودمانرا قبلاً بکشیم تا فرصت نکنند برادرانمان را بکشند. (وقاتلو هم حتی لا تکون فتنه). تأمین امنیت ایران بویژه امنیت استان آذربایجان غربی که سرنوشت ساز ایران و اسلام است. (بجهت هم مرزی با شوروی-ترکیه-عراق) آمریکا از راه دریا و آبها هما حمله می‌کند و عواملش در کردستان و از راههای خشکی، مرزهای ما را بسته‌اند. پس هر اینها سربازان آمریکا و دشمن قرآن و ملت و کشور ما هستند و بر ما واجب است آنها را نابود و قلع و قمع نمائیم و طبق فرمان امام، ارتش بیست میلیونی و بسیج عمومی پاکسازی ادارات، ارتش، ژاندارمری، شهربانی، دانشگاهها و مدارس، از وجود عناصر ضد انقلاب کم کار و شایعه ساز و نفاق افکن بالخصوص کسانی که در راس کارها و ادارات و پستهای حساس هستند و انقلابی کار نمی‌کنند که در این مورد، نباید هیچگونه رحمی و

عاطفه‌ای از خود نشان داد و باید قاطعانه تصفیه کرد. تغییر بنیادی در دروس دانشگاهها و مدارس و دبیرستانها و تعالیم عالیہ اسلام باید در قسمت‌های اقتصادی، صنعتی، کشاورزی، ارتشی، طبی، تولیدات، فیزیک و شیمی و ریاضی، جامعه‌شناسی، اختراعات، اکتشافات و کار و کوشش، جدیت، انسان‌شناسی، زیست‌شناسی و غیره تدریس گردد، تا جامعه آینده ما از برکت قوانین راقیه قرآن که انسان ساز و فکرساز و عقل ساز و ایمان ساز است، یک جامعه توحیدی و صاحب یک اراده آهنین باشد تا بتواند اسلام و قرآن، مکتبی خود را بجهان مستضعفین انتقال دهد و در نتیجه اسلام و قرآن بجوامع بشری حکومت کند و حکومت الله که خالق انسانهاست، حکومت کند. جمع‌آوری وجوهات شرعیہ اسلام از قبیل خمس، زکوة، مال‌الامام، مصادره اموال و املاک کسانی که از راههای غیر اسلامی از قبیل استثمار فقرا و استعمار مستضعفین که انشاءالله با اراده ملت و تصویب بنیانگذار جمهوری اسلامی، اجباری خواهد شد، آباد کردن اراضی بایر و موات ایران از طریق احداث سدها و جاده‌های عمیق و روانه داشتن آب از سدها و دریا‌های مورد امکان بقلب کویر، تاسیس ساختمانها و گذاشتن وسایل مکانیزه برای شخم کردن و تسطیح و اسکان دادن مستضعفین شهرنشین در روستاها. ناگفته نماند که ما در ایران، زمینهای بسیار وسیع و ارزنده‌ای داریم که میتواند ۲۰۰ میلیون جمعیت را اداره کند یعنی از ۱۶۵ میلیون هکتار زمین قابل کشت و صنعت، فقط ۸ میلیون هکتار آن زیر کشت است. ۸- تسریع در کار احداث راه میان دریاچه ارومیه- تبریز که دو استان آذربایجان غربی و شرقی را به هم وصل می‌کند باید هرچه زودتر مورد استفاده قرار گیرد و در جزیره شاهی، راهسازی و تاسیسات رفاهی بوجود آید و کارخانجات متعدد در اطراف دریاچه را به آبهای شیرین تبدیل کرد و در آنجا ماهی پرورش داد و نیز از معادن نمک شمال غربی این دریاچه باید بهره برداری کرد و نقل می‌کند که بالغ بر صدها نوع مواد و عناصر حیاتی در آب دریاچه ارومیه وجود دارد که باید مورد بهره‌برداری قرار گیرد. ۹- توجه مخصوص بامور کشاورزی و کوشش و سعی در مقدمات آن در روستاها مثلاً در ارومیه و حومه سدهائی در «دره باراندوز» و بایر روی رودخانه «نازلو چای» احداث شود تا با احداث این سدها، علاوه از بهره‌مندی از آب فراوان، اقدام به پرورش ماهی در آب دریاچه‌های این سدها نمود و آب آنرا صرف

احیای کشاورزی نمود و نیز می‌توان از نیروی برق این سدها بهره‌برداری کرد. و بخاطر بالا بردن سطح درآمد کشاورزان و روستاییان، باید دست واسطه‌ها را در عرضه محصولات کشاورزی و دامی، از سودجویی آنها کوتاه نمود و نیز کنترل دقیقی روی قیمت‌های آن محصولات داشت و نیز مدارس، دبیرستانها، حمام، برق، آب، مشروب و کارخانجات مختلف، باید در سطح روستاهای کشور احداث شود. توجه کافی به محلات پایین شهر و رسیدگی به وضع غارنشینان که باید در محله‌های فقیرنشین مادامی که هستند به آسفالت و برق، آب و رفاه آنها اهمیت بدهیم و فاصله طبقاتی را از بین ببریم.»

حجت الاسلام حسنی در پایان ابراز امیدواری کرد که نهضت امام امت، مقدمه نهضت جهانی ظهور حضرت مهدی «ع» باشد و با حضور حضرت قائم «ع» زمین را قسط و عدالت پر خواهد کرد.

-در پایان این مطلب یادآور می‌شویم که به علت دسترسی نداشتن به آقای علی حقیقت افشار که سومین نماینده مختلف مردم ارومیه در مجلس شورای ملی اسلامی می‌باشد، نتوانستیم نظرات وی را شنیده و منعکس سازیم. وی در هنگام تهیه این مطلب برای شرکت در سمینار مدیران کل آموزش و پرورش سراسر کشور در تهران بسر می‌برد.

(اطلاعات ۱۳۵۹/۲/۲۷)

حجت‌الاسلام خامنه‌ای در مراسم نماز جمعه: در کردستان، جنگ میان اسلام و کفر است.

امروز وارد مرحله‌ی شده‌ایم که هرگونه عقب‌نشینی در مقابل آمریکا مرگ ما خواهد بود و ملت رضا به این عقب‌نشینی نخواهد داد.

این هفته نیز صفوف منظم مسلمین جهت برپایی مراسم نماز جمعه در دانشگاه تهران تشکیل شد و نمازگزاران با اقتداء به حجت‌الاسلام سید علی خامنه‌ای امام جمعه تهران فریضه‌ی الهی خود را با شور انقلابی ادا کردند.

پیش از آغاز مراسم حجت‌الاسلام دکتر محمد جواد باهنر عضو شورای انقلاب طی یک سخنرانی مطالبی به مناسبت سالگرد هجرت معلم شهید دکتر علی شریعتی ایراد کرد و گفت: مساله هجرت در اسلام یکی از بزرگترین فرازهای حساس و سرنوشت‌ساز است به همانگونه که در قرآن مساله ایمان به خدا با هجرت و جهاد همسنگ و همکف به دنبال هم و مخصوصاً که هجرت زمینهای است برای جهاد.

وی افزود: معمولاً مسالهی هجرت همراه است با نوعی اخراج و تبعید و به طوریکه می‌دانید هجرت امام وقتی آغاز شد که ایشان را ابتدا به ترکیه تبعید کردند سپس به عراق و سرانجام به پاریس رفتند که البته با نوعی تبعید و اخراج توأم بود.

دکتر باهنر در بخش دیگری از سخنان خود گفت: اسلام به عنوان ایدئولوژی انقلاب و نیز به عنوان پیکارگر بزرگ تاریخ در برابر طاغوت و مکتبای انحرافی وارد عرصه شد و امروز مشاهده میشود که نقش پرکار ایدئولوژی اسلام را توطئه‌گران به خوبی نقض کرده و با چهره‌های گوناگون درصددند این ایدئولوژی را که سرچشمه خروشان انقلاب بود مخدودش سازند.

پس از سخنرانی سرود سبزجامگان ستاد بسیج ملی توسط گروهیاز نوجوانان خوانده شد. آنگاه حجت‌الاسلام خامنه‌ای امام جمعه تهران خطبه‌های نماز جمعه را آغاز کرد.

امام جمعه تهران در بخشی از خطبه اول گفت: شما ای امام با این قدرت خداداده بزرگ توانستید بزرگترین قدرتهای جهان را به زانو درآورید و تمام دشمنان شما که میخواستند به دژ عظیم شما خلل وارد آورند مهمی نقشه‌هایشان خنثی و نقش برآب شد. باز هم با همان قیچی پولادین الهی زنجیر وابستگی ما با شرق و غرب را برپچید و ما با شما هستیم. شما فرمان دادید که سربازان عراقی پادگانها را ترک کنند و آنها پادگانها را ترک کردند. در منطقه حیفاً واقع در قلب اسرائیل جوانان مسلمان به نام شما اجتماع میکنند. ما در مقابل آمریکا با داشتن یک چنین رهبری یک سر مو عقب نخواهیم نشست.

حجت‌الاسلام خامنه‌ای به مردم گفت: امروز در سیاست آمریکا به خاطر حرکت و موضعگیری قاطع شما دچار شکست شده است. این موضوع را خود مشاوران نزدیک کارتر هم میگویند. اروپای غربی در قبال

ایران در حال تردید به سر میبرد اما نوکر صفتانی چون ژاپنتصمیم خود را گرفتند ولی آبروی خود را بردند. ملت ما به خاطر غذا و نان عقبنشینی نخواهد کرد. امروز ما وارد مرحله‌ای شده‌ایم که هرگونه عقبنشینی مرگ ما خواهد بود و ملت رضا به این عقبنشینی نخواهد داد.

حجت‌الاسلام خامنه‌ای در خطبه دوم با اشاره به یکی از آیات قرآن به مسایل جاری کردستان پرداخت و در چهار مورد به این شرح بحث کرد:

اول ملت اسلام باید بداند که در کردستان جنگ میان اسلام و کفر است دو کفر مارکسیستی و آمریکایی با اسلام می‌جنگند. کفر مارکسیستی به گمان خود می‌خواهد تضادهای درونی این رژیم را تشدید کند تا این رژیم نابود شود تا آمریکا به این مملکت بازگردد. آن کسانی که به نام خلق سخن گفتند و آن شیخ گمنامی که در کسوت خلق سخن گفت باید بداند که ماهیتشان برای ملت ما روشن است دوم اینکه شهیدان کردستان در شما ر شهیدان اسلام هستند و اما نتیجه شهادت برادران پاسدار و نظامی این بود که دست دشمن از مهمترین مراکز کردستان قطع شد. امام جمعه تهران در ادامه وصیت یکی از شهدای اخیر را قرائت کرد که ضمن آن گفته شده بود از بستگان خود می‌خواهیم که برایم گریه نکنند تا آمریکا خوشحال نشود.

حجت‌الاسلام خامنه‌ای گفت: سوم اینکه خون شهیدان به هدر نرفته است زیرا سندی که در اختیار سپاه و ارتش قرار گرفت.

ای شرم بر شما مزدوران بیگانه، و افرادی که لباس کردی پوشیدید و در داخل سنگر کتاب خودآموز کردی یاد بگیرید. شما در سطح شهر فحشنامه پخش میکنید. آنوقت می‌گویید اختناق است در حالی که خود شما مردم را به جرم خواندن نماز میکشید.

حجت‌الاسلام خامنه‌ای در خاتمه اضافه کرد: چهارم اینکه دولت جمهوری اسلامی باید به کردستان برسد. برادران پاسدار ما باید با مردم کردستان با عطف و محبت رفتار کنند. دشمن جوانان منطقه را بزور مسلح میکرد و در سنگر آنها را به کشتن میداد باید با این خانواده‌های داغدار با مهربانی رفتار شود.

به گزارش خبرنگار ما قبل از آغاز مراسم بیانیهای از سوی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی خوانده شد. همچنین در مراسم این هفته نماز جمعه جمعی از اعضای شورای انقلاب از جمله مهندس بازرگان نیز حضور داشتند و شعاری که از سوی نمازگزاران داده میشد عبارت بود از: مطهری - مطهری مفسر کتاب ما - شریعتی شریعتی شهید انقلاب ما.

بر اساس همین گزارش پس از پایان مراسم عده زیادی از مردم برای عیادت مجروحین حوادث اخیر کردستان بسوی بیمارستان سرازیر شدند و جمع کثیر دیگری جنازه ۱۳ تن از شهدای کردستان را تا لانه جاسوسی آمریکا تشییع کردند تا از آنجا به بهشت زهرا انتقال یابند.

(کیهان ۱۳۵۹/۲/۲۷)

پاکسازی کردستان، با قاطعیت باید ادامه یابد.

حضرت آیت الله حسینعلی منتظری فقیه عالیقدر، در گفتگویی، در مورد مسائل کردستان اظهار داشت: «با اینکه بارها از طریق مذاکره و رفتن هیات حسن نیت به کردستان تلاش کرده ایم اما به تجربه برای ما ثابت شده است که دیگر مذاکره و اعزام هیات حسن نیت به منطقه جز اینکه آنها در اثر اتلاف وقت، مواضع خود را مستحکم کنند و به حملات خود به برادران مسلمان کرد ما بیفزایند، سود دیگری ندارد. لذا نظر من این است که دیگر به هیچ وجه، جایی برای مذاکره باقی نمانده است: و نیروهای پاسدار و ارتش و ژاندامری که تاکنون بسیاری شهید و زخمی شده اند، باید همچنان با قاطعیت به کار خود که عبارت از پاکسازی منطقه است، ادامه دهند».

(کیهان ۱۳۵۹/۲/۲۸)

استمداد پیشوای جامعه اهل تسنن کرمانشاه از بنی صدر: به برادر کشی در سنندج، پایان دهید.

به مردم مستضعف فرصت دهید تا اجساد کشته شدگان را دفن کنند.

کرمانشاه- خبرگزاری پارس: این تلگرام از سوی «ملا محمد ربیعی»، پیشوای جامعه اهل تسنن کرمانشاه، بعنوان دکتر سید ابوالحسن بنی صدر رئیس جمهوری ایران، به تهران مخابره شد:

بسمه تعالی-جناب آقای بنی صدر ریاست جمهوری اسلامی ایران و فرمانده کل قوا، محترماً! مردم مسلمان سنندج، زیر رگبار مسلسل و آتش توپهای سنگین و خمپاره و بمبهای هوایی چون برگ خزان بر زمین می‌ریزند. اینها همان مردمانی هستند که پریروز، انقلاب کردند و دیروز با صدای الله اکبر و درود بر بنی صدر، جنابعالی را از میدان آزادی بر دوش گرفتند تا به مسجد جامع سنندج رسانیدند. اگر گروههای سیاسی با دولت مخالفت دارند، زن و بچه مردم چه گناهی دارند که بصورت پشته، اجسادشان روی هم انباشته است و آنان که آتش نصیبشان نشده از گرسنگی دسته دسته جان می‌دهند. تعفن اجساد و ضجه مادران جگر سوخته و طفلان گرسنه بی پدر و مادر، سنندج را نمونه‌ای از «تل زعتر» ساخته و این جنگ، به مردم بیگناه و مستضعف سنندج تحمیل شده است. گروه‌های سیاسی، صدی نود سنندجی نیستند، در حالیکه اسلام در جنگ به ضعف و عجزه کاری ندارد، اگر مشرک هم باشند. اینجانب، بنام یک فرد مسلمان روحانی و متعهد که در تمام موارد، خدمتگزار انقلاب بوده و هم اکنون نیز از طریق رادیو، داعی خلق بسوی وحدت و اسلام هستم و از طرف جمعی کثیر از مسلمانان کرمانشاه و سنندج استدعا دارم، دستور فرمایید اولاً به برادر کشی پایان داده شود، زیرا از هر طرف که کشته شود، بسود دشمنان است و بصلاح مملکت نیست. ثانیاً به مردم مستضعف فرصت داده شود که اجساد کشته شدگان را دفن کنند. ثالثاً توسط مردمان بیطرف، آذوقه در حد سد جوع، بمردم بیگناه برسد. رابعاً دکتر و دوا بمجرمین و مصدومین برسد. آخر اینها ایرانی هستند و در انقلاب شرکت داشته‌اند. بفرض اینکه مسلمان هم نباشند، زخمی و عجزه و کودکان و مردمان بی دفاع، همیشه در امان بوده‌اند، خصوصاً در اسلام.

منتظر صدور امر جنابعالی هستیم.

از طرف جمع کثیری از مسلمانان سندج و کرمانشاه

(اطلاعات ۱۳۵۹/۲/۸)

مصاحبه اختصاصی کیهان با حجت‌الاسلام حسنی امام جمعه ارومیه:

در کردستان گروهها به مذاکرات صلح معتقد نیستند.

آقای بنیصدر چند روز پیش اعلام کردند که ۵ میلیارد تومان بودجه مناطق کردنشین است که باید خرج برنامه‌های اقتصادی و عمرانی باشد ولی به دلیل درگیری هنوز این بودجه جذب نشده است.

همیشه آماده جنگ هستیم اول جنگ منطقی و فکری و اگر نشد جنگ با اسلحه به طوری که شیخ عثمان نقشبندی رهبر رستگاری برای ترور من سه میلیون تومان جایزه تعیین کرده است.

سلسله گفتگوهای اختصاصی کیهان با شخصیت‌های ملی و مذهبی منطقه غرب کشور پیرامون مسایل جاری منطقه روزهای گذشته در روزنامه درج شد در ادامه گفتگوهای فوق در این شماره مصاحبه کیهان با حجت‌الاسلام حسنی امام جمعه ارومیه از نظر خوانندگان میگذرد.

س: در آغاز میخواستم بفرمایید جنابعالی از چه زمانی بر علیه حکومت شاه به مبارزه پرداختید و از چه زمانی فعالیت مسلحانه می‌کنید؟

ج: من از ۱۸ سالگی مسلح به اسلحه گرم هستم و الان که در ۵۲ سالگی هستم از آن زمان تاکنون هیچ وقت بدون اسلحه نبوده‌ام و همیشه مردم را بر علیه حکومت پهلوی به مبارزه پرداختهام.

س: آقای حجت‌الاسلام حسنی مخالفینتان شما را به ضد کمونیست بودن معرفی میکنند و ...

ج: خوب راست میگویند.

س: الان این سوال مطرح میشود که اگر قرار باشد از دو جبهه فتودالها (عوامل امپریالیسم) و کمونیستها در مقابل یک جبهه بکنگید نبرد با کدام جبهه را ترجیح میدهید؟

ج: ما در هر دو جبهه خواهیم جنگید چه وابستههای آمریکا و چه وابستههای شوروی و من تنها نیستم میلیونها نفر در سراسر کشور حاضر به جانبازی هستند ولی الان خطر بزرگ به فرموده امام شیطان بزرگ آمریکا است.

س: پس شما معتقدید که دشمن اصلی ما آمریکا است؟

ج: بله دشمن اصلی آمریکا است و همچنین کمونیست، کمونیستهای که توطئه میکنند نیز دشمنان ما هستند.

س: چرا شما در مجامع همیشه با سلاح بخصوص با کلاشینکف ظاهر میشوید؟

ج: در مورد سلاح باید بگویم بعد از شهریور ۵۷ که درگیری با رژیم را به طور علنی آغاز کردیم من و سایرین همیشه با اسلحه بودیم. در ۲۳ آذرماه و دوم بهمنماه و در شب ۱۸ بهمنماه و ۲۱ و ۲۲ بهمن با توپ و تانک ارتش روبرو شدیم و هر وقت آنها به ما حمله کردند ما هم دو برابر از آنها را کشتیم و اما اینکه چرا با اسلحه کلاشینکف ظاهر میشویم تنها به دلیل خصوصیات این اسلحه میباشد و همکاری اسلحه ژ-۳ را میکند و همچنین فشنگهای زیادی میگیرد و چون از ناحیه حزب دمکرات و چریکهای فدایی خلق و مجاهدین خلق در معرض ترور هستم لذا همیشه آماده جنگ هستم اول جنگ منطقی و فکری و اگر نشد جنگ با اسلحه به طوری که شیخ عثمان نقشبندی رهبر رستگاری برای ترور من سه میلیون تومان جایزه تعیین کرده است.

س: آیا شما در قارنا و قالاتان بودید یا نه؟

ج: نه نبودم اگر بودم هیچ ترسی نداشتم و میگفتم بودم ولی زمانی که در آنجا درگیری بود من در بند و ترور که مورد حمله مهاجمین قرار گرفته بود مشغول جنگ بودم و اینکه گروهها مرا متهم میکنند افترا و دروغ میگویند و این مساله کذب محض بوده و من حتی قارنا و قالاتان را نمیشناسم .

س: آیا کسانی که به قارنا و قالاتان حمله کردند مقصر هستند یا نه؟

ج: در مورد قارنا مساله این است که ۱۸ نفر از مجاهدین را در آنجا به شهادت میرسانند و عدهای را نیز مجروح میکنند. خانوادههای شهدا به محل حادثه رفتند و هفت نفر قاتل مجاهدین و پاسداران در یک درگیری کشته میشوند.

بعدها گروههای مسلح برای این که جمهوری اسلامی را متهم کنند خودشان در کارها دست به کشتار میزنند در مورد قالاتان چون اخیراً اتفاق افتاده است من هنوز تحقیقی نکردهام.

س: شایع است که شما با استاندار و فرماندهان ارتش و انجمن اسلامی دانشگاه و دیگر مقامات اختلافاتی دارید نظرتان در این مورد چیست؟

ج: نه اختلافی در بین نیست ممکن است اختلاف سلیقه باشد.

س: با انجمن اسلامی دانشگاه چطور مثل اینکه یکبار بر علیه آنها اعلامیه صادر کرده و از رییس دانشگاه خواستار معرفی آنها شده بودید؟

ج: مساله این است که مردم یک روز به دانشگاه رفته و خواستار پایان یافتن تحصن عدهای از دانشجویان شدند. علیرغم اینکه من در آنجا موعظه کردم ولی درگیری پیش آمد و انجمن اسلامی اتهاماتی را به من زدند و اطلاعاتی بر علیه من صادر کرده بودند.

س: به دلیل مبارزات شما در دوران سیاه پهلوی مردم به شما اعتماد کردهاند و از شما حرف شنوی دارند. میخواستم بپرسم این مساله در جهت سرکوبی فئودالهای منطقه استفاده میکنند یا نه؟

ج: در مناطق آذربایجان غربی به معنای واقعی فئودال نیست به منطقه کردستان فئودالهای هستند که اگر اگر مستضعف را غارت کرده و زمینهایشان را گرفتند که متأسفانه اقدامات گروههای مسلح مانع از آن هستند که ما این کردها را به زمینهایشان برگردانیم و دلیلش هم این است که این کردها رانده از زمینهای خود به ما پناهنده شده‌اند و ما سعی میکنیم در اولین فرصت آرامش در منطقه به وجود بیاید، آنها را به زمینهای اصلی خود برگردانیم. بعضی از سران عشایر نیز وجود دارند که به قول شما فئودال هستند من با آنها مخالفم حتی در موردی که بعضی از مقامات دولتی میخواستند به آنها اسلحه بدهند من مخالفت کردم.

س: پس اسلحهای داده شده است؟

ج: فعلاً برایم روشن نیست. امام هم با این مساله مخالف بودند و من هم مخالف بودم البته برادران کرد با ژاندارمری همکاری میکنند عدهای کثیری از برادران کرد با ما در سنگرها با این گروهها میجنگند.

س: آیا آنها فئودال هستند؟

ج: خیر

س: شما با بارزانیها (قیاده موقت) هم کاری دارید؟

ج: نخیر من آشنایی با قیاده موقت ندارم و اطلاعات زیادی هم در مورد آن ندارم.

س: در مورد گروه (رزگاری) به رهبری عدهای نقشبندی که قطبزاده آنها را به تلویزیون دعوت کرد که مسلماً مسایل دیگری را در پی داشت الان افراطیترین گروه ضد جمهوری اسلامی در منطقه است نظرتان در این مورد چیست؟

ج: بله اینها ضد اسلام هستند و اینکه چگونه اینها به تلویزیون راه یافتند و غیره باید به این واقعیت توجه داشت که آقای قطبزاده و امثال ایشان چون تازه وارد هستند اطلاع چندانی ندارند.

س: پس چون آقای چمران هم تازه وارد است اشتباه کرده‌اند؟

ج: نخیر من عرض نکردم ایشان اشتباه کرده‌اند فقط گفتم اطلاعی ندارم که آنطور مسالهای بوده است یا نه.

س: آیا به مذاکرات صلح اعتقاد دارید؟

ج: آنها به مذاکرات صلح معتقد نیستند و صلح برایشان معنی ندارد هر وقت قدرتشان را از دست میدهند و میبینند که در حال نابودی هستند فوری مذاکرات صلح و هیات ویژه را مطرح میکنند تا بعد از مدتی دوباره نیرو جمع کرده و به جنگ میپردازند.

س: چرا با تحقیقات بنیادی زمینه رشد عناصر توطئه‌گر را از بین نمیبرند؟

ج: آقای دکتر بنیصدر چند روز پیش اعلام کرد که ۵ میلیارد تومان بودجه مناطق کردنشین است که باید خرج برنامه‌های اقتصادی عمرانی باشد ولی به دلیل درگیری این بودجه هنوز جذب نشده است و همین طور شما ملاحظه فرمایید که جهادسازندگی که مشغول جاده‌سازی مدرسه و حمام‌سازی در منطقه است توسط این گروه‌ها گروگان گرفته میشود و حتی اعدام میشوند و حتی همین الان عده‌ای از افراد جهاد سازندگی در اسارت هستند.

س: آقای حسنی ضمن اینکه در ارومیه مردم به شما اعتماد کرده و شما را ستایش میکنند گروه‌هایی در ارومیه و حتی شهرهای دیگر بر علیه شما فعالیت میکنند نظرتان در این مورد چیست؟

ج: اصولاً گروه‌های چپ‌گرا و راست‌گرا بر علیه من فعالیت میکنند از جمله چریک‌های فدایی و جنبش‌ها و دیگر گروه‌های وابسته که به رغم ایشان تنها کسی که ارومیه را از دست این گروه‌ها در امان نگه داشت من بودم که البته خودم معتقد هستم که قهرمانان ارومیه خود عامل استقرار آرامش در ارومیه و مناطق اطراف آن بودند.

(کیهان ۱۳۵۹/۲/۱۰)

حجت‌الاسلام یزدی نماینده قم در مجلس شورا:

تکیه بر قدرت نظامی تنها راه حل کردستان نیست .

قم - خبرنگار کیهان: حجت‌الاسلام محمد یزدی نماینده مردم قم در مجلس شورا در گفتگویی با خبرنگار کیهان پیرامون مسایل هماهنگی بین دولت و مجلس مشکل کردستان و گروگانها و مداخله نظامی آمریکا و وضع تولید و مصرف در بازار مطالبی بیان داشت حجت‌الاسلام یزدی در مورد پیشنهاد دکتر بنیصدر درباره لزوم هماهنگی بین دولت و مجلس گفت: مسوولیت مجلس تدبیر و وظیفه دولت اجرای قانون است بنابراین منظور از هماهنگی که آقای رییس‌جمهور بدان اشاره کردند این است که خط مشی سیاسی کلیه انقلاب که هیچ تمایلی به شرق و غرب ندارد باید هم در مرحله تدوین و هم در مرحله اجرای قانون به آن توجه شود استاد از هماهنگی این است که مجلس مستقل فکر کند و دولت هم منتقل عمل کند.

حجت‌الاسلام یزدی در پاسخ به این سوال که از چه راهی باید به مشکل کردستان خاتمه داد گفت: مساله کردستان ریشه تاریخی دارد و تحریکات دولتی دیگری که در گذشته و حال با این مشکل روبرو بوده‌اند نیز مطرح است بنابراین مشکل کردستان دو راه حل دارد که باید در کنار هم انجام بگیرد اول روشن کردن و توجه دادن مسوولین و رهبران کرد و زبانهایی است که با آنها وعده داده‌اند یعنی باید به آنها فهماند که وعدههایی که به آنها داده میشود برای چیست و مساله دوم قاطعیتی است که دولت مرکزی باید نسبت به تمامیت ارضی ایران داشته باشد تجربه یکسال گذشته نشان داده که اقدامات عمرانی و تامین نیازهای مالی تنها راه حل مساله نیست چنان که تکیه بر قدرت نظامی هم تنها راه حل نیست.

نماینده مردم قم در مورد حل مساله گروگانها در مجلس شورای ملی و عقیده فردی خود گفت: رهبر انقلاب اصولیترین راه را نشان داده‌اند و آن را به مجلس شورای اسلامی آینده احاله فرمودند مساله گروگانها دقیقاً مربوط به مساله شاه و محاکمه و مجازات او میشود زیرا گروگانها هم به عنوان شرکای جرم جرمشان کمتر است و مجازاتهایشان هم ضعیفتر خواهد بود بنابراین من نظر خود را در مورد این

مساله خیلی صریح میگویم که مردم ایران معتقدند که شاه باید محاکمه شود تا گروگانها که جرمشان کمتر است مورد بخشش قرار گیرند ولی اگر آمریکا پافشاری بیشتری در حفاظت شاه بکند قطعاً گروگانها محاکمه خواهند شد. خلاصه اینکه جرمی در این مملکت واقع شده و مجرم باید شناخته و مجازات شود و این قابل انکار نیست البته درجه مجازات در دادگاه رسمی بینالمللی معین خواهد شد و در مرحله اجرا ملت ایران و نمایندگانشان تصمیم خواهند گرفت.

حجت الاسلام یزدی افزود: ما با ملت و مردم آمریکا هیچ مقابله و دشمنی نداریم و این دولت آمریکا و شخص کارتر است به خاطر منافع شخصی خودش و انتخاباتی که در پیش است به کارهای غیرمنطقی از جمله مداخله نظامی در ایران دست میزند دولت آمریکا و کارتر با تسلیم شاه به راحتی میتوانند غائله را ختم کنند.

نماینده مردم قم در شورای ملی در پایان این مصاحبه درباره اوضاع عمومی مملکت گفت: من به عنوان خیرخواهی به کسانی که در دستگاههای تولیدی اخلاص میکنند و یا در تقسیم و یا پخش مواد مورد نیاز مردم سودجویی میکنند و یا در مصرف زیادهروی میکنند توصیه میکنم که با توجه به شرایط کنونی داخلی و خارجی ما باید سعی کنند این مشکلات هرچه زودتر رفع شود و یعنی هم تولید و هم پخش و هم مصرف درست رنگ انقلاب یعنی اسلامی بودن را پیدا کند یک کارگر و یک مدیر کارخانه و یک بازرگان باید مفهوم واقعی اسلامی فکر بکنند و اسلامی عمل کنند و جدا از همه میخواهند که زندگی تجملی را کنار بگذارند زیرا زندگی تجملاتی با مسلمانان انقلابی جور در نمیآید ما اگر باور کردهایم انقلابی شده است باید در متن زندگیهای فردی نیز نشان بدهیم.

(کیهان ۱۳۵۹/۲/۲۷)

آیت‌الله مهدوی کنی اعلام کرد: در صورت آرامش منطقه انتخابات کردستان تا یک ماه دیگر انجام می‌شود.

در پایان جلسه دیشب شورای انقلاب که در محل مجلس خبرگان تشکیل شد، آیت‌الله مهدوی کنی سرپرست وزارت کشور به خبرنگاران گفت: «از طرف اعضای شورای انقلاب، از نمایندگان مجلس شورا دعوت بعمل آمد تا در جلسه معارفه‌ای که روز چهارم خرداد در تهران تشکیل می‌شود، حضور یابند تا در مورد مسائل مملکتی نیز بحث و گفتگو شود». وی افزود: «آخرین مهلت هیأت هفت نفره آخرین روز اردیبهشت است تا نظرشان را درباره انتخابات دور اول تسلیم کنند و مجلس شورا هم روز هفتم خرداد ماه افتتاح خواهد شد. البته هیات هفت نفره، نظرشان را در مورد بعضی شهرستان‌ها داده‌اند ولی چون دقت زیادی به عمل می‌آید، کار اندکی به کندی پیش می‌رود. «سرپرست وزارت کشور، درباره انتخابات مناطقی که به تعویق افتاده است گفت: «کردستان، تا وقتی که کاملاً آرام نشود تا مردم بتوانند با آزادی نمایندگان خود را انتخاب کنند، انتخاباتی انجام نخواهد شد و فکر می‌کنم تا یکماه دیگر بتوانیم در این منطقه انتخابات را انجام دهیم وی درباره ابطال انتخابات بعضی مناطق گفت: «هیأت هفت نفره، انتخابات «ساوه» و «رودسر» را باطل اعلام کرده است و وزارت کشور، طبق تصویبنامه شورای انقلاب ناگزیر به پذیرفتن نظر هیأت هفت نفره، است ولو برخلاف میلمان باشد و در این دو جا، انتخابات از نظر وزارت کشور صحیح بوده و آقایان هم تصریح کرده‌اند که تقلبی نبوده و تخلفات آئین نامه‌ای بوده است». وی درباره انجام انتخابات در این مناطق گفت: «بلافاصله در این مناطق، انتخابات انجام خواهد شد و انتخابات ساوه، آخر این هفته انجام می‌شود. انتخابات دور دوم کرمانشاه هم که متوقف شده بود اعلام کردیم که جمعه آینده نهم خرداد انجام خواهد شد». آیت‌الله دکتر بهشتی نیز در پایان این جلسه به خبرنگاران گفت: «لایحه‌ای در شورای انقلاب به تصویب رسید که بر اساس آن، باید هر چه سریعتر و قاطع‌تر به کار متهمان به ساختن و توزیع و حمل و اخفای مواد مخدر با آنان رفتار شود تا نسل جوان ما و مردم ما از چنگال این عفریت‌ها خلاص شوند». آیت‌الله دکتر بهشتی درباره اعلام تحریم اقتصادی از سوی بازار مشترک گفت: «بطور کلی مکرراً گفته‌ام که ملت ما و شورای انقلاب،

از پیش برای برخورد با چنین تنگنانهائی آماده بوده و اینگونه تنگناها را پیش بینی کرده است و این مخصوص ما نیست و هر ملتی که خواسته است خود را از چنگال غولها خلاص کند، دچار این تنگناها شده است، منتها ملت‌هائی که این تنگناها را بجان خریدند و با خودبرانگیختگی و حرکت خلاق بر این تنگناها غالب آمدند و با کار خلاق خود، این تنگناها را به گشایش همراه با اعتماد به نفس و اتکا به خویشتن بدل کردند، پیروزی نهائی به دستشان آمد و ملت‌هائی که زود رنج بودند و خواستند انقلاب‌هاشان تا پیروزی نهائی پیش برود، بی آنکه به دشواریها و سختیها دچار شوند، باردیگر به ارتجاع واقعی یعنی بازگشت به نظامی غیر مستقل و وابسته و مزدور بیگانه ولو در شکل جدید دچار شوند. امیدواریم که ملت هشیار و انقلابی و فداکار ما از گروه اول باشد، نمونه پیروزی باشد نه درس عبرتی برای دیگران».

(اطلاعات ۱۳۵۹/۲/۳۰)

نامه مولوی عبدالعزیز به پیشگاه امام

«مولوی عبدالعزیز» نماینده مجلس خبرگان و رهبر مذهبی اهل تسنن بلوچستان در نامه‌ای به حضور رهبر انقلاب اسلامی ایران امام خمینی که رونوشت آن برای رییس جمهوری ارسال شده، خواستار پایان یافتن جنگ در کردستان شده است. متن نامه مولوی عبدالعزیز به پیشگاه امام امت به شرح زیر است: «من اطمینان دارم که هر آتش فتنه و نفاق و برادرکشی که در ایران اتفاق می‌افتد، قلب شما را عمیقاً متأثر میکند. هم اکنون در کردستان برادرکشی جریان دارد، اگر چه ممکن است این جنگ را ضد انقلاب و دشمنان اسلام به ما تحمیل کرده باشند ولی نتیجه آن که برادرکشی مسلمانان دماء محرقه و هتک اعراض مسلمین است، به نفع اسلام و مملکت نمی‌باشد، مخصوصاً در زمان حاضر که در محاصره امپریالیستها و دشمنان خارجی هستیم باید همه با یکدیگر متحد بوده و متفقاً علیه بیگانگان مبارزه نمائیم. مسلمین چه شیعه و چه سنی و چه فارس یا کرد یا بلوچ و غیره باید در یک سنگر برای دفاع از

اسلام پیکار کنند. من از آن حضرت درخواست مینمایم تا دستور فرمائید به هر وسیله که ممکن است راه حلی پیدا شود تا این برادرکشی که برای آینده ایران بدفرجام خواهد بود، پایان یابد. من اطمینان دارم که هنوز مردم مسلمان کردستان آمادگی تفاهم با دولت انقلاب را دارند. باید از این فرصت استفاده شود. گزارشاتی می‌رسد که زنان و کودکان، مورد هجوم و آسیب قرار می‌گیرند. اگر این گزارشات درست باشد، آنچه در کردستان میگذرد، طبق میل شما و مطابق با خواست شارع اسلام نبوده و نخواهد بود. من از آن رهبر عالیقدر تقاضا مینمایم ترتیبی اتخاذ فرمایند تا هر چه سریعتر این مشکل حل شود و راه خونریزی و برادرکشی و سوءاستفاده نفاق افکنان بسته گردد. اعتلای اسلام و دفع فتنه آتش افروزان را از خدای بزرگ خواهانم».

(اطلاعات ۱۳۵۹/۲/۳۰)

۲۱ نفر کشته شدند.

حجت‌الاسلام پرتوی مسوول روابط عمومی سپاه پاسداران کرمانشاه، طی گفتگویی اعلام نمود که عملیات پاکسازی در منطقه کردستان و «اورامانات» ادامه دارد.

وی افزود: «آنچه تاکنون انجام گرفته موفقیت‌آمیز بوده و در جریان این پاکسازی، در منطقه «اورامانات» تعداد ۲۱ نفر از رهبران و عناصر مؤثر گروههای مسلح غیر مسوول سیاسی به دست پاسداران و پیشمرگان کرد مسلمان کشته شدند.»

«حجت‌الاسلام پرتوی اضافه کرد که در میان کشته شدگان، فرماندهان گروههای جلال طالبانی و گروههای عملیاتی مهاجمین مسلح به چشم می‌خورد.»

وی همچنین در مورد شهرهای سقز و بانه گفت: «نیروهایی از پاسداران و ارتش برای تقویت پادگانهای این دو شهر اعزام شده‌اند و گزارشی از درگیری نیروهای اعزامی، تا کنون به دست ما نرسیده است.»

حجت‌الاسلام پرتوی اوضاع سنندج را آرام توصیف کرد و افزود: «در سطح شهر سنندج زیر نظر جهادسازندگی، اکیپ‌های مختلفی برای توزیع مایحتاج عمومی تشکیل شده است که فعالیت دارند».

همچنین از سوی کمیته امداد امام و جهادسازندگی و سپاه پاسداران و جمعیت شیر و خورشید و نیز مردم استانهای کشور، مقادیر زیادی کمک‌های جنسی به سنندج فرستاده شده و اکیپ‌های پزشکی و درمانی در بیمارستانها مستقر شده‌اند. در عملیات پاکسازی نیز مقادیر زیادی داروهای کمیاب که از گروههای سیاسی غیر مسوول بجا مانده بود، به دست پاسداران افتاد.

حجت‌الاسلام پرتوی همچنین اعلام داشت: «پیشمرگان کرد مسلمان شاخهی «باینگان»، روستاهای «بیوندعلیا»، «مله‌گشتی»، «ویران»، «کلاش هوش»، «کلاش هیشوله»، «کلاش سوم»، «کلاش پامولان» و «متهک» را تا ۱۰ کیلومتری مرز «دورواد» پاکسازی کردند و عملیات، به مدت ۴ ساعت به طول انجامید و به عناصر ضد انقلاب، آسیب و تلفات زیادی وارد آمد.»

(اطلاعات ۱۳۵۹/۳/۳)

سنندج، بانه و مریوان آرام است.

«حجت‌الاسلام پرتوی مسوول روابط عمومی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی غرب کشور، بعد از ظهر پریروز در یک گفتگو با خبرگزاری پارس در کرمانشاه، وضع منطقه‌ی بانه را آرام توصیف کرد و گفت: «نیروهای ارتشی و پاسداران انقلاب اسلامی، در نقاط حساس شهر مستقر شده‌اند و نخستین کامیون‌های حامل خواربار وارد این شهر شدند.»

وی افزود: «گروه گروه از روستائیان مسلح برای تحویل سلاحهای خود به ارتش مراجعه می‌کنند.»

حجت‌الاسلام پرتوی افزود: «پیشب، اعضای حزب دمکرات در حال عقب نشینی، سه نفر از اهالی دهکده «پهلوان» واقع در پنج کیلومتری تکاب را به گروگان گرفتند و یکی از روستاهای تکاب را با خمپاره زیر آتش گرفتند.»

حجت‌الاسلام پرتوی در مورد تعداد تلفات بانه، به خبرنگار خبرگزاری پارس در کرمانشاه گفت: «در حال حاضر، ۳۱ جسد از شهدای ارتش و پاسداران انقلاب اسلامی در شهر بانه است که اکثر شهداء از پاسداران انقلاب اسلام ایران هستند و ترتیبی داده شده که بزودی برای دفن به زادگاهشان در شهرهای مختلف فرستاده شوند». حجت‌الاسلام پرتوی مسوول روابط عمومی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی غرب کشور، در مورد اوضاع سنندج گفت:

«وضع به طور کامل عادی است و از نظر مواد غذایی و دارو و درمان کمبودی احساس نمی‌شود و کار مرمت تاسیسات صدا و سیما جمهوری اسلامی، مرکز سنندج پایان یافته و تصویر سیما جمهوری در منطقه رله می‌شود.»

در مورد شهر مریوان، حجت‌الاسلام پرتوی، به خبرنگار خبرگزاری پارس گفت: «این منطقه از موقعیت خاصی برخوردار است و عملاً مقاومتی در برابر ارتش و پاسداران مشاهده نشده است.»

خبرنگار خبرگزاری پارس در مورد راه کامیاران - سنندج پس از عبور ستون ارتش پرسید، حجت‌الاسلام پرتوی گفت: «چون ارتش پس از گذشتن از منطقه، نیرو در محل مستقر نکرده است، لذا این مسیر از امنیت کامل برخوردار نیست و عملیات پاکسازی آن مجدداً به زودی آغاز می‌شود.»

(اطلاعات ۱۳۵۹/۳/۴)

کشته شدن سران گروه‌های مهاجم

حجت‌الاسلام پرتوی مسئول روابط عمومی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی غرب کشور روز در گفتوگویی اعلام کرد: عملیات پاکسازی در منطقه کردستان و اورامانات ادامه دارد و آنچه که تاکنون انجام گرفته موفقیت‌آمیز بوده است و در جریان این پاکسازی در منطقه اورامانات ۲۱ نفر از رهبران و عناصر مؤثر گروه‌های مسلح غیر مسئول سیاسی و مزدوران بعث عراق بدست پاسداران انقلاب اسلامی و پیشمرگان مسلمان کرد کشته شده‌اند که در بین این عده، فرماندهان گروه‌های جلال طالبانی و عملیاتی مهاجمین مسلح به چشم می‌خورد.

وی در مورد سقز و بانه گفت: نیروهایی از پاسداران انقلاب و ارتش برای تقویت پادگانهای این دو شهر اعزام شده‌اند و امروز گزارشی از درگیری نیروهای اعزامی مخابره نشده است. همچنین از سوی کمیته امداد امام خمینی، ستاد جهاد سازندگی، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و جمعیت شیر و خورشید سرخ و مردم استانهای مختلف کشور، مقادیر زیادی کمک‌های جنسی به سنندج فرستاده شده و اکیپهای پزشکی و درمانی در بیمارستانها کار درمان و تأمین بهداشت عمومی را دنبال میکنند. وی افزود: در عملیات پاکسازی مقادیر زیادی داروهای کمیاب از گروه‌های سیاسی غیر مسئول بجای مانده که بدست پاسداران انقلاب اسلامی افتاده است.

در مورد بازسازی ویرانیه‌ها حجت‌الاسلام پرتوی گفت: اگر تعمیرات تلویزیون همچنان ادامه دارد و صدای جمهوری اسلامی مرکز سنندج کارهای خود را ادامه میدهد.

وی افزود: عملیات بازسازی سطح شهر سنندج توسط عوامل جهادسازندگی جریان دارد و تاکنون پیشرفتهای زیادی داشته‌اند. دادگاه انقلاب اسلامی سنندج تشکیل شده و حجت‌الاسلام رازیزاده حاکم شروع مشغول رسیدگی پرونده‌ها میباشد.

حجت‌الاسلام پرتوی به قول از روابط عمومی سازمان پیشمرگان مسلمان کرد شاخه جوانرود به خبرگزاری پارس گفت: پیشمرگان مسلمان کرد شاخه باینگان، روستاهای پیوند علیا، ملهگشتی، ویران، کلاش

هوش، کلاش هیشوله، کلاش لوله، کلاش هامولان و مهتک تا کیلومتری مرز دوروک را پاکسازی کردند و عملیات پاکسازی چهار ساعت بطول انجامید. در این عملیات به عناصر ضد انقلاب آسیب و تلفات زیادی وارد آمد.

(کیهان ۱۳۵۹/۳/۵)

امام جمعه ارومیه در مورد مبارزه با مواد مخدر، از اعمال انقلابی خلخال پشتیبانی کرد.

هشدار امام جمعه ارومیه به ضد انقلابیون

امام جمعه ارومیه به بازاریان تذکر داد که از احتکار و گرانفروشی خودداری کنند.

ارومیه: حجت‌الاسلام حسنی امام جمعه ارومیه در خطبه‌های نماز جمعه که با شرکت گروه کثیری از مردم مسلمان و مبارز ارومیه در مسجد جامع این شهر برگزار شد، به قاچاقچیان مواد مخدر و گروه‌های مسلح در کردستان هشدار داد.

امام جمعه ارومیه در نخستین خطبه نماز با اشاره به تشکیل سمینار سرپرستان کمیته‌های امام در تهران اظهار داشت:

«در این سمینار، من پیشنهاد کردم که چون کمیته‌ها از بطن و متن امت برخاسته و در اختیار روحانیون متعهد قرار دارند، بایستی به فعالیت خود همچنان ادامه دهند و انحلال آنها در شرایط و موقعیت فعلی، صلاح نیست.»

حجت‌الاسلام حسنی، سپس ضمن تشریح بلای خانمانسوز اعتیاد و ضرر و زیان قاچاق مواد مخدر گفت: «ما از اعمال انقلابی آقای خلخال پشتیبانی می‌کنیم و مردم نیز باید به سهم خود با قاچاقچیان مبارزه کنند.»

وی افزود: «افزایش مواد مخدر و گسترش کار قاچاق، توطئه‌ی امپریالیسم آمریکا است. که بوسیله عمال خود مانند صدام حسین و انورسادات در منطقه به مورد اجرا گذاشته است.»

امام جمعه ارومیه سپس با اشاره به نشر اعلامیه‌های گوناگون گفت: «مبارزه با انتشار دهندگان اعلامیه‌های مضره هم اکنون از هر عمل دیگر واجب‌تر است و توصیه می‌کنم که خود مردم با نشر دهندگان اعلامیه‌های مضره که شایعات کودتا را نیز آنها پراکنده‌اند به شدت مبارزه کنند و این دستوری است که امروز من در اجرای آن مانعی نمی‌بینم.»

حجت‌الاسلام حسنی همچنین با اشاره به فعالیت ضد انقلابیون در کردستان به «سنارمادی» هشدار داد که اسلحه را بر زمین بگذارد و افزود: «زندانیانی که اخیراً از زندانهای عزالدین حسینی و بلوریان و سایر رهبران احزاب کردستان آزاد شده‌اند، از اعمال و رفتار غیر انسانی آنان یاد کرده‌اند». امام جمعه ارومیه در خطبه دوم نماز، ضمن تأکید بر اتحاد و همبستگی مردم، به بازاریان توصیه کرد که از احتکار و گرانفروشی خودداری کنند.

(اطلاعات ۱۳۵۹/۳/۶)

محاصره ۴۸ ساعته «باینگان» شکسته شد.

«کرمانشاه - خبرگزاری پارس: حجت‌الاسلام پرتوی مسوول روابط عمومی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی غرب کشور که پس از بررسی اوضاع «باینگان» به کرمانشاه بازگشته است بعد از ظهر دیروز به خبرنگار خبرگزاری پارس گفت: «طبق اعتراف صریح یک مهاجم دستگیر شده در منطقه، در محاصره بخش باینگان که از روز دهم خرداد ماه تا عصر دیروز ادامه داشت، ششصد نفر مهاجم شرکت داشتند.»

مهاجمین از ساعت ۱۶ روز دهم خرداد ماه جاری تا عصر دیروز بر رویهم پانصد گلوله آر. پی. جی هفت و متجاوز از پانصد خمپاره به بخش باینگان و سنگرهای پاسداران، پیشمرگان مسلمان کرد و

روستاها پرتاب کردند که بر اثر آن بیست خانه، حمام شهرداری، ساختمان بخشداری، درمانگاه باینگان و ساختمان چند مدرسه شهر ویران شد. بناگزارش خبرنگار خبرگزاری پارس، در این درگیری چهل و هشت ساعته، دوازده نفر از مهاجمین کشته و چهارده نفر مجروح و سه نفر دستگیر شدند. بر پایه همین گزارش در این درگیری‌ها چهار پاسدار و دو سرباز و دو پیشمرگ مسلمان کرد باینگانی شهید شدند و سیزده نفر از پاسداران، اهالی و پیشمرگان مجروح شدند.

از دستگیر شدگان مدارکی به دست آمده که نشان می‌دهد مهاجمین از حمایت و حزب دمکرات ایران برخوردار بوده‌اند و مقادیری مهمات نیز از مهاجمین به غنیمت گرفته شده که در میان آنها خمپاره‌های یکصد و هشتاد میلیمتری، یکصد و بیست میلیمتری، آر پی جی هفت، نارنجک، فشنگ کالیبر ۷۵ با آرم اسرائیل و انواع فشنگ‌ها و مهمات ساخت روس و عراق و اسرائیل به چشم می‌خورد.

یک تانک ارتش جمهوری اسلامی ایران، بنا به اظهار حجت‌الاسلام پرتوی منهدم و به تانک دیگری آسیب وارد آمده و دو دستگاه آمبولانس از بین رفته و یک دستگاه اتومبیل پیکان نیز آسیب دیده است. «حمله مهاجمان به پاسگاه «سرمیل» در کرد

کرمانشاه - بیش از ۴۰ نفر از مهاجمان مسلح، پس از سنگربندی در ارتفاعات مقابل پاسگاه ژاندارمری «سرمیل» کردند با سلاح‌های سنگین بسوی این پاسگاه آتش گشودند.

مأموران ژاندارمری و جوانمردان مستقر در پاسگاه به تیراندازی مهاجمان پاسخ دادند و آنها را عقب راندند.

فرماندار اسلام آباد این خبر را تأیید کرد و اضافه نمود که مهاجمان با دادن تلفات مجبور به عقب نشینی شدند.»

(اطلاعات ۱۳۵۹/۳/۱۳)

پاسخ حجت‌الاسلام خامنه‌ای به اتحادیه روحانیون کردستان

بسمه تعالی

«یا ایهاالذین آمنوا لا تتخذوا الکافرین اولیاء من دون المومنین یتبعون عندهم العزہ فان لعزہ لله جمیعاً. نامه‌ای به نام اتحادیه روحانیون کردستان خطاب به من در روزنامه دریافت شد. متعجب و متشکر گشتم. تعجب از این که آن نامه با آن مضامین، از اتحادیه روحانیون کردستان باشد و تشکر از این که اگر چنین باشد، باید امیدوار بود که آقایانی که از اسم کفر چنین نفرتی داشته باشند، قطعاً با کفار و مشرکین و محاربین بالله و رسولش نه تنها نخواهند ساخت که خواهند جنگید. بهر صورت، چه این نامه از شما عزیزان باشد و یا نباشد، موقع را مغتنم شمرده، خطابم را به شما برادران روحانی متعهدم نسبت به اسلام و متنفرم از کفر و نفاق و شرک گردانده و با شما به سخن می‌نشینم. شما بخوبی می‌دانید که کردستان، تافته‌ای جدا بافته از دیگر مناطق ایران نبوده و نیست و چگونه دو هزار و پانصد سال جولانگاه ستم ضحاکان ماردوش بوده، بخصوص در این شصت سال حکومت سرسپردگان امریکا چه‌ها که بر آن نگذشت تا این که بالاخره فرشته رحمت و آزادی خدا بخاطر اقبال خلقش به اسلام و تمسک به حبل او بر ایران نازل شد تا بنگرد چه می‌کنیم و گفت آنچه باید بکنیم. پس از مکنت یافتن در زمین نماز را بپادارید، زکوه بپردازید، نیکان و نیکی را پی گرفته و تحقق بخشید و زشت و ناپاکی را دفع نمایید. همه با هم بپاخیزید و لاشه متعفن اژدهایی که سرش در آشیان مانده و تن نیمه جانش هنوز می‌جنبد و می‌جنباند بکشید و برای همیشه از خود دور کنید و به «صراط‌الله»، مستقیم شوید.

کردستان عزیز اینک می‌بایست بانک تکبیر لاله الاله و محمد رسول الله آن، نسیم استقلال، آزادی و جمهوری اسلام را بر دلها و مغزهای جوانش بوزاند و آنها را احیاء کنند و فرهنگ سرتا پا ستم شاهنشاهی را بزدايد، تاروپود مزدوران وابسته آنرا درهم گسلد و راه به استخلاص مستضعفین بگشاید و با شجاعت و شهامت به یاری دیگر برادران محرومش در سراسر جهان از فلسطین و لبنان گرفته تا افغانستان و فیلی پین بشتابد و شوکت اسلام را باز گرداند و کفار و ملوک و گردنفرزان تاریخ را به خاک مذلت

کشاند و نه تنها ایرانی آباد و پربرکت در سایه الطاف خدا بسازد که به جهان سایه عدل اسلام را بگستراند، اما باید دید واقعاً چنین شد؟ باید با کمال تأسف به این واقعیت اذعان نمود که تا علماء متعهد منطقه خواستند بجنبند، ضد انقلاب با استفاده از استضعاف فرهنگی مضاعف منطقه، سر رشته عزایم را بدست گرفت و لانه‌ها و آشیانه‌های کفر و نفاق را در کنار مساجد و معابد الله بنا نهاد. بر این واقعیت هرگز نتوان چشم بست و گفت که انشاءالله قضیه به قرار دیگر است.

کفر آمریکایی و کفر مارکسیستی خیلی سریع در کردستان دست بدست هم علیه اسلام دادند.

شما حمله به پادگان مهاباد و سپس جنگ سنندج و کشتار پاسداران بومی مریوان و کشتار پاره و جنگ افروزیهای دیگر را کار چه کسی می‌دانید؟

آیا کار مسلمانانی است که باید اطاعت اولوالامر نمایند؟ آیا مسلمان پس از هزاران آرزوی حکومت اسلام، اکنون دولت اسلام را با وجود هزاران توطئه از جانب قدرت‌های کافر به اسلام و انسانیت، مسلحانه تلاقی می‌نماید، آیا مسلمانانی که می‌داند اگر یکنفر را بدون گناه بکشد، گویا بشریت را کشته است با چه وجدانی جوانانی را که فقط جرمشان این است که گفتند پروردگاران الله است و به یاری برادران محروم و در فقر خود شتافتند و به جهاد سازندگی پرداختند، با سنگ و تیغ، سر می‌برد؟ آیا این مسلمان است که چنین بی‌انصافانه، کمتر از بیست روز پس از پیروزی انقلاب قداره می‌بندد و حقوق دو هزار و پانصد ساله‌ی تزییع شده‌ی خود توسط کفر را از دولت اسلام، آنهم در شرایطی که در کشاکش با پس ماندگان رژیم گذشته و فتنه‌های آمریکا و غیره است، مطالبه می‌کند یا همان کفر شاهنشاهی-آمریکائی؟ آیا سرسپردگان ساواک و مزدوران اشرف و پالیزبان و رژیم مزدور عراق از یک طرف و مارکسیست‌های ساخت آمریکا و شوروی و چین از طرف دیگر مسلمان و حق طلبند؟ آیا اینها می‌خواهند اسلام پیاده شود و قرآن رواج یابد و جمهوری اسلامی تحقق پذیرد؟ اگر چنین است چرا همچون «حمر مستنفره» از نام اسلام رمیدند و به جمهوری اسلامی رأی ندادند؟ چه شد که اسلام در کردستان غریب شد و مسلمانان یا رانده شدند و یاکشته و یا مجبور که دم نزنند. مساجد ویران و پرچم کفر و شرک و

عکس‌های خداهای مارکسیسم در کنار عکس‌های شاه مطرود با سلاحهای روسی و آمریکائی و مشروبات اسرائیلی یافت شد؟ آیا مارکسیست‌های امریکائی و احیاناً روسی با آن فساد و فحشا و قتل و غارت، برای چه هدفی جز نفی اسلام، سلاح بدست گرفتند؟ آیا شما آنان را که ارتزاقشان از خون و مغز جوانان مسلمان است (آمریکای جنایت پیشه، شاه خون آشام، صدام تکریتی مسلمان کش) مسلمان می‌دانید؟ آیا شما شیخ عزالدین سبکسر و خود فروخته و همکار ساواک را مسلمان می‌دانید که کاری جز لاسیدن باعناصر ضد خدا و دین و قرآن و اسلام، بنام فدائی خلق ندارد و نمی‌بیند چگونه علیه اسلام و مستضعفین و اولوالامر و بنفع مستکبرین و آمریکا قیام مسلحانه نموده است و از جانب عراق عالم کش، مستقیماً تقویت می‌شود؟ از او و امثال او نمی‌پرسید زمان شاه کجا بودید که کمی برای حقوق از دست رفته، سینه چاک فرمائید؟ آن هنگام که روزانه شش میلیون بشکه نفت توسط اسرائیل و آمریکا و آفریقای جنوبی تاراج می‌شد تا بمب بر سر برادران مسلمان ما در فلسطین و آفریقا و سایر ممالک عالم بریزند، آن هنگام که آمریکا و دست نشانده اش، ارزش حیوان هم برای ملت قائل نبود و الان که ملت رشید با لطف حق و سلاح ایمان و بیرق اسلام، آمریکای ابر قدرت را سنگر به سنگر عقب رانده و آنرا زبون و خوار ساخته است، شیخ فاسد، انقلابی شد؟؟

آری برادران، سخن بسیار است ... آنچه را که می‌شد حدس زد، عملکرد کفار بود که کردند. ولی آنچه را که انتظارش را داشتیم این بود که شما علمای دین و برپا دارندگان سنت رسول الله و برادران غیور مسلمان کرد، همچون ماذنه، قامت افراشته دارید و بانک تکبیر سر دهید و تارهای تنیده این عنکبوتیان را با دم الهی خود ویران سازید و اشرار و کفار را ریشه برکنید و عدل و داد و علم را توسعه دهید و مساجد و معابد و مدارس و کتابخانه‌ها و دانشگاهها را رونق بخشید و دولت اسلام را از درگیر شدن در کارهای فرعی دور بدارید تا با طرحهای انقلابی و ضربتی، بتواند ایران را از چنگال ابر قدرتها رهانیده و آنها را به زباله‌دان تاریخ بفرستد و اسلام و آرمان‌های اسلامی را تحقق بخشد. بامید پیروزی و اعتلای اسلام و مسلمین. (اطلاعات ۱۳۵۹/۳/۱۶)

آیت‌الله منتظری در نماز جمعه قم: گروههای ضد خلق در کردستان، عوامل عراق، زاهدی و شاه هستند که خود را به دروغ حامی خلق معرفی میکنند .

قم - خبرنگار کیهان: نماز جمعه به امامت حضرت آیت‌الله منتظری در مسجد اعظم قم برگزار شد. با وجود گرما شدید هوا علاوه بر مسجد اعظم همچنین حرم مطهر فاطمه معصومه سلام علیها مملو از جمعیت شد و جمعیت زیادی در میدان آستانه نماز را برگزار کردند. در این مراسم از شهدای انقلاب اسلامی بخصوص حضرت آیت‌الله مطهری ودکتر علی شریعتی تجلیل شد و نمازگزاران با شعار: "امام حمایت میکنیم - بنیصدر حمایت میکنیم" بار دیگر پیوند خود را با امام امت و رییس جمهور اعلام کردند. در مراسم نماز جمعه به خاطر رفاه حال نمازگزاران از مقامات آستانه مقدسه درخواست شد که دیوار بین حرم و مسجد اعظم برداشته شود.

آیت‌الله منتظری در خطبه‌های نماز دیروز با اشاره به توطئه‌ی گروههای مسلح در کردستان گفت: گروههای ضد خلق در کردستان، آنها عوامل عراق، اردشیر زاهدی و شاه مخلوع هستند که به دروغ خود را کمونیست و حامی خلق معرفی میکنند. همانکون برادران و خواهران مسلمان کرد دست استبداد به سوی ارتش و سپاه پاسداران و همه اقشار ملت دراز نموده و آنها را از دست عوامل ضد خدا نجات دهند. آیت‌الله منتظری در خطبه دوم ضمن اشاره به نظم در حوزه‌ی علمیه و تشکر از سمیناری که هفته پیش در این جهت تشکیل شد خواستار تشکیلات مستقلی زیر نظر مراجع و علمای اعظم شدند. آیت‌الله منتظری در پایان چریکها را مخاطب قرار دادند و از آنها خواستند فریبهای شوروی را در مورد ادعای ضد امپریالیستی نخورند و از آنها حمایت نکند چرا که اگر شوروی هدفی در جهت منافع ملتهای ستمدیده و علت غارتگران بینالمللی داشت به دو کار اساسی در این زمینه اقدام مینمود. یکی عدم شناسایی اسرائیل غاصب متجاوز که مصداق روشنی از کشورهای قانونشکن و ضد مردمی است و دوم شناسایی عوامل جاسوس سازمان سیا در ایران و معرفی آنها به مقامات مسئول و ذیصلاح به کمک تجربیات ضد جاسوسی و دستگاههای کا - گ - ب. (کیهان ۱۳۵۹/۳/۱۷)

موسوی اردبیلی: حتی یک قاضی حاضر نشد به کردستان برود.

خبرگزاری پارس - در اجتماعی که روز چهارشنبه گذشته در محل کاخ دادگستری از سوی اعضای انجمن اسلامی وزارت دادگستری برپا شد. آیت‌الله موسوی اردبیلی دادستان کل کشور و عضو شورای انقلاب سخنانی ایراد کرد. وی ضمن تجلیل از شهدایی که در روز ۱۵ خرداد جانشان را از دست داده‌اند گفت: مساله شهادت و جهاد در اسلام اهمیت خاصی دارد. در فرهنگ اسلامی شهادت تنها در میدان جنگ خاک و خون غلتیدن نیست و جهاد یک شکل ندارد. ک مسلمان انقلابی زندگی را به شکل جهاد و شهادت میبیند. هر کس هر مسئولیتی که دارد میتواند کارش را آنقدر بالا ببرد که آن کار جهاد باشد. آیت‌الله موسوی اردبیلی در قسمت دیگری از سخنان گفت: آیا با جابجا کردن مهرها یا با تشکیل دادن تشکیلات ایجاد یک سازمان یا از بین بردن یک ارگان حرکتی ایجاد میشود و آیا با این طریق میتوان سرچشمی این مشکل را کشف و حل کرد. چندی پیش آمدند و گفتند: مساله سندج از نظر نظامی حل شده است و مساله عمرانی و رفاهی و اداری باید تجدید سازمان شود. باید هر وزیری اداره خود را در آنجا منحل شده اعلام کرده و آن را از نو سازمان دهند. از من خواستند که دادگستری سندج را به طور فعال متناسب با وضع این شهر جنگزده مجدداً مشغول به کار سازند. تصمیم گرفته شد ۱۰، ۲۰ نفر قاضی که قضاوت را از نظر جهاد و شهادت ببینند انتخاب شوند. به من گفتند حتی یک نفر هم حاضر نشده است برود سندج، آیت‌الله موسوی اردبیلی افزود: تا قاضی قضاوت خود را جهاد و شهادت نداند قضاوت او هیچگونه اثری ندارد و متناسب با یک جامعه انقلابی و اسلامی نخواهد بود. تا زمانی که در انسان تغییر درونی ایجاد نشود و تغییر بنیادی ایجاد نشود و با فرهنگ اصیل انقلاب آشنا نباشد فکر او آویزهای از انقلاب نباشد به آن مقام عالی جهاد و شهادت نخواهد رسید.

انسان باید جامعه‌های را که در آن زندگی میکند درک کند. بافت جامعه‌ی خودش را بداند و افکار و اعمالش را متناسب با آن جامعه تنظیم کند. وی در مورد وظایف وزارت دادگستری گفت: ما باید کاری کنیم که دادگستری عطف به مسجد بشود. در صدر اسلام مسجد هم مسجد بود و هر محکمه قضا که

اکنون از نظر سازماندهی از هم جدا شدند ما باید تلاش کنیم که این ممنوعیت از دست رفته دستگاه قاضی را دوباره برگرداند.

اسم این سازمان عدلیه دادگستری و حامی قانون است. دادگستری را باید به مقام برسانیم که قضات آن قضاوت را به عنوان یک وظیفه حتی به عنوان یک عبادت اسلامی ببینند و قضاوت خود را به عنوان یک واجب عینی انجام دهند. ما تلاشهای خود را انجام داده‌ام و از برداران عزیزی که در این دستگاه هستند خواهش میکنیم ما را در این امر یاری دهند. اگر واقعاً عناصر نابابی در این دستگاه وجود دارد قبل از آنکه مردم آن‌ها را بیرون کنند خودمان این عناصر ناپاک را از خود دور سازیم. این کار را باید در سطح ایران انجام دهیم تا در پیش آن شهدایی که به امید نجات امت با دست خالی با سینه‌ی عریان تظاهرات کردند و مقابل سلاح آتشی رفتند و رو سفید گردیدند. او به یک طریق جهاد کرد و ما هم باید در این ساختمان در محل کار خود و در اجتماع جهاد کنیم. راهمان یکی است و اما اگر قرار باشد او شهید شود و ما از کنار این همه مسایل با بیتفاوتی بگذریم و به او پوزخند بزنیم ما حق زندگی در چنین جامعه‌ای را نداریم. در مورد بازنشسته کردن کارمندان وزارت دادگستری آیت‌الله موسوی اردبیلی گفت: اگر کسی مفید است باید به کارش ادامه دهد ما عنصر مفید را حتی اگر ۳۰ سال سابقه هم داشته باشد بازنشسته نمیکنیم و اگر کارمندی به درد نمیخورد چرا به او یک چیز اضافی بدهیم و بعداً بازنشسته کنیم.

کارمندان قضایی و اداری دادگستری باید خودشان را با خواست جامعه اسلامی ما تطبیق دهند. موسوی اردبیلی در پایان سخنان خود اظهار داشت: ما مستقیم، انقلاب ما نمو و رشد میکنند و مستضعفان جهان را در حمایت خود میگیرد. این راه دور نیست.

وی اظهار امیدواری کرد که دادگستری ما تبدیل به یک دادگستری انقلاب اسلامی شود که همه در پناه آن احساس عدل و داد و آرامش اسلامی و انسانی داشته باشند.

(کیهان ۱۳۵۹/۳/۱۸)

یکی از مسوولین سابق سپاه پاسداران سنندج در تهران ترور شد.

کرمانشاه - خبرنگار کیهان: جسد سه تن از پاسدارانی که حدود ۲ روز پیش توسط سازمان کومله به گروگان گرفته شده بودند در حوالی شهر سنندج پیدا شد. پرتوی مسوول روابط عمومی سپاه پاسداران کرمانشاه ضمن اعلام این مطلب به خبرنگار کیهان گفت: حدود سه روز پیش ایادی کومله ۹ نفر از پاسداران کمیته امداد امام همدان را در حوالی شهر سنندج به گروگان گرفتند. وی سپس افزود: بعد از حدود سه روز پیش که به وسیله گلوله شهید شده بود در حوالی شهر سنندج پیدا شد نام این شخص هادی حضریان بود که توسط کومله تیرباران شد. وی به دنبال این مطلب گفت: امروز نیز جسد دو تن دیگر از پاسداران در حوالی شهر پیدا شد که گمان می‌رود دو نفر دیگر از کسانی باشند که دو روز پیش به گروگان گرفته باشند. جسد نامبردگان به سنندج انتقال داده شد تا پس از شناسایی به کرمانشاه انتقال داده شود. پرتوی همچنین اضافه کرد: یکی از مسئولین سپاه پاسداران در سنندج نیز که مدتی بود به تهران مراجعت کرده بود توسط افراد ناشناسی به بیرون منزل هدایت و سپس او را ترور کردند. مسوول روابط عمومی در ادامه گفتگوی خود در مورد پاکسازی راهها و روستاهای کامیاران گفت: حدود ۹۰ کیلومتر از جاده کامیاران به سنندج پاکسازی شده و ما توانستیم افراد مسلح را از این مسیر دور کنیم ولی هنوز در تعدادی از روستاهای این نواحی ضد انقلابیون پایگاه دارند و از این محل پاسداران به گروگان گرفته میشوند. وی در پایان در مورد شکاف و انشعاب در حزب دمکرات گفت: هنگامی که این حزب در برابر توده‌های مردم قرار گرفت و فهمید که باید با توده‌ها بجنگد از این رو تضادی که در بین آنها وجود داشت تشدید شد و باعث گردید که بین آنها جدایی و تفرقه بیفتد.

(کیهان ۱۳۵۹/۳/۲۸)

پایگاه نظامی بختیار علیه ایران، در عراق ایجاد شد.

کرمانشاه درگیری مهاجمان با پاسداران در منطقه جوانرود و در محلی بنام «غلغله» که از پریشب آغاز شده بود، دیروز هم ادامه یافت.

«حجت‌الاسلام پرتوی» مسوول روابط عمومی سپاه پاسداران در غرب کشور، ساعت ۶ و ۴۵ دقیقه عصر دیروز با اعلام این خبر به خبرنگار اطلاعات گفت: «درگیری بین سپاه پاسداران و مهاجمان تا این لحظه که با بی‌سیم به ما خبر داده‌اند، ادامه دارد.»

تا کنون یکی از پاسداران شهید و دو نفر دیگر مجروح شده‌اند و از تلفات مهاجمان، گزارشی نرسیده است.

سندج آرام است

وی پیرامون اوضاع منطقه کردستان گفت: «در حال حاضر، شهر سندج از نظر امنیتی کاملاً در آرامش بسر می‌برد و سپاه پاسداران و ارتش، بر اوضاع شهر مسلط هستند، ولی از نظر رفاهی، کمبودهایی وجود دارد که بزودی برطرف خواهد شد.»

حجت‌الاسلام پرتوی افزود: «بجز شهرهای مهاباد، سردشت و نوسود، بقیه شهرهای کردستان در تصرف نیروهای جمهوری اسلامی است.»

«هم اکنون روستاهای اطراف این شهرها نیز در حال پاکسازی است و به ترتیب، بطرف این شهرها پیشروی خواهیم نمود، چرا که قصد داریم مرزهای غربی کشور از ارومیه تا مهران و دهلران را ببندیم و نگذاریم حکومت بعث عراق، وسایل جنگی را برای ضد انقلابیون به داخل خاک ایران بفرستد. چون روز گذشته پنج عدد مین ضد تانک توسط پاسداران در منطقه خنثی شد. که این مینها توسط مزدوران بعث برای ایادی‌شان در داخل ایران فرستاده می‌شود تا ایجاد ناامنی کنند.»

پایگاه عامل بختیار

حجت‌الاسلام پرتوی همچنین گفت: «طبق گزارشهایی که برای ما رسیده، عامل بختیار در نوار مرزی ایران و عراق، پایگاههایی ایجاد کرده و در این پایگاهها، افرادی برای خرابکاری در ایران تعلیمات می‌بینند. وقتی که مرزها را بستیم، می‌توانیم ضد انقلابیون را از بین ببریم.»

گروگانگیری

وی در پایان، در مورد گروگان‌گیری بین راههای کرمانشاهان - قصرشیرین گفت: «در اطراف راه کرمانشاه به قصرشیرین، افرادی روستایی هستند که با ضد انقلابیون همکاری دارند. ما ضمن تقویت سپاه پاسداران قصرشیرین، سرپل ذهاب، کرد و اسلام آباد، با همکاری ژاندارمری، این روستاها را پاکسازی و راه را باز خواهیم کرد و امنیت را برقرار خواهیم کرد». لازم به یادآوری است که روزنامه‌ی اطلاعات روز یکشنبه گذشته، خبر اجازه ایجاد پایگاه نظامی برای بختیار از سوی دولت عراق را، به طور اختصاصی درج کرده بود.

(اطلاعات ۱۳۵۹/۴/۲)

حمله مهاجمین به ارتفاعات قلعه ماکوان

کرمانشاه - خبرنگار کیهان: شب گذشته مهاجمین مسلح مجدداً ارتفاعات قلعه «ماکوان» را مورد حمله قرار دادند. پرتویی مسوول روابط عمومی سپاه پاسداران کرمانشاه ضمن اعلام این خبر گفت: شب گذشته حدود ساعت ۸ مهاجمینی که از این منطقه رانده شده‌اند دست به تیراندازیهای پراکنده‌ای در منطقه زدند ولی حملات آنها با دفاع متقابل سپاه پاسداران خنثی و مهاجمین فراری شدند. وی همچنین در مورد خبر درگیری ضد انقلابیون در جوانرود توضیح داد: که هیچ هلیکوپتری در این درگیریها شرکت نداشته‌اند و عملیاتی توسط هلیکوپتر صورت نگرفت.

مسوول روابط عمومی در مورد اوضاع مرزی قصر شیرین گفت: دو روز پیش یک کامیون خاور با مین برخورد کرد که راننده آن در دم جان سپرد. وی به نقل از پاسداران کرد گزارش داد: افراد این سپاه هنگام گشت خود در روستاهای اطراف کردند غرب دو هزار و شصد لیتر مشروب الکلی را کشف و معدوم کردند و صاحبین آنها که ۶ نفر بودند بازداشت شدند.

(کیهان ۴/۴/۱۳۵۹)

نماینده امام در غرب کشور خطاب به دانشآموزان سنندج: شما جوانان سنندج، امید انقلاب هستید.

سنندج- «حجت‌الاسلام موسوی» نماینده امام خمینی در غرب کشور با اعضای کاروان هجرت سقز که عازم شهرهای مختلف کشور هستند، دیدار و گفتگو کرد. حجت‌الاسلام موسوی در دیدار با این کاروان که متشکل از دانشآموزان دختر و پسر بود ضمن اظهار خشنودی گفت: «اولین قشری که جواب به پیشنهاد ما برای تشکیل کاروان و دیدار از شهرهای ایران داد، شما جوانان بودید. همین شماها که روزی امید ضد انقلاب و امروز امید انقلاب هستید». وی با اشاره به عملکرد گروهایی که با داعیه حمایت از خلق، با تبلیغات مسموم و فریب دهنده، ملت کرد را آواره کرده‌اند، اظهار داشت: «وظیفه انقلاب در مرحله اول، نابود ساختن این ریشه‌های فساد است. متأسفانه گاهی دیده می‌شود همین خائنان، آزادانه مشغول ادامه زندگی ننگین خود هستند و این وظیفه شماست که دادگاه‌های انقلاب را در جریان شیطنت‌های آنان قرار دهید». حجت‌الاسلام موسوی اضافه کرد: «شما اولین کاروان مهاجر به شهرستانها هستید و در حقیقت، سمبل و زبان گویای مسلمانان این منطقه اید. امیدوارم که با مهاجرت به شهرها، احساس عمیق و برادرانه مسلمانان منطقه خود را به دیگر مناطق و متقابلاً شور برادرانه دیگر نقاط ایران را به این استان منتقل سازید». حجت‌الاسلام موسوی نماینده امام، همچنین از محله «دره حاجی نصرالله» یکی از محله‌های فقیر نشین سنندج دیدن کرد و با مردم این منطقه به گفتگو پرداخت. نماینده امام در غرب کشور به خبرنگار خبرگزاری پارس گفت: «مردم این محله در وضع بسیار بدی به سر می‌برند.

خانه‌های مخروبه و کوچک نبودن سر پوش بر روی فاضلاب‌ها، آنها را از آزار می‌دهد. اهالی همچنین از نظر آب و نبودن بهداشت مناسب، در مضیقه‌اند. آنها مشکلات و احتیاجاتشان را مطرح کردند و خواستار رفع آنها شدند. مردم می‌گفتند: «ما مستضعفین این انقلاب هستیم نه پولدارها». نماینده امام در پایان گفت: «من حرف‌ها و خواسته‌هایشان را شنیدم و با مسوولین امور در میان گذاردم».

(اطلاعات ۱۳۵۹/۴/۶)

شرکت نماینده امام در مراسم مذهبی ساکنان حاجی آباد

سنندج - «حجت‌الاسلام سید موسی موسوی» نماینده امام در غرب کشور با اهالی «حاجی آباد» سنندج دیدار و در مراسم مذهبی آنان شرکت جست. در آغاز، «شیخ مسعود حسامی» امام جمعه سنندج، طی سخنانی، با اشاره به حاکمیت اسلام در ایران گفت: «من بارها به شیوخ دیگر منطقه گفته ام که دوری شما از این خلیفه خدایی، نه به صلاح دنیای شماست، اما آنها متأسفانه بر اثر شرایط خاصی که دیگران برایشان فراهم آورده بودند، اغوا شدند». شیخ مسعود حسامی در پایان، ضمن اشاره به از دست دادن یکی از فرزندان در راه انقلاب، گفت که در انتظار روزی است که خود و دیگر فرزندان را هم قربانی کند. او از مردم خواست تا با تمام وجود یاور انقلاب باشند. «حجت‌الاسلام موسوی» نیز طی سخنانی، تلاش گروهها برای تبدیل کردستان به پایگاهی برای توطئه را اشتباه آنان دانست و در پایان گفت: «دشمنان از تفرقه انداختن میان ما و شما می‌توانند پیروز شوند. همه ما محبت یک خدا در قلبمان می‌تپد و همه دشمن یک گروه آنهم کفر و شرک هستیم، پس چرا پیروز نشویم.»

تشکیل کاروان اخوت از کردستان

به دنبال پیشنهاد حجت‌الاسلام موسوی، نماینده امام در غرب کشور طرح تشکیل و حجت کاروان اخوت از کردستان به دنیای بزرگ، در جلسه‌ای با شرکت نمایندگان دانشگاهیان، مالکین، بازاریان، استانداری،

شهرداری، روحانیت، نماینده امام و مسوول دایره سیاسی-ایدئولوژیک، مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت.

آزادی ۶ متهم در سندج

سندج - به حکم دادگاه انقلاب اسلامی استان کردستان، پس از رسیدگی به پرونده‌های جبار ناظمی، مهین علی رشیدی، عبدالله ملکی، توفیق نادری و فرهاد این عده باقید تعهد آزاد شدند.

(اطلاعات ۱۳۵۹/۴/۶)

آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی در ملاقات با نخست وزیر: نسبت به ترک، کرد، بلوچ و عرب، عنایت داشته باشید.

قم- خبرنگار اطلاعات: ساعت ۹ صبح دیروز، مراسم رژه بسیج مستضعفین و افراد ژاندارمری و شهربانی و نیز راهپیمائی تمام مردم قم از کسبه، بازاری و کشاورز بمناسبت هفده شهریور از صحن مطهر حضرت معصومه (ع) شروع و پس از گذشتن از خیابان، آستانه و میدان سعیدی و خیابان و پل حجتیه و چهار راه شهداء وارد دبیرستان حکیم نظامی شدند. سپس ساعت ۱۰/۵ صبح دیروز، دکتر محمد علی رجائی نخست وزیر جمهوری اسلامی ایران، وارد قم شد و رهسپار دبیرستان حکیم نظامی گردید. در این دبیرستان ابتدا آیاتی چند از کلام الله مجید قرائت شد و پس از سخنرانی یکی از برادران، سرود خوانده شد و آنگاه نخست وزیر سخنانی به مدت یکساعت درباره وضع کابینه و برنامه‌های خود ایراد کرد. آنگاه نامه وزیر امور خارجه آمریکا را قرائت نمود که مردم با فریادهای رجائی، رجائی حمایت می‌کنیم، از دبیرستان حکیم نظامی خارج شدند و نخست وزیر در مقر سپاه پاسداران به صرف غذا و اقامه نماز پرداخت. پس از آن، ساعت ۲ بعداز ظهر بمنزل حضرت آیت‌الله العظمی حاج سید محمد رضا گلپایگانی رفت و با ایشان به مدت یکساعت درباره مسایل مملکتی به گفتگو پرداخت. در ساعت ۳ بعدازظهر به

ملاقات حضرت آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی رفت و سپس حضرت آیت‌الله، طی بیانات مبسوطی چنین فرمودند: «بسم الله الرحمن الرحيم. اولاً خوشوقتم از اینکه امروز شما را ملاقات می‌کنم و از اینکه این مسوولیت به عهده شخص شما واگذار شده است، خوشحالم. البته توجه دارید، مرزهای کشور ما را باید بیشتر اهمیت بدهید، مخصوصاً استان زرخیز خوزستان و کردستان را. و طبق اطلاع واصله مرزهای ما شلوغ است. باید اهتمام بیشتری به رفع این گرفتاری‌ها نمائید و امیدوارم شما با سایر مسوولین امور هم‌مقدم شده و با یگانگی و اتحاد، در رفع این نابسامانی‌ها بکوشید و الحمدالله به برکت ولی عصر(عج)، این مملکت، مملکت علی و اولاد علی است و بخصوص در استان خوزستان، در تقویت مذهب تشیع سعی بنمائید. امیدوارم قوانین اسلامی موبه‌مو در این مرز و بوم به اجراء درآید. بوسیله سرکار و سایر برادران محترم و امیدوارم از دستورات رهبر انقلاب حضرت آیت‌الله خمینی پیروی کرده و پیوسته با افراد مسلمان، و متعهد و با تجربه مشورت نموده تا بیاری خداوند، هرچه زودتر این کشتی به ساحل نجات برسد و این مملکت، بسیار بسیار شهید از خود داده است تا به اینجا رسیده، چه در رژیم گذشته طاغوتی و چه در حال، بایستی عنایت بیشتری به خرج دهید و این نهضت و انقلاب اسلامی ما را بیشتر روحانیون به پیش بردند، چون مردم بدنبال آنان بودند. مطلبی هم که بایستی بگویم، مساله آب قم است. وضع آب چندان رضایت بخش نیست و بایستی آب «دره دئی» را که مقداری از آن در کوه‌رنگ می‌ریزد، بوسیله تونل به رودخانه قم منتقل نمائید، تا وضع کشاورزی این منطقه هم رونق بگیرد. چون توجه جهانیان بخصوص به شهر مذهبی قم دوخته شده، زیرا این شهر، شهر قیام و مرکز حاکمیت شیعه است و امیدوارم تا میتوانید رفع نارضائی‌ها را بهر ترتیب که شده بدهید، تا همه با هم، این انقلاب اسلامی را به آخرین مرحله برسانیم و نسبت به ملیت‌های مختلف از قبیل ترک و کرد و بلوچ و عرب، عنایت داشته باشید و در جنگ‌های خودتان، در مقابل، چریک تربیت کنید». در خاتمه حضرت آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی، یک جلد کلام الله مجید به آقای نخست وزیر هدیه فرمودند. ضمناً جناب حجت‌الاسلام سید محمود آیت‌الله زاده مرعشی نجفی از آقای نخست وزیر در مورد تحصیلات علوم اسلامی سؤال کرد که ایشان گفتند: «من مقدمات صرف و نحو را

در تهران خوانده ام». نخست وزیر سپس به منزل آیت‌الله العظمی منتظری رفت و با ایشان، همدت یکساعت، بطور خصوصی درباره مسایل مملکتی و امور جاری صحبت کرد و سپس عازم مدرسه فیضیه شد.

(اطلاعات ۱۳۵۹/۴/۷)

در جلسه‌ای با حضور نماینده امام و استاندار کردستان، چگونگی ایجاد یک مرکز بزرگ اسلامی در سنندج، بررسی شد.

سنندج- به منظور بحث و تبادل نظر در مورد چگونگی ایجاد یک مرکز بزرگ اسلامی در سنندج، جلسه‌ای در سنندج تشکیل شد. به گزارش خبرنگار خبرگزاری پارس، در این جلسه نماینده امام در غرب کشور، استاندار و معاون سیاسی استانداری کردستان، جمعی از روحانیون این استان، نماینده دفتر و تبلیغات امام در سنندج، نمایندگان ارگان‌های انقلابی و چند تن از فرهنگیان و بازاریان حضور داشتند. این مرکز دارای سه بخش تبلیغات فرهنگی، دفتر مطالعه و برنامه ریزی و سازماندهی روحانیت خواهد بود. این گزارش حاکی است که در این جلسه نماینده امام در غرب کشور، استاندار کردستان و مسوول دایره سیاسی- ایدئولوژیک کردستان در مورد چگونگی تبلیغات و اشاعه صحیح فرهنگ اسلامی در این منطقه و نیز هماهنگ ساختن فعالیت‌های تبلیغاتی با استفاده از افراد متعهد و مسلمان بومی، مطالبی بیان داشتند.

(اطلاعات ۱۳۵۹/۴/۷)

پیام آیت‌الله العظمی منتظری به مردم پاوه

کرمانشاه - به گزارش خبرنگار خبرگزاری پارس، یک نفر از روابط عمومی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی منطقه غرب کشور اعلام کرد: در پاسخ به نامه اهالی اورامانات پاوه، پیامی از دفتر آیت‌الله منتظری فقیه عالیقدر خطاب به مردم اورامانات و نهادهای انقلاب اسلامی پاوه فرستاده شد.

متن پیام دفتر حضرت آیت‌الله منتظری به مردم اورامانات باین شرح است:

بسمه تعالی

مسوولین محترم سمینار مشترک روحانیون و فرهنگیان اورامانات، ایدهم الله تعالی، نامه شما که نشان دهنده وحدت کلمه و اتحاد قشر مؤثر جامعه بود. رسید و به نظر حضرت آیت‌الله منتظری رسانده شد. دشمنان اسلام از دیرباز تلاش در جدا کردن و به جان هم انداختن این دو قشر داشته‌اند و تا کنون، معالاف، در جوامع اسلامی موفقیت‌هایی کسب کرده‌اند. شرایطی که برانقلاب اسلامی پیروزمند ما می‌گذرد، ایجاب می‌کند جمیع طبقات با مسایل و رویدادهای سیاسی و اجتماعی منطقه آگاهانه برخورد نمایند و از سقوط در دام گروههای وابسته به سیاستهای خارجی که هدفی جز تجزیه کشور و هدم احکام مقدس اسلام ندارند، برحذر باشند.

در این که طی سالهای متمادی در رژیم منحوس گذشته به، حقوق برادران و خواهران عزیز کرد ظلم فراوانی شده شکی نیست. این رژیم با ایجاد جو خفقان و ارباب توانست حقوق مشروع آنان را پایمال نماید ولی با پیروزی انقلاب ملت مسلمان ایران و استقرار جمهوری اسلامی، باید تمام گذشته‌ها جبران گردد. تصمیم دولت اسلامی هم بر این است. لیکن گروههای منحرف و وابسته، تاکنون اجازه ایجاد شرایط تغییر اوضاع اسفبار گذشته را نداده و هرچند وقت یک بار، منطقه را به میدان جنگ و سنگر بندی‌ها تبدیل کرده آنها به آتش می‌کشند. امید است در شرایط فعلی که با همت مردم آن سرزمین و فداکاری برادران عزیز پاسدار، دست گروههای غافل بیگانه، از منطقه کوتاه شده، دولت و ارگانهای انقلابی با هماهنگی کامل بتواند رسالت اسلامی خود را به نحو احسن انجام دهند. از شرکت کنندگان

محترم در این سمینار انتظار می‌رود با طرح‌های اسلامی و انقلابی مفید برای اوضاع فرهنگی و اجتماعی منطقه، دین خود را به انقلاب اسلامی ادا کرده و از نفوذ عناصر غیر مومن به انقلاب مکتبی و ملت ما در محافل و ارگانهای دولتی و انقلابی به شدت جلوگیری گردد و خیلی بجاست به دنبال فرمان اخیر امام، مدظله در هر وزارتخانه و استانداری، یک فرد مسلمان انقلابی و متعهد به عنوان نماینده ویژه معظم له بر جریان امور نظارت داشته باشد.

سعی کنید جوانان عزیز کرد را که در تیررس دشمنان اسلام و کشور قرار گرفته‌اند، نجات دهید و به آنان اطمینان دهید که در پناه دستورات آزادی بخش اسلام، مصون خواهند بود.

(اطلاعات ۱۳۵۹/۴/۱۱)

مسایل مردم از زبان وکلای مجلس

حجت‌الاسلام حسنی: تأمین امنیت بزرگترین خواست مردم ارومیه است.

در ادامه گفتگو با نمایندگان منتخب مجلس شورای اسلامی درباره مشکلات و مسالهی منطقه‌ای انتخابی آنان، امروز نظرگاههای حجت‌الاسلام غلامرضا حسنی نماینده ارومیه در مجلس را میخوانیم. سرویس سیاسی کیهان: امید دارد با این طرح نظرگاههای مسوولان و مقامات با شناخت از مشکلات مردم در رفع سریع آن که خواست امام امت است بکوشند. مسایل ارومیه از دیدگاه حجت‌الاسلام حسینخانی نماینده این شهر چنین است:

مهمترین مشکل منطقه انتخابی این جانب مساله تأمین امنیت است. همین چند روز پیش شورای روحانیت ارومیه و عدهای از اهالی طی دو نامه یکی به محضر امام و دیگری به مجلس شورای ملی خواسته بودند تا بنده چند ماهی در منطقه باشند برای تأمین امنیت. این مساله بسیار حساس است و من تأکید میکنم که باید روی آن دقت و توجه بیشتری شود. دوم مشکلات اقتصادی است که خود به

چنددسته تقسیم میشوند. یکی از آنها مشکل کمبود آب در منطقه است. ما با طرحی که در دست داریم انشاءالله سعی خواهیم کرد ۲ یا ۳ سد در مناطق مختلف مستعد احداث کنیم و همین چاههای عمیق و نیمهعمیق تا بتوانیم زمینهای بیشتری را زیر کشت ببریم و عملاً طرح دایر کردن اراضی موات را انجام دهیم، مسالهی دیگر احداث و تکمیل راهیست که قرار است بر روی دریاچه ارومیه زده شود که این راه استان آذربایجان غربی را به آذربایجان شرقی متصل میکند و از ضروریات است. سوم تعیین و تصویب نرخهای خرید محصولات کشاورزی از کشاورزان است که باز این هم یکی از نارساییها و مشکلات است که از قدیم در منطقه وجود داشته است ولی به طور کلی ما طرحی ارایه دادیم تا بر اساس آن اراضی موات به صورت زمینهای قابل کشت درآید و با در اختیار قرار دادن امکانات و وسایل کشاورزی بتوانیم این ملت مصرفی را که هر روز بر تعداد آنها اضافه میشود به طرف تولید افزایش محصولات کشاورزی ببریم. در مسافرت اخیری که اینجانب به اتفاق سایر آقایان نماینده به کشور لیبی داشتیم در منطقهای به نام کوه سبز میدیدیم که تقریباً به ۲۵۰۰ کشاورز هر یک ده هکتار زمین داده بودند و آنها مجبور بودند که فرضاً آن را انگور بکارند و یا سایر چیزها و هر کشاورز هم باید چهار گاو داشته باشد و تعداد ۶۰ رأس هم به طور اجباری گوسفند و بز نگهداری کنند البته این هم برای آنها اجباری بود. من توصیه میکنم که ما هم چنین طرحهایی را برای کشورمان ارایه کنیم. چون مادامی که اقتصاد کشور ما تأمین نشده باشد نمیتوان سیاستمان را با سایر امور جامعه تطبیق بدهیم. همین چند وقت پیش بنده به یکی از نقاط اطراف تهران مسافرتی کرده بودم و پیش خود حساب کردم اگر در این منطقه ۴۰۰ حلقه چاه عمیق زده شود و در کنار آن ۲۰ آبادی تأسیس کنیم و همچنین کلیه امکانات کشاورزی را از قبیل تراکتور، بذر و غیره در اختیار آنها قرار دهیم قادر هستیم که با این عمل به مقدار بسیار بسیار زیادی سطح تولیدات کشاورزی را بالا ببریم و جمعیتی حدود ۳۰ هزار نفر کشاورز را به کار بگماریم. لذا نظر من این است که در اسرع وقت نسبت به عمران و آبادانی مناطق بایر که از طریق مقامات اجرایی اقدام شود تا هم سطح تولیدات کشاورزی افزایش یابد و هم از خروج روستاییان علیالخصوص از مناطق آذربایجان به سایر جاها جلوگیری شود. (کیهان ۱۳۵۹/۴/۲۱)

نوسود محاصره شد.

پرتویی مسوول روابط عمومی پاسداران کرمانشاه نیز در مورد وضعیت شهر نوسود گفت: تا به حال نیروهای انتظامی روستای "دشه" پیشروی کردهاند و شهر نوسود تقریباً در محاصره است تا به محض صدور فرمان همگی عازم شهر خواهند شد. وی اضافه کرد که براساس گزارشی که از مهاجرین نوسود به دست آمده است عوامل حزب دموکرات و کومله کلیه اموال و وسایل آموزش و پرورش نوسود و نودشه را به غنیمت بردند.

آخرین گزارش دریافت شده از بخش بایگان حاکی است ارتش مزدور بعث عراق با توپخانه مناطق مرخیل و دورو له از توابع این بخش را زیر آتش خود قرار داده و با حملات متقابل نیروهای انتظامی جمهوری اسلامی ایران در این منطقه رو به رو شدند ولی از تعداد تلفات مزدوران اطلاعی در دست نیست.

انفجار مین پنج نفر را کشت

پرتویی با ادامه گفتگوی خود گفت: روز گذشته در ساعت ۹/۵ صبح یک دستگاه اتومبیل تویتا دو کابینه با حدود ۲۰ سرنشین از جاده شروینه به طرف جوانرود در حرکت بود که در محلی به نام گردک با مین اصابت کرد که ۵ نفر کشته و بیش از ۱۰ نفر زخمی شدند که مجروحین بلافاصله به وسیله هلیکوپترهای هوانیروز به بیمارستان طالقانی کرمانشاه انتقال یافتند.

یاد مقام آگاه در ژاندارمری مستقر در مرز نیز در گفتگو با خبرنگار کیهان در مورد عمل متقابل نیروهای ارتش و ژاندارمری در جریان حمله نیروهای عراقی به نفت شهر گفت: کوشش بینتیجه عراقیها برای آسیب وارد کردن در مناطق نفتی ما در مرز نفت شهر و قطع جریان نفت از این مسیر با اقدام متقابل ما منجر به وارد شدن خسارات سنگین به پایگاههای عراقی مستقر در این نواحی و از بین رفتن یک دستگاه تانک و ۳ آشیانه خمپارهانداز و توپخانه دشمن شد.

به مناطق نفت عراق حمله میشود

وی افزود تاکنون به دلایل انسانی و اخلاقی از وارد کردن ضربات سنگین به مخازن نفت عراقیها و لولههای نفتی آنها در این مسیر خودداری کردهایم ولی چنانچه عراقیها بهاین برنامه ادامه دهند ما هم مخازن نفت پالایشگاههای آنها را در آن سوی مرز منفجر خواهیم کرد. این مقام در عین حال با تاکید فراوان در گسترش نارضایتی در ارتش بعث گفت تعدادی زیادی از عوامل بعث عراق از پرداخت پولهای کلان به مزدوران بعثی و ایجاد پایگاه و اردوگاه برای آنها همچنین از ادامه مخالفت دولت بعثی با جمهوری اسلامی ایران کنند، نبوده و به بهانههای مرخصی اجباری و فرار از خطوط ارتش بعث عراق از خدمت در نوار مرزی ایران خودداری میکنند.

(کیهان ۱۳۵۹/۴/۳۱)